

Over dit boek

Dit is een digitale kopie van een boek dat al generaties lang op bibliotheekplanken heeft gestaan, maar nu zorgvuldig is gescand door Google. Dat doen we omdat we alle boeken ter wereld online beschikbaar willen maken.

Dit boek is zo oud dat het auteursrecht erop is verlopen, zodat het boek nu deel uitmaakt van het publieke domein. Een boek dat tot het publieke domein behoort, is een boek dat nooit onder het auteursrecht is gevallen, of waarvan de wettelijke auteursrechttermijn is verlopen. Het kan per land verschillen of een boek tot het publieke domein behoort. Boeken in het publieke domein zijn een stem uit het verleden. Ze vormen een bron van geschiedenis, cultuur en kennis die anders moeilijk te verkrijgen zou zijn.

Aantekeningen, opmerkingen en andere kanttekeningen die in het origineel stonden, worden weergegeven in dit bestand, als herinnering aan de lange reis die het boek heeft gemaakt van uitgever naar bibliotheek, en uiteindelijk naar u.

Richtlijnen voor gebruik

Google werkt samen met bibliotheken om materiaal uit het publieke domein te digitaliseren, zodat het voor iedereen beschikbaar wordt. Boeken uit het publieke domein behoren toe aan het publiek; wij bewaren ze alleen. Dit is echter een kostbaar proces. Om deze dienst te kunnen blijven leveren, hebben we maatregelen genomen om misbruik door commerciële partijen te voorkomen, zoals het plaatsen van technische beperkingen op automatisch zoeken.

Verder vragen we u het volgende:

- + *Gebruik de bestanden alleen voor niet-commerciële doeleinden* We hebben Zoeken naar boeken met Google ontworpen voor gebruik door individuen. We vragen u deze bestanden alleen te gebruiken voor persoonlijke en niet-commerciële doeleinden.
- + *Voer geen geautomatiseerde zoekopdrachten uit* Stuur geen geautomatiseerde zoekopdrachten naar het systeem van Google. Als u onderzoek doet naar computervertalingen, optische tekenherkenning of andere wetenschapsgebieden waarbij u toegang nodig heeft tot grote hoeveelheden tekst, kunt u contact met ons opnemen. We raden u aan hiervoor materiaal uit het publieke domein te gebruiken, en kunnen u misschien hiermee van dienst zijn.
- + *Laat de eigendomsverklaring staan* Het “watermerk” van Google dat u onder aan elk bestand ziet, dient om mensen informatie over het project te geven, en ze te helpen extra materiaal te vinden met Zoeken naar boeken met Google. Verwijder dit watermerk niet.
- + *Houd u aan de wet* Wat u ook doet, houd er rekening mee dat u er zelf verantwoordelijk voor bent dat alles wat u doet legaal is. U kunt er niet van uitgaan dat wanneer een werk beschikbaar lijkt te zijn voor het publieke domein in de Verenigde Staten, het ook publiek domein is voor gebruikers in andere landen. Of er nog auteursrecht op een boek rust, verschilt per land. We kunnen u niet vertellen wat u in uw geval met een bepaald boek mag doen. Neem niet zomaar aan dat u een boek overal ter wereld op allerlei manieren kunt gebruiken, wanneer het eenmaal in Zoeken naar boeken met Google staat. De wettelijke aansprakelijkheid voor auteursrechten is behoorlijk streng.

Informatie over Zoeken naar boeken met Google

Het doel van Google is om alle informatie wereldwijd toegankelijk en bruikbaar te maken. Zoeken naar boeken met Google helpt lezers boeken uit allerlei landen te ontdekken, en helpt auteurs en uitgevers om een nieuw leespubliek te bereiken. U kunt de volledige tekst van dit boek doorzoeken op het web via <http://books.google.com>

16
19

GEWIJDE POËZY.

1911
1912
1913
1914
1915
1916
1917
1918
1919
1920
1921
1922
1923
1924
1925
1926
1927
1928
1929
1930
1931
1932
1933
1934
1935
1936
1937
1938
1939
1940
1941
1942
1943
1944
1945
1946
1947
1948
1949
1950
1951
1952
1953
1954
1955
1956
1957
1958
1959
1960
1961
1962
1963
1964
1965
1966
1967
1968
1969
1970
1971
1972
1973
1974
1975
1976
1977
1978
1979
1980
1981
1982
1983
1984
1985
1986
1987
1988
1989
1990
1991
1992
1993
1994
1995
1996
1997
1998
1999
2000
2001
2002
2003
2004
2005
2006
2007
2008
2009
2010
2011
2012
2013
2014
2015
2016
2017
2018
2019
2020
2021
2022
2023
2024
2025

1911
1912
1913
1914
1915
1916
1917
1918
1919
1920
1921
1922
1923
1924
1925
1926
1927
1928
1929
1930
1931
1932
1933
1934
1935
1936
1937
1938
1939
1940
1941
1942
1943
1944
1945
1946
1947
1948
1949
1950
1951
1952
1953
1954
1955
1956
1957
1958
1959
1960
1961
1962
1963
1964
1965
1966
1967
1968
1969
1970
1971
1972
1973
1974
1975
1976
1977
1978
1979
1980
1981
1982
1983
1984
1985
1986
1987
1988
1989
1990
1991
1992
1993
1994
1995
1996
1997
1998
1999
2000
2001
2002
2003
2004
2005
2006
2007
2008
2009
2010
2011
2012
2013
2014
2015
2016
2017
2018
2019
2020
2021
2022
2023
2024
2025

10 117

Vel

GEWIJDE POËZY

IV

DOOR

+

+ Bybel tjege

I

J. J. L. TEN KATE.

Centrale Bibliotheek
 Gasthuisring 54
 TILBURG

LEIDEN. — A. W. SIJTHOFF.

GEWIJDE POËZY.

(EERSTE BOEK.)

A B E L.

Bij den muur, uit goud voltrokken,
Die het Paradijs omringt,
Gaet een man: zijn leden schokken,
Regen druipt hem uit de lokken,
Daar de storm hem 't klaaglied zingt.
Wee! zijn kind, zoo wreed verslagen,
Zal de vader grafwaards dragen,
Daar, waar hem uit beter dagen
Droom- bij droombeeld tegenblinkt.

Zie, daar staan de Levensboomen,
Met hun gouden vrucht belaân!
't Ruischen van de Levensstroomen
Wordt nabij de poort vernomen —
Zal de zwerver binnegaan?
Ach, zijn erfgoed is verloren:
't Zwaard des Cherubs ziet hij gloren;
Doornen, uit den vloek geboren,
Groeien op zijn pelgrimsbaan.

Somber ziet zijn oog in 't ronde
Naar een plek voor 't Eerste Graf.
Of hij, met zijn zorg en zonde,
Zelf mocht rusten op de sponde,
Die hij zijn geliefde gaf!
Duizend graven ziet hij gapen,
Waar zijn nageslacht moet slapen,
Dat de wraakbood weg zal rapen,
En — hij wankelt op zijn staf.

Uit zijn bleekbestorven handen
 Zinkt het lijk in d' open grond.
 Hoe zijn vaderooogen branden!
 Hoe zijn vaderingewanden
 Schrijnen van de onheebre wond!
 O wèl mag het! want na dezen
 Zullen alle vaders vreezen,
 En de Dood zal koning wezen
 Over 't zuchtend waereldrond!

Boven 't graf des eersten dooden,
 Naamloos deinzende onder 't gras,
 Stroomen tranen op de zooden,
 De allereerste jammerboden
 Van d' onmeethren tranenplasz;
 Door den langen loop der tijden
 Zal de spâ den grond doorsnijden,
 Opgehoopt aan alle zijden
 Boven zijner kindren asch!

Welk een grafzuil uitgekozen?
 D' eik, zoo moordend neêrgedaald?
 't Wapen in de hand des bozen,
 Wien 't geweten niet laat poozen,
 Dat hem grijnzende achterhaalt!
 Ja, wel is die knots gebleven,
 Met een bloedig schrift beschreven:
 Maar de vaderhanden beven
 Voor die roode gruwelnaald!

Als een onheilspellend teeken
 Blijft zij liggen in het oord,
 Profetes van purpren beken,
 Die uit harten zullen leeken,
 Door een broederhand doorboord;
 Kind diens Haats, die, eens aan 't rijpen,
 't IJzer tot een zwaard zal slijpen,
 Naar vergif en dolk zal grijpen,
 Tot voleinding van den Moord!

Adam bracht de laatste steenen
 Naar het treurig heiligdom;

Abel is van de aard verdwenen;
 Kain zwerft in wanhoop henen;
 Eva zit van droefheid stom:
 De Aartsverzoeker heeft verwonnen,
 Open zijn de jammerbronnen —
 't Groote Treurspel is begonnen,
 En — de Slang gaat schuiflende om.

Laat haar schuiflen! laat haar wroeten!
 Vader, hef het hoofd weêr op!
 Straks zal de aard heur Heiland groeten;
 Met verbrijzelende voeten
 Treedt Hij op den Slangenkop;
 En in 's Hemels palmendreven
 Zal Hij 't Paradijs hergeven,
 Doet Hij al uw dooden leven,
 Voert Hij al uw vreugd ten top.

Schreit ook hier, zoo ver wij staren,
 Abels bloed, der deugd ten spot;
 Kweeken woedende barbaren
 D' ouden Kainsgloed in de âren,
 Deelen de Abels 't oude lot:
 Méer dan Abel is gekomen,
 Die den vloek heeft weggenomen,
 Die een beter bloed doet stroomen,
 Dat genade smeekt van God!

Terpen, die we onze' Abels gaven,
 Zijt gezegend overal!
 Tusschen 't lijkgesteent' der braven
 Staat één graf, dat allen graven
 Eens den steen ontnemen zal.
 Dreunt de klepel in onze ooren,
 't Is geen slaapzang wat wij hooren:
 't Is het voorspel, Englenchooren!
 Van uw wekstem aan 't Heelal.

(Vrij naar LANGE)

J A K O B.

Van Beth-El trek ik vrolijk voort
 Naar 't Oosten, op mijn moeders woord,
 Om Labans hutten te begroeten.
 Herzie ik ooit mijn vriendlijk dal?
 Wat nood! de Heer is overal,
 En baant den heirweg voor mijn voeten.
 'k Weet wie mij leidt en sterkt en schoort,
 En — trek verheugd naar Beth-El voort.

De moêgezworven zon verdween;
 Mijn hoofd zonk op den harden steen,
 In schaduw der amandelboomen.
 Misschien wel dreigde mij de orkaan,
 Of grijnsde een woudgedrocht mij aan;
 Ik hoorde 't niet in zalig droomen,
 Waar mij een eeuwig licht omscheen,
 Schoon ook deze aardsche zon verdween

De ladder steeg van 's hemels sfeer;
 Gods Englen klommen op en neêr,
 De zwaluwvleuglen uitgeslagen;
 En boven, op de hoogste spits,
 Stond Hij die mijn Verlosser is,
 Met blikken, louter welbehagen.
 Hij sprak mij toe — ik volg mijn Heer,
 De lichttrap langs, naar hooger sfeer!

Mijn rijkdom is mijn wandelstaf;
 Maar Hij die Zijn belofte gaf,
 Zal eens dit Land het mijne maken,
 Ik trek als vreemdeling nu voorbij,
 Toch wacht mij eere en heerschappij:
 Jehovah zal mijn erf bewaken.
 Hier werp ik eens mijn reiskleed af;
 Hier wortelt eens mijn wandelstaf!

Ik heb geen Gade, die mij mint:
 Ik reis of ik de Jonkvrouw vind',

Die mij wil troosten van mijn weën.
 Toch heeft mij Gods barmhartigheid
 Een bloeiend nakroost toegezeid,
 Ontelbaar als het zand der zeën.
 Gods Vaderzorg geleidt Zijn kind:
 Hij scheidt me een gade die mij mint!

Gelijk daar ginds de zonne-zelf
 Nog schuilt in 't blozend luchtgewelf,
 Zoo was me één woord in 's Heeren woorden:
 „In Jakobs zaad is heel deze aard
 „De rijkste zegen Gods bewaard.“
 Dus ruischte 't, zoet als harpakkoorden.
 Belofte Gods! uw luchtgewelf
 Bevat de zon des levens-zelf.

Hier loert een scheurziek leeuwgebreed,
 Thuis vonkelt Ezaus toornegloed,
 Ginds wacht mij zweet en pelgrimssmarte.
 In God is al mijn tegenweër:
 Hij zet mij op een hoogte neër,
 Hij voert me op nieuw aan 't moederharte;
 Hij draagt mij dwars door vuur en gloed
 En aller angsten schrikgebreed.

Mijn Beth-El! gij, mijn woning Gods,
 Vaarwel! — In elken storm des lots
 Draag ik Uw hemellichtglans mede.
 Gij zult me, o peluw der woestijn!
 Gedenksteen van Gods trouwe zijn,
 En grondslag van mijn zielevrede.
 De Algoedheid bouwt uit elke rots
 Een Beth-El op, een woning Gods!

(Vrij naar LANGF.)

G I D E O N.

Toen Gideon den Heer had hooren spreken:
 „Trek in uw kracht om Midian te slaan!“
 Toen bad de krijgsheld om een teeken,
 Dat God hem zegnend bij zou staan.

De wraakheraut, geduchte Heer der heeren!
 Die op Uw wenk de vingren sloeg aan 't zwaard,
 Mocht dubbele zekerheid begeeren,
 Dat Gij zijn wegbereider waart!

Maar als wij met het zwaard der Waarheid strijden,
 Dat wonden heelt, tweesnijdend voor 't gemoed,
 Als we ons der Blijde Boodschap wijden,
 Die alle tranen droogen doet;

Waardoor de blinden zien, de dooven hooren,
 De kreuple gaat, de stomme hallels zingt,
 Het stervend harte wordt herboren,
 Gods leven door de graven dringt:

O, dán, terwijl de ellendigen versmachten,
 En 't oogstveld naar den tragen sikkel ziet,
 Dán, hopende op een teeken wachten —
 Gij durft, gij moogt, gij kunt het niet!

Naar 't Engelsch.

S A U L.

O Heer mijn God, U wil ik loven,
 'k Wil roemen in Uw naam, 'k wil steunen op Uw hand!
 Oodmoedig klimt mijn beê naar Boven,
 Gelijk de wierookgeur der avondofferand.

'k Ben Uw gezalfde, Heer! Hoe lang zal ik verbeiden,
 Gelijk de schuwe duif, die op 't gebergte schuilt?
 Hoe lang de rundren op den harden akker weiden,
 Eer Gij mijn Herdersstaf voor dien des Konings ruilt?

Hoe lang nog zal men mij verachten
 En zeggen tot mijn hoon: „Moet dát de Redder zijn?”
 Verhoor, o God, verhoor mijn klachten!
 Verheerlijk aan Uw knecht de grootheid Uwer krachten,
 Of — delf hem 't roemloos graf in Gibeas woestijn!

.

Maar hoe! wat angstig jammernokken
 Verrast me als ik de poort begroet?

Wat zwerft ge met ontsnoerde lokken,
 O Bleekbestorven Maagdenstoet?
 Wat is den volke, dat zij weenen?

„Een Engel des verderfs is plotseling verschenen:
 „De grimmige Ammoniet slaat Gilead met schrik!
 „Hij dreigt met vuige hand ons de oogen uit te boren:
 „Nu is de hoop verloren:
 „Wie zal ons redden?”

Ik!

Ik, in de kracht mijns Heeren,
 Die mij ter zijde staat!
 Zijn arm zal triomfeeren
 En straffen d'onverlaat:
 Wat kan een Mensch ons deeren,
 Als de Eeuwge met ons gaat?

Vliegt, al het Land doorkruizend,
 Gij Boden, heinde en veer!
 De Helden dalen bruizend
 Als snelle beeken neêr:
 Uit Juda dertigduizend,
 Uit Isrèl tienmaal meer!

.
 Gij, Heere, span den boog! Wil Gij mijn richtzaak richten
 Trek op! trek voor ons uit, Jehovah-Zeboath!
 Vul Gij mijn koker met Uw blakerende schichten!
 Schiet zelf Uw pijlen af op 't schennig Heidenrot!

De Heer is van Zijn throon gestegen:
 De hemel davert van Zijn schreên.
 De bliksems lichten op Zijn wegen,
 Zijn Englen vliegen voor Hem heen.
 Het vuur Zijns torens is ontstoken:
 Zijn gramschap doet de heuveln rooken;
 Zijn schelden schudt het rotsgesteent',
 Ontblaart de groene olijvengarde,
 En splijt den moederschoot der aarde
 Tot op het sidderend gebeent'!

De Heer ook geeft dien trotschen Roover,
 Die wreed dorst spotten met Gods volk,
 Aan 't oordeel der vergelding over,
 Vast raatlende in de donderwolk.
 Hij heiligt Saul, den lang gemade,
 Tot voorwerp Zijner heilgenade,
 Tot werktuig Zijner heerlijkheid,
 Die Nahas met zijn vloekgenooten
 Ter solferhelle neêr zal stoten,
 Den kindren Belials bereid!

.....

Wat zie ik, Dwingelanden?
 Een siddring grijpt u aan!
 Met angstig klappertanden
 Blijft gij van verre staan!
 Dat ge uw verwaten handen
 Nog aan het zwaard durft slaan!

Hij komt, de Held des Heeren,
 Met opgeheven lans!
 Reeds buigt uw woud van speeren,
 En zwenkt de krijgsbalans!
 Waar, Lafaarts! zult ge u keeren
 Voor Zijner oogen glans?

Vlucht! vlucht! Maar, 't is te laat. Zijn bliksemende degen
 Beschrijft een tooverkring, waarin gij vallen moet!
 Hij wacht u waar ge komt; hij volgt u voet voor voet;
 En schoon hij druipt van rooden regen,
 Hij blijft zich domplen in uw bloed!

- Vuur en vlammen snuivend,
 Door de reien stuivend,
 Draagt hem 't oorlogspoord
 Over stapels lijken —
 Duizenden bezwijken
 Voor zijn machtig zwaard.
 'k Zie de helmen blinken,
 'k Hoor de schilden klinken,

Staal op staal rinkinken,
 Smart en razernij
 Door elkander gillen;
 'k Voel den bodem trillen,
 Of een springgetij
 Bergen en valleien
 Dreigde te overspreien!
 Gantsche heldenreien
 Worden weggemaaid
 Als het gras der weiden,
 Waar de wind in waait!

Waar, Amon! is die trots, die Jabes heeft doen beven?
 Die 't vendel gistren nog zoo dreigend hield ontplooid?
 Uw honderdduizenden verloren de eer en 't leven,
 En die ontkwamen zijn verstrooid:
 Geen twee zijn bij elkaâr gebleven!

Gelijk een morgenwolk zijt gij voorbijgedreven,
 En 't late nageslacht noemt zelfs uw namen nooit!

.

 Wat zijt gij goed, gij Onvolprezen!
 Hoe straalt Uw gunst mij toe gelijk een zonneschijn!
 Manasse en Gilead is mijn,
 Mijn kroon zal Ephraïm, mijn staf zal Juda wezen:
 Wat zijt gij goed, gij Onvolprezen!
 Hoe straalt Uw gunst mij toe gelijk een zonneschijn!

Wie voert mij onder jubelchooren
 Zeeghaftig weêr naar Gibeá?
 Wie sloeg mijn smart en smaadheid gá?
 Door wien is Saul verjongd en Israël herboren?
 Door U-alleen! — Hallelujah!

Juicht, handklapt, Volkeren! Hij komt, de Heer der heeren,
 Hij klimt, Hij blinkt reeds op Zijn schitterenden thron!
 Hij kiest zich Sion tot een woon:
 Daar zal de oprechte in Zijn gewijde tent verkeerén.
 O Stad des Hoogen Gods, wat zijt gij hemels-schoon!
 Juicht, volkren! juicht den Heer der heeren!
 : Hij klimt, Hij blinkt reeds op Zijn thron!

Hij stort met milde hand Zijn zegen op de volken :
 Zijn naam bedekt deze aarde, en heerscht van zee tot zee.
 Hef als een palm uw kruin, o Sion, naar de wolken !
 Gij herbergt overvloed en vree
 God stort Zijn zegen op de volken,
 Zoover men volken kent van d' Eufraat tot de Zee!

De Heer heeft Sion lief, meer dan al Jakobs steden:
 Daar legde Hij Zijn vastigheden
 Op de onverbreekelijke rots!
 Daar blinkt de heerlijkheid, daar klinkt de stemme Gods,
 Daar ruischt de zoom Zijns kleeds, daar ritselen Zijn schreden.
 De Heer heeft Sion lief, meer dan al Jakobs steden,
 En legt Zijn grondslag op haar rots!

O Heer! mocht ik U daar tot aan mijn grijsheid vinden!
 Maak me immer U getrouw! Uw zegen is genoeg.
 't Is vruchtloos of de boze zwoeg',
 Gij geeft het in den slaap aan al Uw welbeminden!
 Heer, laat me U in Uw huis tot aan mijn grijsheid vinden!
 . Maak me immer U getrouw: Uw zegen is genoeg!

(Vrij gevolgd naar DE LAMARÉINE.)

R I Z P A.

Hoort toe, wat de lippen van Rizpa ontvlood,
 Op Gibeas heuvel, de rots van den dood!
 Het vijftal van Merab, en 't bloed van haar bloed,
 Haar eigen lief paar, lag ontziend aan heur voet:
 Een schandlijke dood had hun leven gebluscht,
 En lei hen bij een op den rotssteen ter rust'.
 En Rizpa, de schoonste eens, de luister en lof
 Van al wat er bloeide aan het Koninklijk Hof,
 Maar nu door het waken tot stervens vermoeid,
 Van honger verdord en van hitte verschroeid,
 Hield eenzaam en droef bij hun lijken de wacht,
 En murmelde een vreemde, half hoorbare klacht,
 Een rouwzang, als enkel een moeder ontleent
 Aan 't bloedende hart, dat haar kindren beweent:

„Ik heb mij de rots tot een sponde gemaakt,
 „Waar 't duizelend hoofd op mijn weduwkleed waakt;
 „Mijn spijsze is wat kruid, in den wilde gegroeid,
 „Mijn drank is de dauw, die mijn lokken besproeit;
 „Ik weende zoo lang tot geen traandrop meer vloot,
 „En brandende pijn over de oogen mij schoot....

„Daar liggen de dooden, mijn hulpeloos kroot!
 „Door 't zengen van hemel en winden geroost.
 „Ik hebze bewaakt op den blaakrenden dag
 „Voor 't gierengebroid, dat ik naderen zag.
 „De krijschende raaf vloog begeerig in 't rond,
 „Maar waagde zich niet, waar ik waakte, op den grond.
 „En als weêr de schemer van d'avond verscheen,
 „Ontdekte ik den vurigen blik der hyeen;
 „Ik hoorde aan mijn zijde heur sluipenden tred,
 „Toch deinsde 't gedrocht op mijn krijtend gebed;
 „En 'k zwierde van verre het vlammeende hout,
 „Den jakhals tot schrik en den wolven van 't woud.

„Mijn kindren! wél zijt gij lafhartig vermoord,
 „Wél strikte u een beulshand de schandlijke koord!
 „Gij vielt als een vrucht, nog ter helfte pas rijp;
 „Gij vielt, zonder schuld, om uws vaders vergriep; —
 „Hij zondigde, ja! maar zijn zonde is geboet:
 „Of plengde geen vreemding zijn koninklijk bloed?
 „Toen 's Heeren gezalfde den Heiden ontweek,
 „De bloem van zijn volk aan zijn zijde bezweek,
 „En de arm van Jehovah aan hem en zijn stam,
 „Voor immer verworpen, den scepter ontnam!....

„Toch bleef ons de Hoop! en voor mij en mijn kroot
 „Was de eenzame loofhut een waereld van troost.
 „Mijn zoons zouden bloeien, en, juichend van vreugd,
 „Mijn nacht doen verdwijnen in 't licht hunner jeugd:
 „Mijn moederhart klopte van zaligen trots,
 „Wanneer het hen zag met hun zorglozen blos,
 „Aan schoonheid, aan fierheid, aan deugden zoo rijk,
 „Naar lichaam en ziele hun vader gelijk!

„O, vreeslijk ontwaken! O, naamloze smart!
 „Daar scheurden de beulen hen weg van mijn hart!

„'k Omhelsde hun kniën met tranen in 't oog,
 „En kreet tot den koperen hemel omhoog.
 „Ik hing aan mijn zoons met wanhopig geweld,
 „Tot de arm werd ontwricht, die hen vast hield gekneld :
 „Toen leiden de moorders mij ademloos neër;
 „Een oogwenk — reeds waren mijn kindren niet meer!
 „Zij stierven; en zij, dieze in smart heeft gebaard,
 „Mag 't bleekend gebeente niet bergen in de aard.

„De gerstöogst stond bloeiende in sneeuwvitten dosch,
 „Toen 't kroost mijner ziele bezweek op de rots.
 „Pas stonden de maaiers op d' akkers geschaard,
 „Toen 'k zwigend mijn rouwvolle taak heb aanvaard.
 „Maar nu — het getij van den regen begon,
 „'t Verdikkende zwerk oversluiert de zon;
 „Geen straaltjen blijft na en geen schemertjen rest,
 „Wanneer zij verdwijnt aan de poorten van 't West.
 „Ik hoor hoe de wind in de verte reeds jaagt,
 „Die nevel en storm op de vleugelen draagt, —
 „Maar stuive de bui mij in 't krimpens gezicht,
 „Geen regen of storm houdt mij af van mijn plicht.
 „Ik houd bij het lijk van mijn kindren de wacht
 „Voor 't roofdier des daags en 't gebroedsel der nacht.”

(Gevolgd).

DE HEBREËR.

Wie doorgrondt u, gij Hebreër? Wie die mij uw beeltnis bootst,
 Al uw trekken, vader Jakob! en de trekken van uw kroost?

't Menschenhart is ondoorgrondlijk, en alzijdig is de Mensch,
 In zijn krachten zonder palen, in zijn zwakheên zonder grens :
 Even peilloos en alzijdig is de zoon van Abraham.
 Alle deugden, alle misdaân, zijn de loten van zijn stam.
 Geen is kleiner, geen is grooter. Isrël is het groote volk,
 Isrël is de kleine kudde. 't Klapwiekt boven lucht en wolk,
 En het kleeft aan slijk en slibben. 't Is als ijzer, 't is als glas.
 't Is het innigste en diepzinnigste, en het stompste en domste ras.
 't Is bewegelijk en kneedbaar, 't is halsstarrig bovenal.
 't Is „de Natie,” uitverkoren uit der Natiën getal,
 In wier inborst die van alle zich gemengeld wederkaatst.

Isrël, da zich 't eerst bekeerde, Israël bekeert zich 't laatst.
 Isrël, eens een vroege vijge, zal nog pas te rijpen staan,
 Als de volheid aller heidnen gants ontwikkeld in zal gaan.
 Israël, de slaaf des Romers, doof en blind voor Gods genâ,
 Maakt nochtans zijn trotschen Meester tot zijn beul op Golgotha.
 Israël, de knecht diens Heeren, die den Griek een dwaasheid is,
 Maakt het Grieksch tot tolk en bode van de Kruisgeheimenis!
 Christus stamt naar 't vleesch uit Isrël, Hij, der Menschheid roem en eer,
 Aller Middlaar en Verlosser, aller Heiland, Hoofd en Heer.
 Maar ook Judas stamt uit Isrël, Judas, die zijn Heer verried,
 Schrik en schandvlek van de waereld, die zijn naam verrotten liet;
 En verwoede Jodenzonen, gillende op de satersluit,
 Aan de spits van 't Jonge Duitschland, hupplen d' Antichrist vooruit!

In dien éenen Spruit die opschoot uit den tronk van Isaï,
 Is het zaad van Abrâm Koning; want Hem buigt zich aller knie.
 Maar in duizenden is 't roemloos, allen volken tot een spot,
 Tot een spreekwoord en een afschuw, ja een balling van zijn God!

Kent gij die Doorluchte Schare, Abraham en zijn geslacht,
 Vader, Kindren van 't Geloove, blinkende van geesteskracht?
 Kent gij al die lichtgestalten, die, Jehova-God gewijd,
 Predikend en biddend straalden in den nacht der oude tijd?

Kent gij die geduchte Helden, onweêrs, die de Almachte zond,
 Die in Isrëls krijgen streden, met de starren in verbond,
 Door de bliksemende vanen van de stormen overdekt,
 Onweêrstaanbaar, alverwinnend, waar hun zwaard werd uitgestrekt?

Kent gij die verheven Vorsten, dien gezalfden Koningsdrom,
 Vol gerechtigheid en wijsheid, wachters in Gods Heiligdom?
 Zij betemden 't handloos bruisen van het woedende Gemeen:
 D' iezren ringelmuur der Orde trokken ze om de natie heen,
 Die zij tot een Godsvolk vormden door de strenge tucht der wet,
 Door het heilig woord des Heeren, door hun voorbeeld en gebed.
 Onder 't oproer, onder d' afval, stonden zij onwrikbaar pal,
 Als de zuilenrij der waarheid, als een steile steenrotswal,
 Waar de golfs slag, waar de branding, waar de stortzee van 't verderf
 Machtloos uit elkander spatte als een pottebakkersscherf!

Kent gij die gewijde Dichters, 't Sionitiesch Zangrenchoor?
 Stouten dan de klepprende arend, die zich baadt in zonnegloor,

Lichter dan de blijde leeuwrik, die het zoekend oog ontschiet,
 En zich oplost in de klanken van zijn eigen jubellied,
 Zweefden ze op bezielde wieken, hoog en hooger, naar Gods throon,
 Om hun lofgezing te mengen in der Cherubijnen toon.
 Met de stem der nachtegalen, even diep en teêr en zacht,
 Met de smeltende geluiden van een windharp in den nacht,
 Met de donders der bazuine, met het zuiverst zangakkoord,
 Met den wisselenden reidans van het lichtgevleugeld woord,
 Zongen zij den Heere HEERE 't lied der liefde, 't lied der trouw,
 't Lied der boete en zielsbekeering, vochtig van hun tranendauw,
 Klachten als der tortelduive, en doorademd van de beê
 Om ontferming en genade, om Gods koninklijken vreê.

Kent gij 't leger der Profeten, met hun stralend aangezicht?
 Hun verheven geesten bloeiden in den gloed van 't eeuwig licht,
 Als de frissche tijdelozen in des Heeren bloemenhof,
 Die in alle tijden leefden, losgemaakt van 't logge stof,
 Als de blijde morgensterren, boden van de Levenszon!
 Peinzend baden zij en biddend peinsden ze aan de zwarte bron
 Van de zonde en haar ellenden; aan de zilverblanke wel
 Van verzoening en verlossing, van een goddelijk Herstel;
 Aan het schemerend Verleden, donkren achtergrond des tijds,
 Aan het schemerend Aanstaande, met zijn tweede Paradijs! —
 Even als de paerelvisscher onderduikt in 't diep van 't meir,
 Zonkenze in de heilge diepten van hun voorgevoel ter neêr;
 En de almachte Geest des Heeren schoof voor hun gereinigt hart
 't Wolkgordijn zoo ver ter zijde, dat de Hemel zichtbaar werd.
 Alzoo stonden ze in den lichtglans van den eeuwgen zonneschijn,
 Waar één dag als duizend jaren, duizend jaar één morgen zijn.
 En daar zweefden voor hun zielsoog 't flikkerende bliksemvuur
 En de zwarte donderwolken van 't geducht Vergeldingsuur,
 Aller volkren jammertijden, Israëls ballingschap en nood!
 Maar voor hun beschreide blikken schemerde ook het uchtendrood
 Van den heildag der Vervulling; en in siddrend zielsgenot
 Meldden zij de komst des Heilands, Zoon der Maagd en Zoon van God;
 't Eden van den tweeden Adam, bloeiende uit den dorenground,
 En de zegenzwangre tijden van 't vernieuwde Waereldronde!

Kent gij de eedle Martelaren van het Oude Testament?
 De eerste en edelste van 't Nieuwe? — In beproeving en ellend,
 Tusschen leeuwen, onder vlammen, bleven zij den Heer getrouw,

't Kindeke in de vaag der lente, en de machteloze Vrouw.
 Weggescholen in spelonken, in woestijn en wildernis,
 't Blanke wild des zwarten jagers met zijn felle satansflits,
 Ingesperd aan alle kanten, tot Gods bergen opgejaagd,
 Blevenze in den strik onbuigbaar, in den doodsmuil onvertsaaagd.
 Op het moordschavot der beulen toonde hun belijdenis
 Zich een Geestes-zwaard, dat scherper dan het zwaard der beulen is.
 Midden in de kettervlammen, of een rozenbed hen droeg,
 Juichten zij hun Hallelujah: „Gods genade is ons genoeg!”

Kent gij dezen, — Isrèls heiligen? . . Dan ook kent gij de eer der aard,
 En de schittrendste heroën die de Menschheid heeft gebaard! —

Maar kent gij de wilde volken dezer waereld even zoo?
 In een poel van vuilnis ademt de wanstaltige Eskimo;
 De Peschera droomt en mijmert suffend en stompzinnig voort,
 Arm aan ziel, aan spraak, aan alles: een volwassen misgeboort';
 Lui, en schuddend met de leden, wankt de trage Hottentot;
 Wilde Koerden slijten 't leven als een zwervend dievenrot;
 Schuw en sluw gebroed van menschen, reë in ons den tand te slaan,
 Huist op menig, menig eiland in den wijden oceaan.

Kent gij deze schaduwzijden van 't Geslacht der Menschen wel?
 Dan ook ziet gij nieuwe trekken van 't veelvormig Israël,
 Dat op de eerste en laagste sporte van de scheppingsladder staat:
 Dat twaalfstammig is in 't goede, en twaalfstammig in het kwaad!
 Isrèls beeltnis is de WIJNSTOK! 't Is zijn eeuwenoud blazoen!

't Is de wijnstok — onaanzienlijk: en toch ook zoo lieflijk groen.
 Zwak en slingrend met zijn scheuten: maar wiens heulsap won-
 [dren werkt,

Mannen moed geeft en begeestert, kranken opbeurt en versterkt;
 't Arme kind der gierige aarde, schier stiefmoederlijk gevoed:
 't Rijk en aadlijk kind des hemels, zoon van dauw en zonnegloed
 't Is de welige in zijn blären, die het snoeimes noodig heeft,
 Die alleenlijk onder lijden bloeien wil en vruchten geeft.
 't Is de wijnstok, traag, ondankbaar, hoe verzorgd zijn schutsmuur was;
 Tergend met zijn zure bezie, met zijn eeuwig misgewas.
 Eindlijk vonkclend met zijn trossen, met zijn druif van levend goud,
 Met een lichtglans overwaassemd, en met geuren overdauwd.

Eenmaal heeft de Heer Zijn wijnstok uit het ver Egyptenland
 In het Kanân der belofte mild en zegenrijk verplant.

Diep schoot hij zijn vaste wortlen, vol van frissche levenskracht,
 Ceders dekkend met zijn ranken, bergen met zijn looverpracht.
 Maar de teederste verpleging bleef — o jammer! — vruchteloos:
 Aan de dartelzieke ranken groeiden vruchten, wrang en voos.
 Slechts verlating en vertreding, tot geen blad meer overschoot,
 Slechts een schijnbare verwoesting, kon hem redden van den dood.

Daar schoot eindelijk uit den wortel van den omgehouden tronk
 Christus, de eenig ware Wijnstok, die van rijpe druiven blonk,
 Die den stervende en gestorvne, Isrël's dorstend huisgezin,
 Laafde met de volle trossen van de wondren Zijner min;
 Ja, die heel de veege Menschheid met Zijn vruchten heeft gevoed,
 En ten eeuwgen leven drenkte met Zijn hemels-edel bloed!
 Dat is een genadeteeken, dat de aéloude lievling Gods,
 Smeltend na zijn hartsverharding, boetende om zijn zonde en trots, —
 Dat de droeve wijnstok Isrël, door des Heeren Geest verblijd,
 Bloeien zal en vruchten dragen, eens — aan d' eindpaal van den tijd!
 Eens — wanneer de groote heilzon heel de volheid van haar gloed
 Over alle volken, tongen en geslachten schijnen doet,
 En ook hem in al zijn leden zeegnend aangrijpt en doordringt,
 Tot hij — in der heemlen hemel in zijn gantsche rijpheid blinkt!

(Uit LANGES Die Verfinsterung der Welt, § 7.)

MARIA VAN BETHANIË.

I.

Bloem van 't Bethaniesch Huisgezin!
 Mijns Heeren trouwe zielsvriendin!
 Wél stondt gij als een blanke lelie
 Bij al de doornen aan Zijn voet!
 Wél geurt een balsem, hemelzoet,
 Uit ieder blad van 't Evangelie,
 Waar ik uw lieven naam ontmoet!
 Ik spreek hem uit — en 't reinst Verlangen
 Dat hongert naar gerechtigheid,
 't Geloof met zijn triomfgezangen,
 De Liefde in heel haar majesteit,
 zie ze ondeelbaar samenvloeien,
 Tot één Jonkvrouwlijk beeld vereend,

Waarin al de Englentrekken gloeien,
 Maria, die mijn droom u leent!

II.

O zalige ure, nooit vergeten!
 Toen 't eerst tot u, bezwijkend lam,
 De Goede Herder binnenkwam,
 Die uit de verte uw zielekreeten,
 Uw spraakloos roepen, lang vernam!
 Toen ge, aan Zijn voeten neêrgezeten
 Met ingehouden ademtocht,
 Voor 't eerst die klanken vangen mocht,
 Zoo zalvend voor uw krank geweten,
 Zoo lavend voor uw dorre ziel
 Als levendige waterstroomen!
 Toen gij — uwe ure zaagt gekomen,
 En de allerlaatste blinddoek viel!
 Laat Martha zwoegen, Martha klagen,
 Uw aandeel in haar zorgen vragen,
 Gij hebt aan 't hemelbrood genoeg:
 Één spijs, één zorge, één ding is noodig,
 Alle andre kommer overbodig —
 Dat weet uw ziel, die 't Beste vroeg!
 Gij hebt gehongerd, vele jaren:
 Nu moogt ge in 't eind uw manna gâren,
 Geen gastvrouw meer, maar blijde gast.
 Laat Martha dobbren op de baren,
 Door menig wuften wind verrast,
 U w hulk, de haven ingevaren,
 Ligt roerloos aan Gods anker vast.
 Zijn de oude dingen niet verdwenen,
 Bij 't opgaan van een nieuw verschiet?
 Is dat geen Beth-El om u henen?
 Geen hemel, dien gij open ziet?
 En zingt niet, om uw Heer te loven,
 Uw ziel een juichend Azafs-lied:
 „Wien heb ik nevens U daar Boven?
 „Zijt Gij Omlaag mijn Alles niet?”

Voorwaar! dát was uw dag der dagen.
 Nu hadt gij 't antwoord op uw vragen,

Nu had uw zelfstrijd uitgewoeld.
 Nu was er zekerheid voor vreezen;
 Want al wat gij hadt vóorgevoeld,
 Had nu in God zijn grond en wezen.
 En altoos zat ge luistrend neêr,
 En waerelden des lichts verreezen
 Op ieder woord van uw en Heer.
 Toen, tot verrukkens toe bewogen,
 Toen — bleeft ge geen Maria meer:
 Toen, duive, ontvingt gij aadlaarsoogen,
 Om, dwars door 't Nazarenerkleed,
 Te zien wat drangveer uit den Hoogen
 Dat Godlijk harte kloppen deed!
 Toen werd u de aadlaarsgeest gegeven,
 De moed, de vleuglen en de kracht
 Om Zijn gedachten na te zweven,
 Johannes van uw teêr geslacht!

III.

Wáar spreidt ge uw stralen, Jakobs sterre?
 Wáar zwerft ge, o voeten! die nooit rust
 En allen rust brengt? langs wat kust,
 Of op wat berg? — De Heer is verre,
 De proef nabij! — Hebt gij 't verwacht,
 Gij Zuster met het hart der Moeder,
 Maria? dat ge stil en zacht,
 Zoo zonder tranen, zonder klacht,
 Den langen dag, den langer nacht
 Doorwaakt aan 't krankbed van uw broeder?
 Gij teedre ziel, hebt gij 't gegist?
 Dat gij met zooveel kalm vertrouwen
 De klamme droppels die er dauwen,
 Van dat bestorven voorhoofd wischt?
 En speelde langs uw fijne lippen
 Daar niet een glimlach die verried,
 Dat gij den leiddraad niet laat glippen,
 Dat gij des Heeren werk doorziet? — —
 Zoo kort toch is de vuurproef niet:
 Maria, hebt ge u niet misrekend?
 De boô kwam weêr; maar zonder Hem!

De Heer blijft weg En wat beteekent
 Dat reutlen van uws broeders stem,
 Dat oog, gelijk een maanlicht brekend?
 Dat is — de dood! een laatste kus,
 Gij staat bij — 't lijk van Lazarus!
 Kom, stort nu nevens Martha neder,
 En scheur de vlechten u van 't hoofd,
 En vorder, beurtlings woest en teder,
 Van God te rug wat God u rooft!
 Voel nu de vastigheid bezwijken,
 Zie nu den hoogen rotsgrond wijken,
 Waaraan uw ziele had geloofd!
 Gij doet het niet, al snikt uw harte
 Naar lucht! Gij doet het niet, al zit
 De felle weërhaak uwer smarte
 U diep in 't vleesch! Maar marmere wit
 Tuurt ge op des broeders doode trekken,
 Als kost ge dáar 't geheim te ontdekken:
 „De Meester wist, en — ging voorbij?”
 Gij hebt uwe eigene gepeinzen;
 Gij laat u niet verwarren. Gij
 Kunt breken — 't zij zoo! maar niet deinzen!
 Gij, fiere telg van Abraham,
 Geeft, tegen hoop, geen hoop verloren.
 Een woord, dat vriendlijk tot u kwam,
 Een raadselklank, vervult uwe ooren,
 En ruischt: „Die krankte is niet ten dood”,
 „Ze is God tot roem, Gods Zoon tot eere!”
 Och, wist ge wát dat in zich sloot!
 Genoeg — de Heer is trouw en groot,
 En gij weet dit: gij mint den Heere!

Maria! was daar Wee en Ach!
 Was daar verbazing in uw blikken,
 Toen, eensklaps op den vijfden dag,
 Uw zusters stem u op deed schrikken:
 „Daar is de Meester, die u roept!”
 Toen ge, of uw tred gevleugeld ware,
 U ijlings wegdrongt door de schare,
 In 't somber rouwvertrek gegroeft? —
 Verbazing? — Neen! te lang, te zeker,

Te smachtend hadt ge Hem verbeid.
 Maar droefheid? — Ja! uw tranenbeker
 Was tot den rand toe vol geschreid:
 Een drop — nu moest hij overbruisen.
 Toch slingerde u geen Smart-alleen:
 't Was Liefde en Vreugde en Smart door-één:
 Het was — een door-elkander-druischen
 Van wisslende gevoelens, waar
 Uw hart bij trilde in elke snaar:
 Een storm, waardoor de stralen kruisen
 Der herfstzon . . . Ach, de jonge vreugd
 Blijft, als ons in de laatste dagen
 Slechts van gestorven weelde heugt,
 Nog lang het droevig weeskleed dragen . . .
 „Ziet, zij gaat weenen bij het graf,”
 Zóo waanden die uw spoeden zagen:
 Maar gij — gingt bij uw Jezus vragen,
 Wat u geen kille lijksteen gaf.
 Daar stond Hij, dien ge al duizendwerven
 Terug riept voor uw moeden geest:
 „Gij Heere, waart Gij hier geweest,
 „Mijn broeder had niet kúnnen sterven!”
 Dus kreet ge, met dat zelfde woord,
 Nu in de laatste lijdensstunden
 Zoo vaak gesproken en gehoord.
 Toen zweegt ge — alleen uwe oogen vonden
 Nog kracht tot spreken. En gij badt —
 Badt, aan Zijn kniën half bezweken,
 Met blikken van ontroering nat,
 Waarin zich 't licht der Hoop kwam breken.
 O liefelijke regenboog!
 Welsprekend zwijgen! Spraakloos smeeken!
 Dat tranen lokte in Jezus' oog! . . .
 „Waar borgt gij hem?” — Kón 't anders luiden,
 Zijn andwoord op zóo'n bede? Neen.
 Mocht Martha's twijfel 't nog misduiden,
 Gij vulde 't aan: „Neem weg den steen,
 „Neem weg! al ware 't lijk ontbonden,
 „Tot stof verteerd, in 't stof vertreên,
 „Geen nood! Neem weg! Hier staat er Een,
 „Die dood en helle heeft verslonden —

„Wanneer is Hij trouwloos bevonden?
 „Neem weg den steen!” De grafsteen zonk;
 Het: „Lazarus, kom uit!” weêrklonk:
 Daar ruischte 't uit de grafspelonk,
 Daar laagt ge saam' aan 's Heeren voeten!

O groot Geloove! O heerlijk loon! —
 Mijn Jezus, laat mij voor Uw throon
 Mijn dooden ook eens zóo begroeten!

IV.

Het laatste Paaschfeest was nabij:
 Éen week, en — 't Treurspel zou beginnen.
 Weêr trad de Heer Bethanie binnen,
 En riep de welbekende rij
 — Op één na, zielen die hem minnen —
 Voor 't laatste zeegnende aan Zijn zij'.
 Maria! zijn de blijde beten
 U wrang aan Simons vriendendisch?
 Wat schaduwbeeld van droefenis
 Is zwijgend met u aangezeten?
 Wat staart ge dus uw Heiland aan,
 Als kost ge op dat verheven wezen
 Zijn hart, Zijn kamp, Zijn toekomst lezen?
 En hoe dus haastig opgestaan? —
 Daar'keert ge! en brijzelt onverschrokken
 't Albaster dat uw schat besluit,
 En stort dien op uws Heeren lokken
 In volle nardus-golven uit.
 „Vloeit, vloeit nog voort, gij zoete stroomen!”
 Zoo fluistert gij, en buigt u neêr:
 „Laaft ook de voeten van mijn Heer!”
 Gij hebt ze siddrende opgenomen,
 Gij kust en zalft ze keer op keer,
 En wischt ze met de ontvlochten tresse,
 Waarin een dauw van tranen drijft, —
 Tot in uwe oogen, in uw flessche
 Geen enkle druppel overblijft
 Hoor Judas, den Verrader, smalen:
 „Waartoe is dit verlies geschied?”

Bedroefde, neen! gij hoort het niet.
 Verlies? och, of ge duizend malen
 Al wat gij hebt, uw goed, uw bloed,
 Héme tot een offer kost betalen,
 Die tot uw uiterst ademhalen
 Uw liefde is en uw Hoogste Goed!
 Of gij uw hárte kost verbreken!
 Gij doet het. Wél u, dat gij 't doet!
 Want balsems zijn uw tranenbeken:
 Zij geuren Jezus te gemoet.
 Zoo lieflijk kan geen nardus leeken:
 Geen myrrhe is als de Liefde zoet!
 Zie, hoe u 's Heeren blik bejagent!
 Rijs op, Maria! wees voldaan:
 Fronst u de Jonger morrende aan,
 De Meester heeft uw werk gezegend!
 Uw Heiland heeft uw doel verstaan!

O Vrouw, wie scherpte uw schreiende oogen?
 Gij zaagt wat geen Joannes zag.
 Hoe waart gij dus den lijdensdag
 Op vlugge wiek vooruit gevlogen?
 De Liefde, die uw ziel doorblaakt,
 Zij heeft u Profetes gemaakt.
 Haar — waren reeds dat hoofd gedoken,
 Die mond verstomd, dat oog gebroken,
 Die voeten bloedende en doorstoken;
 Dat lichaam aan het kruis gehaakt!
 Gij woudt den levende niet laven:
 Gij bracht een doode de uiterste eer:
 Gij — later mócht ge 't licht niet meer —
 Gij hebt uw lieven Heer begraven.

V.

Gij gistet wél. Uw Heiland stierf.
 Maar ook — uw Heiland is verrezen!
 En spoedig mocht gij bij Hem wezen,
 Waar u Zijn vóorgang plaats verwierf.
 Ach! reeds voor achttien honderd jaren
 Liet Hij, met heel uw huisgezin

En allen die Hem dierbaar waren,
 Bij 't juublen Zijner Engelscharen
 U tot Zijn blijdsten Hemel in.
 En aan Zijn Bruiloftsdisch gezeten
 In aller zaligheden schoot,
 Zijt gij de wonden, hier gereten,
 Uw worstelperk, uw nood en dood,
 Misschien voor eeuwig al vergeten.
 Maar, naar uws Meesters heilig woord,
 Leeft nóg in álle waereldoorden,
 Die 't Evangelie klinken hoorden,
 Uw naam en daad onsterflijk voort.
 En waar we, in de aardsche school des Heeren,
 Ooit spreken van een heilbegeeren,
 Dat hongert naar gerechtigheid,
 Een vast vertrouwen, dat in 't duister
 Der doodsvallei van God niet scheidt,
 En liefde in al haar hemelluister, —
 Daar rijst uw beeld ons voor den geest,
 En lispelt: „Heft het hoofd naar Boven!
 „Zij worden zalig die gelooven,
 „Maar die beminnen, allermeest!“

JOHANNES MARKUS.

I.

Maria's blonde troetelzoon!
 Gij teere Jongling, op wiens koon
 Jonkvrouwelijke blosjens stralen!
 Johannes Markus: is het waar?
 Gij — hunkert naar de reissandalen
 En de eerkroon van den Martelaar?
 't Mag wezen dat uws Gods erbarmen
 't Geloofsvuur in uw ziel ontstak,
 't Was — onder vaders veilig dak,
 't Was — tusschen moeders koestrende armen!
 Nog kent gij de ernst van 't leven niet;
 Gij koost — en gist niet hoe verbolgen
 De waereld zulk een keuze ziet,

Noch wat het in heeft Hem te volgen,
 Die ons Zijn kruis tot erfnis liet!
 't Is lieflijk in de olijvenblaären:
 Uw vleugels donsden op zijn best;
 Slechts de arend mag naast adelaren
 Des hemels donders tegenvaren . . .
 Blijf, schuwe duive, blijf in 't nest!

II.

Vergeefs! . . . Hij voelt den boezem jagen,
 En meent zijn jonkheid sterk genoeg
 Om Hem, die eens zijn zonden droeg,
 Nu 't zwaard des geestes na te dragen.
 Ach, wie heeft nooit uw licht gekend?
 Nieuw Leven in uw groene lent'!
 Als wij voor 't eerst den Heiland minnen,
 En ons een bruiloftsvreugd doorstroomt,
 Die, waar de strijd nog moet beginnen,
 Reeds juichend van de zege droomt!
 Hoe fier doet gij die kaken blozen!
 Hoe trilt gij uit des jonglings stem:
 „Zoo vaar dan wel, Jeruzalem!
 „Ik heb het goede deel gekozen!”
 Hij gaat; en duizend zielsgebeën,
 Hij weet het, trekken voor hem heen,
 Klapwiekende om hem aan te vuren.
 Hoe troost hem 't woord van eigen bloed! ¹⁾
 Hoe staalt hem Paulus' heldenmoed!
 Hij wuift Antiochiëns muren
 Met blijde hand den afscheidsgroet.
 De dagen vliegen om als uren,
 En altijd verder wil zijn voet.
 Hij volgt de trouwe kampioenen
 Krijgshaftig na langs berg en dal;
 En 't is of reeds de palmen groenen,
 Wier oogst hij met hen deelen zal!

Maar trager wordt de geestverrukking,
 En zwaarder wordt de pelgrimsloop;

¹⁾ Barnabas.

Een eerste nevel der verdrukking
 Bezwalkt den hemel zijner hoop.
 't Is nu niet meer dat vredig knielen
 In schaduw van Gods tempelzaal;
 Geen proef van 't Hemelsch Bruiloftsmaal,
 Naast meêverloste broederzielen.
 't Is — ademen in 't vreemde land,
 En al wat achter is, vergeten;
 Het is — een bitter Pascha-eten,
 De heup omgord, de staf ter hand,
 't Is zelfverloochnen en ontbeeren,
 't Is worstelen van wee tot wee:
 't Is zwoegen in 't gezicht der reê,
 Om telkens weêr terug te keeren,
 En alle stormen te braveeren
 En alle diepten van de zee.
 't Zijn lange nachten, bange dagen,
 En zielehoon en zielsverdriet,
 Bespottingen en geesselslagen,
 De ontsloten kerker in 't verschiet!
 't Is — vogelvrij in 't ronde zwerven,
 Gehaat, verfoeid, bij Griek en Jood:
 Het is — een dagelijkschen dood,
 't Is — daaglijks duizend dooden sterven
 Voorwaar, voorwaar, de proef was groot!
 — Eens, als het kwijnend avondrood
 Daarheen smolt aan de westertinnen,
 Sloop, met een voetstap zwaar als lood,
 Een jongling Sions poorten binnen
 Berg, moeder! 't voorhoofd in den schoot,
 En zoek uw schande te overwinnen:
 — 't Is Markus, die — zijn post ontvlood!

III.

Wat oproer wemelt door de straten
 Der daavrende Alexanderstad? ¹⁾
 Wat doodelijke kreet is dat?
 Baant hier, van honger uitgelaten,

¹⁾ Alexandrië.

Een kudde tijgers zich een pad?
 Neen; 't zijn de duizend feestelingen,
 Die, opgesierd in wulpsche pracht,
 Elkander naar de plek verdringen,
 Waar 't Heidensch Offerfeest hen wacht.
 Hoog boven al die bonte scharen
 Rijst, met gedrochtelijken kop,
 't Verfoeisel der Egyptenaren,
 Serapis, van zijn voetstuk op.
 De leliewitte stieren loeien;
 De sisters raatlen door elkaar;
 De knetterende vlammen gloeien,
 De bloed- en melkrivieren vloeien
 En overplasschen 't dankaltaar.
 Al wilder wordt het feestgebaar,
 Al woester menglen zich de zangen.
 Het volk omjoelt de priestenrij:
 De vreugde stijgt tot razernij
 En bliksemt uit de purpren wangen.
 Maar huiverend voor zulk een eer,
 En van den bleeken schrik bevangen,
 Ziet uit haar reine hemelsfeer
 De Paaschzon op die gruwlen neér.
 Toch zal hun maat nog hooger steigren
 Hoor, hoe een schelle stem weêrklinkt:
 „Wee, die met ons niet jubelzingt!
 „Wee, die Serapis hulde weigren!”
 En alles juicht, in woest gedruisch:
 „Wee, wee d' aanbidders van het Kruis!”
 Nu rukken ze onder knersentanden
 Naar 't afgelegen Bedehuis,
 En breken door de schaamle wanden,
 En werpen met verwaten handen
 Den heiligen Nachtmaalskelk tot gruis.
 Met plechtige ernst en zonder vreezen,
 Ligt daar de Bisschop neêrgekniel:
 't Is uit zijn stralend oog te lezen,
 Wat kracht van Boven hem bezielt
 De Godsman! hij zal 't offer wezen!
 Men strikt hem vast aan 't knellend koord;
 Men sleept hem meê, men schopt hem voort

Houdt op, dolzinnige barbaren!
 Ziet hoe zijn bloed de steenen kleurt!
 Ziet hoe dat lichaam kneust en scheurt!
 Hebt eerbied voor die grijze hairen,
 Die gij door 't slijk der straten sleurt!
 Ach, 't wouddier moog' verteederd worden,
 De mensch put al zijn wreedheid uit.
 Alleen de steile zeekant ¹⁾ stuit
 Den wedren der bloeddronken horden;
 En de avond, donker als het graf,
 Breekt onverwachts het treurspel af.
 „Rust zachtkens van uw wandelwegen,
 „Wij zien elkander morgen weêr!”
 Zóo grijnzen zij hun offer tegen;
 En hij, bedwelmd inéén gezegen,
 Stort in den vunzen kerker neêr.
 Maar nauw herademt hij van 't lijden,
 Of hoort! zijn lippen fluistren zacht:
 „Mijn Jezus! U zij dank gebracht,
 „Dat ik den goeden strijd mocht strijden,
 „Dat Gij me Uw smaad hebt waard geacht!”
 Ziet! dat is trouwe, dat is kracht! —
 Johannes Markus! wend uw schreden
 Naar dit beschamend schouwspel heen!
 Wat harde les!
 Neen, driemaal neen!
 'k Herken u, Martelaar van heden:
 Gij zijt de Vluchtling van 't verleên!

IV.

Zoo is 't, — Ook hier heeft God de Heere
 De wondren van Zijn geest getoond,
 Die 't zwakke met genade kroont
 En omschept in een vat der eere.
 O, vraagt het aan dien legertros
 Van Englen, Mahanaïm Gods,
 Getrouwe wachters van ons leven,
 Hoe hij van zijn bezoedeld kleed

¹⁾ De Buœelus.

Den smet der jeugd heeft afgewreven
 En — leert wat hartsvernieuwing heet!
 Ja 't waren bange boetejaren,
 Dat vijftal na zijn laffe vlucht!
 Toch heeft hij niet vergeefs gezocht:
 Zijn kreeten zijn tot God gevaren,
 Zijn tranen droegen heerlijk vrucht!
 Zijn val was hem de groote schrede,
 Die naar des Vaders armen leidt:
 Zoo werd zijn trots — oodmoedigheid,
 Zijn pijnlijke onrust — hemelvrede.
 De stormnacht baarde een schooner dag,
 Die met een Godgeheilgd blaken
 Het zielsverlangen deed ontwaken,
 Om 't strijdperk, dat zijn neërlaag zag,
 Tooneel van zijn triomf te maken.
 Hij greep op nieuw den wandelstaf,
 Bewust, dat nu de Heer dien gaf.
 Sints heeft hij, droef doch altijd blijde,
 En tegen elke proef bestand,
 Getoond Wien hij zijn ziele wijdde.
 Hij heeft gezwoegd aan Petrus' zijde,
 Gekampt aan Paulus' rechterhand;
 Hij heeft de wonden zijns Messias
 Als hij gedragen in zijn leën;
 Hij leidde, als 't hachlijk uur verscheen,
 — Eliza van die twee Elia's! —
 Hen naar de doodsjordane heen;
 En 't was als mocht hij bij hun sterven
 Een dubbel deel huns geestes erven!
 Hoe blonk de Godsvlam die hem dreef
 En met de Apostelkrans omstraalde,
 In 't Evangelie dat hij schreef
 En Romens pleinen door herhaalde!
 Hoe vloog hij, als de Heer hem riep
 Naar de Aquileia weg te reizen,
 Waar hij de drijvende paleizen
 In vaste tempelen Gods herschiep!
 Wel mocht Venedig haar banieren
 En standerts met den leeuw versieren,
 't Beeld haars Vernieuwers en Patroons:

Want als een leeuw heeft hij gestreden
 Voor de eer des onvolprezen Zoons!
 Hij heeft de vijf Cyreensche steden
 Vernederd aan den voet Zijns throons;
 Hij heeft in worstlende gebeden,
 Bekeering preëkende en gená,
 O ongastvrij Marmorica!
 Zoo lang uw heuveln plat getreden,
 Tot gij den heuvel Golgotha
 't Altaar uws Heilands hebt beleden! —
 En met die kransen niet tevreden,
 Heeft hij de kruisbelijdenis
 Gelijk een krijgskreet door de wallen
 Der woelige Metropolis,
 Egyptens Romen, doen weërschallen;
 En honderde, op zijn hemelstem,
 Zijn boetende in het stof gevallen
 Voor 't Kindeken van Bethlehem!
 Zoo heeft hij angsten en gevaren,
 De schande en duizend doôn getart,
 Den Satan aangetast in 't hart,
 En veel geleefd in weinig jaren. —
 't Was nu of 't onweër zou bedaren;
 En onophoudlijk wies 't getal
 Der hem verknochte Christenscharen....
 Tot plotsling, als een donderknal,
 Dit oproer neêrplofte op de altaren,
 Dat hem — tot Martlaar aadlen zal!

V.

Daar ligt hij, bloedende en bezweken,
 Zieltogend in den kerker neêr.
 Zijn voorhoofd bonst, zijn wonden steken,
 Hij voelt geen zweem van smarte meer:
 Want schoon zijn stoflijke oogen breken,
 Zijn ziel blikk rond in hooger sfeer.
 Als kwam een duive neêrgestreken,
 Zoo waait een zachte lucht hem aan:
 Hij ziet een lichtgestalte staan,
 Zoo heilig-vriendlijk en volkomen

Gelijk zich kindren de Englen droomen.
 Zij neigt het hoofd, en hemelzoet
 Als wien het windtjen onder 't zweven
 De Eoolsche harpsnaar zuchten doet,
 Weêrklinkt haar stem: „Houd goeden moed!”
 „Gij staat in 't Boek des Lams geschreven,
 „Ik breng u Jezus' welkomsgroet!” —
 't Gezicht verdwijnt. — Daar dringen kreeten
 't Verwulfsel van den kerker door;
 De grendel knerst — een rosse gloor
 Van fakkels glinstert door de reeten;
 En huilend werpt de beulenschaar
 Zich neder op den Martelaar:
 „Wij hebben de afspraak niet vergeten:
 „Op, Kruisprofeet, de dag is daár!”...
 Zij sleepen 't lichaam, klam van bloede,
 De straten langs van wijk tot wijk,
 Onwetend dat ze in blinde woede
 Hun wrake koele aan — een lijk!
 Want boven wel en wee verheven
 En al des waerelds razernij,
 Hoort reeds zijn ziel, met zalig beven,
 De blijde boodschap van nabij:
 „Een goede dienstknecht waart gij Mij,
 „Ontfang de kroon van 't Eeuwig Leven!”

Wie meent te staan, zie biddend toe,
 Eer de overmoed hem vallen doe!
 Wie viel, rijze op en worstel' verder!
 't Schaap, dat het meest was afgedwaald,
 Door Gods genâ teruggehaald,
 Leeft vaak het dichtste bij den Herder;
 't Zijn boetelingen, die vóoraan
 In 't leger der Getrouwen staan.
 Wèl hem, die uit zijn zielewonde
 Een nieuwe zielekracht bereidt,
 En dus, verwinnaar zijner zonde,
 Zijn kerker-zelv' gevangen leidt!

JOZES TOEGENAAMD BARNABAS.

Zoon der vertroosting! Welluidende naam!
 Is u op aarde geen lauwer beschoren,
 Boven 't geroep der verganklijke faam
 Klinkt gij met eere in de Hemelsche Chooren,
 Waar wie zijn leven voor God heeft verloren,
 't Zalige loon der barmhartigheid wint,
 't Leven hervindt!

De Godsgemeente, jong en teeder,
 Ligt, onaanzienlijk, onbeschermd,
 In 't midden der vervolgers neder: —
 Wie die zich over haar ontfermt?
 Wie zal heur dorre grijsaards laven?
 Wie dekt heur schaamle kinderschaar?
 Wie deelt zijn eeuwge en aardsche gaven,
 Zijn bloed, maar ook zijn goed, met haar?....
 Zie ginder! — Met een zegnend groeten
 Dringt Jozes tot de Apostlen door,
 En werpt zijn schatten aan hun voeten,
 En lokt er honderde op zijn spoor!
 Wat weelde eens 't oog des Meesters boeide,
 Als uit uw lusthof, Salamis!
 't Geboomt', waaruit de honig vloeide,
 De volle olijftak, altijd frisch,
 En 't knikkend graan hem tegengloeide,
 Hij vond een hooger erfenis,
 Waar liefelijker oogstveld bloeide!
 Sints Jezus arm werd, ook voor hem,
 Was voor zijn heilig zielsverlangen
 Het geven zaalger dan 't ontfangen;
 En heel zijn hart juicht in zijn stem:
 „Neemt, mannen! bij mijn heilgebeden
 „Het offer mijner blijdschap aan!
 „Laat me in Zijne uitverkoren leden
 „Mijn Jezus voên, mijn Jezus kleeden:
 „Wat wij den minste hunner deden,
 „Dat hebben wij den Heer gedaan!”
 Nu wordt alom de deernis wakker,

Waar ze onbezorgd aan 't sluimren was:
En huis en hof en woud en akker

Versmelt tot goud, en stijft de kas.
Een tweede en voller mannaregen
Schijnt uit den hemel neêrgezegen:

Geen bang Te Kort, geen wuft Te Veel
Doet één der schalen óverwegen —

De Liefde heiligt elk zijn deel!
Gods Englen juichen van verrukken,
En zelfs de Joodsche woestardij
Kan nauw de weeklacht onderdrukken:

„Ai ziet, hoe teêr beminnen zij!”

Zoon der Vertróosting, gezegend zijt gij!

De Heer des Hemels heeft gesproken:

Het paard ploft neêr uit zijn galop,
De staf des drijvers ligt verbroken,

En — Saulus rijst als Paulus op!
Maar wie zal d' ommekeer gelooven?

Wee, die van doornen druiven hoopt!

Al is zijn blinddoek weggeschoven,

Al is zijn buigend hoofd gedoopt,

Al heeft hij ook ter zelfder stonde

Voor duizenden zijn Heer beleên,

Al zwerft hij, boetende om zijn zonde,

In worstelende zielsgebeên

Drie lange jaren achtereen

Arabiëns woestijn in 't ronde —

De bleeke schrik gaat voor hem heen!

De Jongren, ten gebed vergaderd,

Verstommen plotsling waar hij nadert.

Hem groet geen blijde vredekus,

Hem wordt geen vinger toegestoken:

Het martelbloed van Stefanus

Schijnt van zijn kleederzoom te rooken —

Geen tranen hebben 't uitgewischt!

Hij moge een argloos lam gelijken,

De vacht bedekt een wolvenlist:

„Op, Broeders!” en — de broeders wijken

O smart! o smaad! verdient hij dat?

Mag, waar de Hemel heeft vergeven,
 De vloek der Aard niet opgeheven,
 Maar moet wie struikelde op zijn pad,
 Al heeft hij ook Gods hand gevat,
 Verworpen bij de menschen sneven?

„Dat heeft geen Heiland voorgeschreven,
 „Die 't rookend lemmet niet vertrad!”
 Zoo spreekt er één, met diep erbarmen,
 En zoekt den eedlen boeteling,
 En drukt trouwhartig hem in de armen,
 En leidt hem in d' Apostelkring:
 „Kan iemand ook Gods almacht weeren?
 „Ziet hier een broeder die u groet!
 „Ontfangt hem in den naam des Heeren,
 „Als een gewasschene in Zijn bloed!
 „De Hemel juicht ze te gemoet
 „Die van den dwaalweg wederkeeren!”

Daar vloeit der Jongren vreugdetraan,
 Daar nemen zij den zwervling aan,
 Daar hooren zij met welbehagen,
 Wat licht zijn ziele heeft zien dagen,
 En: „Amen! Amen!” juichen zij:
 „Gij zult den naam des Heeren dragen,
 „Verkoren vat! u zegnen wij!”

Zoon der Vertrouwing, gezegend zijt gij!

't Vervolgings-onweër mocht niet schaden:
 Hoe sterker vleuglen 't had ontplooid,
 Te wijder had het ook de zaden
 Van 't Evangelie rondgestrooid.
 Eerst predikten de vluchtelingen
 Alleen den Joden 's Heeren kruis:
 Straks waagden 't enklen door te dringen
 Tot buiten Vader Abrám's huis;
 En weldra zag Antiochië
 Hoe ook voor 's Heidens smachtend hart
 De heilige Eerstling van Marië
 De Zoon des Allerhoogsten werd,
 Die voorhuid en besnijdnis beiden,
 Met d' Eeuwige en elkaár verzoend,

Naar 't eigen Vaderhuis zal leiden,
 Waar 't palmenloof des vredes groent,
 En nood noch dood Gods kindren scheiden!

Dat hooren ze in Jeruzalem:
 Daar juicht de aanbiddende Gemeente:
 „Gezegend zij des Geestes stem,
 „Die leven schept in 't doodsgebeente!
 „Wie zet daar ginds den arbeid voort?
 „Wie wekt daar, wat, nog zorgloos slapend,
 „In 't duister ligt? Wie rukt, gewapend
 „Met onzes Gods tweesnijdend Woord,
 „Dat nieuw ontsloten strijdperk binnen,
 „Om voor den Hemel te overwinnen
 „Wat nog der Helle toebehoort?
 „Wie is bereid, zijn rust en leven
 „Voor Jezus' naam ten prijs te geven?”

En nauwlijks is de vraag gedaan,
 Daar spreekt er een: „Gunt mij die eere!”
 Daar schroeit de liefde tot den Heere
 Den goeden krijgsknecht vleuglen aan.
 Hoe klopt zijn hart, hoe gloeit zijn boezem,
 Als hij Antiochië groet,
 En menig liefelijken bloezem
 Van Hoop, Geloof en Liefde ontmoet!
 „Kom over!” juicht hij Paulus tegen,
 En — Paulus komt! O heilig paar,
 Hoe vriendlijk steunen zij elkaâr,
 Gods arbeid deelende en Gods zegen!
 Dat waren welgebaande wegen!
 Dat was een roemrijk jubeljaar!
 Daar groeit en bloeit een Christenschaar
 Uit alle volkeren en stammen:
 't Zaad wordt een boom, en schiet naar 't zwerk!
 De vuurdoop van Gods pinkstervlammen
 Besproeit der Heidnen Moederkerk!
 De blinden zien, de dooven hooren,
 De geestlijk dooden zijn herboren,
 De onthronde Satan wijkt ter zij!
 Zoon der Vertrouwing, gezegend zijt gij!

Ja 't vriendlijk Troostes-licht, gebroken in drie kleuren,
 Omringt u als een zonneschijn;
 Het hongrige te voën, 't gevallene op te beuren,
 Alom Gods vreêgezant te zijn,
 Dát, Jozes-Barnabas! is 't leven van uw leven,
 Waar ge aardsche schat en Leviraat
 En al de stelsels door Gamaliëls geweven,
 Als schade en rook voor achterlaat,
 Ga! deel, Judea rond, den zegen der verkwikking,
 Dien gij vergaárd hebt in uw schoot;
 Bezweere uw staf des broods het spooksel der verschrikking,
 En tem den bleeken hongersnood,
 Of, trek, aan Paulus' zij', Klein-Azië in en over;
 Werp Paphos' schandaltaren om:
 Richt Lystren's kreuplen op; tref; balsem; en herover
 Op dood en vloek Gods eigendom!
 Of, breng, als booze twist de broeders wil verdeelen,
 Jeruzalem d' olijftak aan,
 En leere uw voorbeeld ons de breuke Sions heelen,
 Als Christnen over Christnen staan; —
 Of, waar des Tarzers kracht het zwakke heeft verstoten,
 Toon dat ge een boetling smeeken hoort,
 En zet, uw heldenarm in 's jonglings arm gesloten,
 Met Markus uw triomfen voort! —
 Wanneer en wáar dan ook ge uw kampstrijd hebt gestreden,
 Gij zijt u-zelv' alom gelijk:
 En Trooster blijft de naam, die naruischt op uw schreden
 In Jezus' Hemelsch Koninkrijk!

Gij mocht de hooge gunst verwerven,
 Die zich uw hoop gebeden heeft:
 Gij, die voor Jezus hebt geleefd,
 Gij wenschet ook voor Hem te sterven:
 Zoo werd u — heilig liefdeloon! —
 De Apostelkrans een Martelkroon!
 Had mogelijk, in gewijde droomen,
 Uw veege ziel het vóorgevoeld,
 Dat eindelijk de ure was gekomen? . . .
 Een Engel schijnt ge op 't leergestoelt':
 Welluidende hozannaas stroomen

Uw angeblazen lippen af,
 Als waar' de sluier weggenomen,
 Die tusschen hemel hangt en graf:
 Uw zielsoog ziet den Ongeziene,
 Een Patmos wordt uw Salamine!
 Maar eer uw mond den zegen gaf,
 (Uw harte had hem lang gesproken!)
 Daar naakt een woedend Jodenrot
 Het Bedehuis wordt ingebroken,
 En halfverbrijzeld en doorstoken
 Ontfangt u 't vunzig kerkerkot!
 Nauw daalt de nacht, of ruwe handen
 Verscheuren met een ruk uw banden,
 En sleuren u de straten door.
 Gij bidt, terwijl zij knarsentanden,
 En als het juublend duivlenkoor
 U vloekt, ontfermt gij u en — zegent!
 Tot — op uw borst, in 't slijk vertrappt,
 Een wolk van steenen nederregent,
 En — uw ontbonden ziel ontsnapt!

O welgelukkig binnentreden
 Daar Boven in Gods heerlijkheid!
 Neen, wat u van de zaligheden
 Die d' overwinnaar zijn bereid,
 Uw droomen ook verwachten deden,
 De helft was u niet aangezeid!
 Nu blijkt het boven hoop en beden,
 Dat gij het beste deel verkoost:
 Gij trouwe Trooster van zoovelen,
 Nu wordt gij op uw beurt vertroost!
 O zielverrukkende tooneelen,
 Als ziel aan ziel, en rij aan rij,
 U met den jubel tegenzweven;
 „Wees welkom, gij hebt mij het leven,
 „De ziele mij behouden, gij!”
 Als gij u bij de hand voelt vatten
 Door 's Vaders koninklijken Zoon,
 U dús begroetend van Zijn throon:
 „Gij werdt mij arm — aanvaard uw schatten!
 „Gij werdt me een dienstknecht — neem uw kroon! . . .”

Zoon der Vertrouwing! Welluidende naam!
 Is u op aarde geen lauwer beschoren,
 Boven 't geroep der verganklijke faam
 Klinkt gij met eere in de Hemelsche Chooren,
 Waar wie zijn leven voor God heeft verloren,
 't Zalige loon der barmhartigheid wint,
 't Leven hervindt!

P A U L U S.

Ach, onder die verloren zonen,
 Die, straks bekeerd tot Jezus' kruis,
 Eens onder de eersten zullen wonen
 In 't onverderflijk Vaderhuis,
 Hoe velen, die een reeks van jaren
 De schaduwen des doods doorwaren,
 Waar niets van hun herleving spreekt!
 Hoe velen, wie de slaap der zonden
 Zoo onweêrstaanbaar houdt gebonden,
 Dat slechts Gods donder hem verbreekt!

Dus Saulus! — Zie hem knarssentanden!
 Wolf Benjamins, hoe woedt gij dus?
 Wat bloed moet druipen van uw handen,
 Nog lauw van 't bloed van Stefanus?
 — „Op!” roept hij: „Naar Damaskus' poorte!
 „Verstikken wij in haar geboorte
 „Des Nazareners gruwelleer!
 „Die kruisbelijders, 'k haat hen allen:
 „Zij zullen door mijn slagen vallen,
 „Al viel ik bij den laatste neêr!”

En, met de snelheid der orkanen,
 Vliegt hij aan 't voorhoofd van den tros;
 Zijn klepper wappert met de manen,
 En hinnikt zich de toomen los:
 Maar ongetemd en ongeteugeld,
 Maar als een griffioen gevleugeld,

Rent hij den ijvraar nog te traag.
 Wat hem bejegt, wijkt van vreeze;
 En vraagt een enkle: „Wie is deze?”
 Dan heeft hij om zijn eigen vraag.

Daar valt een bliksem uit den hoogen,
 Daar blinkt de weg van heerlijk licht!
 Den zadel plotsling uitgevlogen,
 Stort Saulus neêr op 't aangezicht.
 En hoor! een stem, zoo zacht-meêlijgend,
 Zoo machtig tevens en tweesnijdend:
 „Saul! Saul! waarom vervolgt ge Mij?”
 „Zijt gij, o Heer, dien ik vermoede?”
 „k Ben Jezus, 't voorwerp uwer woede;
 „In welk een prikkel trappelt gij!”

En eigen kracht en eigen eere
 Zijn met dat hoofd in 't stof gelegd:
 „Wat wilt Gij, dat ik doen zal, Heere?” —
 „„Damaskus zij de plaats, die 't zegt!””
 Damaskus? Heeft hij wèl vernomen?
 Ja; waar de bloedrivier zou stroomen,
 Vloei Liefdes eerste balsemdrop!
 Want zie! de Lastraar van voordezen
 Zal voortaan een Apostel wezen,
 En — Saulus rijst als Paulus op!

Daar staat hij nu, vernieuwd, herboren!
 Een ander hart klopt in zijn borst,
 Dat steeds die Godsstem meent te hooren,
 Dat naar geloof en liefde dorst,
 Weêr wil hij de oogen opensluiten,
 Maar de oude waereld van daarbuiten
 Weërkaatst zich in hun spiegel niet:
 O veelbeduidend wonderteeken!
 De Aarde is aan 't stoflijk oog ontweken,
 Waar 't oog der ziel den Hemel ziet!

Zij leiden, zwijgende en verslagen,
 Den blinde tot Damaskus' schoot;
 Daar vast hij drie geheele dagen,

Want Jezus is zijn Hemelbrood.
 De „Rechte Straat” is nu gevonden,
 Die opvoert uit dit dal der zonden
 Naar 't Eeuwige Jeruzalem.
 Nu zal zijn ware strijd beginnen!
 Nu zal hij zielen overwinnen,
 Want 's Heeren Heilgeest wapent Hem!

Door honderd steden trekt hij henen,
 En liefde blijft zijn hoogst gebod.
 Filippi wekt hij, en Athenen
 Preëkt hij den „Onbekenden God.”
 Gesmaad, gegeesseld en gëvangen,
 Zingt hij zijn overwinningszangen
 In 't voorportaal van 't grafgewelf.
 Hij ziet de keten van zijn leven
 Uit louter wondren saam' geweven,
 En — 't grootste wonder is hij-zelf!

't Is alles niet. Hij zet de palen
 Van 't Godsrijk uit, nooit worstlens moë:
 Het zwaard des Woords zal zegepralen
 Tot aan den voet der Cæsars toe.
 Zijn Koning draagt hem door de stroomen:
 Wat vraagt hij, of het Heidensch Romen
 Zijne armen in een kluister sla!
 Waar maar zijn vrije lippen spreken,
 Doet hij de Jupiters verbleeken,
 En deinst de Olymp voor Golgotha.

En als hij bij de verste volken
 De heilbanier heeft neêrgeplant
 Van Hem, die, komende op de wolken,
 Regeeren zal van strand tot strand,
 Daar lacht hij, op 't schavot gebogen,
 Den Hemel aan met stervende oogen,
 Bij aller Englen vreugdgeschal!
 Daar ziet hij fier den henker naadren,
 En plengt den bloedstroom uit zijne aadren,
 Die 't zaad der Kerke worden zal!

O Heer! Gij kent ons tegenstreven,
 Ons Saulushart, onze euveldaan:
 Breng door een straal van 't Eeuwig Leven
 Ook ons op 't pad des doods tot staan!
 Opdat ook wij vernieuwd herrijzen,
 Om eeuwig Uw genâ te prijzen,
 Die opzoekt wat verloren is!
 Welzalig, die zich Uwer wijden:
 Gij geeft hun, na kortstondig lijden,
 Uw heerlijkheid tot erfenis!

(Vrij gevolgd naar E. TURQUETIY.)

S T E P H A N U S.

De vijanden komen van heinde en verr':
 Ter plechtige zitting vergadert de Raad.
 Hoe fronzelt de wrok op hun somber gelaat,
 Getint met den gloed eener vallende ster!
 Getabberde moorders, met harten van steen,
 Slaan brullend hun cirkel om Stephanus heen'.

Maar hij staat gelijk de ceder
 Van den hoogen Libanon:
 Valle omlaag de bliksem neder,
 't Hoofd verheft hij in de zon.
 Of zij duivlenkreeten menglen,
 Hij hoort 's Hemels jubeltoon:
 Hij is Boven, bij Gods Englen,
 Blinkende in hun stralenkroon!

„Hier hebt gij den Lastraar! Hij schond ons Gods Huis,
 En de eeuwige Thora, het godlijke Boek!
 Hij heeft ons bedreigd met verdelgenden vloek,
 Hij zegt dat Hij leeft, de Geslachte aan het Kruis,
 Hij zegt, dat Hij weêrkomt, ter wrake gereed
 Op mannen! ter dood met den Logenprofeet!”

Alles woedt als leeuw en beeren;
 Maar zachtmoedig als een lam,

Voert hij, uit hun donkre sfeeren,
 Hen voor 't beeld van Abraham:
 Langzaam maalt hij Isrèls grootheid
 Aámloos luistrend zwijgt de stoet —
 Tot hij 't vonnis hunner snoodheid
 Als een donder knallen doet.

Nu zien zij op eens, ongewenscht, ongewacht,
 Het doodlijk bederf hunner zielen onthuld:
 Zij blikken ontroerd in den spiegel der schuld,
 En herkennen zichzelf als kindren der nacht.
 Daar barst hun het hart van verdubbelden waan,
 En zij stormen knarstandend op Stephanus aan!

Boven al het woest gewemel
 Blijkt hij, in zijn heldenmoed,
 Midden in den open Hemel,
 Die hem als verwinnaar groet.
 „Ziet, daar staat de Vorst der Eeuwen,
 „Heerschende aan Gods rechterhand!”
 Midden in den kuil der leeuwen
 Juicht hij reeds in 't Vaderland.

Maar hoort! wat gehuil heel de Rechtzaal doorloeit,
 Op het eerste geklank van zijn hemelsche harp.
 Geen snijdende wanklank zoo valsch en zoo scherp,
 Als de heilige naam die zijn lippen ontvloeit.
 Zij bruischen op een, en zij werpen hun buit
 Als schuimende golven Jeruzalem uit.

Door de wervetwolk der steenen
 Heft, in worstelende vlucht,
 Zich zijn geest naar Jezus henen
 Op de vleuglen van een zucht.
 Ziet den Martlaar bloedend knielen:
 „Scheld hun zonde kwijt, o Heer!”
 Uit het Paradijs der Zielen
 Glimlacht hij gekroond ter neêr.

(Naar 't Hoogduitsch.)

DE GEBOORTE VAN JEZUS.

(EEN LIED VAN LUTHER.)

De starren blonken in den nacht;
 De herders hielden trouw de wacht;
 Daar straalde op eens Gods Hemelhof
 Den glans van maan en sterren dof.

Daar klonk, gelijk een jubellied,
 De stem des Engels: „Siddert niet!
 Ik melde u groote zaligheid,
 Voor U en al het Volk bereid.

„Hij kwam, uw Redder uit den nood,
 Geboren uit der Jonkvrouw schoot!
 Hij kwam, die al uw heil bevat,
 De Christus Gods, in Davids stad!

„En dit zal u het teeken zijn:
 In doeken ligt het kindekijn;
 Een schaamle krib, een arme stal,
 Omringt den Koning van 't Heelal!”

O vreugdemaar! Gods eigen Zoon
 Verliet voor mij Zijn gloriethroon!
 Op, op, mijn ziel! naar Bethleëm!
 Dáar vind ik, dáar aanbid ik Hem!

Gegroet, doorluchte Vreemdeling,
 Wien de aarde tot heur gast ontving!
 Gij, Eeuwig Woord! wordt Mensch genoemd,
 Wat mensch, die U naar waarde roemt?

O Zoon van God, der Englen Heer!
 Hoe ligt ge daar zoo machtloos neêr?
 Gods Erfgenaam, behelpt ge U zoo,
 Gepeluwd op een handvol stroo?

Maar, schoon hij goud en paarden droeg,
 Wat wiege was er schoon genoeg?
 Heel de aard met al heur heerlijkheên
 Was nog te schamel, nog te kleen!

Toch hebt Gij alle koningspracht
 En purper en fluweel veracht:
 Gij vindt een armen stal gereed,
 Een houten sponde, een linnen kleed.

Dat hebt Ge, o Heer! voor ons gedaan:
 Zoo toont Gij reeds als kind ons aan,
 Dat al des waerelds glans en goud
 Geen hart voldoet, geen ziel behoudt.

O liefste Jezus! Gij zijt mijn:
 Laat mij voor eeuwig de Uwe zijn!
 Gij, die geen kribbe U hebt geschaamd,
 Of Ge in mijn harte wonen kwaamt!

Och, klonk der Englen zalig choor
 In lief en leed mijn harte door!
 Och, wierp tot in mijn donker graf
 Gods heerlijkheid heur schijnsel af!

Och, was het sterfbed, dat mij wacht,
 Gelijk die kribbe rein en zacht!
 O Heiland! schenk mij die genâ:
 Gij kunt en wilt! — Hallelujah!

DE ENGELENZANG.

I.

„EERE ZIJ GOD IN DE HOOGSTE HEMELEN.”

Een vreugdezang, een lied van lof,
 Weêrklinkt nu heinde en veere,
 Neêrdalende uit den Hemelhof,
 Den hoogen God ter eere:

Dat wonderzoet Hallelujah
 Maakt doode harten levend,
 En laat alom zijn weérklank na,
 Op duizend stemmen zwevend.

Het Scheppingslied klonk heerlijk schoon
 De hemelen in 't ronde —
 Daar kraste op eens een valsche toon:
 De wanklank onzer Zonde!
 Deze Aard — geschonden heiligdom! —
 Vergat haar God te loven:
 Heur hoogmoed en ellende klom
 Gelijk een walm naar boven.

De vogel zong in 't boomrijk hout
 Voor God zijn melodiën:
 De mensch boog voor den boom van 't woud
 In blinden waan de kniën.
 Den steen aanbad hij — zelf een steen
 Voor God en 't Eeuwig leven;
 In peilloze ongerechtigheên
 Al dieper voortgedreven.

En nu — daar komt Gods eigen Zoon
 Den droom der dwaling storen:
 Hij brengt nieuw leven van Gods throon,
 En 't Menschdom wordt herboren.
 Hij lost de wangeluiden op,
 Als hoogste Heilverkonder:
 En voert de liefde Gods ten top
 In 't groot Verzoeningswonder.

In Hem zien wij Gods aangezicht;
 Hij brengt alle Englen mede;
 Zijn glimlach is een morgenlicht,
 Zijn gang, een weg van vrede.
 Hij troost — gelijk geen moeder troost;
 Hij glimlacht, en — vertedert;
 Hij straft — het schaamtloos voorhoofd bloost,
 De onbuigbre ligt vernederd!

Gods laatste en heerlijkst Woord is Hij;
 Zijn woord is geest en leven;
 Zijn oogblik vonnist of spreekt vrij,
 Zijn straffen is — vergeven.
 Hij sterft — vernietigd zinkt de dood
 Met Hem in 't graf ter neder:
 Hij vaart omhoog uit 's aardrijks schoot
 En — brengt den Hemel weder!

Het lied, dat bij Zijn krib begint
 Op juichende Englentongen,
 Wordt door elk weêrgevonden kind
 Van nu af voortgezongen:
 't Klinkt in der Magdalenen dank,
 En waar de Apostlen knielen;
 O Martlaars, in uw zwanenzang!
 Uw beë, verlostte zielen!

De glorie van Zijn naam blinkt uit
 In 't leven van de Zijnen,
 Alomme waar Zijn zaad ontspruit,
 Zijn gulden vruchten schijnen.
 Zij wordt in 't klokgelui gehoord,
 Waar 't vroomme volk vergaarde;
 Als in triomftocht draagt Zijn woord
 Haar tot aan 't eind der Aarde!

Uit elk geslacht en tong en stam
 En natiën en volken,
 Stijgt nu ter eer van God en 't Lam
 Het Nieuwe Lied ten wolken.
 Verscheiden klanken vormen zij,
 Toch smelten ze allen samen
 Tot één akkoord, één harmony,
 Éen duizendstemmig Amen!

Nu staat de waarheid als een rots
 In 't machtloos woën der baren;
 Nu wordt deze Aarde een Tempel Gods:
 De harten zijn altaren!
 De Heer is God en niemand meer,

Zoo ver daar zonnen weemlen:
 Zijne is de macht, de kracht, en de eer
 Tot in de hoogste heemlen!

II.

„VREDE OP AARDE!”

Wij duchtten 't heilig strafgericht,
 Wij durfden naar Gods aangezicht
 Het angstig oog niet wenden:
 Wij brachten bloedige offers aan,
 Maar bleven toch van verre staan,
 Bij altijd nieuwe ellende.

Vrede!

Vrede!

Welk een mare

Voor die schare¹

Van vermoeden,

Die met tranen 't stof besproeiden!

O gij, die daar nog eenzaam dwaalt,
 Heft de oogen op! Nu rijst, nu straalt
 De heerlijkheid des Heeren!
 De Hemel daalt bij Bethlehem;
 Der Englen lied, des Vaders stem
 Vermaant U weêr te keeren...

Vrede!

Vrede!

Laat U leiden

Naar de weiden

Des Algoeden:

Jezus zal uw zielen hoeden!

't Zij vrede nu in 't Kinderhart,
 Na lange schuld, in bange smart
 Vervreemd van God en 't Leven!
 : Hij komt, die d' afstand wijken doet,
 En 't ons bezegelt met Zijn bloed:
 „De zonden zijn vergeven!”

Vrede!
 Vrede!
 's Vaders zegen
 Stroomt u tegen,
 Zelfs in 't lijden
 Kiemt een nooit gekend verblijden!

't Zij vrede nu in 't Huisgezin,
 Waar Ouderliefde en Kindermin
 De zielen samenstrenglen,
 Waar 's Heeren wenk het water wijn
 't Gebed het Brood der ziel doet zijn,
 De dorpelwachters, Englen!

Vrede!
 Vrede!
 Trouwe leden,
 Saam' gestreden!
 Saam' genoten!
 't Leed zal slinken, 't Lief vergrooten.

't Zij vrede nu, heel de Aarde in 't rond!
 Komt, sluit alom den broederbond!
 Vernagelt uw kanonnen!
 Dat al uw strijd een wedstrijd zij
 Van Deugd en Liefde en Medelij',
 Steeds biddend weêr begonnen!

Vrede!
 Vrede!
 Alle veeten
 Zijn vergeten;
 Liefdebanden
 Strenglen om de verste stranden!

Gegroet, gegroet, o Vredevorst!
 Die willig ónzen jammer torscht,
 En sterft aan ónze wonden!
 Die d' eeuwenouden strijd beslecht,
 En aan Uw kruis het handschrift hecht
 Van al des waerelds Zonden!

Vrede!
 Vrede!

Palmen groenen,
 Millioenen
 Jubelkooren
 Doen het eeuwig danklied hooren!

III.

„IN DE MENSCHEN EEN WELBEHAGEN!

Nu deinzen aan de kimmén,
 Bij nieuwe morgenpracht,
 De schaduwen en schimmen
 Van d' eeuwenouden nacht.
 De starrenvonken vloeien
 Daarheen in 't zonnegloeien,
 En 't oog des Hemels lacht!

God slaat met welbehagen
 Het arme menschdom gâ;
 Op alle Levensvragen
 Heeft Hij een zalig: Ja!
 En onuitspreeklijk teder
 Roept Hij 't verloorne weder
 Met smeekende genâ!

Wilt gij het alvermogen
 Der Liefde Gods verstaan?
 Moet voor uw eigen oogen
 Een hemel opengaan?
 Zoo bidt dan, gij verloornen,
 Maria's Eerstgeboornen
 Als Zoon des Vaders aan!

Die Zoon is ons gezonden
 Als bode van Gods vreê:
 Vergeving onzer zonden,
 Het Leven, brengt Hij meê:
 Hij doet den schrik bedaren;
 Hij draagt ons door de baren
 Der zwarte doodenzee!

Die Zoon, in 't vleesch verschenen:
 In alles Mensch, als wij,
 Wil menschlijk met ons weenen
 Uit godlijk medelij'!
 Hij deelt in al het mijne,
 Hij geeft mij al het Zijne,
 En — duizenden met mij!

Hij komt niet als een Koning,
 Wiens majesteit verblindt,
 Hij, Vredevorst Wiens krooning
 In 't spotgewaad begint:
 Zijn scepter heet — erbarming;
 Zijn purperkleed — ontferming,
 Zijn naam — Gods liefste Kind!

Maar door Zijn doornen henen
 Weërblinkt een hemelsch licht,
 Als van den glans doorschenen
 Van 's Vaders aangezicht;
 En aan het kruis zieltogend,
 Begint Hij, alvermogend,
 Het heilig Eindgericht!

Doet Hij uw liefde ontbranden?
 De Liefde kent geen schroom.
 Zoo grijpt Zijn beide handen,
 Zoo vat Zijn kleederzoom,
 Zoo volgt Hem op Zijn wegen!
 U groet Zijn eerste zegen
 In 't vriendlijk: „Wellekoom!”

Wij zien Hem aan — daar scheuren
 De wolken onzer smart:
 Niet langer zijn de deuren
 Van 't Vaderhuis verspard.
 Gods armen staan ons open;
 Wij grijpen moed en hopen,
 En: „Abba!” juicht ons hart.

In Zijn genâ te leven,
 In Zijn verbond te staan,

Zijn voorbeeld na te streven
 En in Zijn licht te gaan,
 Zich tot Zijn strijd te gorden
 Om Hem gelijk te worden, —
 Wat schoone gloriebaan!

Slechts dit nog doet ons blozen
 Met heilig zielsverdriet,
 Dat Hij, Wiens weg wij kozen,
 Zoo vaak ons struiklen ziet!
 Maar toch — wij gaan naar Boven:
 Ons Twijfelen wordt Gelooven,
 En Hij — begeeft ons niet!

Waar wij Zijn omgang smaken,
 Daar wordt ons alles goed.
 Wat vreugden die ontwaken
 In 't Godgewijd gemoed!
 Wat nieuwe zegeningen!
 Fontein en die ontspringen,
 En bloemen voor den voet!

„De Hooge God zal zorgen!
 Hij draagt u in Zijn schoot!”
 Zoo lezen we elken morgen
 In 't gloeiend ochtendrood;
 Zoo staat in 't stargewemel
 Geschreven aan den hemel,
 Tot de ure van den dood!

Nu God Zijn Zoon niet spaarde,
 Is alle heil gewis.
 Nu blinkt de donkere aarde,
 En bloeit de wildernis.
 En gij, Zijns Zoons beminden,
 Zult eeuwig ondervinden
 Dat God Uw Vader is!

DE DRIE KONINGEN.

(BIJ DE BEROEMDE SCHILDERIJ VAN ARIE SCHEFFER.)

Ze is opgegaan uit 's waerelds Oosten,
 De Jakobsstar, zoolang verwacht,
 Die Adams kindren zal vertroosten
 Van veertig-eeuwschen zondenacht!
 Der Tijden volheid is verrezen
 Uit Bethlêm's armen herdersstal:
 Hij kwam, die hun bestemmer wezen,
 Hun godlijk keerpunt worden zal!
 Wat aarzelt gij, o langverjaarde,
 U-zelven onbewuste Drie,
 Gij Koningsmachten dezer aarde,
 Wet, Heerschappij en Profecie!
 Naar Davids stad! Aan Jezus' voeten!
 Gaat, op de schaamle krib geleend,
 Aanbiddend den Gezalfde groeten,
 Die u vervult, vernieuwt, vereent!

Wat blijft gij in uw plechtaltaren,
 Gescheiden van den grooten drom,
 Hoogmoedig op uw Thora staren,
 Gij Priesterkaste in 't Heiligdom?
 Die steenen Tafelen verplettren —
 Hij, levendige zedewet,
 Hij wendt den vloek der doode Lettren,
 En brengt den Geest, die zielen redt!
 Wat al uwe offers niet vermochten,
 Vermag Zijn heilig hartebloed:
 Ontzondigden en vrijgekochten
 Voert Hij Gods Tempel te gemoet;
 Hij scheurt Gods dochteren en zonen
 Den voorhang van 't veroud gordijn.
 En doet in 't Heiligste hen wonen,
 Waar ze àllen Gode Priesters zijn!

Wat tast ge in schemerende droomen,
 Gij Leeraars! naar het wezen rond?

De blinddoek is uw oog ontnomen:
 't Onzeker schaduwbeeld verzwond.
 Uw raadsels vinden hun verklaring
 In Hem, Gods eeuwigsprekend Woord,
 Gods klaarste en heerlijkste Openbaring,
 In Wien gij 't Hoogste ziet en hoort:
 D' Onzichtbre, die zich zienlijk maakte,
 De Waarheid, in uw vleesch en bloed,
 Den God, naar Wien uw ziele blaakte,
 Den Mensch, gelijk hij worden moet,
 Die door al 's aardrijks vlakten henen,
 De zee der kennisse verwijdt,
 En zelfs de kinderkens en kleenen
 Tot juichende Profeten wijdt!

En Vorsten! gij, wier purperwade
 Met bloed en tranen was bemorscht,
 Wordt Koningen bij Gods genade,
 En dienaars van den Vredevorst!
 Hij kwam, Wien alle thronen wijken,
 Die zelf uw kroon boetseerde uit slijk,
 Die eenmaal alle koninkrijken
 Doet smelten tot één, eeuwig, Rijk,
 Waar zwaard en schild te samen roesten
 In 't algemeene olijvendal,
 Waar 't recht des sterken niet verwoesten,
 Noch zwakheid onrecht wezen zal;
 Waar zij, die hier de minsten heetten,
 In de eersten zich herschappen zien,
 Wien, op huns Konings thron gezeten,
 Tot zelfs Gods Englen hulde biën!

Naar Davids stad! Aan Jezus' voeten!
 Drie Koningsmachten dezer aard!
 De Star, wie aarde en hemel groeten,
 Leidt door de diepte Hemelwaart!

DE WONDEREN DES HEEREN.

I.

Toen de Tweede Mensch deze aarde
 in Zijn heiligheid betrad,
 Voelde zij den tred des konings,
 die de kroon op 't voorhoofd had.
 En Zijn woord, een godlijk machtwoord,
 aan een vrije daad gelijk,
 Klonk tot aan de verste grenzen
 van haar gantsche koninkrijk.

Al de onbuigzame elementen
 van het groote scheppingswerk,
 De ijzren wetten dezer aarde,
 zijn ons zondig Ras te sterk:
 Maar aan dezen Zondeloze,
 Wien de volheid Gods bewoont,
 Heeft zij, kalm en onderworpen,
 haar verborgenheên getoond.

Ook de stugste waereldkrachten
 zijn van ouds bestemd geweest
 Om de Beeldtnis Gods te dienen
 en te bukken voor zijn geest:
 Maar de talisman werd ijdel
 en de scepter is verplet
 Bij den Ouden Mensch der Zonde,
 die zich tegen God verzet.

Slechts in Christus zijn de krachten
 wederom vereend en vrij,
 Want Hij is de Heer der Schepping
 in de hoogste heerschappij.
 Op Zijn geest, Zijn wil, Zijn adem,
 drukken tijd en afstand niet:
 Zij doordringen zelfs de deuren
 van het kille Doodsgebied.

Was Zijn doen een daad der Godheid,
 't was toch ook een Menschendaad,
 Nu Hij, Leidsman en Voleinder,
 aan de spits der Menschheid staat.
 In gehoorzaamheid en lijden
 kampte Hij als onzer een :
 Dús heeft Hij 't geweld der Zonde
 en de macht der Hel vertreên!

II.

Onder Christus' zegenbende
 werd op eenmaal water wijn,
 Ginder in het vriendlijk Kana
 op het Bruilofts-vreugdfestijn.
 't Was Zijn eerste wonderteeken ;
 dwaze Waereld! zie het aan,
 En herhaal uw lastrend: „Jezus
 Heeft de vreugd te niet gedaan!”

Hij verschijnt ter goeder ure,
 als onze armoè ons bedroog,
 En ons feest dreigt uit te loopen
 op een brakken watertoog:
 Dan herschept Hij overvloedig
 't smaakloos vocht in eedlen wijn ;
 Want Zijn zegen is de Liefde
 in haar hoogsten zonneshijn!

Deze daad is Christus' wachtwoord,
 trots de dweepende ergernis,
 Wie de kinderlijke blijdschap
 tot een halven gruwel is.
 Nijd moog' bij den Farizeër,
 misbruik bij den spotter zijn,
 Voor de vreugde zijner vrienden
 maakt de Heer uit water wijn ;

Uit de nooddrift maakt Hij rijkdom,
 uit het Pascha, Avondmaal,
 Uit het brood, het brood des Levens,
 Uit deze Aarde, een Hemelzaal,

Uit den zondaar, een verlostee,
 die van Paradijsvreugd blaakt:
 Dáarom heeft Hij tot een teeken
 't water eerst tot wijn gemaakt.

Sombre teekens, booze wondren,
 doet de waereld nog altijd:
 Zij maakt nog den wijn tot water,
 waar zij 's hemels gave ontwijdt.
 O, wat wordt de wijn des levens
 troebel, waterbleek en schraal,
 Waar men zonder U, o Jezus!
 zich ter nederzet aan 't maal.

Maken niet de Schriftgeleerden
 uit het vuursap Zijner leer,
 Water, zonder geest en leven,
 bijna zelfs geen water meer?
 Gij, die, als Egypten's toovnaars,
 zwarte goochelkunsten scheidt!
 Gunt Hem Zijn doorluchte wondren,
 die gij nooit begrepen hebt!

Wondren liggen in de bronwel,
 in de diepte der Natuur,
 Wondren liggen in de stemming
 van een Godgeheilgd uur;
 Alle wondren, alle wijnen,
 liggen in het scheppingswoord:
 't Klonk te Kana luide en plechtig —
 't ruischt nog altijd zachtkens voort!

III.

Tweemaal was de Heiland gastheer
 in de leége woestenij,
 Die alom de roepstem hoorde:
 „Herwaards, moeden! komt tot Mij!”
 Viermaal duizend, vijfmaal duizend,
 duizend minder, duizend meer,
 Welkom zijn zij, wie er komen,
 en niet één keert ledig weér!

Heeft Hij hen niet uitgenoodigd
 op hetgeen de korve droeg?
 Zijn er vijf of zeven brooden,
 Hij heeft altijd spijs genoeg.
 Allen doet Hij nederzitten
 in het groen, herbergzaam oord,
 En zij wagen 't op des armen
 koninklijken gastheers woord!

En reeds vóór de wondermaaltijd
 dankt Hij voor de onzichtbre spijs:
 's Vaders hand ziet Hij geopend,
 Hem is alles Paradijs.
 In Hem leeft het godlijk machtwoord,
 waarin de eerste korrel sliep,
 Dat de halmen uit de tarwe,
 en uit niets de tarwe riep.

Daarop deelt Hij 't brood in 't ronde,
 en als ware 't levend graan,
 Alzoo groeit het onder 't breken
 steeds vermenigvuldigd aan.
 Herfst en lente, zaai- en oogstdag,
 al de tijden van het jaar,
 Vallen hier in één sekonde
 onafscheidlijk in elkaar.

In den zomergloed der Liefde,
 in den schoonsten zonnestraal,
 Wordt het brood een brood des zegens,
 wordt het maal een Avondmaal.
 Wel weet Christus brood te scheppen
 voor de Zijnen al te saam,
 Zoon van Bethlêm, 't vruchtbaar Broodhuis,
 drukt Hij 't zegel op dien naam.

Ja, het Bethlehem daar Boven
 gaf Hem als een Hemelbrood,
 Om de zielen te verkwikken
 na den langen hongersnood.

Waar Hij daalt, treedt God den Zijnen
 met het Leven te gemoet,
 En 't gebrek wordt opgeheven
 door een hemelsche' overvloed!

IV.

't Onweêr breidt de zwarte vleuglen
 over 't ongemeten ruim:
 Op de Galileesche waatren
 waait de wind en kookt het schuim;
 En de fiere golfberijders,
 wel vertrouwd met wind en weêr,
 Jezus' jongren in het scheepjen,
 zinken bijna moedloos neêr.

Ziet, hoe 't vaartuig als een veder
 opvliegt en ter neder zinkt,
 Beurtlings rechts en links geslingerd,
 grootte waterbaren drinkt!
 En de koene visschers ijlen
 jammrend tot den heiligen Man,
 Die bij 't noodgelui der stormen
 boven d' afgrond slapen kan.

Vredig is Hij opgerezen,
 onverrast en zonder spoed,
 Om de vreeze te bestraffen,
 die Zijn jongren siddren doet.
 Dan bestraft Hij even rustig
 't slanggesis van d' oceaen
 En de dolle leeuwenwoede
 van den teugelloze' orkaan.

Dat is immers Kinder-eenvoud,
 die den storm gebiedt: „Zwijg stil!”
 Die als volgzaam huisgedierte
 de elementen binden wil?
 Dat is tevens Konings-grootheid,
 die het woedend oproer dempt
 Door den bliksemenden scepter,
 dien Hij in de vingren klemt!

Alle vijanden verstommen
 voor de stemme van Zijn mond ;
 Voor het vredelicht Zijns voorhoofds
 duikt de zeegolf naar den grond.
 Even als het woord der zachtheid
 vaak de razernij beschaamt,
 Heeft Zijn mond de lucht bezworen,
 waar zij dood en schipbreuk aämt.

Die de golven kan bedreigen,
 kan ook wandlen op den vloed,
 Zacht gedragen door de vleuglen
 van een Goddelijken moed.
 Wat de kunst angstvallig nabootst
 in een rasverdwenen roes,
 Is hier, als 't gezang der heemlen,
 innige aandrift des gemoeds!

V.

Al wie dorsten tot een laafnis,
 moet de rijpe vijgenboom
 Vruchten uit zijn bloesems lokken,
 frisch gelijk een waterstroom.
 Maar wanneer hij alle jaren,
 als de wandlaar hem bezoekt,
 Niets meer draagt dan groene blären,
 is hij innerlijk vervloekt.

Vloek is spiegelbeeld der zonde,
 misgewas uit zonde ontstaan,
 Dat den vruchtboom kan ontwijden
 en het akkerveld belaân.
 En ofschoon de boom zijn krankte
 schuldloos koestert en verpleegt,
 Blijft de vruchtboom zonder vruchten,
 't is een vloek die op hem weegt!

Eenmaal sprak de Heer dien vloek uit
 over een onvruchtbreu stam,
 En de ondankbre dorde plotsling,
 als hij 't godlijk woord vernam ;

't Alontdekkend woord des Konings
 bracht den kanker aan den dag,
 Die in 't merg van tak en wortel
 lang alreeds verborgen lag.

VI.

Wat in d' aardschen tabernakel
 't stoflijk evenwicht verbreekt,
 Krankte en zwakte, moeten wijken,
 waar des waerelds Heiland spreekt.
 Oude kwalen, jonge plagen,
 geven Zijn bevel gehoor,
 Want Zijn godskracht dringt genezend
 tot den kiem des levens door.

Jezus, met Zijn liefdeblikken,
 geeft op nieuw den blinden 't licht.
 Rijst de heilzon in hun zielen,
 ook de nacht des lichaams zwicht.
 Is eerst hun geloofsoog ziende,
 dan vernieuwt Hij 't stoflijk oog,
 Dat het zonder sluier vonkelt,
 als een lichtstar aan den boog.

Hij, die op de golven wandelt,
 rondzweeft op der bergen top,
 Kracht der moeden, kracht der zwakken,
 richt de kreuplen vriendlijk op.
 Waar ze op Zijn gebod verrijzen,
 wassen vleuglen aan hun voet,
 En zij hupplen jubelzingend
 hun Verlosser te gemoet!

Zoekt, melaatschen! bij den Reine
 't zuivingsbad voor uwe ellend.
 Wél u, als Hij 't als een bliksem
 in uw harten nederzendt!
 Heilig vuur doorgloeit uwe aadren,
 dat uw levenskracht verfrischt,
 En — het laatste spoor der plage
 is op eenmaal weggewischt!

En Zijn woord, dat doode harten
 opwekt uit hun ongelooft,
 Zou het zintuig niet hergeven
 aan het oor, hoe dof en doof?
 Hij, die ziel en zin doet luistren,
 Hij gebiedt in 't vleesch gehoor,
 En de deuren springen open
 van het toegrendeld oor.

Levensvorst is Jezus Christus!
 Dooden hooren zijn geluid:
 Tot in alle grafspelonken
 strekt zijn heerschappij zich uit.
 Ja, de dood is Hem een sluimring,
 slechts een krankheid en niets meer;
 Gaarne geeft Hij, de Eerstgeboorne,
 't Stof der broeders 't leven weêr.

VII.

Wijl de vlam Zijns harten flikkert
 met onsterfelijken gloor,
 Golven lichte levensstroomen
 steeds Zijn heilig lichaam door.
 Als het wolkkleed van den bliksem,
 is de Zoom van Zijn gewaad
 Van een hemelkracht doortrokken,
 die zich heilzaam voelen laat.

Uit de volheid Zijner sterkte,
 uit Zijns levens aderwel,
 Schept Hij zegen, deelt Hij zegen,
 heerlijk en gedachtensnel.
 „Ja, ik wil het, wees gereinigd!”
 vlekloos staat de onreine daar.
 Woord en wording, wil en werking,
 't vloeit hier alles in elkaar.

't Is een wonder voor den zondaar,
 maar bij Hem — alleen natuur,
 Openbaring van Zijn Godheid,
 van Zijn geest en liefdevuur.

Daarom maakt Hij ook de kranken
 allereerst van hart gezond,
 Opdat zijn genezing uitga
 van des levens diepsten grond.

Daarom legt Hij vaak Zijn redding
 in 't geloof des harten neêr:
 „U geschiê naar uw geloove!”
 en — de lijder lijdt niet meer.
 Zoo vernieuwt de boom zijn blâren,
 als de lenteszonneshijn
 Hem met al zijn stralen toeroept:
 „Wordt nu wat gij wenscht te zijn!”

Dikwerf ook knoopt Hij Zijn hulpe
 aan het eerst geloofswerk vast,
 Dat Zijn daad ons als de werking
 des geheelden-zelv' verrast:
 „Neem uw beddeke' op, en wandel!”
 „Strek haar uit, de dorre hand!”
 Beide doen zij 't hun ondoenbre,
 raadsels voor het koel verstand.

Waar 't geloof uit broederliefde
 aan Zijn voet gezegen is,
 Werkt Hij, heelende uit de verte,
 evenzeer behoudenis.
 't Lichtpad langs van Zijn gedachten,
 vliegt Zijn goddelijke kracht
 Als een Engel naar de sponde,
 waar de kranke Hem verwacht.

Vaak getuigt een lieflijk teeken
 van Zijn hooge wonderdaad:
 Bij de hand grijpt hij de kranke,
 en — zij dient hem waar Hij staat!
 Bij de hand vat Hij de doode,
 't blosjen kleurt de marmren koon,
 En — zij houdt een maal des levens,
 't rijk des doods nog pas ontvloôn!

Den melaatsche raakt Hij vriendlijk
 met den top zijns vingers aan :
 Waar' Hij zwak, dan moest de plage
 pijlsnel in Hem overgaan.
 Jezus' hand is als een ijzer,
 waar geen gif door henendringt ;
 Jezus' hand is als een zonlicht,
 levenbrengend waar het blinkt.

En alsof Hij alle kwalen
 door de macht der Kunst bedwong,
 Spuwt Hij in der dooven ooren,
 raakt Hij aan de ontspraakte tong.
 Stof en speeksel als een zalve,
 legt Hij op des blinden oog ;
 Hij gebiedt hem : „Ga en wasch u ;”
 dat de sluier vallen moog !

D' andre doet Hij 't licht eerst scheemren
 als een wemelende ster,
 Dat hij menschen ziet als boomen,
 schaduwbeelden, bleek en ver ;
 Zacht ontsluit Hij 't Hemelvenster,
 dat voor 't licht was toegespart,
 En de zon dringt langzaam verder
 in het oog en in het hart.

Jezus' heekracht neemt de kleuren
 van der menschen heekunst aan,
 En Hij doet Zijn hemelwonder
 ordlijk den natuurloop gaan.
 Even als het Kwaad in 't leven
 duizende gedaanten heeft,
 Heeft het Heil zijn duizend vormen,
 waar het meê door 't leven zweeft.

En voorwaar ! die kleine middlen,
 die de Heiland niet versmaadt,
 Melden, dat door Hem eens alles
 tot Zijn Lichtrijk overgaat,

Dat Hij eenmaal alle kwalen
 met de zonde dooden zal,
 Als deze Aarde een Tempel Gods is,
 licht en leven overal!

VIII.

Als de schaduwen der zonne,
 schuwt Hem 't booze geestenheir.
 Want zij weten, al hun strikken
 werpt Zijn hand als spinrag neêr.
 In de donkerste spelonken
 van het rijk der Duisternis,
 Waait Zijn stralende baniere,
 die het sein der redding is.

Waar de vloek een menschenleven
 heeft verward en afgefoold;
 Waar de geest bij legioenen
 sombre geesten omedoolt;
 Waar de waanzin koortsig siddert,
 waar de koortsgloed waanzin teelt:
 Daar verschijnt Hij met een Godskracht,
 die de kranke hersens heelt.

Waar een afgedoolde ziele
 in het Schaduwrijk verzonk,
 Angstig of de Helle-zelve
 haar in kopren boeien klonk,
 Roept Hij, met den glans des vredes
 op het zalig aangezicht,
 De verstoorde, de verschrikte
 snel terug in 's Hemels Licht.

Waar schuimbekkende oproergeesten,
 bij de graven saamgehokt,
 't Zwakke zenuwstel doorwoelen,
 dat in al zijn snaren schokt;
 Waar een lichaamloze geest zich
 aan een geestloos lichaam klemt,
 In een gruwzame vermenging,
 die het scheppingslied ontstemt:

Daar verschijnt Hij, Vorst der Orde,
 en — de démons stuiven heen,
 Als de schaterlach der dwaasheid,
 waar de heilige ernst verscheen,
 Als de farce voor de schoonheid,
 als de spotkreet voor 't gebed,
 Als het oproer voor den straalgloed,
 waar de kroonglans meê verplet.

Waar de Heer zeeghaftig optreedt,
 deinst de Dood met heel zijn heir;
 En ontrust des levens grenzen
 met zijn roovershand niet meer.
 Levensblikken, levensbliksems,
 lichten door der graven stof,
 En de Belials-valleie
 wordt op nieuw een Edenshof.

IX.

Christus is het Eeuwig Leven,
 aller levens Vorst en Heer,
 Daarom geeft Hij ook de dooden
 heerlijk uit hun lijkasch weêr.
 Die hier dood zijn, leven ginder,
 want Zijne almacht heerscht ook dáar,
 Hij kan roepen, Hij kan wekken,
 want de Zijnen slâpen maar.

Hij verwint den Laatste Vijand
 overal en tred voor tred.
 't Eerst ontrukkt Hij hem zijn offer
 op het klamme stervensbed.
 In Jairus woning kalmt Hij
 eerst des harten angstgeklop;
 En wanneer het weenen ophoudt,
 wekt Hij vriendlijk 't dochtertje' op.

Even als Hij in het scheepjen
 eerst der Jongren vrees bestrijdt,
 Even als Hij eerst den kreuple
 van zijn zielenood bevrijdt:

Zóo bezweert Hij eerst den doodschrik
 op het jamrend doodsgebied,
 Waar Hij in de rust der doode
 slechts een diepe sluimring ziet.

Bij de baar, ten tweeden male,
 nadert Hij den bleeken Dood,
 Die, in vorstlijke triomtocht,
 Hem op weg het voorhoofd bood.
 Maar geen Koning der Verschrikking
 hoort de stemme van den Heer:
 Slechts de weduw groet Hij troostend,
 en Hij geeft heur zoon haar weêr.

Als de Heer, ten derden male,
 d'ouden Vijand wederziet,
 Is het bij de grafspelonke,
 waar hij 't offer nederstiet,
 Voor den ringmuur zijner vesting,
 waar het kille menschenlijk
 Reeds in de armen der vertering
 wegsmelt tot een handvol slijk.

Wijl Zijn werk den Heer terughoudt
 aan de boorden der Jordaan,
 Laat Hij kalm den Aartsvernieler
 pijlsnel vóor zich henen gaan.
 Welk een godlijk zelfbewustzijn,
 dat Hem kracht tot blijven geeft,
 Schoon Zijn harte tot Zijn vrienden
 duizendmalen overzweeft!

Eindelijk groet de Heer den grafsteen,
 maar Zijn arbeid eischt geen spoed:
 Eerst herleve bij de vrienden
 kalm vertrouwen, blijde moed!
 Van de ontwaking des gestorvnen
 blijft Hij zeker en gewis,
 Schoon Hij weet, de ontbinding nadert
 in de groote duisternis.

Maar de Heilgen rijzen vroeger
 uit des aardrijks killen schoot,
 Waar zij minder diep verzonken,
 want zij waren minder dood.

De verrijzing onzes Heeren
 blijft der wondren eerekroon:
 Zij verheerlijkt de eeuwge liefde
 van den Vader tot den Zoon.
 Zij verheerlijkt al de ellenden,
 al de jammren onzes lots,
 En verlicht den zwarten Hades
 met een blijden glimlach Gods.

En dit wonder blijft voor immer
 't toppunt der Geschiedenis!
 't Is een feit, dat eindloos schooner
 dan de heerlijkste Epos is.
 't Is een lichtend-witte hoogte,
 die de rijke heuvelkrans
 En de bergen van rondsomme
 doet weerschittren van haar glans.

Stoute daden, vroome werken,
 in de kracht van God bestaan,
 Lachen ons als groene heuveln,
 trekken ons als bergen aan.
 Maar in Christus' groote wondren
 rijst een Alpenwaereld op,
 En Zijne eigene verrijzing
 is heur hemelhooge top!

(Naar het Hoogduitsch van Dr. J. P. LANGE, Hoogl. te Bonn.

CHRISTUS IN DE NATUUR.

Groote Schepping des Almachten!
 Daar was Éen die u verstond,
 Éen, die al uw wonderkrachten,
 Al uw raadslèn, heeft doorgrond,
 Die bij dagen en bij nachten

U gekend heeft en erkend
 Voor Zijn groene pelgrimstent,
 Voor Zijn eigen Vaderwoning:
 Jezus — aller schepslen Koning!

Heel de verte was Zijn huis,
 Was Zijn vrijstad, was Zijn tempel,
 Was Zijn burcht en hemeldrempel,
 Was Zijn stille bedekhuis.
 Diep in de Jordaanstroomplasschen,
 Waar geen zonneprank meer vlamt,
 Duikt Hij neêr en laat zich wasschen,
 Wijden tot Zijn heerlijk ambt.
 De open heemlen jubelschaatren
 Als Hij opklimt uit de waatren,
 Vol van zóo veel majesteit,
 Of Hij, blinkende van zegen,
 Uit de golven kwam gestegen
 Van den oceaen der Liefde, van de zee der Zaligheid.

Zonder gids en zonder spoor
 Dwaalt Hij 't diep woestijnvlak door.
 Middaggloed en avondkilte
 Drijven onbemerkt daarheen:
 Hij, in feestelijke stilte
 Met den Vader gants-alleen,
 Leeft in hemelsche gepeinzen en geheiligde gebeên.
 Tusschen statige almachtsteekens, tusschen steile rots aan rots,
 Onder 't bruisen van de wolken,
 Zwieren boven alle volken
 Als de vreëbanieren Gods;
 Onder 't ruischen van de winden, dat Hem zacht in de ooren glijdt,
 Of er geestenstemmen zweven, —
 Smaakt Hij d' eersten rozentijd
 Van 't God-Menschlijk zielenleven,
 D' eersten lentemorgenstond
 Van 't ontluikend Nieuw Verbond!
 En in zaligzoete ontroering,
 Als het deel geens engels werd,
 In een Godlijke vervoering,
 Zinkt Hij innig en voor eeuwig aan het minnend Vaderhart.

Vrede en Eenzaamheid regeeren
 Hier het onafzienbaar vlak,
 Waar geen tred het zwijgen brak.
 Hier is de aarde alleen des Heeren,
 De aarde, zoo eenvoudig groot,
 Dat de rijkdom dubbel schittert aan de hemelsche gewelven.
 Hier vergeet de Heer zich-zelfen,
 Rustende in des Vaders schoot.
 Dienstdoende Englen zijn de Jongren,
 Lettende op Zijn pelgrimsgang,
 En Hij vast er zonder hongren
 Veertig volle dagen lang,
 Door het Eeuwig Woord gevoedsterd, dat zijn zielenlafenis
 En zijns levens leven is.
 Zoo verslaat Hij, rein en krachtig, de eerste, tweede en derde maal,
 D' ouden Satan, zijn Verzoeker! — Zegepraal op zegepraal!

Nu dwaalt Hij en toeft Hij bij 't wieglend kristal
 Van Gennezareth's lokkende stroomen,
 Op lichtende heuveln, in schaduw van 't dal,
 Geschakeerd aan de bloeiende zoomen.
 Hij bidt er te nacht, of Hij kruist op het meir,
 Dat er slaapt in zijn glinstrende bedden,
 Nu derwaards, dan herwaards, al over en weër,
 Om verloornen te roepen, te redden.
 In 't spieglende vlak, waar geen rimpeltjen speelt,
 Waar geen waassemend neveltjen dwaerelt,
 Begroet Hem profetisch het schemerend beeld
 Van de klare Toekomstige Waereld,
 Hij sluimert op 't scheepje', en al ratelt de wind,
 Dat de wolken den hemel betrekken,
 Hij droomt zoo gerust als het zorgeloos kind,
 Tot zijn angstige Jongren Hem wekken.
 Dan stilt Hij de stormen, en preëkt van de bark
 Tot de duizende luistrende zielen,
 Die (leende haar ditmaal de duive heur vlerk!)
 Aan den rand van den meirboezem knielen.

Daar blikte Hij, op 't gebergt', bij 't vriendlijk maanlichtstralen
 Naar 't Vaderhuis omhoog.
 De vele woningen, de blinkende opperzalen

Slaan open voor Zijn oog.
 Hij telt de waerelden die aan den melkweg wolken,
 En tintelt van de zucht
 Om ze al te samen met Verlost en te bevolken,
 In heilig zielsgenucht.
 En als dan 't zwerk zich fronst, doorvlamd van bliksemflitsen,
 En de almachtsdonder knalt,
 Staat Hij, in nacht en storm, op de onbewoonde spitsen,
 Gelijk een geestgestalt'.
 Dan staat Hij op Zijn post, de trouwe wereldwachter,
 Naar 't eeuwig Oost gericht;
 En laat er aan Zijn voet alle andre wenschen achter
 Voor de éene bede — om Licht!
 Dan smeekt Hij voor de zoons die nog verloren kermen,
 Hij, 's Vaders liefste Zoon!
 En draagt Zijn schapen en Zijn lammerkens op de armen
 Naar Gods genadethroon.

En daar wandelt voor Hem geen verschrikking
 Door den loeienden middernacht om.
 Hem is 't lied van den storm een verkwikking,
 De muziek in Gods eeuwigen Dom.
 Hij verstaat al het spraakloos gefluister;
 Hij doorziet het geheimvolle duister,
 Waar de kronklende bergrug in schuilt;
 Hij daalt af in de weemlende kloven,
 Onder zwarte struweelen verschoven,
 Waar de sissende slang ligt gekuild;
 En Hij zweeft als de vlugge gazelle,
 Van de klip op de klettrende welle,
 Waar de schuimende branding in huilt.
 En de schuddende klip wordt bedolven,
 Maar Hij-zelf schrijdt als Koning daarheen
 Op het vonkelend vloerkleed der golven,
 Dat zich gladt bij den kus Zijner schreên.
 En Hij juicht in dat bruisen en galmen:
 De elementen zijn levende psalmen:
 En de krachten een jubelgeschal,
 Om den lof van dien Naam te verkonden,
 Dien Hij-zelf door Zijn wondren en wonden
 Voor de wereld verheerlijken zal.

En Hij verheerlijkt dien Naam, als Hij genade verkondigt,
 Duizenden, pluimloos en blind, onder Zijn vleugelen groept;
 Als Hij hun lichamen spijs, als Hij hun zielen ontzondigt,
 Als Hij hun kranken geneest, als Hij hun dooden herroept.
 En Hij verheerlijkt met Hem 't Lichtrijk der Orde en der Vrede,
 Als Hij de geesten der nacht wegschrikt met vlammenden blik;
 Als Hij de démons verjaagt, krimpande in siddrende bede,
 Als Hij 't bewijst met één wenk: „Heer aller Geesten ben Ik!”
 En Hij verheerlijkt zich-zelv'! Ziet, hoe zijn innerlijk wezen,
 Stralend van hemelschen glans, breekt door zijn sterflijken dosch,
 Rein als de sneeuw in de zon, luid door zijn Vader geprezen,
 Hoog op de tinne der aard, d' eeuwigen Thabor Zijns Gods!

Uit de frissche watersprank,
 Ruischende op zijn wandelbane,
 Reikt Hem de Samaritane,
 Naar Zijn wil, den morgendrank.
 En gedrenkt en drenker tevens,
 Laaft Hij haar verdroogde borst
 Uit de springfontein des Levens,
 Alzoo dat haar nimmer dorst.
 Tusschen 't gastvrij vijgenloover,
 Dat den wandlaar tot zich noodt,
 Plukt Hij zich Zijn morgenbrood:
 't Vaderhuis, zoo vrij en groot,
 Vloeit voor Hem van schatten over.

't Groen geblaârt' omlommert Hem:
 Bij d' Olijfberg zit Hij neder;
 En Zijn blik, weemoedig teder,
 Dwaalt naar 't arm Jeruzalem.
 En Hij hoort de Godsstad kraken,
 En Hij ziet het bloedrood licht.
 Loeiend barsten uit heur daken,
 Hut en Huis en Tempel blaken
 Ach! zij zieltoogt Ach! zij zwicht
 Onder Rome's adelaren,
 Die klapwiekend nedervaren
 Ten gericht'!
 Die als gieren zich vergaären
 Waar het aas te rotten ligt!

En Hij hoort met zielsontfermen,
 Dwars door 't staalgekleetter heen,
 't Barenswée der vrouwen kermen,
 En het jammrend angstgesteen
 Van de kinderrens heurs boezems, door den paardenhoef vertreên.

In den stillen schemerschijn
 Van Gethsemanees olijven
 Is Zijn donker kamerkijn,
 Waar Zijn boezemzuchten drijven,
 Waar Hij met den Vader spreekt,
 Waar Zijn heilig angstzweet leekt.

In den donkren nacht der Zonde die de waereld heeft misvormd,
 Onder 't dreigen van de Helle, die Hem woedende bestormt,
 Staat Hij biddend, stort Hij neder, zielsbedroefd, tot stervens moê,
 Als een worm in 't stof gebogen, worstlende ten bloede toe.
 En zóo ledigt Hij den beker: zóo behaalt Hij in den strijd
 De overwinning die de Waereld van den eeuwgen vloek bevrijdt.

Wat is ze schoon, die groote Sabbatsrust,
 Die Paaschdag, waar Zijn wonder hen verzadigt,
 Die Jongren, ter Tiberiasche kust
 Op nieuw vergaárd, op nieuw weêr begenadigd!
 't Is álles nieuw. En 't heilig feest aan 't meir
 Wijst heen' naar 't feest, dat, bóven 't golfgewemel,
 Den Zaligen bereid wordt door den Heer,
 't Feest van Gods Trouw, in d' allerhoogsten Hemel!

Dan, ten laatsten afscheidsgroet,
 Leidt de Heer zijn Jongerstoet
 Naar Bethanie's dreven,
 Tot hen de oude Berg ontmoet,
 Van zijn krans omgeven,
 Uit olijf geweven.

Dáar, aan diens Olijfbergs voet,
 Die tot d' afgrond daalde,
 Klont nog straks hem 't golfgetier
 Van een Belialsrivier:
 De open Hel klapwiekte hier,
 Dat zijn bloedzweet straalde!

Thánds, naar diens Olijfbergs top
 Klimt Hij, gaat Hij, zweeft Hij op,
 Dat de bergportalen
 Drijven, scheemren, dalen,
 En daar staat Hij, beeld van God,
 In een zalig feestgenot,
 In een gloed van stralen!
 En heeft éen het ooit ontwaard,
 Dat ze heerlijk is, Gods Aard',
 Met haar duizend wondren,
 Hij gevoelde 't diep en zoet!
 Maar met lichtgewieken voet
 Stiet Hij haar naar ondren;
 En met zegenende hand
 Trok Hij haar naar boven:
 Uit dees schoone Lustwarand
 Voer Hij naar de hoven
 Van het schooner Vaderland:
 Waar de laatste sluierband
 Neêrvalt van Zijn oogen,
 Die Zijns Vaders aangezicht
 In het ongeschapen licht
 Weêr aanschouwen mogen.
 Want het Scheppingsheilgdom
 Is Zijn Vaderhuis alom,
 Waar maar zon kan schijnen:
 Maar Zijn erve is Hem bereid
 In het Rijk der heerlijkheid,
 Aan den Throon der Majesteit,
 Hem en al den zijnen!
 Op de Hoogten van 't Heelal
 Wacht Hem 't luid triomfgeschal:
 Throonen, Serafijnen,
 Machten, Cherubijnen,
 Dragen Hem ter gloriespits',
 Waar Hij 't licht der Woningen,
 Koning aller Koningen,
 Allen alles is!

DE OPWEKKING VAN LAZARUS.

EEN CANTATE.

MARIA, *bij het graf.*

Hij ging! hij ging! Gods sterke hand
 Heeft ons den vriend ontnomen!
 Hij ging! hij ging naar 't vreemde land,
 Dat niemand weêr laat komen!
 Mijn klachten dringen tot zijn oor,
 Mijn tranen tot zijn hart niet door!
 Hoe koud zijn mijn gebeden,
 Als drukte ook hen die doodensteen!
 Wat slaapt ge daar beneden
 Zoo eenzaam en alleen!
 Hij was mijn lust, mijn troost, mijn staf:
 Nu rust mijn hart bij hem in 't graf,
 Nu staar ik naar den hoogen,
 Alsof een blinde sterveling
 Den Engel na kon oogen,
 Die naar den Hemel ging,
 Alsof een halfgebroken zucht
 Een ziel kon volgen in haar vlucht!

MARTHA.

Maria! durft ge 't wagen,
 Den God van levenden en doôn
 Dus morrende aan te klagen,
 Te steken naar de kroon?
 Kan 't graf u hooren als ge schreit?
 Ai, laat tot onderworpenheid
 Een zuster u vermanen!
 Kom, kus de roê en zwijg den Heer!
 Nooit gaven duizend tranen
 Éen enklen doode weêr!

MARIA.

En wat ik denk en spreek en doe,
 Mijn ziele blijft zoo droef te moê;

Mijn hart moet breken als ik zwiĳg. —
 Mijn klagen is geen morren.
 God weet, hoe ik Hem tegenhijg!
 Maar toch, gebroken is de twiĳg,
 Nu moet het blad verdorren!

MARTHA.

En is niet Jezus onze vriend?
 Kan Hij zich niet erbarmen?
 Of bracht Hij nooit het doode kind
 Terug in moeders armen?

MARIA.

Och, dat ik aan Zijn voeten zat!
 Dan maakte ik die met tranen nat,
 En zou ze, in 't stof gebogen,
 Met deze lokken droogen!
 O nooit, hoe lang mijn proeftijd duur',
 Vergeet ik dat gezegend uur!

MARTHA.

Mij dunkt, een stem, een profecy,
 Komt mij vertroostend tegen,
 En spreekt van nieuwen zegen:
 Mij dunkt, de Meester is nabij;
(Zij ijlt weg).

MARIA.

Wat baten mij haar zorgen
 En duizend teederheên?
 Mijn nacht verwacht geen morgen;
 En troost? Ik vind er geen!
 Ik ken maar éene sterre,
 Ik hoor maar éene stem:
 Hoe is mijn Heer zoo verre?
 Helaas! waar vind ik Hem?

CHORAAL.

Als de ziel in bange dagen
 Nergens hoop of uitkomst ziet,

Als wij boven krachten dragen,
 En geen mensch ons redding biedt,
 Dan, aan 's afgronds steilen rand,
 Reikt de Almachtige ons de hand
 Om behoud en hulp te schenken,
 Boven bidden, boven denken!

MARTHA.

Houd goeden moed, verslagen geest!
 Nog is er niets bedorven:
 Hij komt, die elke wond geneest!

MARIA.

Ach, Heere! waart Gij hier geweest,
 Uw Vriend was niet gestorven.

JEZUS.

Weet, dat uw broeder op zal staan!

MARIA.

O ja — ten jongsten dage! . . .
 Maar dan ook grijnst geen dood meer aan,
 Dan heeft de jongste smart gedaan:
 Och, of mijn oog het zage!

JEZUS.

Gij zult het zien.

MARIA.

Mijn Heil en Heer!
 Ach, waarom waart gij hier niet eer?

CHOR.

Lof zij Hem gegeven,
 Die uw Heiland is,
 Uw verrijzenis
 En uw Eeuwig Leven!

Elk, die Hem verbeidt,
 Leeft al moest hij sterven;
 Die Zijn leven leidt,
 Zal niet meer verderven
 In der eeuwigheid!

CHORAAL. (*Oude Kerkmelodie.*)

Ik weet, dat mijn Verlosser leeft!
 En ik zal met Hem leven!
 Ik zal ten Hemel zweven,
 Daar Hij mij vleuglen geeft.
 In Hemelsche landouwen,
 In 't Eeuwig Koninkrijk,
 Zal ik mijn Heer aanschouwen,
 Herboren, Hem gelijk!
 O blijde weêrgeboorte!
 O Dood, gij zijt geen sterven meer:
 Ge ontsluit des Levens poorte,
 Gij brengt mij bij den Heer!

MARTHA.

Hier is de stille doodenwijk:
 Hier werd hij heengedragen.
 Och, Heer! alreede riekt het lijk:
 Het woonde er vier eindloze dagen.

TOESCHOUWERS.

1.

Ziet, Jezus weent
 Om den dood des heminden!

2.

Kon dan Hij, die den blinden
 't Gezicht verleent,
 Den band dezes doods niet ontbinden?

JEZUS.

Ik heb gezegd, o gij die schreit!
 En zeg op nieuw: Geloof alleen!

Dan ziet uw oog Gods heerlijkheid.
 En nu — neem weg den steen!
 Dank, Vader! dank, die voor Mijn woord
 Ook thands Uw Godlijk oor niet sluit!
 Maar 'k wist dat Gij mij altijd hoort!
 Gij Lazarus, kom uit!

TOESCHOUWERS.

1.

Hoor! 't ruischt in 't graf!
 Werd de dood reeds verslonden?

2.

Werpt een lijk, half ontbonden,
 Den zweetdoek af?
 Ja, daar staat hij, met doeken omwonden!

JESUS.

Ontbind hem! Laat hem henegaan!
 — En gij, wat is u dat gij beeft,
 Maria? Neem uw broeder aan:
 Ik geef hem u: hij leeft!
 Gij, leef met hem! één hart, één zin!
 En keert het uur der scheiding weêr,
 Gaat samen dan ten Hemel in,
 En sterft er nimmermeer!

CHORAAL.

1.

Ziet, hij is herrezen
 Uit der graven schoot!
 Nu zal onze dood
 Slechts een slapen wezen!
 Hoe, na 't jongst Vaarwel,
 Ons de wade omwikkel',
 Open springt de cel.

CHOR.

Dood! waar is uw prikkel?
Waar uw zege, o Hel?

CHORAAL.

2.

Ziet! hij is herboren!
Broeders, goeden moed!
Jezus' vredegroet
Ruischt ook ons in de ooren.
Toog de Heiland heen'
Naar des Hemels zalen,
Wij zijn niet alléén!

CHOR.

Zon, wij zijn uw stralen!
Hoofd, wij zijn Uw leên!

CHORAAL.

3.

Wij ook gaan naar Boven,
Waar geen traan meer vloeit,
Waar de ziel, ontboeid,
Eeuwig U zal loven.
Blijf ons steeds nabij
Met Uw goede gaven!
Stervend leven wij.

CHOR.

Dat het eind des braven
Eens mijn einde zij!

(Vrij gevolgd naar HERDER.)

'T IS VOLBRACHT.

Op den Berg der Jammren,
Herder zonder lammren,
Sprakeloos en koud,
Met gebroken oogen,

't Heilig hoofd gebogen,
 Hangt de Heer aan 't hout.
 Welk een throon
 Voor 's Vaders Zoon!
 Is dan 't gapend graf een woning
 Voor den Hemelkoning?

Ach, wat angsten lijdt Hij!
 Ach, wat doods-kamp strijdt Hij,
 Bloedende overal!
 Is van al Zijn vrinden
 Dan niet één te vinden
 Die Hem redden zal?
 Menschen gaan
 Voorbij, en staan
 't Wee, dat de Englen weg doet schrikken;
 Spottende aan te blikken!

Brandend van genade,
 Sloegt Ge, o Heer! ons gade,
 Voeldet Ge onzen nood:
 Goddelijken vrede
 Bracht Ge, o Heiland mede
 Uit des Hemels schoot.
 En, Gods licht
 Op 't aangezicht,
 Sterft Gij nu als offerande
 Op 't altaar der schande!

Gij, de Zoon des Vaders,
 Tusschen gruweldaders!
 Wat ontzinde waan,
 Welk een duivlenwoede,
 Eenig Reine en Goede!
 Heeft U dát gedaan?
 Ach, een ras
 Van stof en asch,
 Kaïns zaad, maar tienmaal wreeder,
 Sloeg U, Abel! neder.

Ja, ter Hoofdscheelplaatse
 Bracht U dit melaatsche,

Doodsche zondaarshart
 Ik, in schuld verloorne,
 Vlocht de scherpste doorne
 Door Uw kroon der smart!
 Want de schuld
 Die mij vervult,
 Wilt Gij in de reine plassen
 Van Uw zoenbloed wasschen!

'k Zal het nooit doorgronden,
 Hoe Gij, zonder zonden,
 „Eli, Eli!” zucht.
 'k Zie den hemel tanen
 In een floers van tranen,
 En de zonne vlucht!
 'k Zie de doôn
 Hun graf ontvloôn;
 Van de ellend, die U weërvaarde,
 Brak het hart der aarde!

Sterke Boeienslaker!
 Trouwe Zaligmaker!
 Groote Immanuël!
 Gij hebt al mijn plagen
 Op het hout gedragen,
 En versloegt de Hel.
 Sta mij bij,
 En heilig mij,
 Dat ik nimmer iets begeere
 Dan Uw liefde, o Heere!

Met Uw bloed besproeide!
 Doodelijk vermoeide!
 Rust hier in de rots!
 Uw vervolgers weken,
 Half van schrik bezweken,
 Bij de teeknen Gods!
 Nader spoedt
 Uw Jongrenstoet,
 En zij zweeren, vol van rouwe,
 U den eed der trouwe.

Gij hebt overwonnen!
 Woedend aangeschonnen,
 Stondt Ge onwrikbaar pal!
 Door het Helsche duister,
 Door der Heemlen luister,
 Door het wijd Heelal,
 Klinkt met kracht
 Uw: „'t Is volbracht!”
 En de palmen der viktorie
 Groenen door Uw glorie!

Als een heldre sterre
 Straalt Uw kruis van verre
 Allen volkren aan.
 't Is de Boom des Levens
 Vrucht en bloesem tevens
 Menglende in zijn blaân!
 Wie verrukt
 Die vruchten plukt,
 Die wordt, rijk en begenadigd,
 Eeuwiglijk verzadigd!

Op den Berg der Vreugde
 Rijker dan U heugde,
 Vol der heerschappij
 Vol der zaligheden,
 Zit Ge, in 't Eeuwig Eder.
 Aan des Vaders zij'!
 's Vaders Zoon!
 Dát is Uw throon:
 Gods paleizen zijn Uw woning.
 Groote Hemelkoning

LANGE gevolgd.

EEN PAASCH-CANTATE.

CHOR.

Wijze: Psalm 65.

Wij naadren met onze offergaven
 De kille doodsspelonk,
 Waarin de Lijder is begraven,
 Die ons den vrede schonk.
 Wij leggen daar, met zalig beven,
 Geen myrrhe of balsems neér,
 Maar heel ons hart en heel ons leven,
 Uw eigendom, o Heer!

RECITATIEF.

De dag werd nacht; de tempelzuilen kraakten,
 De voorhang golfde, en scheurde van elkaár;
 De dooden in hun schimmenrijk ontwaakten;
 En Sions dochtrenschaar
 Sloeg kloppende op heur borst, in nokkend rouwmisbaar.

En als de Heer zijn ziel had uitgegoten
 Op de ijzren lans die door zijn zijde ging,
 En, of Hem aarde en hemel had verstoten,
 Vermoord aan 't vloekhout hing,
 Daar naakte 't vriendenpaar den bleeken Kruiseling.

Zij beurden Hem al zachtkens naar beneden,
 En balsemden de wonden van het kruis;
 De blanke wade omwindelde Zijn leden,
 De rots-grot werd Zijn huis,
 Waarop de nachtdauw weende, in 't avondwindgezuiz.

ARIA.

Wijze: Gezang 29.

Vloei nu, laat u niet bedwingen,
 Stille traan, voor God geschreid
 Onder 't schreien wil ik zingen,
 Heer! van Uw barmhartigheid

Onder 't lijden, onder 't strijden,
 Wil ik U mijn ziele wijden,
 Tot door U de dag ontwaakt,
 Die haar laatste banden slaakt.

FUGE.

Des Hoogsten raad is wonderbaar:
 Maar de uitkomst heerlijk, hemelklaar!

RECITATIEF.

De Heiland was in 't graf in zachten slaap gegleden;
 Hoe stoorloos rustten daar Zijn uitgestrekte leden,
 Na zooveel gruwzaamheên!
 Hij, op wiens wenk zich eens de Apostelen verdrongen,
 De kreuplen huppelden, de stommen 't hallel zongen,
 Hij lag nu gants alleen.

Een zeventvoudig zwaard doorboorde 't hart der Moeder;
 Zijn Jongren vloten heen als lammren zonder hoeder,
 Als duiven zonder wijk:
 De rotsman was vergruisd, de schootvriend was verdwenen;
 De luistrende Engel slechts ging door de grafzerk henen,
 En hield de wacht bij 't Lijk.

ARIA (of DUËT.)

Vredig moogt Ge slapen,
 Lijder, voor een korten tijd!
 Al Uw arme schapen
 Dwalen wijd en zijd.
 Maar Gij zult ze leiden
 Naar de frissche weiden,
 Naar het kristallijn
 Van de Levenswaatren,
 Waar het hallelschaatren
 Zonder eind zal zijn!

FUGE.

Zijn sluimring was Hem zoet, en balsem na de pijn!

RECITATIEF.

Zijn moorders, die hun prooi tot in den dood nog haatten,
 Zij repten, kruipend-laf, zich naar Pilatus heen,
 Omcingelden het graf met heidensche soldaten,
 Verzegelden den steen.

Zoo wilde de onmacht de Almacht weeren,
 Zoo sloot de dood het Leven in!
 Maar eeuwig blijft de raad des Heeren,
 Wat vonden ook de haat verzin':
 Hij weet de arglistigheid te buigen,
 Zoo dat zij-zelf der waarheid moet getuigen!

CHOR.

Vreest d'Allerhoogste, den Vader der dingen!
 Licht is Zijn kleet, en 't heelal Zijn gebied.
 Wee, die d'Almichte Zijn staf wil ontwingen,
 Alles regeert Hij die alles voorziet!
 De Engel aanbid' Hem, de dwaze bespot' Hem,
 Alles is uit Hem en door Hem en tot Hem:
 En op Zijn wenk stort de Boosheid in 't Niet!

RECITATIEF.

Maar ziet, reeds daagt het morgengrauwen;
 De nacht neemt afscheid van den hof,
 Waar Gods Gezalfde slaapt in 't stof.
 Daar naderen de droeve vrouwen,
 Om — zoete smart! de plaats te aanschouwen,
 Waar heur gestorven Heiland ligt,
 Om — zoeter nog! — Zijn vriendlijk aangezicht
 Met liefde-zalve en tranen te overdauwen.
 Maar hoor! daar knalt
 Een plotselinge donder....
 De bodem golft, en — zielontzettend wonder! —
 Een Engel daalt, de grafsteen valt!
 Sneeuw wit zijn zijn kleedren,
 Van zijn duivenveedren
 Straalt een bliksemgloed.
 Ziet, de wachters wijken,
 Struiklen voet voor voet!
 Gij Heldenschaar, is dat uw moed?
 De Helden zijn als lijken!....
 Maar tot de vrouwen klinkt een toon,
 Zoo hemelsch-schoon,
 Of Davids harpsnaar ruischte:
 „Ai, vreest niet meer!
 „Gij zoekt den Heer,

„Uw Jezus, den Gekruiste,
 „Zijn raad geschiedt:
 „Hij is hier niet,
 „Hij is het graf ontstegen.
 „Komt hier, en ziet
 „De plaats waar de Heer heeft gelegen!”

CHOOR.

Hij is hergeven!
 Hij is verzezen
 Uit angst en vreezen,
 Uit 's aardrijks schoot!

Het Nieuwe Leven
 Is nu begonnen,
 De Hel verwonnen,
 De Dood gedood;

En Englen zweven
 Met vredepalmen,
 Met jubelgalmen,
 In 't morgenrood!

RECITATIEF.

Nog zochten ze heur rustende Messia:
 O zoete schrik! Hij was reeds opgestaan.
 Hartroerend zacht sprak Hij de weenende aan:
 „Maria!”
 Toen viel op eens de blinddoek van haar oog,
 En 't schokte haar door hart en ader:
 „Nu vaar ik tot mijn God omhoog
 „En uwen God, tot mijn en uwen Vader!”
 Den Jongeren, nog treurende om Zijn lot,
 Verscheen Hij om hun vrede te verkonden;
 Hij toonde hun de teekenen Zijner wonden,
 En Thomas riep: „Gij zijt mijn Heer en God!”

VERSCHEIDENE ZANGSTEMMEN.

De Heer verdreef den zielennacht,
 Die onze groeve omwaarde!

CHOOR.

Verlosten, juicht! De Heer omzweeft U.
 Verheft Zijn hemelmajesteit!
 Want Hij was dood, en ziet, Hij leeft
 Van eeuwigheid tot eeuwigheid!

FUGE.

Hem is gegeven alle macht
 In hemel en op aarde.

CHOOR.

Wijze: Gezang 96.

Hallelujah, Jezus is verrezen!
 Jezus leeft en bidt voor mij.
 'k Heb voor dood noch helle meer te vreezen
 Mijn Verlosser streed mij vrij.
 Smachtend zucht mijn brandend zielsverlangen
 Om de kroon der heerlijkheid te ontvangen.
 Heer! ontsluit mij, naar Uw woord,
 't Eeuwig bloeiend Palmenoord!

(Van verre naar VON MAYER.)

P A A S C H H Y M N E.

Jezus is verrezen!
 Aarde en Heemlen, hoort het aan!
 't Moet uw wachtwoord wezen:
 „Hij is opgestaan!”
 Al de zarken, al de zooden,
 Schudden op 't geluid:
 't Is een stem tot alle dooden:
 „Lazarus, kom uit!”

Bij het morgengrauwen,
 Tusschen 't groen olijvenlof,
 Naderen de vrouwen
 Jozefs stillen hof.
 Ach, zij zien het licht ten halven,
 't Breekt in traan bij traan —
 Om het dierbaar lijk te zalven
 Zijn zij opgegaan.

't Lied der nachtegalen
 Klinkt haar als een uitvaartlied,
 En de lentestralen
 Koesteren haar niet.
 Wie heeft myrrhe voor haar smarten?
 En wie stoot van 't graf
 En wie wentelt van haar harten
 Dezen lijksteen af?

Hij is neêrgezegen.
 Roerloos staan zij waar Hij zonk.
 't Leven straalt haar tegen
 Uit de doodspelonk.
 't Angstig oog blijft vruchtloos zoeken:
 Wat het liggen ziet,
 Zijn de windsels en de doeken —
 't Is de Heiland niet!

Nieuwe tranen stroomen;
 En zij snikken, zielsbedroefd:
 „Hij is weggenomen!
 „Zeg ons waar Hij toeft!
 „Slaapgroeve in de rots gehouwen,
 „Kalme olijvendreef!
 „Zegt, o zegt het Zijn getrouwen,
 „Waar heur Heiland bleef!”

Maar een glans der heemlen
 Schrikt de vrouwen uit elkaâr:
 Serafswieken weemlen —
 't Is een Englenpaar!
 En hun zilvren stemmen zweven,
 Aan muziek gelijk:
 „Zoekt den Vorst van 't Eeuwig Leven
 „In geen doodenrijk!

„Denkt ge een lijk te vinden?
 „God, wiens Koningskind ik dien,
 „Heeft Zijn welbeminden
 „Geen verderf doen zien.

„Jezus rees — Zijn windslen vielen;
 „En Zijn sterke hand
 „Sloeg den Vijand uwer zielen
 In dien zelfden band!

„Jammerende schapen!
 „Toen gij Hem verloren dacht,
 „Lag Hij hier te slapen
 „Tusschen de Englenwacht.
 's Vaders wekstem trof Zijn ooren
 „Schiet nu vleuglen aan,
 „Doet het al Zijn Jongren hooren:
 „„Hij is opgestaan!”

„Hij heeft al den Zijnen
 „'t Zaligst Wederzien bereid!
 „Hij zal straks verschijnen
 In Zijn heerlijkheid!
 „Trekt Hem langs de groene wegen,
 „Hupplend waar gij gaat,
 „Met uw Hallelujahs tegen,
 „Tot Hij voor u staat!”

Vrees en vreugd des Heeren
 Brengt den droeven 't Englenwoord;
 Als op duivenveëren
 Haasten zij zich voort,
 Om de trouwe Apostelschare,
 Die nog angstig treurt,
 't Hart te zalven met de mare, —
 Englen op háar beurt!

En daar staat, daar blinkt Hij,
 Jezus-zelf, in zonnegloed!
 Toevende, wat zinkt gij
 Twijflende aan Zijn voet?
 't Is uw Meester, uw Messia,
 Waar uw hart aan kleeft;
 Hoor, Hij noemt uw naam: „Maria!”
 Amen, ja, Hij leeft!

Ja, dat zijn die wonden!
 't Is Zijn Koningsblik, Zijn stem!
 Hij is weêrgevonden
 En — de vreê met Hem!
 Palmen van 't herwonnen Eden
 Ruischen in den wind:
 De oude slang is platgetreden,
 't Hemelrijk begint!

Kust Zijn kleed, gij Elven!
 In aanbiddend zielsgenot:
 't Beeld des Vaders-zelven
 Is uw Heer en God!
 Volgt Hem, tot Hij, henenvarend
 Met Zijn zegekroon,
 Als een breedgeveugelde arend
 Opstijgt naar Gods throon!

Gaat nu, Vreugdeboden!
 Met de last die Hij u geeft:
 Roept tot alle dooden,
 Want de Redder leeft!
 Duizenden, reeds half versteven
 In den nacht des doods,
 Zullen door en voor Hem leven,
 Eeuwig en altoos!

Wij ook, Man van Smarten,
 Die ons vrijkocht met Uw bloed!
 Leggen onze harten
 Neder aan Uw voet.
 Wij ook, Koning onzer Vrede!
 Bidden om Uw geest:
 Deel ons al Uw schatten mede,
 Maar Uw liefde 't meest!

't Doet ons hart geen shade,
 Schoon ook de Aarde aan gruihlen sloeg:
 Aan Uw heilgenade
 Hebben wij genoeg.

En, of 't lijkkleed ons omwikkel',
 Straks verbreekt de cel,
 Bij ons: „Dood! waar bleef uw prikkel?
 „Waar uw zege, o Hel?”

Komt dan, Broederscharen
 Ook òns Pascha is geslacht:
 Looft Hem met uw snaren!
 Psalmt Hem dag en nacht!
 De oude windslen die u bonden,
 Zijn voor Hem gezwicht:
 Stapt dan uit het graf der zonden
 In den schoot van 't Licht!

P I N K S T E R H Y M N E.

Hoe heilig straalt des Konings Bruid!
 Gelijk een duive blinkt zij uit
 Met zilverwitte veëren.
 Wat bloeit ze in stille majesteit,
 Vol schoonheid en oodmoedigheid,
 De jonge Kerk des Heeren!
 Keer weêr, gij vroegste Christentijd!
 In de eerste lentestralen;
 En Gij, die 't Licht der waereld zijt,
 Doe weêr den Trooster dalen!

Hij houdt Zijn woord, Hij blijft getrouw,
 Hij, die de zwakken sterken zou
 En zaligen die treuren;
 Zijn Jongren buigen biddend neêr:
 Daar dreunt het huis, daar komt de Heer
 Uit Sions open deuren!
 Daar daalt, gelijk een stormgeluid,
 De Heilige Geest van Boven,
 En stort zich als een vuurdoop uit
 Op allen die gelooven!

Ziet nu die handvol visschers staan,
 Met englenkrachten aangedaan,

Gezalfd tot hemeltolken!
 Een Thabor wordt die Pinksterzaal,
 Dat Pinksterrede één lofchoraal,
 Dat heendringt door de wolken.
 Des Heeren liefde die hen blaakt,
 Doet hen in alle talen
 Het heil dat zielen zalig maakt,
 De wondren Gods, verhalen!

Dat is die Simon, buigend riet,
 Die driemaal zwoer: „Ik ken Hem niet!”
 Verwonnen door een vrouwe:
 Daar rijst hij, als een rots geplant!
 Schoon heel een waereld knarsentandt,
 Nu houdt hij Jezus trouwe.
 Verneem het nu, gij Jakobs Huis,
 Gij Vriend en Vijand tevens!
 De Heer, dien ge ophingt aan een kruis,
 Herleefde als Vorst des Levens!

Dat zijn die lammren, zwak en laf,
 Gevloden van den herdersstaf,
 Bij de eerste wervelvlagen:
 Wel lammren nog in lijdzaamheid,
 Maar leeuwen ook, ter dood bereid,
 Ja, stervende alle dagen.
 Geen saamgezworen wolfsgebroed
 Zal nu hun mond doen zwijgen:
 Eer zullen ze in hun martelbloed
 Van 't kruis ten hemel stijgen!

Ja, Godswoord! ja, úw adem ruischt:
 Een moker, die de rotsen gruiet,
 Tweesnijdend zwaard, dat zijt ge!
 Uw scherpte dringt door merg en been;
 De diepste zielsverborgenheên,
 Gemoed en geest, doorsnijdt ge!
 Gestorvnen rijzen, waar ge spreekt,
 Tot bidden en tot boeten!
 Gevangenen, wier kluister breekt,
 Omhelzen Jezus' voeten!

Dát had de stoutste niet gehoopt:
 Drie duizend door den Geest gedoopt!
 Een graanoogst op de klippen!
 Wat Godgewijde Heldendrom!
 Wat meer dan Vorstlijk Priesterdom,
 Vernieuwd van hart en lippen!
 Op cherubsvleuglen zweeft de maar',
 Om alle vleesch te zegnen:
 De Joëlsprofecy wordt waar —
 Gods almachtsteekens reegnen!

Zij blijven bij de Apostelleer,
 Begiftigd door hun Hoofd en Heer
 Met alle Geestes-gaven.
 Het Evangelie blijft hun licht,
 De lamp, waarop hun oog zich richt,
 De goudmijn, waar ze uit graven!
 Zij gaan, om één banier geschaard,
 Op de eigen pelgrimsbane,
 En Englen dekken met hun zwaard
 De heilge karavane!

In allen klopt één zelfde hart,
 Wat zondelust en zondesmart
 Hen vroeger ook verdeelde;
 Terwijl hun ziel één Koning vreest,
 De tempel is van éenen Geest,
 En blaakt van éene weelde.
 In 't duizendstemmig Hallellied
 Mengt elk zijn jubeltonen:
 Zij wijken of bezwijken niet,
 Zij deelen wonde en kroonen!

Want ranken zijn ze op éene plant:
 Als broeders staan ze, hand aan hand,
 Die tot één Vader bidden.
 Hier is noch vorst noch bedelaar:
 Éen heildisch voert hen tot elkaâr,
 En Jezus is in 't midden.
 Geen loert er bij zijn eigen goud:
 't Is al van elk en allen,

Terwijl één broodboom jonk en oud
Zijn vruchten toe doet vallen!

Hun wenschen zweven óver 't graf,
Hun vrede daalt van Boven af,
Daar Boven ligt hun Eden.
Dáar is hun hart, dáar is hun schat,
Die alle Hemelheil bevat
En Engenzaligheden.
Hun smeekgebeden vliegen uit,
En — Jakobsladders blinken;
En daaglijks groeit hun zielenbuit,
Bij 't Hallelujah-klinken!

Hoe heilig straalt des Konings Bruid!
Gelijk een duive blinkt zij uit
Met zilverwitte veëren.
Wat bloeit ze in stille majesteit,
Vol schoonheid en oodmoedigheid,
De jonge Kerk des Heeren!
Keer weër, gij eerste Christentijd!
In de eerste lentestralen;
En Gij, die 't Licht der waereld zijt,
Doe weër Uw Heilgeest dalen!

(Vrij gevolgd.)

P I N K S T E R H Y M N E.

(ANDERE TEKST.)

Wat blinkt ze schoon en smetteloos,
De Bruid die zich de Koning koos, —
In 't feestlijk eêlgesteente!
Wat bloeit ze, een rozengard gelijk
Aan deemoed en aan gaven rijk,
Die eerste Kruisgemeente!
Gij jong en heilig Christendom!
O, keer nog eenmaal weder
En Gij, o Heere Jezus! kom,
En zend Uw Heilgeest neder

Hij is getrouw en eeuwig waar,
 Hij, die Zijn bange Jongrenschaar
 Den Trooster Gods zou geven.
 Zij bidden, smachtende als zij zijn:
 Daar wordt op eens het wolkgordijn
 Luid daavrende opgeheven:
 Daar dreunt het Huis! Dat is de Heer,
 Wiens Pinksterstralen weemlen;
 Daar regent Hij op allen neêr,
 De vuurdoop uit Gods heemlen!

Nu staat het visschershoopjen pal
 Beschermd door stalen boog noch wal,
 Maar van Gods kracht doordrongen.
 Hun geest is licht, hun hart is vlam,
 En gloeiend bruischt de lof van 't Lam
 Van vonkelende tongen:
 In alle talen breekt hij los,
 Hij stroomt in aller ooren:
 De groote wonderwerken Gods
 Moet heel de waereld hooren!

Dat is die Simon, die zijn trouw
 Voor 't dreigen van een zwakke vrouw
 Tot driemaal heeft verbroken!
 Hij staat: een Petra! sterk en vrij,
 Al kwame ook nu hem 't noodgetij'
 Van Dood en Hel bestoken.
 Gij vijanden en vrienden, hoort
 Hoort! spotters, en leert vreezen
 Hij, dien ge aan 't vloekhout hebt doorboord.
 De Christus — is verzezen!

Dat zijn die lammren, bang en zwak,
 Die, als de groote storm ontstak,
 Den Herder schuw ontvloden!
 a. lammren nog in liefde en leed,
 Maar leeuwen ook, ten strijd' gereed
 Gehard voor duizend dooden!
 u sluit geen scheurziek wolfsgebroed
 Den trouwen mond der Elven

Zij weten wie hen spreken doet:
De Geest van Christus-zelven!

Ja, Godswoord! ja, uw adem ruischt,
Een moker, die de rotsen gruiſt,
Tweesnijdend zwaard, dát zijt ge!
Uw ſcherpte dringt door merg en been;
De diepſte zielsverborgenheên,
Gemoed en geest, doorsnijdt ge!
Gestorvnen worden levendig,
Bij 't wekkend boezemprangen:
Verſlagen harten geven zich
Aan Christus' dienst gevangen!

Dát had de stoutſte niet gehoopt:
Drie duizend door den Geest gedoopt!
Een Graanoogſt op de klippen!
Gereinigd zijn ze in Christus' bloed;
Zij prijzen Hem, vol heldenmoed,
Vernieuwd van hart en lippen!
Op cherubvleuglen zweeft de maar',
Om alle vleesch te zeggen:
De Joëlsprofecy wordt waar —
Gods almachtſteekens reegnen!

Zij blijven bij de Apostelleer:
Zij buigen niet als halmen neêr
Voor elken wind van leering.
Zij klemmen zich aan 't woord van God,
Spijt ziellooſangelen ſpot
En geesslende verneêring!
Op d' eigen weg, naar 't eigen oord,
Door Engelenwacht beveiligd,
Zóo trekken zij, als pelgrims, voort,
In Christus God' geheiligd!

Nu slaat één hart in aller borst,
Wat zondeleed en zondedorst
Weleer de harten ſcheiden!
Één Koning biddenze allen aan;
Één Geest geleidt hen wáar ze gaan,

Éen God verbindt ze aan beiden.
 Zij deelen gloriekroon en schand',
 Strijd en triomf te gader,
 Als ranken van dezelfde plant,
 Als zoons van d' eigen Vader!

Hier heeft de naam van Broedermin
 En werkelijkheid en waarheid in:
 Hier mag het Hemel heeten!
 Hier scheidt geen slagboom arm en rijk;
 Hier is de slaaf den vorst gelijk,
 Aan d' eigen disch gezeten!
 Wat éen heeft, hebben allen. Vorst
 En slaaf zijn Jezus' Jongren:
 Éen Levensstroom laaft al wie dorst,
 Éen Broodboom al wie hongren.

Nu wenschen zij geen Waereld meer:
 Van Boven daalt hun vrede neêr,
 Náar Boven gaat hun streven.
 Ten Hemel draagt hen vreugde en smart;
 Dáar is hun schat, dáar is hun hart,
 Hunne adem en hun leven.
 Hun zielsgebeden vliegen uit,
 En — Jakobsladders blinken:
 En daaglijks groeit hun zielenbuit,
 Bij 't Hallelujah-klinken!

Wat blinkt ze schoon en smetteloos,
 De Bruid die zich de Koning koos, —
 In 't feestlijk eêlgesteente!
 Wat bloeit ze, een rozengard gelijk,
 Aan deemoed en aan gaven rijk,
 Die eerste Kruisgemeente!
 Gij, jong en heilig Christendom!
 O, keer nog eenmaal weder;
 En Gij, o Heere Jezus! kom,
 En zend Uw Heilgeest neder!

(Vrij gevolgd).

CHRISTUS REMUNERATOR.

EEN HARPTOON.

(NAAR AANLEIDING VAN DE BEROEMDE SCHILDERIJ VAN
ARIE SCHEFFER.)

„En wanneer de Zoon des Menschen komen zal in Zijn heerlijkheid en al de heilige Engelen met Hem, dan zal Hij zitten op den throno Zijner heerlijkheid. En vóór Hem zullen al de volkeren vergaderd worden; en Hij zal ze van elkander scheiden, gelijk de herder de schapen van de bokken scheidt. En Hij zal de schapen tot zijn rechterhand zetten, maar de bokken tot zijn slinkerhand.”

EVANG. MATTH. XXV: 31- 33.

Van den toren,
Luid en schel,
Doet het klinglend klokkenspel
't Plechtig middernachtsuur hooren . . .
't Is verstomd!
Maar de nagalm dreunt in de ooren:
„Maran-atha, Jezus komt!”

Daar ruischt bij nachten en bij dagen
Een duizendstemmig geestenkoor,
Een smachtend fluisteren en vragen
Den moederschoot der aarde door.
Het ritselt in de groene blaren,
Het murmelt in de ontroerde baren,
Het zwerft in 't koeltjen op en neêr.
En alle heuvelen en dalen,
De donders en de nachtegalen,
Al 't schepsel roept: „Hoe lang nog, Heer?”

Zou de Aarde, o Koning! U vergeten,
Al zijt Ge uit haar gezicht verhoogd?
Uw voetspoor is niet weggesleten,
Al is Uw zoenbloed opgedroogd!
Haar heugt het kloppen van Uw harte,
Uw liefdetrouw en liefdesmarte,
Uw worstlen van de krib naar 't kruis.
Ze is aan Uw Hemel vastgeschakeld:
Gij hebt in haar getabernakeld,
Zij wacht U als Uw eeuwig Huis!

Zoo blijft een woning eenzaam achter,
 Verrijst de Heer naar verre kust:
 Zijn geest, onzichtbre dorpelwachter,
 Omzweeft den wandlaar die er rust.
 Maar 't onkruid wortelt in de scheuren,
 De poort blijft op haar hengsels treuren,
 Tot — eindelijk! — de oude stem haar groet,
 Die 't licht weêr door de vensters schijnen,
 De doornen des vervals verdwijnen,
 En liefde en leven keeren doet!

Wanneer, o gij verouderde Aarde,
 Wier vreemdgeworden kind ik ben!
 Wordt gij op nieuw de Levensgaarde,
 Waar ik mijn Vaderland herken?
 Wanneer zal ik de pelgrimsblikken
 Aan 't Tweede Paradijs verkwikken,
 Waarvan u 't Eerste een schaduw gaf?
 Godlof! wij zijn niet lang gescheiden! —
 Éen heuvel ligt nog tusschenbeiden:
 De groene heuvel van mijn graf!

Zoo waak, mijn ziel!... En waakt, gij Boozen,
 Die onbezorgd in zwijmel zeegt!
 Gij zult verwelken vóór uw rozen,
 Verdwijnen éer ge uw beker leêgt!
 De proeftijd krimpt — nog moogt ge kiezen!
 Wat wilt gij winnen, wat verliezen,
 Het kort genot? den langen schrik?
 Ziet d' uchtend der vergelding kriecken!
 Uw Eeuwigheid rust op de wicken
 Van 't Tegenwoordige Oogenblik!

Waii op, gij sluier van Gods heemlen!....
 Ziet, alle dingen zijn gereed:
 Tien duizenden, reisvaardig, weemlen
 In 't nieuw ontfangen gloriekleed!
 Reeds hoor ik de optochtsliedren mengen:
 Reeds houdt de machtigste uit de Aartsenglen
 Nabij den Koning van 't heelal

De Richtbazuin omhoog geheven,
 Die op één wenk het teeken geven
 En 's Waerelds loop voleinden zal!

Van den toren,
 Luid en schel,
 Doet het klinglend klokkenspel
 't Plechtig middernachtsuur hooren
 't Is verstomd!
 Maar de nagalm dreunt in de ooren:
 „Maran-atha, Jezus komt!”

't Zal geschieden!
 't Is voorzeid!
 Aarde en hemel zullen vlieden
 Voor des Konings heerlijkheid!
 Wat ontwaken
 Op dien dag,
 Als des aardrijks diepten kraken
 Op den laatsten klepelslag!
 Als met losgereten slinger
 't Zonnen-uurwerk stil zal staan,
 Waar de Koning met Zijn vinger
 Sterren wegwischt van heur baan!
 Als in afgrond en vulkaan
 Heilige vlammen zich bereiden,
 Om het ingeroeste slijk
 Van de waereld af te scheiden,
 Tot ze een luister zal verspreiden
 Aan gelouterd goud gelijk!
 Plotsling staat, ten tweeden male,
 's Menschen Zoon
 Voor de Aard ten toon:
 Valle nu wat ademhale
 Bevend neder voor Zijn throon!
 Ziet, de teeknen Zijner wonden!
 Ja, Hij is dezelfde wel,
 Die, gebonden
 Voor de zonden,
 De overwinning van de Hel
 In Zijn sterven heeft verslonden,

God met ons, Immanuël!
 Maar om de eens bebloede slapen
 Speelt een goddelijke glans,
 En de doornen zijn herschapeu
 In de paerlen Zijner krans!
 Heerlijke omkeer — Toen en Thans!
 Bethlêms zuigling, zwak en teeder,
 En die Hemelthroonbeksleeder!
 De aardworm in Gethsémané,
 En die Richter op de wolken!....
 Eeuwig Wel, of eeuwig Wee
 Brengt Hij op Zijn weegschaal meê.
 Wat benauwdheid bij de volken!
 Wat rumoer in 's aardrijks kolken!
 Wat ontroering in de zee!
 Waarom splijt ge uw marmren deuren,
 Stad der dooden! dus van een,
 Dat de slapers daar beneên
 't Licht zien scheemren door de scheuren
 Van den grijzen tombesteu?
 Waarom werpt ge, ontzette golven!
 Onder huilend angstgeluid
 Al die bleeke beendren uit,
 In uw woestenu bedolven?
 Al dat stof, als Alpensneeuw
 Opgehoopt van eeuw tot eeuw?....
 't Is gesproken,
 't Dagingswoord!
 Roepende Englen dragen 't voort:
 „De Eeuwigheid is angebroken —
 „Rijst, Gestorvnen! komt! en hoort!”
 En zij rijzen,
 En zij komen,
 Opgevaren uit hunne asch,
 Dwazen, wijzen,
 Bozen, vroomen,
 Al wat leefde, en — stervling was!
 Beelden, die wij lang vergaten,
 Zie ik door elkander kruisen:
 Alle kluizen
 Zijn verlaten,

De eerste groef, de laatste kist!
 't Is een leger van geslachten:
 En geen Natie laat zich wachten,
 En geen zuigling wordt gemist!
 Maar bij millioenen tallen,
 Spraakloos luistrend, staan zij allen
 Voor d'ontzachelijken Throon —
 Tot het woord der splitsing klinke:
 „Tot Mijn rechte! Tot Mijn slinke!
 „Kiest uw plaatse! Neemt uw loon!”

Van den toren,
 Luid en schel,
 Doet het klinglend klokkenspel
 't Plechtig middernachtsuur hooren
 't Is verstomd!
 Maar de nagalm dreunt in de ooren:
 „Maran-atha, Jezus komt!”

Sidderend heir, in de schaduw gegroept!
 Gij, eens op Aarde
 Vóóraan geschaarde!
 Hoe nu zoo traag, nu de Hemel u roept?

Held, voor wien 't volk, dat uw voetschabel was,
 Saam' is gekrompen!
 Purperen lompen
 Dekken uit schaamte uw doorluchtig karkas!
 Geessel der aarde, eindt uw almacht zóo ras?

Oproerprofeet, die, in naam van het Volk,
 Thronen en steden
 Plat hebt getreden!
 Preëk thánds gelijkheid met fakkel en dolk!
 Bons dézen Vorst van Zijn lichtende wolk!

Trotsche verachter van 't Hoogste Gebod!
 Die Gods genade
 Honend versmaadde,
 Die met uw moeders gebed hebt gespot!
 Vrijgeest, gij bidt? Gij gelooft aan een God?

Huichlende vroomme, zoo vriendlijk en fijn!
 Teedre hyeenen
 Leerden u weenen:
 Hang voor uwe oogen een tranengordijn!
 Achter dat floers mag de Richter niet zijn!

Rijke, om wiens sterven geen wees heeft gerouwd!
 Proef, of millioenen
 De Almacht verzoenen!
 Zie nu, wat hemel ge uit slijk hebt gebouwd!
 Koop, zoo ge kunt, thands uw ziel voor uw goud!

Slaaf van uw vleesch, nu in spinrag gehuld!
 Kom, en bevredig
 't Eeuwige Ledig,
 Dat in uw ziel om verzadiging brult,
 Immer vergrootend, en nimmer gevuld!

Sidderend heir, in de schaduw gegroept!
 Gij, eens op Aarde
 Vóóraan geschaarde!
 Hoe nu zoo traag, nu de Hemel u roept?

En wáárom zouden zúlke geesten
 Dan ingaan tot de Groote Rust?
 Dáar zijn de minsten de allermeesten,
 En 's Heeren lof is al hun lust!
 't Hart, dat Gods liefde niét deed rijpen,
 Zou dat Gods zaligheid begrijpen?
 De nachtuil haat den zonneschijn:
 De Hemel met zijn uitverkoornen
 Zou voor 't geweten der verloornen
 Een zevendubbele Helle zijn!

Zij deinzen voor den blik des Heeren,
 Die als een richtzwaard hen doordringt.
 Zij storten neêr naar lager sfeeren,
 Op 't onbedrieglijkst ziels-instinkt.
 Zij dwarlen, waar geen heilige oogen
 Hun pelgrimaadje volgen mogen,
 Zelfs die der ware Deernis niet!

En bij hun sporeloos verdwijnen,
 Daar heft een wolk van Serafijnen
 Het voorspel aan van 't Nieuwe Lied!

Van den toren,
 Luid en schel,
 Doet het klinglend klokkenspel
 't Plechtig middernachtsuur hooren
 't Is verstomd!
 Maar de nagalm dreunt in de ooren:
 „Maran-atha, Jezus komt!”

Jezus komt! Hij is gekomen!
 Altijd voller wordt het licht:
 Heiligende stralen stroomen
 Van Zijn vriendlijk aangezicht.
 Boven 't smeltend harpgeluid
 Klinkt Zijn stem vertroostende uit,
 Met een moederlijk erbarmen:
 „Komt, vermoeiden, in Mijne armen!”

Herwaarts! aan Zijn rechterzijde,
 Magdalene! Omhoog dat hoofd!
 Diepstbedroefde! hoogstverblijde!
 Die geboet hebt en geloofd!
 Zoudt gij twijflen aan uw kroon?
 Liefde is liefdes heerlijk loon:
 In de Liefde is 't Eeuwig Leven —
 't Werd gevonden, 't is gegeven!

Herwaards! nader, altijd nader,
 Dolend maar hervonden lam!
 't Hart zal juichen bij den Vader,
 Dat er schreiend wederkwam.
 U de volle kinderrang!
 U der broedren welkomstzang!
 Eer ge uw zwerftocht hadt begonnen,
 Lag uw feestkleed reeds gesponnen!

Herwaards! dichter, altijd dichter,
 Saulus die een Paulus werd!

Zie, uw Redder is de Richter,
 Die u — plaats geeft aan Zijn hart!
 Dood, waar is uw prikkel thans?
 Helle, waar uw zegekrans?
 't Beste was „met Jezus wezen:”
 't Is den Besten uitgelezen!

Ziet! daar staat Hij
 In hun reien,
 't Beeld van d' Ongezien God
 Zeegnend gaat Hij
 Langs de meien,
 Die zij voor Zijn voeten spreien,
 Overstelpt van heilgenot!

Welkom, Leger van Profeten!
 Welkom, hooge Apostelschaar,
 Midden in den kring gezeten,
 Met de martlaarspalm om 't hair!
 Welkom, adelijk Geslachte!
 Heilige aadlaars der gedachte,
 In het koningskleed gehuld,
 Die des hemels Hierarchijen,
 Machten, Krachten, Heerschappijen,
 Richten en regeeren zult!....

Sluit u aan in hun kreits, o gij Leeraars der Wet!
 En gij, blijde Gezanten van 't Goede!
 Die zoo menige ziel van 't verderf hebt gered,
 En zoo menig geredde behoedde!
 Elke blik die u dankte, is een straal in uw glans,
 Die de starren beschaamt aan den weemlenden trans!

Stille Weldadigen!
 Zeegnende Braven!
 Laat u verzadigen,
 Troosten en laven!
 Viert in uw hoogtijkleed
 't Feest van Gods eere:
 Wat gij den minste deedt,
 Deedt gij den Here!

Ware Zachtmoedigen!
 Juichende Strijders!
 Blijde ramspoedigen!
 Vorstlijke Lijders!
 Hier is de smart geheeld —
 Christus is Koning:
 Hebt ge eens Zijn kruis gedeeld,
 Deelt nu Zijn krooning!

Pelgrims, wier bedevaart
 Nooit mocht verpoozen!
 Hier bloeit uw vredegaard:
 Rust in zijn rozen!
 Hier drukt uw eerste stap
 't Land der geboorte:
 't Heimwee der vreemdlingschap
 Sterft in zijn poorte.

Moeders! die zingend en
 Kozend regeerde,
 Vriendelijk dringend en
 Spelende leerde!
 Buigt naast uw kindren nu
 Dankend de kniën:
 De Englen begroeten u,
 Heilge Mariën!

Schuldloze Kinderkens!
 Zalige Wichtjens!
 Hemelsche Vlinderkens
 Cherubgezichtjens!
 Mengt, waar ge ffadderwiek, t,
 Jezus uw loflied:
 't Groen waar uw krans van riekt,
 Bloeide in het Stof niet!

Neen! Heel 't Aardrijk is herboren
 Tot een jonge Hemelbruid:
 Sârons-rozen botten uit;
 Ziet de Paradijsvrucht gloren
 Tusschen 't kruid,
 Waar de Levensboom ontspruit!

Duizend chooren
 Jubelschaatren,
 Als een stemme veler waatren :
 „Jezus is teruggekeerd !
 „Hij regeert
 „Van sfeer tot sfeeren !”
 Opgerold is 't luchtgordijn,
 Waar geen starren noodig zijn ;
 't Zalig aangezicht des Heeren
 Is een eeuwge lenteschijn !
 Lam en tijger dartlen samen,
 't Knaapjen streelt den drakenmuil
 In der bazilisken kuil,
 Waar de duifjens nestlen kwamen.
 Op den Berg der heiligheid
 Woont de vrede,
 En des Konings majesteit
 Deelt heur gloed aan alles mede,
 Zoo als eens de zonneglans
 Sneeuw lei op de lelieknoppen,
 Zilver op de regendroppen,
 Purper op den morgentrans !
 Elke zalige Bewoner
 Van het Eeuwig Koninkrijk
 Is den andere gelijk :
 De Oudste Broeder slechts is schooner !
 En toch zweemen zij naar Hem
 In die reinheid zonder vlekken,
 In dien adeldom der trekken,
 In dien zilverklank der stem,
 In dien rijkdom aller deugden,
 Aller gaven, aller vreugden,
 't Erfdeel van Jeruzalem !
 Stad des Hemels ! trek uw straten,
 Schiet uw stralen van kristal
 Overall,
 Tot geen plek is leëggelaten
 In 't Heelal ! . . .
 En nu — boven en beneden,
 Gij die 's Heeren Huis bevolkt,
 Die daar aan Zijn voeten wolkt

Als het stof voor onze schreden!
 Duizenden tien duizend keer!
 Valt ontroerd op 't aanschijn neêr!
 Werpt de kroonen uwer hoofden
 Voor den throon des Hooggehoofden!
 D' Alverzoener, d' Alvergelder, zij alleen en eeuwig de eer!
 Van den toren,
 Luid en schel,
 Doet het klinglend klokkenspel
 't Plechtig middernachtsuur hooren
 't Is verstomd!
 Maar de nagalm dreunt in de ooren
 „Maran-atha, Jezus komt!”

DE DAG DES HEEREN.

FRAGMENT.

I.

Nog duizlend van al 't geen ik in den nacht
 Die pas verdween, aanschouwd heb of gedacht
 Te aanschouwen — want heeft mij een droom bedrogen?
 Of was wat zich vertoond heeft aan mijn oogen
 Iets hoogers dan begoocheling en schijn? —
 Zal 't mij genot en zielsverkwikking zijn
 Mijn vol gemoed in zangen lucht te geven.
 Kom, Poëzy! Gij, die geheel mijn leven
 De zon, de ziel mijns levens zijt geweest!
 Ontvouw in mij de vleuglen van den geest
 Herinring en Verbeelding! dat ze blinkend
 Tot steiler vlucht zich uitslaan dan 't weêrklkend
 Gevedert', waar zich de aadlaar meê aan 't nest
 Ontscheurt om zich in 't hooge luchtgewest
 Te laven aan de morgenstralen! Blaas mij
 De borst in reinen hemelgloed! Verbaas mij,
 Waar Ge uw tafreelen mij ontrolt! en schenk
 Mij woorden om te malen wat ik denk,
 Gevoel, en zag, neen! nóg zie, zooals 't flikkren

Des bliksems nog in de oogen schijnt te blikken,
 Als hij voorbijvloog Maar vóór alles, Gij
 O Heilige Geest der Waarheid! sta mij bij!
 Gij, ruischend eens door de aangespannen snaren
 Van Isrèls Zieners! Wil mijn geest bewaren
 Voor ordeloos verdwalen op 't gebied
 Der fantazy! Steun, temper gij mijn Lied,
 Besnoei zijn wiek, dat zij niet verder steigert
 Dan waar ùw grenzen staan, en cieraan weigert
 Ontleend aan andre bron dan 't eenig Woord
 Der Openbaring Gods! Laat elk akkoord
 Met háar in harmony ten hemel rijzen,
 En zóo den God van alle Leven prijzen,
 Den God van alle Liefde, die Zijn Zoon
 Tot Richter gaf van levenden en doón!
 Zoo moog' Zijn Rijk ook door mijn zangen komen!

Mijn lichaam sliep, maar hemelzoete droomen
 Vertoonden, in het schitterendst verschiet,
 Mijn vloten geest de zegepalm van 't lied,
 De lauwerkrans, die 't hoofd mij zou omvangen,
 In 't Pantheon voor eeuwig opgehangen:
 Ik zag mijn lof op vleugelen der Faam
 Rondhupplen door de waereld, en mijn naam
 Tot voor het oog der allerverste neven
 Als lichtstar aan den gloriehemel zweven.
 Doch langzaam werd het ledig, tot mijn ziel
 Ten laatsten in een diepe sluimring viel.
 'k Weet niet hoe lang ik neêrlag, maar ik slaakte
 Een kreet van schrik, toen 'k dacht dat ik ontwaakte:
 Mijn kruin was met de sneeuwvlok overstrooid
 Des ouderdoms, mijn voorhoofd diep geplooid
 En nevelig, en ook mijn oud krank harte
 Droeg voren, die de winterwind der smarte
 Daar bij zijn vlucht in nagelaten had,
 Gelijk de storm op 't krimpens najaarsblad
 In kreuklen zijn herinnring na doet blijven.
 De grijsheid had mijn aadren doen verstijven;
 Mijn naam was dood, mijn roem als rook vergaan,
 En de adem van mijn liedren op d'orkaan
 Des tijds verwaaid. Er moesten honderd jaren,

Neen, eeuwen! in dien slaap zijn weggevaren:
 'k Gevoelde dit! Maar hoe? Wáar was ik? Wat
 Was mij gebeurd? Wat tooverketen had
 Mij, stervling, dus aan 't leven vastgekluiserd?
 Wie was het die mij wakker had gefluisterd?
 Of droomde ik nóg, en was het alles waan
 En zinbedrog? Zóo bruiste 't af en aan
 Door mijn verwarde, onstuimige gedachten,
 Die vruchteloos de ontraadsling bleven wachten.
 Maar toch — er was iets in en om mij heen',
 Iets hemelsch, iets gants naamloos, dat mijn leên
 Deed trillen van die eerbiedvolle ontroering
 Die voorbode is van hooge geestvervoering,
 De huivrende, geheimvolle onrust, die
 De komst verkondt der heilige Profecie,
 Als 't koeltjen die der Godheid, wen ze op raadren
 Des donders in den onweêrsnacht zal naadren.
 'k Was overtuigd, mijn ziel voorspelde 't mij,
 Een vreeslijke gebeurtnis was nabij,
 Een wonderwerk van 't eeuwig Alvermogen
 En ik, ik zou 't aanschouwen met mijn oogen! —
 En ziet! — toen ik den neêrgeslagen blik
 Omhoog wierp, sloeg me een plotselinge schrik;
 'k Zocht, overstelpt van nameloos verrukken
 En doodsangst, aan het stof mij vast te drukken
 Daar rees een Geest! een Englenvorm, van licht
 En lucht en glans! 'k Zag hem van aangezicht
 Tot aangezicht! Hoe blonk hij! hoe vereende
 Hij schoonheid, kracht, en majesteit! Ik weende
 Van vreugde en vreeze en sidderde als een kind.
 Een Cherub was 't! — Daar stond hij op den wind,
 Gemalied en gepluimd. Zijn veêrbos strooide
 Een tint van bloed op 't luchtruim rond. Hem tooide
 Een wapendosch, in kleur als 't licht der Maan,
 Dat rondwaalt op den zwarten oceaan:
 Een schitterend blauwe en kabbelende flikkring.
 Zijn oog gelek geen vredige uchtendblikkring,
 Maar 't vuur waarvan het Noorderlicht weêrglanst.
 Zijn voorhoofd, met de palm van 't Oost omkranst,
 Scheen tot heraut des Eeuwigen geboren,
 En vonkelde van goddelijken toren,

Van hemelsche ernst en onverbidlijkheid.
 De Kennis was door heel mijn ziel verspreid
 En ademde op mijn lippen: ik gevoelde
 Wie voor mij stond en wat zijn komst bedoelde;
 En 'k sprak: „Gegroet, Aartsengel! wees gegroet:
 „Zeg, zijt Gij niet Gods Afgezant, wiens voet
 „Den glazen roem der waereld breekt, wiens vingren
 „Den diadeem tot gruzlen nederslingren,
 „Die scepters knakt, en gloeiend throontapijt
 „En koningskleed aan duizend flarden rijt?....
 „De Veldheer zwaait den degen der viktorie;
 „De Keizersstaf, in tooverende glorie,
 „Schept en herschept deze onderdanige aard;
 „Gij komt, en zie! gebiedersstoel en zwaard
 „En vorst wordt asch, die opwolkt voor uw schreden!
 „Gij zijt het, die de dichtomwalde steden
 „Doet branden tot een steenhoop, wien de gloed
 „Verbleekt en 't mosch uit schaamte dekken moet!
 „Die vestingen en torens neêr doet ploffen,
 „Als takken, door een bliksemstraal getroffen! —
 „En achter u, werpt onder schor gehuil
 „De Ontvolking, als een dofgeveugelde uil,
 „Zich neder op het marmren dak der Vorsten!....
 „Gij spraakt, toen 't meir, zijn bedding uitgeborsten,
 „Den ondergang der eerste waereld schiepj;
 „Gij wenktet, toen de Roode Zee heur diep
 „Wijd opensloot en Farô met zijn wagenen
 „Verzwolg! — Uw stem is 't reutlen der verslagenen,
 „Uw ademtocht de kreet van 't oorlogswee!
 „Gij maakte 't oud Assyriesch Ninevé
 „Ten slijkpoel! Gij, gij waart het, die de Mederen
 „'t Getulband hoofd in 't voetzand deed vernederen,
 „Gij, die 't metaal van Hellas' zetel spleet,
 „Ten speeltuig der vier winden! — En gereed
 „Op Gods bevel, verliet ge nu Zijn chooren,
 „En komt ge uw werk van grimmigheid en toren
 „Volbrengen! — Maar — geen énkél volk alleen
 „Geldt thands uw komst: langs heel dees stofklomp heen
 „Zult gij uw wíek vernietigend doen waaien!
 „Gij zult als graan de waereldvolken maaien!
 „Gij zult deze aard neerdromplen in den vloed

Blijkt nu een grub, waar wilde distlen groeien —
 Wij keeren met een stillen weemoedstraan.

.

II.

.

De Waereldbrand wies onbeteugeld aan. —
 Behoeftē, instinkt en inborst, met het leven
 Den dieren door den Schepper ingeweven,
 't Ging al te maal, als droppelen in den vliet,
 In één gevoel: in naamlooze angst, te niet:
 Dát was een boei, die groot en klein omklemde,
 D' onbuigbre boog en d' onbetembre temde,
 Een strik des doods! Geen spinne dacht er aan
 Heur draden tot een jachtnet uit te slaan,
 Geen pantherdier, de velden af te stropen.
 'k Zag slangen die langs heuvels dooden kropen,
 Maar vlijmloos. 'k Zag een wolf, die naast het lam
 Een schuilplaats in dezelfde rotsspleet nam.
 't Lam vreesde, maar voor hem niet; en zijn huilen
 Was niet om haar. Ik zag een duif verschuilen
 In 't vleuglenpaar eens haviks, en de schrik
 Verstijfde haar, maar 't was niet voor den blik
 Des roofdiērs, dat geen klauw hield opgeheven
 En toch, ik had veel liever bloed zien klevē,
 Versch lammrenbloed aan 't moordend wolfsgebit,
 Veel liever 't duifje', al ware 't lid voor lid,
 Verscheurd gezien door de ijzren haviksklauwen,
 Dan tusschen hen dien schrikbren vreē te aanschouwen,
 Waarin zij naast elkander stierven, als
 Daar ginds het kind, dat, de armtjens om den hals
 Des broeders, naast den broeder is ontslapen!
 Hoe wemelden, als herderloze schapen,
 De Menschen rond! bij duizenden den dood
 Ontvluchtende op de hoogten, of den schoot
 Des oceaans doorklievend, die zijn dammen
 Aan flarden reet; en, worstlend met de vlammen,
 Zijn schat hergaf: geraamten wit als sneeuw,
 Wien 't rustloos diep misschien van eeuw tot eeuw
 Ten doodkist was en 't klotsen van de baren

Het lijklied zong! Helaas, de Menschen waren

Geen Menschen meer; het schenen spooksels of

Krankzinnigen: zij leefden, want hun stof

Was nog beziel; en toch, het was geen leven:

't Was tusschen dood en leven henen zweven,

Neen, slingren! op het zuizend wiekgespan

Der zinloosheid: het was het graf zijn van

Zijn eigen hart. Éen merk was neêrgeschreven

Op elks gelaat, één denkbeeld nagebleven

In ieders wil: het heette Zelfbehoud.

Maar toen men, ach! te zeker, had aanschouwd,

Dat allen hier een waereldschipbreuk beidden,

Liet elk zich door zijn innigste aandrift leiden: —

'k Zag Afgoôn met gedrochtlijk aangezicht

Te midden der verdelging opgericht,

Waarom een zwerm van dolle aanbidders danste,

Wie 't koortsvuur uit de rollende oogen glanste,

En 't bruisend schuim den mond bedekte: een knal

Des donders wierp den marmren pedestal

In gruzizen op: de waggelende beelden

Verbraken, en de afgodendienaars deelden

Het lot der klei die zij aanbaden. — 'k Zag

Een andre schaar die voor een Kruisbeeld lag,

Op een gehoopt als grauwe winterneevlen,

Werktuigelijk hun paternosters preevlen,

En tellen aan een rozenkrans — alleen

Hun mond en niet hun hart bad: dat was steen,

Gevoelloos en verstijfd van angst: zij deden

Slechts wat hij doet, die, in een stroom gegleden,

Bewusteloos een riethalm grijpt — de orkaan

Verwoei hun beê: zij bracht geen redding aan. —

'k Zag andren troost in Wanhoopstranen zoeken,

Als Job het uur van hun geboorte vloeken;

En 'k beefde, want daar fluisterde in den wind

Een geestenstem: „Hoe? zou een menschenkind,

„Een worm des stofs, rechtvaardiger zich noemen

„Dan Die hem schiep, Dien de Englen heilig roemen,

„Wien de Englen-zelf niet zonder vlekken zijn?”

Hun doodsuur scheen een eeuwigheid van pijn:

God troost niet, waar Geloof en Hoop ontbraken! —

'k Zag Woekraars, met ontzetting op de kaken,

De veege hand aan de ijzren kist gekneld,
 Den laatsten blik verspillende aan hun geld!
 Zij waren aan den Satan prijs gegeven:
 Een slijkhoop was hun godheid en hun leven.
 Al krompen ze ook bij 't kokende metaal,
 Toch wilden zij veel liever duizendmaal
 Hier, half verzengd, den dood eens martlaars sterven,
 Dan datze (ook nú!) hun Mammon zouden derven.
 En 't goud bruischte op in blakerenden gloed,
 En smolt hen, als de zon een sneeuwvlok doet. —
 'k Zag Spotters, om hun vreeze te overwinnen,
 Balddadig een Godtergend lied beginnen,
 Maar 't was of hen een Engel sloeg: hun wang
 Viel in, hun knie boog neder, en een zang
 Des Harpenaars, hun bleeken mond ontgleden,
 Ging huivrende op: „Zoo gij in 't recht wilt treden,
 „Gij Heere God, ach, wie zal dan bestaan?”
 Toen zweggen zij; en alles was gedaan. —
 'k Zag Zwelgers, die aan 't laatste slempmaal zaten,
 Als Beltsasars de Godgewijde vaten
 Ontheiligend in woedend feestgeschal....
 Maar 't druivenvocht werd in den kelk tot gal:
 Van schrik versteend tot marmerebeelden, bleven
 Zij roereloos, den beker opgeheven,
 Of in de vlam Gods vinger zichtbaar was —
 De gruweldisch zonk spoorloos onder de asch.

En duizenden, die doelloos ommedwaalden,
 Verloren kroon en trotschheid, en herhaalden
 In arren moê den kreet der Profecij:
 „Val neêr, gebergte! en rotsspelonken, gij,
 „Verbergt ons in uw diepten voor den toren
 „Des Lams... Hij komt... Helaas, wij zijn verloren!” —

Maar — lof den Heer! — ik zag er ook, wier blik
 Slechts Jezus zocht, wier allerlaatste snik
 Een hymne was van hopen en gelooven,
 Een dankgebed der liefde, dat daar Boven
 De Hemelen gelijk een wierookwalm
 Doorbalsemde. — 'k Zag Vromen, die een psalm

Des Wederziens ontboezemden: daar onder
 Klonk luide en zwaar de naderende donder,
 Als orgel Gods; en toen de harmony
 In 't laatst akkoord daarheen smolt, waren zij
 Gestorven, zoo dát sterven was te noemen. —
 'k Zag Maagden, die, als zuivre lentebloemen,
 Als leliën der dalen, naast elkaár
 In 't wit gedoscht, en door het golvend hair
 Omsluierd, in aanbidding nederzonken.
 En als zij weér verrezen, ziet! toen blonken
 Ze als Amram's zoon, toen hij den berg verliet.
 Een wolk zeeg neér, en 'k zag haar aanschijn niet
 Op aard terug. — Ik zag onnoozle Wichtjens,
 Met traantjens op de eerbiedige aangezichtjens,
 Als Engeltjens de zoete melodie,
 Die moeder hen geleerd had op de knie,
 Verheffen tot verheerlijking des Heeren.
 En als een duif met zilverwitte veëren
 Gaf hun de Dood een kus op 't aangezicht.
 Zij sliepen in, om bij het morgenlicht
 Der eeuwigheid in Jezus' schoot te ontwaken! —
 'k Zag Minnenden geheel zich-zelf verzaken,
 En met den dood hun heilig minverbond
 Bezegelen; of, mond geklemd aan mond
 En arm in arm, hun overschot van 't leven
 Opoftren vóór om mét elkaár te sneven. —
 'k Zag Moeders, met heur dierbaar huwlijkspand
 Aan 't hart gekneld, de toegestoken hand
 Versmaden, die den vuurdood haar kon sparen,
 Indien zij maar heur kindtjen lieten varen;
 Of, uitgevast, heur allerlaatste kruim
 Toereiken aan heur troetelwicht. Het ruim
 Des hemels scheurde, en in een krans van stralen
 Scheen mij een Geest des Vredes neér te dalen;
 Die luister en de ontroering bovendien
 Verblindde mij, maar 'k had genoeg gezien:
 Zij was het zelf, de Moeder eens der Smarten,
 Nu Troosteres van alle Moederharten!
 'k Zag Tollenaars, door diep besef van schuld,
 Door droefenis ter zaligheid vervuld,
 Die snikten: „Heere! ai wisch mij van mijn zonden,

„Om Christus' wil!" En ziet, die woorden vonden
 Den weg omhoog, wat langs hun wangen viel
 De boetraan, die nukta, die de ziel
 't Verderf ontruikt. Zij stierven, maar hen schreven
 Met d' eigen traan Gods Englen op ten Leven!

De laatste mensch lag levenloos op de aarde,
 Waar enkel nog de vale klepper waarde
 Des Konings der Verschrikking, die voor 't oog
 Des Zieners eens door lucht en wolken vloog.
 De verste star was straalloos weggevloten.
 De stormwind zong den millioenen dooden
 Het requiem — tot Gods bazuingeschal
 Straks roept: „Hij naakt, die 't al vernieuwen zal!"

III.

Hij naakt! Hij komt! Hij is gekomen!
 Hoor: Zijn donder rolt uit, Zijn bazuine weêrklinkt.
 't Gordijn der hemelen is eensklaps weggenomen,
 De doorluchtige morgen der Eeuwigheid blinkt.
 Welk een luister!
 Alle grootheid, alle macht,
 Alle schat en waereldpracht,
 Op één punt bij-één-gebracht,
 Werd hier duister!
 't Is een Jakobs droomgezicht,
 't Is een aanbraak van Gods licht,
 Die één Patmos maakt van de aarde
 Neen, 't is wat geen oog ontwaarde,
 Geen verwachting scheppen kon,
 Geen Johannes openbaarde:
 't Is de volle Levenszon!

Englen dalen, stijgen, vliedren
 Juublend rondom Jezus' throon.
 Heerlijkste der Menschenkindren,
 Spreidt Gods Éengeboren Zoon

Licht en Liefde heet Zijn staf:
 Niets zal de duisternis
 Ooit meer doen dalen,
 Nu het Zijn luister is,
 Waar zij van stralen.
 Niets zal ten bloedigen
 Strijd meer verhitten,
 Nu de zachtmoedigen
 't Aardrijk bezitten,

Dat, gezuiverd en verjeugdigd, van Gods volheid overstort,
 Nieuwe Bruid des Nieuwen Hemels, 't Paradijs der zielen wordt.
 Daar staan de Verlosten, door Christus vergaârd
 Uit alle geslachten en heidnen der aard!

Zij komen,
 zij stroomen
 In talloozen stoet,
 Met galmen-
 -de psalmen,

Met wuivende palmen,

In sneeuw witte kleedren, hun Koning te moet':
 De heilige Zieners, bezielde van Omhoog,
 Die 't Godsrijk voorzagen met adelaarsoog:
 De machtige Apostelen, die, vruchteloos verstoord,
 De waereld verwonnen door 't zwaard van Gods Woord:
 De juichende Martlaars, wier weêrloze moed
 Gestaald werd in vlammen, gedempt in hun bloed:
 De Dankbren in stilte, die Christus den Heer
 In de Armen verpleegden, Zijn liefde ter eer:
 De Strijders en Lijders, verzocht en verdrukt,
 Maar wie geen beproeving de kroon heeft ontrukkt:
 De Zonen des Vredes, de Dochtren der Smart,
 De Schaamlen van geeste, de Reinen van hart:
 Allen die verlossing zochten langs den kruisweg des Geloofs,
 Erfgenamen God des Vaders, levendige leên des Hoofds!
 Ziet, zij scharen rond hun Heiland, cirkelend in rij op rij,
 Ver of dichter, naar zij rijpten, maar toch allen Hem nabij.
 Die Hem vroeger reeds aanschouwden, zien Zijn hoogste majesteit.
 Even als ten eersten male: overstelpt van zaligheid!
 Danken wordt voortaan hun bidden, lofzang hun belijdenis,
 Heilgenieten hun gelooven, nu Hij eeuwig met Hen is.
 Bovenaardsche menschenschoonheid zweeft en tintelt rond hun leest,

Want zij zijn in 't vuur gelouterd, en geheiligd door Gods Geest.
 Ranken, bloeiende in den wijnstok, kindren van Zijns Vaders Rijk,
 Zijn zij, levende in Zijn leven, in Zijn deugden Hem gelijk,
 In den adel van Zijn wezen, in den glans van Zijn gelaat,
 In de pracht van Zijn gestalte, golvende in het lichtgewaad.
 De Eerstgeboorne der Ontslaapnen wenkt ze al dichter tot elkaar,
 Groet en zegent hen bij name, als Zijn jonger Broederschaar.
 En Hij zalft hen met de kroone die Zijn hand had weggeleid,
 Datze, als Koningen en Priesters, schittren van Zijn heerlijkheid.
 WANT — DIE ZIJNER ZICH NIET SCHAMEN IN HET OUDE DAL DES DOQDS,
 DIE BELIJDT HIJ VOOR ZIJN VADER, ALS DE ZIJNEN VOOR ALTOOS!

.

DE JONGSTE DAG.

(EEN GEDICHT IN TERZINEN).

'k Zat eenzaam neêr, mistroostig en verslagen,
 En voelde 't, hoe de geest der Twijfeling
 Mijn hart bestormde in duizend bange vragen,

Waarbij het zwak Geloofslicht onderging.
 Ik zag de wolken aan den hemel varen,
 Het graskleed groenen op den heuvelkling,

De blauwe zee zich wentlen met heur baren,
 De zon verrijzen en weêr ondergaan
 En weêr verrijzen, als zij al de jaren

Mijns levens en — alle eeuwen had gedaan!
 En 'k sprak: „Zoo blijft wat eenmaal is geschapen,
 „Onwankelbaar en steeds verjongend staan!

„Wat was, zál zijn: de vaadren zijn ontslapen,
 „De kindren volgden hen — een nieuw geslacht
 „Verdringt hen op zijn beurt: de groeven gapen

„En sluiten zich; het zuchtend Schepsel wacht
 „En wacht vergeefs! 't Zijn immer de oude zorgen
 „En zonden, de eigen droom in d' eigen nacht!

„Wáar, God! is Uw belofte, Uw Groote Morgen?...”

„En 'k boog het hoofd en hield het langen tijd
In de open hand zachtsnikkende verborgen

Gelijk een kind, dat om zijn moeder kriet
En weenend inslaapt. Maar mijn ziele waakte,
En voerde, ook in mijn slaap, denzelfden strijd.

Toen was 't op eens, of daar een voetstap kraakte;
'k Zag, meende ik, op: een glans van hemelsch licht
Doordrong me, die mijn ziel gantsch rustig maakte;

En daar ging iemand voor mijn aangezicht,
Dien ik niet kende en toch niet vreemd gevoelde.
Mijn geest in mij was luistrend opgericht:

't Was me, als begreep ik wat zijn komst bedoelde,
En 'k hoorde inwendig zijn welluidend woord,
Dat als een water stroomde en 't koortsvuur koelde,

Dat in mijn beendren knaagde. — 't Klinkt nog voort,
En klinke steeds, dat alle twijflaars hooren
Wat nimmer zonder zegen wordt gehoord; —

„Wat ligt ge daar in moedeloosheid verloren,
En waant den raad des Heeren onvervuld?
Kortzichtige! eerst op gisteren geboren!

Omdat God eeuwig is, heeft Hij geduld:
Hij kent geen lang of kort. Zijn dag zál komen,
Ten tijde, als ge Hem niet meer wachten zult.

En niemand zal Hem wachten! In geen droomen
Wordt Hij voorspeld: geen zingend vogelkijn
Staakt, als Hij komt, zijn lofzang in de boomen.

Zijn morgen zal als elke morgen zijn:
De zon, voor 't laatst ter blauwe kim verschenen,
Zal blinken in heur vollen purperschijn,

En jagen al de nevels voor zich henen,
Die, opgelost in druppels, blad en knop
Bestrooien met hun levende edelsteenen.

't Aêloud gebergt', wiens maagdelijke top
 In honderde eeuwen nimmer werd betreden,
 Heft in het vonkclend licht de sneeuwkroon op.

En ook de donkre dalen daar beneden
 Verheldren, daar hun doolhof zich ontwart. —
 Dan zal de vroomen ontwaken met gebeden,

De booswicht met Godslastring in zijn hart;
 De kranken en beproefden zullen klagen
 Bij d' aanbraak van een nieuwen dag van smart,

Onwetend dat zij 't kruis voor 't laatste dragen.
 De moeders snellen naar heur kleinen heen,
 Die lang reeds dartlend in hun wiegjen lagen,

En nemen ze op, en kussen ze, één voor één,
 En doen hen bei de handtjens samenvouwen
 En staamlen tot dien Heiland, die alleen

De rotsgrond is van 't moederlijk vertrouwen.
 Elk heeft op nieuw zijn daaglijksch werk hervat;
 Weêr wemelen de steden en landouwen

Van menschen, tot op 't verste wandelpad.
 De slagboom knerst, en wolken stofs verrijzen
 Bij 't hollend ros en 't rollend wagenrad:

De landman jaagt, zoodra hij 't Oost ziet grijzen,
 De ploeg door 't veld; — en 't zuchtend Kreatuur
 Zal 't laatst den Mensch zijn harde dienst bewijzen!

En onder al die uren komt een uur,
 Dat plotsling de Aard, terwijl heur assen kraken,
 Doet stilstaan in 't verbaasde luchtazuur;

Want de Eeuwige, Wiens oogen altijd waken,
 Wiens wil haar schiep en heel haar lotsbeschik
 Bepaalde, zal op eens haar wentling staken.

En in den schok van dezen oogenblik
 Zal de oceaan opbruisen uit zijn zoomen,
 De bergvloed rugwaards deinzen van den schrik.

De aardbeving wordt de waereld door vernomen,
 Paleis en hut en toren ploffen neêr;
 De menschen, 't stuivend puin ter vlucht ontkomen,

Door vreeze of hoop gedreven, of veeleer,
 Bewustloos half, door beide op eens bestreden,
 Verstrooien zich daar buiten heinde en veer'.

Daar steunt de man de wankelende treden
 Der vrouw — de vrouw omklemt het jongste wicht:
 Al de ouder' kindren volgen moeders schreden.

En eensklaps wordt het groote hemellicht
 Gelijk een lamp gebluscht: geen starren blinken,
 Geen maan vertoont haar vriendlijk aangezicht:

En de aarde zal een wijl in 't duister zinken!
 Maar dan verschijnt op eens voor aller oog,
 Terwijl er wondre melodiën klinken,

Des Heeren Teeken aan den wolkenboog.
 Daar staat een kruis van stralen opgeheven,
 Dat zich van de aard ten hemel heft, zoo hoog

Als nimmer maan of sterren mochten zweven.
 En waar de balken van het kruis elkaâr
 Doorsnijden, zal de Heer van dood en Leven

Verschijnen, als des waerelds Middelaar
 En Rechter. Van het Kruis aanschouwt Hij de Aarde,
 Maar 't is een zegekoets, geen zoenaltaar.

De krans, die eens dat heilig hoofd bezwaarde,
 Zal, zonder doornen, blinken als een kroon,
 Ten teeken van zijn Koninklijke waarde.

En vol van majesteit en hemelsch schoon,
 Ver boven al des Vaders gunstgenooten
 Met vreugd gezalfd, staat daar des Menschen Zoon.

De lichtgloed, eerst in kruisvorm uitgevloten,
 Vloeit tot een kring, waar Hij in 't midden blinkt,
 Van al Zijn heilige Engelen omsloten;

En 't is van Hem, dat alle licht ontspringt,
 Dat de Aarde ooit zal verlichten of verwarmen! —
 Een voorgevoel van zaligheid doordringt

Gods Volk. De moeders heffen op heur armen
 Heur zuigling op, en juichen: „Zie, mijn kind!
 „Dat is Hij nu, die Heiland vol erbarmen,

„Die meer nog dan uw moeder u bemint!”
 De Kinderkens, die zij ten hemel beuren,
 Begroeten reeds van ver den Kindervrind,

En strekken, zooals heden naar de kleuren
 Des regenboogs, naar Hem de handtjens uit.
 Dan zullen zij getroost zijn, die nu treuren;

De vrome Hanna's juichen als een bruid,
 Die, na veel tranen, biddende vergoten,
 Den bruidegom aan 't minnend harte sluit;

Dan slaan de Simeons de zilvren sloten
 Des Bijbels dicht, en staamen: „Laat nu, Heer!
 Uw dienstknecht gaan!” Dan zinken de Echtgenooten

Van vreugd vervoerd op beide kniën neêr,
 Nu God die beë verhooring wilde geven,
 Zoo vaak herhaald, en zelfs nog heden weêr:

„O, mochten wij elkaâr niet overleven!”
 Dan zullen duizend, duizend stemmen saam'
 Van Oost en West ten hoogen hemel zweven:

„Hozanna die daar komt in 's Heeren naam!”
 En die hem niet erkennen, zullen klagen:
 „Zie hoe ik voor Uw heilig oog mij schaam,

„Lam Gods, dat ook mijn zonden hebt gedragen!
 „Gedenkt mij als den moordenaar aan 't kruis!...”
 En hoort! daar klinken snelle vleugelslagen,

Daar ritselt een gewemel, een geruisch
 Van Englen, die zich overal verspreiden,
 Van 't eerste graf naar de allerlaatste kluis.

En al de zielen, die van de Aarde scheidden
Sints d'eersten dag, en, heerlijk overkleed,
Reeds lang bij God dit zalig uur verbeidden,

Bezoeken 't oord, waar, onder 't moschtapeet,
Het hulsel rust, waar ze eens in leefden, leden
En stierven — 't reisgewaad, dat lang versleet.

Dan zullen de Englen haar ter zijde treden
En zeggen: „Ziet! wij hielden trouw de wacht,
„Vele eeuwen, bij uwe assche hier beneden.

„Ontwaken zal ze op 't woord van 's Heeren macht,
„Al sliep ze ook op de bedding der rivieren,
„Verrijzen als een lichtwolk uit den nacht,

„U overzweven, dekken en versieren;
„Dan keert gij, heerlijker dan ooit voorheen,
„Om ginds het Groot Vernieuwingsfeest te vieren!”—

En „Amen!” is het antwoord: Hem-alleen
„Zij de eer, die 't Graf de zege heeft ontnomen,
„Den Dood met ál zijn prikkels heeft vertreên!

„Zijn liefde is groot, en al Zijn werk volkomen,
„Die héel den Mensch zichzelf wewergaf!”
Dus zullen de Englen spreken met die vromen.

En ziet! dan strompelt op zijn dorenstaf
Een blinde grijsaard aan, om neér te knielen
Waar 't overschot der zijnen slaapt in 't graf.

En hij zal bidden: „Heiland onzer zielen!
„Hier buig ik, bij de groeve mijner vrouw,
„De peuluw van de kindren die me ontvielen.

„Daar naast is 't plekjen, waar ik rusten zou,
„Maar zie! die sponde is immer leëg gebleven:
„Geen weent om mij — ik draag om alle rouw.

„Ach, al de reisgezellen van mijn leven,
„De kindren mijner kindren, ijlden mij
„Vooruit: „Gij hebt ze in Kanán plaats gegeven,

„Ik-slechts bleef achter in de Woestenij!
 „Hoelang nog zal mijn hart vergeefs begeeren
 „Te wonen in Uw Hemel, zoo als zij?

„Gij Jezus! die beloofd hebt weër te keeren,
 „Keer weër! Kom haastig op mijn smeekgebeên,
 „En leid mij in de heerlijkheid mijns Heeren!”....

En als hij bidt, daar ruischt het rond hem heen',
 Als had de wind de bladeren bewogen,
 Zich wiegend boven zuil en marmarsteen.

Toch kwam geen zuiderluchtjen aangevlogen:
 't Zijn de Englen, met de zijnen in gesprek!
 En plotsling: daar ontsluiten zich zijne oogen,

Daar staat hij, zonder rimpel of gebrek,
 Veranderd en verheerlijkt, weërgeboren,
 In één sekonde! — En op denzelfden plek,

Waar hij de dierbren, door den dood verloren,
 Zoo vaak met heete tranen heeft beschreid,
 Ziet hij ze op eens, veel schooner dan te voren,

Rondom zich, de armen zegnend uitgebreid,
 Hij blikte omhoog: daar zal geen zon meer stralen,
 Maar Jezus-zelf, Wiens volle heerlijkheid

Hem overstelpt, bij 't juichen der choralen;
 En spraakloos snikt die man zijn blijdschap uit.
 En ziet! vier Englen zullen nederdalen,

En blazen de bazuin naar Noord en Zuid
 En Oost en West. En allen, die daar leefden,
 En, zonder dat hun doodsklok werd geluid,

Veranderden; en al die vroeger sneefden,
 En heden, om met hun verheerlijkt stof,
 Zich te overkleên, op Aarde nederzweefden,

Zij zullen, als die klank hunne ooren trof,
 Van de aarde zich ten hoogen Hemel beuren,
 En vliegen, met een lied van liefde en lof,

Den Heiland te gemoet. En de Aard' zal treuren,
 Want zelfs heur graven zullen ledig staan,
 Hut, Hof, en Kerk, 't wacht al met open deuren,

Maar niemand die er in- of uit zal gaan.
 Ziet! kroonen, die geen Cesar zou versmaden,
 Zijn onbewaakt, en niemand raakt er aan.

't Gemunte goud ligt berghoog opgeladen,
 En niemand telt het! Vol zijn kist en kast
 Van kostbaarheên en zijden feestgewaden,

En daar is niet één enkle die ze past.
 Al trok men nu de waereld in het ronde,
 Men werd er door geens menschen stem verrascht!

En zoo als 't heden stil is bij de sponde,
 Waar langs de koning der verschrikking waart,
 Zoo zal in die ontzachelijke stonde

Een doodsche stilte heerschen over de Aard.
 Alleen 't verderf zal zacht zijn schreden reppen
 En wekken 't vuur, diep in haar schoot vergaârd:

Dat zal op eens de vlammenvleugels kleppen,
 Losbarstende in den grooten waereldbrand,
 Die — de Aarde zal vernieuwen en herscheppen! — —

Zoo hoop, en wacht! Gods Woord houdt eeuwig stand!"

(De tweede helft van vorenstaand gedicht geeft een gedeelte terug van het IXde kapittel van Dr. F. THREMIN'S bekende pïoza-legende: „Der ewige Jude.”)

DE NACHTMAALSKINDEREN.

EENE CHRISTELIJKE IDYLLE.

Pinksterfeest daagde over bergen en dalen,
 Fier stond het haantje' op de kerkspits te prijck.
 't Lentelicht gloeide in een stortvloed van stralen,

't Flikkren der vurige tongen gelijk.
 't Eeuwige blauw, door geen wolkengewemel
 Langer befloerst, was doorzichtig en klaar;
 En in heur bruidskleed gedaald uit den hemel,
 Stond daar de Mei met rozen in 't hair.
 't Fluistrende bloemvolk, de struiken, de stroomen,
 Ruischten een groete van vreugde, van vreë;
 En uit de takken der wieglende boomen
 Zongen de vogels den jubelzang meë.
 't Kerkhof, aan d'ingang vol dennengierlanden,
 Was in geen tijden zoo feestlijk getooid:
 Vriendschap en Liefde, met zegnende handen,
 Hadden de graven met bloemen bestrooid.
 't Zonne-uurwerk zelfs blonk van bloesems en blären,
 Beeld van den grijze, als orakel gevierd,
 Vraagbaak van 't dorp, op zijn tachtigst verjaren
 Door kind en kleinkind met kransen versierd.
 De ijzeren vinger, met loover omwonden,
 Wierp er zijn wandlende schâuw op den steen,
 Of hij de vlucht mat der wisslende stonden,
 Spraakloos zich spoedend naar de eeuwigheid heen'.
 Maar ook het kerkjen van binnen was keurig,
 't Koper zoo glanzig, het witsel zoo blank;
 't Koor was éen perk, bontgemengd, duizendkleurig,
 En als een loofhut bloeide iedere bank:
 Immers de Landjeugd — o dag van verblijden,
 Die zooveel zorgen der liefde vergoedt! —
 Zou straks den Heer voor de menschen belijden,
 Zegnend door God en hunne ouders begroet.
 Hoog van den muur, rond de wapenblazoenen,
 Goldden de geurige twijgen ter neër;
 't Was of een wonder den kansel deed groenen,
 Zoo als de staf van Aäron weleer.
 Zelfs was de Bijbel gekroond, en daar boven
 Zweefde de duif in gebloemte en geblaart'.
 Toch scheen het eëlste uit de bloeiende hoven
 Voor het paneel boven 't altaar bewaard:
 Dáar, tusschen palmgroen en sneeuw witte klokken,
 Kunstig gestrengeld tot hoog en feston,
 Glimlachten de Englen met glinstrende lokken,
 Als door de wolken de stralen der zon.

Zelfs nog de kroon aan 't verwelfsel droeg heden
Lelies voor lampen. —

Het luidde niet meer :

Reeds had de schare den drempel betreden,
En zette' aandachtig tot luistren zich neêr.
Stil! daar op eens doet het orgel zich hooren,
Zwellende in tonen, zoo statig, zoo schoon,
Als een muziek van onzichtbare kooren,
Nedergedaald van den Hemelschen throon.
En gelijk eenmaal den Ziener des Heeren,
Opwaards getogen, de mantel ontviel,
Wierp de Gemeente, als in hogere sfeeren,
De aardsche gedachte uit de aanbeddende ziel.
Alles zong mede en al vuriger klonken
Psalmzang en Hallel door 't Heiligdom heen',
Waar aller hoofd door een glans werd omblonken,
Als eens op Thabor d' Apostlen omscheen.
Ziel! daar treedt langzaam de Prediker nader —
Eerbiedvol wijkt hem de wachtende schaar:
d' Engel des Vredes, zij noemen hem Vader!
Zeventig winters besneeuwden zijn hair.
Zacht was zijn blik; want van alle Gods gaven
Was hem de Liefde de meeste geweest;
Toch, als de neigende zon op de graven,
Lichtte op zijn voorhoofd een denkende geest.
Zoo als de schilders Johannes ons malen,
Hoog op zijn rots, in verrukking vervoerd,
Dus klom de grijzaard, met de oogen vol stralen,
't Spreêkgestoelt' op, diep en zalig ontroerd.

't Heilige Feest had een aanvang genomen:
Eerst na Gezang en Gebed klinkt het Woord;
En als een regen, een mannadauw, stroomen
's Grijzaards verkwikkende redenen voort.
't Amen weêrklonk. Als een herder zijn schapen,
Trad hij den kindren vooruit in het koor.
Rechts, in een rij, gaan de bloeiende knapen
Blozend den siddrenden maagdekens voor,
Fluks nu, de handtjens te samen gevouwen,
De oogjens ter aarde, aan zijn slinker geschaard

't Is of we rozen en lelies aanschouwen,
Als de adem Gods over 't bloemenbed vaart.

Nu ving 't verhoor aan. Eerst beefden de kleenen,
Stottrend bij 't andwoord. Zijn blik gaf hun moed.
Toen vloot hun rede onbeteugeld daarhenen,
Vlug als de beek, die door 't kiezelbed spoedt.
En als de naam van dien Heer hun ontvloeide,
In Wien hun ziele als den Heiland gelooft,
Was 't of hun blik van eerbiedenis gloeide,
En op de borst neeg het lokkige hoofd.
Lieflijk Tooneel! in het midden stond de Oude,
Vredegezant uit een Hooger Gebied,
Die, kort en bondig, de Waarheid ontvouwde: —
't Ware is eenvoudig, in leering en lied!
Zoo als de lente aan de groenende struiken
Knopjen voor knopje' uit de zwachteltjens plooit,
Tot ze als welriekende bloemen ontluiken,
Prachtig met goudglans en purper getooid:
Zoo bracht de grijzaard, met lokkende vragen,
Straks heel de Heilleer des Kruises aan 't licht —
Schoone Belijdenis! waar d' oudsten van dagen
't Vuur der verrukking bij blonk op 't gezicht!
Nu trad de grijzaard naar 't altaar. — Niet langer
Scheen hij de Vriend, die de broederhand bood,
Maar een Profeet, van orakelen zwanger,
Ernstig als 't Oordeel, gestreng als de Dood.
Diep op den bodem van 't jeugdige harte
Drongen zijn bliken, gescherpt als een zwaard,
En als de donder die rolt in de verte,
Sprak uit zijn stem dus de Hemel tot de Aard:

„Dit is 't Geloof, door de Apostlen beleden!
Op dat Geloof, in een heiligen stond,
Doopte u mijn hand onder stille gebeden,
Nam ik u op in Gods Vredeverbond.
Toen laagte ge aan 't hart uwer moeder verborgen,
Sluimrend ontving u de Kerk in haar schoot:
Nu zijt ge ontwaakt, en een hemelsche morgen
Straalt u in 't oog, dat voor 't Hemelsche ontsloot!
Nog ziet ge in vrijheid de keuze u gegeven;

God wil geen dwang, door bedreiging of list:
Oordeelt en proeft, op den tweesprong van 't leven!

Dit is de dag, die uw toekomst beslist.

't Woord, onherroeplijk den lippen ontvlogen,
Eischt éer gij 't uitspreekt een ernstig beraân:
Niemand heeft strafloos den Hemel bedrogen —

Vangt met geen leugen de levensreis aan!

Ziet rond u henen uwe ouders en vrienden,
't Heiligste en liefste, als getuigen vereend!

't Licht dat daar straalt, is de blik des Alzienden:

't Dringt onderzoekend door merg en gebeent'.

Wee, die 't altaar der geloften ontwijden!

Dáar staat, onzichtbaar, een Engel des Lichts:

Wat gij vrijwillig voor God zult belijden,

Griffelt hij neêr in het Boek des Gerichts.

Deinst gij niet weg bij de ontzethre gedachte,

Dat hij d' ontrouwe het doemvonniss leest?

Nu dan —

Gelooft gij in God den Almachte,

Jezus den Heer, en den Heiligen Geest?

Wilt gij dien God boven alles beminnen?

Elk als u-zelv', naar Zijn dubbel gebod?

Lijden en strijden, de zonde verwinnen,

Bidden, en waken, en hopen op God?

Wilt ge uw geloof uit die werken bewijzen,

Waar u de Heiland het voorbeeld van gaf?

Ook onder 't kruis Gods Voorzienigheid prijzen,

Kind tot aan 't einde, en getrouw tot aan 't graf?

Wat is uw antwoord?"

Daar bogen de scharen:

Luide nu spraken de knapen het Ja,

Zachter de dochtren. Als 't ruischen der snaren,

Trilden de stemmen in 't Heiligdom na.

Maar nu ook waren de wolken verdwenen,

Straks op het voorhoofd des grijzaards vergaard:

't Oog, van de geestdrift der Liefde doorschenen,

Was nu niet langer een tweesnijdend zwaard.

Zacht als de harptoon aan Babylons stroomen,

Klonk nu zijn stem, bijna broederlijk teêr:

„Welkom! Gij zijt tot Gods erfdeel gekomen!

Broeders en Zusters, geen kindren nu meer!
 Maar wáarom zoudt ge u den kindernaam schamen,
 Daar toch denzulken Gods Hemel behoort?
 God onze Vader, Zijn kindren wij samen,
 Is er een lieflijker beeld in Gods Woord?
 Zalig de reinen van hart en van leven
 Hunner 't geloof dat de waereld verwint!
 Dit is de leuze, in de kruisvaan geschreven:
 „Sterk als een Man, maar ook vroom als een Kind!”
 Daalt ge, onbezorgd, met gevleugelde schreden,
 Thands uit de vrijstad der kindschheid ter neêr,
 Straks, in de koude vallei daar beneden,
 Smacht ge terug naar het zalig Weleer,
 't Leven in 't groenende lentegetijde,
 't Zonnige bergje' — ach, zoover van u af! —
 Waar u een vader met tranen kastijdde,
 Waar u een moeder met kussen vergaf!
 Heerlijke Lente, te spoedig ontvaren!
 Hemelsche rozen, te spoedig vergaan! . . .
 Ziet! ik beleefde reeds zeventig jaren:
 Zoetheên en zorgen doorkruisten mijn paân;
 Ik heb veel goeds van mijn God ondervonden,
 Blijdschap der ziele, onvergeetlijke vreugd —
 Maar als ik denk aan mijn zaligste stonden,
 Groet ik úw beeld, Paradijs mijner Jeugd!
 Neem dan, o kindren! tot gids door dit leven
 De Onschuld der jeugd en 't Gebed met u meê!
 De Onschuld, een Lichtgeest uit zaliger dreven,
 Sluimert gerust op de woedende zee.
 Kalm blikk zij rond tusschen 't menschengewemel;
 Liefst wil ze een kind onder kinderen zijn;
 Englen verlaten den heiligen hemel
 Om haar te dienen in de aardsche woestijn.
 Zij, onbewust van haar schoonheid en waarde,
 Blijft, ach! zoolang zij maar mag, u nabij.
 Stoot haar niet uit! zij doorloutert deze aarde,
 Bode van God, 's Hemels sleutels heeft zij! —
 't Heilig Gebed is haar vriend en versterker.
 't Zweeft, als een duif, tusschen God en het Hart.
 Ziet! onze ziele, gebukt in haar kerker,
 Rukt aan de ketens met heilige smart.

Zoo als de vuurvlam, wil ze immer naar Boven!
 Immer gedachtig aan 't Vaderlijk Huis,
 De eeuwige zon en de bloeiender hoven,
 Wordt het haar te eng in de waereldsche kluis.
 Dan, als de smarten des pelgrims haar prangen,
 Smacht zij terug naar de Hoogere Lucht:
 Heimwee naar God wordt haar weenend verlangen,
 Vlammend gebed wordt haar staamlende zucht.
 O, als het hart onder 't kruis dreigt te breken,
 't Graf de aardsche hope verzwolg in zijn schoot,
 Dan is het schoon tot den Vader te smeeken,
 Die nooit het kind van den drempel verstoot; —
 Maar 't is nóg schooner, Hem 't wierook te branden,
 Als van rondom ons de vreugde begroet;
 Heilig de Voorspoed, met biddende handen
 Nedergeknield voor den Gever van 't goed!
 Vader der Lichten, daalt Hij in uw midden —
 Is alle goed niet een gift van omhoog?
 Bidt dan in 't stof! Zelfs de Serafim bidden,
 Zesmaal omvleugeld voor 't Goddelijk oog.
 Hij is 't Begin van 't Heelal, de Onbegonnen':
 Hem roemt de Hemel, Zijn werk; Hem looft de Aard.
 Volken ontstaan en vergaan; sterren, zonnen,
 Stuiven daarheen als verdorrend geblaart'.
 Eeuwen aan eeuwen, ten duizendsten male,
 Ruischen voor Hem als een klokslag voorbij.
 De eeuwige God rekest niet bij getale:
 Wie kan bestaan voor een Wezen als Hij?
 Schriklijk is de ernst van den Rechter! De trotschen
 Werpt Hij ter neêr met een wenk. Als Hij scheldt,
 Hupplen als lammren de bevende rotsen,
 Droog wordt de zee en 't gebergte versmelt.
 Vreest niet, mijn kindren! de Koning der eere
 Is ook een Vader. Laat loeien d' orkaan,
 Niet in den vuurgloed en storm is de Heere,
 Suizende stilte, gij kondigt Hem aan!
 Liefde is Zijn wezen — Zijn liefde is erbarmen.
 Liefde is de grond Zijner schepping: Hij mint!
 Waerelden draagt Hij als kindren in de armen,
 En ook deze Aarde — de jongste! — is Zijn kind.
 Weêrliefde is de eisch Zijner liefde aan de ziele,

Die met Zijn beeld is gestempeld. Zoo waakt,
 Dat niets den Adem des Levens verniele,
 't Hemelsche vuur, dat uw zielen doorblaakt!
 Haat is de dood, maar de Liefde is het leven:
 Vader noch moeder beminde u zoo teêr
 Als die Zijn eenigen Zoon heeft gegeven,
 Allen — ook u — tot een Heiland en Heer.
 Als Hij het hoofd op de borst had gebogen,
 Vierde de Liefde triomf bij 't altaar,
 't Scheidend gordijn werd op zijde geschoven,
 Hemel en Aarde hervonden elkaâr.
 't Doodenrijk schudde', en de slapers daaronder
 Rezen, en drongen ten kruisheuvel door,
 Fluiستrende elkaâr Gods ontzachelijk wonder,
 't Heilige woord van „Verzoening” in 't oor.
 Liefde is Verzoening! één sprank uit één ader,
 Éene openbaring van d' Eeuwigen Geest.
 Min dan, o kind! d' albarmhartigen Vader!
 Volg Hem en weet dat de Liefde niet vreest!
 Vreeze maakt slaven. Volmaakt te zijn, wenschen
 Dankbare kindren: de Liefde is 't alleen.
 Mint gij uw God, dan bemint gij ook de Menschen:
 Éene is de zon, en de Liefde is maar één.
 Draagt niet elks voorhoofd het merk des Alhoogen?
 Spreekt niet elks oog van één godlijk geslacht?
 Wordt niet uw boot door één golfslag bewogen?
 Licht niet één leidstar u voor in den nacht?
 Kunt gij dan haten? . . . En haat u de broeder,
 Gij, o vergeef — zeven zeventigmaal!
 Hij die vergeeft, zegent de asch zijner moeder,
 Hij die vergeeft, spreekt op aarde Gods taal!
 Kent gij Hem niet, die, verworpen, veroordeeld,
 Bad voor de beulen, Hem naaglende aan 't hout?
 Noemt gij Zijn naam, o zoo volgt ook Zijn voorbeeld:
 Haat niet en smaadt niet! Duldt, dekt, en vertrouwt!
 Zoekt ze die dwalen! In barre woestijnen
 Heeft zich uw Heer tot Zijn schapen gewend
 Dát zijn de vruchten der Liefde! de lijnen,
 Waar men haar goddelijk beeld uit herkent!
 Liefde daar Boven, is Hemelsch verblijden;
 Liefde op deze Aard, is een eindloze zucht,

Derven en geven, met vrolijkheid lijden,
 Lachen met tranen, één smartlijk genucht!
 En ziet, de Hoop — Liefdes loon hier beneden! —
 Doet wat zij kan: in de zee van den dood
 Werpt zij het dieplood, als zocht ze er het Eden,
 Dat zij zich droomt in dien donkeren schoot.
 Zij gaf den Heidnen een scheemrend vermoeden,
 Dwaling in 't kleed der Verwachting gehuld,
 En — zij vertrouwden! De gunst des Algoeden
 Schonk ons veel meer: onze Hoop is vervuld.
 Zij wankelt niet tusschen logen en waarheid,
 Hoorend maar blind, of wel ziende maar doof:
 Zij tast niet rond in den nacht — zij is klaarheid,
 Wijsheid, gewisheid en levend geloof!
 Wat is 't Geloof? — Hoop, die 't anker gelicht heeft,
 't Oog van de Liefde, dat leest in 't verschiet,
 Boven het strijdperk de kroon in 't gezicht heeft,
 't Droombeeld verklaart, en 't Onzienlijke ziet,
 Zonne der ziel is 't Geloof: licht en stralen
 Schijnen als Mozes haar af van 't gelaat:
 God heeft ze ontmoet! En de hemelen dalen,
 't Nieuwe Jeruzalem daalt, waar ze staat;
 Zij ziet de paerelen poorten weêrblinken,
 Zet op de goudene straten den voet,
 Voelt er zich thuis, hoort de lofzangen klinken,
 Wuift er den zaligen Geesten haar groet! —
 Mint en gelooft dan! — Dan volgen de werken,
 Zooals het licht en de warmte de zon:
 Ras doen de woorden en daden 't bemerken,
 Als 't Nieuwe Leven in 't harte begon.
 Lente is de bloeitijd: de bloesem moet groeien,
 Toonend wat drijfkracht den wortel bewoont;
 Bloesems verkondigen vrucht. Mocht ge bloeien,
 Tot straks de zomer uw lente bekroont!
 Eens zal de ontzachlijkste dag openbaren
 Wat nu nog stil in de windselen ligt.
 God proeft de vrucht, toetst de werken; — de waren
 Worden geschift van de valschen: God richt!
 Zalig, die ginder zijn werken hoort spreken!
 Hier zijn ze stom: maar den spraaklozen mond
 Opent de dood. — Doet dat woord u verbleeken?

Ducht ge misschien dien beslissenden stond?
 Wie is de Dood dan, dat gij hem zoudt vreezen?
 Hem, Tweelingbroeder der Liefde? Zijn blik
 Moge, als hij toetreedt, wat ernstiger wezen,
 Daar is in de ernst van de Liefde geen schrik.
 Neen, als de worstlende ziel wil ontglippen,
 Opent hij zachtkens haar brekende kluis,
 Kust hij haar weg van verbleekende lippen,
 Draagt Hij het kind naar het Vaderlijk Huis.
 'k Hoor reeds zijn tred, 'k zie zijn vleugelen zweven,
 Zwart als de nacht, maar vol starren. Gegroet,
 Spraakloze Erbarming! Bevrijding ten Leven!
 't Is me in uwe armen zoo rustig, zoo zoet!
 'k Zal nu mijn God ongesluimerd begroeten,
 Zoo als Hij is, als een zon zonder wolk;
 'k Zal er de Lichten der Eeuwen ontmoeten,
 De Eedlen en Grooten, mijn meerdren, Gods volk,
 't Speeltuig ter hand, met het lichtkleed omhangen,
 Dicht bij den thron in 't oneindig koraal
 Mede hem lovend met jubelgezangen,
 Hemelsche hymnen in Engelentaal!
 Kindren! ook ù wil Hij dáar eens verhoogen:
 Moeden, belasten, zijn welkom bij Hem;
 Gij ook zijt welkom! Maar houdt Hem voor oogen,
 Let op Zijn wegen, en hoort naar Zijn stem!
 Houdt de gelofte uwer jonkheid in waarde,
 Wast in genade, volhardt in den strijd;
 Wandelt het aardsche niet na — stof is de Aarde,
 Licht is de Hemel: dien zijt ge gewijd!
 God aller krachten, verhoor Gij mijn smeecken!
 Vader! tot U komt Uw dienstknecht gevloën:
 Laat er niet één dezer kleinen ontbreken
 Als ik verschijn voor Uw zaligen thron!
 'k Heb hen bemind als een vader: hun schreden
 Heb ik geleid: 'k wees den weg, en ging voor
 Och, of hun hart steeds, vertrouwlijk als heden,
 De armen des vriends tot zijn toevlucht verkoor!
 Dan zou ik ze eens in Uw Hemel doen knielen,
 Schuldloos als nu, maar beproefd als het goud:
 „Vader!” zou 'k juichen, „hier breng ik hun zielen,
 „Gij hebt uw schat geen verrader vertrouwd!”

Zóo sprak de grijsaard, met tranen in de oogen.

Rondom 't altaar, dat nog schooner nu blonk,
Lagen de kindren aanbiddeud gebogen —

Zacht ruischte 't Amen. De zegen weérklonk.

Nu had de grijsaard zijn dagtaak gesloten:

't Avondmaalsfeest was op Zondag bepaald —
Eensklaps — ai ziet! wat gedachten doorschoten

Vlammend zijn ziel, dat hij napeinst en draalt?
Ging daar de schaduw voorbij van een Engel?

„Zondag?” — zoo spreekt hij — „Licht ben ik niet meer!
Mooglijk wel zonk, vroeg geknakt op den stengel,

Een dezer lelies in 't doodstof ter neér.

Waartoe te wachten? 't Kan heden geschieden:

Week is 't gemoed en gestrooid is het zaad.

Doe ik wat God en mijn hart mij gebieden!

Kroon ik mijn werk, eer mijn Sabbatsuur slaat.

Nu dan, mijn kindren! ik bid u te spreken,

Gij, die nu burgers van 't Hemelrijk heet!

Dikwerf verklaarde ik u 't heerlijke teeken:

Zijt gij voor 't Maal der Verzoening gereed?

't Is een symbool van 't Verbönd der Genade,

Beeld der Hereening van Hemel en Aard.

Vroeg, schoon zijn God hem met gunst overlaadde,

Is reeds de Mensch van het Godlijke ontaard.

Ach, bij den Kennisboom viel hij, die immer

Boven den afgrond verleidelijk groent.

Snijdende tweespalt! hier eindigt zij nimmer:

't Hoofd is afvallig, het hart wil verzoend!

Rugwaards — zoover de herinring kan zweven,

Voorwaards — zoover de verbeelding ooit klom,

Overall Zonde in het menschelijk leven,

Maar naast de Zonde — Verzoening alom!

Was al de Zonde tot wasdom gekomen,

Reeds was Verzoening in 't harte gedaald,

Sluimrende als 't kind, dat in hemelsche droomen

D'Engel ontmoet, die van Eden verhaalt;

Of als de harp, eer de hand haar besnaarde,

Zonder wie 't klankhout niet ademen kon.

Dies kwam de Vorst der Verzoening op aarde,

Wekte de slaapster, die streed en verwon.

Liefdriek verscheen Hij, om zeegnend te scheiden;

Toch niet van harte: in Zijn Geest werkt hij voort —
 Zonde en Verzoening, zij duren, die beiden,
 Zolang de Tijd duurt, tot de Eeuwigheid gloort.
 Neemt dan het Teeken! 't Blijft dood, als het Wezen
 't Leven niet geeft. Want ontbreekt het gezicht,
 't Baat niet of 't Licht aan de kim is verzeen,
 't Oog moet het zien: slechts het oog schept het licht.
 Niet in het brood en den wijn ligt vergeving,
 Maar in den heiligen zin van 't gemoed:
 Werkt ge uw bekeering met vreezen en beving,
 't Aardsche wordt Hemelsch, de Ziel wordt gevoed!
 Slechts die zijn liefde den Heer heeft gegeven,
 Wil wat God wil en zijn zonden beschreit,
 Spijzigt en drenkt zich ten eeuwigen leven:
 Slechts den verzoende is verzoening bereid.
 Maar die daar nadert, onrein, onboetvaardig,
 Liefdloos, een lastraar van God en Zijne eer,
 Hij is het Bondsmaal des Middlaars onwaardig,
 Schuldig aan 't lichaam en bloed van den Heer!
 Daarvoor, mijn kindren! moog' God u bewaren:
 Zijt gij gereed? . . . — —"

Onder menigen traan

Snikten zij 't Ja. — Uit de heilige blâren
 Las hij 't Gebed, en de Lofzang ving aan:
 „O Gij Lam Gods, dat de zonden der waereld
 Wegdraagt! ontferm U! . . .” Met bevende hand
 En met dien blik, waar de geestdrift in paerelt,
 Reikt hij den Jongren het dubbelde Pand.
 O, 't was mij toen, of een straal van Gods oogen
 Neêrschoot door 't venster in 't midden der kerk;
 Of ginds de boomen hun loovertop bogen,
 't Grasscheutjen knikte op zoo menige zerk.
 'k Zag het, een huivring van zalige vreugde
 Rilde der Jonkheid door de aderen heen:
 'k Zag — wat mijne eigene ziele nog heugde! —
 't Heiligste onthuld, daar de waereld verdween,
 God op Zijn throon en den Heiland daarneven,
 Englen, in vlamme reien geschaard,
 Hooft in wier handen de palmtakken zweven,
 Eerstelingsgroet van den Hemel aan de Aard!

't Werk was voltooid. — Met een zalig verrukken
Drong nu de Landjeugd den grijsaard ter zij',
Om toch de hand aan de lippen te drukken,
Haar als Gods hand steeds ten goede nabij.
Maar hij voorkwam hen, en hief hen in de armen; —
Toen daalde zeggend zijn hand op hun hoofd
Hemelsche Wijsheid, blijf de Onschuld beschermen!
En, God van beide, zijt eeuwig geloofd!

(Uit het Zweedsch van ESAIA TEGNÉR.)

GEWIJDE POËZY.

(TWEEDE BOEK.)

MELANCHTON'S HARP.

I.

LIJDENSTROOST.

Dien de Heer liefheeft, kastijdt Hij.
HEBR. XII: 6.

Bloedt de wonde, vlijmt de smart,
'k Blijf toch op genezing hopen;
Ware ook elke deur verspard,
Eeuwig staat de toegang open
Tot Gods hemel, tot Gods hart!

Waant niet, dat mij God verstiet,
Nu Hij mij zooveel doet lijden:
Liefde spaart de roede niet —
Als Hij ophoudt met kastijden,
Zegt dan, dat Hij mij verliet!

Niet in 't vreugdelyc alleen,
Meest in tranen komt Gods zegen:
Zij versmelten 't hart van steen.
Levenwekkend stroomt de regen
Door de weeke voren heen!

Die de last des lijdens woog,
Heeft ook lijdens duur gemeten;
Duurt het lang en klimt het hoog,
Heere God! Gij moet het weten —
Waar Uw hand gaat, reikt Uw oog!

Op Uw trouw, hoe bang het hijgt,
 Moet mijn hart zich nederleggen:
 Als de wolk ter kimme stijgt,
 Heeft Uw wijsheid iets te zeggen —
 Heer, Gij spreekt: Uw dienstknecht zwijgt!

Harde lessen geeft Gij mij,
 Maar ik heb ook veel te leeren.
 Loutrend blaakt Uw medelij":
 Slechts 't onreine zal 't verteren —
 Heer, Uw slaan is artsenij!

Wat ik hier niet kan verstaan,
 Zal ik namaals eens doorgronden:
 Zalig, met de zegevaan,
 Overdekt met heldenwonden
 Tot Uw Sabbat in te gaan!

 II.

DE EENIGE.

Tibu ut nemini.

Wat ben ik, en wat heb ik, Heer? —
 Wat Gij mij maakt en geeft, niets meer.
 Zoo neem dan mij en 't mijne weêr!

Verdwijnt elk ander aangezicht,
 Uw hemelsch oog, vol liefde en licht,
 Blijve eeuwig op mijn ziel gericht!

Ontbind me in 't uiterst oogenblik!
 Ontneem den bleeken dood zijn schrik,
 En — love U nog mijn jongste snik!

U volgt mijn hart op alle paân!
 De zeilsteen trekt het ijzer aan:
 'k Zal achter U ten Hemel gaan.

III.

WEL HEM.

Hij zal zijn als een boom....

PSALM I - 3.

De sluimring is schuw voor den glinster van 't goud;
 Geen rust in den maalstroom der zinnen;
 Geen glorie heeft immer de vesting gebouwd,
 Die straks niet de zorgen verwinnen —
 Door 't sleutelgat glippen zij binnen.

Wel hem, die zijn schut, die zijn vreugd, die zijn eer,
 Betrouwde aan waarachtiger hoede:
 Die 't leven waardeert, maar Gods liefde nog meer!
 Hij sluimert aan 't hart van d' Algoede;
 En — lacht met den storm hoe hij woede.

Geen onweêr beschadigt den palmboom van 't Oost,
 Zoo vast is zijn wortel geweven:
 Dus groenen Gods kindren, des lijdens getroost:
 Wat andren doet dorren en sneven,
 Werkt meê tot hun bloei, tot hun leven!

IV.

B E D E.

Partout, pour tous.

Wat in 't eenzaam' of verborgen'
 Ooit gewrocht wordt t' Uwer eere,
 Dat is heilig aan Uw zorgen,
 Dat gaat niet verloren, Heere!

Dáarom, leer de wachters waken,
 Die op d' afgelegten toren
 't Reddend Evangeliebaken
 In den Heidennacht doen gloren!

Laat in d' afgrond der gedachten
 De eedle duikers niet bezwijken,
 Die naar Wijsheids paerlen trachten
 Om de zielen te verrijken!

Schenk den roemlozen Uw zegen,
 Die in storm en zonnegloeien
 Liefdes witte roos verplegen,
 Die hiernamaals nog zal bloeien!

Laat het heinde en verre komen
 En door alle muren dringen,
 't Danklied, dat vergeten vroomen
 Op hun needrig sterfbed zingen!

Ieder vliegend bijbelblaadtjen
 Vinde een zoekende die 't grijpe,
 Ieder vallend mostertzaadtjen
 Zóoveel aarde dat het rijpe!

Wat in 't eenzaam' of verborgen',
 Ooit gewrocht wordt t' Uwer eere,
 Dat is heilig aan Uw zorgen,
 Dat gaat niet verloren, Heere!

 V.

HUIS-TAFEL.

Gij zult het op de posten uwer huizen
 en aan uw poorten schrijven.

MOZES.

Zoo ge een vruchtbaar zaad wilt strooien,
 Breek den gulden regel niet:
 „Niets beginnen, niets voltooien,
 Dan wat Hooger Drang gebiedt!”

Trek uw cirkel niet zoo verre,
 Dat gij 't middenpunt vergeet.
 Zoekt gij boven u een sterre,
 Zie beneden, wáar gij treedt!

Tracht bij velen niet te vinden
 Wat één enkle heeft en geeft!
 Zalig die uit alle vrinden
 Aller Vriend gekozen heeft!

Breng uw weldaân niet luidruchtig:
 Wacht geen dank, en zie niet om;
 Eisch uw goudstuk niet zelfzuchtig
 In klein kopergeld weêrom!

Holle dwarrelwinden dalen
 Met een overhaast geluid:
 Zwijgend werpt de zon heur stralen
 Op des landmans dorre kluit.

Zeil niet op vergulde klippen;
 Koos niet met versierde smart!
 Zet een wachter voor uw lippen,
 En — Gods zegel op uw hart!

 VI.

EEN PSALM IN DEN NACHT.

„Ik ben met u, al de dagen.”
 DE HEER.

Al dreigden wolk en wervelwind
 Des Heeren Kerk te slopen,
 Al stond der Waarheid, 's Hemels kind,
 Geen beedlaarshut meer open:

Al lag het puin in 't rond gespreid
 In rookende woestijnen:
 Toch blijft de Heer der heerlijkheid
 Een Herder voor de Zijnen.

Hij houdt ze saam', Hij voert ze voort,
 Met Englen tot geleide,
 En uit de korrels van Zijn Woord
 Zaait Hij een groene weide.

En lagen ze ook in 't zand gehuisd,
 Het dorre wordt gezegend:
 Hij wenkt de rots — en 't water ruischt,
 De wolk — en 't manna regent!

Hij geeft den uitgeputte kracht,
 Den weenende, gebeden;
 Den zwerver, psalmen in den nacht
 En starren op zijn schreden.

En wierp men alle Bijbels ook
 Als stoppels in den oven,
 Zoodat de flarden met den smook
 Ten hoogen Hemel stoven:

Toch zou Zijn woord de dwarrelwolk
 Zeeghaftig overleven:
 De Godsbeloften staan Zijn volk
 In 't heilig hart geschreven!

Reeds daagt de morgen — hebt geduld,
 Gij Aarde en Hemel samen! —
 Die ze allemaal op-éens vervult,
 Op Zijn almachtig „Amen!”

VII.

ENGELLENWACHT.

Zijn ze niet alle dienstdoende geesten?

HEBR. I: 14.

„Onmogelijk kan ik u zeggen, hoe diep
 mij uw lied heeft getroffen, waarin gij als
 een andere Orpheus de Engelen prijst.”

ERASMUS, in een Brief aan Melanchthon.

God der Hooge Hemel-orden!
 U zij lof en dank gebracht,
 Dat Gij de Engelen hebt doen worden,
 Ons ter heilge Legerwacht!

Van Uw heerlijkheid omblonken,
 Staan zij voor Uw aangezicht,
 Gloeiend van Uw liefdevonken,
 Stralend van Uw wijsheidslicht!

Niet in 't drijven op de stroomen
 Van hun eigen melody.

Niet in vlinders en droomen
 Gaan hun de eeuwigheên voorbij:

Duizende miljoenen weemlen,
 Waar Gij hen tot d' arbeid roept,
 Boven in Uw zeven heemlen,
 Of op aarde in 't stof gegroept.

Zij bewaren, zij beschermen
 De Uwen die Gij redden wilt,
 Hen omstrenglend met hunne armen,
 Hen bedekkend met hun schild,

Voor den haat der goddelozen,
 Voor een waereld die verleidt,
 Voor de vlammenpijl des Bozen,
 Voor des Afgronds grimmigheid!

Waar een reine Godsverwantschap
 Zielen loutert onder 't kruis,
 Daar staat ook hun heilgezantschap
 Op den drempel van het huis.

Gasten zijn ze in Mamre's tente,
 Gidsen zijn ze in Siddim's dal;
 Winter maken zij tot lente,
 Tot een hemel Bethlêm's stal.

't Vuur verbieden zij te branden,
 't Water smooft niet in den kuil,
 Machtloos zijn der leeuwen tanden,
 Vlijmloos wordt der draken muil.

Om den biddende te sterken,
 Zoeken ze onze' olijvenhof;

Eenmaal kloppen ze aan de zerken,
Wekken zij ons sluimrend stof.

God, in 't eeuwig licht gezeten!
Neem Uw wachters ons niet af,
Span Uw blinkende Englenketen
Van ons wiegjen tot ons graf!

Laat Uw Jakobsladder dalen
Van Uw hemel tot ons lijk;
Maak ons, klimmende op Uw stralen,
Englen in Uw Hemelrijk!

VIII.

K L A C H T.

De profundis.

Gij, die gelijk een tentgordijn
De hemelen ontplooit,
Die als dun stof de starren strooit,
Wien zonnen vonken zijn!
Uw Woord, dat leeft en leven geeft,
Doorklinkt de schepping, en — zij beeft.

Uw vlammend oog gaat dag en nacht
Naar 's waerelds einden uit:
Geen arglist die Uw gangen stuit,
Geen duivlenovermacht.
De Tijdstroom golft op Uw gebod,
Geknield aanbidt U 't zwijgend Lot.

Te midden van den jubeltoon
Van 't Englenharpgeruisch,
Hort Gij de zucht, in de enge kluis
Een brekend hart ontvloôn:
Het bloed van Abel, drop voor drop,
Walmt naar Uw hoogen hemel op.

Waarom dan, Heer! regeeren nog
 Tyrannen door geweld,
 En wordt de Waarheid vastgekneld
 In ketens van Bedrog?
 Kan dan een throon bestaan, gebouwd
 Op meened en gestolen goud?

Waarom dan loochnen zij het recht
 Van uw gezalfden Zoon
 En strenglen ze om Zijn Koningskroon
 Een tweede doornenvlecht?
 Heeft die des Heilands Volk verguist,
 Zijn Lichaam niet op nieuw gekruist?

Nog dreigen boei en beulenkoord
 En kerker en schavot
 Die, min bevreesd voor Mensch dan God,
 Zich klemmen aan Uw Woord!
 Moet zienvrijheid, dus gezocht,
 Met banden van het vleesch bekocht?

Verhoor, o God, Uws volks gebed!
 Voleindig, Juda's Leeuw!
 Zij weêr Uw Geest de geest der eeuw,
 Uw wil des waerelds wet,
 Uw Evangelie 's waerelds Licht,
 Uw heilgenade 't Eindgericht!

Wij weten 't, God! Gij hebt geduld,
 Omdat gij eeuwig zijt:
 Der tijden Heer kent ook den tijd,
 Die Liefdes raad vervult —
 Maar geef ons, kindren van den dag,
 Een weinig hoop, een zonnelach!

IX.

E I G E N H A A R D.

Avium instat.

Dikmaals in mijn kindsche dagen
 Zette ik mij aan moeders zij:
 In haar blik, wat welbehagen!
 In haar stem, wat melody!
 Ach, wel bijna zou ik klagen:
 „Moeder, waart ge nog met mij!”

Dankbaar sprak zij van een Vader,
 Die den worm en d' engel spijst,
 Wijsheids Bron en Liefdes Ader,
 Wien der heemlen hemel prijst,
 Die Zijn schepslen al te gader
 Levensdoel en werkring wijst!

Biedt Hij allen vooglenparen
 Niet een eigen nestjen aan
 In de schaûw van eigen blären,
 Waar ze komen, waar ze gaan,
 Waar ze 't jong gebroed bewaren,
 Tot het wieken uit kan slaan?

In hun op- en nederspringen,
 In hun arbeid en genot,
 In hun zorgen, in hun zingen,
 Volgen zij den wenk van God:
 Wij, aanstaande Hemelingen,
 Doen wij naar Zijn hoog gebod?

Hebben we ook ons dak gekozen,
 Waar we vrouw en kindren voên,
 Waar we werken, waar we pozen,
 't Schoone minnen, 't Goede doen,
 In de schaûw der liefderozen
 Of van vriendschaps wintergroen?

Waar we juichen, waar we weenen,
 Waar we, in lijden en genucht,
 Samen schuilen, 't hart vereenen
 In een lofzang of een zucht,
 En de zieltjens onzer kleenen
 Oefnen in heur hemelvlucht?

Hebt ge uw nestjen trouw en eerlijk
 Uit Gods weldaân saamgegaard,
 Paradijzen, hoe begeerlijk,
 Zijn uw groenen tak niet waard,
 En geen lekkernij zoo heerlijk
 Als het brood aan eigen haard!

Wilt gij God en Menschen minnen,
 Kies de stomme kloosterkluis
 Noch de dwarrelzee der zinnen,
 Noch der vreemden feestgedruisch —
 't Huis des Vaders moet beginnen
 In ons eigen vaderhuis!

X.

LEERLING EN MEESTER.

(OP DEN DOOD VAN EEN GRIJZAARD, DIE ZIJN EENIG KIND VROEG
 VERLOREN HAD.)

„O Selig, wer gekommen
 Zur Himmelsschule dort!“

Gij hebt uw kind geleid, geleerd;
 Hij had uw school nog niet doorloopen:
 Daar sloeg zijn ziel de wickjens open,
 En is ten Hemel weêrgekeerd.

Nu voelt ge 't grijze hoofd bezwaard:
 Daar klopt de dood — een lief gezichtjen
 Lacht door de deur: een Englenwichtjen
 Lokt uit de boekcel hemelwaart.

O liefelijke zonzeschijs !
 O groene hemelparadijsen !
 Hier, Meester ! zult gij leerling zijn :
 Uw leerling zal u onderwijzen.

 XI.

DE PROFETEN.

„Het Profetische Woord, dat zeer vast is.”

PETEUS.

Mocht ik u mijn dank betalen,
 Gij Profeten, rein en stout,
 Zangerige Nachtegalen
 In Gods woud !

In den donkren nacht der zonden
 Waart gij Lichten, wijd en zijd
 Stralen schietende op de wonden
 Van uw tijd !

Herders waart ge, uw kudde weidend
 Met een moed die leeuwen tart,
 't Dwalend ooi ter schaapsstal leidend
 Aan uw hart !

Stemmen waart ge, donderslagen
 Ter woestijn, die kluft en rots
 Van de glorie doen gewagen
 Hunnes Gods.

Grimmige tyrannen beefden,
 Spande uw boog het trillend koord ;
 Doode natiën herleefden
 Op Uw woord.

Uit uw zangen, gij Profeten !
 Spreekt de Rechter uit de wolk,
 Spreekt het heilige Geweten
 Van een volk !

XII.

VOOR HET EINDE.

(MELANCHTHON'S ZWANENZANG.)

„Als sein letzte poetische Arbeit existirt aus dem Jahre 1560, wo er starb, ein kurzes Gebet („Vor dem Ende“), welches den Seelen-Grund des zwar lebensmüden, aber glaubensfrischen Greises enthüllt.“

CHRISTIAN OBERHEY.

„Men vroeg Melanchton in zijne jongste oogenblikken, of hij ook iets verlangde. „Niets dan den Hemel!“ was het antwoord. En die wensch werd vervuld: nog enkele snikken, en de laatste strijd was gestreden. Hij had den Hemel en de Hemel had eenen Zalige gewonnen.

DR. B. TER HAAR.

O verheerlijkte Zoon!
 Hoe verwonderlijk schoon
 Klinkt Uw boodschap ons, armen, verloornen!
 Hoe verzwindelt de glans van een waereldsche kroon
 Bij het licht Uwer hemelsche doornen!

In Uw woord is een kracht,
 In Uw geest is een macht,
 Die den sluier des hemels doet zinken,
 Die de scheidende ziel door den vallenden nacht
 Gods gelaat ongesluierd doet blinken!

Gij doorloutert het hart,
 Dat verzinkt in Uw smart,
 Dat meê bloedt aan Uw heilige wonden,
 Dat in dood en verrijzing Uw deelgenoot werd,
 En — zijn Hemelvaartsberg heeft gevonden!

Nog één dag, nog één uur,
 Sterk de zwakke natuur,
 Zij de strijd triomfeerend volstreden!
 En laat de uiterste sprank van 't verstervende vuur
 Hoog weêrflikkren door d'aâm der Gebeden!

Heb ik hier bij de vaan
 Uwer strijders gestaan,

Laat mij ginds de verwinnaars ontmoeten,
 Laat mij medegekroond tot Uw zegefeest gaan,
 En — er werpen mijn kroon aan Uw voeten!

Nooit verlangde ik, o Heer!
 Naar den rijkdom of de eer,
 Stuivend kaf in het waereldsch gewemel.
 En ook nu, o mijn Koning! verlang ik niets meer
 Dan Uw Hemel, Uw zaligen Hemel!

EEN LIED VAN TWEE CHRISTEN MARTELAREN,

VAN

DOCTOR MAARTEN LUTHER.

— „Hendrik Voes en Johannes van Essen, te Vilvoorden gevangen gehouden en naar Brussel vervoerd, werden aldaar op den 1 Juli 1523 ontwijd en levend aan het verslindend vuur overgegeven. Zij stierven in de vlammen onder het uiten der Geloofsartikelen en het zingen van den Lofzang Te Deum laudamus. In een heerlijk Lied stortte Luther zijn vol gemoed uit, toen hem de vuurdood der Christelijke helden-martelaars ter oore was gekomen. Vroeger was het beroemde gezang onder de Luthersche kerkliederen, ook in ons vaderland, opgenomen, en in menigen ouden bundel zal men het aantreffen. Luther heeft in die schoone regels een monument gesticht, dat, duurzamer dan metaal of steen, de aarde wordt rondgedragen.”

H. Q. JANSSEN, Jacobus Praepositus, bl. 109.

Een nieuwen lofzang heffen we aan:
 Zoo wil het God de Heere!
 Wij zingen 's Heeren wonderdaân,
 Zijn grooten naam ter eere.
 In Nederland, uit Brussels schoot,
 Heeft Hij er twee verkoren,
 Twee knapen, jong en rozenrood,
 Om van Zijn macht, zoo goed, zoo groot,
 De waereld te doen hooren.

Wel mocht men d' een genaderijk
 Als een Johannes roemen,
 Den tweede, Henric, hem gelijk,
 Een Christen-jonger noemen!
 Zij hebben, Aarde en Hel ten trots,

De zegekroon verworven.
 Gods kindren, stonden ze als een rots,
 En zijn ze voor het Woord huns Gods
 Als Martelaars gestorven.

Daar sleurt hen de oude Vijand voort,
 En dreigt met folterschroeven:
 Nu wil hij tegen 's Heeren Woord
 Zijn razernij beproeven.
 Hij zet ze in Leuven naar zijn hand,
 De huichlende sophisten!
 Maar hoe hun woede knersentandt,
 Gods geest verijdel't hun verstand,
 In weêrwil aller listen.

Zij vleiden zoet, zij dreigden wild;
 De leugen is hun wapen;
 Maar drog- en dreigtaal is verspild —
 Onbuigbaar staan de knapen.
 Nu wrokt de vijand, wien 't verdriet,
 Dat hij, o hoon en schande!
 Door kindren zich verwonnen ziet —
 Hij kookt van gramschap, en gebiedt
 Dat hen het vuur verbrande!

Ze ontrukken hun het kloosterkleed;
 Ze ontnemen hun de wijding —
 De Martelaren staan gereed
 In heilige verblijding:
 Zij danken in hun zielen God,
 Wiens vaderlijk meêdoogen
 Hen wegneemt uit het huichlend rot
 Des Satans, die met spel en spot
 Zoovelen heeft bedrogen!

Nu Priesters eerst door Gods genâ,
 De Zijnen dood of levend,
 Nu volgen zij hun Heiland na,
 Zich-zelf ten offer gevend.
 Vaartwel nu, 's waerelds woest gedrang
 En zondig stofgewemel!
 Vaartwel, bedrog en priesterdwang!

Zij stijgen onder lofgezag
Straks vrolijk naar den Hemel.

De grimmigheid die 't vonnis velt,
Heeft hen ter dood verwezen;
Het schrift, dat beider schuld vermeldt,
Zij-zelfen moeten 't lezen:
Zij hadden 't juk der dwinglandij
Van menschenwaan verbroken,
Op God-alleen betrouwden zij:
Dát was hun grootste ketterij!
Dies zou de mutsert rooken!

Twee stapels rijzen naast elkaár:
Hoe loeit de vonkenregen!
Maar moedig treedt het Heldenpaar
De roode vuurhel tegen.
Psalmzingend stappen ze in den gloed,
Wiens vlammen hen verteren. —
Dat ziet de wreede beulenstoet
Verbaasd en met verkleinden moed:
Hier werkt de kracht des Heeren!

De beulen schamen zich den smaad,
En wagen 't niet te roemen;
Nu willen zij hun gruweldaad
Met nieuwe list verbloemen.
Zij klagen 't morrend en verwoed
Hun bent- en vloekgenooten.
Toch wijkt de waarheid niet één voet;
En — hemelwaards stijgt Abels bloed,
Door Kaïns haat vergoten!

De Martlaars-assche laat niet af:
Zij stuift in allen lande;
Hier helpt geen kuil, geen grub of graf:
Ze ontdekt des vijands schande!
Die hij in 't leven door den moord
Tot zwijgen wist te dwingen,
Die, door geen dood nu meer verstoord,
Die — moet hij wel, van oord tot oord,
Gants luide laten zingen!

Nog houden zij de leugen aan
 Om 't gruwelstuk te plooiën:
 Hoe bang 't geweten hun moog' slaan,
 Zij blijven zwadder strooiën.
 Ze oontereen met hun logenmond
 Wie God heeft uitverkoren:
 „Die knapen” — heet de lastervond —
 „Zij hebben in hun stervensstond
 „Hun dwaling afgezworen!”

Nu, laat hen lastren! 't Baat hun niet.
 Des Satans throon stort neder.
 Den Heere looft ons jubellied:
 Hij gaf Zijn Woord ons weder.
 Straks zal de nieuwe lentezon
 Den wintervorst beschamen:
 Reeds knopt het blad, reeds vloeit de bron —
 Hij die het heerlijk werk begon,
 Hij zal 't voltooiën. Amen!

UIT DE NEANDERS-HÖHLE.

DRIE LIEDEREN VAN NEANDER.

„Joachim Neander (Neumann), geb. 1640 in Bremen, ist der erster Dichter der reformirte Kirche, voll eigenthümlicher Kraft, Tiefe und Innigkeit.

A. KNAPP.

„In de Zifs en Adullams worden de Davids gevormd; en de Leuchtenburg en de Engelskammer daar ginds, hebben dezen geestelijken zoon van David zijn schoonste liederen in de pen gegeven. 't Is of we op gindschen rotstop nog de voetsporen des gezaligden Dichters ontdekken: 't waren zijn laatste op aarde.”

TEN KATE, Langs den Rhijn, bl. 11, 12.

I.

ALLER HEEMLEN TALLOOS HEIR.

Aller heemlen talloos heir,
 Hoogte, diepte, lucht en zee,
 Zingen tot des Scheppers eer:
 Gij, mijn dankbre ziel, zing meè!

't Zonnestraaltjen brengt Hem lof,
Want Zijn glimlach geeft het gloed;
Vrolijk prijst Hem 't starrenstof,
Dat daar opgaat voor Zijn voet.

Ieder frissche waterspat,
Bigglend van Zijn vingertop,
Schrijft Zijn naam op bloem en blad
Met een vloeibren paereldrop.

Ieder vogeltje' op zijn tak
Prijst de Algoedheid die hem riep,
Die hem in de veëren stak,
En geboren zanger schiep.

Laat me, o Gij, die 't Al gebiedt!
U, den God der Majesteit,
Met mijn licht, mijn loop, mijn lied,
Loven tot in eeuwigheid!

II.

HOE SNELT DES MENSCHEN TIJD VOORBIJ.

Hoe snelt des menschen tijd voorbij!
Hoe ijlen wij, hoe vliegen wij,
Op vleugelen der oogenblikken!
Tot — plotsling, meest onvoorbereid,
De klepelgalm ons op doet schrikken,
Die voorslag speelt der Eeuwigheid!

Hoe menig leven is een waan,
Vol schijngestalten die vergaan,
Een droom, een schaduwbeeld van leven,
Dat werkelijkheid en waarheid mist;
Een glinstrend spinrag, vastgeweven
Van 't wiegjen aan de zwarte kist!

Van alles waar men ooit op bouw',
Is eindlijk God-alleen getrouw,

De Gever, meer dan al Zijn gaven,
 Die alle dooden overleeft,
 Vreugd, eer, lust, kracht, in 't hart begraven,
 — Naakt kerkhof, dat geen opschrift heeft!

O Gij, die alle banden slaakt,
 Die dorre beendren levend maakt,
 Gestorven vreugden doet verrijzen,
 Maar beter, reiner dan weleer —
 O, laat niet eenzaam mij vergrijzen,
 Beziel, vervul mijn hart, o Heer!

Geen ledig, uitgestorven huis,
 Geen doodenakker zonder kruis, —
 Een tempel moog' mijn ziele wezen,
 Waar Hoop en Liefde bij elkaâr
 U prijzen, eeuwige Onvolprezen!
 En Englen bidden aan 't altaar.

III.

LOF ZIJ DEN HEER.

Lof zij den Heer, den almachtigen Koning der eere!
 Dat aarde en hemel den lof Zijner glorie vermeêre!
 Meng in 't geklank
 Ziele, uw aanbiddenden dank!
 Zinge al wat ademt den Heere!

Lof zij den Heer, die de waerelden dacht, en zij waren!
 Die al de dropplen geteld heeft der golvende jaren,
 Die met Zijn staf
 Heerscht van uw wieg tot uw graf:
 Psalmzinge uw hart uit de snaren!

Lof zij den Heer, die u bootste uit verganklijke aarde,
 Maar heel Zijn volheid uw eeuwigen geest openbaarde!
 Hij had u lief,
 Die tot Zijn Kind u verhief,
 Hooger dan de Englen in waarde!

Lof zij den Heer, van Wiens leiding de starren gewagen,
Die ook uw leven op adelaarswiek heeft gedragen!

Breed en geducht
Was Zijn aanbidlijke vlucht,
Ruischend met machtige slagen!

Lof zij den Heer, die uw bevende vrees zal beschamen!
Noemt Hem uw Vader: de kroon van Zijn heerlijke namen!

Dwars door den dood
Neemt Hij u op in Zijn schoot.
Loof Hem in eeuwigheid, Amen!

LOUTERING.

Dewijl ik een man van
onreine lippen ben.

JES. VI: 5.

I.

Ja, het harte van den Zanger.
Is een reine Aeöolsche luit,
Van de teêrste akkoorden zwanger,
Die heur boezem in zich sluit:
Als een drom van filomeelen,
Die in schaduw der abeelen
Onder 't koestrend pluimdons rust,
Sluimren de gewijde tonen,
Die er in heur snaren wonen,
Tot Gods Geest ze wakker kust.

Zweeft Die uit de onstofflijke oorden
Straks bezielend naar beneên,
Blaast Hij door de ontwaakte koorden,
Trilt Hij door het speeltuig heen,
O dan rijzen duizend galmen,
Zuivrer dan de bloesemwalmen
Van den jongen lentegaard,
Duizend zoete melodiën,
Psalmen, hymnen, harmoniën,
Uit den wanklank dezer Aard.

Voor een wijl hun lucht verwisslend
 Voor dees grover hemelsfeer,
 Nauwlijks met de wieken ritslend,
 Dalen dan zelfs Englen neêr:
 Van verrukking siddrend hangen
 Ze op het zwiġend windtje' en vangen
 Aâmloos luistrend elken toon;
 Om dien, bij 't hozannazingen
 Van de Broederlijke kringen,
 Op te voeren tot Gods throon!

Vreugdvervoering, heilgenieten,
 Blakende als de middaggloed,
 Prikken, streelen en doorvlieten
 Dan des Dichters golvend bloed;
 En, een beuzlende aard vergetend',
 Die te lang haar hield geketend,
 Stijgt zijn ziel die 't stof ontvloog,
 Hupplend, vlammend van verlangen,
 Op den wiekslag heurer zangen
 Tot het Rijk des Lichts omhoog!

Zóo, zóo stijgt de Boð der Lente,
 Als hem 't aardsch gedruisch verstoort,
 Naar de blauwe hemeltente,
 Die van licht en stralen gloort;
 Zóo de zon, bij vroegen uchtend
 De onrust van de zee ontvluchtend
 En het dreigen van d' orkaan,
 Flonkerend van gloed en glansen,
 Boven wolken, boven transen,
 Naar het toppunt van heur baan!

Maar beklaglijk mag hij heeten,
 De al te zwakke Godsheraut,
 Die de waarde kon vergeten
 Van 't geschenk hem toevertrouwd,
 En den heiligschennende' adem
 Van de Waereld (rozenwadem,
 Maar die gif draagt en verwoest!)
 Rond laat luwen door de snaren,

Die hij ongerept bewaren
 En den Heer — slechts wijden moest!

Want heur blikken zijn verdervend!
 Want heur lippen zijn verpest!
 Als een dorre knop verstervend,
 Is haar blosjen lang verpletst:
 Haar gelaat is bleek betrokken;
 't Groen om haar gezalfde lokken
 Uitgebloeid en uitgegeurd,
 En heur hart, schoon zoet genoeg
 't Schijnbaar van genot doet zwoegen,
 Wordt door kanker opgescheurd!

Ze is een schuldige Overspeelster,
 Die in d'arm der Zonde boelt!
 Ze is een smart- en jammrenteelster:
 De Afgrond schraagt heur throongestoelt!
 En al wordt haar ook 't geweten
 Door de wroeging opgereten,
 Die haar nimmer sluimren laat,
 Dorstend, hongrend naar vermaken,
 Wil en kan zij zich niet slaken
 Uit de omhelzing van het Kwaad!

Heur geveinsde zuchtjens blusschen
 Elke vonk door God ontstaan,
 Maar de vuurgloed harer kussen
 Steekt een koorts in de aadren aan;
 En wanneer heur offerande,
 (Slachtlam aan de bloemgyrlande)
 In haar wierookwalm gehuld,
 Half bewustloos, zwijmeldronken,
 Aan haar borst ligt neêrgezonden,
 Dan eerst is haar wensch vervuld!

Ach! te laat ziet dan de Dichter
 Uit die zwijmling zich gewekt:
 Niet één star van trooste licht er
 In den nacht die hem bedekt;

En zijn hart, die hemelluite,
 Die de reinste akkoorden uitte,
 Wordt van doodsch verderf doorknaagd:
 Alle snaren zijn verwrongen,
 Uitgerekt en stuk gesprongen,
 Alle tonen weggevaagd.

Nooit meer ruischt de Geest des Heeren
 Door 't gebroken speeltuig heen!
 Banneling uit hooger sfeeren,
 Rest hem niets dan de aarde alleen.
 Roereloos, beroofd van krachten,
 Hangen zijn geknakte schachten,
 Die hij niet meer uit kan slaan;
 De aureool zijns hoofds verdonkert:
 Al zijn glans is uitgeflonkerd,
 Al zijn vreugd te niet gegaan!

O, ontzettend is het lijden,
 De angst, de foltring des gemoeds,
 Die zijn moede ziel bestrijden,
 Tot in 't droombeeld op zijn koets:
 Door 't bewustzijn afgemarteld:
 „k Heb het hoogste heil verdarteld,
 „Dat mij God geschonken heeft!”
 Kwijnt hij als een herfstblad henen,
 Tot hij eindlijk, moé van 't weenen,
 Als gevallen Engel sneeft.

II.

Ach! ook ik heb, in plaats van, bezorgd als het kind,
 Dat in 't duister zijn lamplicht behoedt voor den wind,
 Steeds de geestlijke lier te beveiligen,
 Al te vaak, door de zwakheid mijns harten geveid,
 Door 't fluweelen gekoos dier Sirene verleid,
 Door de Waereld haar laten ontheiligen!

Ja, mijn God! schoon ik dikwerf, door liefde geroerd,
 Door genot overstelpt, door verrukking vervoerd,
 Met den vuurgloed der vreugd op de wangen,

(Als een geurende roos, van den dauwdrop bespat,)
 U het zuiverste schonk wat mijn armoë bezat:
 Mijn gebeden, mijn tranen, mijn zangen —

Schoon Uw geest vaak mijn boezem doordrong en herschiep,
 En de zwijgende harp uit heur sluimering riep,
 Die in 't eerst, als 't den lof van Uw naam gold,
 Uit een huiwenden eerbied slechts zachtkens weérklonk,
 Doch weldra al 't geluid, dat Uw almacht haar schonk,
 Tot één enkel Hozanna te saam smolt —

Schoon vaak, huppelend, bruischend, ontvlamd tot Uwe eer,
 Heel mijn ziele zich ophief naar reinere sfeer,
 Tot de aanschouwing van U en van de Uwen,
 En 'k niet aarzelen zou, op de mutsaart verschroeid,
 Aan den straalkrans des Dichters, die 't hoofd mij omgloeit,
 Ook de kroone des Martlaars te huwen —

Ach! toch plaatste ik mij dikwerf aan 't jublend banket
 Der onzalige Waereld, door zonde besmet,
 Van onreine vervoering aan 't blozen,
 En ik deed wat hij doet, die aan 't schaamtloos festijn,
 Uwen beker, bestemd voor geheiligden wijn,
 Durft omvlechten met bruidsgroen en rozen!

Ik vergat U dan, Heere! Mijn beter gevoel
 Werd bedwelmd in den maalstroom van 't juichend gewoel;
 Ik vergreep mij aan U in uw snaren!
 En voor hallielied, hymne, of bezielenden psalm,
 Rees een toon op mijn lippen, onrein als de walm
 Van de myrth, die mij golfde om de hairen!

Maar — ik zweer 't bij 't berouw, dat den boezem mij schokt;
 Bij die zuchten der smart, die de schaamte me ontlokt,
 Bij den traan, die mijn kaken bepaerelt:
 Nimmer weder ontwijde ik Uw lier en den zang!
 Nimmer weder vergeet ik mijn rust en mijn rang!
 Nimmer U, o mijn God! voor de Waereld!

Neen, mijn hoop is niet redloos, voor altijd, verbeurd!
 Neen, nog wordt mij de borst door geen wanhoop verscheurd,

Zoo Uw kracht slechts mijn zwakheid wil sterken,
 En Uw eindloze min, die de schuld van karmijn
 Als de glinstrende wolle en de sneeuwvlok doet zijn,
 Mij beschâwt met heur Engelenvlerken.

Ja, ofschoon ook een slijkvlek het schitterend blad,
 D' onbezoedelden kelk van de lelie bespatt'

En den glans harer blankheid verduister',
 Slechts één dauwdrop van Uwe Genade daal' neêr,
 Slechts één straal van de Zon Uwer Liefde, o mijn Heer,
 En — zij blinkt in herborenen luister!

III.

In het sterfjaar van Uzzia
 Daalde, op vleugelen van licht,
 Een profetiesch Heilgezicht
 Op den geest van Izaïa:

Hij zag Jehovah-God, in majesteit gehuld,
 Ten hoogen gloriestoel verheven:
 Zijn golvend koningskleed, uit vlammen saamgeweven,
 Had den schitterenden tempel met zijn zoomen gants vervuld.

Miljoenen Serafim omvlogen
 Zijn Throon, of lagen op d' ivoren trap gebogen;
 Zes vleugelen had elk dier uitverkoren rij:
 Twee dekten hun den voet, twee sluierden hunne oogen,
 Op de andren zweefden zij;
 En elkaâr nu tegenijlend onder bruisend harpgeluid,
 Riepen ze in verrukking uit:
 „Heilig! Heilig! driemaal Heilig, aller legerscharen Heer!
 „Heel de Schepping tuigt Zijn almacht! Heel de Schepping
 geev' Hem eer!”

De post der dorplen schudde' op 't daavren van die galmen
 De stem der Roependen doordreunde 't tempelwelf;
 En de eindeloze Tempel-zelf

Was vol van vuurdamp, rook en walmen.
 Toen sprak hij: „Driemaal wee! 'k moet reddingloos vergaan:
 „Ik, een man onrein van lippen, met de zondelast belaân,

„Ik, aanschouwde d' Ongeschapen', aller legerscharen Heer,
 „Aller dingen God en Koning,
 „In Zijn schitterende woning
 In de volheid Zijner eer!”
 Maar ziet! van uit de Serafsschaar
 Vloog een, met sneeuwwit kleed en blinkende aureole,
 Ter neder met een gloënde kole,
 Die Hij met de heilige tange had genomen van 't altaar;
 Toen roerde Hij er zacht Jesaïa's mond meê aan,
 En sprak hem toe: „Nu dit uw lippen aan mocht raken,
 „Nu is uw schuld verzoend, al was zij als scharlaken,
 „En uw vergrijp te niet gedaan!”

IV.

God! sla mijn schuld, mijn onzuiverheid gá!
 Wend van Uw woning des lichts uit den Hoogen
 Op mijn berouw en bekeering Uwe oogen!
 'k Gloeie van dorst naar den dauw der gená!
 Laat mij niet langer verkeeren in 't duister,
 Waar ik zoo lang en zoo droevig versmacht!
 Immers — éen sprank van Uw eeuwigen luister,
 En in een lichtgloed verandert de nacht!
 Geef dat mijn boezem na dezen een outer zij,
 Dat slechts ten Hemel zijn geuren doet gaan!
 Zuiver mij daartoe! verbeter mij! louter mij,
 Zooals Gij 't eens Uw Profeet hebt gedaan!
 Niet dat ik smeek, dat, op wieken van stralen,
 Mij een bedwelmend, geheiligd Gezicht
 Opvoere in 's Hemels gewijde portalen,
 En door de blinkende deure van licht
 Inleide in 't diep der verblindende zalen!
 Niet dat ik smeek, dat mijn duizelend oog,
 Achter den voorhang der wolkengordijnen,
 U in Uw almacht en glans zie verschijnen,
 U op Uw thronstoel bewonderen moog' —
 Dat ik, neêrknielend gebukt op den drempel,
 't Cherubim-, Serafs- en Englenchoor
 (Levendig stof van den zielvollen tempel!)
 U met het „Heilig!” omjubelen hoor',
 En bij het dreunen van zuil en pilaren,

't Donderend bruischen der goudene snaren
Ademloos, duizelend opvange in 't oor!

Neen, o mijn God! o mijn Vader! al ligt er
Ook in mijn binnenste een vonk van dien gloed,
Die door Uw Zieners in 't hart werd gevoed,
Al heeft Uw wil mij verkoren tot Dichter,
Al heeft Uw min mij te zaliger uur
Geestlijke wieken en snaren geschonken,
Al wordt mijn kruin van een straalkrans omblonken
Van een onbluschbaar, onsterfelijk vuur,
Toch ben 'k een zondige zoon dezer Aarde!
Vaak is mijn oog op de laagte gevest;
Schoon ook de lucht van het Oost mij omwaarde,
'k Bleef toch een telg van het nevelig West:
Wat Uw Profeten, wier vlammende zielen
U steeds aanbaden als nimmer de mijn',
Eenmaal te aanschouwen kon mogelijk zijn,
Zou mij verdelgen, onredbaar vernielen!
Ja, 'k weet, één drop dier verblindende bron,
Die mij omhoog met heur licht zou ontmoeten,
Moest mij, alêer ik nog U kon begroeten,
Wegsmelten doen als sneeuw voor de zon!
Daarom, o God! wil dien glans mij besparen!
Voer mij niet op in Uw hoogere sfeer!
Maar zend van uit die ontelbare scharen,
Wachts van Uw zetel, bestemd tot Uwe eer,
Die U met harptoon en hymnen omwaren,
Een met een Kool des Altaars op mij neêr!
Laat hij mijn onreine lippen beroeren!
Worde mijn harp van zijn adem doorzweefd,
Dat hij de smet met zich weg moge voeren,
Die er de waereld op neêrgedrukt heeft!
Laat hij de ontheiligde snaren weêr wijden,
En mij omgorden, opdat ik voortaan,
Wil weêr de Waereld mijn zwakheid bestrijden,
Vast als een rots in de golven moog' staan!

Gij, Serafijn, van wiens blinkende veder
Dikwerf een balsemdrop afdauwde op mij!
Schitterende Engel des Lichts, Poëzy!

Ziel mijner ziele! daal Gij tot mij neder!

Reinig mij, sterk mij als nimmer weleer!
Zuiver uw vuurgloed mijn borst en ontschiet' er
Nooit meer een toon haar onzichtbare cither

Dan voor Jehovah en Jezus mijn Heer!

Zoo zij Hun glorie mijn eenigste palm!

Zoo zij mijn leven op aarde het voorspel

Van den geheiligde', oneindige' psalm,

Die, als ik eindlijk verlost van mijn pijn,

Juichend, gezaligd de Hemelen doorsnel,

Eenmaal mijn leven daarboven moog' zijn!

E E N Z A A M H E I D.

I.

Steeds was ik vreemd in 't rijk der dartle vreugd,
En reeds als kind, toen nog de blonde Jeugd
Haar lichtkrans mij deed flonkren om de lokken,
En mij geen leed het schuldloos hart kon schokken,
Beminde ik nooit het schaatrend feestgewoel,
Maar was 't mij zoet naar 't weemoedvol gevoel
Dat in mij sprak te luistren, en, verscholen
Voor 't menschlijk oog, verlaten rond te dolen,
Door 't groen omwulfd van 't statig woudpriel,
Waar 't weemoedslied der teedre filomeel
Zich aan 't geklots der blanke golfjens huwde
En 't windtjen zacht door de elzentakken luwde.
Daar aâmde ik vrij; en 't was op zulk een stond,
Of hooger geest aan de eenzaamheid mij bond,
Mij door zijn stem eer ik het wist ontroerde
En aan zijn hand door 't scheemrend loover voerde.
Wat mij die stem verklaarde wist ik niet;
Doch heilig scheen ze, en 't murmlen van de vliet
En 't bladgezuis was me een muziek, wiens noten
Me een dauw van zaligheid in 't harte goten.

II.

Doch 'k was toen kind in jaren en gemoed:]
Was de eenzaamheid mij toenmaals waard en zoet,

Thands is 't mij een behoefte, menigmalen
 Verloren in gepeinzen rond te dwalen.
 Thands is mij 't woud een Tempel, waar de Heer
 Verheerlijkt wordt en heel Natuur Zijne eer
 Te staamlen tracht. De stammen zijn pilaren,
 Hem lovend met het ritslen van hun blären;
 Tot dakgewelf strekt de ongemeten trans,
 Van waar de zon, in koesterenden glans,
 De stralen in heur gouden lamp vergaderd,
 In 't heiligdom doet spelen door 't gebladert'.
 Des nachts ontrolt omhoog zich een tapeet,
 Met stofgoud rijk besprenkeld, neen, bekleed
 Met heel een schittrend mozaik van starren,
 Die nooit in orde, in rang of plaats verwarren,
 Maar flonkerend zich vormen tot een schrift,
 Waarin de lof van d' Eeuwige is gegrift.
 Daar doet het heir van bonte vooglenchooren
 Sints de uchtend licht de reinste hymnen hooren,
 Daar is 't gerucht van 't golvend stroomkristal
 Een lofzang aan den Schepper van 't heelal.
 De geuren van 't gebloemt' zijn de offerwalmen,
 En 't lispelen van wind en lover psalmen:
 Ja, daar in 't Woud, is 't al éen enkel lied,
 Dat God den Heer de reinste hulde biedt.

III.

O, de Eenzaamheid is heilig: zij vernedert
 De trotschheid op ons-zelven; zij vertedert
 Ons 't schuldig hart en dwingt ons door 'haar stem,
 Die ons ontroert en met ontzetsbren klem
 Der Zonde een blos van schaamte op 't aanzijn stijgen,
 Ja, siddren doet, en 't Kwaad gebiedt te zwijgen.
 Zij blijft met Deugd, met Liefde en Poëzy,
 (Heur zustrentrits) onzichtbaar ons nabij;
 Zij neemt ons trouw voor de Ondeugd in haar hoede;
 In haar gebied doordringt de straal van 't Goede
 Den duistren nacht van euvlen, waar de ziel
 Door d' omgang met de menschen in verviel.
 Zij houdt ons met heur vleugelen omtogen,
 En toovert ons het schaduwbeeld voor de oogren

Van 't blijd voorheen, toen de Onschuld met ons was,
 En elk de ziel uit onze blikken las.
 Dan doet zij ons de knie ter nederbuigen,
 Met heel Natuur van d' Eeuwige getuigen,
 Hem huldigen, en, vreemd van 't aardse stof,
 Ons-zelv' geheel verliezen in Zijn lof.

IV.

Almachtig God! Gij, Wien bij 't hallelschallen
 En 't jublen van oneindige Englentallen,
 Die, flonkrende in het golvend stralenkleed,
 Steeds tot Uw lof en huldiging gereed,
 Voor Uw gestoelte eerbiedig neêrgebogen,
 De vleugelen zich plooiende voor de oogen,
 Hun harpen slaan en op den reinsten toon,
 U, Eeuwige! psalmzingen en Uw Zoon,
 Toch 't lied der Aard, hoe diep ze in zonden neêrzonk,
 Gevallig was, wanneer 't ter Uwer eer klonk,
 En, juichende, aan Uw wijsheid, liefde en macht
 Schoon stamelend een dankbaar offer bracht!
 Maak Gij mij los van de ijde praalvertooning
 Van 't nietig stof! Voer mij de reine woning
 Nog dikwerf in der zalige Eenzaamheid,
 Die 't zaad der Deugd zoo kwistig rond zich spreidt!
 Laat mij éen toon van 't heilig loflied wezen,
 Dat, daaglijks uit haar midden opgerezen,
 Tot U zich heft! Laat ik, in harmony
 Met heel natuur en 't hart door poëzy
 Gelousterd, U in warme aanbidding loven,
 En in mij-zelv' de vlam der zelfzucht doven!
 Mijn polsslag zelfs zij U een toon van dank,
 Mijn ademtocht een blijde jubelklank!
 Ja, blijf mij bij en doe mij waardig worden,
 Het lichtgewaad mij om de heup te gorden,
 En, met de krans van sterren om het hair,
 Gerangschikt bij de Serafijnenschaar,
 Met vaster hand het trillend koord te dwingen,
 En, Bron des Zijns! U eeuwig lof te zingen!

In het Hemmensche Bosch.

KUNST EN GELOOF.

Waan niet, dat er heulsap druppelt voor uw afgetobden geest,
 Noch in 't eenzaam woud der eiken noch in 't Oostersch lustforeest!
 Waan niet, dat er vrede glimlacht, waar de trotsche Wetenschap
 De aardsche wijzen saam' doet vloeien bij heur steile marmertap!
 Waan niet, dat er laafnis waasemt uit den bloemenhof der Kunst,
 IJdle geuren medegevend aan den wind der menschengunst!
 Schoon ze u heden kan verrukken, morgen nog heur zoetheid biedt,
 Eensklaps derft ze glans en waarde, als 't verzadigd oog haar ziet,
 Schoon ze, in blinkende idealen, 's Hemels poort u toonen mocht,
 Ach, ze blijft een droom van Beetre, nooit gevonden, steeds gezocht!
 Schoon ze een zalig zielsverlangen uitstort in uw dorre borst,
 Ach, ze geeft te meerder tranen, en geen enkle lescht uw dorst!
 Weet ge uit Stof een god te scheppen, zingt ge een aardverrukkend

[Lied,

Op zijn lippen aamt de weemoed, uit uw snaren zielsverdriet.
 Zelfs der Grieken blijde hemel, lokkend met de lust van 't vleesch,
 Zweefde in onvervulde wenschen, deinzend naar 't verlangen rees!

„Zoo dan vloeit er nergens balsem voor mijn diepe boezempijn?
 „Moet mijn lijden en mijn strijden dan zich-zelf ter kroone zijn?
 „Als me een Godlijk Beeld gelukte, smaak ik godlijk zelfgevoel?
 „Als de lof mijn Zangen huldigt, was de lof en 't lied mijn doel?
 „Eens verdroogt de welige ader, eens verdorren bloem en knop,
 „En een dag, de Dag des Oordeels, lost deze aarde in vonken op.
 „En ik heb vergeefs geschapen! en mijn lied is weggegalmd!
 „Als de brand Gods schepping loutert, en de richtbazuin weërgalmt.
 „Hoe? is al wat Goeds en Edels, levende mijn geest ontsteeg,
 „Slechts voor de ure der verschijning? en de grafnacht stil en leëg?
 „Heeft de reine min der Vormen dáarom in mijn ziel gesmacht,
 „Om haar hier noch dáar te aanschouwen in de volheid van haar

[kracht?

„Wat dan wordt van dit mijn Wezen? Moet ik gants veranderd zijn?
 „Zal een nieuwe wet ons leiden? Blindt ook ginder nieuwe Schijn?
 „'k Zal mijn diersten wensch vergeten voor een weelde, nooit gewild?
 „Wanneer heeft men dorst met spijs, hongersnood met goud gestild?
 „Woest en ledig wordt de ruimte, nacht daalt op de toekomst

[neër . . .

„In het Rijk der schoone sterren woont, helaas! geen Schoon-

[heid meer!"]

O, Geloof niet, dat in 't Godsplan iets te veel is, iets mislukt!
 Zie geen grenspaal in de tombe, die uw koud gebeente drukt!
 Eenmaal vindt gij alle zaden in de volle vrucht weêrom:
 Uit den puinhoop dezer graven rijst een eeuwig Heiligdom,
 En gij zijt, dien gij u wenschet, en uw beden zijn verhoord,
 En bestraald door nieuwe heemlen, bloeit de nieuwe waereld voort.
 Zie, daar hangt, daar bidt, daar sterft Hij, overdekt met smaad en

[spot!

Bloedend als een gruweldader, — de Eerste Liefde, God uit God,
 Nergens dan aan Zijne voeten wordt uw wanklank harmonij,
 Wordt uw angstgebed een Amen, strijdt uw hart zich juichend vrij.
 Onder Edens heilig lommer woonde wee noch weemoedsklacht —
 't Eden wil uw Kunst herbouwen, Eden in zijn morgenpracht.
 Maar 't rechtvaardig vonnis dondert: „Schrei uw tranen, pleng

[uw zweet!

„Ver van Mij, die zich niet heilig, zich geen kind der onschuld

[weet!”

En gij siddert voor 't gerichte, dagende uit des aardrijks schoot;
 Storm verwaait de gouden vruchten, uit de blären zucht de dood.
 Ach, wie zal 't onredbre redden, bukkende onder zonde en straf?
 Ach, wie neemt het zuchtend schepsel d' ijzren vloek des Schep-

[pers af?

Laat u nieuwe moed bezielen! al uw jammer wordt verzoet:
 Éen heeft onze schuld berokkend; éen heeft onze schuld geboet!
 Aller levende Eerstgestorvne trok ons in zijn val ter neêr;
 Aller dooden Eerstgeboorne gaf ons licht en leven weêr.

Ziet, de Held verlaat het slagveld, zwevende op den zonnestraal;
 Hij ontnam den Dood zijn prikkel en der Hel heur zegepraal.
 Gij ontstijgt als Hij de groeve, en, op vleuglen Zijner min,
 Zweeft ge, Zijn vernieuwde broeder, de eeuwge Paradijspoort in:
 En als Englen wijs en machtig, en als Englen rein en schoon,
 En als overwinnaars stralend, ziet ge uw Menschheid voor Gods

[thron!

Koelt die balsem? Word een Christen! dát alleen is lafenis.
 Wee, als u die blijde boodschap slechts een schoone fabel is!

(Ten deele naar VON MEYER).

GODS HEERLIJKHEID IN DE SCHEPPING.

Daar zijn soms dagen, die gij godlijk schoon zoudt noemen :
 Zij schitteren, even als die weelderige bloemen,
 Die na een onweêrsnacht op eenmaal opengaan,
 Vol hemelsblauw en goud, met wierookgeur belaân,
 En blinkend van den dauw der hemelen. Hun kleuren
 Verwislen eindeloos, hun liefelijke geuren
 Bedwelmen u het hart, dat vreugdetranen stort
 En uitroept: „Gij, zoo schoon! ach, waarom ook zoo kort?”

Wij smaakten heden een dier uitgelezen dagen.
 Een rozensluiwer had de Meimaand omgeslagen ;
 En rozig was de straal die door de ruiten drong.
 De leeuwrik, die zijn lied hoog in de wolken zong,
 Deed ons ontwaken door zijn vrolijk jubelschateren,
 Dat zelfs beneden langs de spiegelgladde wateren
 Van 't meir weërkaatste, en al de vogels wakker riep.
 Niet frisscher was Natuur toen haar Gods almacht schiep!
 Een lieflijk schouwspel was 't, dat zij ons aan zou bieden :
 Wij gingen op 't geberg't de Komst der Lent' bespieden!

De sneeuw, versmeltend voor den opslag van heur oog,
 Droop langzaam neder van het rotsgevaarte omhoog,
 En biggelde, als een snoer van levende juweelen,
 Bij druppels neder van de takken der abeelen
 En pijnen, blinkende in een zevenkleurig licht.
 Zij vloeiden zachtkens saam', verblindend voor 't gezicht,
 Zij groeiden spoedig aan tot beekjens, die in 't zwieren
 Elkaar omarmen en zich mengen tot rivieren
 En watervallen, eerst neêrschuimende in het dal,
 Maar straks geëffend tot een spiegel van kristal,
 Die, of éen hemel niet genoeg was voor deze aarde,
 Een tweede hemel scheen!

Gelijk een toovergaarde,
 Die eensklaps opengaat voor d' opgeheven staf,
 Verrees de Schepping uit het bleeke wintergraf,
 Ontloken overal de sluimerende dreven,
 De donkre diepten en valleien, vol van leven

En levenskracht en liefde. Éen lauwe Zefierzucht,
 Éen koestrende adem Gods doorbalsemde de lucht;
 't Was of Gods Englen hier hun groene loovertenten
 Bereidden. 't Ruischte alom, als kusten de elementen,
 De Lucht, het Water, de Aard, voor 't groote feest gereed,
 Elkander uit den slaap. En waar een lichtstraal gleed,
 Een luchtjen speelde, daar ontzwochtelden de blâren
 En knoppen haastig 't hoofd, of ze ongeduldig waren
 Het licht te drinken, of vreesachtig dat misschien
 De Lent', na éenen dag, weêr plotsling weg zou vliên.
 En gras en donzig mosch en ranke slingerplanten
 Doorkronkelden elkaâr tot op de scherpe kanten
 Der rotsen, boven op de klippen, eu alom,
 En weefden 't prachtgordijn voor 't levend Heiligdom.
 Daartusschen wiegelden, in weemlend kleurgemengel,
 De bloemen, soms alleen verrijzende op den stengel
 In vorstlijke eenzaamheid, soms dicht aan éen getrost
 Met paersche klokken, of met kelken, bontgedoscht,
 Of dungestreept of rijkgestippeld, op hun honig
 Het bietje' onthalend, of een tijdelijke woning
 Ontsluitend voor den zwerm der vlinders, af en aan
 De nieuwe waereld in gewiekte karavaan
 Doorreizend. Uit de schors der forsche boomen vloei-
 De harst, die in den glans der zonnestrâlen gloei-
 Gelijk gesmolten goud. Het weeldrig looverdak
 Beschaûwde een vooglenheir, dat elken groenen tak
 Bevolkte, en, klappend met de wieken, d'ouden wortel
 Met vedertjens bezaaide en bloesemsnieuw. De tortel
 Riep kirrende zijn gaaike, en meerle en vlasvink float
 Al even lustig als bij 't eerste morgenrood
 In Adams lustpriêel, zijn schelle minnezangen.
 In 't dichtste lommer aan de takken opgehangen,
 Bewogen schommlend zich de nestjens, overdekt
 Met eifers, parelblank of wit en blauw gevlekt,
 Een al te broze schat, door teedre moederoogen
 Bewaakt, een wonder ook van 't eigen Alvermogen,
 Dat, even talloos, ginds de starren kiemen doet!
 't Was alles vruchtbaarheid en stroomende overvloed.
 Wij worstelden door 't gras, en wekten, wâar wij traden,
 Een zwerm insekten op, ontelbre myriaden,
 Stofwolken, maar beziel, bewerktuigd, toegerust

Met vleuglen en muziek, in onverpoosde lust
 Voortdartlend, zalig in hun aanzijn van sekonden,
 Waarin ze 't vol genot des Levens ondervonden!
 O, wie, die niet, als wij, bij nieuwherboren jeugd,
 Gedeeld zou hebben in die algemeene vreugd?
 Wie, die, als wij, niet meê die lucht had' ingedronken,
 Die alle sneeuw versmolt en de ingeslapen vonken
 Deed gloeien in de borst van al wat adem had?
 Wij huppelden door 't gras; wij baanden ons een pad
 Door 't welig bergwoud heen; wij mijmerden en droomden,
 Of onze zielen met de beekjens medestroomden;
 Wij volgden in heur vaart de wolkjens boven ons,
 Aan 's hemels blauw verstrooid als vlokkig zwanendons.
 Wij deelden in het spel der schaduwen en stralen,
 Nu — neêrgevlogen langs het hellend vlak der dalen,
 Dan — opgeklouerd langs den steilen heuvelrug,
 Zoo vrolijk als de gems en bijna even vlug;
 Straks — rustende op het kleed van bloemekens en kruiden.
 Elk uur des daags had zijn bijzondere geluiden
 En kleurschakeeringen, voor 't oog een nieuw verschiet,
 Voor 't hart een nieuw genot, en voor het Groote Lied
 Een ander lofakkoord tot heerlijkheid des Heeren.
 Zoo kwamen we aan den zoom van 't lieflijkste aller meiren:
 Een smalle landtong sprong een eindweegs in den vloed,
 Die kozend kabbelde aan der rotsen groenen voet.
 Heel 't Panorama lag ontsluierd voor onze oogen!
 Wij zaten neder, van bewondring opgetogen
 En sprakeloos. Op eens zag ik mijn broeder aan:
 Zijn voorhoofd gloeide; 'k zag een glinsterenden traan,
 Die aan zijn wimpers hing. „Niet waar? ook ù ontroeren
 „Gedachten;” riep ik uit, „als die mijn ziel vervoeren!
 „Gij voelt de liefde Gods, die in uw boezem blaakt,
 „Maar vindt geen woorden! Toch is 't Loflied onvolmaakt
 „Dat tot den zetel van de Algoedheid door mag dringen,
 „Als Zij den Mensch, haar Beeld, niet dankend meê hoort zingen.
 „Welaan! doen we als de wind die ritselt over 't mosch,
 „Als 't golfjen op de zee, als 't vogeltjen in 't bosch:
 „Verluchten we ons gemoed in hallelujah-klanken!
 „Natuur is 't Heiligdom, waarin de Priesters danken
 „En offren. Zijn wij niet de Priesters der Natuur?
 „God maakt ons Priesters in dit Godegeheiligd uur!

„De aanbiddende eenzaamheid zal met ons mede juichen,
 „Als we ons te samen voor des Heeren voetbank buigen.
 „Hij die de harten proeft, weet wat ons hart bedoelt:
 „Hoor 't kloppen van uw hart, en zeg wat gij gevoelt!”

LAURENCE.

Nieuwgeboren Lenteluchtjens!
 Is het waarlijk geen bedrog?
 Gistren knopte 't Roosjen nog,
 Nu ontluikt het voor uw zuchtjens:
 In wat balsem van genuchtjens
 Dompelt gij uw vlerkjens toch?

Zegt mij, of er heuvels bloeien,
 Onder reiner kristallijn
 In een eeuwgen zonneschijn,
 Waar de geuren altijd vloeien,
 Waar de harten immer gloeien,
 Waar de zielen zusters zijn!

Draagt mij naar die hemelhoven,
 Zonder rimpel, zonder smet,
 Heerlijker bij elken tred!
 'k Zal er beter lieven, loven:
 Ook de ziel ontluikt eerst Boven,
 En haar wierook is 't Gebed!

JOCELYN.

Zeg, ziet gij ginds op een dier toppen,
 Waar 't blaken van den zonnegloed
 Van biggelende paereldroppen
 Het eeuwig sneeuwkleed druipen doet, —
 Ziet ge op dien berg daar, waar de regen,
 In blanke stralen neêrgezegen,
 Weêrschittert in het zonnelicht,
 Op eens dien trotschen boog verschijnen,
 Als werd hij achter wolkgordijnen
 Door geestenhanden opgericht?

Eerst grauwt hij, flauw en raadselachtig,
 Maar telkens klaarder wordt zijn glans:

Nu staat hij daar, verrukkend-prachtig
 Zich welvende aan den hemeltrans.
 Wat sterflijk Bouwheer zal het wagen,
 De reuzensteen en aan te dragen
 Tot zulk een maatloze' eereboog?
 Wat aardschen Schilder zal 't gebeuren,
 Te toovren met de Zeven Kleuren,
 Die daar gemengeld zijn voor 't oog?

O Wonderboog! O heilig Teeken!
 Jehovah wenkte, en gij bestondt.
 Hij zal u nimmermeer verbreken,
 U, Zegel van Zijn vreëverbond!
 't Gestarnt' spreekt van zijn Alziende Oogen,
 De Zon vermeldt zijn Alvermogen,
 Zijn Wijsheid blinkt in 's Hemels bouw:
 Zij doen ons siddrend nederknielen
 Maar gij — vertroost de ontruste zielen!
 Gij — predikt ons Gods Vadertrouw!

Zijt gij een snoer van edelsteen en,
 Te saamgeschakeld door Gods hand,
 Om Aarde en Hemel te vereenen
 Met onverbrekelijken band?
 Komt ge, onder 't struiklen, onder 't strijden,
 Ons met de erinring 't hart verblijden,
 Dat boven 't blauwe luchtgordijn
 Het land ligt waar wij thuis behooren?
 Dat wij voor de Eeuwigheid geboren,
 Dat wij van Gods geslachte zijn?

Of zijt ge een brug van licht en stralen,
 Die tot ons oord der vreemdlingschap
 Gods zegnende Englen neër doet dalen,
 Een schitterende Hemeltrap?
 Och, dat ik met gewiekte schreden
 Uw Jakobsladder mocht betreden,
 Met mijn Verlosser aan mijn zij',
 En laten de Aard, die, hoe ze flonkert,
 Bij 's Hemels heerlijkheid verdonkert,
 In 't eind voor eeuwig achter mij!

LAURENCE.

Zie in heur nest, op de eieren gebogen,
 Het wijfen van den teedren nachtegaal,
 Zij zwijgt en broedt, geduldig, onbewogen,
 Beschenen door een avondzonnestraal.

Hoe zit zij in heur vedertjens gedoken,
 Als droomt zij van heur ongeboren spruit;
 Hare oogen, door vermoeienis geloken,
 Ontsluiten zich op 't allerminst geluid.

Zij hoort mijn stem en voelt haar vreeze stijgen:
 Wel gaarne zou ze ontvluchten als zij dorst;
 'k Zie onder 't dons haar teeder hartjen hijgen,
 En 't nestjen beeft in d'adem van heur borst.

Wie doet haar toch volharden in haar zorgen?
 O, 't is de zang van 't gaaiken in 't verschiet,
 Dat, in den top van d'ouden eik verborgen,
 Haar liefkoost en bemoedigt met zijn lied.

Hoor, hoe hij eerst, als met èoolsche snaren,
 Welluidend kweelt in zuchten, hemelzoet,
 Maar eensklaps door de ritselende blären
 Een stortvloed van akkoorden reegnen doet!

Daar klopt een hart, ook in die teedre noten;
 Hij zingt een lied van levenslust en dank:
 Een ziel is in die tonen uitgegoten,
 Daar trilt iets als een traan in elken klank.

Wat houdt hem zelf aan d'eigen tak gekluisterd?
 Wat doet ook hem volharden als hij zingt?
 De zekerheid dat zijn geliefde luistert,
 Dat zijn gezang een dierbaar hart doordringt!

Zij luistert, ja, en luistrend blijft zij hopen;
 Zij wacht en waakt met uitgespreide wiek:
 't Saizoen vervliegt — daar gaat het eitjen open —
 Nu leeft ze in louter licht, liefde en muziek.

O God des heils! mocht ik die vreugde smaken!
 Gij weet het, Heer! daar tintelt ook in mij
 Een gloed van liefde om zoo als zij te waken,
 Een geestdrift om te zingen zoo als hij!

JOCELYN.

Ziet gij dien straal daar, snel weerspieglend
 Door 't schommlend blad van 't elzenhout,
 En schuins op 't groene grasveld wieglend
 Gelijk een hefboom van fijn goud?
 Het bloemenmeel, door 't licht bewogen,
 Stuift daar in wolkjens naar den hoogen,
 En in dien kring der lucht, waar zich de glans verspreidt,
 Daar danst en dwarrelt vreugdedronken
 Een heir van stofjens goud, van vleugeltjens en vonken,
 Weêrblinkend van Gods heerlijkheid!

Hoe hupplen ze op de maat, bij rustloos gaan en keeren,
 In onverstoorde harmony!
 Zoo gaan de starren ginds op 't lofmuziek der sfeeren
 Elkander dansende voorbij.

Onze oogen scheemren daar we staren:
 Geen waereld hunner zou éen zandkorrel evenaren.
 't Is éene oneindigheid, waarin de blik verdwaalt!
 Slechts de Almacht kan hun aantal weten....
 Gegroet, gij laatste schalm der schitterende keten,
 Die van den God der goôn naar 't zonnestofjen daalt!

En toch, elk stofjen is een wezen,
 Een waereld, die, bewoond, langs vaste banen zweeft,
 Die waerelden beheerscht, in de eigen sfeer verzezen,
 Voor wie een bliksemstraal den duur van eeuwen heeft.
 Zij kennen ruimte en tijd — bij stippen en sekonden!
 Elk heeft zijn plaats, zijn lot, zijn dag- en avondstonden;
 Geest, leven, golven ook door al heur aadren voort.
 Ja, middlerwijl we ons hier verliezen in 't betrachten,
 Zijn 't duizend bollen, die misschien hun loop volbrachten
 Reeds tusschen 't denkbeeld en het woord!

Wat eeuwge bron, o God! waaruit die levens springen,
 Waarin Gij zooveel doôn steeds wederkeeren doet!

Wat alziende oogen, die 't Oneindige doordringen!
 Wat zegnende almacht, die 't Ontelbare behoedt!
 Wat onbegrijprijke genade
 Slaat ginds die Waerelden en hier die stofjens gade,
 Verpleegt de Zon en 't Ziertje in d' eigen moederschoot!
 Wien zou Uw heerlijkheid niet blinden en verwarren?
 God! hoe beschouwen we U bij 't vlammen Uwer starren,
 U, in een enklen straal zoo groot!

LAURENCE.

O, hoe die straal ons treft! Hoe ons Gods blik verteedert!
 Hij buigt tot ons zich neêr, en acht zich niet vernederd,
 Te hooger naar Hij lager ziet!

JOCELYN.

Och, neigde Hij uit 's Hemels kooren
 Tot ons gestamel gunstige ooren!
 Verwaardigt zich Zijn goedheid niet,
 Te midden van der Englen lied
 Zelfs naar den vleugelslag van 't vlindertjen te hooren,
 Dat, hangende aan de bloem, Hem meê zijn hulde biedt?

LAURENCE.

Mocht Hij ons sparen in deez' heerlijke landouwen,
 Om tot ons sterven toe de wonderen te aanschouwen,
 Ontluikende in Zijn zonneschijn!

JOCELYN.

Gaan wij elkander vóor, gelijk twee nachtegalen
 Wie 't zelfde nestjen draagt, in 't juichend dankbetalen!
 Laat ons van 's aardrijks lofchoralen,
 Hier op des aardrijks top, de laatste weêrgalm zijn!

LAURENCE.

Laat van hetzelfde vuur twee harten voor Hem gloeien!
 Hij geve ons 't eigen lot, Hij gunne ons 't eigen graf!

JOCELYN.

Zijn we als twee leliën, die op één wortel groeien!
 Men ziet ze 's morgens samen bloeien,
 En plukt ze 's avonds samen af!

Hij zweeg. Ik zag hem aan. Ons beider tranen blonken;
 En spraakloos zaten we, in aanbidding weggezonden.

Uit den Jocelyn van DE LAMARTINE.

NAAR BOVEN.

Want uit Hem, en door Hem, en tot Hem,
 zijn alle dingen.

PAULUS.

Neen, beneden is het niet!
 Rozengeur en Lauwerblären
 ('t Hoogste wat de Waereld biedt!)
 Koelen 't vuur niet in onze åren.
 't Zielsverlangen blikte Omhoog:
 Wël wie d' arm ten Hemel strekte!
 Waar de Heer de dorst verwekte,
 Liet Hij nooit de lippen droog.

'k Heb den Weeldekelk geproefd:
 'k Droomde, ontwaakte, en — stond bedrogen,
 Hooploos, tot der dood bedroefd,
 Met een afgrond voor mijn oogen.
 'k Heb den Roem een lach ontvleid:
 't Floers zonk neër, o leëgte en schaamte!
 'k Had geknield voor een geraamte,
 Voor een doode majesteit!

O, hoe zegen ik die smart,
 't Loutrend branden van haar stralen!
 't Ware leven van het hart
 Eischt den dood der Idealen.
 Aardsche waan en wensch moet heen',
 En de hoogmoed onzer Rede —
 Zoekt ge vreugde? zoekt ge vrede?
 Zonder waarheid is er geen!

Waarheid Gods! de bittere eerst:
 Kennis wat onredbre wonde
 Zelfgeslagen ons beheerscht,
 Hartverbrijzling om de Zonde.
 Dan de zaalge; Gods Gená,
 Jezus' bloed, voor ons vergoten,
 En de Levensboom gesproten
 Uit de doodspek Golgotha!

Stort dan om voor Jezus' blik,
 Zelfbedriegsels, valsche weelden,
 Lust van 't eigenzuchtig Ik,
 Heilverdervende afgodsbeelden!
 Hoor, gij Jericho der ziel!
 De bazuin des Geestes schallen,
 Om verpletterd neêr te vallen:
 Eeuwig leeft hij wien het viel!

't Kruis zij ons begin en end!
 Al ons juichen, al ons roemen!
 't God' gereinigde talent
 God' gebracht met vrucht en bloemen!
 Uit erbarming neemt Hij 't weêr,
 't Uit erbarming ons geschonkene;
 En de ziel, de vreugdedronkene,
 Deelt de volheid Zijner eer!

HYMNE AAN DEN SCHEPPER.

Groot, eindloos groot is God, de Bouwheer dezer aard!
 Hij vormt Zijn vloertapeet van de effen starrenbanen!
 Zijn trotsche zegekoets van 't dondrend wolkgevaart',
 't Gespan dat Hij omklemt, van ratelende orkanen.

Het licht des dageraads, dat 's hemels kristallijn
 In blozend purper hult met onbezwemen luister,
 Is van Zijn mantelzoom de flauwe wederschijn,
 En tegen Zijnen glans zinkt alle glans in 't duister.

Hij lacht — de vreugde zweeft langs vlakke en heuveltop,
 De welvaart kust den grond en dartzelt langs de plasschen;

Hij toorent — de afgrond scheurt tot aan den navel op,
En 't schokkend waereldrond bonst krakend uit zijn assen.

Loof d'onnaspeurbren God, gij gloeiend zonnenheir,
Rondom Zijn gloriestoel als luchters opgehangen!
Ja, vlam Zijn Majesteit, Zijn Liefde en Macht ter eer!
Zing, aardrijk, zing Zijn lof in dankbre jubelzangen!

Verhef, o tuimlend meir, uw onverdoofbre stem!
Bazuin Zijn Almacht uit met luchtdoordaavrend klotsen!
En gij, o ceedren! buigt in 't stof u neêr voor Hem,
Gij, wier vergrijsde kruin de wolken schijnt te trotsen!

Monarchen van het woud, o Leeuwen, brult Zijn lof!
Gevogelt', orgel dien in de afgeboogen twijgen!
Gij, outers der natuur, wien 's Heeren bliksem trof,
O bergen, laat uw damp als wierook opwaart stijgen!

Prijst, echo's, prijst den Heer! Verhoog Hem, zefierstoet,
Wier wieken door den dauw Zijns hemels zijn bepaereld!
En gij, o Mensch, die de aard doet knielen aan uw voet,
Smelt weg in harmony, Gebieder dezer waereld!

U schenkt Hij eindloos meer dan 't uitgestrekt heelal!
U, die u broeder noemt der blijde Hemelingen,
U schonk Zijn liefde een ziel die eeuwig leven zal,
Een ziel, die door den bouw der schepping heen kan dringen.

Hef voor d'Oneindige dan 't juublend hallel aan,
Voor Hem, die iedren plooi uws boezems kan doorlezen:
Wat ramp u tegengrimme op 's levens kronkelpaân,
Hij zal u (bouw op Hem!) ten burcht en beuklaar wezen!

Het zij de zon ontwaakt in 't zwijgend morgenuur,
Of bij heur ondergang de westervoort doet gloeien,
Laat immer met den zang der juichende Natuur
Uw heilig psalmakkoord verteedrend samenvloeien!

Het zij de regen bruischt, de orkaan de lucht beroert
En 't bloemrijk akkerveld zijn bruidskleed komt ontrooven,
De winter stroom en meir met marmer overvloert,
Het zij de lente lacht — wil steeds den Schepper loven!

Ja, loof Hem! zelfs ook dan, als de opgeruide vloed
 Met hungerigen muil het land dreigt in te zwelgen,
 Als u de pest omwalmt, of 't krijgsvuur rond u woedt:
 God schiep u tot geluk, en zal u niet verdelgen!

Hoe teêr, hoe liefdrijk zorgt Zijn goedheid ook voor mij!
 Zijn zegen bleef mijn deel, en rust mij op de schoudren:
 Hij schonk me een gloeiend hart vol liefde en poëzy,
 Een ziel, vervreemd aan de aard, en — tederminnende oudren!

Behoud mij deze uw gift, o immerweldoend God!
 Kweek ze in mijn binnenst' aan, de jonge dichtvuurspranken!
 Hoe innig zal ik dan voor 't mij beschoren lot,
 U, Bron van al wat is! in siddrende' eerbied danken!

Ja, 'k dool dan menigmaal bij 't lied der filomeel,
 Het zwijgend woud in 't ronde, aan 't aardsch gewoel onttoegen,
 En wend, met U alleen in 't welvend boschprieel,
 Den blik verzuchtende op naar de effen starrenboogen.

Daar zet ik, vangt voor mij de strijd des levens aan,
 Mij neêr aan 't eenzaam strand, in diep ontzag verloren,
 En zal, terwijl Gij zweeft op vleuglen van d' orkaan,
 In elke golf U zien, in elken donder hooren!

Dan zal ik, als de zon in 't dagend oosten glimt,
 Op 't eenzaam duingevaart, dat in de zee zich spiegelt,
 U zoeken tot de nacht d'azuren trans beklimt,
 En zich zijn vlotte ziel in zoete droomen wiegelt.

(Naar von Kleist).

UIT GOD EN TOT GOD.

De School niet, waar uw geest pas staamlend leerde lezen,
 De Wieg niet, waar uw hart zijn kindertranen schreit,
 Niet de Aarde — kan uw woning wezen,
 Mensch, pleegzoon der onsterfelijkheid!

Ver uit uw kalme stulp, in schaduw der valleien,
 Ver over ieder duin en d' allerhoogsten top

Der eiken en der Alpenreien,
 Heft, bandeloos, uw geest zich op.

Hij wenscht zich vleugelen, en scheidt ze, en baant zich wegen,
 Waar zelfs de bliksemvaart des arends werd gestuit;
 In 't middenpunt der zon gestegen,
 Vorschte hij nog hooger zonnen uit.

Maar eindelijk, hoe hij stijgt, zal toch een grensmaal blauwen,
 En hoeveel hemelen uw ruimte dan omvat,
 Toch zal ze u eindelijk meer benauwen
 Dan de omvang, dien uw stulp bezat.

Uw plaats is, waar geen ruimte, o geest! u meer omvadent,
 Want breeder is uw vlucht dan alle stargewelf:
 U heeft de Oneindige uitgeademd,
 Gij vindt geen rust dan in God-zelv'!

Z I E L Z U C H T.

Kon ik uit de najaarswinden
 Van dit aardsche nevelgrauw
 Eindelijk den uitgang vinden,
 Hoe mijn ziele juichen zou!
 Ginds in 't eeuwig lentekrieken,
 Kronkelen heuveln zich dooréén —
 Had ik vleuglen, had ik wieken,
 Naar de heuveln vloog ik heen!

Harmoniën hoor ik ruischen,
 Vredeklanken hemelzoet,
 En het koeltjen onder 't zuizen
 Waait mij balsem te gemoet.
 Gouden vruchten zie ik gloeien,
 Wenkende uit het donker loof;
 En de vruchten die daar bloeien,
 Worden nooit der herfst ten roof.

Ach, hoe zalig! God te loven,
 Dáar, in eeuwen zonzeschijs!

En de blauwe lucht Daarboven,
 O, hoe lavend moetze zijn!
 Maar omringd van scherpe rotsen,
 Scheidt de bergstroom ons van een,
 En zijn onheilspellend klotsen
 Jaagt mij schrik door de aadren heen.

Ziet! een bootjen drijft mij tegen —
 Of een vuist de roerpen hield?
 Maar wat mar ik? Ingestegen!
 Zijn de zeilen niet beziel?
 In gelooven, hopen, wagen,
 Ligt ons éénigst onderpand.
 Slechts een wonder kan ons dragen
 Naar het schoone Wonderland!

(Naar SCHILLER.)

W I S H E I D.

De wijsheid dezer waereld is dwaasheid bij God.
PAULUS.

Is de Wijsheid niet des Hemels,
 Ze is een blinde logengids
 In den nacht des golfgewemels,
 Waar 't Geloof de poolstar is.
 Hoe veel wanens, willens, wetens,
 Lokt ons af van 't Vaderhuis!
 Mij — de zegen des vergetens,
 Mij — mijn Jezus en Zijn kruis!

't Sterfbegin pas ingeslopen,
 Dat het stofkind leven hiet,
 Ai, hoe knellen reeds de knopen
 Van den Dwaasheids-leiband niet!
 't Beter bittere doet ons krimpen,
 Tuk op laffe honigzeem;
 't Handtjen grijpt naar alle glimpen,
 't Hartjen bouwt op alle leem!

Wat zijn jaren? Zelfbedriegsels!
 Kindren zijn we, ná als vóór,

Droomende in wat wijder wiegsels,
 Tastend naar wat hooger gloor!
 Hoop weeft rag tot lustkasteelen,
 Rook tot heil dat eeuwig sta:
 't Huidig spel is 't vroeger spelen,
 Op den vrede en de onschuld na!

Glorie, Goud, waar de aard voor kniele,
 Weelde, is 't wild dier vlinderjacht,
 Waaruit nooit de ontruste ziele
 Blanke vleugels wederbracht.
 Aan zich-zelve rookt elk harte;
 Naam en outer slechts verschilt:
 De eigen vruchte — schande en smarte —
 Wordt in 't zondig vuur verspild.

't Is vergeefs op 't ros gezeten,
 Zonder hoeven, zonder toom.
 Scheef en stukwerk is ons weten,
 Doodlijk onze kennisboom.
 Wat wij zoeken, wat wij willen
 Op den weg van vleesch en bloed,
 Kan de dorst van 't hart niet stillen,
 Die zich rustloos gelden doet.

Eenig Wijze en Eenig Ware!
 Neem mij elken blinddoek af!
 Dat mijn ziel dien vrede ervare,
 Dien geen arme waereld gaf!
 Breek een droom waarover 't waas leit
 Van een schitterend bederf:
 Ruil mijn wijsheid voor ùw dwaasheid!
 Leer mij leven eer ik sterf!

NATUUR EN OPENBARING.

God heeft Zijn middelen als ons Zijn vaderzegen
 Wil trekken; en Hij voert langs duizend tusschenwegen,
 In duizend richtingen ons naar den Levensstroom.
 Hij zoekt een ieder bij zijn eigen vijgenboom

En geeft hem van zijn vrucht, opdat Hij hem verzade
 En zóo hem grijpen moog'. Zijn heilige genade
 Neemt onverbiddlijk hem zijn dierste wenschen af,
 Om ál zijn wenschen tot een hooger vlucht dan 't graf
 Te loutren door de smart, te vleuglen met gebeden.
 Gods Liefde is eindloos rijk in goedertierenheden,
 In wijsheid, werkzaamheid en koninklijke kracht.
 Zij voert den stervling waar geen stervling 't heeft gedacht,
 Geen Engel 't heeft gedroomd. Wie kan haar waardig loven?
 Wie staamlen wat zij is? Heur wandelpaân zijn boven
 De vogelen der lucht, haar strikken uitgezet
 In d' afgrond. Voor uw deur heeft zij haar lokkend net —
 Aan de allerverste zee haar weefslen uitgehangen,
 Om menschenkinderen tot zaligheid te vangen,
 Om haar verloren zoons te zegnen. Overal
 Wekt alles tot gebed, aanbiddend lofgeschal
 En zielsbekeering, úw geschiednis en de mijne,
 De stem van 't hart die ons bij God verklaagt, de Zijne
 Die van 't geweten nog, als eens van Sinaï,
 In donders uitgaat; heel ons aanzijn, ons genie,
 Die Schepper onder Hem die alles schiep! ons streven
 Naar heil, ons voorgevoel van een onsterflijk leven,
 En, bij en bovenal, Gods afdruk: Gods Natuur!
 Hoe straalt Zijn almacht, in die luchtzee van azuur,
 Van de eindloze archipel der starren af! Hoe bloeien
 De heuvelen van lof, dien elke stroom in 't vloeien
 Vermenigvuldigt met zijn golfslag, iedre plant
 Verjeugdigt met haar blad, en elke wind van strand
 Tot strand in zoet gezang en geuren boodschaft. De aarde
 Roept Hemwaart. Zelfs de kloof, waar zich de sneeuw vergaarde,
 De wieg des winters, zingt Zijn liefde, en uit het slib
 Der oceanen rijst de naakte steenrotsklip
 Ten spiegel Zijner trouw. Tot in de vleugelklepping
 Des vlinders spreekt Hij. Ook de diepgezonken schepping
 Is pracht en adel, ook het zondig menschenkind,
 Ook de allerminste worm die zelfs geen webbe spint,
 Ontfing zijn wonderbouw, ontfing bij Gods daar worde,
 Gelijk Gods waerelden, maat, tijd, getal en orde.

O, hier vloeit licht de traan die de eerste heildrop is!
 Dan geeft ons smachtend hart van God getuigenis
 Als van den Levende, de Bron van alle leven,

Die, eindloos hooger dan Zijn schepping is verheven,
 En toch dat smachtend hart gedurig nader wordt,
 Zijn gaven meêdeelt en met zegen overstort.
 Dan scheurt de sluier der onwetendheid. Wij merken
 Den grooten Meester uit de grootheid Zijner werken,
 Den Vader alles goeds uit de ongestilde zucht
 Des weemoeds die ons blaakt. De lamp der ziele lucht,
 En dringt reeds door den nacht die 't hart had ingenomen.
 Haar falen nog alleen de voedende oliestroomen
 Van d' Openbaringsgeest. Maar eerst voltooit de Heer
 Het zwak Natuurgeloof en werpt zijn twijfel neêr.
 Hoe vaak, als wij verrukt de huppelende dalen
 Der frissche moederaard in 't groene kleed zien stralen,
 Haar krachten peilen en doorvorschen, haar cieraân
 In soorten ordenen, haar wondren gadeslaan,
 Moet ons ontwaakt Geloof daar vriendlijk tusschen treden
 En staamlen als een kind: „Ziet, al die heerlijkheden
 „Schiep God!” Dan brengt het uit het dubbeld wonderrijk
 Van mijngebergte en zee, een goeden geest gelijk,
 In naam des Scheppers goud en paerlen mede, voedstert
 Als zorgende Engel 't wild en wapent het, en koestert
 De voglen met gepluimt.' En als ons duizlend oog
 Rondwandelt door 't gestarnt', dan zweeft het d' etherhoog
 Gelijk een Seraf door en psalmzingt: „Lof en eere
 „En majesteit en kracht zij aller Heeren Heere,
 „Wiens woord de hemelen met lichten overstrooit
 „En uitbreidt tot een kleed dat om Zijn voetbank plooit!”
 Dan zuchten wij tot God, en onze ontroerde blikken
 Zien starend vóór zich: niets kan onze ziel verkwikken.
 Zij voelt het: haar ontbreekt haar God nog, dien zij heeft
 En niet heeft, Wien haar hoop verlangend tegenzweeft.
 Zien we eindelijk de zon der volle Waarheid stralen
 In heldren zielevreê, zien wij Gods Englen dalen
 En opwaards klimmen langs den ladder der Natuur
 En Christus-zelv' omhoog, o zegnen wij dat uur!
 De aard wordt een Beth-El, wordt een voorhof van Gods heemlen!
 Gaan wij dan niet voorbij, om doelloos rond te weemlen
 In blinkende ijdelheid, maar klemmen we ons aan 't Woord
 Dat ons verschenen is, en worstelen wij voort,
 Tot onze tranen en gebeden Hem doen zwichten!
 Dan zal Hij ons de heup der zinlijkheid ontwrichten,

Dan zullen wij de ellende en doodsche tyrannij
 Der zonde erkennen — maar, de Trooster staat ter zij!
 Wie zonde en dood verwon, kan beider angsten stillen.
 Zien we op den Zone Gods! Hij heeft alleen te willen
 En — is almachtig; maar Hij wil en — wordt een kind!
 Die grooter is dan de aarde en al de heemlen, vindt
 Een krebbe niet te klein! Gelijk een lam gebonden,
 Met smaad en vloek gekroond, doorpriemd van duizend won-
 Met alle ellend belast, bewandelt zijn genâ [den,
 Den harden kruisweg naar 't verzoenend Golgotha.
 Dáar wijzen zegenend zijn uitgespannen leden
 Naar oost en westen heen, naar boven en beneden,
 Door heel de ruimte van die waereld, wie zijn dood
 Voor eeuwig heiligt, en zij storten in haar schoot
 De balsemdroppen neêr van een volmaakter leven.
 Want ziet! Hij zelf, Hij leeft. De Dood en 't Graf hergeven
 Hun overwinnaar. Als een wonder staat Hij daar
 In vriendlijken triomf, te midden van de schaar
 Der Jongren, wie Zijn groet van vreugd doet duizlen. Vrede
 Verwierf Hij en Hij deelt voor eeuwig hun dien mede.
 Zijn zegen zalft hen tot gezanten van zijn kroon,
 Almachtig vaart Hij op naar 's Vaders gloriethroon,
 En echter noemt Hij hen zijn broeders. Uit den hoogen
 Stort Hij zijn Heilgeest neêr. Die scheidt hun andere oogen,
 Vernieuwde harten en oprechten kinderzin;
 Die leidt ze 't heiligdom van alle Waarheid in,
 Verbreekt den prikkel waar de menschenvrees meê griede,
 En snoert hen samen met de banden eener liefde,
 Die zelfs de haatren Gods jaloersch maakt en bekeert!

Zóo voert Gods Zoon den staf der schepping. Hij regeert
 De hemelen en de aard. Hij wandelt nog beneden
 Onzichtbaar om. Hij blijft tot in alle eeuwigheden
 Dezelfde. Hij verschijnt een Saulus in den gloed
 Des bliksems die de ziel doet siddren, en begroet
 Den Jonger dien Hij liefst in al de vredestralen
 Der volle middagzon. Hij ziet Zijn schapen dwalen,
 En zoekt en draagt ze voort en koestert ze aan zijn borst.
 Hij ziet de moeden en belasten — ziet hun dorst
 En honger naar Zijn heil, en Weg en Leidsman tevens,
 Brengt Hij se samen bij de springfontein des Levens,
 En geeft hun 't brood dat uit den Hemel daalde. In Hem

Is alles heerlijk en begeerlijk. 't Is Zijn stem
 Die roept, Zijn hand die klopt: „Sluit mij uw harten open,
 „En avondmaalt met Mij! Ik zal u leeren hopen,
 „Vertrouwen, loven en aanbidden. Komt tot Mij!
 „Zijt ge arm? ik maak u rijk. Of slaaf? ik maak u vrij.
 „Of naakt? ik kleede uw ziel. Of blind? ik open de oogen.
 „In 't stof verneêrd? ik zal den needrige verhoogen!
 „Uw boetetranen zijn de paerlen mijner kroon.
 „'k Schenk eer ik eische; ik geef al wat ik eische; ik loon
 „Wat ik gegeven heb. Zoo vliegt dan in Mijne armen:
 „Want Jezus is Mijne naam en eindloos Mijne ontfermen!”
 Ja, Heere Jezus, ja! hier zijn wij! Spreek nu, Heer!
 Wat wilt Gij dat wij doen? Wij scheiden nimmermeer.

ONKRUID-WIEDEN.

Ach, op d'akker van mijn harte,
 die den Heere bloeien moest,
 Staat het onkruid al te welig,
 dat het goede zaad verwoest.

't Heeft zijn draden zóó gevlochten
 in den grond van mijn bestaan,
 Dat mijn Schepper meê moet helpen,
 zal het ooit geheel vergaan.

Als ik zwoeg in eigen krachten,
 werp ik blad en stengel neêr,
 Maar de kiem blijft ongetroffen,
 en — zij keeren morgen weêr.

Doch wanneer God-zelf den vinger
 aan de diepste wortlen slaat,
 Ziele! is 't wonder, dat in 't wieden
 menig aardklomp medegaat?

't Rooien van het zondeweefsel
 gaat niet zonder angst of smart:
 't Kost een deel van d'ouden akker!
 't kost een stuk van 't oude hart!

Maar veel liever nú geleden,
 dan hiernà vergeefs getreurd!
 God, mijn God! vaar voort met wieden,
 tot de laatste vezel scheurt!

VERGEEF HET HAAR.

Gij, Wensch der Heidenen! der Volkren Hulp en Hoede!
 Des waerelds Middelaar!
 Onze eigenbatige Eeuw miskende U in haar woede...
 O Heer, vergeef het haar!

Vergeef het haar, o Heer! die stofwolk voor Uw schreden,
 Dien droppel, dien Uw hand in de eeuwigheden giet!
 Laat haar 't onzeker, wuft en ras vervliegènd Heden:
 Hebt Gij de oneindige, de onschokbre Toekomst niet?

Vergeef die huidringen, die telkens haar bevangen,
 Die schokken harer ziel! 't zijn koortsen van verlangen,
 't Is 't branden van een golf, die naar den oever smacht;
 't Is 't klaatren van het zwerk, dat lichtnis zoekt te ontfangen;
 't Is 't rukken van den slaaf, die zich te ontkluiستن tracht!

Want de Eeuw gevoelt reeds, welk Geloof zij heeft verstoten:
 Zij keert zich aarslend naar den purpren hemeltrans: —
 Gelijk de vogel half de wieken houdt ontsloten,
 En heen' wil, maar niet durft, in 's hemels zonneglans.

Wie weet, of ze, uit den nacht van twijfelzuchtig vreezen,
 Van slingrend ongelooft, weldra op eens verrezen,
 Niet brandend van begeerte Uw heillicht gá zal slaan!
 Wie weet, of ras haar wiek niet sterk genoeg zal wezen,
 Om, Ééengeboorne Gods! tot U omhoog te gaan!

Tot U, die Uw genâ dan zeker neêr doet dalen
 Van uit Uw Heiligdom!
 Tot U, Wien ras heel de aard luiddiddend moog' herhalen:
 „Kom, Koning Jezus, kom!”

querry gevolgd.)

GELOOF, HOOP, LIEFDE.

I.

GELOOF.

Gij blinden dezer aard! wat tast gij langs de rotsen,
 Waar storm en afgrond klotsen,
 En 't slingrend distelpad uw wanklen voet bespot? . . .
 Geloof! en de ijzren schel wordt uw gezicht onttoogen!
 Geloof! en 't Paradijs wordt zichtbaar voor uw oogen!
 Geloof! en gij ziet God!

Laat vrij rondom ons heen den levensstorm ontwaken,
 Geen schrik zal ons genaken,
 Indien 't oprecht Geloof in onze zielen leeft:
 't Geloof, dat ons den moed der kalme duive geeft,
 Die zonder vrees den tak, waarop zij rust, voelt kraken,
 Omdat zij vleuglen heeft!

't Geloof versterkt en troost: het doet zijn stemme hooren,
 Daar rijst naast ieder kruis een steunsel en een staf,
 Een ster uit iedere wolk, een roos uit ieder doren,
 De onsterflijkheid uit ieder graf!

Ja, waar die Engel wenkt, daar storten bergen neder,
 Daar effent zich de zee ten blinkend voettapeet,
 Daar wordt de donderwolk een donzen zwanenveder,
 't Gebroken riet een ceder,
 En 't pantherdier een lam, dat hupplend naast ons treedt.

't Geloof geeft ons, ook dan als alle wapnen wijken,
 't Vertrouwen Gods ten schild, dat nimmer kan bezwijken!
 Het maakt ons, wat ons treff', den kinderkens gelijk:
 En o gezegend, die den kinderkens gelijken,
 Want hunner is Gods Koninkrijk!

O, zij 't Geloof ons dan een trouwe dorpelwachter,
 Een leidsman, met den lach eens Serafs om den mond!
 De Heer liet ons 't Geloof als een Apostel achter,
 Die tot den laatsten dag Zijn heilig Woord verkondt!

Het is een leliekelk, met morgendauw bepaereld!
 Het is een oliekruik in 't brandend zeegeklots!
 Het overwint de waereld!
 Het is een adem Gods!

Het is de wolkkolom, die nimmer af zal dwalen,
 Een palm van 't Paradijs, een geur van lieflijkheid,
 Een ladder Jakob's, die Gods Englen af doet dalen,
 Elia's koets van stralen,
 Die 't hart ten hemel leidt!

O zalig, zalig ons, wanneer op gulden raders
 De Heiland komen zal, waar onze hoop op bouwt,
 En in ons hart Zijn stem als balsem nederdauwt:
 „Komt aan mijn rechterhand, gezegenden Mijns Vaders!
 „'t Geloof was uw behoud!”

Gij blinden dezer aard! wat tast gij langs de rotsen,
 Waar stroom en afgrond klotsen,
 En 't slingrend distelpad uw wanklen voet bespot?...
 Geloof! en de ijzren schel wordt uw gezicht ontogen!
 Geloof! en 't Paradijs wordt zichtbaar voor uw oogen!
 Geloof! en gij ziet God!

II.

HOOP.

Hoop! Dochter des Geloofs! Hoop, Leven van het leven!
 O blijf ons bij! — Met u doet ons geen toekomst beven,
 Is ons geen nacht te zwart, is ons geen storm te ruw!
 God gaf den vooglenzang aan 't lentemorgenkrieken,
 God gaf het lam heur wol, God gaf der duif heur wieken,
 Den zielen gaf Hij u!

Bid, kind des voorspoeds! bid, dat God uw voorspoed schrage!
 Geloof! Geef schaamle jeugd, kleed naakten ouderdom!
 Die d'armen geeft, leent God. Leen God, en zie niet om,
 Maar hoop, dat als Hij eens u voor Zijn richtstoel dage,
 Zijn liefde uw naaktheid kleede, en 't Zijn genâ behage,
 Dat niet uw armoë zich in 't vuur Zijn torens kromm'!

En gij, nooddruftigen en lijdenden der aarde,
 Wien schreien slaapzang was en alsem moedermelk,
 Wier hoofd zich neêrbuigt als een bleeke leliekelk,
 Wier oog slechts neevlen zag, naar welken kant het staarde,
 Wier moed al flauwer zucht: „ik zieltoog en verwelk!”

O, dat u uit de wolk, de tranenwolk der Smarte
 En 't zonlicht des Geloofs, de Hoop verrijzen moog'.
 Gelijk een purpren regenboog,
 Een blinkende Englentrap, waar de Englen van omhoog
 Langs nederdalen in uw harte!

Hoopt, uitverkoornen Gods! wier ziel slechts-Jezus zoekt,
 Die staåg u-zelven doodt, om Hem-alleen te leven,
 Die liefhebt wie u haat en zegent wie u vloekt!
 Hoopt, dat gij Jezus vinde en Hij u plaats moog' geven
 Op die genaderol, waar Hij de Zijnen boekt!

En wij, die elken dag met nieuwe schuld bejeegenen,
 Ook wij, onwaardigen! gelooven we in 't verschiet!
 Ja, dat elke uchtend ons, zoodra hij nederziet,
 Gereed tot bidden vind' gelijk den Heer tot zegnen,
 En ons, als 't veld den dauw, de Hoop tot balsem bied'!

Ach! de ongerechtigheên, waaraan wij ons verslaven,
 Zijn de oorzaak van de ellend, waar we ons ter prooi aan
 Maar als wij langen tijd ons buigen op de kniën, [zien;
 En Gods Algoedheid eerst de onschuldigen en braven,
 Daarna de boetenden, verrukte met Heur gaven,
 Dan eindigt Zij met ons misschien!

Komt, buigen we ons dan neêr en dolen wij niet verder,
 Tot ons de raadloosheid in d'afgrond nederstoot!
 Is onze Heiland niet de liefderijkste Herder
 Voor 't afgedwaalde lam, dat weêrkeert in Zijn schoot?

Ja, Dochter des Geloofs! ja, Leven van het leven!
 Ja, zegenende Hoop! blijf reddende ons omzweven!
 Geen onweêr doet ons beven,
 Geen storm is ons te ruw!
 God heeft der duif heur dons, den dag het licht gegeven,
 Der ziele gaf Hij u!

III.

L I E F D E.

O Liefde, Hemelgeur!
 O bloem, omhoog ontloken!
 Doorbalsem ons gemoed eer 't wegdorre en vertreur'!
 O Liefde, zuivre vlam door Christus-zelf ontstoken!
 O Liefde, Hemelgeur!...

De middag zengde mij, de distel reet mijn voeten,
 De smart mijn boezem op; ik dwaalde rond, ik leed;
 Totdat ik frischheid, kalmte en lommer mocht ontmoeten
 Bij d'Edensboom, die Liefde heet.

De Liefde is 't Leven-zelf! Zij, Zij is hier beneden
 Het ware, 't eenigst Goed: —
 Onmeetlijk zij die liefde, onbluschbaar zij haar gloed!
 Mint zoo als Rachel deed! mint als de Apostlen deden!
 Mint zoo als Jezus doet!....

Bemint en troost en redt, ter aller plaats en tijde,
 Met die barmhartigheid die nimmer rugwaart ziet,
 Den schaamlen arme, die geen daaglijksch brood geniet,
 Den naakten balling, die zijn dooden hard ontvliedt,
 En wie er weene en lijde,
 't Zij hij u roepe of niet!

Maar hen, maar hen vooral, die God heeft uitverkoren
 Tot zaliger verblijf dan déze zij' van 't graf:
 Die zonen der ellend, tot jammeren geboren,
 Wie in hun wiegjen reeds de smart heur groet deed hooren,
 En de eerste wijding gaf!

Hen, wie een ruwe hand voor huurloon heeft gevoedsterd,
 Of huichelend gekoesterd;
 Die eenzaam traden in een waereld vol bedrog:
 Die vreemdling waren, wáár zij ook hun schreden wendden,
 Die nooit de teêrheid van een lieve Moeder kenden,
 Waarvan ik weenend spreek, want 'k heb de mijne nog!

Mint ook de rijken, de ongelukkigen, wier harte
Zich in geneuchten wiegt!

Vergeef den glimlach hun! Helaas, de glimlach liegt!
Wie weet het, van wat angst, van wat verborgen smarte
Hun vreugde 't masker is, dat ons gezicht bedriegt!

Bemint hen! Jezus-zelf, die Herder voor zijn lammren,
Heeft niet gezegd: „Kies uit!” Hij sprak tot elk: „Bemin!”
Zijt gij niet broeders van hetzelfde huisgezin?
O draagt dan wederzijds uw wederzijdsche jammren!
Bemint, bemint elkâar! Dât heeft een Hemel in!

Wat is de Liefde zoet! hoe zoet het zielsverrukken,
De zegen, dien zij biedt!
Waarom, mijn Heiland! kan ik âlle harten niet
Eén harte worden doen, om 't aan mijn borst te drukken!

O Liefde, Hemelgeur!
O Bloem, omhoog ontloken!
Doorbalsem ons gemoed eer 't wegdorre en vertreur'!
O Liefde, zuivre vlam, door Jezus-zelf ontstoken!
O Liefde, Hemelgeur!

(Hier en daar gevolgd naar TURQUETY
EN VICTOR HUGO).

L I E D.

Tegen hope op hope.
PAULUS.

Nauw naadren de onstuimige winden,
Of 't vogeltjen rept zich niet meer,
Maar daalt, in den lommer der linden,
In de armen der schaduwe neêr.

Nauw hoort het de regenbui naadren,
Of 't bloemeken wijkt in zijn knop,
En sluit in zijn plooiende blaadren,
Zijn eigen zoet nestjen, zich op.

O Holland, mijn Holland! mijn leven!
Mijn liefde, mijn lust, en mijn al!

Wil zóo tot den Heer u begeven,
 Bij 't naderend onweérgekna!l!

Omslulier u zóo in den lommer
 Der hope die Christus u gaf!
 En de ijzeren storm van den kommer
 Drijft krachtloos en schadeloos af!

Verberg zóó de bloem van uw harte
 In 't donzig geblaart' van 't Geloof!
 En 't klatrende wolkfloers der smarte
 Zal zijn als een rook die verstoof.

Ja, bouw en vertrouw op Gods krachten!
 Tot Hem en uw blik en uw stem!
 Tot Hem uw gevoel en gedachten!
 Uw zijn en uw ziele tot Hem!

Dan ademt Zijn geest door de twijgen,
 En vrij als de vogel der lucht,
 Zal Hij u doen zweven en stijgen,
 De wieken met geuren bevrucht!

Dan zal uit den nacht van den regen
 De liefdrijke wenk Zijner macht
 Een morgen doen rijzen van zegen,
 Waar luister en leven uit lacht!

Dan juicht Gij met dankbruisende aadren,
 Aanbiddend gekniel in het stof:
 „O God! groote God onzer Vaadren!
 „Immanuël! U zij de lof!”

DE OLIJFBERG.

Wie 't uit Jeruzalem ziet dagen,
 Dien gaat van des Olijfbergs top,
 Het rozig lichtkleed omgeslagen,
 De zon met heilig beven op.
 Eer zij haar luchtreis zal beproeven,

Blijft ze op den berg nog even toeven,
 En als zij, noode, van hem scheidt,
 't Is 't of hij, op de marmren teenen
 Zich heffend, van haar blos omschenen,
 Omhoog een eind weegs haar geleidt.

Een dreigend vestingwerk gelijkend,
 Omgeeft die Berg des Heeren Stad,
 Een halfring, met drie torens prijkend,
 Die haar van noord tot zuid omvat.
 Neen, Sion met uw sterke wallen!
 Geen mokerslag had u doen vallen,
 Had Isrël-zelf u niet geslecht!
 Zoo God uw bergrug niet volbouwde,
 't Was, wijl Hij u vooruit aanschouwde,
 Door eigen volk in 't stof gelegd!

Half duikt de Berg, met loverkransen
 Omstrengeld, in 't Olijvenhout,
 Half baadt hij in de flikkerglansen
 Van luchtazuur en zonnegoud.
 Hij reikhalst, of zijn blik mocht dwalen
 In Kanân's melk en honigdalen;
 En steegt gij naar zijn hoogste kruin,
 Gij hoordet Englenstemmen zingen
 Van goddelijke erinneringen,
 Voortlevende in zijn wondertuin!

Maar reeds van ver, met sneller slagen
 Klopt ons, gedachtenvol, het hart:
 Die Berg sprak reeds in Davids dagen
 Van vorstenleed en oudrensmart.
 Hier ging de door zijn kind beroofde,
 Ach, barvoets, met gedekten hoofde, —
 Gij, Kedron! vingt den jammertoon!
 Hij vlucht, hij weent — wat doet hem weenen?
 De Held, de Koning, zijn verdwenen:
 De Vader jammert om zijn zoon!

Zacharja zag d' Olijfberg beven
 En tot Gods rechterstoel gesteld:

Hij zag Jehovah hoog verheven
 In 't Oost, strijdvaardig als een Held :
 Hij zag den bergrug opgereten,
 En tot een diepe kloof gespleten,
 Een schrikverwekkend Hinnoms-dal,
 Neêrdalend tot in 't hart der aarde,
 Waar Hij, die lang geduldig spaarde,
 Eens onverbidlijk richten zal!

Een Pelgrimsschaar met groene meien
 Klimt plechtig van d' Olijfberg neêr;
 De Heiland komt! Wat blijde reien!
 't Hozanna davert heinde en veer'.
 Gaat dan in 't eind de Vredekonig
 In hoogen feesttocht tot Zijn krooning?
 Gij, deuren, opent u voor Hem!
 't Juicht al, van blijdschap opgetogen —
 Hij enkel treurt, uit mededoogen :
 Gods Zoon weent om Jeruzalem!

O Koningsstad! o Stad der Vaadren!
 Ondankbre, wel beschreienwaard!
 Reeds ziet Hij uw verwoesting naadren,
 Den gruwel van 't Romeinsche zwaard.
 Mocht Hij u nôg ten schuts verstrekken,
 U, als de hen heur kiekens, dekken!
 Maar 't doode broedsel hoort niet meer!
 't Zal 't leven nimmermeer aanschouwen
 En — met gewette neb en klauwen
 Werpt de arend zich op 't aas ter neer!

Hij, wien, spijt hulde en eerbewijzen,
 Het: „Kruist hem!” door 't: „Hozanna!” loeit,
 Die reeds het naakte hout ziet rijzen,
 Waaraan geen groene mei meer bloeit:
 Hij ziet, in heilig overdenken,
 Calvarië in de verte wenken —
 Terwijl 't verrukte Jongrental
 De blikken steeds met welbehagen
 Op Sion's muren houdt geslagen,
 Waar straks — geen steen meer resten zal!

Dáar, in bewonderend aanschouwen,
 Had hun kortzichtigheid gejuicht:
 „Zie, Meester! zie, wat prachtgebouwen!
 „Wa 'stad, die voor geen andre buigt!”
 Dáar, in hun waereldsche idealen,
 Begon de gouden eeuw te stralen,
 Die eeuwen slavernij vergoedt!
 De Christus zou als Heer der heeren,
 Zij, aan Zijn rechterhand regeeren,
 Met al de Gojim aan Zijn voet!

Maar van den Berg doorzien Zijne oogen
 't Verschiet. Daar stijgt de rookkolom,
 Daar grijpt de vlam, wild uitgevlogen,
 De stad, de burcht, het heiligdom!
 En verder nog, in bliksemschichten,
 Ziet Hij de aanstaande strafgerichten —
 Al de eeuwen gaan Zijn oog voorbij.
 Daar ligt, tot op den dag der dagen,
 Het Godsplan voor hem opgeslagen,
 In onbedriegbre profecy!

Als waereldrichter moet Hij komen:
 Hij heeft het op dien Berg voorspeld!
 Maar eerst zal Hij zijn bloed doen stroomen —
 De Olijvenhof ontfangt den Held.
 De middernacht zucht door 't gebladert',
 De vriendschap slaapt, de aartsvijand nadert:
 Hij staat alleen op 't waereldrond.
 O doodlijke angst! o naamloos lijden!
 Een kind kan biddend Hem zien strijden,
 Geen engel die zijn strijd doorgrondt!

Wie heeft uw naam ooit uitgesproken,
 En dacht niet, o Gethsemané!
 Aan 't reinste hart, voor ons gebroken,
 Aan liefdes heilig lijdenswee?
 Verstompten! die Zijn grootheid honen,
 En aardsche majesteiten kroonen!
 Verdwaasden! die uw traan vergiet.
 Bij 's kunstenaars versierde ellende,

En — 't hoofd onwillig af kunt wenden,
 Waar gij Gods Christus lijden ziet!

Hij, kalm altijd en enkel vrede,
 Ligt daar, geen man meer maar een worm:
 Dien sterke sleept de droefheid mede
 In onweêrstaanbren dwarrelstorm!
 Die 't graf zijn prooi terug dorst vragen,
 Nu door den schrik des doods verslagen!
 De Aanbidbre biddend zoo als wij!
 De Held, wien krib noch kruis deed vreezen,
 Nu snikkend: „Vader, kán het wezen,
 „Ach, deze beker ga voorbij!”

O strijd, te ontzettend om te malen,
 Die de Englen om doet zien naar troost!
 Maar ook, o heerlijk zegepralen!
 O groote liefde, in lijden 't grootst!
 Zoo diep de waereld lag verloren,
 Zoo diep boogt Ge u, Gods Eengeboren!
 En redt haar uit den jongsten nood!
 Gij smaakt — dien roem zult Gij verwerven! —
 De smart van duizende in uw sterven
 En aller dood in éenen dood!

Maar de eigen Berg, die aan zijn voeten
 De smaadheên aanzag, u bereid,
 Zal op zijn hoogsten top u groeten
 In nooit geziene heerlijkheid.
 Dan zult Gij d' Uwen uw bevelen,
 Uw krachten en beloften deelen,
 De levensvruchten Uwer smart!
 Dan ijlt de Almachte met Zijn zegen
 U uit den open Hemel tegen,
 En — heft U aan Zijn Vaderhart!

(Vrij gevolgd naar J. P. LANGE.)

TWEE MUSCHKENS.

Twee muschkens worden om éen penningsken verkocht:
 Toch telt de Vader ze allen;
 En midden in de sneeuw, waar 't hongrig snebjen zocht,
 Doet Hij Zijn kruimkens vallen.

Gij, Armen, zijt getroost! Uw God is groot en goed:
 Gij moogt Zijn kindren heeten.

Wat vader heeft er ooit zijn vogelen gevoed,
 Zijn kinderen vergeten?

HET LIED DES GELOOFS.

Als mijn God maar vóór mij is,
 Wie is dan mij tegen?
 Alle druk en droefenis
 Werken mij ten zegen.
 Aan des vogelvangers strik
 Zal Hij mij ontrukken;
 't Enkel stralen van Zijn blik
 Doet mijn haatren bukken!

Hij, die in Zijn lieven Zoon
 Mij Zijn kind wil heeten,
 Zal mij op Zijn hemelthroon
 Nimmermeer vergeten;
 Als ik wandel in Zijn licht,
 Zal ik nooit bezwijken —
 Leeuwenmuilen sluit Hij dicht,
 Bergen doet Hij wijken!

Schoon mijn laatste vriend verdween',
 'k Blijf den Heer verbonden:
 Want door Hem en Hem-alléen
 Heb ik God hervonden.
 'k Ben een arme vreemdeling,
 Zonder schat op aarde:
 Slechts wat ik door Hem ontving,
 Heeft voor eeuwig waarde.

't Is Zijn geest, wiens heerschappij
 Al mijn daden regelt,
 Die Gods heilig kindschap mij
 Aan de ziel bezegelt,
 Die den bleeken schrik verdrijft,
 Waken leert en wachten,
 Die mijns levens leven blijft,
 En de bron der krachten!

Staat mijn hut in 't stof gebouwd,
 O, mijn hart is boven!
 Mag ik waarlijk aan 't behoud
 Mijner ziel gelooven?
 Jezus is mijn vastigheid
 In al 't aardsch gewemel:
 Die tot God mij heeft geleid,
 Leidt mij ook ten Hemel!

Zeker, wien de Meester wenkt,
 Heeft een strijd te strijden:
 Hem ook wordt de kelk gemengd
 Van Zijns Heilands lijden.
 Hij zal deelen in Zijn smaad,
 Deelen in Zijn plagen,
 En de doornen van den haat
 Op het voorhoofd dragen.

'k Wist het en ervoer het al,
 Zonder bang te vreezen:
 Hij die is en wezen zal,
 Wil mijn Helper wezen.
 Kostte 't mij ook geld en goed,
 Goed en bloed en leven,
 'k Volg mijn Heiland voet voor voet,
 'k Zal Hem nooit begeven!

Of de Waereld mij verstoot,
 God blijft mij geleiden:
 Vuur noch zwaard noch hongersnood
 Kan van God mij scheiden.

Ja, al rukten Dood en Hel
 Onheilspellend nader,
 Hel noch Dood, ik weet het wel,
 Scheidt mij van den Vader.

Maar geen vreugde ook op mijn pad,
 Maar geen lauwerkronen,
 Maar geen opgehoopte schat
 En geen koningsthroonen,
 Maar geen enkel heilgenot,
 Buiten God te smaken,
 Zouden mij dien trouwen God
 Immer doen verzaken.

'k Heb mijn God: dát is genoeg!
 'k Wensch mij niets daarnevens:
 Meer dan 't meeste dat ik vroeg,
 Alles is Hij tevens!
 't Hoogste goed, het zoetste zoet, —
 En ik ben de Zijne!
 Aller vreugden overvloed, —
 En Hij blijft de mijne!

EEN PINKSTERBEEË.

Daal nu met uw reinste stralen,
 Zoo als 't eerste Pinksterfeest
 U bezielend neêr zag dalen,
 Zielentrooster, Heilige Geest!

Zie, eendrachtig zijn wij samen
 In des Heeren Heiligdom:
 Zijn belofte is Ja en Amen —
 Levenwekker, kom ai kom!

Tintel ons door hart en âren
 Met uw heilige ademgloed!
 Tokkel tot Gij àl de snaren
 Onzer zielen trillen doet!

Geef den ouden, geef den jongen
 Kracht en wijsheid meer en meer!
 Nieuwe harten, nieuwe tongen,
 Overvloeiend tot Gods eer!

Wil ons licht en liefde geven,
 Zon van Liefde! Bron van Licht!
 En vermeerder ons dát leven,
 Dat ook in den dood niet zwicht!

Geest der Waarheid! blaas daar henen,
 Dat de nevel samenroll'!
 Maak heel de Aard, door U beschenen,
 Van des Heeren kennis vol!

Geest der Vrijheid! dat de keten
 Onzer dienstbaarheid verdwijn'!
 En — getuig in ons geweten
 Dat wij 's Vaders kindren zijn!

ZALIG DE BARMHARTIGEN.

Gij zijt schoon, als de waereld haar wierook u biedt,
 Als verrukte bewondraars u loven;
 Maar het schoonste van al, waar geen ander u ziet,
 Dan een arme en — Gods Englen daar Boven:

Als het goud van uw hart nog veel lieflijker blinkt,
 Dan die aalmoes, wier goud in uw hand is,
 Als gij troost met een stem, waar die deernis uit klinkt,
 Die aan Jezus' ontferming verwant is:

Als ge, ootmoedige dienstmaagd, uw Heiland begroet,
 Waar de kranke en bedroefde u bejegent,
 En, barmhartigheid wachtend, barmhartigheid doet,
 En, zelf biddend, den biddende zegent! —

Geen juweel is zoo eél als de traan dien gij weent,
 Waar gij andren de tranen komt droogen,
 Onbewust hoe die drup tot een paerel versteent,
 Die den glans uwer kroon zal verhoogen.

Nu gij geeft uit Geloove, is elk kleed dat gij geeft,
 Om de naaktheid uws Heeren gehangen ;
 En geen draad, die niet meê aan het lichtgewaad weeft,
 Dat Gods kindren hier Boven ontfangen!

Toch is 't uitzicht des loons niet de kracht die u dringt:
 Gij doet wel, wijl uw Heer het gedaan heeft,
 Even vrij als de leeuwrik zijn lofzangen zingt,
 En de lichtende star langs heur baan zweeft.

O, werk voort in den kring, dien uw Liefde zich schiep,
 Steeds geloovend en minnend en hopend, —
 Tot de Heer, die u hier tot Zijn navolging riep,
 Ginds den kring der voleinding u opent!

ALGEMEENE LITANY.

Eenige, Eeuwige en Almachte,
 Heer en Schepper van 't Heelal!
 Wien geen eindige gedachte
 Kennen noch bereiken zal!
 Wien we ontelbre namen geven,
 Schoon de heerlijkste, U gewijd,
 Niet verklaren wat Gij zijt:
 Kracht en Wijsheid, Liefde en Leven!
 Al Uw namen vloeien saam'
 In den éenen VADERNAAM!
 Erbarm U onzer!
 Erbarm U onzer!

O Gij, die als een blauwe tente
 Den hemel uitspant in zijn pracht!
 Die bloemen zaait op 't kleed der lente
 En starren op het floers der nacht!
 Gij, die uit levend goud de stralen
 Der zonne smolt, die berg en dalen
 Omhingt met lusthof en warand:
 Die alle stroomen die er hupplen,

Gesprekeld hebt als waterdruppelen
 Van uit het holle van Uw hand!
 Erbarm U onzer!
 Erbarm U onzer!

De dieren, die 't heeal bevolken,
 Schiept Gij! den reuzige' elefant,
 Den walvisch, uit de waterkolken
 Opduikende als een drijvend land,
 Den arend, wiegende op de wolken,
 Het wormpjes, wentlende onder 't zand!
 Gij hebt den Mensch uit stof genomen,
 En deelde in levendige stroomen
 Hem d' adem Uwer Godheid meê!
 Gij wilt, o God! en — wij verschijnen!
 Gij wenkt, o God! en — wij verdwijnen!
 Dies rijst alom, van zee tot zee,
 Uit diepten en woestijnen
 De luide kinderbeê:
 Erbarm U onzer!
 Erbarm U onzer!

Gij, die met sterke hand de teugels van 't heeal
 Millioenen eeuwen voerdet,
 Planeeten zonder naam en zonnen zonder tal
 Onzichtbaar samensnoerdet;
 Die in de gouden schaal van Uw voorzienigheid
 Ons lot hebt afgewogen;
 Die nu ons rozen strooit en straks ons doornen spreidt,
 Maar steeds aanbidlijk blijft in Wijsheid, Majesteit
 En liefdriek Alvermogen!
 Erbarm U onzer!
 Erbarm U onzer!
 Erbarm U onzer!

Jezus Christus! Zone Gods!
 Zoon des Menschen! Zielenhoeder!
 Aller zaalgen roem en trots,
 Gij, mijn Koning en mijn Broeder!
 Zon der Waarheid, opgegaan
 Over onze schemerpaân

En gestorven idealen!
 Licht der Waereld! Star der Hoop!
 Die een nieuw verschiet doet stralen
 Aan den eindpaal van mijn loop!
 Die me een open Hemel toonde,
 Die me een eeuwig heil verwierft,
 Toen Gij voor mij leedt en stierft!
 Eens gekruiste, nu gekroonde!
 Gij die ook, als ónzer een,
 Hebt geworsteld en gebeên,
 Wees nu zeegnend in ons midden,
 Leer ons bidden, hoor ons bidden!
 Erbarm U onzer!
 Erbarm U onzer!

Onzichtbre! Gij, zoo zichtbaar toch
 In alles wat Gij doet!
 O Heilige Geest, wat toeft Gij nog?
 Doorlouter ons gemoed!
 O Gij, die leeft en leven geeft,
 Die op de waatren hebt gezweefd
 In 's waerelds morgenstond!
 Gij, 's Heeren Kracht en Mogendheid,
 Die gaat en komt en zegen spreidt
 Door heel het Scheppingsrond!
 Wat Gij beroert, wordt opgericht,
 Wat Gij doordringt, wordt rein,
 Gij zijt Gods Licht, de springfontein
 Van alle Godlijk Licht!
 't Is nacht, als Ge ons uw glans onthoudt,
 Verwarmt Ge ons niet, dan zijn wij koud;
 Bezielt Ge ons niet, dan sterven wij:
 Want God in ons zijt Gij!
 vertroost Gij die daar lijdt en vreest!
 Versterk Gij die bezwijkt en smacht!
 O heilig ons, gij Heilige Geest!
 Wij zijn van Gods geslacht!
 Erbarm U onzer!
 Erbarm U onzer!
 Erbarm U onzer!

Gevaren omringen Uw kind, wáar het gaat;
 En daarom, behoed ons, o God!
 Voor dwaling en schuld, voor den dolk van den haat,
 En 't bijtende gif van den spot,
 Voor 't lokaas der zonde, en den prikkel van 't kwaad,
 Voor ieder onheilig genot!

Bewaar ons voor 't oproer, dat throonen verplet,
 Voor d' oorlog, van menschenbloed rood!
 Voor dijkbreuk en vuurbrand, voor kankrenden smet,
 En vruchtlozen honger naar brood,
 Voor plotsling verderf, zonder ziekte of gebed,
 En ach, voor den eeuwigen dood!
 Behoed ons!
 Behoed ons!
 Behoed ons, o Heer onze God!

Door Uw Vadergunst, Erbarmer!
 Trouwe God, zoo groot als goed!
 Door Uw middlaarsliefde, Ontfermer!
 Door al wat Gij zijt en doet,
 Door Uw woord, Uw geest en bloed,
 Door Uw voorbeeld, ons gegeven,
 Door Uw sterven en herleven,
 Door Uw zitten op Gods thron,
 O beschut het machteloze,
 Heel het kranke, stut het broze,
 Wijs ons in 't verschiet de kroon,
 En verlos ons van den Booze!
 Verlos ons, Heer!
 Verlos ons, Heer!
 Verlos ons van den Booze, Heer!

Lieve Vader! sta ons hij
 Met Uw godlijk medelij',
 Als de rampen ons bezwaren,
 Als in 't barnen der gevaren
 Niemand redden kan dan Gij!
 Wees ons in de wilde baren,
 En in 't vlammeend vuur ter zij',
 Ons, die eenmaal zondaars waren,

Nu van vloek en zonde vrij!
 Groote God! U bidden wij:
 Wil ons verhooren!
 Wil ons verhooren!
 Wil ons verhooren!

Wie was of is aan U gelijk,
 O God der mogendheden?
 Bescherm, vermeêr Uw Koninkrijk,
 En zegen al zijn leden!
 Geef ze allen wijsheid, kracht en lust,
 Om, met Uw wapens toegerust,
 Te worstlen in gebeden,
 Tot voor Uw alverwinnend licht
 De laatste nacht des Satans zwicht!
 Wij bidden U!
 Wij bidden U!
 Wij bidden U, verhoor ons, Heer!

Wil in Uw waarheid de Leeraars bewaren!
 Deel Gij de zalving des Heilgen hun meê!
 Dat ze ons 't geheim Uwer liefde verklaren,
 't Hart ons vervullen met hemelschen vreê!
 Voer naar den Dag die in 't duister vertoefden,
 Breng al wie dwaalden op 't Levenspad weêr!
 Sterk de beproefden, vertroost de bedroefden!
 Ga alle schennis en scheuring te keer!
 't Bijgeloof wijk' met zijn nevels en schimmen!
 't Ongeloof zwicht' met zijn waanzin en trots!
 Hoog rijs' de zon der Genade ter kimmén,
 De aarde zij vol van de kennisse Gods!
 Verhoor ons, Heer!
 Verhoor ons, Heer!
 Verhoor ons, o Heer onze God!

Gord Gij de Vorsten dezer aarde
 Met menschenliefde en wijsheid aan!
 Stort ze eerbied in voor menschenwaarde,
 Ook bij den minsten onderdaan,
 Met wien ze, als straks hun kroon ontblaarde,
 Te samen voor Uw vierschaar staan!

Laat éendracht bij de volken wonen
 En vreeze voor Uw Hoogst Gebod :
 Vergaâr ze, als éenes Huizes zonen,
 Rondom de olijf, die welig bott'!
 Wil U, o onzer vaadren God!
 Den Vader onzer kindren toonen,
 En schenk hun een gezegend lot!
 Geef aller harten, aller huizen
 Den vrede van Uw Nieuw Verbond,
 En klinke er steeds het lieflijk suizen
 Dier stilte, Heer! die U verkondt!
 Verhoor ons, Heer!
 Verhoor ons, o Heer onze God!

En boven alle Vorsten, Heer!
 Ai, zegen onzen Koning!
 Dale in zijn ziel Uw geest ter neêr,
 Haar wijdend tot Zijn woning!
 Wees Gij zijn leidsman tot aan 't graf!
 Wend van zijn stam de stormen af,
 Die elders dreigend broeien!
 Laat onder zijn Oranjestaf
 Oud-Neêrland welig bloeien!
 Laat Englen, wakende aan den grens,
 Verraad en jammer keeren:
 Vervul alzoó zijn hartewensch
 En aller zielshegeeren!
 Verhoor Gij ons, Heer onze God!
 Wij bidden U!
 Wij bidden U!

Hoor der Moeder
 Stille bede
 Voor het wichtjen
 Op haar schoot!
 Albehoeder,
 Houde Uw vrede
 't Lief gezichtjen
 Rozenrood,
 En de reine
 Ziel der kleine

Even zuiver, even zacht,
 Als zij nu uit de oogjens lacht!

Steun der Armen,
 Vriend der Weezen,
 Kracht der Grijsheid,
 Zie in 't rond'!
 Uw erbarmen
 Moog' genezen,
 Waar Uw wijsheid
 Heeft gewond!
 Uw genade
 Sla ze gade,
 Die, vernederd in het stof,
 Toch versmelten in uw lof!

Wees lankmoedig,
 Allerhoogste!
 Spaar ons koren,
 Dat de vlijt
 Overvloedig
 Vruchten oogste
 Uit de voren
 Wijd en zijd!
 Laaf de knoppen
 Met Uw droppen,
 Vul de schuren, klein en groot!
 Geef ons 't aardsche en 't Hemelsch brood!
 Dat geve God!
 Dat geve God!
 Dat geve God!

Verhoor ons, Gij die 't leven voedt
 Als aller Levensader!
 Gij Schepper, eeuwig wijs en goed,
 Getrouwe Hemelvader!

Verhoor ons, Gij die zielen redt
 Als aller Zielenhoeder!
 Gij, zelfgeoeffend in 't gebed,
 Gods Zoon, der menschen Broeder!

Verhoor ons, Geest van kracht en licht,
 Die alle lijden lenigt,
 Die hart en voet ten hemel richt
 En ons met God vereenigt!

A M E N.

(Vrij bewerkt naar 't metriesch
 Hoogduitsch.)

DES SCHEPPERS HEERLIJKHEID.

EERSTE STEM.

Gij Vader der geesten,
 Die kindren der Aard
 Uw aanschijn ontsluiert,
 Uw wezen verklaart!
 U zoekt, met al 't heimwee
 Van 't vaderloos kind,
 De ziele des menschen,
 Tot ze eindelijk U vindt.
 Dan wijdt zij zich-zelve
 Met zalig genot
 Op 't altaar der Liefde
 Haar Heer en haar God!

CHOR.

Uit alle heemlen groet U, Heer!
 Een eeuwig lofgezag.
 Tot U ook rijst uit lager sfeer,
 Laatste echo van dien jubelklank,
 Ons: „Amen! lof en dank!”

Neen, 't Hallel, dat dit stof doorklinkt,
 Behoeft Uw grootheid niet:
 Toch, waar het hart ons drijft en dringt,
 En 't lied gelijk een stroom ontspringt,
 Daar neigt ge U tot ons lied!

U ruischt de beek, U geurt de bloem,
 De Schepping heeft geen rust,
 Maar meldt alom des Scheppers roem,
 En vindt, bewust of onbewust,
 In U zijn hoogste lust!

TWEEDE STEM.

Gij, steeds geprezen, nooit volprezen!
 Hoe straalt Uw glorie ons in 't oog!
 De bergen, op Uw wenk verreezen,
 Gaan als heur zuilen naar omhoog,
 De hemel is haar koepelboog.
 Voor U is Toekomst noch Voordezen;
 't Woont al in U, die nergens woont,
 Maar overal Uw werking toont;
 Die, buiten alle wisselingen
 En boven alle ruimte en tijd,
 Alziende-onzichtbaar, alle dingen
 Omvattend, onbevatlijk zijt!
 De waereldstelsels, die daar zweven,
 Zijn stofjens, door Uw wil gedreven.
 Dien niets of niemand keeren zal,
 En uit de volheid van uw leven,
 Vervult, bezielt Gij 't gansch Heel-All!

CHOR.

In al de hooge heemlen,
 In elke diepte, is God nabij:
 Waar juichende Englen weemlen,
 Waar juichende Englen weemlen,
 Waar menschen bidden, daar is Hij!

Hij heeft de vlam ontstoken
 Der zonnefakklen heinde en ver,
 Op Zijn gebod ontloken
 Uw paradijzen, ster bij ster!

Des Heeren lof vermelde
 Wie dezen God zijn God gelooft!
 Hij die de starren telde,
 Telde ook de haren van ons hoofd!

EERSTE STEM.

Op Zijn wenk worden Englen geboren, en knielen
Met een eerste hozanna ter neêr voor Zijn throon!

TWEEDE STEM.

Op Zijn wenk komen duizend onsterflijke zielen
Met een jongste gebed in Zijne armen gevloon!

EERSTE STEM.

En ook mij, schonkt Ge, o God! tot Uwe eere het leven,
Gij formeerdet, Oneindige! ook mij naar Uw beeld.

TWEEDE STEM.

Daarom hebt Gij me een deel Uwes geestes gegeven,
Waar een zweem van Uw goddelijk wezen in speelt!

CHOR.

O God! die hemelen en aard
Zoo heerlijk schiept, zoo trouw bewaart!
Die hier ons in den Voorhof plaatste,
Daar ginds het Heiligste ons verbeidt!
U, Beste en Eenigste! Eerste en Laatste!
U zij de lof in eeuwigheid!

(Ten deele aan het Wallishaussensche
Andachtsbuch ontleend.)

G O D S O R D E.

Gij, die, in 't Eeuwig Licht gezeten,
Het blauw gewelf des hemels spant,
De baan der starren hebt gemeten,
De starren leidt aan vasten band!
Op Uw onschendbre wetten passen
De Dagmonarch, de Nachtvorstin;
Gij spreekt — hij rijst aan de oostertin,
Of zwenkt naar 't west op gloeiende assen;
Zij doet haar zilvren lichtschijf wassen,
Of krimpt heur blanke hoornen in.
Dezelfde star, wier tinteloogen
Ons d' Avond boodschapte aan 't azuur,

Wordt op één wenk van 't Alvermogen
 Heraut van 't nuchter Morgenuur.
 Uw wil verkort de vlucht der Dagen
 Bij winterkoude en hageljacht;
 Gij kortwiekt de uren van den Nacht,
 Zoo lang de velden bloemen dragen
 In liefelijke zomerpracht.
 Gij wenkt — de zefier kust de blären,
 En zij ontzwochtlen bij zijn kus:
 Gij wenkt op nieuw — en Sirius
 Herschept in goud de groenende airen.
 Niets, niets van alles wat Gij scheidt,
 O God! zocht ooit den band te ontwingen
 Der onverbreeklijke ordeningen,
 Die Gij 't Heelal gegeven hebt!
 Maar nu dan ook, gij Heer der heeren!
 Zoudt Gij der menschen wandelbaan
 Niet even heilig gadeslaan,
 Hun lot en leven niet regeeren?
 Draait dan dat lot naar eigen wil
 Rondom zijn wentelende spil? —
 De Misdaad plant heur roode vanen
 En sticht een Rijk van smaad en smart;
 De boosheid waadt in bloed en tranen
 En treedt de Onnozelheid op 't hart;
 De Vorsten, die Uwe eer bedoelen,
 Zijn ballingen en bedelaars;
 En roovers, schennig en barbaarsch,
 Beklimmen hunne onteerde stoelen!
 Zie, hoe Uw snoode lastraars woelen!
 Het Onrecht nestelt overal,
 Verkracht beloften en verdragen,
 Schept in 't bedrog een helsch behagen,
 En sleept de volkeren ten val!

 Almachte! geef ons dan een teeken,
 Dat Gij op aarde nederziet!
 Dat Gij, die 't starrenheir gebiedt,
 De harten leidt als waterbeeken!
 Betem de wilde waereldzee!
 Herstel alom de zuil der Orde,

En geef dat zóo de bange beê
Een jubelende lofzang worde!

(Naar БОЖИУС.)

GOD IN HET VLEESCH GEOPENBAARD.

Waar is de Kunstenaar, die 's waerelds tempel bouwde?
Die 't firmament aldus
Met starren overstrooide en als een tent ontvouwde? —
Dat ik Zijn voeten kuss'!

Waar mag het lichtgewaad dier Godsgestalte weemlen?
Op welken balsemwind?
Mijn ziel verliest zich in de oneindigheid der heemlen,
Waar zij geen rustplaats vindt.

Ik wensch mijn oogen aan Zijn aanblik te vergasten,
Ik wensch, in zoete smart,
Een God dien ik kan zien, een God dien ik kan tasten,
Een God-Mensch zoekt mijn hart!

De stormvlaag vliegt voorbij — ik hoor Zijn voetstap klinken
Op 't dondrend wolkgewelf:
In elken zonnestraal zie ik Zijn scepter blinken —
Maar wáár, wáár is Hij-zelf?

Ach! heeft er dan niet Éen gewandeld op deze Aarde
In stoffelijken dosch,
Die ons de heerlijkheid des Eeuwigen verklaarde,
Beeld des onzienbren Gods?

Gaf Hij de Liefde niet in menschenvorm te aanschouwen?
Nam Hij den Mensch niet aan?
En doet Hij allen niet, die op Zijn woord vertrouwen,
Een Hemel opengaan?

Zegt Hij niet: „Die Mij mint, dien zal de Vader minnen!
„Wij keeren tot hem in,
„Wij wonen in zijn huis, wij leeren hem verwinnen:
„Bemin dan en verwin!”

Hoogste Openbaring des Verborgnen! Zoon des Menschen
 En Zone Gods, gegroet;
 Gegroet, Vervuller van mijn eerste en laatste wenschen!
 Mijn Allerhoogste Goed!

Gezegend is mij de uur, toen U mijn hart gevonden,
 Mijn ziel gegrepen heeft!
 Sints hield haar honger op, sints sloten zich haar wonden,
 Sinds voelt zij dat ze leeft!

Al wat de Vader heeft is 't Uwe! — al 't Uwe 't mijne —
 'k Zit aan Uw voeten neêr:
 Dáar is mijn plaats der rust. Wat sterflijk is, verdwijne,
 Mijn liefde sterft niet meer!

KINDERFEESTZANGEN

OP EEN BIDSTOND VOOR DE ZENDING ONDER DE HEIDENEN.

I.

OP DEN TWEEDEN KERSTDAG.

1. VOORZANG.

WIJZE: Psalm 25.

Zouden wij niet vrolijk zingen,
 Liefste Jezus, Kindervrind!
 Daar Uw goedheên ons omringen,
 Daar Gij ons zoo teêr bemint?
 Gij, Gods Zoon, werdt ons gelijk,
 In een armen stal geboren,
 Opdat kindren, arm en rijk,
 Naar Uw heilstem zouden hooren!

Ja, wij komen U begroeten:
 Eindloos is Uw liefde, o Heer!
 Zie, wij buigen aan Uw voeten
 Bij de schaamle krib ons neêr!
 Blik ons aan met vriendlijk oog!

Leer ons danken, leer ons bidden!
 Trek ons kinderhart omhoog,
 En woon altijd in ons midden!

2. TUSSCHENZANG.

WIJZE: Gezang 36.

Jezus is geboren!
 Doet die heilmaar hooren,
 Englen van den Heer!
 Kindren juichen mede:
 Vreugd en hemelvrede
 Daalt met Jezus neêr!
 Spreekt van Hem
 Met luider stem,
 Dat wij leeren Hem te leven,
 Hem ons hart te geven!

3. NAZANG.

WIJZE: Gezang 2.

Ja, Jezus! U zij roem en eer!
 Gij daaldet uit den Hemel neêr,
 En bracht ons 't eeuwig leven.
 Door U, o Heer! zijn wij gewis,
 Dat God ook ónze Vader is,
 Die nooit ons zal begeven!
 Gij maakt ons hart zoo recht verheugd,
 Gij voedt ons op voor ware Deugd,
 Gij wijst den weg naar Boven.
 Gij geeft ons plaats in 't Paradijs:
 Hoe zalig, dáar, op Englenwijz',
 Voor eeuwig U te loven!

Och, waart Gij, tot aan 's waerelds end,
 Dien Heidenkindren ook bekend,
 Die van Uw heil niets weten,
 Wat zouden zij gelukkig zijn,
 En U, verlost van zonde en pijn,
 Hun lieven Jezus heeten!
 Heer! zend Uw goede herders uit
 Naar Oost en West, naar Noord en Zuid,
 Tot aan de verste stroomen!

Opdat, o Heer! niet wij-alleen,
 Maar alle kindren, groot en klein,
 Ja, alle, tot U komen!

II.

OP HEMELVAARTSDAG.

1. VOORZANG.

WIJZE: Gezang 155.

Lieve Jezus, Heer en Koning!
 Zie ons voor Uw zetel staan!
 Op den feestdag Uwer krooning
 Heffen we U den lofzang aan,
 Zenden wij de bede omhoog,
 Dat het Godsrijk komen moog'!

't Koom', o Heer! zoover de wolken
 Henenwandlen op den wind!
 't Koom' bij ons, bij alle volken,
 Ook bij 't arme Heidenkind!
 Jezus! Uw ontfermend hart
 Onderscheidt geen blank of zwart.

Allen, allen moeten 't hooren,
 Dat daar ginds een Vader leeft,
 Die ons tot Zijn dienst verkoren,
 Tot Zijn heil geschapen heeft!
 Naar den Hemel wijst Uw kruis,
 Als naar aller Vaderhuis!

2. NAZANG.

WIJZE: Gezang 79.

Ja, Heer! Gij hebt het zelf verklaard:
 „Mij is in hemel en op aard
 „De heerschappij gegeven!
 „Gaat heen en predikt overal
 „Den God die is en wezen zal,
 „De Bron van Licht en Leven!”
 Sints wordt Uw Evangeliewoord,
 O Heer! tot 's waerelds eind gehoord!

Al zijt Ge, als Gods geliefde Zoon,
 Gezeten op den hemelthroon,
 Gij hebt ons niet vergeten!
 Gij buigt U zeegnend tot ons neêr;
 En, schoon ons aller Hoofd en Heer,
 Gij wilt ons broeders heeten:
 Ja, in Uw eigen heerlijkheid,
 Hebt Ge ons, ook óns, een plaats bereid!

O Gij, Wien de Englen hulde biên,
 Wil ook op kindren nederzien,
 En onze bede kroonen!
 Gij, nu verhoogd ver boven de aard,
 Trek aller harten hemelwaart,
 Waar immer menschen wonen!
 Dat alles, door Uw heerschappij,
 Éen Herder en éen Kudde zij!

EEN ZESTAL LIEDEREN

OM OP STEENBEEK TE ZINGEN, EN OVERAL WAAR MEN DE
 LIEFDE VAN JEZUS KENT.

I.

MORGENLIED.

WIJZE: Gezang 43.

Christus, Zon van allen zegen!
 U begroet ons morgenlied.
 Wat zou ooit ons hart bewegen,
 Deed Uw groote liefde 't niet?
 Hadden wij den dood verdiend,
 Lof zij U, o Zondaarsvriend!
 Gij hebt ons 't verbeurde leven,
 Boven duizend, weêrgegeven.

Doe ons heden ondervinden,
 Dat Gij 't treurig hart verblijdt,
 Dat Gij 't ooglicht der blinden
 En de kracht der zwakken zijt!

Maak ons zedig, zacht en stil!
 Heer, herschep ons naar Uw wil!
 Leer ons zelf, met ziel en zinnen
 Boven alles U beminnen!

Uit den zwijmel der ellenden,
 Uit de schaduw van den dood,
 Bracht Gij ons, die U niet kenden,
 Tot het eeuwig morgenrood.
 Voer in ons Uw gunst ten top:
 Ga in onze zielen op!
 Dat ze groenen, dat ze bloeien,
 Waar Uw volle stralen gloeien!

II.

AVONDLIED.

WIJZE: Psalm 24, of Psalm 62.

O Heer, die de Eerste en Laatste zijt!
 U zij ons staamlend lied gewijd,
 U loven onze dankgebeden.
 Hoe diep beschaamt ons Uw genâ!
 Zij sloeg ons als een moeder gâ,
 Zij kroonde ons met barmhartigheden.

Vergeving, Heer! nu de avondstond
 Die ons op nieuw gezegend vond,
 Op nieuw ons schuldig heeft bevonden!
 Och, wasch in Uw verzoenend bloed
 De onreinheid van ons krank gemoed,
 En doe ons niet naar onze zonden!

Bescherm ons in den donkren nacht!
 Omring ons met Uw Englenwacht!
 Doe onzer ziele Uw vrede smaken!
 Stort, naar Uw groote zondaarsmin,
 Ons krachten der vernieuwing in,
 En doe ons gants verjongd ontwaken!

En als de levensavond komt,
 Waarop ons laatste lied verstomt,
 Ontneem Gij dan den dood zijn wapen!
 En laat Uw Woord de peluw zijn,
 Waarop wij d'eeuwgen morgenschijn,
 Door U verzegeld, tegenslapen!

III.

AAN JEZUS' VOET!

WIJZE: Psalm 42.

Heer en Heiland! aan Uw voeten
 Buig ik mij aanbeddend neer,
 Om te bidden en te boeten,
 Om te juichen tot Uw eer.
 Ach, waar elders zou ik gaan?
 Dreigend-blikt de waereld m' aan,
 En ik voel nog al de wonden
 Van haar zorgen, van haar zonden.

Maar Gij zaagt mij in de verte,
 Dwalend schaap, die U niet zocht!
 Diep bewogen met mijn smerte,
 Riept Gij, of ik volgen mocht.
 Trouwe Herder! met Uw bloed
 Hebt Gij al mijn schuld geboet,
 Want Gij droegt me in stervende armen
 Naar den schoot van Gods erbarmen.

Tot de waereld wederkeeren?
 Neen, dát niet in eeuwigheid!
 Sterk mij, goede Geest des Heeren,
 Die mij hiertoe hebt geleid!
 Voed in mij een droefenis,
 Die aan God gevallen is,
 Die mij straks een vreugd zal geven,
 Boven alle vreugd verheven!

Heer! Uw arme Magdalene
 Vindt in U haar hoogste Goed.
 Niets begeert zij dan dit éene:
 Laat mij blijven aan Uw voet!
 Troost, vernieuw en heilig mij,
 Tot ik gants gelouterd zij,
 Tot ik, juichend voor Uw throone,
 Eeuwig boven bij U wone!

IV.

ZONDAGSLIED.

WIJZE: Gezang 96.

Wees gegroet, gij Eersteling der dagen!
 Morgen der verrijzenis!
 Bij wiens licht de macht der hel verslagen
 En de dood vernietigd is!
 Heere Jezus, Trooster aller smarten!
 Zon der Waereld! schijn in onze harten!
 Deel ons zelf den voorsmaak meê
 Van der Zaalgen Sabbats-vreê!

Op Uw woord, o Leven van ons leven!
 Werpt ons hart den zweetdoek af.
 Door de kracht Uws Geestes uitgedreven,
 Wandlen we uit ons zondengraf.
 Leer ons daaglijks, leer ons duizendwerven,
 Meêgekruisigd in Uw Kruisdood sterven,
 En, herboren opgestaan,
 Achter U ten Hemel gaan!

In Uw hoede zijn wij wél geborgen:
 En schoon eerlang 't oog ons breek',
 't Zal ontsluiten op den Grooten Morgen,
 Na deez' aardsche Lijdensweek!
 Heere! welk een Zondag zal dat wezen,
 Als we, onsterflijk uit onze asch verrezen,
 Knielen voor Uw dankaltaar. . . .
 Amen, Jezus! maak het waar!

V.

LOFLIED.

WIJZE: Psalm 118.

O Heer! wien ooit Uw goedheên treffen,
 Ons past het danklied bovenal.
 Leer ons een herderstrouw beseffen,
 Die niemand ooit doorgronden zal!
 Daar duizenden wanhopig dwalen,
 Riept Ge óns van d' oeff afgrond weêr!
 Wij zullen 't eeuwig U herhalen:
 Oneindig is Uw liefde, o Heer!

Ons geeft ge, in schaduw van Uw wieken,
 Een schuilplaats tegen Zonde en Hel:
 Daar zegt, bij 't Hemelsch morgenkrieken,
 Ons hart den nacht des doods vaarwel.
 Ook ónze heildorst wilt Gij lesschen,
 Ook óns verlost Gij door Uw kruis;
 En van verloren zondaressen
 Maakt Gij ons dochters in Gods Huis!

Hoe zullen we U naar waarde danken?
 Verlosser, neen! wij kunnen 't niet.
 Wat tranen en gebroken klanken
 Is alles wat ons overschiet.
 Ach, in ons-zelve stof en assche,
 Is dit ons daaglijksch smeekgebed:
 Dat ons Uw Geest volkomen wassche
 Van de allerlaatste zielesmet!

Voltooi in ons Uw werk, o Heere!
 Bekwaam ons tot den goeden strijd!
 Opat wij leven U ter eere,
 Die 't Leven onzer zielen zijt!
 Opat we in U den Vader loven,
 Den Vader van barmhartigheid,
 Bij wien Ge, in 't Hoog Vertrek daar Boven,
 Uw Magdalena's plaats bereidt!

VI.

VRIJDAGSLIED.

WIJZE: Psalm 65.

O dag des doods, o dag des levens,
 Gevreesd en toch begeerd!
 Ge ontzet en gij vertroost mij tevens,
 Zoo vaak gij wederkeert.
 Gij zaagt Gods eigen Zoon gebonden,
 Bezwijken in Zijn bloed;
 Maar ook, het handschrift mijner zonden
 Vernietigd aan Zijn voet!

Zijt Gij, o Heer, aan 't kruis geslagen,
 Om 't geen ik overtrad?
 Hebt Ge, eer mijn oogen 't daglicht zagen,
 Mij alzoo lief gehad?
 Ontneem dan, daar ik voor U kniele,
 Mij dit zelfzuchtig Ik,
 En word de liefde mijner ziele,
 Tot aan mijn jongsten snik!

Dan licht steeds in den dag van heden
 Me een Goede Vrijdag aan,
 Die mij met psalmen en gebeden
 Ten Kruisberg op doet gaan:
 Die mij ziet lijden aan Uw wonden,
 En sterven aan Uw dood,
 Mijn ouden mensch met al mijn zonden
 Begravende in zijn schoot!

 HET BOEK DER LIEDEREN.

I.

ZIELZUCHT.

O Gij Eenigste, dien ik voortaan
 Overal en bij alles bedoel!

Gij begrijpt wat mijn harte doet slaan,
 Want Gij heiligt elk beter gevoel.
 Heer! ik zegen al wat ik ontmoet,
 En geen pad is meer eenzaam of ruw;
 Ook de bitterste smart is mij zoet,
 Nu ik weet dat zij uitging van U!

In Uw vleugelen-schâuw, waar ik schuil,
 Wordt mijn ziel met Uw zegen gelaafd.
 Neem mijn liefde en mijn leven in ruil,
 Neem als dankoffer weér wat Gij gaaft!
 Heer! Uw wil is mijn eenigste wet.
 Want ik zie dat Gij goed zijt als groot;
 En ik volg U met vliegenden tred
 Door de zwarte vallei van den dood.

Ik verging als Uw hand mij verstiet:
 Och, voltooi wat Uw almacht begon!
 Werp omver wat de zonde nog liet,
 Woon in 't hart waar Uw geest overwon!
 Tot het uurtjen der aflossing slaat,
 En Gij-zelf Uw verlangende Bruid,
 Met de heerlijkheid Gods op 't gelaat,
 In den Hemel Uw feestzaal ontsluit.

O gij Hope, die nimmer bedriegt,
 Straal mij toe uit uw vriendlijke sfeer!
 Op een zee van genade gewiegd,
 Werp ik vruchtloos het dieplood ter neêr.
 Maar al duizelt mijn zwijmend verstand,
 Ik verheug me in mijn Heer en mijn God;
 En al zinkt mij de harp uit de hand;
 Ook het stamelen-zelfs is genot!

 II.

TROOST.

WIJZE: Gezang 22.

Als ik, oog en hart naar Boven,
 Alles heilig overleg,

Schijnt een kinderlijk gelooven
Mij de kortste Hemelweg.

Als de laatste windsels vielen
Van mijn eigen wil en waan,
Zult ge, o Heer! het licht der zielen
Mij ook vriendlijk op doen gaan.

Gij begeert een vol vertrouwen
En een onverdeeld gemoed,
Eer Ge Uw zoetste balsems dauwen,
Eer Ge Uw Beth-el blinken doet.

Stond de Hel met al haar machten
Ook klapwiekend aan mijn zij',
Onbeweeglijk blijf ik wachten,
Want Uw vleuglen dekken mij!

'k Moet eerst in Uw waarheid leven,
Wandlen op den wilden vloed,
Diepte en slagboom óver zweven
Aan Uw hand, die wondren doet!

Uit den deemoed groeit de vrede.
Heer! Gij heiligt iedre smart:
Gij bemint een blijde bede,
Die ons opvoert naar Uw hart!

III.

DE GELIEFDE.

WIJZE: Gezang 7.

Van U wil ik niet wijken:
Wijk, Heere! niet van mij —
In alle koninkrijken
Is daar geen schat als Gij.
Al beurde 't morgenkrieken
Mij op in 't lichtgebied,
Al gaf de wind mij wieken,
Iets lievers vond ik niet.

Brengt paerels en juweelen,
 De weeldrigste erfenis, —
 Wat kan mijn ziele streelen,
 Als ik mijn leven mis?
 Brengt koninklijke goedren
 En keizersstaf en throon, —
 Gij, rijkdom der gemoedren,
 Gij, Jezus, spant de kroon!

Al moest mijn akker scheuren
 Van 't blaakrend zonnevuur,
 Gij zoudt er frischheid geuren,
 Herschepper der natuur!
 Al bood me een vreugdetempel
 Zijn zoetsten zwijmelwijn,
 'k Wil liever op Uw drempel
 Een trouwe Jonger zijn!

Al dreef me een nacht van zorgen
 Naakt, dor, naar 't vreemde strand,
 Gij waart mij lichte morgen,
 Kleed, brood, en vaderland!
 Al sneeuwde 't louter bloemen
 En gaven om mij heen',
 'k Zou alles 't mijne noemen,
 Maar minnen — U-alleen!

Gij, Heer! laat rotsen groenen
 En zamelt graan van 't meir.
 Alle Englenlegioenen
 En starren zijn Uw heir.
 Maar liefde en trouw verzachten
 Den lichtgloed Uwer macht:
 De ziel houdt op te smachten,
 Waar Uwe ontferming lacht!

Roept de Aarde mij ten strijde,
 Gij gordt mij 't wapen aan.
 Sluipt mij de slaap ter zijde,
 Gij doet mij biddend staan.

Gij draagt me in 't eeuwig leven,
 Als hier mijn blik verschiet
 U wil ik niet begeven,
 En Gij, begeef mij niet!

IV.

GELOOFSKRACHT.

Bange dagen, lange nachten,
 Zorgen over hart en huis,
 Tranen in de bedekhuis,
 Zielesmarten, zieleklachten,
 Bij inwendig angstgeklop,
 Staaplen zich tot bergen op.

Bevend staat ge, in 't onweérklaatren,
 Boven op de hooge rots,
 Midden in het golfgeklot
 Van de bodemloze waatren —
 Nergens glooit een wandelbaan:
 De open afgrond gaapt u aan!

Op de kniën neêrgezegen,
 Roept ge uw borst, maar vruchtloos, moê:
 Nergens lacht een oog u toe,
 Nergens wuift een hand u tegen.
 Ach, niet lange hardt gij 't meer:
 Weldra stort ge duizlend neêr!

Eensklaps, luister! door uw kernen
 Klinkt een stem des Hemels heen:
 „Werp u moedig naar beneên
 „In den schoot van Gods erbarmen!
 „Wêl die op den Heer vertrouwt:
 „God behoudt als niets behoudt!”

En met aarzlend zielsontroeren
 Staart ge in d' afgrond aan uw voet,
 Waar de dolle branding woedt

En getande klippen loeren —
 Ach, uw raadloos ongelooft
 Deinst terug van zulk een kloof!

Nu herklinkt de stem van Boven:
 „Wie het op Gods machtwoord waagt,
 „Zal ervaren wie hem draagt:
 „Driemaal zalig die gelooven!”
 En — daar springt ge in 't dreigend graf
 Met gesloten oogen af!

Maar, o wonder! Englenwieken
 Zijn u eensklaps aangegroeid!
 Opwaards zweeft ge Uw voorhoofd gloeit
 Van een eeuwig morgenkrieken,
 En uw hart rust op de borst
 Van den Grooten Vredevorst!

V.

DE MAGDALEENSCHEN BIJ HET KRUIS.

Mijn Jezus, Heer en Koning!
 Zijt Gij dan niet des Vaders Zoon?
 Wordt deze berg uw woning?
 En is dit kruis uw thron?
 Hebt gij geen laafnis dan de gal
 Van dezen hyzopstengel?
 En is daar mensch noch engel,
 Die U verlossen zal?

Gij daaldet vol erbarmen
 Van uit uw heerlijkheid ter neer,
 En droegt in herdersarmen
 Het lam ter schaapskooi weér:
 En — bitter loon dier liefdevlam,
 Zoo vriendelijk en louter! —
 Nu zwoegt Gij-zelf op 't outer,
 Een stervend offerlam!

Helaas! zijn dát die voeten
 Waaraan ik eenmaal nederviel
 Om al de schuld te boeten
 Van mijn bedroefde ziel?
 Kon ik ze zalven met den vloed,
 Die voortstroomt uit mijn oogen,
 En met mijn lokken droogen
 Van dit onschuldig bloed!

Helaas! zijn dát die lippen,
 Zoo zeegnende eens, zoo zacht altijd!
 Zij doen een angstkreet glippen,
 Die door mijn boezem snijdt:
 Dat: „Eli!” dat ten hemel vaart,
 Onmenschelijke Joden!
 Ontroert uw bleke dooden,
 En schudt het hart der aard!

De sterke rotsen breken,
 De zon verbergt haar schemerschijn:
 Zou dan Zijn kracht bezweken,
 Zijn wensch verworpen zijn?
 Neen! neen! een heilgeheimenis
 Gaat troostend voor mij open,
 En biddend wil ik hopen,
 Dat hier Gods vinger is!

Ja, Heer! nu weet ik zeker,
 Eén machtwoord . . . maar Gij wilt het niet.
 Gij-zelf aanvaardt den beker,
 Dien U de waereld biedt.
 Verzoenend hangt ge U-zelv' ten toon
 O hoofd vol bloed en wonden!
 De doornen mijner zonden
 Zijn ook in deze kroon!

En kost mijn overtreden,
 O mijn Rabbouni, U zóóveel?
 Dan kiest mijn ziel U heden
 Tot haar genoegzaam deel!

Gij, Levensvorst! Gij stierft voor mij?
 'k Wensch dan voor U te sterven,
 Al ware 't duizendwerven,
 En — nimmer scheiden wij!

Mij nemen wolf noch raven
 Uw afgemarteld lichaam af:
 Ik zal het meê begraven,
 En waken bij Uw graf.
 'k Zal dáar zoo lange weenen, Heer!
 Tot Ge opstaat als te voren,
 En mij Uw stem doet hooren:
 „Maria, ween niet meer!”

VI.

ZENDELINGSLIED.

WIJZE: Psalm 66.

Straks groeten we onze moederstranden,
 En tarten wind- en golfgebruisch:
 Verbroken zijn alle aardsche banden,
 Verlaten staat het ouderhuis.
 Wij zweven, wáar de wimpels weemlen,
 Op d' ademtocht van Hem die leeft,
 Voor Wien de hemel aller heemlen
 Met oversluierd aanschijn beeft.

Het ga ten leven, 't ga ten doode,
 Hem klopt ons hart, Hem looft ons lied,
 Hij die zich wijdt tot Hemelbode,
 Hij rekent op deze Aarde niet.
 Als wij in Uw gemeenschap blijven,
 O Eerste en Grootste Zending Gods!
 Dan ligt het anker, waar we aan drijven,
 Geworteld in der eeuwen rots!

De stem die fluistert in onze ooren
 Gelijk een Englenharpgezag,
 Is waard dat wij haar dankend hooren,
 Dat wij haar volgen levenslang.

Hier werd nog nooit een hart bedrogen!

De hoop bezwijm', 't geloof verwint:
Het doel blinkt heerlijk in onze oogen,
Ook waar de weg in nacht begint.

De Broederkring is wijd getrokken
Door zeeën en gebergten heen,
Toch zal geen macht hun ringmuur schokken:
't Cement der liefde hecht ze aanéén.
Eendrachtig zwoegen we onder 't zwerven,
Gezegend, meest op 't onvoorzienst!
Eén strijden is 't, één rustloos werven
Voor Jezus en Zijn liefdedienst.

't Is zoet en zalig neêr te knielen,
Vereenigd in des Vaders Zoon.
In 't bidden bloeit er voor de zielen
Een daaglijksch weêrzien voor Gods Throon.
Al dobbren we op verscheiden baren,
Geen afstand die de harten scheidt!
Al dort de holster onzer jaren,
De zaadkorl rijpt voor de eeuwigheid!

Straks roept de Heer Zijn welbeminden
Bij 't licht van d' eeuwgen zonneschijn:
Dan zullen wij elkaâr hervinden,
En zonder einde samen zijn.
De sabbatsmorgen na de orkanen,
De palm na 't zwaard, de kroon na 't kruis!
En — na het pelgrimspad der tranen
De blijde rust in 't Vaderhuis!

VII.

DES CHRISTENS HOPE.

WIJZE: Gezang 68.

Zielen, die naar 't welbehagen
Van uw Heer en Heiland streeft!
Die in blijde en droeve dagen
Enkel voor den Hemel leeft!
In wat liefelijke hoop
Kronkelt zich uw pelgrimsloop!

Boven in des Vaders woning,
 Wacht u 't rijk genadeloon:
 Heerschen zult gij naast uw Koning,
 Blinkende op den waereldthron.
 Wie Zijn smaadheid heeft gedeeld,
 Wordt Zijn heerlijk evenbeeld!

Als Zijn vijanden, gebonden,
 Buigen voor Zijn voetschabel,
 Dood en doodsangst zijn verslonden
 In de diepten van de hel,
 Als God allen alles is, —
 Dan ontvangt ge uwe erfenis!

Dan zal 't Lichtrijk stoorloos bloeien,
 Dat de Heer heeft toebereid:
 Liefde zal uw borst doorgloeien
 Met een volle tederheid;
 't Godsvuur vonkelt rein en klaar
 Op der zielen dankaltaar.

Al het stormen is vergeten,
 Al het steken van de zon;
 's Hemels manna zult gij eten,
 Drinken uit de Levensbron:
 Eeuwig levende in den Heer,
 Hongert gij noch dorst gij meer!

Gods almachtig mededoogen
 Neemt den prikkel uit uw smart,
 Wischt de tranen uit uw oogen,
 Sluit de wonden van uw hart,
 En uw dorre dorenkrans
 Lost zich op in rozen glans!

In de reine priesterkleëren
 Wandelt ge onverdelfrijk om,
 In de liefdedienst uws Heeren
 Werkzaam in Zijn Heiligdom,
 Waar gij voor een roeping rijpt,
 Die gij liefhebt en begrijpt!

Bij een steeds ontwikkelend leven
 Zult ge in koningsvrijheid staan,
 Waerelden des lichts doorzweven,
 Zonnen leiden langs heur baan,
 Zielen voeren tot haar God
 Onder klimmend heilgenot.

En hoe hooger gij moogt blinken
 Van Uws Heilands majesteit,
 Zult gij dieper nederzinken
 In geknielde ootmoedigheid;
 't Ruischt door al uw hallels heen :
 „Vrije Gunst, Genade-alléen!”

Staak dan al uw jammerkragen!
 Schim en schaduw krimpen al:
 Spoedig zal de morgen dagen,
 Die geen avond hebben zal.
 Voorwaards met uw pelgrimslied:
 „Die gelooven haasten niet!”

VIII.

KOMT HERWAARDS TOT MIJ.

Ik kom gelijk ik ben, o Heer!
 Omdat Ge, uit deernis met mijn nood,
 Uw heilig bloed voor mij vergoot,
 En roept: „Verloren schaap, kom weêr!
 „Kom rusten in Mijn schoot!”

Ik kom gelijk ik ben, o Heer!
 En worstel niet, in blinden waan,
 Om zelf mij van de straf te ontslaan;
 Want Gij-alleen, en niemand meer,
 Hebt al mijn schuld voldaan!

Ik kom gelijk ik ben, o Heer!
 Belast en moê naar geest en vleesch;
 Van binnen strijd, van buiten vrees,
 Geslingerd als een ruischend meir,
 Waarop de noodstorm rees.

Ik kom gelijk ik ben, o Heer!
 Ellendig, blind, en arm, en naakt,
 Bewust, dat gij mijn boeien slaakt,
 Mij kleedt met heiligheid en eer,
 En ziende en zalig maakt,

Ik kom gelijk ik ben, o Heer!
 Gij, die geen boetling ooit verstiet,
 Ik weet, dat Gij 't mij welkom biedt;
 Want storten ook gebergten neêr,
 Uw heilwoord wankelt niet.

Ik kom gelijk ik ben, o Heer!
 Uw liefdemacht en majesteit
 Heeft mij verteederd en bereid;
 Gij wierpt den laatsten slagboom neêr;
 'k Ben de Uwe in eeuwigheid!

 IX.

KERSTLIED.

WIJZE: Gezang 144, met verandering, naar de compositie
 VAN J. A. GLEIM.

Zalige Englen, looft den Heere!
 Gij hoogste Heemlen, geeft Hem eere!
 Juich, Aarde! om 't heil u toegezegd.
 God heeft in den mensch behagen,
 De bergen zullen vrede dragen,
 En alle heuvels heilig recht.
 Want van Zijn hoogen thron
 Zendt God Zijn eigen Zoon.
 Hallelujah! In Efrata
 Toont God Zijn gunst. Hallelujah!

Welkom, welkom hier beneden!
 Gij Koning uit Gods Hemelsch Eden,
 Die ons komt hoeden met Uw staf,
 Die met God ons komt verzoenen,
 En de eeuwge levenskrans doet groenen,

Ook in de schaduw van ons graf!
 Laat, Godlijk Kindekijn,
 Ons hart Uw krebbe zijn!
 Hallelujah! Uw heilgenâ
 Verlate ons nooit. Hallelujah!

X.

EEN LIED DES VERTROUWENS.

WIJZE: Gezang 36.

'k Heb mijn hart en leven
 In Uw hand gegeven,
 Algenoegzaam God!
 Is de dag van morgen
 Voor mijn oog verborgen,
 Gij bestuurt mijn lot.
 't Is Uw trouw,
 Waarop ik bouw,
 Gij, die d' eeuwgen waereldslinger
 Vasthoudt met den vinger!

Wacht mij op mijn wegen
 Zonneschijn, of regen;
 Vreugde, of zielepijn;
 Overvloed, of kommer;
 Groen olijvenlommer,
 Of een zandwoestijn:
 Wat Gij doet
 Is altijd goed:
 'k Wensch mij, liefdriek Alregeerder!
 Minder niet noch meerder.

Mag ik in verrukken
 De eêlste rozen plukken,
 Die de vriendschap gaf;
 Moet ik tot mijn sterven
 Over doornen zwerven
 Met mijn pelgrimsstaf:

Jezus! Gij
 Blijft mij nabij
 Als mijn beste Vriend en Broeder,
 Trouwer dan een moeder!

Buigt mijn stam reeds over
 In het najaarsloover;
 Is mijn blad nog groen:
 U zijn al mijn dagen!
 Leer me Uw gunst te vragen
 En Uw wil te doen!
 Heer! bereid
 Me Uw heerlijkheid,
 Laat mij heengaan in genade,
 't Zij dan vroeg of spade!

Of de stormen klaatren
 Op de wilde waatren
 Van de levenszee;
 Of het golfgewiegel
 Effent tot een spiegel:
 'k Dobber naar de reê...
 Als Uw hand
 Maar 't roer omspant,
 Eindigt eenmaal al mijn slaven
 In Uw blijde haven!

Bij mijn laatste woning,
 Groote Vredekoning!
 Houdt Uw Engel wacht.
 Als de heemlen kraken,
 Zal ik blijde ontwaken
 Uit een korten nacht.
 Vaar dan wel,
 Gij donkre cel,
 'k Zweef tot eeuwig lieven, loven,
 Levende op naar Boven!

Vrij van strijd en wonde,
 Zonder zorg en zonde,

In het Eeuwig Licht,
 Buigende aan Zijn voeten,
 Jezus te begroeten . . .
 Welk een heilgezicht!
 't Is te zoet
 Voor vleesch en bloed . . .
 Breek, o Jezus! met Uw handen
 De allerlaatste banden.

XI.

EEN NIEUWJAARSHYMNE.

Eer wij hun naadring ontwaren,
 Weven de rustloze jaren
 't Web onzer jonkheid reeds af;
 En tusschen tranen en lachjens,
 Stormen en zomersche dagjens,
 Wandlen wij voort naar — ons graf!

Bloemen en doornen verflensen;
 Wisslende droomen en wenschen
 Zweven op d' adem van 't lot;
 En onder zoetheên en zorgen
 Predikt de nacht aan den morgen:
 „Niets is bestendig dan God!”

Boven alle eeuwen verheven,
 Stort Hij een vonk van Zijn leven
 D' eindigen boezem ons in:
 En uit Zijn eeuwige gaven,
 't Zij ze kastijden of laven,
 Ademt Zijn eeuwige Min!

Onder het dorren der blâren,
 Onder het bleeken der hairen,
 Onder het snerpen der smart,
 Lacht zij zoo zeker ons tegen,
 Als bij gebloesemden zegen
 En bij lente van 't hart!

Eere zij God in den Hoogen,
 Die, van ontferming bewogen,
 Christus, Zijn Eenige, ons schonk,
 Die, toen wij redloos vervielen,
 't Leven bergaf aan de zielen,
 Dat in de zonde verzonk!

Eere zij God in den Hoogen,
 Die, van ontferming bewogen,
 Alles ons schenkt met dien Zoon!
 Voedsel en zielespijs tevens,
 Kracht bij de worstling des levens,
 En ná de worstling — een kroon!...

Zalig die Christus vertrouwen!
 Looft en aanbidt Hem, gij Vrouwen,
 Midden in blijdschap en rouw!
 Angstige twijflaars geloofden,
 Lasteraars bogen de hoofden
 Op het gebed eener Vrouw!

Martha's vol ijvrende zorgen,
 Teedre Maria's, verborgen
 Achter de schouw van Zijn Woord!
 Dient Hem! en kiest u dat ééne,
 Dat, schoon een waereld verdwene,
 U onontvreembaar behoort!

Looft en aanbidt Hem, gij Moeders!
 't Onderpand uwes Behoeders
 Glimlacht u toe van uw borst:
 U ook heeft de Engel bejegend,
 En ook uw naam is: Gezegend"
 Sints gij een zuigeling torscht!

Voedt Gij dien op tot Zijne eere!
 Psalmzingt: „Wij dienen den Heere,
 „Ik, en mijn Kind, en mijn Huis!“
 Dan, als de stormen ontwaken,
 Kunnen zij 't wiegjen niet naken:
 't Staat aan den voet van het Kruis!

Looft en aanbidt Hem, gij Wichtjens!
 Gij, op wier blanke gezichtjens
 't Beeld van uw Schepper nog gloort!
 Al wat gij biddende stamelt,
 Wordt door Zijn Englen verzameld,
 Wordt door Zijn Liefde verhoord!

Bij het gezicht van uw vrede,
 Fluistert ons harte de bede:
 „Heer! maak ons hunner gelijk.
 „Want wie als kindren gelooven,
 „Opent Uw trouwe Daarboven
 „Immers Uw zaligend Rijk?”

Ja! wat geen ooge ooit bekoorde,
 Ja! wat geen oore hier hoorde,
 Ja! wat geen hart heeft vermoed,
 Dát wordt het erfdeel der Zijnen,
 Dáár waar de graven verdwijnen,
 En waar geen zonde meer woedt!

Laat dan de scheemrende jaren
 Snel als sekonden ontvaren,
 Eeuwiglijk vast is Gods Woord!
 En ieder tikjen in d' ader,
 Voert ons den dageraad nader
 Dat ons Zijn Hemel behoort.

XII.

G E L O O F S M O E D .

Geen maantjen licht, geen poolstar licht,
 De bliksem alleenig doorflickert den nacht.

De wilde draaikolk brult u toe —
 Rampzalige Stuurman! hoe is u te moê?...

„De donder loei, de maalstroom klots’,
 „Mijn scheepjen ligt vast als een burcht op een rots.
 „Geen nood! Het berst niet, schoon het kraakt:
 „God heeft mij 't Geloof tot een anker gemaakt!”

Uit het Hoogduitsch.)

XIII.

NOG EEN NIEUWJAARSHYMNE.

Komt, laat ons samen nederknielen
 Voor Hem die ons geschapen heeft!
 Hem zij de aanbidding onzer zielen,
 Die 't Leven is en 't Leven geeft!
 Hij strooit de jaren voor zich henen,
 Gelijk de landman 't koren strooit.
 De Tijden kwamen en verdwenen:
 Der Tijden God verandert nooit!

O Heer! Gij waart van eeuwigheden,
 En zijt tot in alle eeuwigheên!
 Wij, die op aarde één span bekleeden,
 Vergaan als 't gras voor onze schreên.
 Hoe spoedig grijzen onze hairen!
 Straks dreunt de laatste klepelslag!
 Gij — telt één dag als duizend jaren,
 En duizend jaren als één dag!

Maar ook Uw liefde, o God van zegen!
 Is eeuwig, wij! Gij liefde zijt!
 Gij leidt ons op de rechte wegen,
 Gij sterkt ons in den goeden strijd!
 Gij toonde Uw godlijk welbehagen
 Ons van den moederschoot af aan:
 Gij hebt ons op de hand gedragen
 En — wondren van gená gedaan!

Schoon wij de starren tellen konden,
 Uw gunstbewijzen telt niet één!
 Wij — steeds vermeerdren we onze zonden;
 En Gij — Uw goedertierenheên!
 Als we in den geest al 't heil verzaamlen,
 Dat Ge in één enkel jaar ons schenkt,
 Dan buigen we ons in 't stof en staamlen:
 „Wie zijt Gij, Heer! dat Ge ons gedenkt?”

Waar zijn uw achtmaal duizend uren,
 O Jaar? — Voorbij! voor goed voorbij!
 Maar eeuwig zal de erinring duren
 Van Gods ontfermend medelij'.
 Ik ben geringer, Heere Heere!
 Dan al het heil, dat mij weërvaart:
 Uw goedheid, die ik heden eere,
 Is wèl een eeuwig danklied waard!

In 's Heilands naam kom ik U smeeken,
 Vernieuw me Uw liefde in 't nieuwe jaar!
 Laat me Uw vertroosting niet ontbreken!
 Omring mij met Uw Engelschaar!
 Breng mij terug van elke dwaling!
 Maak mij van alle banden vrij!
 En geef dat iedere ademhaling
 Een lofzang Uwer liefde zij!

 XIV.

E E N G E B E D .

Gij, die de zonden kent die op mijn ziele kleven,
 O Christus! blijf mijn weg, mijn waarheid en mijn leven!
 Wasch mij in 't zoenbloed af, dat stroomde van Uw kruis,
 En leid mij door Uw geest naar 't eeuwig Vaderhuis!
 Wees Gij mijn liefde, Gij mijn vreugde, Gij mijn smarte,
 Mijn daaglijksche arbeid, Gij!.... Wat omgaat in mijn harte,
 Wat opgaat voor mijn oog, al wat ik werk en wacht,
 De lichte dageraad, de starreloze nacht,
 De eerste aanvang, 't uiterste eind, — 't zij alles in Uw handen
 Gelegd, in U gedaan, in U verbeid!.... de banden
 Der waereld klemmen nog, verbreek ze en maak mij vrij!
 Ontzie niet, maar verplet! Verteeder, heilig mij!
 Maak mij tot niets, U-zelv' mijn alles! Leer mij sterven
 En opstaan in uw dood en doodstriomf; en erven
 Met U die alles van den Vader erft. Uw smaad
 Zij al mijn glorie, en Uw trouw mijn toeverlaat!
 Woon in mij! Word mij spijs en adem! Maak me Uw tempel,
 Een werktuig in Uw hand, een wachter op Uw drempel,
 Uw minste' Apostel! Moet mijn stemme zijn gehoord,
 Geef Gij mij woorden, Gij van eeuwigheid Het Woord:

Of wilt Gij 't anders, moet ik zwijgende U getuigen,
 Leer zwijgend mij het hoofd aan Uwe voeten buigen!
 Want U-alleen is de eer!... En schoon mijn doodsuur sloeg,
 Gij Jezus! Zijt de mijne: Uw Liefde is mij genoeg.

XV.

HUISLIED.

Zoo iemand mij liefheeft, die zal mijn woord
 bewaren; en mijn Vader zal hem liefhebben
 en wij zullen tot hem komen, en zullen
 woning bij hem maken.

DE HEER.

Liefste Jezus, Heer en Koning!
 Welk een blijdschap! welk een eer!
 In onze arme zondaarswoning
 Slaat Ge uw tabernakel neêr!
 Voor geens Prinsen praalvertooning
 Ruilen wij onze' eenvoud meer.

Wat al jaren zijn verstreken,
 Eer mijn hart U opensloot!
 'k Hoorde U kloppen, 'k hoorde U smeeken....
 Eindlijk werd me Uw trouw te groot:
 Slot en stugge grendel weken,
 En — Gij wierdt mijn huisgenoot!

Sedert — wekt Ge ons elken morgen;
 Sints — geleidt Ge ons tred voor tred.
 't Doornig kussen onzer zorgen
 Schudt Gij tot een rozenbed:
 Aan Uw borst zijn wij geborgen,
 En voor nood en dood gered!

Heer! waar Gij zijt, woont de vrede:
 Gij geeft lust tot elken plicht;}
 Boven wensch en boven bede
 Maakt Gij kruis en kampstrijd licht.
 Alles deelt Ge een weêrglans mede
 Van Uw zalig aangezicht!

Hoop, Geloof en Liefde strenglen
 Palmen rond ons klein gezin,
 Waar vier zielen zich vermenglen
 In het smeltvuur Uwer Min.
 Gij regeert, en al Uw Englen
 Gaan ten onzent uit en in.

XVI.

DIE STRAAL WAS UW GENADE.

Over naakte steenrotskloven
 Hing een bloemtjen, krank en bleek —
 Toen op eens een straal van Boven
 Zeegnend tot haar nederstreek.

Nu herleefden gloed en kleuren
 Op de saamgekrompen blaân,
 En zij vulde met haar geuren
 Heel heur eenzaam plekjen aan.

Heer! ai, sla mij zeegnend gade
 Tot mijn allerjongsten snik!
 Want die straal — was Uw genade,
 En die kranke bloem — was ik!

(Gevolgd.)

HET VERDWAALDE KIND.

Zie het onverstandig kind,
 Spijt vermanen en verboden,
 Naakt en bibbrende in den wind
 Uit des vaders huis gevloeden,
 In de blindheid van zijn waan
 Aan den rand des afgronds staan!

Bevend slaat de moeder 't gâ,
 Met een hartverscheurend kermen;

Higgend ijlt de vader 't na,
 Lokkend met ontsloten armen:
 Moeders klaagstem, Vaders hand,
 Redden 't kostbre liefdepand. —

Wij ook, warsch van wet en tucht,
 Weinig meer dan groote kindren,
 Zijn des Vaders huis ontvlucht,
 Om losbandig rond te vlinderen:
 Hoog en hooger klimmen we op,
 Tot wij wagglen op den top.

Maar daar klinkt een deerniskreet!
 Maar daar houdt een hand ons tegen!
 De afgrond, die ons duizlen deed,
 Wisselt voor gebaande wegen:
 Ginder, boven zon en maan,
 Lacht op nieuw ons Thuis ons aan!

De eélste drift in Man en Vrouw,
 Bloed- en zielsverknochtheid tevens,
 Moedermin en Vadertrouw,
 Wat toch zijn ze, o God des levens?
 Spiegels, waar Uw licht in speelt,
 Uwer Liefde schaduwbeeld!

BARMHARTIGHEID.

Desgelijks ook, dat de vrouwen in een eerbaar
 gewaad, met schaamte en matigheid zich-
 zelve vercierden, niet in vlechtingen des
 hairs, of goud, of paerlen, of kostelijke
 kleeding: maar, hetwelk den vrouwen be-
 taamt die de Godvruchtigheid belijden, door
 goede werken.

De Apostel PAULUS.

Op 't balfeest, waar, te nacht, de dag in 't waschlicht vonkelt,
 De warmte zomert aan den haard,
 Waar de afgodsslang der eeuw, de Wals, haar schubben kronkelt,
 De Lust uit honderd spiegels staart;
 Waar alles maskers draagt van lachjens en van stralen,
 De trotsche Ellend, de booze Smart;

Waar 't harte hupplend in de voeten schijnt te dalen,
 De zinnen in de plaats van 't hart:
 Hoe licht vergeetge daar, gij Schoone! dat daar buiten
 Een Winter woedt, een Armoë staat,
 Die, hongrig en verkleumd, de schimmen op uw ruiten
 Benijdend, morrend gade slaat!
 Dat een juweel te min een dankbre meerder maakte,
 Wiens tranen zuivrer paerlen zijn:
 Dat gij u 't schoonste kleedt door 't kleeden van den naakte,
 Daar Liefde méer is dan satijn!
 De ziel die pas de wiek ter vlucht heeft uitgeslagen,
 Krimpt en verliestze in 't feestgedruisch.
 En daarom sprak de Heer: „'t Is beter bij die klagen
 „Dan in het schaatrend vreugdehuis.”
 En daarom juicht mijn hart en zijt gij d'Englen schooner,
 Alswe u ten tempel op zien gaan,
 Waar de aardmonarch in 't goud, in lompen de arbeidlooner,
 Als broeders voor één Vader staan!
 Die arme is mogelijk rijk in 't koninkrijk des Heeren,
 Die waereldheer een bedelaar! —
 Geef! watge om Hem verlaat, zal tot u wederkeeren:
 Verhonderdvoud hervindt gij 't Dáar!
 Kies de aalmoes en 't gebed voor balkleed en gesteente!
 Voor 't stof uw ziel, voor de Aard Gods Geest!
 Onzichtbaar wevenze u, genoode in Gods Gemeente,
 Een lichtgewaad voor 't Eewig Feest!

TROOST IN HET LAND DER VREEMDELINGSCHAP.

EEN REISLIED VAN DEN ZENDELING NEUMANN.

(Uit zijn dagboek, van het Chineesche eiland Putoy, Zondag 2 Mei 1852)

Mist gij hier vrienden en verwanten,
 Wat nood, als hier en overal
 Een leger blinkende trawanten
 Uw eenzaam pad omstuwen zal?
 Wat nood, of hier de dierbren scheiden,
 En niet één pelgrim met u gaat,
 Wanneer Gods Englen u geleiden,
 En Jezus u ter zijde staat?

Waarheen zich ook mijn schreden wenden,
 Des Heeren voetbank draagt mij nog!
 Ben ik omringd van onbekenden,
 God, die mijn roem is, kent mij toch!
 Mijn Heiland neemt mij in Zijn hoede:
 't Is of mijn ziel Zijn aanschijn ziet.
 En 'k hoor Zijn stem: „Wees wel te moede!
 „Uw Vader, kind! vergeet u niet!”

EEN BLIK VOORUIT.

Als eens mijn uurtjen komen zal,
 En ik van de aard moet scheiden,
 Wil Gij dan in het schaduwdal,
 O Jezus! mij geleiden.
 'k Beveel in Uwe hand mijn geest,
 En volg, o Heer! U onbevreesd
 Naar 's Hemels groene weiden!

Wel zal ik beven op 't gezicht
 Van al mijn duizend zonden,
 Daar mijn geweten-zelf mij richt
 En schuldig heeft bevonden:
 Maar denken wil ik aan Uw dood,
 O Heer! en vlieden tot Uw schoot,
 En schuilen in Uw wonden.

Ik weet in Wien mijn hart gelooft;
 Gij zult mij niet begeven!
 Zijn niet Uw leden, Godlijk Hoofd,
 Onscheidbaar saamgeweven?
 Ja, als ik sterf, dan sterf ik U,
 Want, Heer! Uw dood verwerft reeds nu
 Mijn ziel een eeuwig leven!

Nu Gij den dood verwonnen hebt,
 Blijf ik in 't graf niet rusten:
 Mijn ziel, die reeds de vleugels rept,
 Vreest 's waerelds leed noch lusten.
 Waar Gij nu zijt zal ik eens zijn! . . .

Gegroet dan, eeuwge Zonneschijn
En blijde Hemelkusten!

Zoo sterve ik zonder vrees of schrik,
Getroost in Uw erbarmen:
Mijn sluimring duurt éen oogenblik —
Gij zult mijn stof beschermen.
Straks roept Uw stem: „Ontwaak! Ik klop!”
Dan rijs ik uit de windsels op,
En — werp mij in Uwe armen!

Naar NIKOLAUS HERMANN.

TOT ZOO LANG.

„Uit Hem zijt gij in Christus Jezus,
die ons geworden is wijsheid van God en
rechtvaardigheid en heiligmaking en ver-
lossing.”

De Apostel PAULUS.

Angstig tastende als de blinden,
Doolde ik onophoudlijk voort:
Zoekend, zonder ooit te vinden,
Vragend, maar niet aangehoord:
Tot ik — naar de bron der waarheid
Jezus volgde, en Hem-alléen,
En in onbewolkte klaarheid
Mij de Wijsheid Gods verscheen.

Troosteloos van éen gereten,
Kwijnde mijn doemschuldige hart;
Maar in 't wroegende geweten
Bleef de prikkel mijner smart:
Tot ik — met mijn zielewonden
Naar het Kruis van Jezus ging,
En in ruil voor al mijn zonden
Zijn Gerechtigheid ontving!

'k Zocht de lauwerkrans te plukken,
Die de deugd haar Priestren biedt;
Menig zonde deed ik bukken,

Maar het harte bukte niet:
 Tot — de valsche lauwren dorden,
 Tot — de Geest, dien Jezus geeft,
 Hier dat nieuwe hart deed worden,
 Dat naar Heiligmaking streeft!

Zielevreugd en boezemprangen
 Wisslen ieder oogenblik:
 'k Voel een ongestild verlangen
 Tot mijn allerjongsten snik.
 Maar de Hoop verguldt de zoomen
 Van des waerelds nachtgodijn:
 Jezus komt eens — en volkomen
 Zal dán mijn Verlossing zijn!

HET WOORD GODS.

Houd u met verstandig harte
 Biddende aan uws Heeren Woord!
 Onder 's waerelds smaad en smarte
 Biedt het u een toevluchtsoord.
 Schuil in Zijn beloftenissen
 Met een stillen kinderzin!
 't Zal uw krank geloof verfrisschen,
 't Stort u Licht en Leven in!

Hemelvreugde doet het bloeien
 In het hart tot God gekeerd.
 Hemelvuurvlam doet het gloeien,
 Die verwarmt maar niet verteert.
 Kiemen, die verstorven lagen,
 Spruiten onvergankelijk voort;
 Alles zal hem vruchten dragen,
 Die gezaaid heeft met Gods Woord!

't Is een straal uit Hooger Sfeeren,
 Die des waerelds nacht verblijdt;
 't Is de sterke hand des Heeren,
 Die ons vasthoudt in den strijd.

Alle steunsels mogen wijken,
 Dit weêrstaat de zwaarste last:
 Vreest uw scheepjen voor bezwijken,
 Eeuwig houdt dit anker vast!

Laat des Heeren Woord u laven!
 Laat het schijnen voor uw voet!
 Zelfs de bange nacht der graven
 Wordt verhelderd door zijn gloed.
 Blijf aanbidden en gelooven!
 Sta uw besten schat niet af!
 Laat u 's Waerelds haat niet rooven
 Wat u 's Hemels liefde gaf!

Houd het vast! — Ach, hier beneden
 Is al 't andre wind en waan,
 IJdelheid der ijdelheden,
 Pas ontloken of vergaan!
 Bloesems, die het oog verkwikken,
 Dorren in des plukkers hand:
 Alles duurt hier oogenblikken —
 's Heeren Woord houdt eeuwig stand!

Altijd rijker vloeit het leven
 Uit die Levensbron u toe;
 Zij wordt nimmer moê te geven, —
 Wordt gij 't nemen nimmer moê!
 Onderzoek, met stille bede,
 Dat des Heeren geest u leid!
 Dan geniet ge in 's Heeren vrede
 't Voorgevoel der zaligheid!

(Van verre naar 't Hoogduitsch.)

ZIJ KOOS DE WAERELD!

De waereld gekozen!
 De waereld voor God!
 Heur doornige rozen
 Voor 't stoorloos genot!

Gekozen de waereld!
 Die rustloze zee,
 Die wentelt en dwaerelt,
 Voor de eeuwige reë!

Zij waagt op de stroomen
 Haar vreugde, haar rust;
 Reeds ziet ze, in heur droomen,
 De vriendlijke kust;
 Maar — de onweers genaken
 Met vliegend gespan:
 Hoe ras zal ze ontwaken!
 En, arme! wat dan?

Dan dreigen de kolken
 Heur dobbrende boot;
 Dan fronzen de wolken,
 Dan ratelt de dood!
 Nabij en van verre
 Geen star die verrijst,
 Waar Bethlehems Sterre
 Den weg ons niet wijst!

De kelk der vermaken,
 De kransen der eer,
 't Zinkt al in de kaken
 Des afgronds ter neër.
 Dan stijgen de kreeten:
 „O God van genâ!
 „Dât kon ik niet weten....
 „Sta bij! ik verga!”

Neen, dolende harten!
 Gij weet het niet, neen!
 De waereld geeft smarten,
 Lijdt schipbreuk, vliegt heen.
 Bij Jezus alleenig
 Is vreugde en genot,
 Zoo heerlijk en eenig
 En eeuwig als God!

Komt! wendt dan uwe oogen
 Van de ijdelheid af!
 Heur lach is een logen,
 Heur poort is het graf.
 Weg, droomen en schimmen!
 Het nachtgordijn viel —
 Het Licht staat ter kimmen:
 Het schijne in uw ziel!

(Van verre naar 't Engelsch.)

PASCHEN.

(LENTEKLANKEN.)

De doodsklok weërgalmt van den statigen Dom;
 In 't bloeiende dal kaatst een juichtoon weërom.
 Het uitvaartslied zucht waar de doodsgroef gaapt;
 De leeuwerik jubelt: „Ontwaakt, gij die slaapt!”
 Het lijk zinkt in de aard, die het dekt en zich sluit;
 Het jeugdige groen breekt de grafzerken uit.
 De sneeuwvlok versmelt, en de stroom heft zich op;
 't Herlevende woud schudt den dauw uit zijn top.
 En tusschen 't gemengeld gejuich en geklag
 Geeft de Lente 't gevoel van een Opstandingsdag.

(Uit **RIEHS** Frühlingsrosen, S. 62.)

VERRIJZEN.

EEN PAASCHHYMNE.

Verrijzen! Heerlijke gedachte!
 Welzalig die u mag verstaan!
 Gij waait den kranke die versmachtte,
 Als de adem van den Levende aan.
 Een voorglans van des hemels weelden
 Doet ge opgaan in dit heilig uur,
 En juichend kleedt ge uw zinnebeelden
 In alle vormen der natuur.
 Het beekjen smelt zijn winterteugels,

De bloemen klimmen uit heur graf,
 De vooglen schudden van hun vleugels
 Een dauw van melodiën af.
 't Geboomte heft, als palmenmeien,
 De nieuw geboren takken op.
 „Hozanna!” fluistren de valleien,
 En „Amen!” ruischt de heuveltop.
 „Hernieuwing!” preëkt de jonge lelie;
 Een Godsbelofte is 't kleinste blad;
 De gantsche hof een Evangelie,
 Een weg ten Nebo ieder pad.
 Ja, zelfs de vlinder schijnt te roemen:
 „Ik spon mij stervende in mijn web,
 „Daar wekt me een hemel vol van bloemen,
 „En 'k zweef waar ik gekropen heb!”
 De hoop der lente kleurt elk leven,
 En groent zelfs over 't lijkgesteent.
 Wat droomgestalten zien we zweven,
 Sints lang begraven en beweend!
 Wat lofgebeden, frisch en teder,
 Gaan op in 's harten heiligdom!
 De Jeugd der Ziele bloesemt weder,
 En de Eerste Liefde keert weërom!
 In klank en kleur, beneên en boven,
 Tot waar de blauwe kimmen vliên,
 Roept Aarde en Hemel tot gelooven:
 „Onsterfelijkheid en Wederzien!”

Hoe zalig zal dat Opstaan wezen,
 Als uit den schoot der eeuwigheid
 Een Paradijshof is verzezen,
 Die onvergankbre lommer spreidt,
 Waar de eens gescheiden paren knielen,
 Waar Jakob bij zijn Jozef rust,
 Waar de aangebroken lent' der zielen
 Den boom der Menschheid wakker kust,
 Waar alles heerlijk zal ontknopen
 Wat hier in 't stof niet bloeien kon,
 Waar elk gebroken hart zal kloppen
 In koestring van Gods liefdezon!
 Waar ik u juichend weër zal vinden,

Goede Englen op mijn pelgrimsbaan,
 Gij kort bezeetnen, lang beminden,
 Die mij zoo vroeg zijt voorgegaan!
 Waar 'k eindlijk, eindlijk! U zal groeten,
 Mijn Heer, mijn Heil, mijn Levensvorst,
 En grijpen Uw doorboorde voeten,
 En zinken aan Uw broederborst!

O Christen Paaschfeest! dag der dagen!
 Uw licht vertroost en heiligt mij:
 Een antwoord Gods op al mijn vragen,
 De rots van mijn geloof, zijt gij!
 Gij maakt het graf een Hemelpoorte,
 Aan d' uitgang van dit schaduwdal,
 Den strijd des doods de weêrgeboorte
 Voor 't leven dat niet sterven zal!
 Het schijnbaar slapen is — ontwaken:
 En als de zweetdoek 't overspreidt,
 Voelt juist het oog zijn windsels slaken,
 En — ziet des Hemels heerlijkheid!

Gij menschengeest, zijt onvergankelijk:
 't Is groot — en groot is 't, dat gij 't weet...
 Maar wie zijt Gij, die, onafhankelijk,
 De Vader aller Geesten heet?
 Wie kent den polsslag van Uw leven,
 O Gij, die eind hebt noch begin?
 Wat schepsel kan den maatstaf geven
 Voor zooveel Wijsheid, Macht en Min?
 Gij buigt U zeegnend naar beneden,
 Gij beurt het stof tot U omhoog:
 O diepte van verborgenheden!
 O afgrond, deinzende uit mijn oog!
 Uw wezen, Heer! is niet te peilen:
 Hier voelt de cherub zich een worm,
 En 's menschen rede strijkt de zeilen,
 Gelijk de zeeman in den storm.
 Wij wagen 't staamlende U te prijzen,
 Wij slaan Uw grootheid duizlend gá:
 Ver boven Sterven en Verrijzen,
 Staat Gij, o God Hallelujah

DE TROOST DER GENADE.

Van Thabor naar Gethsemané:
 Eerst hemelvreugd en hemelluister,
 Dan zweet en tranen, schemerduister
 En onuitspreeklijk zielenwee.

Eerst de Englenzang in Efrata,
 De Herdersgroet, de Star der wijzen:
 Straks doodsgewaren die verrijzen,
 En vlucht en vreemdlingschap daarna.

De heilige oever der Jordaan,
 Gods stem: „Mijn Zoon, mijn welbehagen!”
 Dan 't naakt woestijnzand veertig dagen,
 De vuurproef en de worstelbaan.

Der martelaren eersteling
 Staat van eens Engels glans omvloten:
 De Hemel Gods wordt hem ontsloten —
 En wat is 't eind? De steeniging!

Zóo reikt Gods wijsheid eerst het brood
 Tot sterking op de dorre wegen:
 Vóór elken jammer gaat een zegen,
 En — overwonnen wordt de nood!

Als ge ongekenden vrede smaakt,
 Als uw geloof wil jubelzingen:
 „Met Hem vermag ik alle dingen!”
 Wees dan bereid: de proeftijd naakt!

De vlucht uws geestes wordt gestuit;
 De wateren des lijdens klimmen;
 Orkanen woeden aan de kimmén
 En blazen al uw starren uit.

De tichel staat in vollen gloed,
 Want zeventvoudig blaakt nu de oven:
 De bede klimt bezwaard naar boven,
 Bevochtigd met een tranenvloed.

Gij zoudt bezwijken — maar uw hart
Weet Wie den gang des lijdens regelt:
Gij zijt door Gods genâ verzegeld,
En zieldoorzuiwend werkt de smart!

Zóo reikt de Heer u de artsenij
Vóór nog de wonden pijnlijk branden:
Zij komen beiden uit Zijn handen,
En wat er komt, Hij is er bij!

(Vrij naar 't Hoogduitsch.

GEWIJDE POËZY.

(DERDE BOEK.)

ALS MIJN HEILAND WEDERKEERT.

Als mijn Heiland wederkeert,
Zegt mij, heilige Engelenreien!
Hoe naar waarde Hem vereerd?

Moet mijn hand Hem palmenmeien,
Rozen uit de lentezaal,
Purper en scharlaken spreien?

Of uit amethysten schaal
Hem het wierook toe doen walmen,
Golvende op den zonnestraal?

Moet ik nieuwe jubelsalmen
Leggen op der zangren mond,
Bij 't gedreun der orgelgalmen?

Moet ik meê d' ontroerden grond
Van het klokgelui doen beven,
Dat Zijn blijde komst verkondt? . . .

Neen! . . . Maar waar' me een stem gegeven,
Zoet als David's Harp bezat,
Hoe mijn lied Hem toe zou zweven!

Had ik rijker geurenschat
Te offren dan de zoetigheden
Uit Aärons wierookvat!

Had ik hymnen, dankgebeden,
 Hallelujahs Zijner waard,
 Om Hem meê voor 't oog te treden!

Maar — mijn cither is ontsnaard,
 Stamelklanken doe ik rijzen!
 En toch ook — geen lied ter Aard'

Kan Hem ooit naar waarde prijzen,
 Tot wiens lof de Hemel klinkt,
 Die op heilige Englenwijzen

Eeuwig Hem hozanna zingt, . .
 Gij! die in de verste verte
 Op den troon der eere blinkt,

Ziet Gij op mijn liefdesmarte,
 Die geen lied heeft dan een traan,
 En geen altaar dan een harte

Nog met zonde en zorg belaân?
 Ja! door deernis aangedreven,
 Ziet gij de armoê zeegnend aan.

Wat ik heb, dat wil ik geven,
 Mij, mij-zelf, die U behoer,
 Al mijn krachten, heel mijn leven.

'k Wil U volgen op het spoor,
 Waar ik Uw banier zie wenken,
 Hoogten over, diepten door!

'k Wil Uw wondren overdenken,
 Deelen in Uw lijdenskamp,
 Aan Uw levenswoord mij drenken.

'k Wil, bij nacht en neveldamp,
 De olie des geloofs doen stroomen
 In de ontstoken Bruiloftslamp.

'k Wil me ontscheuren aan mijn droomen,
 Dat Ge, o Heer! mij wakend vind',
 Als Gij plotsling weêr zult komen.

'k Wil, ootmoedig als een kind,
Aan Uw kracht de kracht ontleenen,
Die de waereld overwint.

Door Uw heilig licht beschenen,
Door Uw goeden geest verblijd,
Wandel ik getroost daarhenen.

Als mij 's Waerelds lust bestrijdt,
Zeg ik: „IJdel is uw streven:
„'k Ben den Hemel toegewijd!”

Wil mij 's Waerelds zorg doen beven,
'k Zeg dan: „'k Dien een Heer, Wiens hand
't Kleed der lelie heeft geweven!”

Voelt mijn hoop zich aangerand,
'k Zeg dan: „Neen, geen hoop verloren:
„'s Heeren Woord houdt eeuwig stand!”

Klinkt dan 's nachts de roep me in de ooren:
„IJl den Bruigom te gemoet!”
'k Zal het met verrukking hooren:

'k Zal mij werpen aan Zijn voet,
'k Zal mijn laatste vrees verwinnen,
Biddend bij mijn welkomstgroet:

„Heere Jezus, laat mij binnen!”

(Naar aanleiding van VON MEYER.)

HET KRUIS.

Gezegend zij het kruis!
Het komt van uit eens Vaders hand,
Uit louter liefde en welbehagen:
Hoe dor het schijn', 't zal bloesems dragen;
't Is van Gods trouwe een onderpand.
Gezegend zij het kruis!

Gezegend zij het kruis!
 Het maakt het harte los van de aard;
 Het richt het oog der ziel naar Boven:
 Het leert ons hopen en gelooven,
 Dat dáar wat beters is bewaard.
 Gezegend zij het kruis!

Gezegend zij het kruis!
 't Gestarnte schijnt des nachts alleen:
 Uit zwarte wolken stroomt de zegen;
 De winter baant der lent' heur wegen;
 Geslepen eerst blinkt de edelsteen.
 Gezegend zij het kruis!

Gezegend zij het kruis!
 De tranenstroom, die 't oog ontvloeit,
 Moet d' akker van 't gemoed verweeken;
 De spade moet de korst verbreken,
 Dán kan het onkruid uitgeroeid.
 Gezegend zij het kruis!

Gezegend zij het kruis!
 Het leert, waar eigen kracht bezwijkt,
 Te meerder ons op God vertrouwen,
 Aan de Eeuwge Liefde ons vast te houèn,
 Waar de ijdele gunst der menschen wijkt.
 Gezegend zij het kruis!

Gezegend zij het kruis!
 En wordt het tastbre duisternis,
 En is de nood op 't hoogst geklommen,
 Dan, mogen hymne en harp verstommen,
 Dan leert men eerst wat Bidden is.
 Gezegend zij het kruis!

Gezegend zij het kruis!
 Het maakt ons klein in eigen oog;
 Het vormt ons naar het beeld des Heeren,
 Wien nu de hoogste heemlen eeren,
 Maar die eens onder 't kruis zich boog.
 Gezegend zij het kruis!

Gezegend zij het kruis!
 De Vader trekt ons tot den Zoon,
 De Zoon wordt ons den weg'ten leven:
 Des Heeren geest zal ons omzweven,
 En boven 't kruis weêrblinkt de kroon.
 Gezegend zij het kruis!

(Naar het Hoogduitsch van een
 armen schoolmeester.)

HYMNE AAN JEZUS.

O Heer der heerlijkheid en tevens Man der smarte!
 Al wie U liefhad, heeft tot lijden zich bereid.
 Wie immer U verkoos tot koning van zijn harte,
 Erft eerst Uw doornenkroon en dan Uw heerlijkheid!

Men lijdt om Uwentwil, o Heer! tot in zijn droomen:
 Zoo leed, schoon ze U niet kende, uws valschen Rechters gâ.
 Wie op Uw weg verschijnt, zal 't vonnis niet ontkomen,
 Maar draagt, als Simon, straks U 't zware kruishout na.

Uw jongren zijn gehaat; zij worden schuw ontscholen:
 De waereld mijdt hen of verstoot hen waar ze kan.
 En in dit ballingsoord, waar Adams kindren dolen,
 Zijn die U volgen, Heer! dus tweemaal in den ban.

Al wie U minde leed; maar wie voor U ook leden,
 Zij hebben er Uw dienst te meerder om bemind.
 De smart verbindt aan U, bij tranen en gebeden,
 Gelijk, bij lach en lied, de vreugde aan de Aard verbindt!

Gelijk een eedle wijn verrukt de smart uw Jongren,
 Die Gij, o Heer! tot Uw onzichtbaar feestmaal noodt;
 Zij danken, als zij bij hun leêge spinde hongren,
 Zij zingen hymnen, ook bij 't grijnzen van den dood!

Gezegend hij, die als die Simon van Cyrenen,
 Gewillig deelt in 't kruis dat Hij u dragen ziet,
 Die d' alsem drinken wil en al de tranen weenen,
 Die Ge in Uw lijdenskelk voor de Uwen achterliet!

Gezegend, die, als Gij vol herderlijk erbarmen,
 Uw offer voortzet en uw lijdenslasten torscht!
 Mijn droom — terwijl hij strijdt — aanschouwt Hem in Uwe armen,
 Gelijk Joannes eens ter neêrlag aan Uw borst!

Hij-zelf, terwijl hij zwoegt naar 's zieken legerstede,
 Het dwalend schaap bejaagt, het zooglam draagt en kweekt,
 Hij-zelf rust aan Uw hart in kalmen Sabbatsvrede,
 En luistert naar Uw stem, die in de stilte spreekt.

Gezegend, die, als Gij, getrouw in zijn bescherming,
 De kudde leidt en weidt, tot aan het dal der doôn!
 Zijn arbeid groeit door zijn ontferming, zijn ontferming
 Groeit door zijn arbeid aan! Liefde is zijn kracht en — loon!

Gezegend, die, als Gij, het toezicht houdt der zielen!
 Hem is de taak, die zich elk Christen wenscht, bereid.
 Hij kan zoo vaak hij wil aanbeddend voor U knielen;
 Gij zijt zijn waereld, waer geen Waereld hem van scheidt!

Gezegend hij, als 't rein verlangen hem mag drijven,
 Om stemmen toe te doen bij 't Loflied daar omhoog,
 In de algemeene vreugd gants onbekend te blijven,
 Gezaligd door den blik van Gods goedkeurend oog!

(Uit A. VINET, Théologie Pastorale;
 Introd. § 1. pag. 23.)

OPSTANDING.

Als ge een dierbaar pand moet missen,
 En uw hart in stilte schreit,
 Neem dan al uw droefenissen
 Met u mede in de eenzaamheid!
 Dáar is 't, of een hemelbode
 Balsem druppelt in uw smart,
 Of op eens de lieve doode
 Levende opstaat in uw hart.

Onder 't lommerloof der linden,
 In den klaren zonneschijn,
 In de fluisterstem der winden,
 Schijnt hij u nabij te zijn.

Somtijds blikk gij rond u henen,
 Of hij daar niet naast u staat,
 Hij, wiens hand u onder 't weenen
 Zachtkens over de oogen gaat.

O, veel schooner dan vóordezen
 Zweeft hij voor uw aangezicht;
 Want zijn doodswond is genezen,
 En hij straalt van hemelsch licht.
 O, veel trouwer dan te voren
 Is hij voortaan u gewijd;
 Nooit is hij voor u verloren,
 Want gij hebt hem nu áltijd!

Ook de donkre ziel der droeven
 Heeft heur Pascha, heerlijk schoon:
 Hoeveel doón we in 't hart begroeven,
 Dáar herrijzen alle doón!
 Is de Liefde niet het Leven,
 't Leven dat den dood verwint?
 Eeuwig blijven ze u gegeven,
 Die gij eeuwig, eeuwig mint!

(Naar aanleiding van een Sonnet
 VAN EM. GEIBEL.)

VERLANGEN NAAR HET AANGEZICHT DES HEEREN.

Heer, mijn Heil! wat houdt Ge U dus verborgen?
 Zie, hoe zich mijn ziel voor U ontsluit!
 Wakend zucht ik naar den tragen morgen,
 Smachtend zie ik naar Uw weêrkomst uit.
 Zoudt Gij dan geen deernis meer gevoelen,
 Gij, die mensch waart! voor eens menschen smart?
 Is mijn naam verdwenen uit Uw hart?
 Weet Uw liefde, als de onze, van verkoelen?

Als Joannes heb ik aangelegen
 Aan Uw trouwe borst, en 'k vond er rust;
 In Uw omgang smaakte ik hemelzegen:
 Uw gemeenschap was mijn hoogste lust.

Sints Gij me opleidde op de rechte paden,
 Ben ik eeuwig vast aan U verknocht.
 Sints mijn zielsoog U aanschouwen mocht,
 Kan ik aan Uw beeld mij niet verzaden!

Waart Gij niet mijn Heiland en mijn Hoeder?
 Hebt Gij me ooit verlaten als ik viel,
 Mij niet aangenomen als Uw broeder,
 Geen gestalte ontfangen in mijn ziel?
 Hebt Ge in mij geen godlijk licht ontstoken,
 Mijn geloof niet op een rots gegrond? . . .
 En nu tast ik blind en hulploos rond,
 'k Mis U, en ik voel mijn kracht gebroken!

't Is als ligt een nevel op mijn oogen,
 't Is hier binnen donkre middernacht.
 'k Wil ontworstlen — ijdel is mijn pogen!
 'k Zoek een lofzang en ik vind — een klacht!
 'k Spreek mij-zelfen moed in — 't wil niet baten!
 Waar ik ga, 'k ben eenzaam en alleen:
 Ach, mijn vreê, mijn vreugd, mijn rust is heen' . . .
 Vredekonink! waarom mij verlaten?

Gij-alleen, o Heiland! zijt mijn Leven,
 Gij mijn Levensbron, mijn Levenslicht!
 De oogen naar Uw heiligdom geheven,
 Zoek ik, Heer! Uw vriendlijk aangezicht.
 Maar ik mag den drempel niet betreden;
 'k Wacht vergeefs van verre 't morgenrood —
 't Is zelfs of er lood hangt, drukkend lood,
 Aan de vleuglen mijner smeekgebeden!

Gij, die ik zoo dikwerf heb gevonden,
 Laat U vinden! Neem op nieuw mij aan!
 Scheidt ons nog de veelheid mijner zonden?
 Neen, die zijn aan 't Kruis te niet gedaan!
 Op Uw woord heb ik genâ verworven,
 En Gij kocht mij Gode met Uw bloed:
 'k Viel mijn God op Golgotha te voet,
 'k Ben der zonde op Golgotha gestorven!

Laat U dan, mijn Vriend! o, laat U vinden!
 Wentel Gij de zorgen van mijn borst!
 Drijf de neevlen weg, die mij verblinden,
 Wees de mijne op nieuw, mijn Vredevorst!
 Leer mij bidden, hopen en vertrouwen!
 Wie U eenmaal heeft gekend, o Heer!
 Kan voor eeuwig buiten U niet meer
 Laat me op nieuw Uw aangezicht aanschouwen!

(Vrij gevolgd.)

PARADOXEN.

Laat de Alwijsheid voor u kiezen:
 Draag de slagen en 't gemis!
 Wat er best en kostlijkst is,
 Moet gewinnen door verliezen:
 Slijpen moet men d' edelsteen,
 't Goud moet in de kroes gezuiverd;
 En de pijn der droefheid huivert
 Loutrend door de ziele heen.

Tot de Aanschouwing door Gelooven;
 Door de Ontbeering naar 't Genot;
 Door het eigen Hart naar God,
 En de Diepte door naar Boven!
 't Is de regel in Gods Rijk,
 't Is de wet van Gods genade. —
 't Grafkleed eerst, dan de Englenwade;
 Straks de Heemling, eerst het Lijk!

Die behouden wil, zal derven;
 Maar die geven wil, behoudt,
 Ja, vermeedert honderdvoud;
 Om te leven moet men sterven;
 Waar een kroon hangt, rijst een kruis;
 Elke dood is weérgeboorte;
 De uitgangsdeur een ingangspoorte,
 't Graf, portaal van 't Vaderhuis!

TROOST IN DEN NACHT.

't Koninklijke hoofd omstrengeld
 Met den starrendiadeem,
 Komt de stille Nacht en mengelt
 In de galle honigzeem :
 Droomen, zoet en schoon, bezoeken
 Zegenend de harde spond,
 En des levens scherpe hoeken
 Worden lieflijk afgerond.

Alzoo strookt de Nacht de smarten
 Met fluweelen vingertop;
 Alle bitterheid des harten
 Lost ze in zachten weemoed op.
 Tranen die niet vloeien konden,
 Stroomen mild en onverlet,
 En uit diepe zielewonden
 Rijst een stil geloofsgebed.

(NAAR GOTTFRIED KINKEL.)

GRAVEN.

'k Weet graven, waar de klachten zwijgen
 In spraakloze weemoedigheid,
 Geen tranen ons in de oogen stijgen,
 En toch het hart daar binnen schreit.
 't Zijn graven, die als wolken hangen
 Aan onzen sombren horizont,
 Maar soms zoo wondren glans ontfangen,
 Als rees de groote Morgenstond!

Gij spreekt er niet — zij-zelfen spreken:
 De bloemen fluistren op hun zerk
 Van banden die in 't stof niet breken,
 Van liefde, zelfs den dood te sterk.
 O, wenscht ge u die geloofstroost weder,
 Die ge in 't gewoel der aard niet vindt,
 Zet bij uw moeders graf u neder!
 Bid bij de groeve van uw kind!

(Gevolgd.)

HEBT GIJ MIJ LIEF?

Of ik U min? — Gij weet het, Heere!
 Ook dáar waar ik in twijfel sta, —
 Ervaart mijn ziel Uw heilgenâ,
 Ja, dan ontvlamt zij tot Uwe eere,
 En wordt ze Uw vriendlijk oog gewaar,
 Dan valt geen offer haar te zwaar.

Maar als Gij — even! — schijnt te ontwijken,
 En mij alleen in 't duister laat,
 Dan smart het eerst, tot de angst vergaat,
 En mijn gebeên de vleuglen strijken:
 Dan sluipt de koude in 't traag gemoed,
 En langzaam kleumt de levensgloed.

Ook dan nog klopt mijn hart U tegen,
 Maar och! de vuurvlam blaakt niet meer;
 En bliest Gij 't hart niet aan, o Heer!
 't Lag spoedig onder de asch gezegen:
 't Zou dan niet koud zijn en niet warm —
 O Heer! wat voelt mijn ziel zich arm.

Maar Gij, door mijne ellend verteederd,
 Gij, wetend wat Uw knecht behoeft,
 Gij spaart de roê niet, maar — bedroeft!
 Gij spaart het kruis niet, — maar vernedert!
 En schoon dan hart en vleesch bezwijk',
 Dan voelt mijn ziel zich naamloos rijk.

Ja, 'k zoek U, Heere! als Gij mij tuchtigt —
 Ik weet wat iedre slag beduidt.
 Door d' onspoed zet het hart zich uit,
 Met nieuwen liefdegloed bevruchtigd.
 Dies zegen ik bij elken strijd
 Uw roede, Uw kruis, Uw liefde altijd!

A A N J E Z U S.

O Gij, die elken traan wilt droogen!
 Wie zou niet smachten naar den dood,
 Als wij, verslagen en bedrogen,
 Niet schuilen konden in Uw schoot?
 Des avonds is de vriend verdwenen,
 Die 's morgens in ons zonlicht leeft:
 Hij moet alléén zijn tranen weenen,
 Die niets dan tranen over heeft.
 Maar Gij verhoort de smeekgebeden
 Der ziele, U lovend daar ze treurt,
 Gelijk, door 's wandlaars voet vertreden,
 De balsemplant het lieflijkst geurt!

Als 't lied der vreugd niet meer wil klinken,
 En zelfs de hoop, wier flikkering
 De tranen voor een poos deed blinken,
 In zwarte wolken onderging, —
 Wie zou zijn klachten nog beteuglen,
 Wie in den stormnacht blijven staan,
 Bracht niet Uw liefde op duivenvleuglen
 De vredeolijf des Hemels aan?
 De smart, door U gewijd, verdonkert
 Alle aardsche blijdschap door haar glans,
 Gelijk de nacht van starren flonkert,
 Bij dag onzichtbaar aan den trans.

(Naar MOORE.)

 NA LIJDEN, VERBLIJDEN.

De Heer verblijdt Zijn gunstelingen:
 Toch mag de ziel, die Gode leeft,
 Niet stéeds den psalm der vreugde zingen,
 Alsof zij nimmer droefheid heeft.
 Zij kent haar uren en haar dagen,
 Waarin zij al haar vlekken ziet,
 En, met een diep en spraakloos klagen,
 Beschaamd naar Jezus' voeten vliedt.

Wel is de smart der blijdschap tegen ;
 Maar voert de smarte tot berouw,
 Dan is er in de droefheid zegen,
 Dan zijn de tranen hemeldauw.
 Zij kunnen 't hard gemoed verweeken,
 Zoo dat, bij 's Heeren zonneschijn,
 De bloesems uit de windsels breken,
 De liefdevruchten zichtbaar zijn!

Die nimmer wist van zieletreuren,
 Die nooit geweend heeft voor zijn God,
 Ving nooit een straal uit 's Hemels deuren,
 En kende nimmer zielsgenot.
 De middag zal het schoonste blinken
 Na korte zonsverduistering,
 De Sionsharp het helderst klinken
 Als ze eenmaal aan de wilgen hing.

Hierna zal 't eeuwig blijdschap wezen!
 Daar zal mijn ziel ten reie gaan,
 Geen slaanden satansengel vreezen
 Noch 't branden van den boetraan.
 Want met de bronâar aller Zonden
 Verdwijnt de bron van alle Pijn:
 Indien de Zaalgen schreien konden,
 Het moest van groote vreugde zijn!

A A N G O D.

Juist zóó als ik Uw beeld, o Heer!
 In 't Evangelie vind,
 Zijt gij de God dien ik begeer,
 Uw zwak en zondig kind.

Hoe dankbaar juich ik elken dag,
 Dat Gij niet anders zijt,
 Dat ik U zóó erkennen mag,
 En zóó me in U verblijd!

Ik ben zoo nietig, Gij zoo groot,
 Ik arm, en Gij zoo rijk;
 Ik, raadloos; Gij, hebt raad in nood
 En redding te gelijk.

Ik smaak Uw liefde in vreugde en smart,
 Gij zijt alom nabij,
 En leg ik stil de hand op 't hart,
 Ik voel, ook dáár zijt Gij.

En daarom juich ik, dat Gij zijt
 Gelijk Gij zijt, o God!
 De Vader, Wien mijn ziel zich wijdt,
 Mijn eeuwig heilgenot!

(Naar SPITTA.)

HET BESTE DEEL IS MEER DAN VEEL.

Niet naar veel te jagen,
 Stil zijn kruis te dragen
 In des Heeren kracht:
 Dát doet starren stralen
 In den zwartsten nacht,
 Dát een hemel dalen,
 Waar de vrede lacht!

Vader van Genade!
 Sla mij vriendlijk gade,
 Sterk mij tot mijn plicht!
 Naar des Levens kusten
 Zij mijn voet gericht,
 Tot ik uit mag rusten
 In Uw Sabbatslicht!

EEN PSALM IN DEN NACHT.

Als het avondt aan den hemel,
 Vangt een heilig feestuur aan,
 Dat in 't woelig daggewemel

Voor de harten niet kan slaan.
 Zangerige nachtegalen
 Kweelen hun bezielde klacht,
 En de hooge hemelzalen
 Tintlen van juweelenpracht.

Moog' de lucht een sluier weven
 Voor den klaren sterrenglans,
 Mogen schrikgestalten zweven
 In een wilden schimmendans —
 O, de vreeze zal niet duren!
 Kalm en kalmer wordt Natuur:
 En na weinig donkere uren
 Bloost de morgen aan 't azuur.

Stroomen tranen langs uw wangen,
 Biedt uw cel geen vrede meer,
 Straks ontwaakt een zoet verlangen,
 En — een Engel Gods daalt neêr.
 Hij verzamelt uw gebeden;
 Biddend heiligt zich uw smart,
 En uit 's hemels heerlijkheden
 Daalt het Amen in uw hart.

Voelt ge op nieuw uw kruis u wekken,
 Drukt u 's waerelds lust en leed,
 Durft de twijfel weêr bedekken
 Wat de hoop verrijzen deed —
 O, 't Geloof zal zeegevieren!
 God verlaat de Zijnen niet.
 Onder Christus' heilbanieren
 Woont het Eeuwig Jubellied.

NOG EEN PINKSTERBEDE.

Ik bid U om geen waereldsch goed,
 Maar om Uw Geest, o Heer!
 Ai, stort hem met een Pinkstergloed
 In 't koude hart ter neêr!

Hij dale niet bij stormgebruisch,
 Maar zachtkens in mijn ziel,
 Daar ik, gevloten tot Uw Kruis,
 Geloovig nederkniel!

Hij blaze een vlam van teérheid aan
 In 't hart dat U behoort,
 En doe mij 't zalig feestuur slaan
 Der Hemelsche Geboort'!

Hij schenke mij de zekerheid
 Dat ik U toebehoor,
 Dat Gij mij heiligt en geleidt
 Langs 't eenig-ware spoor!

Hij zij mijn baken aan de kust,
 Mijn lichtwolk der woestijn;
 En als mijn zonde mij ontrust,
 Laat Hem mijn Trooster zijn!

O Jezus! zie ontfermend neêr!
 Verhoor! vernieuw! verblijd!
 Is niet al 't Uwe 't mijne, Heer!
 Nu Gij de mijne zijt?

Z I E L Z U C H T.

Gelijk in de zee, op den bodem beneden,
 Een bloemhof ontluikt, dien geen menschenoog ziet,
 Zoo bloeien hier binnen de stille gebeden,
 Barmhartige Heer! die een zondaar U biedt:
 En Gij, die geen bevenden halm hebt vertreden,
 Gij weigert ze niet!

Gelijk de magneetnaald, in donkere nachten,
 Toch immer zich keert naar de star die zij mint:
 Zoo keert ook mijn hoop, onder tranen en klachten,
 Steeds weder tot U, o mijn Heiland en Vrind!
 Totdat zij op nieuw, boven wenschen en wachten,
 Uw heillicht hervindt!

(NAAR MOORE.)

UIT DE DIEPTE.

(EEN OUD-DUI TSCH KERKLIED.)

Gij Jezus! Toevlucht van mijn hart!
 Mijn Lichtstar uit den Oosten!
 Gij ziet mijn nacht, Gij kent mijn smart:
 Gij kunt en zult mij troosten.
 O maak mij stil
 In Uwen wil,
 En leer me in dood en leven
 U heel mijn ziele geven!

Gij Jezus! Rots van mijn gemoed!
 Ai, zie mij tot U treden!
 Besprenkel met Uw heilig bloed
 Mijn zondige gebeden!
 Draag Gij ze, o Zoon!
 Naar 's Vaders troon,
 En laat mijn geestlijke ooren
 Het godlijk: „Amen!” hooren.

Gij Jezus! Leven van mijn ziel!
 Geef leven aan al de Uwen!
 Doe, waar de winter nederviel,
 Uws Geestes lente luwen!
 Bescherm alom
 Uw eigendom,
 Dat Uw verlost en Boven
 U eens voor eeuwig loven!

OP NIEUWJAARSMORGEN.

'k Heb mijn zangstem opgeheven,
 U ter eer,
 Mijn Heil en Heer!
 Springbron van mijn leven!
 Tijden komen, tijden gaan —
 Christus, mij ten gids gegeven,
 Gij blijft staan!

Zou ik jammren om mijn zorgen?
 Zorgen zijn
 Maar schemerschijn
 Op Uw klaren morgen!
 Duizend klachten raden niet
 Wat Uw wijsheid houdt verborgen
 In 't verschiet.

Dieper dan de diepe stroomen,
 Hooger dan
 Het wolkgespan,
 Voert Uw hand de vromen.
 Gij hebt hun een Heerlijkheid,
 Stoutter dan de stoutste droomen
 Weggeleid.

Louter liefde zijn Uw werken:
 Uw genâ
 Slaat alles ga,
 Zij kent paal noch perken!
 Voor de wondren, die zij sticht,
 Dekken de Englen met de vlerken
 't Aangezicht.

'k Zal Uw goedheid eeuwig prijzen!
 Hoe gering,
 Moet alle ding
 Mee mijn heil doen rijzen.
 Waar 't Geloof Uw stem maar hoort,
 Worden rotsen paradijzen
 Op één woord!

Sneller dan de golven stoven,
 Drijven wij
 Den tijd voorbij,
 Door Omlaag naar Boven.
 Koning op Uws Vaders troon!
 Weldra schenkt Gij die gelooven
 De eerekroon!

ZALIG DIE TREUREN.

Niet hun-alleen die juichen mogen,
 Heeft God Zijn zegen weggeleid :
 Zijn troostende barmhartigheid
 Verschijnt ook slaaploos-schreiende' oogen.

De blik, die nu door neevlen ziet,
 Wordt ras glimlachende opgeslagen ;
 Want pijnlijke uren, dorre dagen,
 Zijn heilbeloften voor 't verschiet !

Daar is een dag van licht en vrede
 Voor elken zwarten, bangen nacht ;
 En houdt de Droefheid te avond wacht,
 De morgen brengt de Vreugde mede.

O gij, wier oog, de jaren door,
 Met bittre druppelen 't graf bepaerelt,
 O, wendt het naar die Beter' Waereld,
 Die 't eerst hergeeft wie 't vroegst verloor !

Geloof! al bracht u de oogst van 't leven
 De leége halmenschoof der smart !
 Hebt lief en hoopt! en brak u 't hart,
 Dit zij uw psalm: Daar staat geschreven !

God telde elk traantjen dat er dreef ;
 Uw Winter wacht Zijn lange Lente ;
 En de Eeuwigheid betaalt met rente
 Wat hier de Tijd u schuldig bleef.

(Van verre naar WILLIAM BRYANT.)

HOOP OP GOD.

Ik wil wachten, ik wil hopen,
 God en Koning van mijn hart !
 Morgen staat de Hemel open,
 Die mij heden is verspard.

Heden dekt een spraakloos duister
 D'ingang der genadepoort:
 Morgen blinkt ze in middagluister,
 Bij der Englen harpakkoord.

Heden drukt de Wintertente
 Op het uitgestorven land:
 Wie blijft wachten op de Lente,
 Keert met bloemen in de hand!

'k Wil gelooven, 'k wil belijden,
 Uw beloften zijn gewis;
 Ik wil wachten, ik wil strijden,
 Tot Uw wil mijn alles is!

Gij beschikt den moede krachten;
 Tegen hoop hoopte Abraham,
 En mijn Jezus liet zich slachten
 Als een weêrloos offerlam.

'k Zal mijn vrede niet verliezen,
 En als Gij 't gebiedt, o Heer!
 Kruis en pijn en banden kiezen,
 Boven al des waerelds eer.

Oogen zien, noch harten droomen
 Wat al heil en heerlijkheid
 Hun die uit verdrukking komen,
 Door Uw liefde is weggeleid.

't Schoonste wat deze Aard kan toonen,
 Rijkdom, Roem en Heerschappij,
 Alle kroonen, alle troonen,
 Zijn er beedlaarslumpen bij!

Al wat stof is, moet verdwijnen;
 Wat de tijd brengt, rooft de tijd:
 Maar wat God geeft aan de Zijnen,
 Is een schat die nooit verslijt.

Kan ik 't arendsjong verzellen?
 't Pad des leviathans gaan?
 't Starrenstof des melkwegs tellen?
 Zweven langs de zonnebaan?

Heb ik tusschen beide polen
 't Blauwe meetsnoer uitgestrekt?
 Of in 's afgronds kerkerholen
 't Albevruchtend vuur gewekt?

Spreek ik — en de waatren vloeien?
 Wenk ik — en de stormwind waait?
 Heeft mijn hand den berg doen groeien,
 En de klip in zee gezaaid?

Spon ik 't goud der morgenstralen?
 Weefde ik 't purper' wolktapeet?
 Dankt het lelietjen van dalen
 Mij heur smetloos bruiloftskleed?

Strooit mijn almacht sneeuw als vlokken,
 Dauw als diamantengruis?
 Kan mijn stem de waereld schokken,
 Donders roepen uit hun kluis?

Heb ik zelf met scheppershanden
 Mij dit lichaam aangegord?
 't Lampje van mijn geest doen branden?
 Leven in mijn ziel gestort?

Hoe zou ik dan zelf bepalen
 Wat mij nuttig is en goed?
 Ik, die ieder ademhalen
 Van mijn Schepper leenen moet?

Weet ik wat er morgen nadert?
 Wat er straks geschieden zal?
 Wie van avond wordt vergaderd
 In het zwijgend schimmendal?

Zou ik dan het plan beramen
 Van een beter weg en lot,
 Dat de liefde moet beschamen
 Van den éénig-wijzen God?

Zou ik twijflen, ik vertsagen,
 Morrend klagen: „Hoe?” en „Wat?”
 Aan mijn eigen zielrust knagen,
 Aardworm op een dorrend blad?

Neen! 'k wil liever biddend hopen,
 God en Koning van mijn hart!
 Morgen staat de Hemel open,
 Die mij heden is verspard.

(Naar von MEYER, Hesperiden, IIe deel.)

H E T S T A B A T M A T E R.

Met de tranen in hare oogen,
 Stond de moeder neêrgebogen,
 Bij het kruis daar Jezus hing,
 Waar de schrik haar voer door 't harte,
 Waar het felle zwaard der smarte
 Midden door haar ziele ging.

Wat al droefheid, wat al rouwe,
 Prangde die verkoren vrouwe,
 Wie Gods Eenge „moeder” heet!
 Ach, hoe kreet zij! Ach, hoe leed zij!
 Met wat naamloze angsten streed zij,
 Ziende wat die Reine leed!

O, wien zou geen traan ontvloeien,
 Waar de moedertranen gloeien
 Op die uitgebleekte koon?
 Wie voelt niet Zijn hart verscheuren,
 Die dát moederhart ziet treuren,
 Lijdende in haar lieven Zoon?

Voor de zonden van de Zijnen,
 Ziet zij daar heur kind verkwijnen,
 Wreed gegeesseld en bespot!
 Ziet zij hem die doornen dragen,
 Stervende aan het hout geslagen
 En verlaten van Zijn God!

Moeder! mocht me uw liefde treffen,
 Mocht ik al uw pijn beseffen!
 Mocht ik treuren aan uw zij'!
 Mocht mijn hart voor Jezus blaken,
 Al des waerelds goed verzaken
 Voor een Heiland zooals Hij!

Gij, mijn Jezus! hoor mij klagen!
 Laat mij meê Uw striemen dragen,
 Laat mij deelen in Uw pijn!
 Laat mij bloeden aan Uw wonden!
 Laat mijn zorgen en mijn zonden
 Aan Uw kruis gekruisigd zijn!

Wil mij bij die smart bewaren!
 Laat mij in Uwe oogen staren
 Met onafgewenden blik!
 Laat mij, van Uw liefde dronken,
 Aan Uw voeten neergezonken,
 Tot mijn allerjongsten snik!

Zij me Uw kruis ten staf gegeven!
 Zij Uw dood mijn eeuwig leven,
 Uw genâ mijn hoogste prijs!
 En moet eens mijn lichaam sterven,
 Doe mij dan de glorie erven
 Van Uw Hemelsch Paradijs!

HEMELVAARTSLIED.

Gij stijgt van de Aard naar Boven,
 Gekroond met eer en majesteit,
 En Uw verlost en loven,
 O Heer! Uw macht en heerlijkheid.
 Gingt Ge als een lam ter slachting,
 Nu rijst Ge als de aadlaar naar omhoog:
 In zalige verwachting
 Volgt U ons starend oog.
 Hier zaagt Ge U doornen strenglen,

En droegt Gij smart en spot:
Ginds huldigen U de Englen
Op d' eigen troon van God!

Met tranen op de wangen
Ziet Ge ons, als Gij, door 't zaadveld gaan;
Gestild wordt ons verlangen:
Straks breekt het feest des oogstes aan.
Als we in uw vrede sterven,
Verlost Ge ons van de laatste pijn:
Ginds zullen volle garven
Het loon des arbeids zijn!
Schijnt hier Gods weg verborgen,
Gij predikt ons geduld:
Reeds daagt de Groote Morgen,
Die ons Gods Raad onthult.

Wij dragen onze vromen
In heiligen weemoed uit naar 't graf,
En minder brandend stroomen
De tranen op hun lijkzerk af.
Gij toogt ten Hemel henen,
En de Uwen komen waar Gij zijt!
Het Scheiden wordt Hereenen,
De Zege volgt den Strijd.
Doe Uwen geest ons erven!
Sterk ons, waar 't kruis bezwaart!
En maak ons 't uur van Sterven
Het uur der Hemelvaart!

ONS GETHSEMANÉ.

Als de kruisweg van het lijden
Dreigend voor ons opengaat;
Als ons, daar wij eenzaam strijden,
Ook de laatste vriend verlaat;
Als het bloed ons stolt in d'ader,
't Hart ons breekt van angst en wee,
En een klagend: „Abba, Vader!”
Klinkt door ons Gethsemané:

Dan, in 't ruischen van de winden,
 Daalt een troostende Engel neêr,
 Een der vroeggestorven vrienden,
 Die ons wachten bij den Heer:
 Van een zalig licht omschenen,
 Wijst hij uit d' Olijvenggaard
 Naar den groene' Olijfberg henen,
 Waar 't Geloof — ten Hemel vaart!

EEN ENGEL OP AARDE.

Daar gaat hier beneden een Engel in 't rond,
 Dien God in Zijn gunst ter vertroosting ons zond:
 Zijn hand is met rozen des hemels gevuld;
 Zijn voetstap is vrede, zijn naam is — Geduld.

Hij draagt door de doornen; hij sterkt in den strijd;
 Hij spreekt als profeet van een beteren tijd;
 Met bloemen omringt hij het drukkende kruis,
 De zoetheên bezingt hij van 't Vaderlijk Huis.

Hij tempert tot weemoed de knagende smart;
 Hij teugelt de stormen in 't jagende hart;
 Zacht lokt hij den glimlach uit rimpel en kreuk;
 En langzaam maar zeker geneest hij de breuk.

Hij schenkt aan uw tranen een zalig genot;
 Hij gunt u 't verlangen, maar voert het tot God:
 En als een: „Wáarom?” naar de lippen u stijgt,
 Dan wijst hij naar Boven, en kust u, maar — zwijgt!

Hij geeft juist geen andwoord op iedere vraag;
 Maar schrijft in uw vendel: „Geloof en Verdraag!”
 Hij spreekt wel niet veel, maar hij denkt des te meer —
 Aan 't doel van de reis, aan de rust bij den Heer!

Naar SPITTA.

EEN ADVENTSLIED

VAN PAUL GERHARD.

Hoe zal ik U ontfangen,
 U, 's Vaders lieven Zoon,
 Des waerelds hoogst verlangen,
 Der menschheid schoonste kroon?
 Geef dat ik, Heer der heeren!
 Uw geest in 't harte draag':
 Die kan mij 't beste leeren
 Hoe ik U 't meest behaag'!

Uw Sion strooit U meien
 En palmen voor den voet:
 Ik meng mij in de reien
 Met blijden welkomstgroot.
 Mijn hart wenscht U te bloeien
 Gelijk een eerekrans,
 Waar dank en liefde in gloeien
 Met zachten rozenglans.

Ver van den Troon der troonen
 En 's Hemels zonneshijn,
 Wilt Ge onder menschen wonen,
 Der menschen broeder zijn!
 Met God wilt Ge ons verzoenen,
 Tot God heft Ge ons omhoog:
 En onder millioenen
 Hebt Ge ook op mij het oog!

'k Lag machteloos gebonden:
 Gij komt — en maakt mij vrij.
 Ik was bevlekt met zonden:
 Gij komt — en reinigt mij.
 Het leven was mij sterven,
 Tot Gij mij op deedt staan:
 Gij doet mij schatten erven,
 Die nimmermeer vergaan!

Wat deed uit 's Hemels zalen,
 O Heer der heerlijkheên!

Op aarde U nederdalen?
 Uw groote liefde alleen!
 Uw eindeloos erbarmen
 Met onzen grooten nood,
 Dat als met zeegnende armen
 En reddend ons omsloot!

Ja, schrijf dat in uw harte,
 Gij diepbedroefde schaar!
 Bij 't nijpen van de smarte,
 Bij 't barnen van 't gevaar!
 Al kneusde 't kruis uw schouder,
 Al doofde 't laatste licht,
 De Trooster en Behouder
 Staat voor uw aangezicht.

Nu hoeft gij niet te vragen,
 Of God wel vrede biedt:
 „In menschen welbehagen!”
 Zóo klinkt het Englenlied.
 't Klinkt voort, waarheen' we ook zwerven,
 Uit Bethlêm-Efrata:
 Het klinkt, ook onder 't sterven,
 Nog in ons harte na!

Hoe de afgrond ons bestrijde,
 De waereld ons verschrikk',
 De Heer staat ons ter zijde
 Tot onzen jongsten snik.
 Wat haatren ons begrimmen,
 't Ligt al voor Hem gebukt,
 Die zelfs het rijk der schimmen
 De zegepraal ontruk!

Nog eenmaal zal Hij komen
 Als Richter van 't heelal,
 Die 't moede hoofd der vromen
 Voor eeuwig kroonen zal.
 Nog is die dag verborgen:
 Ai, wacht hem biddend af,
 Terwijl de groote Morgen
 Reeds schemert boven 't Graf!

DES HEEREN.

Heer! Gij hebt me Uw woord geschonken,
 En ik geef het nooit weêrom.
 Uw genâbeloften klonken
 In mijns harten heiligdom.

Nu met vreugde, dan met smarte,
 Hebt Ge, o Heer! mij opgezocht,
 Of Gij dat gesloten harte
 Winnen en vernieuwen mocht.

Dat ik zwak ben, moet Gij weten;
 Dat Gij sterk zijt weet ook ik:
 Mijn verwinnaar zult Gij heeten
 Tot mijn uiterst oogenblik.

Niets, o Heiland! zal ons scheiden!
 Ik ben de Uwe, Gij zijt mijn.
 Blijf mij steunen, blijf mij leiden,
 Tot Wij bij den Vader zijn!

Gij zijt mijne! want Uw leven,
 Want Uw heilig hartebloed,
 Heeft Uw liefde prijs gegeven,
 Die mijn zonde heeft geboet.

Alle zorgen en bezwaren
 Maakt Gij tot een lichte last;
 'k Zal U nimmer laten varen,
 'k Houd U eeuwig, eeuwig vast!

Gij zijt mijne! O, laat Uw vrede
 Mij verkwikken als ik bad!
 Noachsduive, keer' mijn bede
 Met een groen olijvenblad!

Gij zijt mijne! O, laat Uw lijden
 Mij vertroosten in den nood!
 Leer mij naar Uw voorbeeld strijden,
 Als ik worstel met den dood!

Ja, hoe fel zijn prikkel woele,
 Ik ben de uwe en Gij zijt mijn!
 Als ik U maar bij mij voele,
 Zal mijn einde zalig zijn.

G E D U L D.

Ach, hoe lang nog zal ik wachten,
 Zal ik vreezen, zal ik smachten?
 Uren worden eeuwen lang:
 Vader! 't is Uw kind zoo bang. . . .
 — Geduld!

Banden der vreeze belemmren de vrijheid,
 Maatloos verlangen ontzenuwt de kracht;
 Eeuwen zijn uren in 'sHeeren nabijheid:
 Volg gij Zijn schreden door nevel en nacht!

Ach, hoe lang nog zal ik lijden,
 Zal ik zwoegen, zal ik strijden?
 Is dan alles wat ik droeg,
 Immer, immer niet genoeg?
 — Geduld!

Doof eerst dien gloed, die uw boezem doet hijgen!
 Draag eerst uw kruis met oodmoedig geduld!
 Breng dien oproerigen wil eerst tot zwijgen:
 Hij moet het doen, die de tijden vervult!

Ach, hoe lang, in 't stof gebogen,
 Zie ik uit met schreiende oogen?
 Gij, die droeven troost verleent!
 Heb ik nog niet uitgeweend?
 — Geduld!

Tranen, God zond ze en God telde ze tevens;
 Blonken ze ook niet in het oog van Gods Zoon?
 Tranen zijn dauw op den akker des levens!
 Tranen zijn paerlen in de eeuwige kroon!

Ach, hoe lang nog zal ik klagen,
 Vruchteloos om uitkomst vragen?
 God der Liefde, treft mijn smart
 Dan niet meer Uw Vaderhart.

Geduld!

't Hart van den Vader staat steeds voor u open!
 De eindloze Liefde verloochent zich niet!
 Geeft ze u niet alles in alles te hopen,
 Dán ook wanneer gij Gods raad niet doorziet?

Ach, hoe lang, van wee bevangen,
 Smelt mijn ziel in klaaggezangen?
 Zing ik, als in 't blij weleer,
 Nooit een psalm der vreugde meer?

Geduld!

Oodmoed en hoop en geduld en vertrouwen,
 Moeten beproefd en gehard in den strijd.
 Slechts die geloofd heeft, zal klaarijk aanschouwen!
 Slechts die getreurd heeft, wordt waarlijk verblijd!

(Vrij gevolgd.)

NIEUWE HARPTONEN.

NAAR

J. P. LANGE.

I.

„ALZOO LIEF HEEFT GOD DE WAERELD GEHAD.”

Meer dan iemand kan verkonden,
 Meer dan ons verstand bevat
 Of ons harte kan doorgronden,
 Hebt Ge, o God! ons liefgehad.
 Aller Zaalgen lof en dank,
 Aller Englen harpgeklank,
 Kunnen voor den troon daar Boven
 Nooit die Liefde waardig loven.

Met de blijde zonnestrallen
 Brengt Zijn zegen overvloed:
 Zelfs het lelietjen van dalen
 Fluistert: „God is groot en goed!”

Starren die ten reie gaan,
 Heffen Hem den lofzang aan —
 Maar hoe zal de zondaar 't wagen
 't Staamlend lied Hem op te dragen?

Éen-alléen vertroost zijn smarte:
 Éen, die Gods genâ verkondt,
 Legt hem blijdschap in het harte
 En hozanna's op den mond.
 Éen, van Boven neêrgedaald,
 Spreekt wat eeuw aan eeuw herhaalt:
 „'t Is vergeven, 't is vergeten!
 „'s Vaders Kindren moogt gij heeten!”

Zie Hem daar aan 't hout geslagen,
 Hem, Gods eengeboren Zoon!
 Zie Hem onze striemen dragen,
 Koning met de doornenkroon!
 Stervend nog bezegelt Hij
 Gods ontfermend medelij',
 Dat tot eeuwig heil der Aarde
 't Beste wat Hij had niet spaarde!

Jezus keert den vloek in zegen,
 De angst der ziel in zielsgenot.
 Neêrwaarts kronklen alle wegen,
 Hij-slechts is de weg tot God.
 Dwars door dood en doodsche smart
 Voert Hij ons naar 't Vaderhart:
 Hij doorzag met liefdrijke oogen
 't „Alzoo-lief” van Gods Meêdoogen.

Om verloornen weêr te geven
 Aan de vreugd van 't Vaderhuis,
 Geeft Hij heel Zijn vlekloos leven
 Van de Krebbe tot het Kruis;
 Legt Hij rust en lust en eer
 Op 't altaar der Liefde neêr,
 Om het offer met Zijn lijden,
 Met Zijn hartebloed, te wijden!

Die geloovig Hem zich heiligt,
 Met Hem sterft en met Hem leeft,
 Is voor al den schrik beveiligd,
 Die den bleeken dood omzweeft,
 't Wee van allen en van elk
 Druppelde in Zijn lijdenskelk:
 Als zich àllen Hem betrouwden,
 Waren àllen ook behouden!

Trouw is Jezus! — Niet verloren
 Gaat Zijn volk in eeuwigheid:
 't Wordt eens, uit het graf herboren,
 't Allerheiligste ingeleid.
 Nimmer, nimmer zwijgt de lof
 Ginds in 't licht en hier in 't stof —
 Zelf de Doodsklok mengt heur galmen
 In onze Overwinningspsalmen!

II.

BIJ EEN DIERBAAR GRAF.

Nu rust hij uit van alle leed,
 Gehuld in 't sneeuwwit eerekleed,
 Dat hem zijn Heiland heeft gegeven.
 Hij heeft op 's Heeren heil gehoopt,
 En schoon de dood zijn hulsel sloopt,
 Zijn geest ontlook voor 't Ware Leven.
 Wij weenen en wij weenen niet:
 De Paaschzon schittert in 't verschiet.

Hij wachtte en waakte, werkte en bad;
 Hij heeft oneindig liefgehad,
 En daarom mag de liefde klagen.
 O Jonathan! ons harte bloedt,
 Dat u zoo spoedig missen moet,
 Maar durft u toch niet weder vragen:
 Voor u is ons verlies gewin —
 Ga tot de vreugde uws Heeren in!

Komt, broeders! zij die grafsteen ons
 Een heilig altaar des Verbonds,
 Waar we aan zijn voorbeeld trouwe zweeren!
 Tot we eens, als hij, het stof ontvliên,
 En Hem als d' Engel wederzien,
 Ons dragende in den schoot des Heeren!
 Geen dood vernielt wat eeuwig leeft,
 Noch scheidt wat God vereenigd heeft.

 III.

DE SCHOONSTE DER MENSCHENKINDEREN.

'k Hoor de schoone schepping loven;
 Maar de schepping wijst naar Boven,
 Schoon is ze omdat God haar schiep,
 Die haar 't bloemkleed heeft geweven,
 Die haar baan heeft voorgeschreven,
 Die haar uit den baiert riep.

Schoon is de Aarde! en toch verrijzen
 Telkens schooner paradijzen
 Uit den versten schemerhoek;
 Eilandgroepen, gouden stranden,
 Alpenketens, palmwaranden,
 Prachtblaân uit het Grootte Boek!

En wij laten ons verrukken
 Door der schepping meesterstukken,
 We eeren en bewondren haar,
 Zooals ze in de Roos haar schoonheid,
 In den Leeuw haar kracht ten toon spreidt,
 En haar vlucht in d' Adelaar!

Al de luister, al de weelde,
 Die zich over de aard verdeelde,
 Vloeit in 's aardrijks Koning saam':
 Al haar krachten, saam verbonden,
 Worden in den Mensch gevonden:
 „Kleine Waereld” is zijn naam!

Uit de fijnste stof geweven,
 Is hij met Gods eigen leven,
 Met des Scheppers geest beziel.
 Om als Meester hem te groeten,
 Knielt de schepping aan zijn voeten:
 Hij — ligt slechts voor God geknield.

Maar van alle menschenzonen
 Die des Aardrijks schoot bewonen,
 Troont de Blanke boven aan:
 In den Kaukasus geboren,
 Is hij door God-zelv' verkoren
 Om aan aller hoofd te staan.

Maar slechts èen is onder allen,
 Één uit die millioentallen,
 De echte blanke, reine Mensch:
 Hij, die, zondloos en volkomen,
 't Ideaal is dat wij droomen,
 Isrêls hoop, der Heidnen wensch!

De andren zijn door schuld verdonkerd:
 Maar de kroon van Christus flonkert
 Door de zwartste duisternis;
 Hij is aller Heeren Heere,
 Hij, der Menschheid kroon en eere,
 Hij, der Godheid beeldtenis!

Hij, de Godmensch, geeft aan de Aarde,
 Die Zijn voet betrad, een waarde
 Boven heel de Sterrenrij.
 Zondaars geeft Hij, godlijk teder,
 Menschenrang en schoonheid weder,
 Maar de Schoonste Mensch, blijft Hij!

 IV.

ZUCHT.

O Barmhartigheid Gods!
 Gij beschaamdet mijn trots,

Want Gij hielt mij mijn zwakheid voor oogen.
 'k Werd door vreeze geschokt,
 Toen Ge U even onttrokt —
 'k Lag in 't slijk der ellende gebogen!

Ach, als Gij wildet gaan,
 Neen! ik zou niet bestaan
 In den strijd met mijn zorgen en zonden!
 Ik verzonk in den schoot
 Van den eeuwigen dood,
 Door ontoostbare wanhoop verslonden!

Blijf, o God! mij nabij,
 Wijk toch nooit van mijn zij!
 Reeds het denkbeeld vervult mij met vreezen,
 Dat ik ooit, als voorheen,
 Ook één uur maar, alléén,
 Zonder U, in de waereld zou wezen!

 V.

HEREENIGING.

Nu weet mijn ziel een veilig oord,
 De schuilplaats harer vrienden!
 Zij trokken weg: geen groet, geen woord,
 Werd na hun afreis meer gehoord —
 Ik zal ze ginds hervinden!

In 't Vaderhuis hervind ik hen:
 Dáar zijn ze wel geborgen!
 't Is dikwerf of ik bij hen ben,
 Of ik hen aanzie en herken,
 In 't licht van d'Eeuwgen Morgen!

Hoe rustloos draait het zonnewiel!
 Ach, knop aan knop verdorden!...
 vertroost u met Gods trouw, mijn ziel!
 De knop, die hier uw kroon ontviel!
 Is dáar een bloem geworden!

Neen, toen ons troosteloos verdriet
 De stervenden beschreide,
 Bedachten we in ons morren niet,
 Dat Hij, die nimmer hen verliet,
 Ook nú van hen niet scheidde!

Of klagen wij: „Maar ach! Zijn hand
 „Trekt hen ten afgrond neder:
 „Hun scheepjen breekt, ik zie geen land,
 „De bliksem valt, zij staan in brand!...”
 Houd moed, God brengt hen weder!

Zij staan, beveiligd en behoed,
 Herboren en volkomen!
 Ook ons voert God, zoo groot als goed,
 De vreugd des weérziens te gemoet,
 Door vuur en waterstroomen!

Mijn hart, wat voelt ge u dan bezwaard?
 Van vreugde moest ge weenen!
 God trekt de Zijnen hemelwaart:
 Wat ge ook verloren hebt op Aard,
 De Hemel zal 't hereenen!

VI.

IMMANUËL — GOD MET ONS.

God met ons! met ons op aarde!
 't Worde de aarde in 't rond vermeld!
 Tot een groene levensgaarde
 Wordt het dorre distelveld.
 Jezus komt — de vloek verdween:
 Aarde en Hemel worden één!

God met ons! — In 't vleesch verschenen
 Is het eeuwig, godlijk Woord!
 Engelen gaan voor Jezus henen,
 't Menschdom viert zijn weérgeboort'.

't Licht gaat op uit Bethléms stal,
Dat geen avond hebben zal!

God met ons! — O Troost der armen,
Die ons zegnend tegenlacht!
't Meesterstuk van Gods erbarmen
Is bij deze Uw komst volbracht!
Vreugdeschatten, 't Hoogste Goed,
Brenge Ge ons uit Gods overvloed!

God met ons! — O kracht der moeden,
Die den ouden vijand velt,
Die den kop der slang doet bloeden,
En Gods Vrederijk herstelt!
Aan des afgronds steilen rand
Reikt gij ons de reddershand!

God met ons — op alle wegen,
Ook in 't doodsdal, ons nabij!
Straks, uw eigen graf ontstegen,
Schuift ge ook ònze zerk op zij'.
Draag ons aan Uw trouwe borst
't Leven in, o Levensvorst!

God met ons — voor de eeuwigheden!
Liefde zonder maat of peil!
Alles wissle hier beneden,
Onverderflijk is ons heil!
Wij, der heemlen hemel door,
Volgen 's Heilands zegespoor!

LEEUWERIK EN NACHTEGAAL.

De leeuwrik stijgt op in de blauwende lucht,
En zingt er, een morgenuur lang;
Maar spoedig weër daalt zijn kortstondige vlucht,
En 's avonds verstomt zijn gezang.
Doch, als àl de stemmen van 't woud zijn vergaan,
En niemand een lied meer verwacht,
Dan hoort gij in 't eenzaam den nachtegaal slaan,
Die zingt heel den duisteren nacht.

't Zegt weinig, of 't hart in zijn zonnige jeugd
Den God der weldadigheid looft,
Als de ernst van het leven na vluchtige vreugd
Den vuurgloed der geestdrift verdooft.
Gezegend de ziel, die verstomt noch bezwijkt,
Ook dan als de rouw haar omringt,
Maar midden in 't lijden den vogel gelijkt,
Die in donker het heerlijkste zingt!

I N H O U D.

	Bladz.
Gewijde Poëzy. Eerste Boek	1
Abel	1
Jakob	4
Gideon	5
Saul	6
Rizpa	10
De Hebreër	12
Maria van Bethanië	16
Johannes Markus	23
Jozes toegenamd Barnabas	31
Paulus	37
Stephanus	40
De geboorte van Jezus	42
De Engelenzang	43
I. „Eere zij God in de hoogste hemelen	43
II. „Vrede op Aarde!“	46
III. „In de menschen een welbehagen!“	48
De drie Koningen	51
De wonderen des Heeren	53
Christus in de natuur	67
De opwekking van Lazarus	74
't Is volbracht	79
Een Paasch-Cantate	83
Paaschhymne	87
Pinksterhymne	91
Pinksterhymne, (Andere tekst)	94
Christus Remunerator	98
De dag des Heeren	108
De jongste dag	120
De Nachmaalskinderen	127
Gewijde Poëzy. Tweede Boek	140
Melanchton's Harp	140
I. Lijdenstroost	140
II. De eenige	141
III. Wel Hem	142
IV. Bede	142
V. Huistafel	143

	Bladz.
VI. Een Psalm in den nacht	144
VII. Engelenwacht	145
VIII. Klacht	147
IX. Eigen haard	149
X. Leerling en Meester	150
XI. De Profeten	151
XII. Voor het einde	152
Een lied van twee Christen martelaren	153
Uit de Neanders-Höhle	156
I. Aller heemlen talloos heir	156
II. Hoe snelt des menschen tijd voorbij	157
III. Lof zij den Heer	158
Loutering	159
Eenzaamheid	167
Kunst en geloof	170
Gods heerlijkheid in de Schepping	172
Naar Boven	180
Hymne aan den Schepper	181
Uit God en tot God	183
Zielzucht	184
Wijsheid	185
Natuur en Openbaring	186
Onkruid wieden	190
Vergeef het haar	191
Geloof, hoop, en liefde	192
I. Geloof	192
II. Hoop	193
III. Liefde	195
Lied	196
De Olijfberg	197
Twee muschkens	202
Het lied des Geloofs	202
Een Pinksterbeë	204
Zalig de barmhartigen	205
Algemeene Litany	206
Des Scheppers heerlijkheid	213
Gods orde	215
God in het vleesch geopenbaard	217
Kinderfeestzangen op een bidstond voor de zending onder de Heidenen	218
I. Op den tweeden Kerstdag	218
II. Op Hemelvaartsdag	220
Een zestal liederen. Om op Steenbeek te zingen en overal waar men de liefde van Jezus kent	221
I. Morgenlied	221
II. Avond	222
III. Aan Jezus voet!	223
IV. Zondagslied	224
V. Loflied	225

	Bladz.
VI. Vrijdagslied	226
Het Boek der Liederen.	226
I. Zielzucht	226
II. Troost	227
III. De Geliefde	228
IV. Geloofskracht	230
V. De Magdaleensche bij het kruis	231
VI. Zedelingslied	233
VII. Des christens hope.	234
VIII. Komt herwaarts tot mij	236
IX. Kerstlied.	237
X. Een lied des vertrouwens.	238
XI. Een Nieuwjaars hymne	240
XII. Geloofsmoed	242
XIII. Nog een Nieuwjaars hymne	243
XIV. Een gebed.	244
XV. Huislied	245
XVI. Die straal was Uw genade	246
Het verdwaalde kind.	246
Barmhartigheid	247
Troost in het land der vreemdelingschap	248
Een blik vooruit.	249
Tot zoo lang.	250
Het woord Gods.	251
Zij koos de waereld!	252
Paschen	254
Verrijzen	254
De troost der genade	257
Gewijde Poëzy. Derde Boek.	259
Als mijn Heiland wederkeert.	259
Het kruis	261
Hymne aan Jezus	263
Opstanding.	264
Verlangen naar het aangezicht des Heeren	265
Paradoxen	267
Troost in den nacht	268
Graven	268
Hebt gij mij lief?	269
Aan Jezus.	270
Na lijden, verblijden	270
Aan God.	271
Het beste deel is meer dan veel	272
Een Psalm in den nacht	272
Nog een Pinksterbede	273
Zielzucht.	274
Uit de diepte	275
Op Nieuwjaarsmorgen	275
Zalig die treuren.	277
Hoop op God	277

INHOUD.

	Bladz.
Het Stabat Mater	280
Hemelvaartslied	281
Ons Gethsemané.	282
Een Engel op aarde	283
Een adventslied	284
Des Heeren	286
Geduld	287
Nieuwe harptonen	288
I. „Alzoo lief heeft God de waereld gehad”	288
II. Bij een dierbaar graf.	290
III. De schoonste der menschenkinderen	291
IV. Zucht	292
V. Hereeniging	293
VI. Immanuël — God met ons	294
Leeuwerik en nachtegaal.	295

IN DE VIJFTIG-CENTS-EDITIE ZIJN VERSCHENEN :

- No.
1. — **Mr. J. Van Lennep**, De Pleegzoon.
 2. — **Mr. J. Van Lennep**, Ferdinand Huyck.
 3. — **Mr. J. Van Lennep**, De Roos van Dekama.
 4. — **Mr. J. Van Lennep**, Elizabeth Musch.
 5. — **Mr. J. Van Lennep**, Novellen en Vertellingen.
 6. — **Mr. J. Van Lennep**, Onze Voorouders.
 7. — **Mr. J. Van Lennep**, Onze Voorouders.
 8. — **Mr. J. Van Lennep**, Onze Voorouders.
 9. — **Mr. J. Van Lennep**, De lotgevallen van Klaasje, I.
 10. — **Mr. J. Van Lennep**, De lotgevallen van Klaasje, II.
 11. — **Mr. J. Van Lennep**, De lotgevallen van Klaasje, III.
 78. — **Mr. J. Van Lennep**, Vertellingen van vroeger en later tijd.
 79. — **Mr. J. Van Lennep**, Nederlandsche Legendes.
Het huis ter Leede. — Adegild. — Jacoba en Bertha.
 80. — **Mr. J. Van Lennep**, Nederlandsche Legendes.
De strijd met Vlaanderen. — Eduard van Gelre.
 81. — **Mr. J. Van Lennep**, Treur- en Blijspelen.
Marino Falléro, Doge van Venetië. — Fiësko, of de Samenzwering te Genua. — De Staatsman bij toeval, enz.
 82. — **Mr. J. Van Lennep**, Treur- en Blijspelen.
Een Amsterdamsche Winteravond in 1632. — Haarlems Verlossing. — Saffo. — Harald de Onversaagde. — Vondels Droom enz.
 83. — **Mr. J. Van Lennep**, Treur- en Blijspelen.
Een droom van Californië. — De betooverde viool en het Bloemenoproer. — Romeo en Julia, enz.
 87. — **Mr. J. Van Lennep**, De Geschiedenis van Nederland, aan het Nederlandsche volk verteld, op de hoogte van den tegenwoordigen tijd gebracht door C. H. M. VIERHOUT.
Nederland vóór den Tachtigjarigen oorlog. Geïllustreerd.
 88. — **Mr. J. Van Lennep**, De Geschiedenis van Nederland, aan het Nederlandsche volk verteld, op de hoogte van den tegenwoordigen tijd gebracht door C. H. M. VIERHOUT.
De Tachtigjarige oorlog. Geïllustreerd.

89. — **Mr. J. Van Lennep**, De Geschiedenis van Nederland aan het Nederlandsche volk verteld, op de hoogte van den tegenwoordigen tijd gebracht door C. H. M. **VIERHOUT**.
De Hoogmogende Republiek. Geïllustreerd.
90. — **Mr. J. Van Lennep**, De Geschiedenis van Nederland, aan het Nederlandsche volk verteld, op de hoogte van den tegenwoordigen tijd gebracht door C. H. M. **VIERHOUT**.
Ondergang der Republiek. — Het Koninkrijk der Nederlanden.
Geïllustreerd.
12. — **J. J. Cremer**, Dokter Helmond en zijn Vrouw.
13. — **J. J. Cremer**, Daniël Sils.
14. — **J. J. Cremer**, Tooneelspelers.
15. — **J. J. Cremer**, Hanna de Freule.
16. — **J. J. Cremer**, Anna Rooze, I.
17. — **J. J. Cremer**, Anna Rooze, II.
18. — **J. J. Cremer**, Overbetuwsche Novellen.
19. — **J. J. Cremer**, Novellen en Vertellingen.
20. — **J. J. Cremer**, Novellen en Vertellingen.
21. — **J. J. Cremer**, Betuwsche Novellen en een Reisgezelschap.
22. — **J. J. Cremer**, De Lelie van 's-Gravenhage.
23. — **J. J. Cremer**, Emma Berthold en Boer en Edelman.
24. — **J. J. L. Ten Kate**, Stichtelijk Huisboek. Nieuwe druk.
25. — **Mr. J. Van Lennep** en **J. Ter Gouw**, De Uithangteekens in het algemeen. Geïllustreerd.
26. — **Mr. J. Van Lennep** en **J. Ter Gouw**, De Uithangteekens in het bijzonder. Geïllustreerd.
27. — **Mr. J. Van Lennep** en **J. Ter Gouw**, De Uithangteekens in verband met Geschiedenis en Volksleven. Geïllustreerd.
28. — **Mr. J. Van Lennep** en **J. Ter Gouw**, Het boek der opschriften. Geïllustreerd.
29. — **R. Bennink Janssonius**, Dichtwerken, Gebonden.
30. — **Jan Luiken**, Spiegel van het menselyk bedryf. Geïllustreerd.
31. — **Jan Luiken**, Het leerzaam huisraad. Geïllustreerd.
32. — **Jan Luiken**, Des menschen begin, midden en einde. — De werken en vergelding der barmhertigheid en onbarmhertigheid. Geïllustreerd.
33. — **Jan Luiken**, Bykorf des gemoeds, I. Geïllustreerd.
34. — **Jan Luiken**, Bykorf des gemoeds, II. Geïllustreerd.

35. — **Jan Luiken**, Vonken der liefde Jezus. Geïllustreerd.
42. — **J. Van den Vondel**, uitgegeven door **MR. J. VAN LENNEP**,
herzien door **J. H. W. Unger**.
Het Pascha. — Hierusalem verwoest. — De Amsteldamsche Hecuba.
Geïllustreerd.
43. — **J. Van den Vondel**, uitgegeven door **MR. J. VAN LENNEP**,
herzien door **J. H. W. UNGER**.
Palamedes. — Hippolytus. — Sofompaneas. Geïllustreerd.
44. — **J. Van den Vondel**, uitgegeven door **MR. J. VAN LENNEP**,
herzien door **J. H. W. UNGER**.
Gebroeders. — Joseph in Dothan. — Joseph in Egypten. Geïllustreerd.
45. — **J. Van den Vondel**, uitgegeven door **MR. J. VAN LENNEP**,
herzien door **J. H. W. UNGER**.
Gysbreght van Aemstel. — Elektra. — Maeghden. Geïllustreerd.
72. — **Nicolaas Beets'** Dichtwerken.
73. — **Nicolaas Beets'** Dichtwerken.
74. — **Nicolaas Beets'** Dichtwerken.
75. — **Nicolaas Beets'** Dichtwerken.
76. — **Bernard Ter Haar**, Dichtwerken.
77. — **Bernard Ter Haar**, Dichtwerken.
91. — **A. Loosjes Pz.**, Het leven van Maurits Lijnslager I.
92. — **A. Loosjes Pz.**, Het leven van Maurits Lijnslager II.
93. — **A. Loosjes Pz.**, Het leven van Maurits Lijnslager III.
94. — **J. J. L. Ten Kate**, Verhalen en vertellingen.
95. — **J. J. L. Ten Kate**, Zangen des tijds.
96. — **J. J. L. Ten Kate**, Gewijde Poëzy.

Ter Perse:

36. — **Jan Luiken**, Beschouwing der wereld, I. Geïllustreerd
37. — **Jan Luiken**, Beschouwing der wereld, II. Geïllustreerd.
38. — **Jan Luiken**, Jezus en de ziel. Geïllustreerd.
39. — **Jan Luiken**, De onwaardige wereld. Geïllustreerd.
40. — **Jan Luiken**, Het overvloeiend hart, I. Geïllustreerd.
41. — **Jan Luiken**, Het overvloeiend hart, II. Geïllustreerd.

De *50-Cents-Editie* kost bij afzonderlijke Deelen gekocht *60 Cents*
ingenaaid en *90 Cents* gebonden.

Geïllustreerde boeken kosten altijd 10 Cents meer.

BIJBEL-POËZY.

27
II

BIJBEL-POËZY

DOOR

J. J. L. TEN KATE.

LEIDEN. — A. W. SIJTHOFF.

BIJBEL-POËZIE.

DE BIJBEL IN HUIS.

Als de Bijbel wordt gelezen
In het Christlijk huisgezin,
Poost de zorge van haar vreezen,
Houdt de scherts haar lachjens in.

Vader voelt zijn diere plichten
Moeder sterkt zich in gebeên,
En Gods liefdestralen lichten
Over 't hoofd der kindren heên.

Al het goede, in 't harte slapend,
Waakt en wordt opnieuw gewijd;
Oud en jong voelt zich gewapend
Voor des Levens heilgen strijd.

Droef zou 's Levens echo wezen,
Klonk er niets dan 's Menschen woord:
Waar de Bijbel wordt gelezen,
Wordt des Heeren stem gehoord.

HET SCHEPPINGSLIED.

GENES. I.

CHOR VAN ENGELEN.

Hallelujah! Looft den Heere.
De eeuwige oorzaak van 't Heelal!
Al Zijn schepslen! geeft Hem eere,
Hem, die was en wezen zal!
Looft d' Algoede, Alwijze, Almachte!
Driemaal heilig is Zijn naam.

· De Aarde en alle Heemlen saam',
Zijn éene enkle Godsgedachte,
Die Zijn Woord verwerkelijk heeft.

Hallelujah! Looft den Heere, Hem die leeft en leven geeft!

EERSTE AARTSENGEL.

In den aanvang aller dingen schiep de Oneindige al wat is.
De Aarde nu was woest en ledig, enkel zee en duisterniss.
Maar Gods Geest, de vleuglen spreidend over de onbewogen zee,
Deelde leven en beweging aan den gantschen baaiert meê.
En: „Daar zij licht!” sprak Jehovah, en daar was licht! zuiver-
Eerstling aller kreaturen, weêrglans van Gods aangezicht! [licht,
En God scheidde licht en duister door des waerelds halve rond:
Blonde Dag, gij waart geboren! donkre Nacht, en gij bestondt!

CHOR VAN ENGELEN,

Avond werd het; morgen werd het: de allereerste scheppingsdag!
Heerlijk was het en volkomen wat het oog des Scheppers zag!

TWEDE AARTSENGEL.

En God sprak: „Daar zij in 't midden een doorschijnend firmament!
„Wateren van waatren scheidend, als een uitgespannen tent!”
Alzoo maakte God de ruimte; en de wateren beneên
En de wateren daarboven, scheidten op Zijn wenk van éen,
Van de logge last ontslagen, hief de waereldocean
Op den maatstaf zijner golven 't oudste Lied der Schepping aan;
Dunne dampen, grijze wolken, stegen dwarlend naar omhoog,
En 't gewelf, waarin ze dreven, noemde God den Hemelboog!

CHQOR VAN ENGELEN.

Avond werd het; morgen werd het: 't was de tweede scheppingsdag!
Heerlijk was het en volkomen wat het oog des Scheppers zag!

DERDE AARTSENGEL.

Toen sprak God: „Dat daar beneden alle waatren samenvliên!”
En ze vloten tot elkander, en het drooge werd gezien.
Al 't gebergte werd geboren; rotsgevaart' en heuveltop,
Diepe dalen en valleien klommen uit den afgrond op.
Aarde noemde God het drooge; Zee den wijden watervloed:
En God wilde 't en het was zoo, en God zag het en 't was goed!

En God sprak: „Nu drage de Aarde jonge planten, teder kruid,
„En 't geboomte spreij' zijn takken over heel de waereld uit,

„Lommer wevend, vruchten gevend, zich herteelende uit zijn zaad!”
 En daar blonk de jeugdige Aarde in het groene feestgewaad!
 Planten groeiden, wouden bloeiden, vol van blozende' overvloed:
 Want God wilde 't en het was zoo, en God zag het en 't was goed!

CHOOR VAN ENGELEN.

Avond werd het; morgen werd het: 't was de derde scheppingsdag!
 Heerlijk was het en volkomen wat het oog des Scheppers zag!

VIERDE AARTSENGEL.

Toen sprak God: „Dat in de ruimte nu een kroon van Lichten hang’,
 „Die dag en nacht beheerschen door hun op- en nedergang;
 „Die de wisselronden reeglen zoo van jaar als jaargetij’,
 „En wier schijnsel uit den hoogen de Aarde ter vertroosting zij!”
 En God wilde 't en het was zoo; en in 's hemels blauwe sfeer
 Hing Hij, tusschen duizend starren, twee der grootste Lichten neêr,
 Zij verdeelden licht en duister met hun beurtelingschen gloed,
 Dagmonarch en Nachtvorstinne! En God zag het en 't was goed!

CHOOR VAN ENGELEN.

Avond werd het; morgen werd het: 't was de vierde scheppingsdag!
 Heerlijk was het en volkomen wat het oog des Scheppers zag!

VIJFDE AARTSENGEL.

Toen sprak God: „In alle waatren leve een waereld van gediert’,
 „Dat met uitgeslagen vinnen 't golvend element doorzwiert,
 „En een waereld van gevogelt' stijge in onvermoeide vlucht,
 „Drijvende op gepluimde wieken door den oceaan der lucht!”
 En God schiep den leviathan, al wat wemelt in de kolk,
 D' aadlaar en het piepend muschken, al 't gevederd vleugelvolk
 En God zegende ze en zeide: „Gaat en kiest uw wegen nu
 „Waterburgers, luchtbewoners, en vermenigvuldigt u!”

CHOOR VAN ENGELEN.

Avond werd het; morgen werd het; 't was de vijfde scheppingsdag!
 Heerlijk was het en volkomen wat het oog des Scheppers zag!

ZESDE AARTSENGEL.

Toen sprak God: „Nu brenge de aarde levendige zielen voort,
 „Tam, ontembaar, gaande en kruipend, menigvoud van vorm en
 [soort!”
 En het was zoo! Al 't gedierte, duizendvuldig, klein en groot,

Worstelde overal bij paren uit des aardrijks moederschoot,
 Forsch geklauwd, gehoefd, gehorend, dichtgepantserd, bontgevacht,
 Steeds bezintuigd en volwassen, in de volheid hunner kracht!
 't Wormtjen naast den alligator, 't miertjen naast den behemoth,
 Wolf en lam, te saam' geboren, alles leefde en loofde God!

CHOR.

Met een opslag Zijner oogen,
 Even als ten eersten maal,
 Toetste de Eeuwige uit den hoogen
 't Wonder van Zijn alvermogen
 Aan Zijn Godlijk Ideaal:
 't Was volmaakt! een Godenwoning! —
 Maar nog faalde 's waerelds trots,
 't Meesterstuk der liefde Gods,
 Een onsterflijke Onderkoning,
 Die, door 's Heeren geest bezielde
 En in godlijk zelfbewustzijn, omgang met den Hemel hield!

ZEVENDE AARTSENGEL.

Daarom, „Laat ons,” sprak de Heere, „Menschen scheppen naar
 [ons beeld,
 „Wezens, in wier Rede een zweemsel van ons eigen Wezen speelt,
 „Dat ze, als onze stedehouders, heerschen over alle vee,
 „Alle vogelen des hemels, alle visschen van de zee,
 „Al wat leven heeft ontvangen en de weemlende aard bewoont!”
 En daar stond de Mensch, Zijn beeltnis, met Zijn heerlijkheid ge-
 Godlijke Adam, godlijke Eva, offerden hunne eerste beê: [kroond.
 „Amen!” ruischte 't; en wij Englen, baden: „Amen! Amen!” meê.

CHOR VAN ENGELEN.

Avond werd het; morgen werd het: 't was de zesde scheppingsdag!
 Heerlijk was het en volkomen, wat het oog des Scheppers zag!

Hallelujah! Looft den Heere,
 Hem, die leeft en leven geeft!
 Die ten spiegel Zijner eere
 Stof en Geest geheiligd heeft!
 Wij omvleuglen onze slapen
 Voor Zijn heilgeheimenis.

Alles werd of wordt: Hij is!
 Gij hebt alle ding geschapen,
 En door Uwen wil, o God!
 Zijn en blijven zij geschapen. — Looft Jehovah-Zebaoth!

HET LIED VAN MOZES.

(Exod. XV.)

MIRJAM.

Zingt nu, blijde Reien!
 Zingt een jubelchoor!
 Trommels en schalmeien,
 Klinkt den hemel door!

DE REIEN.

Eere den Bevrijder
 Alles love meê!
 't Paard en zijn berijder
 Wierp Hij in de zee!

MOZES.

'k Zing den Heer der legerscharen
 Hoogverheven is de Heer!
 In de wentelende baren
 Wierp Hij ros en ruiters neêr.
 Hij is al mijn heil, mijn eer;
 'k Mag Hem mijn Verlosser noemen;
 'k Zal Hem boven alles roemen —
 Hij is God en niemand meer!

Onze God, de God der Vaadren,
 Is een Held, ten krijg bekwaam:
 Eeuwig-levende is Zijn naam!
 Farô's trotsche wagenraadren,
 Al zijn paarden, heel zijn drom,
 Stiet Hij in de golven om.
 Door de waatren overrompeld,
 Van den oever afgesneên,
 Zijn ze in d' Afgrond neêrgedompeld
 Als een uitgeworpen steen!

Aangewandeld op de waatren,
 Deedt ge, o Heer! Uw woord gestand,
 Gij verbrijzelde onze haatren
 Met Uw sterke rechterhand.
 Tegen al die U weêrstonden
 Hebt ge Uw gramschap uitgezonden:
 Gij Bedwongt den Dwingeland;
 Gij hebt al zijn macht verslonden
 Als een felle stoppelbrand!

Door Uw storm, met kracht ontwakend,
 Splitste zich de waterkolk;
 En bij 't schijnsel Uwer wolk
 Hebt Gij 't zeepad afgebakend
 Voor Uw uitverkoren Volk.
 Maar de vijand sloeg aan 't woelen:
 „Heden zal mijn wraak zich koelen!
 „Heden wordt de huid vergaard!
 „'k Zal hem al mijn haat doen voelen,
 „Al de scherpste van mijn zwaard!”

God! daar bliest ge, en — met de golven
 Overstroomde hen de dood!
 Door de dwarrelzee bedolven,
 Plompten ze in den vloed als lood;
 En terwijl wij 't strand bestegen,
 Grijsden ons de lijken tegen,
 Dobbrende uit des Afgronds schoot!

Wie der Goden, Heere Heere!}
 Die U ooit ter zijde staat?
 Wie gelijkt U? hoog in eere,
 Groot in macht, geducht in daad,
 Op Wiens wenk een volk vergaet,
 Of een natie wordt herboren;
 Wien de doove golven hooren
 En de wilde storm verstaat!

Naar Uw eigen heilige woning
 Leidt Ge voortaan, tred voor tred,
 Als zijn God en Vredekonig,
 't Isrèl, door Uw gunst gered.

Nu de Heidnen dit vernemen,
 Worden zij van schrik verplet,
 Palestina staat ontzet,
 Moab is van angst bezwemen,
 Kanân stuiptrekt aan Uw voet,
 Die zijn bodem dreunen doet!

Dat zij vreezen, dat zij beven,
 Raadloos en van schrik versteven
 Voor Uw onweêrstaanbre hand!
 Dat ze Uw volk een toegang geven
 Tot het lang beloofde Land!
 Worde dáar Uw volk geplant,
 Met zijn wortels vastgeweven,
 Tot Uw Heiligdom verheven
 In Uw eigen Lustwarand'!

Gij zult heerschen, God der goden!
 Heerschen door alle eeuwigheên.
 Alles bukt voor Uw geboden:
 Gij zijt God en anders geen!
 Gij Almachtige en Alhooge!
 Gij hebt Farô's heir vernield,
 Toen Ge uw eigen Volk behieldt,
 Dat, gewandeld over 't drooge,
 Nu aanbiddend nederknielt!

MIRJAM.

Zingt nu, blijde Reien!
 Zingt een jubelchoor!
 Trommels en schalmeien,
 Klinkt den hemel door!

DE REIEN.

Eere den Bevrijder!
 Alles love meê!
 't Paard en zijn berijder
 Wierp Hij in de zee!

HET LIED VAN DEN BOOG.

DAVIDS KLAAGZANG OP DEN DOOD VAN SAUL EN JONATHAN.

(2 SAM. I: 18—27.)

Waarom klinkt dat jammerklagen,
 Isrël, door uw poorten weêr?
 Ach, door 's Heeren hand geslagen,
 Zit ge in zak en assche neêr!
 Ach! uw velden, ach! uw heuvlen
 Zagen Isrël's hinde sneuvlen,
 Zagen 's Konings troon verwoest!
 Bange heuvlen! droeve velden!
 Wee u, dat de bloem der helden
 Voor uw oogen vallen moest!

Troostloos volk! geen klachten baten:
 O verberg uw tranenbron!
 Breng uw smart niet op de straten
 Van 't vijandig Askalon!
 Dat de dartele Heidinnen
 Geen triomfgezang beginnen
 Bij 't altaar van Astaroth;
 Dat de Filistijnenhorden
 Niet nog bandelozer worden
 In hun schaatrend feestgenot!

Gilboa! noch dauw noch regen
 Drenke u met zijn balsemdrop!
 't Edelst bloed is neêrgezegen
 Op uw groenen heuveltop.
 't Water drooge in uw rivieren,
 Blad noch bloesem moet er tieren
 In uw naakte wildernis,
 Tot een eeuwigdurend teeken,
 Dat hier Jonathan bezweken,
 't Schild van Saul ontheilgd is!

Bleeke dood! uw wicken groeiden
 Aan de pijlen Jonathans.
 Purperroode stralen vloeiden
 Van zijns vaders oorlogslans;

't Weérlicht bliksemde uit hun zwaarden;
 Voor den hoefslag hunner paarden
 Beten Koningen in 't slijk.
 Hoe zij duizend doôn verachtten!
 Leeuwen — in geduchte krachten,
 Arenden — in vlucht gelijk!

Steeds vereenigd in hun leven,
 Scheidde zelfs de dood hen niet
 Mannen! laat uw klaagstem beven
 In het nokkend uitvaartslied!
 Wilt hem luider nog beschreien,
 Gij, o Isrêls Maagdenreien,
 Die u met zijn buit beschonk,
 Die u kleedde met scharlaken,
 Die het blosjen uwer kaken
 Hoogde met juweelenpronk!

Looft zijn vaderlijk regeeren!
 Prijst den Held! . . . Hij is geweest,
 Dreigend is 't gelaat des Heeren —
 De Afgodsdienaars vieren feest!
 Ach! uw velden, ach! uw heuven
 Zagen Isrêls hinde sneuven,
 Zagen 's Konings troon verwoest!
 Bange heuven! droeve velden!
 Wee u, dat de bloem der helden
 Voor uw oogen vallen moest!

Neen, ik zal u nooit vergeten,
 'k Denk aan u met stille pijn,
 Ook als de oogen uitgekreten,
 Kreet en klacht verklonken zijn!
 Jonathan, mijn dierbre broeder!
 'k Had u lief, gelijk een moeder
 D' eerstling van haar schoot bemint!
 Nu gij sluimert bij de dooden,
 Is onze oude moed gevloten
 Als een stofwolk voor den wind!

AVONDLIED.

(PSALM. VIII)

O God, onze God! hoe gevierd is Uw naam!
 Heel de aard roept U uit als den Heere;
 De hemel daar ginds, al de hemelen saam',
 Weërgalmen, Uw grootheid ter eere!

De kinderkens staamlen aanbiddend Uw lof!
 En waar zij 't Hozanna doen stijgen,
 Daar knielen uw haatren beschaamd in het stof,
 Daar blozen uw lastraars en — zwijgen!

Wanneer ik omhoog blik naar d' eeuwigen trans,
 Het wonderlijk werk Uwer vingren,
 De maan en de starren, die, reierend ten dans,
 Heur blauwende banen doorslingren:

Wat is dan de Mensch, dat Gij zijner gedenkt,
 Het stofkind, gebukt aan uw voeten,
 Dat Gij hem uw aandacht, Uw tederheid schenkt,
 Dat Gij — als Uw kind hem wilt groeten?

Gij gaaft hem een ziel, waar Uw licht in weërkaatst,
 Gij doet hem met de eerekroon prijken:
 Uwe Englen alleen zijn iets hooger geplaatst,
 Maar eens zal hij d'Englen gelijken!

Gij hebt hem gezalfd tot een koning der Aard,
 Die heerscht over 't werk Uwer handen:
 't Buigt al voor zijn staf wat er leeft in de gaard,
 Of zweeft in de wijde waranden:

De wollige schapen, het zuivelrijk vee,
 De dieren die 't mastbosch bevolken,
 't Gevogelt' des hemels, de visschen der zee,
 En al wat er plascht in de kolken.

O God, onze God! hoe gevierd is Uw naam!
 Heel de aard roept U uit als den Heere!
 De hemel daar ginds, al de hemelen saam',
 Weergalmen, Uw grootheid ter eere!

DE WARE GODSDIENST.

(PSALM XV.)

Wien hebt Ge, o Heer der Heeren!
 Een rustplaats in Uw tent bereid?
 Wie mag als vriend verkeerren
 Op 't Sion Uwer heiligheid?

Die onberisplijk wandelt,
 De vreeze Gods in stilte kweekt,
 Die naar zijn woorden handelt,
 En met zijn ziel de waarheid spreekt!

Die met geen lasterreden
 In 's naasten hart een angel slaat,
 Maar, wordt de deugd vertreden,
 Den huichlaar in 't gezicht weerstaat!

Die 't kwaad durft openbaren,
 Al school het achter 't purperkleed,
 En, schoon zij beedlaars waren,
 Die kindren Gods zijn broeders heet!

Die, heeft hij eens gezworen,
 Al kostte 't ook zijn goed, zijn goud,
 Al ging zijn brood verloren,
 Zijn Godgeheiligde eeden houdt!

Die niet in de ijzren koffer
 Gewoekerd bloedgeld samenhoopt,
 En voor het kostlijkst offer
 Het recht der onschuld niet verkoopt!

Wie treedt op zúlke wegen,
 Vindt in Gods tent zijn plaats bereid;
 Hij wandelt met Gods zegen,
 En — wankelt niet in eeuwigheid!

HET LIED VAN DEN GOEDEN HERDER.

(PSALM XXIII.)

De Heer is mijn Herder!

'k Heb al wat mij lust:
 Hij zal mij geleiden
 Naar grazige weiden;
 Hij voert mij al zachtkens
 Aan waatren der rust!

De Heer is mijn Herder!

Hij waakt voor mijn ziel:
 Hij brengt mij op wegen
 Van goedheid en zegen:
 Hij schraagt me, als ik wankel,
 Hij draagt me, als ik viel!

De Heer is mijn Herder!

Al dreigde ook het graf
 Met grimmige kaken,
 Geen schrik zal mij naken:
 O Heer, mij vertroosten
 Uw stok en uw staf!

De Heer is mijn Herder!

In 't hart der woestijn
 Verkwikken en laven
 Zijn hemelsche gaven:
 Hij zalft mij met olie,
 Hij drenkt mij met wijn!

De Heer is mijn Herder!

Hem blijf ik gewijd:
 'k Zal immer verkeerren
 In 't Huis mijnes Heeren:
 Zoo volgen Zijn zegen
 En 't goede me altijd!

HET LIED VOOR DEN KONING.

(NATIONAAL CHOORGEZANG: PSALM XXI).

De Koning is verblijd en dankt U vreugdedronken,
 O Heer! om 't geen Gij in uw wijsheid hebt volwrocht!
 Hoe juist hij om het heil, hem door Uw gunst geschonken!
 Waar immer danktoon heeft weerklonken,
 Geen die het ooit zoo vurig mocht.

't Verlangen zijner ziel, de stille smeekebeden,
 Die onze harten hooren deden,
 Zijn als een wierookgeur geklommen voor Uw troon!
 Want zie, Gij komt hem voor met zegenende gaven:
 Gij drenkt hem met den kelk der Braven,
 Gij kranst hem met de Koningskroon!

Zijn wensch was levenskracht, vernieuwing van zijn leven,
 Om 't Volk vernieuwde bloei en heerlijkheid te geven,
 In schaduw van zijn herdersstaf:
 Verleng daartoe, o Heer! zijn dagen,
 Opdat de dorre gaarde ons gulden applen dragen
 En lommer schenken moge aan onzer Vaadren graf!

Hoe groot, o Heere God! maakt Gij des Konings glorie!
 Gij hebt hem majesteit en luister toegevoegd!
 Schenk hem ook wijsheid, liefde en sterkte ter viktorie,
 En voer hem tot het doel, waarnaar zijn zielzucht zwoegt!

Ja, God! stel Gij hem tot een zegen
 En zegen hem in eeuwigheid!
 Zie hij op al zijn levenswegen
 Het licht Uws glimlachs uitgespreid!
 Want Gij, o Heer! zijt zijn vertrouwen,
 De rots, waarop zijn moed blijft bouwen,
 Wat berg ook van zijn wortel vall'!
 De vuurzuil, bij wier hemelstralen
 De blik zijns oogs niet af zal dwalen,
 De tred zijns voets niet wanklen zal!

Geduchte! laat Uw hand al zijn belagers vinden!
 Wil Gij hun overmoed in vaste banden slaan!
 Wil al hun plannen met Uw vlammenblik verslinden,

Gelijk de stoppelbrand, verrijzende op de winden,
 Het uitgedorschte kaf tot assche doet vergaan!

Verander Gij ze, o Heer der heeren!
 Die trappelen op de sneeuw van 't Vorstlijk hermelijs!
 Die zonder oorzaak rebelleeren,
 Die orde en wet vijandig zijn!

Verhoog in ons Uw kracht, Algoede!
 Wees Gij des Konings gordelriem!
 Verblijd, versterk ons met Uw hoede,
 In vleugelschauw der Cherubiem!
 Laat uit Uw heilge hemelsfeeren
 De gouden Heil-eeuw wederkeeren,
 Die honig druppe en balsem dauw!
 Dan zal, zoo lang één hut zal rijzen,
 Uw rijkgezegend Volk U prijzen
 En juichen in Uw Vadertrouw!

GOD IN DE NATUUR.

(PSALM CIV.)

U, Heere God! U wil ik zingen,
 Wiens grootheid tot aanbidding wekt,
 Wien heerlijkheid en eere omringen,
 En 't licht gelijk een kleed bedekt;
 Die boven lucht en stargewemel
 Uw troonzaal zoldert, en den hemel
 Uitéenrolt als een tentgordijn;
 Wien de onweerwolken tot een wagen,
 De bliksemen en stormwindvlagen
 Tot boden en trawanten zijn!

Gij gaaft deze Aard haar grondpilaren:
 Zij wankelt niet in eeuwigheid!
 Gij hadt haar met Uw waterbaren
 Als met een sluier overspreid:
 Daar deedt ge, o Heer! Uw donders klatren,
 Daar deinsden op Uw stem de waatren,
 Daar groenden heuvel en landouw!
 Zoo legdet Gij de zee aan banden,

Opdat zij bergen en waranden
Niet andermaal bedekken zou!

Uw beekjens hupplen van de rotsen
In dartle sprongen naar beneên,
En wandlen, met welluidend klotsen,
Door beemden en woestijnen heen.
Ziet, hoe ze met hun koele teugen
Het smachtend woudgediert' verheugen,
Bij 't blaken van Uw middaggloed!
Hooft, hoe, aan hun bemoschte zoomen,
't Gevogelt', wiegende in de boomen,
U 't jubellied weergalmen doet!

Van uit uw blauwende opperzalen
Drenkt Gij het dorre berggevaart';
Met levendige waterstralen
Verzadigt Gij de dorstende Aard:
Dan graast het vee in vette weien,
Dan bloeien velden en valleien,
En werpen de oogst in 's menschen schoot;
Dan doet de olijf heur olie vloeien,
De wijndruif schijnt als goud te gloeien,
En 't koren rijpt tot levend brood!

't Geboomte ontvouwt zijn bladertrossen
In koestring Uwer lentezon;
Hoe saprijk staan Uw cederbosschen
Geworteld op den Libanon!
Daar zwermen gantsche vooglenheiren
Van allerlei muziek en veëren,
En zoeken naar een woning rond;
De sperwer huist in 't dennenlover,
De steenbok springt de klippen over,
Het bergkonijn doorgraaft den grond.

De maan weet haar gezette tijden,
De zon weet waar heur slaapkoets wacht.
Daar wenkt Gij: licht en duister strijden
Kortstondig om 't gezag — 't wordt nacht!
Nu gaat het hongrig woudgebroedsel
Ter jacht, nu brult de leeuw om voedsel;

Maar weldra is de dag nabij:
 Nu liggen ze in hun hollen neder;
 De Mensch keert tot den arbeid weder,
 En — de Aard erkent zijn heerschappij!

O Heer! Uw werken zijn volkomen,
 Met wondre wijsheid toebereid:
 De waereld tot heur verste zoomen
 Vloeit over van uw heerlijkheid.
 Zie hier de Zee! Heur golven krielen
 Alom van levendige zielen,
 Een zilverschubbig watervolk.
 Daar wandelen de zeekasteelen
 De azuren vlakke door, daar spelen
 De Leviathans in de kolk!

U wachten die millioenen scharen,
 O Bron van alles wat bestaat!
 Geeft Gij hun spijsze, zij vergaren;
 Ontsluit Ge Uw hand, zij zijn verzaad!
 Verbergt Ge Uw aangezicht, zij beven;
 Neemt Gij hun adem weg, zij sneven
 En keeren weder tot hun stof!
 Zendt Gij Uw geest uit, zij verjongen;
 Heel de Aard vernieuwt Ge! en aller tongen
 Verkondigen in 't rond uw lof!

Die lof weerklinke onafgebroken
 U, die den troon der eeuwen drukt,
 Die neerziet, en de bergen rooken,
 Die aansnelt, en de waereld bukt!
 Verblijd U in Uw werken, Heere!
 Als in de tolken Uwer eere,
 De teekens van uw hoog gezag!
 En gun me — ai, doe mij 't voorrecht smaken! —
 Een ziel, die voor Uw grootheid blaken,
 Een tong, die haar bezingen mag!

Ja, Heer! ik wil uw lof doen rijzen
 Met dankgebed en harpgezag!
 U wensch ik als mijn God te prijzen
 Elke ademtucht, mijn leven lang!

't Is zalig U zijn hart te wijden,
 Zich in de aanschouwing te verblijden
 Van Uw almachtige Gená.
 Wel hem, dien zij heeft uitverkoren!
 Alleen d'ondankbre wacht Uw toren.
 Waak op, mijn ziel! Hallelu-jah!

DANKLIED.

(PSALM CXIV.)

Ziet, toen Isrél den dwang van Egypte is ontvloón,
 Het Huis Jakobs den vreemde verliet,
 Toen werd Juda Zijn Heiligdom, Isrél Zijn troon,
 Heel Zijn rijk, Zijn volkomen gebied!

Dat aanschouwde de Zee, en zij deinsde en zij schudde';
 De Jordaan, en ze is rugwaart gesneld;
 Het geheuvelt' sprong op als een lammerenkudde,
 Het gebergt' als de rammen van 't veld.

Wat toch was u, o Zee! dat ge deinsdet en schudde'?
 U, Jordaan! dat ge weg zijt gesneld?
 U, 'geheuvelt'! dat ge opsprongt als rammen van 't veld,
 U, gebergt'! als een lammerenkudde?]

Beef, 'gij Aarde voor 't aanschijn van God, onzen Heer!
 Jakobs God moet uw lofgezing schaatren,
 Die den ijzeren rotssteen herschiep in een meir,
 En den keisteen in springende waatren!

LOFLIED.

(PSALM CXLVII.)

CHOOR.

Hallelu-jah! Zingt den Heer!
 Roert de snaren tot Zijne eer!
 Hij is lieflijk: Hem te loven
 Gaat al 's waerelds vreugd te boven.

EERSTE STEM.

Heere God! uw sterke hand
 Zal Jeruzalem herbouwen!
 Gij verbreekt den slavenband,
 En verzamelt Uw getrouwen
 In 't herboren Vaderland!
 Alle zorgen, alle zonden,
 Wentelt Gij van 't hijgend hart:
 Gij geneest de felste smart,
 Gij verbindt de diepste wonden!
 's Hemels starren al te saam'
 Noemt Gij bij getal en naam.
 Eeuwig-heerlijk zijn Uw krachten:
 Wie doorgrondt den kennis-schat,
 Wie, de oneindige gedachten,
 Heer! die Uw verstand bevat?
 Gij beschermt den hulpeloze,
 Die bij U een schuilplaats koos;
 Gij, der zwakken kracht altoos,
 Werpt den hoogmoed van den boze
 Neder tot in 't stof des doods!

CHOR.

Prijst den Heer bij beurtgezangen!
 Eeuwig moet Hij lof ontfangen!
 Brengt, bij luit- en citherklank,
 Hem de aanbidding, Hem den dank!

TWEEDE STEM.

In de hoogte,
 Hemelheer!
 Hangt Ge Uw zilvren wolken neer.
 Als de droogte
 't Veld verschroeit,
 Als vallei en heuvel treuren,
 Opent Gij des Hemels deuren,
 En — de malsche regen vloeit!
 De akkers geuren,
 Mild besproeid,
 't Bloemtapeet hernieuwt zijn kleuren,

En de dorre weide bloeit!
 Allen strooit Ge Uw milde gave,
 't Schaapjen dat den klaver scheert,
 't Vogeltjen dat kwinkeleert,
 Zelfs de jonggeboren rave,
 Die een mondvul spijs begeert!
 Niet in 't woedend
 Oorlogspaad,
 Niet in 't bloedend
 Krijgsmanswaard,
 Niet in dreigende banieren,
 Of de macht
 Van stalen spieren,
 Hebt ge uw lust, o God der kracht!
 Maar Uw zegen
 Komt hém tegen,
 Die U kent op al zijn wegen,
 Die van U zijn heil verwacht!

CHOR.

Luider moet uw zangstroom vlieten,
 Prijs uw God, Jeruzalem!
 Sionieten,
 Lofzingt Hem!

DERDE STEM.

Ja, Algoede!
 't Is Uw hoede,
 Die ons veilig wonen doet!
 Brood en vrede
 Deelt Ge ons mede
 Uit Uw hemelsche overvloed!
 Naar alle oorden,
 Hoog in 't Noorden,
 Ver in 't afgelegene Zuid',
 Zendt Ge Uw boden,
 God der Goden!
 Vaardigt Ge uw bevelen uit.
 Uit Uwe opperzalen
 Dalen
 Sneeuw als wolle, rijm als asch.

Langs den wijden waterplasch
 Werpt Ge Uw ijs als stukken henen:
 Vijver en moeras
 Versteenen;
 Heel Natuur, in diepen rouw,
 Trilt van vreeze, rilt van kou!
 Maar daar zendt Gij uit den hoogen
 Wederom Uw machtwoord neer:
 's Hemels boogen
 Blauwen weer;
 Zefierzuchtjens,
 Lenteluchtjens,
 Blazen van de dorenheg
 't Laatste witte vlokjen weg;
 Alle baren,
 Alle stroomen,
 Spartlende uit den winterboei,
 Spelevaren
 Langs hun zoomen,
 Op Uw enkel machtwoord: „Vloei!”

CHOR.

Onvolprezen
 Opperwezen,
 Die uit 's hemels blauwe tent
 't Oog naar 's aardrijks grenzen wendt!
 Klinke 't loflied, U verrezen,
 Zonder end!

Jakob leert Ge uw rechten vreezen,
 Isrël maakt Ge uw wet bekend!
 Gij zijt vriendlijk en weldadig:
 Alle volken slaat Gij gâ —
 Maar geen natie, vóor noch na,
 Waart Gij immer zóo genadig!....
 Looft den Heer! Hallelu-jah!

DE OUDERDOM.

PRED. SALOM. XII.)

Zoo blijf uw Schepper dan gedenken
 In 's levens dageraad,
 Eer u de kwade jaren wenken,
 Waarin de lust vergaat;
 Waarin de glans der zon zal tanen,
 Geen maan of star meer gloeit,
 En steeds na 't woeden van de orkanen
 Een ander onweêr broeit?
 Dan is de frissche kracht vervlogen
 Der wachters van het huis;
 De sterke mannen gaan gebogen,
 Als wierd de last een kruis.
 De maalsters houden op met malen;
 De vensters vallen dicht,
 En vangen nog maar enkele stralen
 Van 't lieve hemellicht.
 Gesloten is aan beide zijden
 De smalle buitenpoort,
 Zoodat men nauwlijks nog bij tijden
 't Gekners der molens hoort;
 Dan rijst men slaaploos van zijn sponde
 Bij 't eerste vooglenlied;
 Maar, klinke er 't woudmuziek in 't ronde,
 Het oor verneemt het niet!
 De kleinste heuvelen vermoeien;
 Steil gaan de laagten neêr;
 De witte amandelbloesems bloeien;
 De sprinkhaan kan niet meer.
 De spijs heeft haar geur verloren,
 En zelfs de kapperknop
 Wekt niet meer, prikklende als te voren,
 De slapende eetlust op.
 Nu moet de Mensch zijn huis verlaten
 Voor de onderaardsche spond
 En treurig wandlen door de straten
 De zwarte klagers rond.

JESSES SPRUIT.

(JES. XI, XII)

Ziet toe! de Heer der legerscharen
 Hakt met geweld de takken af;
 Nu dwarrelen de groene blaären,
 Onredbaar afgestroopt voor 't graf!
 De stammen wagglen heen en weder,
 De hoogste kruinen buigen neder. —
 Want, als de Heer den bijl verheft,
 Weet, dat Hij niet alleen de struiken
 Die bevende in de schaduw duiken,
 Maar, Libanon! uw ceders treft.

Voorwaar, eens zal een rijsken bloeien
 Uit Jesse's omgehouden tronk!
 Een lot zal uit zijn wortel groeien,
 Met bladerpracht en bloesempronk.
 Hij zal gewenschte vruchten geven,
 Hem blijft des Heeren Geest omzweven,
 Die wijsheid ademt en verstand,
 Die kennis brengt en raad en krachten,
 En, vol der heiligste gedachten,
 De vreeze Gods in 't harte plant!

Ja, 's Heeren vrees zal Hem verlichten!
 Hij zal niet straffen naar den schijn,
 Maar, onpartijdig in zijn richten,
 De steun der onderdrukten zijn.
 Den booswicht zal Hij nederwerpen;
 Zijn woord zal als een roede snerpen,
 Zijn adem als een geesselstriem.
 Eerbiedig zal Hem de aarde vreezen;
 Want Waarheid zal zijn heupriem wezen,
 Gerechtigheid zijn gordelriem!

De wolf zal met het lam verkeerren,
 De luipaard dartlen met de geit;
 Een jongskén zal den leeuw regeeren,
 Die vreedzaam naast de rundren weidt.
 Dan ligt het kalfjen, zwak en teeder,

Op 't leger der beerinne neder ;
 De zuigling speelt bij d' addrenkuil ;
 En 't speenkind, moeders oog ontweken,
 Zal ongestraft het handtjen steken
 In d' open baziliskenuil.

Dan zal men leed noch schâ verwekken,
 Zoo ver Gods heilge bergen staan ;
 Dan zal Gods kennis de aard bedekken,
 Gelijk de waatren d' oceaen.
 Dan reikt, tot een banier der volken,
 De boom van Jesse tot de wolken :
 De vooglen nestlen in zijn top ;
 Wel hen, die tot zijn lommer kwamen !
 Hij neemt er al de Heidnen samen
 En — 't overblijfsel Jakobs op !

II.

Dan, Israël ! heft gij 't hart naar boven,
 En jubelt op verhoogden toon :
 „O Heere God, ik zal U loven,
 En loven uw gezalften Zoon !

„Ik droeg een korten tijd uw toren ;
 „Maar hij versmolt tot medelij' .
 „Nu ben ik tot uw volk herboren,
 „En Gij vertroost en zegent mij !

„God is mijn heil ! Mijn jammren weken.
 „Ik ben gerust en vreeze niet :
 „Gods trouw is wonderbaar gebleken !
 „Hij is mijn heil, mijn lof, mijn lied ! . . . ”

Dan zult ge u ter fonteine reppen,
 Terwijl gij vroolijk jubelzingt,
 En haastig uit dat water scheppen,
 Dat tot in 't Eeuwig Leven springt !

Dan zult ge uw dorre ziel verfrisschen
 Uit Gods verjongende adersprank ;
 De tranen uit uwe oogen wisschen
 En juichen met vernieuwden dank :

„Gij volken, looft den Heer der heeren!
 „Roept meê den naam des Vaders aan!
 „Laat al wat adem heeft, Hem eeren,
 „En roemen in Zijn gloriedaân!”

Gij snaren, klinkt! en ruischt, gij psalmen!
 Want wondren teeknen 's Heeren spoor.
 Zijn heerlijkheid moet de aard doorgalmen,
 En galmen al de heemlen door!

't Moet al den God der Liefde aanbidden!
 En Gij, o Vredeskonink, kom!
 En tabernakel in ons midden,
 Als in uw eigen Heiligdom!

TRIOMF OVER BABEL.

(JESAJA XIV.)

Voorwaar! eens wordt de Heer der heeren
 Met teedre ontferming aangedaan:
 Hij zal tot Jakob wederkeeren,
 En trekt op nieuw zich Isrél aan.
 Dan zullen vreemden hen geleiden,
 De Heidnen hun een weg bereiden
 Naar 't langgemiste Vaderland:
 Dan worden zelfs hun haatren vrienden,
 En de onderdrukkers, die zij dienden,
 Slaan ze op hun beurt in slavenband.

Als dan uw vredezon zal dagen
 En 't heil des Heeren u verrast,
 Na al de striemen, u geslagen,
 Na al de ellende, u opgetast,
 Dan schatert uit uw blijde woning
 Het zegelied op Babels konink
 Tot aan de verste grenzen weêr;
 Dan juichen duizend rappe tongen:
 „Hoe? is die dwingeland bedwongen?
 „Is de onverzaadlijke niet meer?”

Verbroken is des Bozen roede,
 Verbrijzeld is des Drijvers staf,
 Die volken geesselde in zijn woede,
 En niemand ooit verschooning gaf.
 De aaloude striemen zijn vergeten;
 't Barst alles los in jubelkreeten,
 En 't ritselt in der dennen top
 En door de Libanonsche ceedren:
 „Nu Gods gerichten u verneedren,
 „Heft tegen ons geen bijl zich op!”

Hoe ijldde, toen ze u af zag klimmen,
 De ontroerde Hel u in 't gemoet!
 Zij wekte om uwentwil de schimmen,
 Een onafzienbren Koningsstoet!
 Al de Aartstyranen, die er wonen,
 Verrezen plotsling van hun troonen,
 En groetten u in 't Doodenrijk.
 „Gij ook!” zoo doen ze om beurt zich hooren:
 „Hebt al uw heerlijkheid verloren,
 „En wordt voor immer ons gelijk!”

Uw glorie gaat ten Afgrond medel
 Hier ruischt muziek noch vreugdfeestijn!
 't Gewormte zal uw legerstede,
 De made zal uw deksel zijn!
 Wat is de blauwe hemel verre!
 Wat vielt gij diep, gij Morgensterre!
 Gij blonde zoon des Dageraads!
 Wat zijt gij vroeg, o Waerelddwinger,
 Omvergestoten door Gods vinger,
 Gebannen naar uw eigen plaats!

Gij hebt Jehovah 't hoofd geboden,
 En spraakt: „Ver boven zon en maan,
 „Te midden van den Berg der Goden,
 „Zal ik mijn zetel nederslaan!
 „'k Wil hooger dan de heemlen varen,
 „Ik wil d' Almachtige evenaren
 „En deelen in zijn koningsglans!”
 Daar schoot zijn bliksem uit de wolken,

En ja! in 's Afgronds diepste kolken,
In 't hart der Helle ligt gij thans!

De aanschouwers treden u ter zijde,
En zien u aan met schampren blik:
„Is dát die Man, die de aard kastijdde,
„De troonen wagglen deed van schrik?
„De waereld tot een aschhoop maakte,
„Haar velden met zijn fakkel blaakte,
„Haar steden slechttte met zijn zwaard?
„De reien harer kindren dunde,
„En geen gevangene ooit vergunde
„Te keeren naar zijn eigen haard?”

Ziet, hoe een eervol praalgesteente
Der Vorsten overschot omsluit!
Maar gij, verfoeid wordt uw gebeente:
Uw eigen tombe werpt u uit!
U wacht daar, onder doón begraven,
De scherpgewette neb der raven,
De hongrende hyenenmuil,
't En zij uw rif, in 't slijk vertreden
Bij lijken en verminkte leden
Wordt weggesmeten in den kuil!

Geen uitvaart wordt uwe asch geschonken,
Geen nakroost erft uw wufte macht:
Gij hebt uw Land in bloed verdronken,
Uw Volk als runderen geslacht!
De hand des wrekers zal uw telgen
Om uwer gruwlen wil verdelgen:
Het zaad van monsters teelt niet voort!
God wil niet, dat ze uw voetspoor drukken,
En stad bij stad omverre rukken
Tot heel deze Aard is uitgemoord!

„Ik!” spreekt de Heer der legerscharen
„Ik-zelf zal opstaan tot den strijd!
„'k Zal Babels kroost noch nakroost sparen,
„Haar puin zelfs is 't verderf gewijd!
„Ik zal haar tot een kuil der draken,

„Een eeglennest, een slijkpoel maken,
 „Een nameloze wildernis!
 „Lang kan Ik dulden en verdragen,
 „Maar is in 't eind Mijn uur geslagen,
 „Dan toon Ik wat vergelden is!”

DE BLOEIENDE WOESTIJN.

(JESAJA XXXV.)

I.

Juichen zal de wildernis,
 Vreugd de woestenij doorklinken,
 Als een roze zal zij blinken,
 Die zoo pas ontloken is!
 Bloeien zal zij, lustig bloeien,
 Hupplen in gewiechten dans;
 Want zij zal van Sârons glans
 En van Karmel's schoonheid gloeien,
 Schittren als de Libanon
 In de volle zomerzon!
 Al heur groene lustlandouwen
 Zullen met vernieuwd gelaat
 's Heeren heerlijkheid aanschouwen
 In heur cierlijk feestgewaad!
 Komt, versterkt de slappe handen!
 Zet de wankle kniën vast!
 Weg met alle pijn en banden
 En der zorgen looden last!
 Laat de ziel van geestdrift branden,
 Nu Gods zegen u verrast!
 Want Hij komt, de langverwachte,
 Bij der heemlen juichgeschal,
 De Gerechtigte en Almachte,
 Wiens genade u redden zal!

II.

Dan licht Hij de schellen van de oogen des blinden,
 Dan spreekt Hij, en de oore des dooven ontsluit.

Dan springen de kreuplen als hupplende hinden.
 Dan roepen de stommen hun dankbaarheid uit.
 Dan zullen fonteinën de heide doorklaatren;
 De dampende poel zal een vijverkom zijn;
 De rotsen versmelten, en levende waatren
 Vervangen het drogbeeld der heete woestijn.
 Ter plaats, waar, in rietbosch en biezen verloren,
 Het drakengebroid zich onthield bij 't Moeras,
 Daar fluit nu de vlaschvink in 't golvende koren,
 Daar dartlen de runders door 't klaverrijk gras.
 Men zal er een weg voor Gods heiligen banen:
 Hij-zelf voert de zwaksten als gids bij de hand.
 Daar schudt geen leeuwinne de dreigende manen,
 Daar bliksemt geen ondiër met hongrigen tand!
 Geen onheil bejegt de vrienden des Heeren:
 Zij wandlen er veilig, verlost voor altijd;
 Zij trekken naar Sion; zij komen en keeren
 Met jubelgezangen, hun Heiland gewijd.
 De bloeiende meien bestrooien hun wegen;
 Een hemelsche vreugd gaat hun vrolijk ter zij':
 Daar rust op hun hoofden een eeuwige zegen,
 Voor eeuwig zijn kommer en zuchting voorbij!

DE HERSTELDE KRANKE.

(HET GEDENKSCHRIFT VAN HIZKIA :

JESAIA XXXVIII.)

„k Ga” — riep ik — onder al mijn plagen
 „Naar 't somber Schimmenrijk gebukt!
 „k Word in de lente mijner dagen
 „Gelijk een bloesem afgerukt.
 „Ik zal de vriendlijke landouwen
 „Der Levenden niet meer aanschouwen,
 „Nu 's Afgronds poorte zich ontsluit.
 „Mijn zon gaat schuil bij 't morgenkrieken,
 De Dood waait met zijn ravenwieken
 „Het lampjen mijner dagen uit!

„Nu wordt mijn woonstede opgeheven,
 „Gelijk een linnen herdershut!
 „Mijn levenswebbe is afgeweven —
 „Niets dat mij voor 't verderf beschut!
 „Een dag nog zal ik ademhalen!
 Een nacht! om redloos neêr te dalen,
 „Daar nimmer zon of maanlicht straalt!
 „De plage scheurt mij de ingewanden;
 „'t Is of een woudleeuw met zijn tanden
 „Mijn dorre beenderen vermaalt!”

Zoo jammerde ik onafgebroken,
 Gelijk de kranke duive doet,
 Die, bevende in heur dons gedoken,
 In 't eenzaam nestjen sterven moet.
 'k Verzonk in bange schrikgedachten;
 Maar ijlings deed ik al mijn klachten
 In smeekgebeden overgaan:
 Mijn tranen vielen niet, maar stegen;
 En 'k riep: „Gij God van hulp en zegen,
 „O Vader, trek U mijner aan!”

En nu, wat zal ik zeggen, Heere?
 Ver boven bidden deedt Gij mij!
 Dat wie mij ziet, Uw grootheid eere,
 En heel mijn hart aanbidding zij!
 Welzalig, die, bij U geborgen
 Met al zijn zonden, al zijn zorgen,
 Zich vasthield aan Uw trouwverbond!
 Die Uw kastijding 't leven dankte,
 En door en onder lichaamskrankte
 Zijn zielsgezondheid wedervond!

't Is om Uw almacht roem te geven,
 't Is om Uws naams wil, goede God!
 Als aan den dorren tronk van 't leven
 Een rijsken groent, een blaadtjen bot!
 Neen, in geen holle grafspelonken
 Heeft ooit het lied des lofs weêrklonken,
 Dat doordringt tot Uw heiligdom!
 De dooden kennen dank noch schaamte:

En 't uitgemergelde geraamte,
De Schrikmonarch, is blind en stom!

Maar wie den doodstrik ziet verbreken,
Wie leeft als ik, heeft roemensstof:
Zijn hart zal van Uw wondren spreken,
Zijn huis zal daavren van Uw lof!
'k Wil in Uw tempel mede U prijzen,
'k Wil U oodmoedig eer bewijzen,
Zelf tot een tempel opgebouwd!
'k Wil door mijn voorbeeld andren leeren,
Waarom Uw goedheid, Heer der heeren!
Zieltogenden in 't leven houdt!

GODS GROOTHEID.

(JESAJA XL.)

Wie heeft, in 't eeuwig licht gezeten,
Waar alles aan zijn wenken hangt,
De waatren in zijn vuist geprangd,
De heemlen met één span gemeten?
Wiens renbode is de wervelvlaag?
Wiens engten zijn de bliksemstralen?
Wie woog de heemlen in zijn schalen,
De berggevaarten in zijn waag?
Wie heeft des Heeren raad doorlezen,
En wie doorgvorschte 's Heeren geest?
Wat raadsman heeft hem onderwezen?
Wat machtige is zijn gids geweest?
Wat wijze wees den Lotsbestemmer
Zijn wegen, godlijk, wonderbaar?
Ziet, alle volkren bij elkaár
Zijn Hem een druppel aan den emmer,
Een stofjen aan den evenaar!
Hij strooit uit onuitputbre handen
Zijne eilanden daarheen als zand!
De Libanon, hoe dicht beplant,
Is niet genoeg om Hem te branden;
En al 't gedierte uit zijn waranden

Is niet genoeg ten offerand'!
 Al 's waerelds volkeren bezwijken
 En worden voor Zijn majesteit
 Niets, min dan niets en ijdelheid!
 Bij wien dan zult gij Hem gelijken?
 Wat beeltnis hebt gij Hem bereid?
 Een beeld, door kunstnaarshand gegoten,
 Ter smidse omtrokken met fijn goud,
 Aan zilvren ketens vastgesloten:
 Of — minder duur! — een duchtig hout,
 Zoo groen gekapt, geschaafd, besneden:
 Een boomtrunk, tot een dier verminkt,
 Een ruwe klomp met doode leden,
 Die waggelend op zijn voetstuk hinkt!....

II.

Weet gij 't dan niet, wat God-zelf openbaarde?
 Klinkt het niet luide op profetischen toon?
 Gaaft gij geen acht op de gronding der aarde?
 Boven haar schijf zit de Heer op zijn throon;
 Nietig als sprinkhanen zijn Hem de volken;
 Als een gordijn spant Hij 't blauw firmament;
 Hem zijn de wolken
 Ter luchtige tent.
 Hij vat al 't stof dezer aard op zijn drieling;
 Licht en bezieling
 Gaan uit van zijn blik;
 Sterken en grooten,
 Verpletterd van schrik,
 Vorsten der aard, worden nedergestoten,
 Worden tot niet,
 Waar Zijn machtwoord gebiedt!
 Nauwlijks geplant, nauw gezaaid in de voren,
 Nauwlijks geworteld in 't waereldsche slijk,
 Als zich de donder des Heeren doet hooren,
 Gaan zij verloren,
 Dwarlen zij henen, aan stoppels gelijk.
 „Wáár”, spreekt de Heilge, de Heer aller heeren,
 „Wáár is het beeld,
 „Daar maar een zweem van mijn wezen in speelt,

„Dat mij zou eeren?“
 Blikt naar de sfeeren!
 Zegt, wie de starren, die duizenden, schiep!
 Wie ze vergaarde
 En in slagorde schaarde,
 Wie er bij name ze riep,
 Alzoo geducht van vermogen,
 Dat er niet één werd gemist voor Zijne oogen!

III.

Wat dan, o Jakob! gebukt onder 't lot?
 Wat dan, o Israël! verzonken in zorgen?
 Zucht niet: „Mijn weg is den Heere verborgen!“
 Klaagt niet: „Mijn recht gaat voorbij van mijn God!“
 Weet gij het niet, hebt gij 't nimmer vernomen?
 Zijne is de hand, die de heemlen omvat;
 Hij schiep deze aard en hare uiterste zoomen,
 Hij, de Onuitputbre, wordt moede noch mat.
 Niemand doorgront het verstand des Almachten,
 d' Eeuwge, die krachten
 Den biddende geeft,
 Sterkte vermeert die geen krachten meer heeft!
 Jeugdigen kunnen verdorren en smachten,
 Jonglingen struiklen en sneven;
 Maar die den Heere, hun Heiland, verwachten,
 Groeien en bloeien en leven,
 Opwaards geheven
 Op adelaarsschachten!
 Want Hij die hen draagt, is de Algoede:
 Hij bakent met stralen hun pad —
 Zij loopen, en worden niet moedel!
 Zij wandlen, en worden niet mat!

DE UITVERKOREN KNECHT DES HEEREN.

(JES. XLII.)

Aanschouwt den dienstknecht, dien Ik schragen,
 Den herder, dien Ik sterken zal!
 Ik schep in hem een welbehagen;

Mijn geest bestuurt hem overal:
 Hij zal de zielen zachtkens leiden
 Ter groene weiden.

Hij zal niet schelden noch zich wreken:
 Hij voert door liefde-alleen gebied.
 't Gekrookte riet zal hij niet breken,
 Het rookend lemmet bluscht hij niet;
 Met wijsheid zal hij 't recht des Heeren
 Den volkren leeren.

Niets zal hem wanklen doen of zwichten,
 Tot hij Mijn rijk gegroundvest heeft;
 Hij zal de donkere aard verlichten,
 Tot waar de verste nevel zweeft:
 En op zijn blijde boodschap wachten
 De nageslachten.

Zóó spreekt Gij, die de waereld bouwde.
 Wiens mogendheid geen perken kent,
 Die de aard gelijk een kleed ontvouwde,
 Den hemel uitspande als een tent,
 Die ziel en adem heeft gegeven
 Aan al die leven:

„Ik heb Mijn roepstem u doen hooren,
 „U zeegnend bij de hand gevat:
 „'k Heb tot Mijn knecht u uitverkoren,
 „'k Zal u behoeden op uw pad;
 „'k Stel u den Heidnen allerwegen
 „Tot licht en zegen!

„Uw hand ontsluit der blinden oogen;
 „Wie kermt in boeien, maakt ge vrij;
 „Wie in den kerker ligt gebogen,
 „Verlost gij uit zijn slavernij;
 „Al wie verbroken is van harte,
 „Zalft ge in zijn smarte!

„Ik ben uw God, mijn naam is Heere:
 „'t Buige al aanbiddend voor Mijn troon!

„'k Deel met geen andren ooit Mijne eere,
 „Noch gun Mijn roem den valschen goôn.
 „Ik zal u met Mijn heil verblijden;
 „'k Vernieuw de Tijden!”

DE LIJDENDE KNECHT DES HEEREN.

(JES. LII, LIII.)

Hoe lieflijk op der bergen top
 Wordt nu de maar' vernomen!
 De heilboô heft zijn roepstem op:
 „Uw Koning is gekomen!”
 Uw wachters roepen heinde en veer,
 En 't davert naar den hoogen:
 „Jehovah brengt Zijn Sion weer —
 „Wij zien 't met eigen oogen!”
 Woestijnen rond Jeruzalem!
 Nu schuilt te saam' en klinke uw stem
 Lofzingend tot de wolken!
 Jehovah redt uit nood en dood,
 Jehovah heeft Zijn arm ontbloot
 Voor 't oog van alle volken,
 En 's waerelds eind vol heilgenot,
 Aanschouwt Uw heerlijkheid, o God!

— „Gewis! Ik zal Mijn dienstknecht loonen:
 Ik heb hem zege en eer bereid.
 Nog mogen duizenden hem honen,
 Zich stotende aan zijn needrigheid,
 Straks juicht, zoo ver daar volkren wonen,
 Hem 't luid hozanna te gemoet!
 De vorsten klimmen van hun troonen,
 En werpen hun verwinningskroonen
 In spraakloze' eerbied aan zijn voet:
 Daar vloeien alle Heidnen samen,
 En die Zijn heilmaar nooit vernamen,
 Aanbidden bij Zijn vredegroet!”

— Maar wie van u, gij Volk des Heeren!
 Gij Israël! hoort Gods prediking?

Wie zal den Grooten Zendeling,
 Den sterken arm der Almacht, eeren?
 Hij schiet gelijk een rijske' omhoog,
 Een wortel uit onvruchtbare aarde,
 Klein, onaanzienlijk voor het oog,
 Uitwendig zonder glans of waarde.
 Gij wordt veracht, van elk gehaat,
 Een man van smarten en ellenden,
 Gelijk een bedelaar gesmaad,
 Van wien we 't hoofd ter zijde wenden!
 Wanneer hij onze schuld en schand',
 Al onze jammren, weg zal dragen,
 Dan meent men hem van God geslagen,
 Verworpen door des Heeren hand!
 Toch wordt hij om óns overtreden
 Verwond! hij kent de zonde niet,
 En als hij zich verbrijzlen ziet,
 't Is om ónze ongerechtigheden!
 Op hém de straf, die ons geneest!
 Op hém de striemen, die óns heelen!
 Ons, die als schapen zijn geweest,
 Die zich aan 's herders staf ontstelen!
 Ons aller misdaad weegt op hém;
 En hij, gekweld, gekneld, gebonden,
 Een lam, ter slachtbank heengezonden,
 Verheft geen enkle maal zijn stem!
 Hij wordt zieltogend weggenomen
 Uit de angst; en wie, van die daar staan,
 Zien 't heilig bloed dat hij doet stroomen,
 Als 't zoenbad onzer zonden aan?
 Wordt bij 't gebeent' der goddelozen
 Hem niet een schandkuil uitgekozen?
 Toch gunt hem God een eerlijk graf!
 Nooit zat hij in den raad der bozen,
 Nooit week hij van de waarheid af!
 Maar 't was des Heeren welbehagen,
 Dat hij verdrukt werd en geslagen;
 En als hij zich ten offer gaf,
 Verlengen zich zijn levensdagen:
 Geheel een heilig nageslacht,
 Zijn geestes kroost, zal hem gelijken

En 't raadsbesluit des Liefderijken
 Wordt onder zijn bestuur volbracht!
 Zijn ziel, na zooveel smart en lijden,
 Zal onuitspreeklijk zich verblijden
 In aller vreugden overvloed.
 Hij zal de vrucht zijns arbeids smaken,
 En door zijn woord, zoo rein, zoo goed,
 Veel duizenden rechtvaardig maken,
 „Wier schuld hij wegwiesch in zijn bloed!
 „En daarom”, spreekt de Heer der heeren,
 „Vermenigvuldig Ik zijn buit:
 „Hij zal de machtigen regeeren,
 „En eindloos breidt zijn Rijk zich uit:
 „Omdat hij, bij de gruweladers
 „Geteld, zich willig offren deed,
 „En steeds, voor 't aangezicht des Vaders,
 „Voor arme zondaars tusschentreedt!”

HET WOORD DES HEEREN.

JES. LV.)

Dorstigen, komt waar de waatren u wenken!
 Gij die geen geld hebt, komt! koopt nu en eet!
 Ziet, zonder prijs moogt ge u laven en drenken:
 God houdt voor de armsten Zijn tafel gereed!
 Waarom gezwoegd voor een spijs die niet voedde,
 Voor wat geen brood is, uw schatten verkwist?
 Doet naar Mijn woord, dan geniet gij het goede,
 Dan wordt uw hart uit Mijn volheid verfrischt!
 Komt toch tot Mij, en uw ziele zal leven!
 'k Ga dan een eeuwig verbond met u aan:
 'k Zal de beloften van David u geven,
 Die als de bergen onwankelbaar staan!
 'k Heb hem beloofd, dat de kennis zijns Heeren
 De Aard zal bestralen als 't licht van omhoog,
 Dat alle volken den God zullen eeren,
 Waar hij aanbeddend de kniën voor boog.
 Zoekt dan den Heer, want nu is Hij te vinden!
 Roept Hem dan aan, want nu is Hij nabij!

Vliedt van de paden des onrechts, verblinden!
 Breekt met de zonde en bekeert u tot Mij!
 Voelt ge in uw hart u onwaard en doemschuldig,
 'k Maak tot Mij dienst u bereid en bekwaam,
 Mijne is de kracht! Ik vergeef menigvuldig:
 Liefde is Mij wet en Onfermer Mij naam.
 Waant Mij gedachten niet uwe gedachten!
 Schat niet uw wegen Mij wegen gelijk!
 Hoog boven de uwe is de raad des Almachten,
 Hoog als Zijn hemel zich welft boven 't Slijk!
 Ziet! eveneens als de sneeuw en de regen
 Daalt en niet weérkeert, maar de aarde besproeit,
 Tot op de velden, die ruischen van zegen,
 't Levende brood in den korenhalm groeit:
 Zoo zal Mij Woord zijn! Niet leeg keert het weder!
 Waar ik het zende, volvoert het Mij raad:
 't Daalt in de harten bezielend ter neder,
 't Wekt er een leven dat nimmer vergaat.
 Gaat dan in vreugde! trekt henen in vrede!
 Heuvel en dal klinkt van vrolijk gerucht;
 Al het geboomte des velds jubelt mede,
 Wuivend zijn takken tot hoog in de lucht.
 De aard zal voor doornen een dennenwoud kweeken,
 Myrthen vervangen het geurloze riet:
 Dat zij den Heer tot een naam en een teeken,
 Dat niet verwelkt, in der eeuwigheid niet!

DE ROEPSTEM DES ONTFERMENS.

(JEREM. III.)

„Keer, weerspanning volk! keer weder,
 „Nu gij 's Heeren roepstem hoort!”
 Alzoo daalt een vriendlijk woord
 Uit den hoogen hemel neder:
 „Vrees niet dat Mij aangezicht
 „U verbolgen aan zal blikken!
 „'k Wil uw dorre ziel verkwikken
 „Met den weerglans van Mij licht!

- „Maar — belijd uw overtreden!
 „Dat ge een slaap der zonde sliapt,
 „Dat ge u valsche goden schiept,
 „Die ge in 't slijk hebt aanbeden!
 „Dat ge uw hart hebt toegeschroefd,
 „Om zijn wrægingen te smoren,
 „En, op 't vreemde pad verloren,
 „Mij, uw Vader, hebt bedroefd!
- „Keer, afkeerig kroost! keer weder!
 „Schoon Ik u een wijl verstiet,
 „Eeuwig duurt Mijn gramschap niet:
 „Ook de harde liefde is teeder.
 „Door de tranen uwer smart
 „Zal de doodsche wei herleven,
 „En Ik zal u herders geven
 „Naar Mijn eigen Herdershart!
- „En de kudde zal vermeëren!
 „Schapen van een verren stal,
 „Vreemde volken zonder tal,
 „Zullen Uw Verlosser eeren.
 „In de woorden Zijnes monds
 „Zal de waereld zich verblijden:
 „Alle ziele zal Ik wijden
 „Tot een Arke des Verbonds!”

DE BEDE DES BEROUWS.

(JER. XIV.)

Zult gij nooit meer naar ons vragen?
 Vader! is Uw kroost verweesd?
 Hebt gij ons zóo hard geslagen,
 Dat de wonde nooit geneest?
 Rust der ziele is onze bede:
 Maar, helaas! daar woont geen vrede!
 Om veráming krijt ons hart:
 Maar verdubbeld wordt de smart!

Wij belijden onze zonden
 Voor uw heilig oog, o Heer!
 Ach, wij doolden! ach, wij schonden
 Uw geboden duizend keer!
 Toch, al tergden wij de roede,
 Spaar ons om Uw naam, Algoede!
 Stel Uw eigen eerekroon
 Voor de Heidnen niet ten toon!

Wil toch Uws verbonds gedenken!
 Dor en dorstig smacht Uw volk:
 Wie zal ons een druppel schenken?
 Wie ontzegelt ons de wolk?
 Ziet, de hemel kan niet reegnen:
 Gij-alleen o God! kunt zegnen,
 t' Uwaart strekt de hoop zich heen:
 Gij doet wondren, Gij-alleen!

VLOEK EN ZEGEN.

(JEREM. XVII.)

Wee hem die op een mensch vertrouwt
 En 's Heeren hand verlaat!
 Die, met versmading van Gods raad,
 Op aardsche wijsheid bouwt!
 Hij zal gelijk een bremstruik zijn,
 Die, midden in de zandwoestijn,
 Geblakerd door den zonnengloed,
 Onvruchtbaar sterven moet.

Gezegend die op God-alleen
 Blijft hopen dag en nacht!
 Die al zijn heil alleen verwacht
 Van 's Heeren mogendheên!
 Hij is gelijk een groene boom,
 Geworteld bij een waterstroom,
 Die, immer even groen en frisch,
 Met vrucht beladen is.

Ja, onstandvastig bovenal,
 Arglistig is het hart!
 „'t Is wisselziek in vreugde en smart:
 Wie die het kennen zal?
 „Ik,” spreekt de Heer, „die t'aller stond'
 „De nieren proef, het hart doorgrond,
 Om ieder eens, aan 't eind der baan,
 „Te loonen naar zijn daân!”

HET DOODENVELD.

(EZECHIEL XXXVII.)

De hand des Heeren was op mij:
 Ik was de levenden ontvloten
 Te midden eener woestenij,
 Vervuld van beenderen der dooden.
 Hij voerde mij de vlakke rond,
 En ziet! daar lagen allerwegen
 De dorre beendren op den grond,
 Gebleekt door zonneshijn en regen.
 Zijn stem ging door mijn ziele heen':
 „Gij, mensch! zal dit gebeent' herleven?”
 En ik, vervuld met heimlijk beven,
 Sprak: „Heer, Gij weet het, Gij-alleen!”
 En weder klonk de stem des Heeren:
 „Gij zult dien beendren profeteeren,
 En zeggen: dorre beendren, hoort!
 Zóo luidt des Heeren Heeren woord:
 Ik zal den geest in u verwekken,
 Gij zult herleven als weleer:
 Ik zal met pezen u bedekken,
 Met vleesch en huid u overtrekken,
 Ik geef u ziel en adem weer:
 Dan zult gij uit de doôn herrijzen,
 En Mij den God des Levens prijzen!”

En 'k sprak gelijk de Heer beval:
 En ziet, de beendren werden wakker!

Daar ruischte 't op den doodenakker:
 Rumoer, beweging overall!
 De knekels groeiden tot geheelen:
 Vast sloot gewricht zich in gewricht;
 Ik zag het bloed door de aadren spelen,
 En op de holle bekkeneelen
 Op nieuw een menschlijk aangezicht.
 Toch lag geen blosjen op die kaken,
 En de oogen waren strak en blind,
 Want geest en ademtocht ontbraken.
 En 't was: „Gij zult, o Menschenkind,
 Düs tot den geest des levens spreken:
 Waai uit op vleuglen van den wind
 Uit alle vier de hemelstreken,
 En blaast gij dezen dooden aan,
 Totdat zij levend voor Mij staan!”

En 'k deed gelijk mij was geboden —
 En daar kwam leven in de dooden!
 Zij aâmden en gevoelden weêr;
 De doodsghedaante was verdwenen,
 Zij trokken voor mijn aanschijn henen,
 Een groot, een onafzienbaar heir!

Toen deed nog eens de Heer zich hooren:
 „Verstaat ge, o Mensch! dit teeken wel?
 Die beendren, tusschen 't stof verloren,
 Zijn 't gansche Huis van Israël!
 Want zie, ik hoor hen jammerkragen:
 „De laatste hoop is ingestort,
 Wij zijn geheel en al verslagen,
 En onze beendren zijn verdord!”
 En daarom zult gij tot hen spreken:
 Zóo klinkt des Heeren raadsbesluit:
 „Ik zal uw graven openbreken,
 En voeren u het doodsdal uit!
 Gij zult uw vriendlijke landouwen
 In 't licht der levenden aanschouwen,
 En 'k zal op nieuw u ondertrouwen
 Gelijk Mijne uitverkoren Bruid!
 Voorwaar, voorwaar! dan zult gij weten

Dat Ik u 't graf heb uitgeleid,
 Dan zult gij Mij Uw Leven heeten,
 En sterven niet in eeuwigheid!"

DE VAL VAN NINEVÉ.

(PROFECY VAN NAHUM.)

I.

Een ijverzuchtig God, een wreker is de Heere,
 Een wreker is de Heer in felle grimmigheid:
 Een wreker is de Heer voor wie Zijn macht braveere,
 Volhardende in de straf, Zijn vijanden bereid!
 Hij is lankmoedig, maar almachtig in 't verslinden:
 Hij ziet den schuldige niet voor onschuldig aan;
 Zijn wegen zijn in storm en dolle dwarrelwinden,
 De wolken 't stuifzand, dat Zijn voeten op doen gaan.
 Hij dreigt de zee, zij droogt, en alle stroomen droogen;
 En Bazan, Karmel kwijnt. als Libans bloementop;
 De bergen sidderen, 't geheuvelt' wordt bewogen;
 Deze aarde stuiptrekt voor Zijne oogen,
 Ja, heel de waereld springt met haar bewoners op!
 Wie kan het schuimen van Zijn gramschap weerstand bieden?
 Wie kan bestaan, wanneer Zijn heete toorne bruist?
 Zijn gramschap is een vuur, dat in versmeltend zieden
 De rotsen zelfs te morzlen gruiet?
 De Heer is goed en zal in de angst ten toevlucht strekken:
 Hij kent ze wier geloof vertrouwt op Zijn gená.
 Hij zal Zijn haatren met een stortvloed overdekken,
 En tastbaar duister volgt Zijn vijand achterna.
 Wat broedt gij tegen God? Hij is 't, Wiens straffend toornen
 Door één, één enklen slag een eind maakt aan hun macht
 Al zijn ze, zad van sap, aaneengehecht als doornen,
 Toch worden zij verteerd als stopplén zonder kracht.
 Uit u is één hervoort getreden,
 O Ninevé! die kwaad beraamd heeft tegen God,
 Een raadsman Belials, die gruwlen durfde smeden,
 Jehovahs heiligheid ten spot.

Toen sprak de Heer aldus: „Zoo bloeiend als zij schijnen,
Zoo sterk, zoo krachtig, en zoo talleloos gezaaid,

Toch zullen zij op ééns verdwijnen!

Toch wordt de dwingland weggemaaid!

Want u die 'k heb verdrukt, zal Ik niet meer verdrukken!

Ik breek zijn ijzren juk, dat op u lag, aan stukken,

En rijt, o Israël! uw banden van elkaar.”

Maar de Almacht heeft van u, o Sanherib! geboden:

„Ik zal uw naam, uw glorie dooden!

'k Verniel in 't huis uws Gods geheel die beeldenschaar!

Ik zal het u ten grafkuil maken,

Omdat gij Mij, den Heer! dorst smaden en verzaken!”

Ziet nu, op der bergen rand

Zweven reeds de vlugge voeten

Van den blijden Heilgezant,

Die met vrede u zal begroeten!

Juda! vier uw feesten thands,

En betaal uw dankgelofte!

Want de macht des Dwingelands,

Die zich op uw erfgrond plofte,

Overstroomt u nimmermeer:

Ze is voor eeuwig uitgeworteld door der legerscharen Heer!

II.

Hij rukt aan, de Verstrooier, tot onder uw oogen!

De vesting bewaakt! stel uw posten ter wacht!

De lendnen omgordeld! ter uitkijk gevlogen!

Versterk (schoon vergeefs!) al uw moed en uw kracht!

Ja, weêr doet de Heer Jakobs luister ontwaken,

En Israëls luister herleeft eens op nieuw,

Schoon 't snoeimes der stropers den wingert deed kraken,

En doodend in ranken en bladeren hieuw!

Op 't schild zijner helden gloeit bloed der verslaagnen!

Scharlaken is 't kleed, dat zijn krijgslieden ciert!

Als vuur zijn de zeissens der blikkende waagnen,

Wanneer hij ten aanval den dennenlans zwiert!

De krijgskarren ratelen over de wegen:

Zij daavren langs wijken en pleinen daarheen.

Als fakkelen vlammen hunne oogen u tegen:

Zij rennen als stralen des bliksems dooreen.

Eerst nu roept de Assyrier zijn strijdbre getallen ;
 Zij struiklen en vallen van schrik onder 't gaan :
 Wel snellen zij heen naar de omcingelde wallen,
 Maar reeds grijnst er 't stormdak des vijands hen aan !
 Daar oopen de poorten der zwalpende waatren !
 De vijand bruist binnen in golvenden stoet,
 En 's Konings paleis stort met donderend klaatren
 Verbrijzlend ter neer en versmelt in den vloed !
 Huzabé, geschandvlekt en sluiierloos vluchtend,
 Wordt henengevoerd, door den bloedstroom bemorscht :
 Heur maagden zijn met haar, als duivekens zuchtend,
 En slaan voor de adufe de jammrende borst!
 En Ninevé is tot een slijkpoel vervallen,
 Eén enkelen slijkplas, één drassige kom !
 Ziet ! doodsbleek en ademloos vlieden zij allen
 Houdt stand toch ! houdt stand toch ! maar niemand ziet om.
 Rooft zilver, rooft goud ! daar 's geen einde der vaten,
 Der schatten, tot heerlijke pronksels gevormd !
 Leeg, uitgeleegd alles ! niets overgelaten,
 Maar alles ten puinhoop omverre gestormd !
 Elks harte smelt weg, ieders lendenen knikken,
 Elks kniën bezwijken, geschokt en ontwricht !
 Een doodende smart overfloerst ieders blikken,
 De vuurgloed der wanhoop dekt aller gezicht !
 Wáar is de spelonk nu, wáar zijn nu de paden,
 De bloedige weiden van 't leeuwengeslacht,
 Die Leeuw en Leeuwin met hun wulpen betraden,
 Door niemand ontrust in de moordende jacht ?
 De Leeuw, die naar lust voor zijn wulpen verscheurde,
 En worgde voor de oude Leeuwinnen zijns hofs,
 Die voedsel en buit naar zijn roofholen sleurde,
 En prooi zich opéenhoopte als heuvelen stofs ?
 „Voorwaar ! 't is Mijn wil !” klinkt de stemme des Heeren :
 „Ik zal heel uw roofnest door vuurvlam verteren,
 „Uw leeuwengebroid doen verslinden door 't zwaard !
 „Nooit zal uw geweld meer de waereld trotseeren !
 „Nooit stem uwer boden meer klinken door de Aard !”

III.

Wee der Bloedstad ! vol van logen,
 Voert zij 't dwanggeweld ten top :

Nooit heeft zij genoeg bedrogen,
En het rooven houdt niet op.

Hoe klappen

En klatren

De zweepen! Hoe rammlen de raadren dooreen!

Hoe trappen

En schaatren

De paarden! Hoe wervlen de waagnen daarheen!

De ruiter rent aan:

De strijdzwaarden glansen —

Hoe vlammen de lansen!

Wat dooden! wat lijken tot heuvlen gelaân!

De overvloed der neergeslaagnen doet u struiklen op uw baan.

De maat der gruwelen is eindlijk volgeschonken

Dier schittrende boelin, die, lachjens om den mond,

En 't alvermeestrend oog vol wulpsche minnelonken,

In volkren handel dreef, door haar betovring dronken,

En natiën verkocht, die zij in kluisters bond!

„Voorwaar, Ik wil het!” spreekt de Heer der legerscharen:

„U rukk' verwaten spot den sluier van 't gezicht;

„Der Heidnen overmoed moge u in de oogen staren,

„Der Koninkrijken schimp zij op uw schand gericht!

„'k Zal u met walglijk slijk doen werpen, en voor allen

„U stellen tot een schrik en spiegel van ellend!

„Dan vlucht u elk en zegt: „Ja, Ninevé is gevallen,

„Maar wie die haar vertroost of deernis voor haar kent?””

Of, waant ge u méer dan No, dat, midden in rivieren

Gelegen, en rondom door wateren bespat,

Het meir tot ringmuur, 't meir tot vestingwerk bezat?

Kusch en Egypte was haar sterkte, en soldenieren

Van Put en Lybiën zag ze om zich henen zwieren

In menigt, die geen einde had!

En echter werd ook zij in ballingschap gestoten,

Gevankelijk weggesleept! Zij zag in arren moed

Heur dierbre kinderkens verplettren voor heur voet,

Haar Eedlen door het lot verdeelen, en haar Grooten

In ijzren boeien vastgesloten!

Zóo zult ook gij, o Ninevé!

Den zwijmelbeker van Gods gramschap drinken moeten!

Gij draagt de teekenen van uw verneeding mee,

En zoekt aan allen kant, met wankelende voeten,
 Tot bij uw vijand-zelfs, een schuilplaats tegen 't weel!
 Uw sterkten zijn gelijk aan zooveel vijgeboomen,
 Van de eerste vruchten vol: men schudt hen, en zij stroomen
 Hem die wil eten in den mond!
 Het krijgsvolk in u zag tot wijven zich herkneeden;
 Van zelve ontsluiten zich de poorten uwer steden
 Hun die vijandig nadertreden,
 En knagend waart het vuur heur grendelen in 't rond!
 Versterkt uw vestingen van ondren en van boven!
 Put water, eer 't beleg den Tiger u ontvreem!
 Verbeter't vrij den ticheloven,
 En vormt de klei, en kneedt het leem!
 Toch zult ge u niettemin aan 't vuur zien overleevren!
 Toch woelt weldra het zwaard zich in uw boezem om!
 De vlammen zullen u verteren als de keevren . . .
 Vermeêrt als keevren u! ja, als een sprinkhaandrom!
 Zijn ze ook ontelbaar, uw gehuurde legertallen,
 Meer dan des hemels starrenheir,
 't Zijn alle keveren: nog nauwlijks ingevallen,
 Ontvliegen zij op eens, en keeren nimmer weer!
 Zij, die gij uitkoost om uw legers te beschermen,
 Uw Oversten des krijgs, zij zijn als sprinkhaanzwermen,
 Als sprinkhaanzwermen al de Hoofden, die ge telt:
 Zij leegren in de kou zich bij de heiningmuren:
 De zon gaat op na weinig uren,
 Zij vlien en niemand weet wáarheen ze zijn gesneld!
 O Assur's Vorst! uw herders slapen;
 Uw legerhoofden zijn in ijdele rust gegleên!
 Uw volk dwaalt op 't gebergt' als hoederloze schapen,
 En niemand zamelt ze bijeen!
 Daar is geen heeling voor uw breuke: smartlijk branden
 De wonden die u doen vergaan!
 Al wie uw mare hoort, zal klappen in de handen,
 Want wie randde uw geweld niet onophoudlijk aan?

DE PROFECY VAN HABAKUK.

I.

VOORZANG.

't Was nacht; 'k lag eenzaam op mijn stille koets gebogen:
De hand der sluimering verzegelde mij de oogen

Des stofs, maar 't oog der ziel was helderziende in mij.
De Geest des drooms was met me, en deed zijn vleuglen klinken,
Tot dat hij, zwervensmoe, mij eensklaps neer deed zinken
Te midden eener woestenij.

Heel de eindeloze lucht was dof en grauw, en blakend
Als 't gloeiende metaal. Mijn trage tred stiet krakend

Op sneeuw wit lijkgebeent' en onbegraven asch;
Geen bloemtjen loeg mij aan, geen windtjen voelde ik zweven,
En zoo iets buiten mij een teeken gaf van leven,
't Was hongerkrijgschend raafgekras.

Ontzetting greep mij aan — mijn wankle kniën stieten
Onmachtig tegen een; ik voelde 't angstzweet vlieten,

Ten slapen uitgeperst als kille najaarsdauw.
Mijn lippen sidderden; een looden last bezwaarde
Mijn boezem, en ik viel bewusteloos ter aarde,
Gelijk een doode vallen zou.

Op eens hervond ik mij. Een geur van balsemwalmen
Dreef liefelijk mij toe. 'k Zag Idumeesche palmen

Mij wieglen boven 't hoofd in gouden zonnegloed.
't Geheuvelt' scheen van verr' mij hupplend te begroeten,
En vreugdebruisend stoof een bergstroom aan mijn voeten,
Een hemel dragende op zijn vloed.

En voor mij, zie! daar stond, met lokken enkel stralen
En zilverwitten baard, die zwevend af kwam dalen.

Op 't schittrend lang gewaad, als 't lichtwolkje aan den trans,
Met godlijke ernst en kracht en majesteit in de oogen,
En 't voorhoofd van den gloed der zaligheid omtogen,
Een Heilgestalte in Englenglans!

En 'k reet mijn schoenriem los in eerbiedvol verrukken,
En wierp me op 't aangezicht om 't stof der aard te drukken,

Want 'k voelde wie hij was: de Godsman, de Profeet!
 't Was of een toovermacht mij aan den bodem boeide,
 Toen dus als harpmuziek zijn stem me in de ooren vloaide,
 Maar als een zwaard mijn ziel doorsneed:

„Heeft daarom u de Heer de Dichterluit gegeven,
 Opdatge, dartelend en beuzelend door 't leven,
 Heur snaren wijden zoudt aan een verzondigde Eeuw?
 Opdatge haar muziek, niet aan het lied der Englen,
 Maar, zonder doel en kracht, brooddronken saam' zoudt mengen
 Met zelfvergodend Volksgeschreeuw?

„Die barre woestenij, die straks u deed bezwijken,
 Is de Eeuw waarin ge leeft: die onbegraven lijken
 Zijn die van broederliefde en kinderlijk geloof!
 En 't hongrig raafgekras zijn de aangebeden zangen,
 Die meer en meer de hymne aan God en 't Lam vervangen,
 Weerkaatst door krocht en afgrondskloof!

„Maar — door één wenke Gods wordt wat verging herboren!
 En daartoe heeft de Heer den Dichter uitverkoren,
 Opdat hij Hem verkonde en Hel en Tijdgeest trots!
 Niet vleien moet hij, maar gebieden en bedwingen!
 Niet om den roem der aard, maar voor Gods glorie zingen:
 Want Hij vervangt de Zienren Gods!

„Ja, die, en die, alléén, Jeruzalem's Profeten,
 Herauten van Gods Woord, die mogen Dichters heeten!
 Al 't andre is schijnbedrog, dat allen glans verliest!
 De Dichtgeest is uit God: tot God moet hij zich keeren,
 En kleppert hij ter vlucht de zilverwitte veëren,
 Het zij de Hemel, dien hij kiest!

„Volg gij hun voorbeeld na! Leer gij uw cithersnaren
 Heur reinste galmen tot één echo saamteparen
 Van de Englenharmony, die uit hun boezem borst!
 Laat gij de lucht van 't Oost het dorre West doorgeuren,
 En moge een wervelwind u elke snaar verscheuren,
 Die aardsche wanklank huilen dorst!

„Kom, zing den Zang dan na, bij 't naadren van de weën
 De ijzren heerschappij der woedende Chaldeën

Weleer mijn ziel ontvloën in bruisend maatgeschal!
 Of is uw Holland niet het Israël uwer dagen?
 En wacht ook haar licht niet een tuchtiging van plagen,
 Waarna zich God ontfermen zal?

„Uw rijk heeft zich gesplitst: 't is in de rij der Volken
 Nu zelfs geen stipjen meer! 't Verbeidt een nacht van wolken
 Van armoede en verval, die aan zijn toekomst zweeft:
 De zee verknaagt zijn strand, de Gal beloert zijn palen . . .
 Maar 't hope en waak' en bid': eens zál het zegepralen:
 Want Israëls, Hollands Bondsgod, leeft!”

En zie, 'k ontwaakte — 't Beeld was als een schim verdwenen:
 Niet langer klonk de stem profetiesch om mij henen;
 De glans was uitgedoofd, die voor mijn zielsoog blonk.
 Maar heel mijn hart sprong op in weemoedvolle blijheid:
 Mij dacht, de Godsgezant was nog in mijn nabijheid,
 En — 't lied van Habakuk herklonk!

II.

DE PROFECY.

I.

DE PROFEET.

Hoe lang alreeds o Heer! roep ik in jammerklachten
 Bij 't dwanggeweld U aan, maar ach! Gij antwoordt niet?
 Vergeefs smeek ik Uw hulp met schreiend zielsverdriet:
 Gij laat mij reddingloos versmachten!
 O, waarom mij op al mijn schreën
 Slechts ongerechtigheid en kwelling doen aanschouwen?
 Verwoesting en geweld rinkinken om mij heen,
 En slingeren den staf in tergend zelfvertrouwen.
 Nauw is het twistvuur uitgebluscht,
 De grimmigheid in slaap gesust,
 Of nieuw ontvlamde vonken blaken,
 En nieuwe hartstochtwoede en razernij ontwaken!
 Zieltogend treurt en kwijnt de Wet;
 De Waarheid triomfeert op misdaad meer noch logen,

En de eedle, door de vuist des booswichs neêrgebogen,
Krimpt onder d'ijzren zool, hem op de borst gezet.

Maar — hoor! daar klinkt Gods stem mij tegen uit de wolken!

JEHOVAH.

Schouw toe, zie rond bij de aardsche volken!
Verbaas u, word door angst vervoerd!
Vrij moge u dit gezicht den schrik om 't harte jagen:
Ik doe een werk in uwe dagen,
Dat ongelooflijk schijnt en 't siddrend Oost' beroert!
Want zie: Mijn wil verwekt de woedende Chaldeën,
Dien stam, wiens reuzenmoed en vliegend algeweld
De breidelen vertrapt, rivieren klieft en zeën,
En heel de omvangende aard vernielend oversnelt!
Geen volk is heerschender en stouter:
Het vraagt in zijn triomf naar plicht of braafheid niet;
't Neemt woonstede in bezit, en tempelzaal, en outer,
En kent geen ander recht, dan wat zijn trots gebiedt!
Zijn breedgeschouderde oorlogspaarden,
Wier neusgat vonken snuift op 't rammlen van de zwaarden,
Wier hoof de velden dreunen doet,
Zijn vuriger dan avondwolven,
Verdelgenger dan storm en golven,
En sneller dan het pantherbroed!
Zijn drommen rukken aan in trotsche ruiterscharen,
Wier zwaard en heupstaal glanst van blikkende oorlogsvlam.
Zij vliegen als het ras der koningsadelaren,
Als 't uit zijn steenrotskrocht ter-neêr-stort op het lam!
Hun oog, door grimmigheid beneveld,
Is zengende als de wind, die uit het Oosten waait;
En de ongelukkigen, door hen in boei gekneveld,
Zijn talloos als het zand, in 't bed der zee gezaaid!
En hij, het hoofd der legerbenden,
Hij smaadt de Vorsten dezer aard,
Hij waagt het, Koningen te trappen op de lenden!
Geen kruin, door Mij gezalfd, blijft zijn geweld gespaard!
Hij doet glimlachende de sterkste vesting vallen,
Want als een handvol stofs werpt hij zijn trotsche wallen
Ter stormende overmeestring op.
Dan doet hij 't luid triomflied schallen!
Dan stijgt zijn overmoed ten top!

Dan kent hij perk noch paal in 't woedend overromplen,
Dan wordt het heiligste geschonden en bespot!

Dan durft hij zich in schuld en gruweldaden domplen:
Zijn eigen macht is hem ten God!

DE PROFEET.

En zijt Gij niet van ouds de Heer, mijn God? Zou 'k beven
Met U, mijn Heilge? Neen, hij zal ons niet doen sneven:

Gij hebt, o Heere! tot een oordeel hem gesteld!

Gij gronddet hem, o Rots, o Vorst van dood en leven,
Opdat hij door Uw straf ter neder wierd geveld!

Uw oogen zijn te rein om 't kwade ooit aan te staren,

Gij ziet den moedwil, Heer! niet onverschillig aan:

Hoe zoudt Gij op die beulenscharen

Den blik dan zwijgend nederslaan,

En 't dulden dat verstokte ontzinden

Hen die rechtvaardiger dan zij zijn, dus verslinden?

Kan 't zijn, dat Gij den mensch den visschen van den vloed,

't Gediert' der aard gelijk zoudt maken,

Dat onderling zich grijpt in de opgesparde kaken,

En waar steeds de overmacht naar welbehagen woedt?

Dat hij dan alles met zijn angel op zou halen,

Dat onderling zich grijpt in de opgesparde kaken,

En waar steeds de overmacht naar welbehagen woedt?

Dat hij dan alles met zijn angel op zou halen,

Te zamen rapen, en wegslepen in zijn net?

Dat hem de dartelheid ten oogen uit zou stralen,

Zijn voet zou zweven door de dalen

Met huppelenden vreugdetrod?

Dat hij zijn garen offers brengen,

Zijn eigen vloekbaar net den wierookgeur zou plengen,

Wijl dat zijn disch met spijs en schatten heeft belaân?

Dat hij aldus alleen zijn netten had te ledigen,

Zijn bloeddorst ongestraft bevredigen,

En, alle deernis vreemd, de volken neêr zou slaan?

II.

'k Sta op mijn post en houd getrouw de wacht

Op 's torens top, en blijf beweegloos staren,

Verwachtend wat mij God zal openbaren,

Wat antwoord Hij zal geven op mijn klacht, —

Daar antwoordt mij 't Almachtig Opperwezen:

„Schrijf op 't gezicht, en griffel 't met uw hand
Ter taafelen in, opdat van allen kant

De menigte bij-één-stroom' om te lezen!

Want zie, wel is 't gezicht nog voor 't verschiet,

Maar 't hijgt ten eind' en liegen zal het niet:

Als God vertoeft, zoo is 't vertoeven wachten;

Hij komt gewis! In zelfverblindend doof,

Moog' 't trotsche hart de Profecy verachten,

De vrome wordt behouden door 't geloof!

„Voorzeker, wuft en trouwloos is de wijn:

Aldus zal ook de trotsche Dwingland zijn!

Bestendig is hij nimmer, die zijn kaken

Als 't schimmenrijk wijdgapende opensloot,

En, hongrig als de nooit verzaadbare dood,

De natiën zijn offers zoekt te maken,

De volkeren te rapen in zijn schoot!

Zeg, zullen die dan over hem niet allen

Luidschaatrend een triomfgezing doen schallen,

En sarren hem met spreuken van voorheen',

En zeggen: Wee, die andrer goed vergadert!

(Och, voor hoe lang!) Hij is gelijk aan een,

Die zich in 't slijk der schulden dompelt. Nadert

Niet eensklaps 't heil der bijteren? ontwaakt

Het leger niet, waardoor uw zetel kraakt,

En schudden ze u niet uit tot op het naakt?

Gij plondertet de volkeren der aarde:

Thands zal wat van de volkeren overschoot

U plonderen, om 't bloed dat gij vergoot,

En al de ellend, die land en stad weervaarde!

Wee, wee hem, die in eereeloos bejag

Oneedle winst baatzuchtig na durft snellen,

Opdat hij dus zijn nest zoo hoog moog' stellen,

Dat hem geen hand des onheils naken mag!

Slechts schaamte en schand hebt gij beraadslaagd tegen

Uw huis; en zoo de bloem der volkeren viel

Door uw geweld, — het kwaad, dat gij dorst plegen,

Was zonde, ja, en tegen eigen ziel!

Want luide roept de steen des wands, en 't hout

Ter zoldering doet hem het antwoord schallen:

„Wee, wee hem, die op bloed zijn steden bouwt,
En 't onrecht neemt tot grondvest voor zijn wallen!”
Ziet, is 't niet van der Legerscharen Heer,
Dat, voor het vuur, van 't zweet de Volkren gloeien,
Voor ijdelheid de Naties zich vermoeien?

Want eenmaal zal de kennis van Gods eer
Geheel deze Aard vervullend overvloeien,
Gelijk de zee den bodem dekt van 't meir!
Wee, wee hem, die zijn naasten geeft te drinken:

O Gij, die hun uw doodelijk venijn
Onmatig plengt totdat ze dronken zijn,
Opdat ze ontzind voor u ter nederzinken!
U-zelf, u wacht bedwelming, schimp en schand:
De beker van des Heeren rechterhand
Komt tot u, en alle eer wordt u ontnomen!
Want al 't geweld, den Liban aangedaan,
Zal eensklaps op uw eigen hoofden komen;
Uw moordnarij zal u met siddding slaan,
Om 't menschenbloed dat gij hebt rond doen stroomen,
En de euvelen in land en stad begaan!

„Wat baat een beeld van steen? Is 't niet gehouwen
Door 's kunstnaars hand? Wat een gegoten beeld?
Een leeraar is 't, die enkel logens teelt!

Wat werkman kan op eigen werk vertrouwen,
Daar de afgoon, die vervaardigd zijn door hem,
Verstoken zijn van kracht, en spraak, en stem?

Wee, wee hem, die het doode hout gebiedt:
„Word wakker!” of den steen: „Ontsluit uwe oogen,
„En waak gij op!” Zou die hem leeren mogen?
Ziet, hij moog' vrij met goud zijn overtoegen,
Maar ziel, of geest, of adem heeft hij niet!

Doch de Eeuwige in Zijn godlijk Heiligdom,
Gantsche Aarde, kniel voor Dien, in diepe aanbidding stom!”

III.

EEN GEBED HABAKUKS DES PROFETEN, EEN MAATGEZANG.

DE PROFEET.

Heer! 'k heb Uw Godspraak aangehoord,
En nog, nog kan ik de angst niet stillen,

Die 'k mij door de aadren voelde rillen
 Bij ieder toegesproken woord.
 Voleind, Algoede! Uw werk in d'afloop van de jaren,
 En laat de ontferming toch Uw grimmigheid bedaren,
 Wanneer de vlam der wraak U in de handen gloort!

TRIOMFLIED.

CHOR.

God komt. 'k Zie Zijn triomfkleed weemlen:
 Hij komt van Parans berggevaart!
 Zijn majesteit bedekt de heemlen,
 Zijn luister flonkert rond door de aard!
 Ziet Hem uit Zijn almachte vingren
 Een stralenregen nederslingren,
 Gelijk de morgenzon verspreidt!
 Neen, nacht is 't middagvuur der transen
 Bij 't licht, Hem gordend met zijn glansen,
 Ten sluier Zijner heerlijkheid!

EERSTE STEM.

De Pest gaat voor Hem uit; de bliksems zijn vergaderd,
 En treden Hem ter zij', waar Hij den voetstap richt';
 Hij komt: de waereld schudt en waggelt waar Hij nadert,
 Als of haar grondzuil ware ontwricht!

TWEDE STEM.

Hij blik: de ontroerde volken stuiven
 Uit een voor d'Alverdelgeraar;
 Gebergten spatten van elkaâr,
 Waar eeuwen lang de orkaan onmachtig rond moest snuiven.
 De heuveln zinken gruzlend neêr,
 Die eenmaal op den klomp des baaierts nederzagen!

CHOR.

Weer wandelt als in de oude dagen,
 Van de oude macht omringd, de oneindige Opperheer!

DERDE STEM.

Heel Kuzan wordt door vrees gedreven:
 Zijn hutten sidderen, van plotslinge angst verrast.

VIERDE STEM.

En Midians laudouw, door doodschrik aangetast,
Voelt al heur tentgordijnen beven!

VIJFDE STEM.

Drukt Uw gramschap op de golven? op de wateren des vloed?
Dat Ge, o Heer van kracht en zegen!
Dat Ge Uw rossen hebt bestegen,
Uw zeeghaftige oorlogskoets?

ZESDE STEM.

De eed van Uw belofte wankelt: zie, de stortvloed roept Uw hoog!
Klaterende waterstroomen
Springen, aan hun boei ontkomen,
Uit het Aardrijk naar omhoog!

EERSTE STEM.

Alle bergen zien 't, en siddren dat de vloed hen zinken |doe:
De oceaan, in angstig kermen,
Steekt, als bad hij om ontfermen,
Bevende U de handen toe!

TWEDE STEM.

Roerloos in heur woning toevend, naadren zon noch maan den trans!
Huivrend zien ze Uw pijlen blikkren,
En zij vlieden voor het flikkren
Van den bliksem Uwer lans!

CHOR.

Neen, neen, o Heer! 't is de Aard, waarop Gij uit de wolken
In gramschap nederdaalt: Gij woedt en dorscht de volken!

DRIE STEMMEN.

Gij zijt tot redding van Uw bondvolk uitgegaan,
Met Uw Gezalfde naast Uw zijde;
Als overwinnaar zijt Gij uitgegaan ten strijde,
Om 't Hoofd der boozen neer te slaan!
Gij doet zijn schuldig stamhoofd duizlen!
Gij brijzelt fundament en gevelspits tot gruzlen,
En doet hun dwarlend stof verwaaien op d'orkaan!

DE DRIE ANDERE STEMMEN.

Gij plettert met zijn staf den Opperheer dier scharen,
 Die ons, gelijk een storm, ten kerker uitgevaren,
 Verstrooien wilde als het stuifzand voor zijn voet ;
 Wiens staal des braven bloed deed rooken,
 Wiens hoogst genot het was den zwakke te bestoken,
 Gelijk de wolvenwelp die tegen lammren woedt!

CHOR.

Dus voert Ge, almachtig God! Uw rossen door den vloed,
 Dat de opgezwollen waatren koken!

DRIE STEMMEN.

Dat hoorde ik, en het steigrend hair
 Rees mij te berg'; mijn leden rilden ;
 Mijn krachten zonken weg; mijn bleeke lippen trilden ;
 Mijn kniën knikten tot elkaâr!

SLOT-CHOR.

Maar neen! mij blijft de moed bezielen
 In 't vreeslijk uur van angst en smart :
 God zal 't onbandig volk vernielen,
 Dat ons durft trappelen op het hart!
 Laat dan de vijgenboom niet bloeien,
 De wijnstok ons niet tegengloeien
 Met rijpgezwollen druiventros,
 De olijf belooven maar bedriegen,
 Geen graanhalm zich op de akkers wiegen,
 Het woud berooft staan van zijn dosch :
 Tell' de uitgeschudde kooi geen lammren,
 De ontvolkte stal geen rundren meer,
 Ja, stort' geheel een heir van jammren
 Verdalgende op mijn hoofd ter neêr :
 Toch zal ik hupplen in den Heere,
 En 't loflied juichen Hem ter eere,
 Mijn God, in Wien mijn kracht bestaat!
 Hij maakt mijn voet als dien der hinden,
 En doet mij eens de hoogte vinden,
 Waar mij geen aardsche ramspoed slaat!

PROFECY VAN DEN MESSIAANSCHEN HEILDAG.

(MALEACHI I, III, IV.)

„Ik heb u lief!” zoo spreekt de Algoede:
 „Een Heer, een Vader noemt gij Mij —
 Maar kust dan ook des Vaders roede,
 Erkent des Konings heerschappij!
 Ziet, Mijn Verbond was vrede en leven:
 Ik ben dezelfde steeds gebleven:
 'k Heb u geduld, gespaard, getroost!
 Waarom nog verder afgeweken?
 O, laat u 't steenen harte breken,
 Keer eindelijk weêr, afkeerig kroost!”

Daar steigert tot den troon des Heeren
 Een klacht van smart, een kreet van smaad:
 De dwazen zijn 't, die murmureeren,
 Verwaten tredende in Gods raad:
 „Voorwaar! 't is vruchtloos God te dienen;
 Het aangezicht des Ongezien
 Wordt voor de Zijnen niet ontbloot.
 Vergeefs gewacht! vergeefs gestreden!
 Wij dragen 't rouwkleed om de leden,
 En hongren bij ons tranenbrood!

„Welnu dan, heil den roekelozen!
 „Zij zaaien spot, en oogsten goud.
 „Het wankelende huis der bozen
 „Wordt zevenvoudig opgebouwd!
 „Die trotsch op eigen krachten hopen,
 „Zien immer 's Hemels venstren open,
 „Waaruit Gods hand den zegen giet.
 „Ja, zelfs die Deugd en Godsvrucht vloeken,
 „Die d' Allerheiligste verzoeken,
 „Ervaren Zijn kastijding niet!”

Gij dwazen, zwijgt! Wat zou er wezen,
 Dat God niet hoort, niet ziet, niet weet?
 Welzalig die aanbeddend vreezen

Hem die de Hoogste wijsheid heet!
 Voorwaar! 't gedenboek van ons leven
 Ligt voor Zijn aangezicht geschreven:
 Eens zal de Rechter 't openslaan;
 Van al die jagen naar Gods vrede,
 Zal ook geen stamelende bede,
 Geen enkle traan, verloren gaan!

„'t Zal blijken,“ zóo doet God zich hooren:
 „Wanneer ik ter vergelding kom,
 Dat ik de Mijnen heb verkoren
 Ten eeuwig dierbaar eigendom!
 'k Zal hun Mijn volle liefde toonen,
 Als die eens vaders voor zijn zonen,
 Wier hart hem in oprechtheid vreest.
 'k Zal toonen, dat ik ze onderscheide,
 Die trouwe schapen Mijner weide,
 Of — wreede wolven zijn geweest!

„Want zie! de Groote Dag zal komen,
 Die als een vlamme oven blaak,
 Die aan de goddeloze droomen
 Der hoovaardij een einde maakt!
 Die dan tot Mij zich niet bekeeren,
 Voorwaar! een gloed zal hen verteren,
 Die tak en wortel nederslaat,
 Die, als een heibrand in de winden,
 Hun ijde glorie zal verslinden,
 En zelfs geen stoppel overlaat!

„Maar U, wier hart en mond mij prijzen,
 U, Vromen, tot Mijn dienst bereid!
 U zal het heerlijk licht verrijzen,
 De Zonne der Gerechtigheid!
 Wanneer haar vleuglen u bestralen,
 Zult gij genezen van uw kwalen,
 Met frissche krachten aangedaan!
 Van vreugde en welvaart zult gij gloren,
 En juichen als de vooglenchooren,
 Die kwinkeleeren in de blaán!

„Zoo blijft dan dulden en verwachten,
 Volhardende in uw smeekgebed.
 Tot Ik wie roekloos Mij verachten
 Den voetzool op den schouder zet!
 Erkent Mij als den God der goden!
 Volbrengt de heilige geboden,
 Waarvan de Horeb heeft gewaagd!
 Tot ik — het Nieuw Verbond zal stichten,
 Waarin gij 't voorschrift uwer plichten
 Op 's harten vleeschen taafelen draagt!

„Ziet! eer die Dag zijn glans zal spreiden,
 Zend ik Elia, mijn Profeet:
 Hij zal dien Heer den weg bereiden,
 Die snellijk tot zijn Tempel treedt!
 Hij zal, de boetgezant zijns Heeren,
 Het hart der kinderen bekeeren
 Tot dat van 't vrome Nageslacht!
 Dan, bij der Englen lofgezangen,
 Moog' de Aard dien Vrededorst ontfangen,
 Van Wien zij haar verlossing wacht!”

JUDITHS LOFZANG.

(BOEK JUD. XVI.)

Geen vlamvend zwaard van dreigende titanen,
 Geen reuzenvuist, sloeg Holofernes neêr:
 De sterke God zag Isrêls boetetranen,
 En — 't zwakke werd het werktuig Zijner eer!

Ik zal mijn God een blijden lofzang juichen:
 Heer! Gij zijt groot en wonderlijk van kracht.
 Wat ademt, moet voor Uwen geest zich buigen,
 En niets weêrstaat de roepstem Uwer macht.

Een wervelwind blaast Assurs legertenten
 Als stoppels weg, wanneer Gij 't voorhoofd fronst.
 't Ontroerd gebergt' ontvalt zijn fondamenten,
 De steenrots ligt in d' afgrond neergebonds!

Maar Gij zijt goed die op Uw goedheid hogen:
 't Godvruchtig hart geneest Gij van zijn schrik!
 Wat helden en titanen niet vermogen,
 Dat doet Gij door één enklen vrouwenblik!

UIT ESTHER.

I.

ESTHERS VERHEFFING.

ESTHER verhaalt hare vertrouwde, ELISABETH, hoe zij, Joodsche jonkvrouwe, die zij was, door den Perzischen Koning AHASVEROS, waarschijnlijk dezelfde als XERXES, in de plaats van de verstotene VASTHI, tot gemalin gekozen en dus op den troon verheven was geworden.

't Is U bekend, vriendin, wat Vasthi vallen deed,
 Heldhaftige vorstin, wier plaats ik thans bekleed!
 Gij weet wat weigering des konings trots verwondde,
 Die grimmig haar verdreef van troon en huwlijksponde.
 Toch kon geen vonnis haar verbannen uit zijn hart:
 Zij heerschte er langen tijd in onverpoosde smart.
 Men zocht in 's Konings rijk naar de éene uit duizend schoonen,
 Die, levende in zijn hart, de doode zou onttronen.
 Zijn slaven zwierven tot den verren Hellespont;
 Zij vorschten Indië en geheel Egypten rond:
 De fiere dochters zelfs van Scijth en Parther togen
 Naar Suzan om een prijs, die zooveel gretige oogen
 Verblindde! — Ik leefde toen, verborgen, onbekend,
 Bij vroomen Mordechai, mijn toevlucht in de ellend.
 Hij droeg voor de arme wees, de lieving van zijn broeder,
 In 't hart eens vaders al de teérheid eener moeder.
 Lang had hij, dag en nacht, om Juda's lot geschreid.
 Nu sprak hij: „Dierbaar kind, verlaat uwe eenzaamheid!
 „Jehovah heeft misschien een zwakke maagd verkoren
 „Tot redding van Zijn volk en u de kroon beschoren!” —
 Ik volgde, bevend, maar vertrouwende op Gods hand.
 'k Verzweeg aan 't nijdig Hof geslacht en Vaderland.
 Hoe, dierbre! maal ik u de sluwgesponnen listen
 Dier mededingsters, die elkaár een palm betwistten,

Afhankelijk van één blik? Elk had haar plan bedacht,
 Elk had haar voorspraak. De één was op haar oud geslacht
 Vermetel; de andre bouwde op frissche aanvalligheden,
 Een derde op 't pronkgewaad, geplooid om leest en leden,
 Beschilderd met de naalde en met gesteente omzet.
 Ik — had geen hulp of hoop dan — God en mijn gebed!
 In 't eind, daar wuift het sein! Ik zie 't gordijn geweken,
 Ik sta voor 's Konings oog! Voorwaar, als waterbeeken
 Leidt de Eeuwige aan Zijn hand het hart der Vorsten. Hij
 Verhoogt den needrige en beschaamt de hovaardij.
 Lang blikte Ahasveros met somber starende oogen
 Mij aan. Toen heeft de Heer zijn aarzlend hart bewogen,
 En d' evenaar gewend. De norsche wolk verdween,
 Hij glimlachte, en zijn stem drong door mijn boezem heen:
 „Wees Koningin!” En nu! daar vonkelde om mijn lokken
 Zijn eigen diadeem, van balsemgeur doortrokken,
 Met zegenende hand mij opgezet. Een gloed
 Van teerheid blonk mij uit zijn oogen te gemoet.
 Hij riep al de Eedlen bij trompetten en schalmeien
 Ten feest: heel Suzan blonk van groene bruiloftsmeien
 En fakken: 't regende geschenken van zijn hand;
 De schatting werd verlicht; en tot aan 't verste strand
 Moest alles, klein en groot, mee 's Konings vreugde smaken.
 Ach, in dien maalstroom van luidruchtige vermaken
 En schittrende overdaad, hoe angstig kromp mij 't hart
 In d'engen boezem saam' van schaamte en zielesmart.
 „Ach!” zuchtte ik, „Esther blinkt, met purper overtoegen,
 „Een halve waereld beeft voor d' opslag harer oogen,
 „En Sions straten gaan in slib en onkruid schuil,
 „De Stad des Heeren werd een baziliskenuil,
 „Zijn Tempel ligt in puin, Gods feesten zijn vergeten,
 „En waar 't Hozanna rees, herhaalt de wolf zijn kreeten!”

Toch deed ik wat ik kon: een weidsche Maagdenrij,
 De bloem van Judaas Jeugd, vergaarde ik aan mijn zij',
 Ach, teedre bloemekens, geslingerd door de orkanen,
 In vreemden grond geplant en opgekweekt met tranen.
 Zij schuilen in den schoot des Harems, waar ik tijd
 En krachten daaglijks aan haar geestontwikking wijd.
 Dáar, 't ijdél hofgewoel in de eenzaamheid ontvloden,
 Vind ik mij-zelve weer, bepeins ik Gods geboden,

Verkeer ik met Zijn geest, die vrede in 't harte stort;
En — 'k smaak de zoete vreugd dat ik vergeten word!

(1ste Bedrijf, 1ste Tooneel.)

II.

CHOORGEZANG

VAN ISRAËLITISCHE JONKVROUWEN BIJ DEN MOORDAANSLAG
VAN HAMAN.

EENE ISRAËLITISCHE *alleen.*

Barst los in nokkend jammerklagen,
Mijn zusters! baden we ons in onzer tranen vloed!
Naar de eeuwge bergen 't oog geslagen,
Van waar de onnozelheid de redding wachten moet!
O kwellende angst! O duizend vreezen!
Heel Israël vergaat. O dreigend doodsgevaar!
Nooit was de nood zoo hoog gerezen,
De slag zoo fel, de proef zoo zwaar!

HET GEHEELE CHOOR.

O kwellende angst! O doodsgevaar!

EENE ANDERE ISRAËLITISCHE.

Zoo was het niet genoeg, dat de Aartsgeweldenaar
Den luister Sions heeft doen tanen,
Haar kroost in ballingschap wegrukkende uit elkaâr!

HET GEHEELE CHOOR.

O kwellende angst! O doodsgevaar!

DEZELFDE ISRAËLITISCHE.

De wolven rukken aan: bedrukte lammrenschaar,
Gij hebt geen wapen dan uw tranen!

HET GEHEELE CHOOR.

O kwellende angst! O doodsgevaar!

EENE ISRAËLITISCHE.

Weg met die pronksieraân, die geen verloornen passen!

EENE ANDERE.

Neen, hullen we ons in zak en asschen!
Zij voegen 't gruwzaam feest, dat Haman ons bereidt!

HET GEHEELE CHOOR.

Weg met die pronksieraân, die geen verloornen passen,
Wier brekend hart om uitkomst schreit!

EENE ISRAËLITISCHE.

'k Zie overal éen bloedzee plasschen!
'k Zie d' ouden stok vermoord, vermoord de onnozelheid!
De zuster zieltoogt naast den broeder,
De zoon in 's vaders arm, het kind aan 't hart der moeder!
Wat lijken opgetast! wat leden wild verspreid!
Wat dooden onbegraven!
Uw heiligen, o Heer, zijn 't aas van wolf en raven.

EENE DER JONGSTE ISRAËLIETEN.

O bittere tegenspoed!
'k Ben nog zoo jong, zoo jong! Wat heb ik toch misdreven,
Dat ik zoo vreeslijk boet?
Als 't bloemtjen, dat maar éens den morgen heeft begroet,
Zal ik ellendig sneven . . .
Wat heb ik toch misdreven,
Ik, nog zoo jong, zoo jong, dat ik zoo vreeslijk boet?

EENE ANDERE.

Ai, laat ons langer niet die ijde klacht herhalen!
't Vergrijp van andren komt op onzen schedel neêr!
De vaadren zondigden, de vaadren zijn niet meer:
Nu moeten wij hun schuld betalen!

HET GEHEELE CHOOR.

God is de God des krijgs, Jehovah-Zebaôth:
Nooit duldt Hij, dat een gruwelrot
De weerloze onschuld zal verworgen!

EENE ISRAËLITISCHE *alleen*.

„Maar hoe,” zoo klinkt der boozen spot,
 „Waar Isrël! is die Sterke God?
 „De hooggeroemde blijft verborgen!”

EENE ANDERE.

Die Sterke God — werpt neer uw kroon,
 Gij, Zijn verwaten mededingren! —
 Die sterke God duldt schimp noch hoon!
 Zijn machtwoord doet de sfeeren slingren;
 De bliksems, vliegend van Zijn vingren,
 Verachten uw gewaande Goôn!

EENE ANDERE.

Hij bonst den trotschaart van zijn troon!

EENE ANDERE.

Hij zal den needrige verzorgen!

HET GEHEELE CHOQR.

God is de God des krijgs, Jehovah-Zebaöth:
 Nooit duldt Hij, dat een gruwelrot
 De weerloze onschuld zal verworgen!

TWEE ISRAËLITISCHEN.

O Gij, die de Eerste en Laatste zijt!
 Gij, God! die 't licht bewoont, en op de stormen rijdt,
 Wiens vlammend eergestoelt' door Cherubs wordt gedragen!

TWEE ANDEREN DER JONGSTEN.

Gij, God! die de ooren neigt met liefdrijk welbehagen,
 Ook waar U 't staamlend kind zijn zwakken lofzang wijdt!

HET GEHEELE CHOOR.

Gij ziet ons lijden: geef genâ!
 Blijf Uwes naams gedachtig, Heere!
 En duld het nimmer, dat Uwe eere
 Tot vreemde Goden overga!

EENE ISRAËLITISCHE *alleen*.

Almachte, wapen U! Kom Gij Uw bondsvolk dekken!
 Trek op, gelijk weleer de zee U op zag trekken,

In felle gramschap, die haar duizenden verslindt!
 De donder van Uw alvermogen
 Verdelf' de Boozen uit onze oogen,
 Gelijk een handvol kaf, dat wegstuift op den wind!

HET GEHEELE CHOOR.

Gij ziet ons lijden: geef genâ!
 Blijf Uwes naams gedachtig, Heere!
 En duld het nimmer, dat Uwe eere
 Tot vreemde Goden overga!

(1ste Bedrijf, laatste Tooneel.)

ANDERE VERTALING VAN HET ZELFDE CHOORGEZANG.

EENE ISRAËLITISCHE *alleen*.

Omhull' de dauw des leeds u 't oog,
 Barst los en geeft den loop aan de opgekropte klachten!
 Gezellen, heft tot Hem den droeven blik omhoog,
 Van Wien de onnozelheid de redding moet verwachten!
 O Bittre, o doodelijke smart!
 Heel Israël vergaat! Stroomt, tranen, langs mijn wangen!
 Nooit perste dieper boezemprangen,
 Nooit feller slag u uit het hart!

HET GEHEELE CHOOR.

O bittre, o doodelijke smart,
 Hoe wreed verscheurt gij ons het hart!

EEN ANDERE ISRAËLITISCHE.

Zoo was het niet genoeg, dat 's Dwinglands vloekbre woede
 Den luister Sions heeft verwoest,
 Dat haar verwonnen kroost zijn boeien dragen moest,
 En, ver van 't Vaderland, in onderdrukking bloedde!

HET GEHEELE CHOOR.

O bittre, o doodelijke smart,
 Hoe wreed verscheurt gij ons het hart!

DEZELFDE ISRAËLITISCHE.

De wolven naderen, en, reddingloze schapen,
Is klaaggeschrei ons eenigst wapen!

HET GEHEELE CHOOR.

O bitter, o doodelijke smart,
Hoe wreed verscheurt gij ons het hart!

EENE ISRAËLITISCHE.

Ontrukken wij ons hoofd die ijde pronksieraden!
Of voegen zij aan haar, die God om uitkomst schreit?

EENE ANDERE.

Neen! hullen we ons in rouwgewaden!
Zij voegen aan de plechtigheid,
Die vloekbre Haman ons bereidt!

HET GEHEELE CHOOR.

Ontrukken wij ons hoofd die ijde pronksieraden!
Zij voegen niet aan haar, die God om uitkomst schreit!

EENE ISRAËLITISCHE.

Wat schriktooneel aan allen kant!
Het staal boort kind en grijze in 't krimpensgewand!
Het moordt de zuster naast den broeder,
Den zoon, geklemd aan 's vaders borst,
De dochter in den arm der moeder,
En kleurt hen met het bloed, waarmede 't zich bemorscht!
Wat reeks van offers die bezwijken,
Het voorhoofd gapende opgekloofd!
Wat leden wild verspreid! wat opgetaste lijken,
Van jongste troost en graf beroofd!
O God, Uw heiligen zijn 't voedsel
Van luiperdzaad en tijgerbroedsel!

EENE DER JONGSTE ISRAËLITISCHEN.

Ach, wat heb ik misdaan?
Ik, zoo rampzalig reeds in de eerste lentejaren!
Hoewel mij 't git der jeugd nog schittert op de haren,
Als 't bloemtjen, dat slechts ééns den morgen aan mocht staren,

Moet ik weldra vergaan!
 Ach, wat heb ik misdaan,
 Ik, zoo rampzalig reeds in de eerste lentejaren?

EENE ANDERE.

Wat klagen we? Onze traan drupt vruchteloos ter neer:
 Wij zien tot offers ons voor andrer schuld gegeven!
 De vaadren zondigden, de vaadren zijn niet meer:
 Wij boeten voor 't geen zij misdreven!

HET GEHEELE CHOOR.

God is de God des strijds! Verdalgend is Zijn kracht,
 En nu noch immer duldt Zijn macht,
 Dat de onschuld hulpeloos zal kermen!

EENE ISRAËLITISCHE *alleen.*

„Maar hoe!” roept luid het Ongeloof:
 „O Israël! is die God dan doof,
 „Wiens algeweld gij roemt? Waar toeft dan Zijn ontfermen?”

EENE ANDERE.

Die ijvrige, alverwinbre God,
 (Tilt, zinkt in 't niet, gij aardsche Volken!)
 Wiens almacht twijfling duldt noch spot,
 Wiens troon het vloerkleed drukt der wolken,
 Is de eenige die 't heir der hemelen gebiedt!
 De donders en de bliksemstralen,
 Die Hem gehoorzaamheid betalen,
 Eerbiedigen uw goden niet!

EENE ANDERE.

Hij bonst den trotschaart in 't verdriet.

EENE ANDERE.

Hij zal den needrige beschermen.

HET GEHEELE CHOOR.

God is de God des strijds! Verdalgend is Zijn kracht,
 En nu noch immer duldt Zijn macht,
 Dat de onschuld hulpeloos zal kermen!

TWEE ISRAËLITISCHEN.

O Gij, Wiens majesteit verblindt!
 Gij, God, Wien roem en eere omkransen!
 Gij, God, Wien stroomen lichts omglansen,
 Gij, die op vleuglen zweeft van storm en onweêrwind,
 Wiens diamanten stoel door de Englen wordt gedragen!

TWEE ANDERE DER JONGSTEN.

Gij God, die 't staamlen van Uw kind
 Met vaderteêrheid hoort en liefdrijk welbehagen!

HET GEHEELE CHOOR.

Gij ziet ons dulddloos lijden aan:
 Geef dan op nieuw Uw naam viktorie,
 En duld het nimmer dat Uw glorie
 Tot vreemde Goôn zou overgaan!

EENE ISRAËLITISCHE *alleen*:

Grijp Gij de wapnen aan! Wil voor Uw Bondsvolk krijgen!
 Stijg af, gelijk weleer de zee U af zag stijgen!
 Verzenge Uw grimmigheid met blakerenden gloed
 De reeks van Isrêls haatren!
 En maak hen 't kaf gelijk of 't machtloos schuim der waatren.
 Dat 's koeltjens zucht verstuiven doet!

HET GEHEELE CHOOR.

Gij ziet ons dulddloos lijden aan:
 Geef dan op nieuw Uw naam viktorie,
 En duld het nimmer dat Uw glorie
 Tot vreemde Goôn zou overgaan!

III.

HET SCHIJNGELUK DES GODDELOZEN.

C H O O R.

ELISABETH.

Nooit heeft des dwazen roem mijne oogen blind geschenen!

EENE ANDERE ISRAËLITISCHE.

'k Heb nimmer 't heil benijd, waarnaar de booswicht tracht!

ELISABETH.

Zijn dagen snellen kalm daarhenen,
 Hij schreit geen traan, hij kent geen klacht.
 Hij blinkt van zijde en edelsteenen,
 Hoogmoedig op zijn overmacht.
 Hij sluimert in op rozenblâren,
 Hij wordt gewekt door klank van snaren,
 't Is of alom een Hemel lacht!

EENE ANDERE ISRAËLITISCHE.

En, toppunt aller zegeningen!
 Hij leeft reeds in zijn nageslacht,
 Hij ziet een bloeiend kroost zich om zijn disch verdringen,
 Brooddronken van zijn weelde en schittrend van zijn pracht!

CHOR.

Men roemt de natiën, die in zijn voorspoed baden,
 Braveerende op zijn goud:
 Maar zaliger het volk, dat op den Heer vertrouwt,
 En wandelt op Zijn paden!

EENE ISRAËLITISCHE *alléén.*

Daar is voor 't menschlijk hart geen vreugde buiten God.
 De booswicht jaagt vergeefs naar ingebeelden zegen:
 De walging grijnst hem tegen
 Te midden van 't genot!

EENE ANDERE, *alleen.*

De zondaar draagt alom zijn eigen onrust mede;
 De bloemen die hij zocht, vertreedt hij met den voet.
 Wij zoeken ons geluk in d'ongestoorden vrede,
 Dien God Zijn kindren smaken doet!

DEZELFDE, *met eene andere.*

O vrede! gij, zoo naamloos zoet!
 O eeuwig Licht! O hoogste Goed!
 Welzalig, die uw heil verkiezen!
 O vrede! O hemel voor 't gemoed
 Welzalig, die u nooit verliezen!

HET CHOOR.

O vrede! gij, zoo naamloos zoet!
 O aller vreugden overvloed!
 Welzalig, die uw heil verkiezen,
 En nooit verliezen!

DEZELFDE, *alleen*.

De boze heeft geen vrede op aard,
 Hij roept haar, en — ze ontvlucht zijn machteloze kreten:
 Daar buiten dreigt hem 't vlammend zwaard,
 Daar binnen foltert hem 't geweten!

EENE ANDERE.

De roem der bozen is een schaduw die vergaat.
 Wie zal in 't eeuwig graf zijn dorre beendren prijzen?
 De brave zal verrijzen
 Gelijk een dageraad!

CHOOR.

O Vrede! O hoogste Goed! Welzalig die u kiezen,
 En nimmermeer verliezen!
 'k Zag d'ongerechte bekroond met roem en eer:
 Heel de aarde aanbad hem als haar heer —
 Zijn trotsverheven kruin scheen tot in 't zwerk te boren;
 In bliksemenden toren
 Sloeg hij zijn offers neêr. . . .
 Ik wandelde voorbij, en ziet! hij was niet meer.

(IIde Bedrijf, IXde Tooneel.)

IV.

EEN GOED KONING, 'T GELUK DER NATIE.

LOFZANG DER ISRAËLITISCHE JONKVROUWEN.

EENE ISRAËLITISCHE.

Benijdenswaard het Volk, waar 's Konings gloriekroon
 Een zachte schaduw spreidt in de allerminste woning,
 Waar liefde en vreeze Gods de paerlen zijn der kroon:
 Benijdenswaard dat Volk, benijdenswaard die Koning!

HET CHOOR,

O liefelijke majesteit,
 Waar vrede en voorspoed veilig schuilen!
 O weêrglans van Gods Licht!.... Daar zijn geen hechter zuilen
 Dan waarheid en gerechtigheid.

EENE ISRAËLITISCHE.

Bant, o Koningen der aard!
 Bant den laster uit uw staten!
 Waar hij loerende ommewaart,
 Heeft de rust het Rijk verlaten.
 Waar hij sijfflend binnendrong,
 Smoort hij de onschuld in haar tranen:
 Vorsten! hoedt uw onderdanen
 Voor zijn baziliskentong!
 Laat zijn gladgeslepen woord
 Nimmer in uwe ooren snijden!
 In zijn boezem woont de moord,
 Op zijn lippen 't medelijden.
 Sluwe list en kwade trouw
 Strooien bloemen voor zijn schreden;
 Maar met krijtende angstgebeden
 Volgt hem een te laat berouw!

EENE ANDERE.

Éen bliksem uit Gods pijlenkoker
 Verplet de vuige slang, die 't lam naar 't leven staat.
 Een koning, die de logen haat,
 Vernietigt met één blik den boozen gruwelstoker.

EENE ANDERE.

Bewondrend staar ik op den glans
 Eens Waerelddwingers in zijn overwinningskrans;
 Maar een van God gezalfden Brave,
 Die d' euvelmoed aan banden legt,
 En de armoé handhaaft in haar recht,
 Noem ik des Hemels schoonste gave!

EENE ANDERE.

Hij is den weduwen ten staf!

EENE ANDERE.

Hij is een Vader voor haar weezen!

ALLEN SAMEN.

Door 't verste nakroost wordt zijn groote naam geprezen,
En englen waken bij zijn graf!

(3de Bedrijf, IIIde Tooneel.)

UIT: „ATHALIA.”

I.

VREUGDE DER WET.

CHOORGEZANG.

HET GEHEELE CHOOR *zingt*.

Looft Hem, Wiens majesteit de hemelen verkonden!
Buige al wat adem heeft voor aller heeren Heer!
Hij heerschte in de eeuwigheid, vóór de eeuwen nog bestonden:
Komt, geven wij Zijn goedheid eer!

EENE STEM *alleen*.

Vergeefs wil de overmacht in ongerechten toren
De jubelende lippen smoren:
Des Heeren naam sterft nimmermeer!
De dag herhaalt den dag Zijn roem uit duizend monden:
Looft Hem, Wiens Majesteit de hemelen verkonden!
Komt, geven wij Zijn goedheid eer!

HET GEHEELE CHOOR *herhaalt*.

Looft Hem, Wiens majesteit de hemelen verkonden!
Komt, geven wij Zijn goedheid eer!

EENE STEM *alleen*.

Zijn hand penseelt de lenterozen,
En hangt in 't najaarsgroen de rijpe vruchten neer.
Zijn wijsheid wisselt keer op keer
De koelende avondscláuw en 't gloeiend morgenblozen;
En de akker geeft het zaad met dubblen woeker weer!

EENE ANDERE.

Zijn wenk gebiedt de zon, de schepping te bezielen,
 En 't is Zijn gift, dat licht, zoo schoon en onbesmet.
 Maar de allerrijkste gift, waarvoor wij dankend knielen,
 Is Zijn gewijde, heilige Wet!

EENE ANDERE.

Gedenk, o Sinai d'ontzachlijkste aller dagen,
 Toen de Eeuwige op Zijn wolkenwagen
 Uw vlammend voorhoofd heeft begroet,
 En broze schepselen, gebogen aan uw voet,
 Een lichtstraal Zijner glorie zagen!
 O spreek! waartoe die onweersvlagen,
 Dat klaatren der bazuin, die rook, die sliker gloed,
 Die bliksems en die donderslagen?
 Kwam Hij, wraakgierig en verwoed,
 De waereld van haar grondzuil vagen
 En domplen in den zwavelvloed?

EENE ANDERE.

Hij kwam Zijn eigen volk met Zijn geboôn verblijden!
 Hij schonk Zijn eeuwig licht aan 't dierbaar Israël;
 Hij, God der liefde, bracht het zegenrijk bevel,
 Hem liefde en leven toe te wijden!

HET GEHEELE CHOOR.

O Goddelijke Wet, die zooveel glans verspreidt!
 O goedheid, hooger dan de hemelen verheven!
 Aanbiddelijke majesteit!
 Wat is het zoet, den Heer te lieven en te leven!

EENE STEM *alleen*.

Hij heeft de Vaderen ten diensthuize uitgeleid;
 Hij heeft hun veertig jaar Zijn levend brood gegeven!
 Ons gaf de Heer Zijn Wet, Zijn volle tederheid,
 En heeft, tot éénigst loon, de Liefde ons voorgeschreven!

HET CHOOR.

O goedheid, hooger dan de hemelen verheven!

DE ZELFDE STEM.

Dwars door de golven heen heeft Hij hun pad bereid;
 Hij heeft de rots gekliefd, de kopren slang verheven!

Ons gaf de Heer Zijn wet, Zijn volle tederheid,
En heeft, tot éénigst loon, de Liefde ons voorgeschreven!

CHOR.

O Goddelijke wet, die zooveel glans verspreidt!
Aanbiddelijke majesteit!
Wat is het zoet, den Heer te lieven en te leven!

EENE ANDERE STEM *alleen.*

Gij, wiens afkeerig hart een bange vreeze voedt!
Ondanbbre, kan Gods Liefde uw stugheid niet verwinnen?
Is 't dan zoo pijnlijk voor 't gemoed,
Is 't u onmooglijk te beminnen?
De vrees ontroert den slaaf, als hij zijn meester ziet:
De liefde is 't erfdeel, dat den kindren is beschoren!
Gij eischt een vader, die uw wenschen zal verhooren,
Maar Hem beminnen wilt gij niet?

HET GEHEELE CHOR.

O Goddelijke Wet, die zooveel glans verspreidt!
O goedheid, hooger dan de hemelen verheven!
Aanbiddelijke majesteit!
Wat is het zoet, den Heer te lieven en te leven!

(1ste Bedrijf, IVde Tooneel.,

ANDERE VERTALING VAN HET ZELFDE CHOORGEZANG.

HET GEHEELE CHOR *zingt.*

Lof, driemaal lof zij God, den Bondsgod der Hebreeuwen!
Waar zien wij niet Zijn liefde en zorg gegriffeld staan?
Zijn rijksstoel was gegrond vóór 't zijn van tijd en eeuwen....
Komt, heffen wij voor Hem het juublend hallel aan!

EENE STEM *alleen.*

Laat schennige overmacht, van razernij aan 't zieden
Aan 't Hem psalmenzingend volk stilzwijgendheid gebieden,
Vergeefs! Zijn naam zal nooit vergaan!
De dag vermeldt den dag Zijn glorie en Zijn grootheid:
't Heelal is Zijn heraut, die ons Zijn almacht bloot leit —
Komt, heffen wij voor Hem het juublend hallel aan!

HET GEHEELE CHOOR *herhaalt.*

't Heelal is zijn heraut, die ons Zijn almacht bloot leit —
Komt, heffen wij voor Hem het juublend hallel aan!

EERSTE STEM *alleen.*

Hij schenkt den bloemen 't kleed der verven,
Den vruchten wording, rijpte en 't blosjen dat haar tooit;
Het zaad, in 's aardrijks schoot gestrooid,
Doet Hij met woeker weer verwerven;
Hij tempert door Zijn wijze macht
Den daggloed door de kou der nacht.

EENE ANDERE.

Zijn wenk gebiedt de zon: Schenk 't aardrijk bloei en leven!
En 't is Zijn gift, dat licht, zoo schoon en onbesmet;
Maar de allerrijkste gift, den mensch door Hem gegeven,
Is zijn gewijde, heilge Wet.

EENE ANDERE.

Blijf, berg van Sinaï! tot aan het eind der dagen
Van d'onvergeethren dag gewagen,
Toen, met een wolkendos bekleed,
De oneindige Opperheer wien de Englen 't Heilig! zingen,
Op uw ontvlamden top voor 't oog van stervelingen
Een straal Zijns luisters schitteren deed!
Zeg, waarom toen die bliksemstralen,
Die stortvloed rook, die neer kwam dalen,
Die vuurzee, walmend van uw kruin?
Waarom dat luchtdoordaavrend schaatren
Van strijdtrompet en krijgsbazuin,
Dat stormgeloei en donderklaatren?
O spreek, kwam God de Heer, die toen zich nederliet,
In die ontzachlijke oogenblikken
De grondzuil van 't heelal verwrikken,
En 't nederbonzen in het Niet?

EENE ANDERE.

Hij kwam aan Israël Zijne openbaring geven:
Hij schonk ons 't feilloos licht van Zijn alwijs gebod,
En gaf het zoet bevel om Hem (beminnend God!)
Met liefde en eerbied aan te kleven!

HET GEHEELE CHOOR.

O Hemelsche en volmaakte Wet!
 Hoe heerlijk spreekt in u die God van alle zijden!
 Wat weelde is 't, die het hart in reine vlammen zet,
 Hem trouw en teerheid toe te wijden!

EENE STEM *alleen*.

Hij deed de vaderen het slavenjuk vertreên,
 Den hemel tot hun heil het voedend manna reegen:
 Ons komt Hij met Zijn wetten zegnen,
 En eischt daarvoor de liefde-alleen!

HET CHOOR.

Wat spreekt Zijn min van alle zijden!
 Hoe heerlijk is het, Hem zijn teerheid toe te wijden!

DE ZELFDE STEM.

Hij scheidde om hunnentwil de ontroerde zee van een,
 En deed een watervliet der dorre rots ontspringen,
 Hij schonk hun, boven beê, de rijkste zegeningen,
 En eischt daarvoor de liefde-alleen!

HET CHOOR.

Wat spreekt Zijn min van alle zijden!
 Hoe heerlijk is het, Hem zijn teerheid toe te wijden!

EENE ANDERE STEM *alleen*.

Gij, die slechts vreeze voedt voor d' Alverzorgenaar,
 Ondankbre, ontgloeit u niet Zijn goedheid ziel en zinnen?
 Of valt het voor uw hart zoo zwaar,
 Is 't u zoo moeilijk te beminnen?
 De slaaf trill' voor den dwingeland,
 De liefde is 't erfdeel dat den kindren is gegeven:
 En gij, die nooit van liefde brandt,
 Gij eischt dat 's Heeren gunst u bijblijve in dit leven?

HET GEHEELE CHOOR.

O Hemelsche en volmaakte Wet!
 Hoe heerlijk spreekt in u die Heer van alle zijden!
 Wat weelde is 't, die het hart in reine vlammen zet,
 Hem trouw en teerheid toe te wijden!

II.

ATHALIAAS DROOM.

(ATHALIA, waardige dochter der godloze ACHAB en JÉZABEL, was de echtgenoot van JORAM, Koning van JUDA. Zij liet al de kinderen van haren zoon OCHOSIAS vermoorden, met uitzondering van JOAS, die aan hare woede onttrokken en heimelijk in den Tempel opgevoed werd. Dit kind werd als Koning erkend, en ATHALIA moest hare gruwelen met den dood boeten.)

ATHALIA tot MATHAN, den Baälspriester, en ABNER.

Daar is een naamloze angst, die dagen achtereen
 Nu reeds een heil vergalt, dat zoo volkomen scheen.
 Een droom — maar moest een droom mij zoo verschriklijk wezen? —
 Vervolgt mij, waar ik ga, met duizend bange vreezen:
 Zij houden overal, tot in mijn slaap, de wacht.
 Ik heb in de eenzaamheid der zwarte middernacht
 Mijn moeder Jézabel rondom mijn koets zien zwerven,
 In 't vorstlijk pronkkleed, als ten dage van haar sterven.
 Nog had de tegenspoed haar hoogmoed niet verplet.
 Ook nu was ze, als voorheen, met blosjens geblanket,
 Gelogen schoonheid, die met tintelend scharlaken
 De rimpels dekken moest op de uitgedorde kaken.
 „Beef”, sprak zij haastig, „beef, gij dochter mijner waard!
 „Ook u heeft Isrêls God Zijn woede niet gespaard.
 „Reeds zie ik boven u haar fellen bliksem rooken . . .
 „Vaarwel!” Nauw had ze aldus mijn vonnis uitgesproken,
 Of 't scheen als boog haar schim, met nokkend angstgeluid,
 Zich neder tot mijn sponde. Ik strek de handen uit,
 Maar tast, o gruwel! wat niet eens een lijk mocht heeten,
 Een stapel beenderen en vleesch, gekneusd, gespleten,
 Met bloed en slijk besmeurd: een hoop verminkte leên!
 Daar gierde een hondenzwerm met open muil om heen,
 Elkaâr d'afgrijsbren buit betwistend! . . .

Eer ik de oogen

Ontroerd kon sluiten, was het schriktooneel vervlogen.
 Daar staat een knaapjen, van een sneeuw wit kleed ompllood,
 Gelijk aan 't plechtgewaad dat Judaas Priesters tooit.
 't Is of me een looden last van 't hart is weggenomen.
 Maar zie! terwijl ik, van mijn laatsten schrik bekomen,

Dat teér gelaat aanschouw, zoo zacht, zoo rozenrood,
 Daar voel ik plotseling een doodelijken stoot,
 En 't staal, gevoerd door zijn verraderlijke handen,
 Vlijmt, ijskoud, tot aan 't heft, mij dwars door de ingewanden.
 Gij glimlacht mogelijk wel, en noemt dien bonten droom
 Toevallig: 'k heb ook zelf geglimlacht om een schroom
 Voor ijde schaduwen; maar tweemaal nog na dezen
 Is me in d' ontroerden slaap dezelfde droom verzezen;
 En tweemaal stond die knaap voor mijn verbijsterd oog
 Met uitgetogen staal, dat in mijn boezem vloog!
 — In 't eind, de vreezen moê, die aan mijn zielrust knagen,
 Riep ik tot Baäl om bescherming van mijn dagen,
 En zocht ik troost bij zijne altaren: waar verleidt
 Niet de angst een stervling toe! In mijne onzekerheid
 Bezocht ik eindlijk zelfs het Heiligdom der Joden,
 Of ik misschien hun God, dien strengen God der goden,
 Door goud en wierook mocht vermurwen. O vergeef,
 Gij, dienstknecht Baäls! zoo de zwakke vrouw misdreef!
 Ik kom — de schare vlucht met bleekbestorven wangen,
 Het offer wordt gestaakt, terwijl de tempelzangen
 Verstommen. IJlings treedt met vonkelenden blik
 De Hoogepriester toe; hij spreekt, o vreeze! o schrik!
 Daar zie ik nevens hem dien knaap, die in mijn droomen
 Tot driewerf achtereen mijn kostlijk bloed deed stroomen —
 Die houding, dat gelaat! neen, 't was geen droombedrog!
 Hij was het, trek voor trek! Ik zag hem, 'k zie hem nog,
 In 't eigen linnen kleed, aan 's Hoogepriesters zijde!
 Hij merkte de aandacht op, dien ik aan 't knaapjen wijdde,
 En 't werd in allerijl verwijderd uit mijn oog. . . .
 Nu weet gij wat mijn hart zoo kommervol bewoog:
 Ai, weest mijn raadslíen dan! Kunt gij dien droom verklaren?
 En wat toch profeteert dit zonderling weervaren?

(4de Bedrijf, Vde Tooneel.)

III.

JOJADAAS DES HOOGPRIESTERS PROFECY.

JOJADA.

Mijn hart is van verrukking opgetogen;
 Blaast gij mij aan, gij Geest der Profecij?

Hij is 't! Hij spreekt! Het vloers ontvalt mijne oogen,
't Verschiet rolt aan op 't golvend eeuwgetij!
Leviten, komt en roert de gouden snaren!
Geleid mijn vlucht, geheiligd harpakkoord!
En gij, mijn ziel, klapwiekende opgevaren,
Breng Goddelijke oraaklen voort!

CHOR.

De Heer moog' door uw lippen spreken!
En lave ons Zijn verkwikkend woord,
Gelijk een lieflijk balsemleeken
De dorre streeken!

JOJADA.

Hoort, Hemelen en Aarde, hoort!
Gij Jakobs zaad, heradem weder!
En, bozen, wijkt! Jehovah-God daalt neder.

Hoe werd het zuiver goud tot lood?
Ach, zijn de ontwijde Tempelwanden
Van 's Hoogepriesters bloed niet rood?
Beef, gij die Gods Profeeten doodt!
Beef, schendig Sion, wring de handen!
Staak uw onheilig wierookbranden,
En weet, dat God u van zich stoot!

Waarheen in nokkend angstgeween,
Onnoozle kindren? droeve vrouwen?
Waar, Priesters! Vorsten! zwerft gij heen?
Is dat die Koningin der steên?
De Heer is moede haar te aanschouwen.
Doorblaakt den tempel, krijgsflambouwen!
En, ceders, stort tot asch inéén!

O Sion! appel van mijn oog!
Wat deed aldus uw luister tanen?
Gij heft uw schedel hemelhoog:
Één morgen! en — uw schedel boog,
Gij ligt verbrijzeld door de orkanen!
Mijn Sion! ach, wie geeft mij tranen,
Dat ik uw val beweenen moog'?

AZARIAS.

O Tempel Gods! O Heiligdom!

JOZABETH.

O David! O gezalfde Koning!

CHOR.

Daal, Eeuwige! uit Uw Hemelwoning,
Keer tot Uw boetend volk weerom!

*(De Leviten bespelen op nieuw hunne gewijde instrumenten ;
na eenige oogenblikken peinzens valt JOJADA in :)*

JOJADA.

Wie nadert daar ginds uit den nacht der woestijnen?
Gij zijt het, o Sion! maar jeugdig en schoon!
Gods licht doet uw kruin als een dageraad schijnen!
Hoe gloeien uw lokken! hoe bliksemt uw kroon!
Juicht, Volken der Aarde! haar komst is uw zegen!
Haar wedergeboort' wekt u op uit den dood!
Hoe snellen mjlloenen van kindren haar tegen,
Niet eenmaal gebaard uit haar eigenen schoot!
Jeruzalem Gods! hef het hoofd naar den hoogen,
Aanschouw hoe verbaasd u een waereld begroet!
De volken en vorsten zijn nedergebogen,
En kussen eerbiedig het stof van uw voet!
De natiën komen met wuivende palmen,
En haasten wedijvrend zich voort naar uw licht!
Welzalgig, die mee zijn hozanna doet galmen,
Nu Sion voor eeuwig haar Koninkrijk sticht!
Drupt, heemlen, van boven! en stroomt, o gij wolken,
Dat de aard zich ontsluit! en gerechtigheid keer!
Verwelkomt, o Englen, den Heiland der volken!
En — Hemel der heemlen, daal neer!

(3de Bedrijf, VIIde Tooncol.)

GOD EN DE NATUUR.

In het dichtst der eikenboomen,
 Waar noch maan- noch starlicht blonk,
 Stond, verdiept in stille droomen,
 Theon voor zijn rotsspelonk.
 Heel een choor van Geesten daalde
 Naast den grijzen boschhermiet:
 En de middernacht herhaalde
 Beurt om beurt hun jubellied.

THEON.

Zoo ik de trillende woudharp besnaarde,
 U geldt mijn lofzang, onmeebre Natuur!
 Geeft gij niet alles zijn vorm en zijn waarde?
 Gloeit niet uw borst van 't bezielende vuur?
 Zijn niet uw voeten geworteld in de aarde?
 Reikt niet uw kruin tot in 't starrig azuur?

GEESTEN.

Zoo wij de hemelsche cither doen hooren,
 U geldt de hymne, o oneindige God!
 Is uit Uw schoot de Natuur niet geboren?
 Arbeidt zij niet op Uw scheppingsgebod?
 Looft zij U niet, in aanbidding verloren?
 Eeuwige Bron van haar leven en lot!

THEON.

U wil ik prijzen,
 Natuur! Gij zijt groot.
 Schepselen rijzen,
 Gevoed in uw schoot!
 Lieflijke bloemen, zoo wit en zoo rood
 Lustparadijzen,
 Waar 't windeken speelt,
 Dansende lichtjens, van phosphoor omblonken
 Vliegende vonken,
 Weërkaatsen uw beeld.

Zouden de trillende snaren ook springen,
 Tot aan mijn dood
 Wil ik u zingen,
 Natuur! gij zijt groot!

GEESTEN.

U wil ik eeren
 Met jubelgeschal,
 Heer aller heeren
 En God van 't Heelal!
 Gij riept, beneden, de bloemen van 't dal,
 Gij, in de sfeeren,
 De starren ten dans!
 Gij hebt den Cherubs hun vleuglen gegeven,
 De Englen geweven
 Uit hemelschen glans!
 Gaat niet Uw kroon alle grootheid te boven?
 Staat zij niet pal?
 U wil ik loven,
 O God van 't Heelal!

THEON.

Heerschen uw krachten,
 Natuur! niet alom?
 Slaat gij de nachten
 Het wolkkleed niet om?
 Zien wij uw vingren
 Tot hoog in het ruim
 D'afgrond niet slingren
 In vlokken van schuim?

GEESTEN.

Zijn niet de wolken
 Het stof voor Uw voet?
 Schepper der kolken,
 Monarch van den vloed!
 Gij werpt als stoppels
 De rotsen aan 't strand.
 Zeën zijn droppels
 In 't holle Uwer hand!

THEON.

Wie buldert door de ontroerde dalen
 In wilde stormen zonder tal?
 Wie vliegt er in de bliksemstralen?
 Wie spreekt er in den donderknal?
 Wie stoot de bergen naar beneden,
 Als wanden van een leemen hut?
 Wie mengt het rookend puin der steden,
 Als korrels in de zeef geschud!
 Wie doet bevolkingen bezwijken?
 Wie, o Natuur! kan u gelijken?

GEESTEN.

Kent gij den Heere Heere niet,
 Den grooten God der wondren?
 Wiens oog de bliksemstralen schiet
 Die wandelt door Zijn rijksgebied
 Op vleuglen Zijner dondren?
 Éen wenk van Hem — en 't luchtgewelf,
 De hemel aller heemlen-zelf,
 Zou op zijn zuilen wanklen;
 En heel die machtige Natuur,
 Verzonken in een zee van vuur,
 Verging tot asch en spranklen!
 Gij, Aarde en Heemlen, looft den Heer!
 De Heer is groot en niemand meer.

THEON.

Gij zijt groot, Natuur! voor wier bevelen
 Zelfs de stugge wil der monsters zwicht:
 Behemoth en Leviathan spelen
 Vreugdedronken voor uw aangezicht.
 De aadlaars fladdren op ontplooiden wieken
 Rond uw hooge heupen van graniet:
 Aan uw voeten piept het pluimloos kieken,
 Waar de klokken 't schaduw biedt!

GEESTEN.

Gij zijt groot, Jehovah! op Wiens naadren
 Krachten uitgaan, door de schepping heen':

Gij stort ziel en leven in heur aadren;
 Al wat ademt, aámt door U-alleen.
 Gij-alleen doet alle polsen jagen:
 Harten kloppen waar Uw woord ze wekt:
 Alles looft Uw eeuwig welbehagen,
 Door Uw vleuglen overdekt!

THEON.

Groot is Natuur! Zij formeert het metaal,
 Zij heeft de polen der waereld bevrozen,
 Zij geeft den reuzen hun knoken van staal,
 Zij kleedt de schoonheid in lelies en rozen.
 Zij scheidt de Dichters met pen en penseel,
 Zij schenkt den Denkers hun aadlaarsgedachten,
 Zij geeft den Zangren hun stem van fluweel,
 Al hun smeltende nachtegaalsklachten!

GEESTEN.

God is de Vader der Geesten alleen:
 Wat, in begaafdheid en kracht en vermogen,
 Wat zijn de machtigste Geesten beneèn,
 Tegen de Geesten des Hemels gewogen?
 't Grootste Genie is voor d' Engel een kind:
 Toch zijn alle Engelen voor God onze Heere
 Flikkende vonken, gestrooid op den wind!
 Slechts Jehovah is groot! Hem zij de eere!

THEON.

Slechts Jehovah is groot! Hem, den Heere,
 Zij de lof en de aanbedding en de eere!

GEESTEN.

Ongelijkbaar, éenig steeds,
 Is Jehovah-God te heeten.
 Wie vergankbre grootheid prees,
 Geene is tegen Hem te meten:
 Geene, die, hoe luid begroet,
 Hooger reikt dan 's Heeren voet,
 Uit het middenpunt der dingen
 Trekt zijn rechter 't cirkelrond:
 't Gantsch Heelal heeft Hij gegrond.

Zonnen die Zijn troon omringen,
 Deed het aadmen van Zijn mond
 Stralende uit den Baaiert springen :
 Tijd en Ruimte, Licht en Kracht,
 Heel Natuur en 't Noodlot wonen
 Op de handpalm Zijner macht :
 Alles looft, aanbidt, en wacht
 Knielend voor den Troon der troonen.
 Theon! stofkind! buig er 't hoofd!
 Loof den Heer, Wien alles looft!
 Tracht niet groot, maar goed te wezen!
 Slechts de goedheid heeft gewicht
 Op de goudschaal van 't gericht.
 Zalig die den Rechter vreezen!
 Zalig bovenal het kind.
 Dat in God een Vader mint!

THEON en de GEESTEN.

In Zijn liefde gants begerlijk,
 In Zijn almacht hoog en heerlijk,
 Heerlijk door alle eeuwigheên,
 Goed en groot is God-alléen!

Zoo klonk in 't dichtst der eikenboomen
 De Beurtzang door den middernacht.
 Daar goot de maan in stille pracht
 Heur zilver op der wolken zoomen,
 En vriendlijk blonk de starrenwacht.
 De Geesten zweefden op naar boven —
 Ontroerd, verstomd, bleef Theon staan;
 Daar sprak hij eindlijk met een traan:
 „Gezegend zijn ze, die gelooven!”

(SCHUBART VAN verre gevolgd.)

De Offers, beide Drank en Spijze,
 Zijn van 's Heeren Huis geweerd,
 En de Priesters, 's Heeren dienaars,
 worden van verdriet verteerd.

De arme velden zijn verlaten,
 en de bange beemde zucht;
 't Graan is weg, de most bedorven,
 en verwelkt de olijvenvrucht.

Gaardenier en Landman, jammert!
 weg is gerst- en tærwenoést,
 Blonde druif, granaat, oranje,
 vijg en dadel, zijn verwoest!

Ach, verdord is al 't geboomte
 met zijn bloesems en zijn blaân,
 En de vreugd der menschenkindren
 evenzeer verdord, vergaan!

Nu omgord u, tranenplengend,
 gij gewijde Priesterschaar!
 Nu verzucht, uw klachten mengend,
 heilige Dienaars van 't Altaar!

Nu vernacht in rouwgewaden,
 al Gods Kindren! weent en treurt,
 Nu geen enkele offerande
 meer den tempel Gods doorgeurt!

O, mijn Volk! bepaal een Vasten
 kies een Boetedag, en kom
 Met uw oudsten, met uw burgers,
 tot des Heeren Heiligdom!

Niet één enkle mag ontbreken,
 als uw innigst Smeekgebed
 Aldus opklimt tot den Koning,
 die uit alle nooden redt:

„Welk een dag! de dag des Heeren!
 's Heeren richtsdag is nabij.
 „Als een gruwel der verwoesting,
 onweêrstaanbaar, nadert hij.

- „Is het voedsel niet, o Heere!
voor onze oogen weggevaagd?
- „Niet de vrolijkheid en reidans
uit uw eigen Huis verjaagd?
- „Onder de aardkluit rot het koren,
en geen enkele korrel graan
- „Wordt vergaderd in de schuren,
die daar als woestijnen staan.
- „Ach, hoe steent het lastgedierte!
angstig loeit het horenvee,
- „Hongrend op de dorre velden —
zelfs de lammren boeten meê!
- „'k Roep u aan, o Heer der Heeren!
want de schaapskooi is verbrand,
- „En de vlam verteert de boomen
van de laatste Lustwarand!
- „Ook het wild der velden jammert,
want de beeken zijn verdampt,
- „En tot assche werd de weide,
waar de vuurgloed heeft gevlamd!”

II.

Nu, welaan! de bazuin dan op Sion geblazen!
Schall' de klank der trompet van den Tempelberg neer!
Beeft, gij Burgers des Lands! met een angstig verbazen,
Want hij nadert, hij is er, de Dag van den Heer!
Ach, een dag, droef en blind, of de middernacht grauwe,
Oversluierd met wolken, stikdonker en zwart!
Want een Volk, talloos, sterk, als men nimmer aanschouwde,
En ook nimmer zal weêrzien, daagt op in de vert'!
Vóór hen uit knaagt het vuur, laaie vlam volgt hun schreden,
De verwoesting alom brandt hun voetspoor in de aard':
Waar het komt, is het Land als een liefelijk Eden,
Waar het gaat, een woestijn-vlak — niets, niets blijft gespaard!
Ziet, zij rennen als ruiters, als springende rossen;
Op 't gebergt' zuist hun vaart als der waagnen geluid,

Als het knettren der vlam in de schuddende bosschen,
 Als een leger in stormmarsch, dat hongert naar buit!
 Door hun komst zijn de volken van schrik overvallen!
 Want zij rukken als helden in slagorden aan;
 Zij beklautren als koene beleegraars de wallen —
 Elk gaat recht voor zich uit, en wijkt nooit van zijn baan.
 En niet één dringt den ander vooruit of ter zijde:
 Ieder blijft op zijn plaats in de rij waar hij hoort;
 't Is vergeefs, of de drillende lans hen bestrijde:
 Op de spies vallen ze aan, in 't gelid onverstoord!
 Ziet! hoe ze ijlings de stad met heur straten doorkruisen!
 Op de muren, daar gaan zij met haastige schreên!
 Ze beklimmen onstuimig de daken der huizen,
 Als een dief komen ze in, door de vensteren heen!
 Daarom siddert heel de aard, en ontzet zich de hemel:
 Zon en maan worden zwart, middernacht wordt de dag.
 Al de starren gaan schuil achter 't wolkengewemel;
 En Jehovah roept luide Zijn heir tot den slag.
 Hoe ontelbaar dat heir! hoe ontelbaar in krachten,
 Hoe gehoorzaam aan 's Heeren gebiedende stem!
 Ja, wel groot is de wraakdag, de dag des Almachten,
 Wel verschriklijk! — En wie is bestand tegen Hem?

III.

Maar nu ook spreekt de stem des Heeren:
 „Keer weder met geheel uw hart!
 „Met vasten, rouwkleed, zielesmart;
 „En scheurt uw hart en niet uw kleêren!
 „En valt den Heer uw God te voet;
 „Want Hij is vriendlijk, groot en goed,
 „Een Vader, wien uw jammren deeren!”

Wie weet! Hij mocht tot inkeer komen,
 En laten in Zijn heilgenâ
 Een goddelijken zegen na,
 Een naöogst van geredde boomen,
 Gespaarde vrucht van 't dorre land, —
 Opdat de geur der offerand
 Weer door des Heeren Huis zou stroomen!

Zoo laat de boetbazuinen steken!
 Knielt neder! Roept in 's Heeren naam
 Het Volk, de Godsgemeente saam!
 Laat al uw Oudsten biddend smeeken!
 Tilt zelfs het kind zijn wiegjen uit,
 En laten Bruidegom en Bruid
 Bij 't rouwbedrijven niet ontbreken!

Dat tusschen voorhof en altaren
 De Priesters weenen: „Scheur de wolk,
 „O Heer, en red! en wil Uw Volk,
 „Uw Erf, den smaad der Heidnen sparen!
 „Voorkom het dat de waereld spot'
 „En zegge: „Wáár nu is hun God,
 „De sterke God der Legerscharen?"”

IV.

Ziet! ten goede van Zijn land
 Is reeds op den Troon der troonen
 's Heeren ijverglod ontbrand —
 Redden wil Hij en verschoonen.

„Volk, Mijn volk!” zoo spreekt de Heer:
 „Most en olie, als weleer,
 „Levend koren geef Ik weêr
 „Tot verzaden!
 „Nimmermeer
 „Zullen u de Heidnen smaden!
 „Uw verderver drijf Ik voort
 „Naar een woest, verlaten oord.
 „'k Zweep zijn voorhoê tot de zoomen
 „Van de Middellandsche stroomen:
 „'k Sleep zijn achterhoede meê
 „Tot het strand der Doode Zee!
 „Over zijn verslagen benden
 „Dwalmt de waassem van den Dood:
 „Alzoo zal zijn grootheid enden!
 „Grootheid? — God-alleen is groot!”

V.

Zijt genezen
 Van uw vreezen,
 Hef, mijn Land! den lofzang aan!

't Eeuwig-heerlijk Opperwezen,
 God, uw God, deed wonderdaân!
 Vrolijk, rundren! moogt ge loeien;
 Schreeuw van vreugde, veldgediert'!
 Want de dorre weiden bloeien,
 Met fluweelig groen versierd;
 Vijg en muskadelle gloeien —
 Alles tiert!

Sions zonen!

Jubeltonen

Moeten klinken, heinde en veer',
 Uwen Heer
 En God ter eer'!

Die de stralen
 Van Zijn zegen
 Met den Regen

Juist van pas

Vroeg en spade neêr deed dalen,
 Op het groen, het graan, het gras,
 Op het dorstend veldgewas!

Weldra, tot aan de akkerzooimen,
 Staat het zaad in goud gedoscht:
 'k Zie uw olie en uw most

Uit de kuipen overstromen!
 't Is van Hem,

Van Hem, d'Algoeden!

Hoort Zijn stem:

„'k Zal de jaren u vergoeden,

„Toen de kever en de sprinkhaan en de rups en kruidworm woedden,

„Mijn groot leger, als een wolk

„Uitgetrokken in slagorden

„Tegen u, Mijn eigen Volk!

„Overvloedig zult gij eten! eten en verzadigd worden;

„En den Koning van 't Heelal

„Zult gij uw verlosser heeten,

„Die Zijn wondren u betoonde, die u nimmer kan vergeten,

„Nimmer u beschamen zal!

„Gij zult Me eeren en aanbidden

„Als uw Heer en niemand meer!

„Ik zal wonen in uw midden,

„Nimmer zal Ik u beschamen. Nu dan, Israël, loof den Heer!”

VI.

„En 't zal daarna geschieden.” — zoo luidt de Stem des Heeren —

- „Dat Ik op alle vleesch mijn Geest ter neder giet,
- „Zoodat uw zonen en uw dichtren profeteeren.
- „Uw grijsaard droomen droomt, uw jeugd gezichten ziet!
- „Ik Zal niemand van den heilstroom weeren.
- „Die zelfs voor knecht en dienstmaagd vliet!

- „Dan geef Ik.” spreekt de Heer. „alom Mijn wonderteeken
- „In hemel en op aard: bloed, rook en flikkergloed.
- „In wolken zal van schrik de middagzon verbleeken.
- „De starren smelten weg, de maan verdwijnt in bloed,
- „Wanneer die schrikdag aan zal breken.
- „Die 's waerelds lot beslissen moet!”

Maar dan ook, wie oprecht des Heeren naam zal vreezen,
 Wie tot Jehovah roept, ontkomt Zijn grimmigheid!
 Op Sion, in Gods Stad, daár zal een toevlucht wezen:
 God-zelf heeft aan Zijn volk de redding toegezeid,
 Met alle zwervers van voordezen,
 Die Hij uit hun verstrooiing leidt!

VII.

„Ziet!” klinkt op nieuw het Woord des Heeren:

„In de eigen dagen als Mijn stem
 De bannelingen weer doet keeren
 Naar Juda, naar Jeruzalem, —
 Zal Ik de volken aan doen stroomen,
 Om op één punt bij een te komen
 In 't schaduwval van Jozafat:
 Daár zal Ik dan de vierschaar spannen,
 Daár 't vonnis vellen der tyrannen,
 Wier overmoed Mijn volk vertrad!

„Zij hebben, ver' van wieg en woning,
 Mijn Bondsvolk over de aard verstrooid,
 In 't Land, waar Ik regeer als Koning,
 De bloedige banier ontpleoid,
 Mijn steden, stedekens en dorpen
 Als buit gedeeld, en 't lot geworpen,

Wiens knecht Mijn kindren zouden zijn:
 Zij gaven, in godloze minne,
 Een knaapjen weg voor een boelinne,
 Een dochter voor een beker wijn!

„En Tyrus, Sidon, Filistijnen!
 Wat heb Ik voorts met u te doen?
 Gij wrokt? — Ik zal ter wraak verschijnen:
 Op eigen hoofd keert al uw woën!
 De diefstal heeft u rijk doen worden,
 Uw heiligdommen, Roöverhorden!
 Versiert gij met Mij n tempelbuit!
 Gij gaaft Mij n kroost in slavenbanden: —
 Hen voerden met gevloekte handen
 De Grieken als een koopwaar uit!

„Maar wáár ge uw koopwaar hebt verzonden
 'k Breek overal hun touwen los.
 Gij wondde? — U loon' met de eigen wonden
 De heilige vergelding Gods!
 De slavenmarkt, Ik zet haar open:
 Ik zal uw kinderen verkoopen
 — 't Is beurt om beurt! in Judaas hand.
 Ik zal hen voor geheel hun leven
 Sabeesche drijvers medegeven,
 Ver van hun eigen Vaderland!”

VIII.

Alzoo doet de Heer zich hooren:
 — Door de wolken
 Moge 't boren! —

„Al' gij Volken
 Wijd en zijd!
 Spitst uw ooren!....
 Op! ten strijd!
 Mannen! knapen!
 Vliegt te wapen!

Huppelt naar den oorlogsdans!
 Gespt den krijgshelm om de slapen,
 Slaat uw sikkels tot een lans!

Smeedt uw ploegstaart en uw egge
 Tot een beuklaar en een zwaard!
 Dat geen grijzaard bij den haard
 Naast zijn kruk zich nederlegge!
 Dat ook zelfs de lafaart zegge:
 „Heden ben ik onvervaard!”

Volkren van alle namen!
 Vloeit te samen,
 Tot één enkel heir vergaard!
 Ginds zal God uw duizendtallen,
 Al uw helden, neer doen vallen,
 En — geen trotsboef blijf gespaard!
 Jozafat! de volkren snellen,
 Drom bij drom,
 Naar uw zwarten heuvelkom!
 Dáár zal Ik het vonnis vellen
 Voor de volken van rondom.
 Nu den sikkel uitgeslingerd
 In den wingert,
 Waar de druif tot berstens zwol!
 Eindelijk is uw oogst gekomen:
 Treedt de wijnpers, zij is vol.
 Laat de kuipen overstroomen! —
 Want hun boosheên tarten luid
 't Strafgericht des Wrekers uit!

Gewoel en gewemel
 In de Oordeelsvalleie!
 In de Oordeelsvallei breekt de Richtmorgen aan.
 Geen star aan den hemel
 Gaat langer ten reie,
 Verbleekt is de zon en gebluscht is de maan.
 De Heer heeft uit Sion Zijn stemme verheven,
 En luide uit Jeruzalem dondert Zijn woord,
 Dat de aarde en de hemelen beven!....

Maar het volk dat Hem behoort,
 Zal de Heer verlossing geven:
 Isrêls kindren schenkt Hij 't leven
 En — een eeuwig toevluchtsoord!

Zóó, Mijn volk! zóó zult gij weten
 Wie u veiligst en geleidst:
 Mij zult gij uw Koning heeten,
 Hoog op Sions troon gezeten,
 Op den Berg der Heiligheid!
 'k Zal Jeruzalem verhoogen
 Tot een tempel Mijner eer;
 En geen vreemden voetstap meer
 Zal Ik in Mijn Huis gedoogen —
 Nu dan, Israël! loof den Heer!

Dan zal uw ziel van vreugde gloeien,
 Van allen druk verlost!
 Ik doe van melk uw dalen vloeien,
 Uw heuvelen van most!

Door Judaas beemden en valleien,
 Die gij bezaaien zult,
 Doe Ik uw beeken spelemeien,
 Tot aan den rand gevuld.

Dan springt er uit het Huis des Heeren
 Een bron als rein kristal,
 Die d'eeuwgen zegen zal vermeëren,
 Tot zelfs in Sittims dal!

Egypten wordt een woestenije
 En Edom ligt verwoest,
 Om de onverdiende tyrannië,
 Die Juda dulden moest!....

Maar Juda — doe Ik eeuwig wonen
 In onverwelkte kracht,
 En 'k zal Jeruzalem bekroonen,
 Geslachte tot geslacht!

Al 't bloed, tot heden ongewroken,
 Zal Ik tot wreker zijn.
 Ik vest mijn Troon — het *blijft* gesproken —
 In Sions zonneshijn!

DE GODSPRAAK TEGEN BABEL.

(JESAJA XIII.)

Steekt de veldbanier ten hemel,
 wenkt, en dagvaardt tot den strijd!
 Want de koninklijke poorten
 zijn den ondergang gewijd.

„'k Heb Mijn keurlingen bevolen,
 'k riep Mijn helden tot hun plicht,
 En zij hupplen, trotsch en vroolijk,
 vaardig tot Mijn strafgericht!”

Hoort! een druischen op de bergen
 als van menig duizendtal,
 Een geraas van koninkrijken,
 van een Volkren-waterval!

't Is de Heer der legerscharen,
 die Zijn krijgsmacht samenroept,
 Die Zijn kampioenen monstert,
 die Zijn legioenen groept!

Ziet! zij komen, ziet! zij stroomen
 met de vliegende oorlogsvaan
 Uit de verstgelegen landen,
 van des hemels uiteinde aan!

't Is Jehovah met Zijn dienaars,
 de volvoerders van Zijn straf.
 Want een Natie is gevonnisd!
 want een Rijk verzinkt in 't graf!

Hef uw klaagstem naar den hoogen,
 want Gods wraakdag is nabij!
 Als een strafgericht der Almacht,
 een verwoesting, nadert hij.

Machtloos zinken alle handen,
 aller hart is levend dood.
 Hoe zij rillen! hoe zij krimpen
 als een vrouw in barensood!

„'k Zal de Meders op doen dagen,
 wien de bloeddorst vlamt in 't oog,
 Die den jongling neer doen tuimlen
 door den bliksem van hun boog:

„Die 't onnoozel kind niet sparen,
 leliewit en rozenrood,
 Niet het pasgeboren wichtjen,
 slapende op den moederschoot!”

Zóo valt Babel, de eer der volken,
 der Chaldeërs trots weleer,
 Juist als Sodom en Gomorra
 in de diepste helle neêr.

Niemand zal haar ooit herbouwen,
 schoon zij eeuwen, eeuwen wacht!
 Niemand zal haar ooit bewonen,
 tot in 't verste nageslacht!

Zelfs geen Arabierenhorde
 spant er voor éen nacht zijn tent,
 Niet éen herder met zijn schapen
 die zich naar heur weiden wendt!

Maar de boschkat zal er nestlen,
 en wat nú paleizen zijn
 Met een naar gehuil vervullen
 in den avondschemerschijn.

Wilde saters zullen hupplen,
 struisen stappen af en aan,
 Felle wolven zullen janken,
 waar nu haar pagoden staan.

Want haar tijd is haast gekomen,
 als op vleuglen aangesneld,
 En de Dag van haar Bezoeking
 mag niet langer uitgesteld!

DE ZONDVLOED.

Zult Gij ook den rechtvaardige met den goddelooze
ombrengeu ?

GEN. XVIII.

EERSTE ZANG.

I.

Nog lag de blos der jeugd op 's waerelds aangezicht,
Nog blonk de morgen van het smettelooze licht,
Dat uit den hoogen de Aard begroette, toen Gods vinger
Haar losliet in de ruimte aan d' ongezieneu slinger.
Nog was de schepping in geen enklen vorm ontaart:
De bergen rezen als een ordlijk bouwgevaart'
Naar de opperheemlen, en geen treë was uitgesleten
Van hun arduinen trap, geen schalm ontbrak der keten.
't Woud, vruchtbaar overal, één loovertent gelijk,
Beschaúwde de akkers en heel 't geurig bloemenrijk,
Terwijl, als dansende op een vaste maat, de vloeden
En stroomen, van alom, der zee in de armen spoedden.
Toen vond geen wandlaar, ver van duin of oeverstrand,
In 't hart der bosschen of in 't wellend heidezand
De bonte zeeschelp of den kinkhoorn; en verholen
Voor duikers-oogen, zat de paerel nog verscholen
In heur gesloten kluis. 't Woonde alles ongestoord
In 't moeder-element, waarin het thuis behoort.
Wel verre van 't gebod des Hemels te overtreden.
De Aarde, in haar jonkheid, had de heerlijkheid van Eden
Niet gants verloren. Nog geen doornen had de roos,
't Was alles nog volmaakt.... Alleen de Mensch — was boos.

II.

De Volkren waren oud. Reeds hadden ze onverdroten
De zeeglen des geheims van goed en kwaad ontsloten.
De Mensch kende alles, en van alles walgde hij.
De gulle vreugde was voor vorst en slaaf voorbij.
De godsdienst, dertigmaal herschapeu en versleten,
Had alles reeds doorleefd, haar Martlaars en Profeeten,

Haar strijd en zegepraal, haar eindlijke' ondergang.
 Elk volk had, beurt om beurt vervallen van zijn rang,
 Het ijdel loflied op zijn ouden tijd gezongen —
 De kille dood was tot de harten doorgedrongen,
 De ellend des menschen trof nog andren: een geslacht
 Van hooger wezens had te kwader unr getracht
 Naar zijn genietingen en tranen — en zoo strenglen
 Straks aardse moeders d' arm om 't kroost van hemelsehe englen.
 Het algemeen bederf riep dag en nacht om straf:
 God-zelf bedroefde zich en — wendde de oogen af!

III.

Nochtans, op zekren dag, in een der stille dreven
 Van heilige' Ararat, hoog boven de aard verheven,
 Verscheen een jonge maagd. Een herder volgt haar schreên.
 Geboren op 't gebergt', ver van 't verderf der steên,
 Zijn zij heur boosheid vreemd. Hun stem klinkt zacht en teeder,
 Zij wandlen hand aan hand, als kwam die Heil-eeuw weder,
 Toen elke reine ziel haar eigen weêrhelft vond.
 Zoo luchtig zweven zij die eenzame oorden rond,
 Zoo haastig klimmen zij, alsof ze uit lager sfeeren
 Na korte zweeftocht tot den Hemel wederkeeren.
 Zoo iets hun aandeel aan des menschen lot verraadt,
 Een waas van weemoed is 't, dat nevelt op 't gelaat,
 Want op dat voorhoofd, in die schuldlooze oogen, flonkert
 De oorspronkelijke glans der Schoonheid onverdonkerd.

IV.

Als ze eindlijk samen op de hoogste bergspits staan,
 Zien zij de vlakke omlaag allengskens opengaan,
 Eerst scheemrig, klaarder straks, en scherper afgeteekend,
 Bij 't naadren van den dag. 't Gestarnte, om beurt verbleekend,
 Deinst af, maar werpt nog eens, eer 't in den morgengloed
 Van 't oosten onderduikt, een weemoedvollen groet
 Naar de Aarde, als wetend dat gindsche oogen nooit nadezen
 Meer in het starrenschrift de Toekomst zullen lezen.
 Nu ging de zon op uit de toppen van het woud,
 Hen overstromend met een vlammenzee van goud
 En purper. Met een zucht ontwakende uit heur droomen
 Gelijk een kranke, zag haar de Aarde wederkomen.

Op alle bergen had een roerloos wolkgevaart'
 Een dreigend tuighuis der verwoesting saamgegaard,
 En van hun kruinen, hoog in 't firmament verloren,
 Speelde onophoudlijk een verblindend bliksemglorren.
 't Was stil daarboven, maar een heimlijke angst beving
 De vogels allen, die in dwarrelenden kring
 Opvoeren in de lucht, met kreeten 't hart verscheurend
 Als die van ballingen, hun vaderland betreurend.

Intusschen waren nu bij 't rijzend zonnelicht
 De trekken zichtbaar van des Aardrijks aangezicht.
 Maar zóo onmeetlijk steeg 't gebergte naar den hemel,
 Dat elke stad van verre een stip scheen; en 't gewemel
 Der menschen d'arendsbliek ontsnapte. Hier en daar
 Werd uit de hoogte 't oog een dunne lijn gewaar,
 Gelijk een kinderhand in 't zand trekt onder 't spelen;
 Rivieren zijn 't, die de Aarde in koninkrijken deelen!

V.

Dáar nu, in de eenzaamheid der hooge wildernis
 Waar 't flauwende geluid niet meer dan fluistren is,
 Dáar doen twee stemmen, in de dunne lucht verloren,
 Heur laatste samenspraak van liefde en onschuld hooren:

„Hoe schoon is de Aarde toch, dus maatloos uitgebreid,
 Tot slechts één zilverstreep haar van den Hemel scheidt!
 O, zie haar in de pracht van al haar kleuren blinken!
 En haasten we ons voor 't laatst de geuren in te drinken,
 Die overwaaien uit heur bloemenparadijs!
 Haar velden staan gedoscht op feestelijke wijz',
 En zenden 't wierook op, als om den God van Zegen,
 Die nu vergramd is, tot ontferming te bewegen.

„Maar stormen rukken aan met akelig gerucht,
 Op zwarte dampen vast voortrijdende in de lucht,
 't Verderf voorspellend, dat geen enkele sekonde
 Vertragen zal. Terwijl de bange stervensstonde
 Der Waereld nadert, kom, mijn dierbre! sluit het oog
 Voor 't grimmig fronzen van dien donkren hemelboog.

Schuil veilig aan mijn borst — mijn arm zal u behoeden! —
 Als 't vogeltjen dat slaapt terwijl de stormen woeden.
 Ik zal u wekken als op nieuw de hemel lacht,
 En houd zoolang bij u al troostende de wacht!"

De jonkvrouw boog het hoofd aan 's jonglings minnend harte:
 Daar ruischte een murmlen als van golven in de verte,
 Maar hier omhoog was 't stil, als sluimerde Natuur.
 Niets scheen te leven — niets, dan 't flikkrend bliksemvuur.

VI.

Dus ging de herder voort: „Vaarwel, gij Moederaarde!
 Gij Waereld zonder grens! gij frissche levensgaarde!
 Gij zilvren horizont! Gij wouden, dichtbegroeid!
 Gij stille grotten, van welriekendheid doorvloed!
 Gij groene weiden, waar mijn blanke lammren grazen!
 En starren dezer aard, gij bloemen der oāzen!
 Mijn Vaderland, vaarwel! Gij wordt een woesteniĳ.
 De tijd, den mensch gesteld, is als een droom voorbij.
 Geteld zijn de uren: ach, op morgen moet gij sterven!
 O Adam's nageslacht, geen zwaard zal u verderven,
 Geen nijpend lichaamswee, geen doodsche zielepijn:
 Eén enkel element zal uw verwinnaar zijn!
 Straks zinkt gij in de zee, vast rukkende aan haar teugels,
 En de Engel, die u zoekt, vermoeit vergeefs de vleugels.
 Dan wisslen dag en nacht elkander spraakloos af,
 En Eeuwge Stilte slaapt op 't Algemeene Graf.
 De nuttelooze zon, bij 't somber morgenglōren,
 Zal nooit een menschenwoord, een menschenstem meer hooren.
 Dan trekt ze, als ze uur aan uur de doode zee bescheen,
 De onvruchtbre stralen weêr ten hemel, en vlucht heen!

„O, waartoe voor mijn oog den sluier opgeheven?
 Waarom verklaard wat in de sterren staat geschreven,
 Gij, droeve Wetenschap! die aan de azuren boog
 Orakelen ontrolt voor 't vorschend herdersoog?
 'k Doorzocht deez' eigen nacht het raadselvol gewemel
 Der lichten, 't lot der Aard naspeurende aan den hemel.
 'k Sloeg daar de teekenen der Eeuwige Orde gā,
 En trok in 't vlottend zand die hierogyphen na

Met d' eigen staf, die eens de onnoozle schapen hoedde,
Te dwaas veranderd in onnutte wichelroede!

„Maar daar verscheen mij in den slapeloozen nacht
Een Engel — ach, ontgaan van al zijn hemelpracht.
Hij schreide en snikte luid: „Ik zag uw moeder sneven
„Waarom kon ik den dood niet smaken? 'k Had misdreven:
„'k Had haar bemind. Helaas, Gods straffende oppermacht
„Trof vreeslijk. Zij bezweek, toen ze u ter waereld bracht.
„Die naam van Raphaël, door u op aard gedragen,
„Is mijne. Ik liet niet af voor u genâ te vragen.
„Kies u op d' Ararat een altaar! Bid tot God
„In heilige eenzaamheid! Vergeet der menschen lot!
„De dood der Onschuld is een raadsel. In te dringen
„In Gods geheimen, past geen brozen stervelingen.
„Blik hooger dan deze Aard, wat ook op Aard geschied'!
„De deernis van den Mensch is die des Hemels niet.
„God teekent geen verdrag met afgedwaalde zielen;
„Die zonder liefde schiep, kan zonder haat vernielen.
„En nu — blijf gants alléén! Indien de Hemelheer
„Mijn smeekstem hoort, en u wil redden — kom ik weêr!”
Hij ging. Lang voelde ik nog mijn heete tranen stroomen.
'k Steeg op naar d' Ararat, maar . . . , 'k heb ù meêgenomen!”

VII.

En Sara sprak: „Mijn ziel is aan uw ziel verwant.
Want weet, een stervling nam mij smeekend bij de hand:
„'k Ben Japhet,” sprak hij, „zoon van Noach: word mijn gade,
„Zijn dochter! en gij vindt met ons gezin genade,
„Als morgen al 't geslacht der menschen ondergaat!”
'k Vloog zonder antwoord heen met afgewend gelaat,
Bevreesd dat Raphaël mij reeds te lang verbeidde!

Toen drukte de Englenzoon haar aan de borst, en zeide;
„Nu, loof den Heer!” en zacht herhaalt zij: „Loof den Heer,”
En beide saam': „Hij straft, maar Hij vereenigt weêr!”
De donder rolde, en 't paar, aanbeddend neêrgebogen,
Sprak fluistrend: „Doe, o Heer! wat goed is in Uwe oogen!”

TWEEDE ZANG.

I.

De bergen beven op hun wortelen; de waatren
 Der waereldstroomen slaan met oorverdoovend klaatren
 Hun golven achteruit. De onmeetlijke oceaan,
 Gods strafvolvoerder, rukt met al zijn golven aan,
 Den sombren horizont ver' overstijgend. Bosschen,
 Die eeuwen achtereen al de elementen trotsen,
 Gaan als een handvol gras in de eigen wieling meê.
 Vallei en bergdal is veroverd, en de zee
 Legt, overwinnares, in de eindloze woestijnen
 Zich neêr, met wolken tot heur zwarte tentgordijnen,
 Als van tropeën door het naamloos puin omringd
 Van steden, wien de storm zijn uitvaart-psalmen zingt.
 Soms rijst ze als uit den slaap, vermengend, wáar ze dwaerelt,
 Verminkte leden van het lijk der Eerste Waereld!

II.

En vreemde gasten, op die plekken nooit aanschouwd,
 Verschenen plotseling. Het vlottend cederwoud
 Stiet, hoog in 't Noorden op geknotte wilgentronken.
 De witte beeren, aan het ijs der pool verdronken,
 Ontmoeten d' elefant, het Nijlriet uitgesleurd.
 En 't monster, half nog uit de branding opgebeurd,
 Zag met verbazing, uit de golf, die hem deed hijgen,
 Een tijger naast een hinde éen zelfde klip bestijgen.
 't Is vruchtloos of zijn tromp het wassend water zweept,
 De palmen vastklemt en ontworteld medesleept:
 Ook hij rolt met hen meê in naakte wildernissen,
 Waar hij zijn scháuw betreurt en koele waterlissen,
 Zijn bamboesleger en zijn nachtkoelte, aangewaaid
 Uit blauwe heemlen, met gestarnten overzaaid.

III.

In d' algemeenen schrik, die 't schepsel zinloos maakte,
 Was 't of de wreedste-zelfs zijn eigen aart verzaakte,
 Geen vleugel klepperde, en geen hoefslag dreunde meer.
 't Strekte alles, moedeloos, zich om te sterven neêr.

Vergeefs zijn rots ontvloën, reeds duiklende in de kolken,
 Viel de aadlaar uit de lucht, verstoten door de wolken.
 't Gevaar wierp vijanden en vrienden onderéén.
 Wie dacht nog aan een prooi? Helaas de mensch-alleen!
 Daar zeilden schepen, die met dondrende kanonnen
 Om 't overschot der Aard een wilden strijd begonnen;
 Maar midden in hun strijd verzwolg met woest gehuil
 De Zee dat overschot in d' opgesperden muil.
 Toen kwam een vijand, met nog vreeslijker ellenden
 Dan 't water, d' ondergang der stervende Aard volenden:
 De Honger bluschte in 't hart de laatste driften uit!
 Al wat nog leefde, was de hopeloze buit
 Van één gedachte: die van een geweldig sterven,
 Om, zonder wade of graf, voor eeuwig rond te zwerven!
 Hier zag men op een wrak, gesold van vloed tot vloed,
 Den sterke loeren op den zwakkere aan zijn voet;
 Zelfs vrouwen eischten, wild, met losgereten lokken,
 Heur deel aan 't aas, waarbij de lotbus werd getrokken;
 De Godverloochenaar, van woede en vrees ontzind,
 Dronk één dag levens nog uit de aadren van een kind:—
 Dat was de jongste strijd van die verworpelingen!
 Alleen de Liefde bleef, toen Deugd en Deernis gingen:
 Zij, wie een heilige eed de harten samenbond,
 Wier teérheid al de haat der waereld ondervond,
 Zij, boden moedig zich ten offer aan de golven,
 Straks met hun laatste leed in de eigen rust bedolven,

IV.

Maar ginds op d' Ararat, die nog een wijkplaats biedt,
 Verschijnt, tot redding van zijn kindren, de Engel niet!
 Zij zoeken hem vergeefs. De wervelwinden dragen
 Slechts sombre wolken aan en felle regenvlagen.

V.

En zonder ebbe wies de strandloze ocean
 't Was alles langzaam in zijn diepen schoot vergaan.
 Geen steden meer — niets leefde! en wáar de hemel staarde,
 Eén naakte eenvormigheid vertoonde 't vlak der Aarde.
 Slechts hier en elders stak de dubbele torentop
 Van 't zinkend prachtpaleis de gouden horens op,

Of rees de koepel van een reuzentempel boven
 Het waterpas, gelijk een berg, in zee geschoven.
 Daar stonden, even nog, twee menschen naast elkaâr,
 De een schandvlek van den Troon, de tweede van 't Altaar.
 De een liet door 't voetstuk van zijn eigen beeld zich dragen;
 Rondom zijn afgod hield de tweede d' arm geslagen.
 En tot hun doodsniik toe verweten deze twee
 Elkander 't oordeel Gods, aanrukkende in de zee.
 Wat verder, de eenzaamheid droefgeestig gadeslaande,
 Zie, nog een Koning, op zijn pyramide staande!
 Een volk van werkliên, dat het wonder had volwrocht,
 Had eerst een schuilplaats in 't onmeetlijk graf gezocht,
 Maar de onverzoenbre zee, rondsnuflende in de tomben,
 Sleurde alles met zich uit het hart der katakomben,
 De stervenden, hun goôn, 't gebalsemd voorgeslacht,
 De marmren sphynxen, bij de altaren op de wacht,
 De koopren taaflen, vol hoogadelijke namen!
 Zoo kwam de Koning met die mummiën te samen,
 Die, hortende op elkaâr, in 't drijvend doodenhuis
 Voortsliepen Met een zucht zag hij in 't golfgebruisch
 De halfgoôn ondergaan als uitgebluschte zonnen,
 Ontwoekerd aan den dood, maar door den dood herwonnen,
 In 't binnenst grafpaleis, dat eeuwig duren zou!
 En stervend dacht hij nog, met diep gevoel van rouw,
 Dat niemand nu meer wist hoe al die Vorsten heetten,
 Dat nu hun leven en hun sterven was vergeten —
 Want met het nageslacht ging ook hun roem te niet!

VI.

De Godsark, midderwijl, aandobbrende in 't verschiet,
 Kwam nader, ging voorbij. En een van Noachs zonen
 Zag dezen Koning op zijn pyramide troonen,
 Besprongen door de zee, en bood hem, aangedaan
 Door deernis, heimelijk de hand der redding aan.
 Maar deze zamelde zijn allerlaatste krachten,
 En riep: „Een Farô kan uw laffe hulp verachten!
 Ga, zoek wat rotsen, door de trotsche zee gespaard,
 En bouw uw steden op het moedergraf der Aard!
 Hier, onder in de zee, hier wacht mij in zijn woning
 Mijn trouw, verstorven Volk! Hier ben en blijf ik Koning!

Mijn reuzen laten, tot verbazing van 't geslacht
 Der dwergen, die gij teelt, de teekens hunner kracht
 Hier achter in de diepte, in 't onverwrikt gesteente
 Der pyramiden, en hun eigen lijkgebeente
 Op alle bergen, een onsterflijk overschot
 Van hemelstormers, u verachtende en uw God!...."

Zoo sprak hij, op een toon die de Almacht-zelf trotseerde —
 Daar schoot een bliksem neêr, die hem tot asch verteerde!

VII.

Maar ginds op d' Ararat geen reddende Engel Gods!
 Met reuzenschreên beklimt de Zondvloed 'rots op rots;
 En woedend rolt hij straks zijn steigerende waatren
 Naar 't eenzaam berggevaart' met dreigend donderklaatren.

VIII.

't Gods-oordeel, dat den Mensch aldus van de Aarde bant,
 Vernielt nu 't laatste spoor der werken van zijn hand.
 Daar liggen eindelijk, door den Zondvloed overrompeld,
 De hooge bergen in des afgronds schoot gedompeld!
 Geen vuur meer! Hooploos gaat de sissende vulkaan
 Een korten wedstrijd met het klimmend water aan.
 Zijn bolwerk is bestormd, zijn krater is veroverd,
 En — 't laatste vonkjen, met zijn rookdamp, weggetooverd!

 DERDE ZANG.

I.

Niets was meer zichtbaar, zelfs de puinhoop niet des doods.
 De Aard lag begraven, koud en stil en sprakeloos.
 De zee had van 't gebergt' de wolken weggedreven;
 Het ruischend regenfloers werd langzaam opgeheven,
 En 't schuwe zonlicht wierp met onbeschrijflijk wee
 Een eersten schrillen straal op de Algemeene Zee.
 Haar gramschap was bedaard en liet heur blauwe baren
 Met vasten maatslag als in wedren spelevaren.
 De storm zeeg, uitgeput, met slappe wieken neêr,
 Geen adem, eindelijk, had de schorre donder meer.

De Hemel helderde op, en kaatste als in een spiegel
Zijn eindloos blauw terug in 't eindloos golfgewiegel.

II.

't Verwinnend element voerde overal gebied.
't Was al verzwolgen! Slechts een tweektal kindren niet.
Aandoenlijk schouwspel! Op de hoogste spits verheven
Van d'Ararat, staan beide — ach, beide nog in 't leven,
Maar sints den morgen door het water en den wind
Gezweept, het linnen kleed aan flarden, half verblind;
De weeze, onwrikbaar steeds de teedre maagd omarmend,
Heur neêrgebogen hoofd ten laatsten toe beschermend,
Zijn tranen mengend met den killen regendrop,
Die 't lief gelaat besproeit. Maar als de lelieknop
Die 't kelkjen opent, van den nachtdauw overtogen,
Ontslot ze, op d' eersten straal des daags, de onschuldige oogen.
En zuchtte: „O Raphaël! wat zoete zonneshijn!
Zou mooglijk toch in 't eind ons God genadig zijn?
Ik zie een duive langs de wijde waatren zweven
Met een olijftak Heeft de Hemel ons vergeven?”
— „De duive vloog voorbij.”

— „Ach, Raphaël! de vloed
Klimt altijd hooger nog en kabbelt om mijn voet.”
— „God wacht ons elders, waar geen stormen ons belagen!”
— „Aanschouw de zee!” — „Hou 't oog ten Hemel opgeslagen!”
— „Uw vader komt niet! Geen verlossing uit den nood,
God zal ons straffen!” — „God hereent ons na den dood.”
— „Kom, hemelsche Engel, kom! en neem ons op uw wieken!”
— „Mijn vader! voer haar weg naar 't Eeuwig Morgenkrieken!”

III.

Dat was de laatste kreet van 't Laatste Menschenpaar!
Lang hief hij de armen op, en steunde en beurde haar
Ten golven uit, al hoog en hooger opgedreven;
Maar als de krachten hem begaven met het leven,
Was 't — Lucht en Water! . . . En met statelijke pracht
Verscheen de regenboog. Want alles was volbracht.

(Naar ALFRED DE VIGNY.)

HET LIED VAN SAUL ¹⁾.

O Heer mijn God, U wil ik loven,
 'k Wil roemen in uw naam, 'k wil steunen op uw hand!
 Oodmoedig klimt mijn beê naar boven,
 Gelijk de wierookgeur der avondofferand.

'k Ben uw gezalfde, Heer! Hoe lang zal ik verbeiden,
 Gelijk de schuwe duif, die op 't gebergte schuilt?
 Hoe lang de rundren op den harden akker weiden,
 Eer Gij mijn herdersstaf voor dien des Konings ruilt?

Hoe lang nog zal men mij verachten
 En zeggen tot mijn hoon: „Moet dát de Redder zijn?”
 Verhoor, o God, verhoor mijn klachten!
 Verheerlijk aan uw knecht de grootheid uwer krachten,
 Of, delf hem 't roemloos graf in Gibeas woestijn!

.

Maar hoe! wat angstig jammernokken
 Verrast me als ik de poort begroet?
 Wat zwerft ge met ontsnoerde lokken,
 O bleekbestorven Maagdenstoet?
 Wat is den volke, dat zij weenen?

„Een Engel des verderfs is plotseling verschenen:
 „De grimmige Ammoniet slaat Gilead met schrik!
 „Hij dreigt met vuige hand, ons de oogen uit te boren:
 „Nu is de hoop verloren:
 „Wie zal ons redden?”

Ik!

Ik, in de kracht mijns Heeren,
 Die mij ter zijde staat!
 Zijn arm zal triomfeeren
 En straffen d' onverlaat:
 Wat kan een Mensch ons deeren,
 Als de Eeuwge met ons gaat?

¹ Uit Sauls goeden tijd. Zie 1 Sam. X:27 en 1 Sam. XI.

Vliegt, al het land doorkruizend,
 Gij Boden, heinde en veer!
 De Helden dalen bruizend
 Als snelle beeken neêr:
 Uit Juda dertigduizend,
 Uit Isrël tienmaal meer!

.....
 Gij, Heere, span den boog! Wil Gij mijn richtzaak richten
 Trek op! trek voor ons uit, Jehovah-Zebaoth!
 Vul Gij mijn koker met uw blakerende schichten!
 Schiet zelf uw pijlen af op 't schennig Heidenrot!

De Heer is van zijn troon gestegen;
 De hemel davert van zijn schreên.
 De bliksems lichten op zijn wegen,
 Zijne Englen vliegen voor Hem heen.
 Het vuur zijns torens is ontstoken:
 Zijn gramschap doet de heuvlen rooken;
 Zijn schelden schudt het rotsgesteent',
 Ontblaart de groene olijvengarde,
 En splijt den moederschoot der aarde
 Tot op het sidderend gebeent'!

De Heer ook geeft dien trotschen Roover,
 Die wreed dorst spotten met Gods volk,
 Aan 't oordeel der vergelding over,
 Vast raatlende in de donderwolk.
 Hij heiligt Saul, den lang gesmade,
 Tot voorwerp zijner heilgenade.
 Tot werktuig zijner heerlijkheid,
 Die Nahas met zijn vloekgenooten
 Ter solferhelle neer zal stoten,
 Den kindren Belials bereid!

.....
 Wat zie ik, Dwingelanden?
 Een sidring grijpt u aan!
 Met angstig klappertanden

Blijft gij van verre staan!
 Dat ge uw verwaten handen
 Nog aan het zwaard durft slaan!

Hij komt, de Held des Heeren,
 Met opgeheven lans!
 Reeds buigt uw woud van speeren,
 En zwenkt de krijgsbalans!
 Waar, Lafaarts, zult ge u keeren
 Voor zijner oogen glans?

Vlucht! vlucht! . . . Maar, 't is te laat. Zijn bliksemende degen
 Beschrijft een tooverkring, waarin gij vallen moet!
 Hij wacht u waar ge komt; hij volgt u voet voor voet,
 En schoon hij druipt van rooden regen,
 Hij blijft zich domplen in uw bloed!

Vuur en vlammen snuivend,
 Door de reien stuivend,
 Draagt hem 't oorlogspaard
 Over stapels lijken —
 Duizenden bezwijken
 Voor zijn machtig zwaard.
 'k Zie de helmen blinken,
 'k Hoor de schilden klinken,
 Staal op staal rinkinken,
 Smart en razernij
 Door elkander gillen;
 'k Voel den bodem trillen,
 Of een springgetij
 Bergen en valleien
 Dreigde te overspreien!
 Gantsche heldenreien
 Worden weggemaaid
 Als het gras der weien,
 Waar de wind in waait!

Waar, Amon! is die trots, die Jabes heeft doen beven?
 Die 't vendel gistren nog zoo dreigend hield ontplooid?
 Uw honderduizenden verloren de eer en 't leven,
 En die ontkwamen zijn verstrooid:
 Geen twee zijn bij elkaar gebleven!

Gelijk een morgenwolk zijt gij voorbijgedreven,
 En 't late nageslacht noemt zelfs uw namen nooit!

.....

Wat zijt gij goed, gij Onvolprezen!
 Hoe straalt Uw gunst mij toe gelijk een zonneschijn!
 Manasse en Gilead is mijn,
 Mijn kroon zal Ephraïm, mijn staf zal Juda wezen:
 Wat zijt gij goed, gij Onvolprezen:
 Hoe straalt Uw gunst mij toe gelijk een zonneschijn!

Wie voert mij onder jubelchooren
 Zeeghaftig weer naar Gibea?
 Wie sloeg mijn smart en smaadheid ga?
 Door wien is Saul verjongd en Israël herboren?....
 Door U-alleen! Hallelujah!

Juicht, handklapt, Volkeren! Hij komt, de Heer der heeren,
 Hij klimt, Hij blinkt reeds op Zijn schitterenden troon!
 Hij kiest zich Sion tot een woon:
 Daar zal de oprechte in Zijn gewijde tent verkeerem.
 O Stad des Hoogen Gods, wat zijt gij hemelsch-schoon!
 Juicht, volkren! juicht den Heer der heeren!
 Hij klimt, Hij blinkt reeds op Zijn troon!

Hij stort met milde hand Zijn zegen op de volken;
 Zijn naam bedekt deze aarde en heerscht van zee tot zee.
 Hef als een palm uw kruin, o Sion, naar de wolken!
 Gij herbergt overvloed en vreê.
 God stort Zijn zegen op de volken,
 Zoover men volken kent van d'Eufraat tot de Zee!

De Heer heeft Sion lief, meer dan al Jakobs steden:
 Daar legde Hij Zijn vastigheden
 Op de onverbreekelijke rots!
 Daar blinkt de heerlijkheid, daar klinkt de stemme Gods,
 Daar ruischt de zoom Zijns kleeds, daar ritselen Zijn schreden.
 De Heer heeft Sion lief, meer dan al Jakobs steden,
 En legt Zijn grondslag op haar rots!

O Heer! mocht ik U daar tot aan mijn grijsheid vinden!

Maak me immer U getrouw! Uw zegen is genoeg.

't Is vruchtloos of de booze zwoeg',

Gij geeft het in den slaap aan al Uw welbeminden!

Heer, laat me U in Uw Huis tot aan mijn grijsheid vinden!

Maak me immer U getrouw: Uw zegen is genoeg!

A. DE LA MARTINE.

DE ZALIGSPREKINGEN.

(MATTH. V : 3—12.)

Zalig zijn de geestlijk armen :
Hunner is Gods Koninkrijk !
't Onuitputlijk Gods-erbarmen
Maakt aan de Englen hen gelijk :
Uit zijn eindloze' overvloed
Schenkt de Heer hun 't Hoogste Goed.

Zalig die berouwvol treuren :
Want de Trooster is nabij,
Die hen vriendlijk op zal beuren
Met een hemelsch medelij' !
Elke traan tot God geschreid,
Werkt een eeuwge zaligheid.

Zalig die zachtmoedig dragen,
Door geen bozen wrok vervuld,
Die, waar andren morrend klagen,
Niets begeeren dan — Geduld !
Hoe misdeeld hun lot ook schijn',
't Aardrijk zal hun erfgoed zijn.

Zalig die, in hongrend smachten,
Dorsten naar gerechtigheid,
Die naar beter voedsel trachten
Dan de waereld toebereidt !
Wie verlangend opwaards blik,
Wordt verzadigd en verkwikt.

Zalig die barmhartig deelen
In des broeders jammerstaat,
Tranen droogen, wonden heelen,
Zegenen met woord en daad !

Hun, als aarde en hemel vliên.
Zal barmhartigheid geschiên.

Zalig zijn de reine harten,
Die, hoe zoet de zonde streelt,
Biddende onder strijd en smarten,
Jagen naar Gods deugdenbeeld!
Eens, in 't heilig hemellicht,
Zien zij 's Heeren aangezicht.

Zalig zij die vrede maken,
Sussen waar de driften woên,
Hechten waar de banden braken,
Koude harten gloeien doen!
Trefst hen ook der menschen spot,
Voor Zijn kindren groet hen God.

Zalig die als ware vromen,
Hoe de waereld hen verstoot,
Haat noch smaad noch laster schroomen,
God getrouw tot in den dood!
Heerlijk is voor 's Heeren troon
Eens des Overwinnaars loon.

Weest een zout, een licht der aarde!
Wandelt tot des Vaders eer!
't Hart geeft aan het werk zijn waarde:
Legt het in Gods hand ter neêr!
Wenscht ge een Hemel voor uw deel,
Hemelsch zij uw hart geheel!

HET ALLERVOLMAAKSTE GEBED.

(MATTH. VI: 9—13.)

Gij Hemelsche Vader, die rondom Uw troon —
Uw kindren als broeders verzamelt!
Die wil dat wij bidden, in naam van Uw Zoon,
Die hoort wat in 't stof wordt gestameld!
O, geef dat niet enkel de mond tot U spreek',
Maar 't hart uit zijn binnenste schuilhoeken smeek'!

Uw Naam zij geheiligd! Leer Gij ons Uw woord
 Onschendbaar en zuiver bewaren!
 Leid Gij bij de star Uwer waarheid ons voort,
 Te midden der bruischende baren!
 En waak dat geen dwaallicht van menschlijken trots
 Ons schipbreuk bereide op de loerende rots!

Uw Koninkrijk kome, eeuw aan eeuw, uur aan uur,
 En namaals altoos en volkomen!
 Bereid ons ten oorlog, en doop ons met vuur,
 En staal Gij ons hart in de stroomen
 Uws Geestes, die lafaarts tot helden herbaart,
 En d' afgrond verwint met Zijn tweesnijdend zwaard!

Uw Wille geschiede! als bij de Englen omhoog,
 Zoo ook bij Uw Kindren beneden!
 Geef ons bij beproeving den Hemel in 't oog,
 En leer ons ten Kruisheuvel treden!
 Graveer in ons binnenste Uw levende Wet!
 Roei uit wat zich tegen Uw almacht verzet!

Geef heden, o Vader! ons Dagelijksch Brood
 En wat wij als pelgrims behoeven!
 Laat krankte noch krijg noch verslindende nood
 Ons voorhoofd ontijdig doorgroeven!
 Lok de oogst uit de lente, 't genot uit de hoop!
 En geef dat geen ziel zich den Mammon verkoop'!

Vergeef ons, o Heer! onze oneindige Schuld,
 En balsem ons wroegend geweten!
 Leer zelf ons, bezield door Uw godlijk geduld,
 Verdragen, vergeven, vergeten!
 Den vijand beminnen, zóo innig, zóo warm,
 Totdat hij, vermurwd, ons als broeder omarm'!

Bewaar ons, o God! voor het lokkende net,
 Dat ons de Verzoeking en strenglen!
 Geef waakzaamheid, Heer! en omring onzen tred
 Alom met Uw waarschuwend Englen!
 Uw kracht zij ons heil, en 't geloof zij ons schild,
 Waarop de Verleider zijn pijlen verspilt!

Verlos van de Zonde, en bezweer met Uw staf
 Den Boze, in wiens leger wij zwerven!
 Verzoen ons bij tijds met den schrik van het graf!
 Vertrouwt ons in 't uur van ons sterven!
 Maak zacht onze ziel uit de windselen los,
 En weef uit Uw licht haar een eeuwigen dosch!
 Ja, Amen! zóo zij het! want U is het Rijk,
 De Macht, en de Kracht, en de Glorie!
 Wie is U in hemel of aarde gelijk?
 Uw trouw is ons borg der viktorie!
 Ja, Amen! Gij hebt ons den Zoon niet gespaard:
 In Hem gaaft ge ons álles, den Hemel en de Aard!

HET EVANGELIE DER NATUUR.

(MATTH. VI: 26—34.)

Blank Lelietjen der dalen!
 Hoe weeft ge uw bruidskleed eeuw aan eeuw?
 Uit welke maanlichtstralen?
 Uit welke lentesneeuw?

Rap Vogeltjen der heemlen!
 Hoe vindt ge dus van uur tot uur,
 Waar maar uw wiekjens weemlen,
 Een volle voorraadschuur?

„Wij werken niet noch weven,
 „Wij zaaien en wij maaien niet:
 „De God van alle leven
 „In allen nood voorziet! . . . ,

Vaartwel dan, bleeke zorgen,
 Wier heidensche angst de rust verbant!
 De sleutel van mijn Morgen
 Is in mijns Vaders hand!

Laat maar Gods Rijk regeeren
 In 't diepst van mijn vernieuwd gemoed,
 Dan werpt één wenk des Heeren
 Al 't andre voor mijn voet!

DE WARE SCHAT BIJ DEN WAREN HEER.

(MATTH. VI: 19—25, 33. X: 29—31.)

Geen Christen vergadert
 Met hunkerend oog
 Zich schatten op aarde:
 Zijn schat is omhoog!
 Dien knagen, dien schenden
 Geen motte, geen roest;
 Die wordt door geen dieven
 Geroofd of verwoest,
 Niet angstig begraven,
 Of zorgloos verteerd,
 Maar immer genoten
 En — immer vermeêrd!

Wie diende ooit twee heeren,
 Die eindelijk niet
 Den eene zich wijdde,
 Den tweede verliet?
 Die tracht naar den Hemel,
 Verloochen' deze Aard!
 Geen God en de Mammon
 Gaan samen gepaard.
 En had ook de laatste
 Zijn duizenden veil:
 Niet zwaar is de keuze —
 In God is ons heil!
 Vaartwel dan, gij zorgen
 Voor waereldschen nood,
 Voor lichaam en leven,
 Voor deksel en brood!
 Twee muschkens zijn nauwlijks
 Éen penningsken waard,
 Toch valt er geen enkele
 Vergeten ter aard:
 Wat vader heeft immer,
 Spijt de inspraak van 't bloed,
 Zijn kindren doen hongren,
 Zijn vogels gevoed?

Wees, Hemelsche Vader!
 Voor eeuwig geloofd!
 Gij hebt zelfs de haren
 Geteld op ons hoofd.
 Gij gaaft ons het Meeste:
 Zoudt Ge immer of ooit
 Ons 't Mindere onthouden?
 Neen, Vader, dat nooit!
 Is niet, zoo maar 't harte
 Naar 't Eeuwige grijpt,
 Ons kled ook geweven,
 Ons koren gerijpt?

DE VIJF WIJZE EN DWAZE MAAGDEN.

(MATTH. XXV: 1—13.)

Tien Maagden togen blij daarheen,
 Den Bruigom te gemoet':
 De lampen spreidden voor heur schreên
 Een liefelijken gloed.

Een vijftal had de kruik, die 't droeg,
 Met olie volgekocht:
 Maar de andren meenden, 't was genoeg
 Zoo 't lampjen branden mocht.

De Meester toefde, toefde lang,
 En uur op uur vervloog;
 Daar zong de slaap zijn sluimerzang —
 De Maagden loken 't oog.

Maar midden in den stillen nacht
 Weêrklinkt op eens de stem:
 „Daar is de Bruigom, dien gij wacht!
 „Vooruit! verwelkomt hem!”

Der dwazen lamp was uitgegaan:
 Nu werd haar bang te moê,
 Nu zochten zij heur zusters aan:
 „Reikt ons uw olie toe!”

Maar 't heet: „Wij hebben niets te veel! —
 „Voorkomt den Bruidegom!
 Vliegt haastig heen, en koopt uw deel,
 En keert bij tijds weërom!”

Zij gaan; maar ziet! daar komt de Heer:
 De vijf, die vaardig zijn,
 Gaan meê — de deur ontsluit niet meer! —
 Ten Bruilofts-vreugdfestijn.

De dwazen keeren: maar te spá!
 Zij slaan, door schrik gespoord,
 Den leëggestroomden voorhof gá,
 En — kloppen aan de poort.

„Doe op! 't is immers niet te laat!”
 Zoo klaagt heur angstgekrijt.
 Maar 't andwoord klinkt: „Gij dwazen, gaat!
 „Ik weet niet wie gij zijt!”

Zóo, kindren! vliegt al 't schijngenot
 Der valsche waereld heen'
 Wie streeft naar 't zalig Rijk van God,
 Is wijs, en hij-alléen!

De Christennaam behoudt hem niet,
 Die lust in zonde schept.
 Wat baat een vlam, die ras verschiet,
 Als gij geen olie hebt?

En hebt gij olie? is uw hart
 Met liefde Gods vervuld?
 O, dan bespaart ge u-zelf de smart
 Van onherstelbre schuld:

Dan zijt gij waarlijk voorbereid,
 Met Jezus in te gaan:
 Dan lacht Zijn volle heerlijkheid
 U eens daar Boven aan!

Ziet, zondaars! hoe de Hemelpoort
 Voor u ook open staat:
 Treedt binnen op uws Heilands woord!
 't Is morgen licht te laat!

De Heer klopt aan uw hart met kracht,
 Vol teedre zondaarsmin.
 Hij roept: „Ik heb reeds lang gewacht:
 „O, laat Mij eindlijk in!”

Die weigert, zal ook eens zoo staan
 En kloppen keer op keer,
 Maar 't Paradijs niet binnen gaan:
 Want heilig is de Heer!

NAAR M'CHEYNE.

JAÏRUS' DOCHTERTJEN.

(MARKUS V.)

AAN EENE TREURENDE MOEDER.

Gij moeder, sedert kort geen moeder meer!
 Wat staart ge zoo, een grooten traan in 't oog,
 Droefgeestig op het Evangelieblad,
 Als miste 't nu, voor 't allereerst, zijn troost?
 Wat leest ge? Van een vader, rijk als gij,
 Een vader met een teder moederhart,
 Dat siddert bij het ziekbed van zijn kind!
 Gij ziet hem vallen aan des Heeren voet,
 — O, dat ook gij die voeten kussen mocht! —
 Gij hoort hem smeeken in bezielde geloof,
 — O, dat uw ziel toch meer geloove had! —
 „Barmhartige! kom mede, en leg mijn kind,
 „Mijn eenige, de handen zeegnende op,
 „Dat zij behouden worde en leve!” Gij,
 Gij ook, gij bidt, en wat er 't eerste volgt,
 Zeg, is u dat geen eigen levensbeeld?
 Waarmee gij voor den Grooten Meester kwaamt;
 „Ei, wees uw Heer niet moeilijk meer, 't is dood,
 „Uw kind is dood! Nu zwijge uw smeekstem ook!”
 Maar wat ge verder leest, is niet gebeurd,
 U niet, Jairus wel! Tot hem dat woord:
 „Vrees niet, geloof alleenlijk!” In zijn huis
 Die stem, die tranen afwischte: „Krijt niet meer,
 „Gij klagers! en wat weent gij? 't Kind is niet

„Gestorven, 't slaapt!” Voor hem het heilgezicht,
 De hand der doode in die des Levenden,
 Die leven schept, ach! door twee woorden slechts:
 „Talitha kûmi! Dochtertjen, sta op!”
 Voor u — helaas! het zwijgen van den dood,
 De looden slaap, het dicht gesloten graf,
 De lange rouw, het uitgestorven huis,
 Het moederhart — niet meer de moedernaam!
 O, ware uw Jezus hier! Waarom toch ook
 Ging Hij zoo ver? De hemel is zoo hoog,
 Uw beê zoo zwak: helaas, ù hoort hij niet!

Hij hoort u, moeder! Wisch uw tranen af!
 Jaïrus' vreugd wordt de uwe: uw kind ook slaapt;
 De Heiland komt; alleenlijk duurt Zijn komst
 Iets langer; maar Hij komt! Hij komt gewis!
 Dan staat Hij naast u op den Grooten Dag,
 Bij 't graf, waarin uw dierbaar kroost Hem wacht;
 (Uw graf is dan reeds ledig!) en Hij spreekt:
 „Gij dochtertjen, sta op!” en zij staat op.
 Geduld, gij Moederhart, de Heiland komt!
 Gij houdt uw Moedernaam! Hij komt gewis!

MARIAAS LOFZANG.

(LUKAS I: 46—55.)

Mijn ziel maakt groot den Heere:
 In God verblijdt zich mijn gemoed,
 Die zooveel hemelsche eere
 Op de arme dienstmaagd dalen doet.
 Hoe zult ge, o Nageslachten!
 Mij zalig spreken van nu aan,
 Want o, de God der krachten
 Heeft wonderen gedaan!

Zijn naam zij hooggeprezen,
 Wiens eeuwige barmhartigheid
 Voor allen die Hem vreezen
 Een onvergankelijk heil bereidt!

Hij heeft van uit den hoogen
 Zijn volk met nieuwe gunst bezocht,
 Een werk van alvermogen
 Met sterken arm gewrocht.

Hij heeft den trots der Grooten
 Met heel hun gruwelraad verplet,
 Tyrannen omgestoten,
 Verdrukten op den troon gezet,
 Nooddruftigen verzadigd,
 Verrijkten ledig weg doen gaan,
 En — Isrél begenadigd,
 Want Isrél nam Hij aan!

Zoo heerlijk en almachtig,
 Blijft Hij die leeft en leven geeft,
 Den duren eed gedachtig,
 Dien Hij Zijn knecht gezworen heeft!
 Zijn trouw zal nooit beschamen:
 Wat Abráms zaad is toegezeid,
 Dat blijft ook Ja en Amen
 Tot in alle eeuwigheid!

ZACHARIA'S LOFZANG.

(LUKAS I: 68—70.)

Isréls God! U wil ik loven,
 Die gestadig ons gedenkt,
 Die ons Volk, zoo lang verschoven,
 Vrijheid en verlossing schenkt;
 Die de orakels van 't verleden
 Heden in vervulling bracht,
 En uit Davids nageslacht
 d'Eeuwgen Koning op doet treden.
 Die gezalfd is met Uw kracht!

Uit verjaarde slavenbanden,
 Uit der Heidnen tyrannij.

Uit der haatren wreede handen
 Maakt Hij ons voor eeuwig vrij!
 Daartoe hebt Ge ons uitverkoren,
 Gij, die nooit uwe eeden schondt!
 Zoo bevestigt Gij 't Verbond,
 Eens aan Abrám toegezworen,
 Voor het gantsche waereldrond!

Nu dan ook, gij Heere Heere!
 Daar de bange kluister viel,
 Geef dat heel Uw volk U eere,
 Uit de volheid zijner ziel!
 Dat we, Uw groote liefde waardig,
 Zonder vreeze, zonder dwang,
 Onder vrolijk lofgezag,
 Needrig, heilig en rechtvaardig,
 U ons wijden levenslang!

En gij, kind! hoe zult gij heeten?
 Bode van Gods heerlijkheid!
 Laatste en grootste der Profeten,
 Die des Heeren weg bereidt!
 Die den goeden strijd leert strijden,
 't Hart ons richt op God die leeft,
 Wiens gená de schuld vergeeft,
 Wien een innig medelijden
 Over ons bewogen heeft!

Dáartoe straalt ge in vollen luister,
 Opgang uit de Hoogte, ons aan!
 't Volk, dat nederzat in 't duister,
 Ziet den morgen opgegaan:
 't Mag de Zon des Levens groeten,
 Die heur stralen overal
 Uitstort over 't schaduwdal,
 En den moégezworven voeten
 't Pad des vredes wijzen zal!

SIMEONS LOFZANG.

(LUKAS II : 29—32.)

Nu laat Uw dienstknecht gaan in vrede,
 O Heer, naar 't woord hem toegezeid!
 Getrouwe God, Gij kroont zijn bede:
 Zijn oog aanschouwt Uw zaligheid,
 Die Gij voor al wat leeft bereidt!

Voor eeuwig zij Uw naam geprezen!
 Verdwenen is het nachtgordijn;
 Het Licht der waereld is verrezen:
 Dat zal der Heidnen zonneshijn,
 De heerlijkheid Uws Isrèls zijn!

DE ONVRUCHTBARE VIJGENBOOM.

(LUKAS XIII : 6—9.)

In 's wijngaards grond, in vruchtbaar land,
 Stond de eedle vijgenboom geplant,
 Verpleegd door zonneshijn en regen;
 Zijn takken waren breed en groen,
 En uit het weeldrig looffestoen
 Woei bloesemgeur het windtjen tegen.

En telkens als de wijnoogst kwam,
 Weerschitterde die fiere stam,
 Gewiegd door streelende Oosterluchten.
 Zijn twijgen waren vol en schoon:
 Maar hem ontbrak de beste kroon —
 Zijn bloeisel loog: hij droeg geen vruchten.

„Drie lange jaren achteréén
 „Zoek ik naar vrucht, en vind er geen!”
 Dus liet des Meesters spijt zich hooren:
 „Ondankbre, met uw trotsche blaân!
 „De bijl zal u aan splinters slaan:
 „Waartoe den kostbren grond verloren?”

Daar bad de getrouwe gaardenier :
 „Och heer, laat hem dit jaar nog hier!
 „'k Wil hem verplegen, dubbel teeder!
 „Éen zomer nog! en — 't najaar koom'!
 „Indien hij draagt, gij wont den boom —
 „Zoo niet, gij houwt hem namaals neder!”

Hoe lang, mijn hart! hoe lang, mijn geest!
 Is niet die boom uw beeld geweest?
 Gij prijkt met groen geblaart en bloemen;
 U blonk Gods vriendlijk aangezicht,
 U schonk Hij dauw en zonnelicht,
 Maar gij, kunt gij uw vruchten noemen?

Hoe vaak heeft Jezus' smeekgebed
 U van den dag des doods gered,
 Om alle middlen te beproeven!
 Genot en tranen, vreugde en pijn,
 Hoe lang zal alles vruchtloos zijn?
 Hoe lang wilt gij uw God bedroeven?

Leer, o mijn ziel! wat Hij begeert:
 Geen mond, die Hem met klanken eert,
 Maar vruchtbaarheid van hart en leven.
 Wie Jezus kent, volg' Jezus na!
 De Heiland slaat hen zeggend gá,
 Wier werken Hem getuignis geven.

(NAAR M'CHRYNE.)

IN GEEST EN WAARHEID.

(JOHANN. IV: 24.)

Vergeefs gebogen bij de altaren,
 Waarom een wolk van wierook zweeft,
 Als voor den God der legerscharen
 Uw wil zich niet gebogen heeft!
 Vergeefs het maagdelijk wasch ontstoken
 Op luchtters van gedreven goud!
 Als gij uw hart niet hebt verbroken,

Als u de zonde niet berouwt.
 Een ziel, vervuld van Christus vrede,
 Zietdaar wat de Eeuwge gadeslaat!
 't Geloovig staamlen is een bede,
 Voor Hem die elken zucht verstaat.
 Al siert ge uw Tempel nog zoo heerlijk.
 Wat baat het, mensch! als uw gemoed,
 Nog onbekeerd en onbekeerlijk,
 Den gruwel der onreinheid voedt?
 Als gij den spot drijft met uwe eeden,
 Als gij de blanke waarheid hoont,
 Als gij den brave durft vertreden,
 Als gij den zwakke niet verschoont?
 Als gij de weduwen en weezen
 In hun verdrukking niet bezoekt,
 Als gij door vleiers wordt geprezen
 Terwijl u stervend de onschuld vloekt?
 Als ge, om een handvol waereldsche eere,
 Met 's waerelds Overste u bevriendt,
 Of met uw lippen God den Heere,
 En met uw ziel den Mammon dient? —
 Kunt gij den hoogen God bedriegen?
 Kunt gij ontvluchten voor Zijn geest?
 Kunt gij voor Hem een godsvrucht liegen,
 Die diep in uw geweten leest?
 Gij leeft in ongerechtigheden,,
 Terwijl ge uw eigen broeder haat,
 En waagt het voor Gods oog te treden,
 Een huichlend masker voor 't gelaat?
 Beklaagbre! is dát uw Schepper prijzen?
 Dát, wandlen met uw Middelaar?
 In 't hart moet 's Heeren tempel rijzen,
 In 't harte branden 't reukaltaar!
 Keer, zondaar! tot den Vader weder
 Met d' eersten waren boetetraan:
 En dan, buig in den geest u neder
 En bid uw God in waarheid aan!

(Vrij gevolgd naar een stukjen in het Gebedenboek
 van den Hofraad v. ECKARTSHAUSEN.)

DE RANK MOET IN DEN WIJNSTOK BLIJVEN.

(Joh. XV: 1—8.)

Laat me in U blijven, groeien, bloeien,
 O Heiland, die mijn wijnstok zijt!
 Uw kracht moet in mij overvloeien,
 Of 'k ben een wis verderf gewijd.
 Doorstroom, beziel en zegen mij,
 Opdat ik waarlijk vruchtbaar zij!

Hoe zou de trouwe landman plukken,
 Die niets dan groene blaären ziet?
 Mocht ik de zelfzucht onderdrukken,
 Die al te wilde loten schiet!
 Dat vrij de sikkel snijde en snoei',
 Opdat de druif te voller gloei'!

Ik kan mij zelf geen wasdom geven:
 Niets kan ik zonder U, o Heer!
 In Uw gemeenschap kient er leven
 En levensvolheid meer en meer!
 Uw geest moet in mij uitgestort:
 De rank die U ontvalt, verdort!

Daarom, herhaal het duizendwerven,
 Herhaal het, Heer! van uur tot uur:
 „Die zich aan Mij niet houdt, zal sterven;
 „De doode ranken zijn voor 't vuur!”
 Opdat ik, onder weër en wind,
 Te nauwer mij aan U verbind'!

Ach neen! ik wil van U niet scheiden:
 'k Blijf de Uwe, Heer! blijf Gij de mijn!
 Uw liefde moet alom mij leiden,
 Uw leven moet mijn voorbeeld zijn,
 Uw licht moet schijnen in mijn huis,
 Bij kruis naar kracht, en kracht naar kruis!

Dan blijft mijn ziel voor U gewonnen,
 Dan wint mijn ziel door U in kracht!
 Het werk, in needrigheid begonnen,
 Wordt dan in heerlijkheid volbracht!
 Wat in de windslen sliep, ontbot,
 En komt in 't licht, en rijpt voor God!

Welaan mijn Heiland! blijf mij dragen!
 Leer mij de winterkou doorstaan!
 En breek', na dorre lentedagen
 Een volgeladen zomer aan!
 Dan werp ik meê, voor de oogst van 't graf,
 In 's Vaders schoot mijn vruchten af!

DIT GEBIED IK U, DAT GIJ ELKANDER
 LIEFHET.

JOH. XV: 17 en volg.)

Zielen die den Hemel zoekt!
 Vreemdelingen hier beneden!
 Als de waereld u vervloekt,
 Als haar burgers u vertreden,
 Weest getroost: der Englen schaar
 Zegent u!.... Bemint elkaâr!

Weet, als u geen roede spaart,
 Jezus werd het eerst geslagen!
 Als gij van de waereld waart,
 Zou ze u op de handen dragen,
 Maar den scheidsbrief gaaft gij haar,
 Duldt heur' wrok!... Bemint elkaâr!

Zijt gij meerder dan Gods Zoon,
 Gij, tot dienaars uitgekozen?
 Jezus droeg een doornenkroon:
 Wacht voor ù geen krans van rozen!
 Boven 't kruis, hoe bang en zwaar,
 Groent de palm!.... Bemint elkaâr!

Ach! wat weet de waereld toch
 Van de vreugde in Gods geboden?
 In ellendig zelfbedrog
 Rookt zij aan gewaande goden!
 Vlucht haar dampend schandaltaar,
 Dient den Heer!.... Bemint elkaâr!

Jezus' Jongren al te maal,
 Schoon verspreid in verre landen,
 Spreken toch dezelfde taal,
 Zijn vereend door broederbanden:
 De eigen trouwe Middelaar
 Leidt hen!.... Dus: Bemint elkaâr!

Sterkt elkander door 't gebed!
 't Is uw kracht, uw schild en wapen!
 Volgt den Herder tred voor tred,
 Die u rangschikt bij Zijn schapen;
 Wijst elkaâr de weiden aan,
 Waar de waatren zachtken gaan!

Moed gehouden, trouw bewaard,
 Ook al kronkelden uw wegen!
 Ook al grijnsde 't beulenzwaard
 Of de mutsertgloed u tegen!
 Uit de vlammen van 't schavot,
 Stijgt ge samen op naar God.

Dat heeft Jezus ons geboôn,
 Die ons 't voorbeeld heeft gegeven.
 Op Zijn hoogen-glorietroon
 Is de Liefde nóg Zijn leven;
 Broeders, lijden, lieven wij!
 En — wij leven eens als Hij!

Heer en Heiland! in Uw naam
 Willen wij den Vader smeecken,
 Dat Hij ons ten strijd bekwaam',

En dien vuurgloed aan blijv' kweeken,
 Die, onbluschbaar, Hem verwant,
 Zielen rijpt voor 't Vaderland!

(Ten deele naar LEHMUS.)

DE HOOGEPRIESTERLIJKE VOORBEDE.

(Joh. XVII: 24.)

„Vader! 't is mijn zielsverlangen,
 „Dat voor immer, waar ik ben,
 „Ook die allen plaats ontfangen,
 „Die ik als de Mijnen ken!
 „Hun ook zij een deel beschoren
 „Aan de groote heerlijkheid,
 „Eer de waereld was geboren
 „Uw Geliefde weggeleid!”

Zóo hebt ge ook voor óns gebeden,
 Hoogepriester onzer hoop!
 Als wij in Uw voetspoor treden
 Heel onze' aardsche' pelgrimsloop!
 Leer ons bidden en vertrouwen,
 Schep ons geestlijke oogen, Heer!
 Dat ook wij U ginds aanschouwen
 In de volheid Uwer eer!

Zijn het nu nog lijdensweken,
 Onder 't kruis zijn wij gewis
 Dat uw heillicht aan zal breken,
 Pascha der verrijzenis!
 Onder alle strijd en zorgen
 Houden wij 't verschiet in 't oog,
 En de vóorglans van dien morgen
 Schijnt reeds nú de tranen droog!

Hém te zien begeert ons harte,
 Wien het ongezien reeds mint!
 Opwaarts blik de heimwee-smarte:
 't Huis des Vaders trekt het kind!

Ging, bij dagen en bij nachten,
 Onverdeeld en ongestuit,
 Al mijn wenschen, al mijn smachten
 Enkel naar den Hemel uit!

'k Zou dan denken onder 't Goede:
 „'t Zal daar ginds nog beter zijn:
 „Wat ik droomde noch vermoedde,
 Bloeit er in Gods zonneschijn!”
 'k Zou dan denken onder 't Kwade:
 „Boven blauwt de vrede kust,
 „Waar, in schâuw van Gods genade
 't Hart van al zijn arbeid rust!”

Wat zou 's waerelds liefde baten
 Als ik U, mijn God, verliet?
 Vrij moge ons de waereld haten,
 Wij zijn van de waereld niet!
 Die bewustheid heeft een klaarheid,
 Die de vreeze buiten drijft.
 Heilig ons in Uwe waarheid,
 Gij, Wiens woord de waarheid blijft

Heilig ons! O, spreek het Amen
 Op die smeekstem der gebeên!
 Strengel onze zielen samen,
 Dat wij één zijn, allen één!
 Éen in Hem, aan Wien we ons wijden,
 In Zijn deugden al te maal,
 In Zijn lijden, in Zijn strijden,
 In Zijn dood en — zegepraal.

Vader! Gij, die, ons ten leven,
 Allereerst den Zoon ons gaaft,
 Om ons aan den Zoon te geven,
 Die met Zijn belofte ons laaft!
 Leer ons bidden en vertrouwen,
 Maak ons hart in ons bereid,
 Dat wij Jezus eens aanschouwen,
 Jezus in Zijn heerlijkheid!

Ten deele naar HILLER.)

B I J N A !

(HANDEL, D. APOST. XXVI: 29.)

„Bijna!... bijna dwingt ge mij,
 „Voor den Christus neêr te knielen!...”
 't Woord en de indruk is voorbij,
 En — verloren gaan de zielen!
 Bijna!... Ach, daar grijnst de klip:
 Vóór de haven strandt het schip!

Ik geloof in U, o Heer!
 'k Vind in dat geloof mijn leven,
 Allen weêrstand wierpt Gij neêr,
 'k Moest mijn hart gevangen geven:
 Nu dan, Overwinnaar! kom,
 Heersch ook in Uw eigendom!

Mocht, door boozen lust gespoord,
 Ooit mijn ziel Uw dienst vergeten,
 Dan doorklinke Uw heilig woord
 Elken schuilhoek van 't geweten:
 „Ik ben de Uwe, gij zijt Mijn:
 „'k Moet u niets of — alles zijn!”

Laat mij, „bijna en geheel,”
 Laat mij, heden, laat mij morgen,
 U verkiezen tot mijn deel,
 Zonder schaamte of valsche zorgen!
 Wortelvast zij mijn besluit,
 En geen waereld roeie 't uit!

Dàn eerst zal ik onverpoosd
 Naar den blijden Hemel blikken:
 Dàn eerst zal de ware troost,
 Ook in 't sterven, mij verkwikken —
 En 't volkomen hart verbeidt
 Een volkomen zaligheid!

Vrij gevolgd naar HILLER.)

DE LIEFDE GODS IN CHRISTUS.

(ROM. VIII : 33—39.)

Wie doet nog een aanklacht hooren,
 Waar de Heer de schuld vergaf?
 Wie wijst onbarmhartig af
 Wat Gods liefde heeft verkoren?
 De oude schuldbrief is verscheurd!
 God verklaart ons voor rechtvaardig;
 God keurt ons Zijn liefde waardig:
 Wie die ons ónwaardig keurt?

Is de Christus niet gestorven?
 Ja (nog meer!) niet opgewekt?
 Heeft Hij niet de schuld bedekt?
 't Eeuwig leven niet verworven?
 Is Hij, die daar nederzit
 Op den troon, waar de Englen knielen,
 Niet de Heiland onzer zielen,
 Die gedurig voor ons bidt?

Schoon wij heete tranen schreiden,
 Schoon de haat ons bloed vergiet,
 Bloed en tranen kunnen niet
 Ons van Jezus' liefde scheiden!
 Neen! geen nood die hem weervaart,
 Rukt den Meester van Zijn Jonger:
 Wij braveeren druk en honger,
 Naaktheid en gevaar en zwaard!

Zijn wij de afschuw en verachting
 Van een Eeuw die ons verstoot,
 Zijn we, in dagelijkschen dood,
 Schapen voortgesleurd ter slachting:
 Voortgeworsted, moed gevat!
 Daar wij méer dan triomfeeren
 Door de sterke hand diens Heeren,
 Die ons steeds heeft liefgehad!

'k Ben verzekerd: dood noch leven,
 Tegenwoordig noch verleen,
 Engelen noch overheên,
 Macht noch kracht, hoe trotsch verheven,
 Graf noch helle, hoog noch diep,
 Kan Gods liefde mij ontrooven,
 Die me in Jezus leert gelooven.
 En mij voor Zijn hemel schiep!

HET BEELD DER CHRISTELIJKE LIEFDE.

(I KOR. XIII.)

Al sprak ik der menschen en engelen taal,
 En ik had niet de Liefde betracht,
 'k Waar' een klinkende schel, 'k waar' een ijdel cymbaal,
 Een geluid zonder leven of kracht.

En schoon ik de zeldzaamste Kennis der wet
 En Profetische gaven bezat,
 Ja, zelfs het Geloof dat gebergten verzet,
 'k Ware niets, zoo 'k de Liefde niet had!

En schoon ik voor de armen mij uit had geschud,
 Voor de godsdienst mij blakeren liet,
 Zoo 'k de Liefde niet had, waar het offer onnut,
 En de martelkroon baatte mij niet!

De Liefde is lankmoedig, geduldig en goed,
 Door afgunst noch trotschheid gekrenkt;
 Nooit zoekt zij zich zelve, geen wrok dien ze voedt,
 Geen boosheid, geen kwaad dat ze denkt.

Haar lust is geen schijn dien de zonde verkoopt,
 Maar zij is in de waarheid verblijd.
 Niets dat zij niet dekt, niet gelooft, en niet hoopt,
 En hoe draagt zij niet alles altijd!

Neen, de Liefde houdt stand! Maar de Talen vergaan,
 Profecy en Geleerdheid verdwijnt:
 't Is stukwerk, dat eenmaal te niet wordt gedaan,
 Wanneer het Volmaakte verschijnt!

Zoo dan blijven — mijn Jezus! behoudt Gij ze mij! —
 Deze hemelsche en eenige drie,
 Het Geloof, en de Hoop, en de Liefde mij bij;
 Maar de Liefde, de meeste van die!

DER CHRISTENEN WANDEL.

(II KOR. IV: 7-10.)

Zij wandlen op aard, met het hart in den hemel;
 Hoe zwak ook, door hen blijft de waereld bewaard;
 Zij smaken Gods vrede, onder 's waerelds gewemel;
 Zij, de armsten, zijn de erven van hemel en aard!
 Zij lijden en — juichen; zij derven en — geven;
 Verdrukt, niet benauwd; diep bedroefd, toch verblijd;
 Zij zijn als gestorvnen, en toch, ziet! zij leven,
 In leven en sterven hun Heiland gewijd!

AAN DEN EINDPAAL.

(II TIM. IV: 7.)

'k Heb den goeden strijd gestreden
 In des Heeren kracht,
 Veel geleden, veel gebeden,
 Met geduld gewacht,
 En, al beefden soms mijn schreden,
 'k Heb den loop volbracht!

Rotsen, waar wij op vertrouwden,
 Bogen zich ter aard';
 Luchtpaleizen, die wij bouwden,
 Bleven niet gespaard:
 'k Heb het Beste toch behouden,
 'k Heb 't Geloof bewaard!

Doornen, tot een krans geweven,
 Heeft mij de Aard bereid,

Maar de kroon van 't Eeuwig Leven,
 Eeuwige heerlijkheid,
 Als de Hemel slechts kan geven,
 Is mij weggeleid!

Ook mijn uiterst ademhalen
 Looft den trouwen Heer!
 Vrienden! 'k groet u, duizendmalen;
 Maar och, weent niet meer!....
 Laat de zon ter kimme dalen,
 Schooner rijst zij weer!

DE OPSTANDING DER DOODEN.

(I KOR. XV: 36 en volg.)

Even als het tarwegraan,
 Dat gezaaid wordt in de voren,
 Maar om straks weer op te staan,
 Gants verjeugdigd en herboren,
 Ja, herschapen, wonderbaar!
 Tot een gouden korenair:

Zóo daalt ook ons lijk in 't graf,
 Waar het, eenzaam weggeborgen,
 Inkrimpt tot een handvol kaf,
 Sluimrend tot den grooten Morgen,
 Als, op 't luid bazuingeschal,
 't Hemelsch lichaam rijzen zal!

't Was vergankelijk, zinlijk, broos,
 Wat ter groeve neer moet zinken:
 Duurzaam, geestlijk, smetteloos
 Zal 't verrezen hulsel blinken:
 't Werd in oneer weggeleid,
 Opgewekt in heerlijkheid!

De eerste Mensch was aardsch uit de aard:
 Dragen wij zijn beeld niet mede?
 Aller englen hulde waard,

Heer des Hemels, is de tweede:
 Ook Zij n hemelsch heerlijk beeld
 Wordt ons eenmaal toebedeeld.

Neen, voorzeker! vleesch en bloed
 Kunnen 't Godsrijk niet beërven:
 Eeuwig is het Hoogste Goed;
 Wat verderflijk is, moet sterven —
 Dán eerst leeft in volle kracht
 De Echte Mensch, van Gods geslacht.

'k Juich dan, schoon mijn avond daal',
 En de lijkwá straks me omwikkel':
 „Graf! waar is uw zegepraal?
 „En gij, Dood! waar is uw prikkel?”
 Dank zij God, die eeuwig leeft,
 En ons de overwinning geeft!

Zoo dan, broeders! zijn wij sterk,
 Onbeweeglijk en kloekmoedig!
 In des Heeren heilig werk
 Onvermoeibaar, overvloedig!
 Dat de Richter dan verschijn',
 De arbeid zal niet ijdel zijn!

ER BLIJFT EEN RUSTE OVER.

(HEBR. IV:9.)

Jezus heeft voor al de Zijnen
 Ginds een ruste weggeleid.
 Sabbatslicht der Eeuwigheid!
 Blijf het pelgrimspad beschijnen,
 Dat nog van den Hemel scheidt!

Laat mij nimmermeer bezwijken,
 Sterke God, op Wien ik bouw!
 Trouwe God, maak mij getrouw!
 Leer mij volgen, wie er wijken,
 Hopen, als ik niets aanschouw!

Schijnt de weg wat lang te duren,
 Toon den grenspaal in 't verschiet!
 Als 't geloof naar Boven ziet,
 Krimpen jaren in tot uren:
 Die gelooven, haasten niet!

Vrij ga door den tijd verloren
 Wat, maar voor een tijd ontstaan,
 Bloesemde op mijn wandelpaân:
 't Eeuwige is uit God geboren,
 't Godlijke zal nooit vergaan!

Dat vertrooste ons onder 't lijden,
 Als we, moe en afgemat,
 Weenend stilstaan op ons pad!
 Dat versterke ons om te strijden
 Tot de poorten van de Stad!

Dáar eerst wordt de rust gevonden:
 Elders dan in de enge kluis
 Roest de ruste! — Zonder kruis,
 Zonder tranen, zonder wonden,
 Komt niet één met eere thuis.

Jezus, Bron van alle leven!
 Zie ons, vuur ons, voer ons aan!
 Als wij voor de Godsstad staan,
 Blijke er niemand nagebleven
 Uit de dierbre karavaan!

DE ROEM EN ROEPING DER KINDEREN GODS.

(I JOH. III: 1 en volg.)

Welk een liefde, vol van leven,
 Steeds, en nooit genoeg, geroemd,
 Heeft de Vader ons gegeven,
 Dat Hij ons Zijn kindren noemt!
 Neen, de waereld weet het niet,
 Wat Gods groote liefde ons biedt:
 Als zij 't wist, met zielsbegeeren
 Zou zij meê tot God zich keeren!

Wat wij eenmaal wezen zullen,
 Blijft verborgen tot den stond,
 Die de wondren zal onthullen
 Van het Eeuwig Vreêverbond!
 Maar dit weten we; als Gods Zoon
 Weerkomt op Zijn wolkentroon,
 Zullen we als de Zijnen prijken,
 Hem aanschouwen, Hem gelijken!

Door Zijn woorden, die wij hooren,
 Door Zijn werken, die wij zien,
 Waar geen wanklank ons zal storen
 En de laatste neevlen vliên,
 Door Zijn heiligend verkeer,
 Adelt Hij ons meer en meer,
 Tot wij, als Gods jonger zonen,
 's Oudsten Broeders beeld vertoonen.

Wie nu zulk een hoop mag smaken,
 Reinigt zich, want Hij is rein.
 Al zijn zonden van scharlaken
 Wascht hij in Gods Heilfontein.
 't Is zijn strijd, en zegelied:
 „Die in Hem blijft, zondigt niet;
 „Kinderkens, uit God geboren,
 „Zijn tot heiligheid verkoren!”

JOHANNES OP PATMOS.

(OPENB. JOH. I—XVIII.)

I.

INLEIDING.

DE VERSCHIJNING DES VERHEERLIJKTEN.

De heilgeheimen onzes Heeren,
 Die Hij van God ontvangen heeft,
 Om Zijn verkoren knechts te leeren
 Wat toekomst aan den hemel zweeft;
 Die Hij door d' Engel, voor Zijne oogen
 Op arendsvleuglen uitgevlogen,

Zijn knecht Johannes heeft vertrouwd,
 En die Johannes openbaarde,
 Zoo als zijn Heer hem die verklaarde,
 Zoo als hij-zelf die heeft aanschouwd!

Wel hem die leest, wel hen die hooren
 De woorden dezer Profecy,
 Voor wie geen tittel gaat verloren
 Van alles wat geschreven zij:
 Want zie, de morgen is geboren!
 Want zie, de tijden zijn nabij!

Gij, Klein-Aziëns Gemeenten! Godgeheiligd Zevental!
 Vrede zij u en genade van Die is en Komen Zal!
 Van Jehovahs Zeven Geesten, die geschaard zijn voor Zijn troon,
 En van Jezus, Zijn getuige,
 d' Eerstgeborene uit de doën,
 Vorst der vorsten, voor Wiens kroon
 Alle koningsknie zich buige!
 Hem, die ons heeft lief gehad,
 Die ons wiesch van onze zonden
 In het heilig zuivingsbad,
 Dat gestroomd heeft uit Zijn wonden,
 Die ons bij Zijn God en Vader 't Vorstlijk Priesterdom bereidt,
 Hem zij de eer en lof der sterkte, Amen tot alle eeuwigheid!

Hoort! Hij komt, de wolken kraken,
 Die zich Hem ten wagen biën:
 Aller ooge zal Hem zien,
 Ook dengeen' die Hem doorstaken.
 Met een klagelijke stem
 Zullen 's aardrijks stammen samen
 Rouw bedrijven over Hem.
 Amen! Amen!

„Ik ben de Alfa en de Oméga, 't Einde en de Aanvang!” spreekt
 [de Heer:
 „'k Ben die Is en Was en Zijn Zal, die regeert en niemand meer!”
 Ik, Johannes, die uw broeder. die uw mededeelnoot ben,
 Die den druk, het rijk des vredes, en 't geduld der Heiligen ken,
 Ik was eenzaam in het eiland, banneling op Patmos rots.

Om 't getuigenis van Jezus, om de woorden onzes Gods.
 Op den hoogen dag des Heeren, toen de geest in mij ontstak,
 Hoorde ik achter mij een stemme, die als een bazuine sprak:
 „Ik ben de Alfa en de Oméga, de Eerste en Laatste die gebiedt:
 „Schrijf ter neder in een boekrol alles wat gij hoort en ziet!“
 'k Wendde me om, en zocht de roepstem, die mij dus in de ooren
 [klonk,

Als van zeven gouden luchters mij een lichtglans tegenblonk;
 En in 't midden van de luchters, 's Menschen Zoon, de Levensvorst,
 In de lange priesterkleeding en gegordeld om de borst!
 En de hairlok, wit als sneeuwwool, kronkelde om Zijn wenkbrauwboog:
 Als een bliksemende vuurvlam vonkelde Zijn heldenoog,
 En Zijn voetsool was als koper, dat gegloeid is in 't fornuis,
 En Zijn stem gelijk het klaatren van der waatren stroomgebruisch.
 Zeven sterren hield de Ontzachlijke in Zijn rechterhand vergaárd,
 Uit Zijn lippen ging het lemmer van een scherp, tweesnijdend zwaard,
 En Zijn aanblik — als de zonne, schijnende in haar middaggloed!
 'k Viel, bij 't vreeselijk aanschouwen, als een stervende aan Zijn voet.
 Daar beroerde mij Zijn rechter, en Hij troostte: „Niet gevreesd!
 „Ik ben de Eerste en Laatste tevens, 'k leve, en, 'k ben dood geweest,
 „En nu, ziet! ik ben de Levende, Amen! eeuwig en altoos,
 „'k Heb de sleutels van den Hades en de sleutelen des Doods!“

II.

DE BLIK NAAR BOVEN.

'k Sloeg de blikken naar omhoog,
 En zietdaar! een deur ontsloten in den verren hemelboog!
 En ik hoorde de eerste stemme, klinkende als bazuingeschal:
 „Stijg naar boven, 'k zal U toonen wat weldra geschieden zal!“
 'k Was er, in mijn geestverrukking. Midden in het eeuwig licht,
 In den Hemel aller heemlen, stond, een Troonstoel opgericht.
 Die er op zat — als de jaspis, als de sardis in zijn pracht!
 En een regenboog daarover, als een vlamme smaragd!
 Vier-en-twintig andre troonen stonden rond dien éénen Troon,
 Vier-en-twintig Oudsten dragend, witgedoscht, met gouden kroon.

Van den Troon der Godheid uit
 Gingen felle bliksemstralen, donderslagen, stemgeluid.
 Vóór den Troon een vuurgeflicker, zevendubble zonnenschijn,

Want daar brandden zeven fakkels, die Gods Zeven Geesten zijn.
 Vóór den Troon een glazen spiegel, als een kristallijnen zee;
 Rond den Troon en in zijn midden, Diergestalten, tweemaal twee,
 Vóór en achter vol van oogen. De allereerste van de vier,
 Was een Leeuw in koningsluister, de andre ontzachlijk als de Stier,
 En het aanschijn van de derde was als van een Menschenkind,
 En de vierde scheen een Aadlaar, vleugelklappende op den wind.

En met oogen overstrooid,
 Hielden ze elk een zestal vleuglen breed en blinkend uitgeplooid.
 En zij gunnen zich geen ruste, noch bij nachte noch bij dag,
 Maar herhalen 't Hallelujah, dat niet meer verstommen mag:
 „Heilig, heilig, nog eens heilig, is de Koning van 't Heelal,
 „God de Heere, die, almachtig, was, en is, en komen zal!”
 En wanneer de Diergestalten dank en eer en majesteit
 Hem die op den Troon zit brengen, die daar leeft in eeuwigheid,
 Vallen de Oudsten al te samen op het aangezicht ter neer,
 En aanbidden voor Zijn zetel d' Eeuwig-Levende als den Heer.

En ze ontnemen zich de kroon,
 En ze werpen die ter neder aan de voeten van den Troon,
 En zij roepen: „Gij zijt waardig de eer, de heerlijkheid, de macht,
 „Want Gij hebt, o Heer en Schepper, alle dingen voortgebracht,
 „Door Uw wil zijn zij geschapen en zij blijven door Uw kracht!”

III.

DE BOEKROL EN HET NIEUWE LIED.

Die op den Troon ter neder zat,
 Hield in zijn rechte een Boek geheven,
 Van alle kanten dicht beschreven,
 Dat zeven sterke zeeglen had.
 En 'k hoorde een machtige' Engel spreken;
 „Wie zegt het mij, wáár is de Man,
 „Die mij dit Boek ontsluiten kan,
 „En al zijn zeven zeeglen breken?”

En niemand, niemand, noch Omhoog
 Noch óp deze aard, noch ónder de aarde,
 Was waardig, dat hij 't Boek aanvaardde
 Of inzag met een enkel oog.

En tranen stroomden langs mijn wangen,
 Omdat men niemand, niemand vond,
 In hemelrijk of waereldrond,
 Die waardig was het Boek te ontvangen.

Maar, vriendlijk woord! dat tot mij kwam,
 En zeggend in mijn harte daalde:
 „Ween niet, want zie! Hij zegepraalde,
 „De Koningsleeuw uit Juda's stam!
 „De spruit, uit Davids tronk geschoten,
 „Keerde overwinnaar uit den strijd.
 „Hij neemt het Boek! . . . Nog korten tijd,
 „En — al zijn zeeglen zijn ontsloten!”

Ik zag, en tusschen de Englenwacht,
 De Diergestalten, de Ouderlingen,
 En d'eeuwgen Troon, dien zij omringen,
 Een Lam, als ware 't eens geslacht.
 't Had zeven hoornen, zeven oogen:
 De Zeven Geesten van den Heer,
 Die uit de hooge hemelsfeer
 Heel 's waerelds omvang óvervlogen,

En 't kwam, en nam de heilige Blaân
 Uit handen van den Troonbekleeder:
 Daar bogen zich de Dieren neder!
 Daar baden de Oudsten 't Godslam aan!
 Zij hadden luiten in de handen,
 En gouden schalen, ieder één,
 Waarop der Heiligen gebeên
 Als zoete wierookwolken brandden.

En zij sloegen te saam' in verrukking hun luiten,
 En zij zongen een Lied, dat nooit oor had begroet:
 „Gij zijt waardig het Boek met zijn zegels te ontsluiten,
 „Die geslacht zijt, en Gode ons herkocht met Uw bloed,
 „Die uit alle de volken en tongen en talen,
 „Die uit alles wat leeft, ons bijéén hebt gegaârd,
 „Die voor God ons als Priesters en Vorsten doet stralen,
 „Die ons Koningen maakt, om te heerschen op aard!”
 En ik hoorde, om den Troon als een waterval bruizend,

Aller Engelen stemmen in jubelgeschal,
 En zij waren tienduizende malen tienduizend,
 En veel duizenden, duizendmaal groot in getal.
 En zij zongen te gader: „Het Lam dat geslacht is,
 „Is het waardig te ontfangen den rijkdom en de eer,
 „En voor Hem, Wien de wijsheid, de sterkte en de macht is,
 „Buige in lofzang en dank al wat ademt zich neêr!”
 En wat ademt op aarde, of in de aardsche gewelven,
 Op de zee, in de zee, in de hemelen-zelven,
 Hoorde ik roepen: „Aan God en het Lam op den Troon,
 „Zij de lofzang der glorie,
 „De dank der viktorie,
 „De roem en de macht, van éoon tot éoon!”
 De Diergestalten zeiden: „Amen.”
 Al de Oudsten vielen op 't gezicht,
 En overstroomd van godlijk licht,
 Aanbaden zij te samen.

IV.

DE OPENING DER ZEVEN ZEGELEN.

'k Zag het Lam een zegel oopnen, eerste van de vier en drie:
 En daar riep, gelijk een donder, een der Dieren: „Kom en zie!”

Toen zag ik een paard, als de sneeuw zoo wit;
 Zijn ruiters hanteerde den boog:
 Men gaf hem een kroon, en in wilden rid
 Verdween hij als een, die, ten strijd verhit,
 Naar nieuwe triomfen vloog.

'k Zag het Lam een zegel oopnen, tweede van de vier en drie
 En de tweede Diergestalte riep als de andre: „Kom en zie!”

Toen zag ik een ander, een vuurrood paard,
 En die het bereed, had de macht
 De vriendlijke vrede te bannen van de aard;
 Ook voerde zijn rechter een snijdend zwaard
 Ter woedende menschenlacht.

'k Zag het Lam een zegel oopnen, derde van de vier en drie:
 En de derde Diergestalte riep als de andre: „Kom en zie!”

Toen zag ik een klepper' zoo zwart van verw.
 Als een nacht zonder maneschijn;
 En die het bereed. hield een weegschaal gereed,
 En onder de Dieren verhief zich een kreet:
 „De duurte in de gerst, en 't gebrek in de tarw,
 „Maar stroomen van olie en wijn!”

'k Zag het Lam een zegel oopnen, vierde van de vier en drie:
 En de vierde Diergestalte riep als de andre: „Kom en zie!”

Een vaalbleek ros rende in galop!
 Die op zijn schouder was gezeten,
 Wordt de onverbiddre Dood geheeten:
 De Hades volgt hem achter op.
 Hij bracht het graf een gruwzaam voedsel
 Hij sloeg het vierde deel der aard
 Door hongersnood, en pest, en zwaard,
 En al het scheurziek wangebroedsel,
 Dat over 's waerelds vlakke waart.

Het vijfde zegel brak! En 'k zag de schaar der zielen
 Van al die voor Gods woord en Zijn getuignis vielen,
 Diep onder 't brandaltaar in 't schemerend verschiet.
 En 'k hoorde een klaagstem uit hun hol gewelfsel breken:
 „Getrouwe en Heilige! Gij, die 't heelal gebiedt!
 „Hoe lang nog, ach! hoe lang, zult Gij geen vonnis spreken?
 „Ons bloed walmt op, en wreekt Gij 't niet!”

Toen werden zij in witte kleëren,
 In blinkend eergewaad gehuld,
 En tot hen kwam een woord des Heeren:
 „Hebt nog een kleinen tijd geduld!
 „Daar komt verhooring voor uw beden,
 „Wanneer de laatste is toegetreden
 „Van heel die afgetelde rij
 „Der u verbroederde Profeten,
 „Die thands uw Medeknechten heeten,
 „Straks Medemartlaars zoo als gij!”

En 'k zag het zesde zegel breken!
 Des aardrijks bodem beefde en spleet;

Ik zag de middagzon verbleeken
 Gelijk een haren boetekleed;
 De maan werd tusschen 't wolkgewemel
 Een groote bloedvlek, en de hemel
 Wierp al zijn starren naar omlaag,
 Gelijk een boom de onrijpe vijgen
 Ter nederslingert van zijn twijgen,
 Bij 't schudden van de wervelvlaag.

De heemlen weken uit mijn oogen,
 Als 't opgerolde tentapijt;
 'k Zag de eilanden als stof bewogen,
 De bergen wagglen, wijd en zijd.
 Al 's aardrijks Vorsten en Magnaten,
 En Staatsbestuurders en Soldaten,
 En rijke en heer, en vrije en knecht,
 Verborgten zich, van vreeze dronken,
 In de ingewanden der spelonken,
 Of rotsen, muurhoog opgericht.

Daar daverde langs rotsgevaarte
 En steenkolom hun klaagstem weér:
 „Komt ons verplettren met uw zwaartel
 „Ploft op ons schuldig hoofd ter neér!
 „Bedeckt ons voor het aangezichte
 „Van Hem, den Spanner van 't gerichtel
 „Reeds fronsst Hij van Zijn troon ons aan,
 „Reeds zien wij aan de zwangre kimmen
 „Den grooten dag Zijns torens klimmen —
 „En ach, wie onzer zal bestaan?”

V.

HET HEMELSCHE LOOFHUTTENFEEST.

Ik zag na dien, en ziet! een ongetelde menigt',
 Uit alle volk en allen stam,
 Uit alle taal en tong van 't waereldrond vereenigd,
 En staande voor den Troon en 't Lam.
 Zij wuifden palmen rond, in 't witte kleed der eere,
 En riepen uit met groote stem:
 „De Troon der zaligheid is onzen God en Heere,
 „En 't vlekkeloze Lam met Hem!”

Al de Englen, als een wolk rond de Oudsten saamgedrongen.
 Omringden d'ongeschapen Troon;
 Zij vielen op 't gelaat, aanbaden God, en zongen
 Op daverenden jubeltoon:
 „Ja, Amen! prijs en eer den God van alle leven,
 „De roem der kracht en majesteit,
 „Der wijsheid lof en dank den Hoogen God gegeven!
 „Ja Amen, in alle eeuwigheid!”
 Nog werd de nagalm door mijn siddrend hart vernomen,
 Daar sprak mij een der Oudsten aan:
 „Wie zijn ze, zeg het mij, wie? en van wáár gekomen?
 „Die daar in witte kleedren staan?” —
 En ik: „„Gij weet het, Heer!”” — Toen hij: „Dat zijn de scharen
 „Op aard door 't vuur des druks geblaakt:
 „Haar waschte 't bloed des Lams de ontreinigde talaren,
 „En 't heeft ze wit als sneeuw gemaakt!
 „Zij dienen, zonder ooit in ijver te verflauwen,
 „God in Zijn tempel dag en nacht:
 „Die op den Troon zit, zal hen vriendlijk overscháuwen
 „Met de eeuwge loofhut Zijner kracht!
 „Zij zullen nimmermeer van fellen honger kwijnen,
 „Geen dorst verdroogt hun lippen meer:
 „En nimmer valt op hen verschroeiend zonneschijnen
 „Of eenige andre hette neêr.
 „Want zie! het Lam dat op den Troon zit, zal hen weiden
 „En hoeden met Zijn herdersstaf:
 „Hij zal hen ter fontein van 't Levend Water leiden,
 „En — God wischt al hun tranen af!”

VI.

DE VAL VAN BABYLON.

Ik zag een Engel nederdalen:
 Des Heeren macht omgordde hem;
 Hoe bliksemde zijn krans van stralen!
 Hoe donderde zijn sterke stem!
 „'t Hoogmoedig Babel is gevallen!
 „Schrikgeesten nestlen in haar wallen,
 „Démonen hurken er bij-eén,
 „En al 't onreine nachtgeveugelt',
 „Ontplooit er 't lederen gevleugelt'
 „En giert er door haar bouwval heen!

„Zoo strafte haar de hand des Wrekers,
 „Haar — van ontuchtigheid geblaakt,
 „Die door het vloeiend vuur haars bekers
 „De Volken dronken heeft gemaakt;
 „Haar — die de Koningen en Grooten,
 „Wellustig in haar arm gesloten,
 „In laffen sluimer heeft gekust;
 „Haar — die den koopliën dezer aarde
 „Een rijkdom uit haar ontucht gaârde,
 „Waarop des Hemels gramschap rust!”

En 'k hoorde een andre stem, als op een storm gedragen,
 Losbarstende uit de wolk:
 „Deel in haar zonden niet, en deel niet in haar plagen,
 „Ga van haar uit, Mijn Volk!
 „Haar gruwlen hebben God in 't aangezicht gescholden:
 „Maar God gedacht haar schuld!
 „Hij wil, dat ge op uw beurt, gelijk ze ù heeft vergolden,
 „Nu háar vergelden zult.
 „Verdubbel dubbel haar de ellende die ze u mengde,
 „Ten welverdienden dank!
 „Pleng haar in d'eigen kelk, waar ze ú haar brouwsel plengde,
 „Een dubblen jammerdrank!
 „Betaal met felle-wraak haar godvergeten minne,
 „Den hoogmoed van het hart;
 „Want altijd roemt ze nog: „Ik zit als Koninginne!
 „„Nooit ken ik Moedersmart!””
 „Dies treft haar op één dag de volle straf des Heeren:
 „Pest, Rouw en Hongersnood;
 „Een zee van vlammend vuur zal haar tot asch verteeren . . .
 „Want Die haar richt, is groot!”

En 's waerelds Eedlen, die haar eerden,
 En al de Koningen der aard,
 Die met de ontuchtige boeleerden,
 Slaan de oogen schreiend nederwaart.
 Zij zullen jammeren en rouwen
 En bevende van verre staan,
 Als zij den rook haars brands aanschouwen.
 Zij zullen voor haar pijnen grouwen,
 En heffen dus den klaagzang aan:

„Wee, wee,
de groote Stad!

„Babylon,
de groote Stad!

„Nu de Heer haar in Zijn oordeel, in één enkel uur vertrad!”

De koopliên der aard zullen rouwen en weenen,
Nu niemand meer koopt uit haar schat van weleer:
Haar zilver, en goud, en haar kostbare steenen,
Haar paerden, en byssus, zoo fijn en zoo teêr;
Haar zijde, en haar purper, haar gloeiend scharlaken;
Haar vaten, gebeeldhouwd door konstige hand,
Die tintlen van staal, of van koperglans blaken,
Uit marmer gewrocht, of uit elefantstand;
Haar zalve, en kaneel, en welriekende koornen,
Haar wierook, en olie, en meelbloem, en wijn,
Haar lastvee en rundren, met sneeuw witte hoornen,
Haar schapen en lammren, met wol van satijn,
Haar paerden, en waagnen, met daavrende wielen,
Haar rijkdom van slaven, en zuchtende zielen,
En al wat begeerlijk kan zijn!

Zoo heeft uw wellust-oogst gelogen,
En wat uw ziele maaide, is kaf!
Uw lekkernijen zijn vervlogen,
Uw pronksels vielen raafende af;
Gij zult ze nimmer meer aanschouwen,
En trokken ze eens de koopers aan,
Die zullen jammeren en rouwen,
En bevende van verre staan;
Die zullen voor uw pijnen grouwen,
En heffen dus den klaagzang aan:

„Wee, wee,
de groote Stad,

„Die in byssus nederzat,

„Die bekleed was met scharlaken, en met purper opgetooid,

„Met een goudglans overtoegen, met juweelen overstrooid!

„Ziet, hoe nu de Heer haar schat

„Met den voetzool Zijner sterkte in één enkel uur vertrad!”

En al wat op de waterwellen
 Een roerpen in de vingren klemt,
 De schippers en de bootsgezellen
 Van ieder vaartuig dat er zwemt,
 Zij riepen, bevende en verslagen,
 Als zij van ver' den rookwalm zagen:
 „Wat stad was dézer Stad gelijk?”
 Zij strooiden 't hoofd met asch en slijk,
 En barstten uit in jammerklagen —
 Een hartverscheurend treurmuzyk:

„Wee, wee,
 de groote Stad!
 „Die met duizend zeilen prijkte,
 „Uit haar overvloed verrijkte
 „Wat een schip in zee bezat!
 „Ziet hoe haar des Heeren sterkte in één enkel uur vertrad!”

„Gij hemelen, bedrijft nu vreugde!
 „Roept uit uw blijdschap over haar!
 „Zingt, hoe de Almachtige u verheugde,
 „Gij langbedroefde Apostelschaar!
 „Barst los in dankbre jubelkreeten,
 „Gij Godgeheiligde Profeten,
 „Wier hart in ijervuur ontstak!
 „Herhaalt uw lofzang allerwegen,
 „Nu God Zijn richtstoel heeft bestegen,
 „En tegen Babel vonnis sprak!”

Een Engel hief met sterke handen
 Een rotsklomp als een meulensteen,
 En wierp die, dwars door 't golvenbranden,
 In d' open afgrond naar beneên;
 En riep: „Zóó zullen ook Gods vingren
 „Het groote Babel nederslingren,
 „Tot dat zij sporeloos verdween!

„Geen melody der minnezangen-kweelders,
 „Bazuingeblaas noch smeltend luitakkoord
 „Noch schelle fluit, noch klank van citherspeelders,
 „Wordt immer in uw muren meer gehoord.

Het flauw gezuis van 't zachtkens wieglend lover,
 Of 't windgezucht, is hem een donderstem,
 Wier profecy met onweerstaanbren klem
 Zijn euvlen hem verwijt, zijn borst doet prangen,
 Den schaamteblos hem uitstrooit op de wangen,
 En hem vermeldt, wat straf Gods grimmigheid,
 Wier bliksem dreigt te ontvlammen, heeft bereid.
 En daarom zijn er weinigen, wie 't zoet is,
 Ja, wie 't een weelde, een balsem voor 't gemoed is,
 Dat in geen lust der aard voldoening vond,
 Te hooren wat hun de eenzaamheid verkondt.
 Meest allen heeft de maalstroom van het leven
 Met kille golf onrustig voortgedreven
 De liefde tot veredeling ontroofd,
 En 't hooger vuur verminderd of verdoofd.

V.

Dan — wie is zij, die ginds, van elk vergeten,
 In mijmering verloren, neergezeten,
 De stilte smaakt der zwijgende natuur?
 Heur oog is blauw, gelijk 't gestarnd azuur,
 Waarnaar zij strak de blikken heen blijft richten,
 Als telde zij die lieve hemellichten.
 Dan zie — een traan, die aan heur wimpers gloort,
 Vloeit treurig langs die teedre wangen voort,
 Die met een bleekte als marmer zijn betrokken.
 Zij weent! Het goud der weelderige lokken
 Golft ongesnoerd haar langs het voorhoofd heen,
 Als kuste 't zacht dat levend elpenbeen,
 Dat met een wolk van droefheid is betogen;
 Daar wandlen op heur zijden wenkbrauwoogen
 Verplettrende gedachten; maar men zou
 Eer denken, dat het oodmoed was en rouw
 Dan aardsche smart, die haar dien flauwen nevel
 Verwekte, want, hoe bleek ook, 't is geen wrevel,
 Geen klacht tot God, die uit haar trekken spreekt:
 De ontroering heeft geheel heur hart doorweekt,
 Ontroering, die zij kon noch wilde stillen,
 Die nu haar jaagt, en siddren doet en trillen.
 O, zie haar aan, hoe woest, hoe ongestuim

Heur boezem zwoegt, die 't glinsterende schuim
 Der zee in blankte en golving zou beschamen!
 Nu vouwt zij bei de tengre handen samen,
 En knielt ter neer, als smeekte zij aan God,
 d'Ontwerper en Bestuurder van ons lot,
 Opdat het toch Zijn Liefde mocht gehengen,
 Met kracht en moed voor 't geen zij zal volbrengen,
 Haar bij te staan; — zij rijst besloten op,
 Verlaat met drift den groenen heuveltop,
 Doch blijft weldra, vertragende in heur schreden,
 Besluitloos staan, en offert weer haar beden
 Gelijk voorheen, en schijnt, zich-zelv' ten spijt,
 Op nieuw geschokt door innerlijken strijd.

VI.

't Is Magdalene.

O, zij was diep gevallen!
 Beklaagt haar, maar veracht haar niet! Wij allen
 Zijn kinderen der zwakheid, en zoo licht
 Gevoelen wij, eer ons verblind gezicht
 Den afgrond ziet, die onder bloemgyrlanden,
 Waarmee hem de verraderlijke randen
 Omstrengeld zijn, de kaken openspart,
 De voeten in den valstrik reeds verward,
 En liggen wij, bedwelmd en zwijmeldronken,
 Verloren in de diepte neergezonken. —
 Het argloos hart in onbepaalden gloed,
 Ontfankelijk voor elke' indruk dien 't ontmoet,
 Gedreven door een smachtend zielsverlangen,
 Dat rondgrijpt, en daar 't voedsel moet ontvangen,
 Zich blindelings aan 't eerste voorwerp hecht,
 Vreemd aan de list der slange, maar oprecht
 Gelijk de duif, vol onvervulbre wenschen
 En droomen, met ons-zelfen en de menschen
 Nog onbekend, onze eigen onderdaan,
 Een mastloos scheepje' op 's levens oceaan,
 Nog onbewust van storm en onweersvlagen, —
 Zoo treden wij in d'opgang onzer dagen
 De waereld in! O wel ons, zoo ons dan
 Die Loots geleidt, die enkel leiden kan,
 En wij, ontsnapt aan de ongená der baren,

Na kalme jeugd de haven binnen varen.
 Maar weinige, ach! weerstaan de macht van 't Kwaad,
 Indien het hun in 't liefelijk gewaad
 Bejegt, dat voor die het tot zich trekken
 En kluistren wil, den kanker moet bedekken,
 Die 't rusteloos de doodsche borst doorknaagt,
 En rozen in de blonde lokken draagt.
 Hoe weinig', die, door zoeten waan bedrogen,
 Te wreed verleid, zich voor de zonde bogen,
 Bezitten moed en kracht, om uit hun val
 Weer op te staan. Zij weten 't, gif en gal
 Is in den kelk die reeds hun lippen schroeide,
 Toch drinken zij hem raadloos leég, als vloeide
 De Lethe in 't eind hun tegen in 't venijn.
 Is de eerste stap getreden, ach! dan zijn
 Al de andren schier onmijdbaar. Wèl ontdekken
 Zij huiverend het dreigend samentrekken
 Der zwarte nacht, die telkens tastbrer wordt,
 Wèl hooren zij 't, hoe dicht de stormwind snort,
 Wèl zien zij 't pad al eng en enger slingren,
 Wèl voelen zij, hoe hun bebloede vingren
 Rondtasten in een doornenwoestenij:
 Het wangediert' kruipt sissende aan hun zij',
 Zij hooren 't. . . . Nog twee schreên — zij zijn verloren,
 Een wis verderf is eeuwig hun beschoren,
 Zij weten het! Maar — wat te doen? „Ach, keer!”
 Zoo fluistert hun goede Engel: „Ach, keer weer!
 „Een uur nog, en uw redding is verstreken!”
 Maar — valsche schaamte en wroegende onrust spreken
 Nog luider: „„Hoe? terug? in 't hoongeschal
 „„Der waereld, die u niet gelooven zal?
 „„Die met uw rouw zal spotten, u verstooten. . . .
 „„Neen, 't is te laat! uw pad is afgesloten!”” —
 „„„Vooruit dus!”””” krijst de wanhoop. Nog één tred,
 En 't is gedaan, — zoo niet de Hemel redt.
 Hallelujah! dáarhene hart en armen!
 Gods naam is Liefde en eindloos Gods erbarmen!

VII.

Zoo ging het Magdalena!

In haar jeugd,

(Oasis, waar de lentezon der vreugd
 Ons onbewolkt en blijd mag tegengloeien,
 En overal gebloemte doet ontbloeien,
 Waarin de ziel een reine weelde schept,
 Hoe spoedig 't ook het hoofd neigt en verlept!)
 Voor dat zij nog de grootheid kon beseffen
 Des slags, die haar de teedre kruin kwam treffen,
 En die zoo groot een invloed had op 't lot,
 Dat haar nog stond te wachten, had haar God
 Het minnend paar der ouderen ontogen.
 Toen weende zij, omdat ze in andrer oogen
 De tranen zag, maar weinig kon zij toen
 Nog de oorzaak van dier drøefenis bevroèn:
 Toen wist zij 't niet, dat aan heur zwakke vingren
 Een staf ontviel, en hoe de storm haar slingren
 En schokken zou op 't kronklend levenspad,
 Waarop zij nu heur gids verloren had,
 En, van nu aan, zoowel bij onweerwinden
 Als zonnelicht, den weg alléén moest vinden.

VIII.

Maria's jeugd vloot snel en stil voorbij;
 En weldra blonk ze in Isrèls maagdenrij
 Verblindend uit, met al die rijke schoonheid,
 Die 't Oosten in zijn dochteren ten toon spreidt.
 't Verbijsterd oog zag haar en niets dan haar,
 Te midden der jonkvrouwelijke schaar,
 Wier sterrenglans, hoe helder hij mocht schijnen,
 Bij 't flonkren van heur maanlicht weg moest kwijnen.
 't Was heerlijk, haar te aanschouwen in de pracht,
 Haar door Natuur als schatting aangebracht:
 Dat voorhoofd, blank als 't mollig dons der pluimen,
 Waarmee de zwaan het golfjen brengt aan 't schuimen,
 En ongekreukt als 't gindsche lelieblad,
 Nog niet ontrust door wind of regenspat;
 Dat groot blauw oog, die spiegel van de heemlen,
 Die steeds (ten zij hem 't wolkjen mocht omweemlen
 Der deerenis met 's naasten tegenspoed,)
 Vol luister glanste en afstak bij den gloed
 Van 't zacht gelaat, als 't tintlend morgendropjen

Op 't lieflijk rood van 't zijden rozenknopjen;
 Dat lipsatijn, gekleurd door liefde en jeugd,
 Waar reine weelde op ademde, en de vreugd
 Op luchte wiek de lachjens rond deed spelen;
 Die trekken, die van veinzen of verheelen
 Niets wisten, maar waarop de zielevreë
 Lag weergekaatst, die zacht hen blozen deë;
 Die lokken, blond gelijk de zonnestrallen,
 Die ze op den berg van Saphet neër zag dalen,
 En ongesnoerd haar langs d'albaste hals
 Afkronkelend naar 't zwellend boezemmasch,
 Als golfjens, die, verguld door de uchtendglansen,
 Van 's heuvels top in bochten neder dansen;
 Die ranke leest, die houding, en die tred,
 Die 't gras nauw boog op 't groenend veldkarpet: —
 't Was al zóo schoon, dat wie haar ook ontmoette,
 Met heel die liefde en eerbied haar begroette,
 Die 't hart voor iets dat reiner is dan de aard,
 Dat behoort aan de hemelen, ontwaart!

IX.

Een waarheid is 't, die droevig is, dat bloemen,
 Die 't allermest op schoonheid mogen roemen,
 Vaak 't allermest de woede van d'orkaan
 En 't knagen van den wreeden worm ontgaan:
 De wandlaar die bij 't glore van den uchtend
 De lelie zag, die, geen gevaren duchtend,
 Met door den dauw bepaereld kelkfluweel,
 In rijke pracht zich wiegelde op heur steel,
 Kan, als hij keert bij 't vallend avondgrauwen,
 Ter nauwernood zijn zoekend oog vertrouwen,
 Wanneer hij ziet hoe zij 't geknakte hoofd
 Ter neder buigt, van allen glans beroofd:
 Ware ooit bij hem, die in heur schoon voor dezen
 Maria zag, het denkbeeld opgerezend,
 Dat eens gewis de ontheistrende aâm van 't Kwaad
 Haar lentes blos zou vagen van 't gelaat,
 Dat enkel deugd en reinheid liet ontdekken?
 Dat eens de schuld den luister van die trekken
 Benevelen en de adder van de smart

De kalmte zou vernielen in dat hart?
 Ja, dat zoo lief een wezen, bij wier naadren
 Hij 't bruisend bloed ontvlammen voelde in de aadren,
 Voor d'enklen lonk van wier blauw oog zijn borst
 Den diadeem versmaad had van een Vorst,
 Voor wier bezit hij duizend legerbenden,
 Zelfs wapenloos, zou vallen in de lenden,
 En blij te moe zou sterven, als heur mond
 Een kus hem schonk in d'allerjongsten stond, —
 Hem immermeer als priesteres der zonde
 Verachting, ja versmading baren konde?
 Eer werd de duif veranderd in den gier!
 Eer 't schuldloos lam in 't moordend panterdier!
 En wie het hem voorspeld had in die dagen,
 Hij had de straf eens lasteraars gedragen,
 Die in het slijk van zondige eigenbaat,
 Van wangunst, nijd en bittren menschenhaat,
 Wier duivlenstem verpestend zich doet hooren,
 't Geloof aan deugd en onschuld heeft verloren.

X.

Maria minde (en waande, zij ook werd
 Terug bemind) met al den gloed, dien 't hart,
 Waarvoor de roos der Jonkheid nog mag bloeien,
 Zijn diepsten plooi bezielend voelt doorgloeien.
 Zij minde — en o, zoo ooit in menschenziel
 Een straal van uit des Hoogsten lichtstroom viel,
 Zoo in een borst, gevormd uit sterflijke aarde
 Ooit diep gevoel een reine liefde baarde,
 Een hemelmin, waarop geen lager tocht,
 Geen zinlijkheid, één vlekjen werpen mocht,
 De hare was 't! En zoo al iets, dat zonde
 Te noemen waar' die liefde ontsieren konde
 Voor 't Godlijk oog, 't was niet dat zij te groot,
 Te warm was, om een wezen dat den dood
 Zijn naam ontleende en eens tot stof zou keeren,
 Gewijd te zijn: want is 't gebod des Heeren
 Niet liefde? ziet het minnend Englenheir
 Niet juichende op een minnend harte neer?
 En is datgeen, wat zulk een hart doet zwoegen,

Geen zuster van hun zalig zielsgenoegen?
 Maar 't was, dat zij een sterflijk schepsel méér
 Beminde dan heur Schepper en heur Heer!
 Want moet niet ál ons denken en gevoelen,
 Zoo 't meer wil zijn dan niet-geheiligd woelen,
 Wegvloeien in de liefde voor Diengeen,
 Die Liefde heet door alle de eeuwigheên:
 Als stroomen, die, wat loop ze mogen kiezen,
 Zich allen in de groote zee verliezen?

XI.

Hoe zoet vloot toen Maria's lentetijd,
 Die, enkel aan heur liefde toegewijd,
 Voor haar niet meer een toekomst en verleden
 Bezat; maar tot één, schijnbaar eindloos, Heden
 Te samensmolt! Geen nieuwe morgenstond,
 Waarop ze zich niet méér gezegend vond;
 Geen uur, dat niet van nieuw genot heur boezem
 Deed slaan, zooals 't van nieuwe myrthenbloesem
 Heur blonde lok deed schitteren. Dees aard
 Was in haar oog een schoone bloemenggaard,
 Een Paradijs, waar 't eeuwig bloeiend blijven,
 Waar nooit haar 't zwaard eens Cherubs uit zou drijven!
 Haar was die eerste en zoetste poëzy
 Des harten, die te recht een harmony
 Te noemen is van reine Hemelgeesten
 En Menschen; doch die meest en bij de meesten
 Te vroeg helaas! en spooreloos verdween. —
 De kleinste knop, die opwies voor heur schreên,
 Scheen haar een roos van Saron; 't flauwste zuchtjen
 Des koelen winds was haar een lenteluchtjen,
 Uit balsemgeur geschapen; iedre ster
 Aan 't luchttapeet, hoe scheemrend ook en verr',
 Was haar een zon, die duizende van stralen
 Zachtkoesterend op haar ter neer deed dalen: —
 Haar blonk natuur in al die tooverpracht,
 Die dus slechts éens op aard ons tegenlacht,
 Dewijl 't geluk waar 't schuldloos hart van blaakte,
 Toen 't, jong en frisch, de zoete lente smaakte,
 Zoo 't eens verging, nooit weerkeert of herleeft,

Wat later ook de zomer heilrijks geeft.
 't Was dat geluk, dat gloeiend haar vervulde
 En overstroomde en 't al in glansen hulde,
 En 't menschedom haar gelijk één huisgezin
 Begroeten deed, vol trouwe broedermin,
 Der boosheid vreemd en rein gelijk de schepping,
 Waar ze overal de onzichtbre vleugelklepping
 Van Englen hoorde. Éen vurige orgeltoon,
 Éen harpzang was haar leven, diep en schoon,
 Waar vreugde in ruischte en dien geen jammerklachte,
 Geen wanklank brak. Heur ziel was één gedachte,
 En dat was — Hij! Hij, die die ziel bezat,
 Hij, dien zij niet beminde maar aanbad,
 Aan wien zij hing met blikken vol ontroering,
 Vol vlamme, ach! verblindende vervoering,
 Dien zij niet als een stervling haar gelijk
 Beschouwde, maar als een die in het Rijk
 Der Heemlen hoorde, en daar het Choor der Heiligen
 Verlaten had, opdat hij haar beveiligen,
 Behoeden, en op heel heur aardsche tocht
 Tot Genius en leidsman strekken mocht!
 Heur liefde was vol eerbied; maar toch bruisend,
 Gants Oostersch! Hij was 't ideaal, dat duizend
 En duizendmaal, eer zij hem had ontmoet,
 In 't kleed des slaaps aan heur verrukt gemoed
 Zich had vertoond; dat, ofze rustte of waakte,
 Van zoet verlangst haar smachtend harte blaakte,
 En nu op eens in volle werkelijkheid
 Haar zalig maakte. Een vrouw is licht misleid,
 Vooral wanneer ze, in d'eersten droom der liefde,
 Nooit ondervond hoe wreed de ervaring griede,
 Die doorne, die zich dan eerst voelen doet,
 Wanneer de roos verwelkte aan onzen voet!
 En breekt het hart niet al te graag de grenzen
 Die voor 't verstand gelooven scheidt van wenschen? —
 Maria dacht, dat ze alles wat zij zocht
 In Tubal, den geliefde, vinden mocht.
 Bij d' eersten blik had hij haar hart verworven:
 Zij was geheel zich-zelve als afgestorven,
 En leefde nu alleen en gantsch in Hem.
 Heur hart sprong op bij 't ruischen van zijn stem,

En trilde van een blij verrukken, even
 Gelijk een bloem, die, als zij 't murmlend zweven
 Des zefiers hoort, die weldra bij haar is,
 Van vreugde beeft en teedre ontroerenis.
 Zijn enkle tred deed van het reinst genoeg
 Het donzig sneeuw van haren boezem zwoegen,
 En strooide haar in gloeiend inkarnaat
 Een bos uit op 't madonnaschoon gelaat,
 En o, als zij, van de overstelping dronken
 Des harten, in zijne armen lag gezonken,
 Wanneer zij dan zijn brandende ademzucht,
 Haar zoeter dan de myrrhe- en amberlucht,
 Die 't geurig dal van En-gedi ontglippen,
 Gevoelde en aâmde en indronk, en heur lippen
 Wegsmolten in dien kus des harten, dien
 Slechts zûlk een liefde in zûlk een jeugd kon biên,
 Dan vloog heur ziel ter celle uit, en omzweefde
 Den dierbren mond, die op den hare beefde;
 Dan had de tijd, hoe snel hij vaak ontvloog,
 Geen vleuglen meer — en voor heur drijvend oog
 Was 't menschdom en de waereld om haar henen,
 (Als ware 't al te niet gegaan) verdwenen —
 Ware in zoo'n stond ook heel de splijtende aard,
 Bij vuur en vlam en dondrend wolkgevaart'
 Door d' Engel der verdelging overvallen,
 Zij had noch vuur noch donder hooren knallen,
 Maar onbewust van alles in het rond,
 Waar' ze, onontwaakt, en mond geklemd op mond,
 Aan de eigen borst stilzwijgend neergezonken,
 Van de eigen weelde en zelfbedwelming dronken,
 (O zalig lot!) in d' eigen kus gesneefd,
 En juichend der verganklijke aarde ontzweefd!

XII.

Zoo droomde ze, en de droom dien zij mocht smaken,
 Was heerlijk — maar verschriklijk zou ze ontwaken!
 Ontwaken als een wandlaar, die, geen leed
 Vermoedend, zich op 't geurig bloemtapeet,
 Maar dat een nest van slangen overdekte,
 Met blijde vreugd ter ruste nederstrekte,

Doch eensklaps uit zijn slaapgezicht ontwaakt,
 Een rauwen kreet van smart en afschuw slaakt,
 Als hij gevoelt hoe hem de afschuwlijke addren
 't Misverfd gelaat met bijtend gif bezwaddren,
 En sijffelend en van zijn bloed bemorscht,
 Rondwroeten in zijn opereten borst! —
 Had ze uit heur hand een wolvenwelp gevoedsterd,
 Een tijger in heur minnende' arm gekoesterd,
 Het wangedrocht, in weerspraak met zijn aart,
 Had mogelijk uit deernis haar gespaard,
 Had mooglijk, voor heur liefdrijkheid bezwaken,
 Den steenklomp voor zijn harte voelen breken,
 Ja, diep vermurwd van teedre aandoenlijkheid,
 Licht tranen van erkentenis geschreid —
 Maar nu — beklag de onnoozele verblinde! —
 Het was helaas! een mēnsch dien zij beminde,
 En die-allēen is tot een gruweldaad,
 Waar 't reedloos dier voor blozen zou, in staat!

O, dat er zijn, wier boezem zóo verschroeid is,
 Zóo van de vlam der duivelen doorgloeid is,
 Zóo droef misvormd, verbasterd van hun God,
 Dat ze ongeroerd, ja, met een oog vol spot,
 Dezelfde bloem, die straks nog door haar kleuren
 Verrukken mocht, den zwakken steel ontscheuren,
 En haar, vertrap en met verwelkte blaân,
 In 't slijk der aard bezoedeld doen vergaan:
 Ten loon dat ze al haar geur hun toe deed zweven,
 En hun in 't eind geen zoeter had te geven!
 Dat ooit een man koelbloedig de eigen Maagd,
 Wier zoete lach hem eenmaal heeft behaagd,
 Wier schoon hem eens deed blaken van verlangen,
 Wier arm hem eens aan 't argloos hart mocht prangen,
 In wier blauw oog hij eens een hemel las,
 Wier boezemdons zijn hoofd ten peluw was,
 Wier lipkoraal zijn Judaslippen drukten,
 Wier kussen hem vervoerden en verrukten,
 Ja, die in 't eind voor zijn gevele te zwak,
 Te zwak voor 't vuur dat hij in haar ontstak,
 Zich 't hoogste goed ten offer af liet nemen,
 Dat immer haar de waereld kon ontvreemen —

Dat hij die Maagd, wier liefdedrift zoo groot,
 Zoo eindloos was, wreedaardig van zich stoot,
 In schande schopt, het hart vaneen kan scheuren,
 In raadloosheid en zielsangst weg doet treuren,
 En, met een mond waarom een glimlach zweeft,
 Aan 't hoongekrijsch der menigte overgeeft, —
 Dit denkbeeld kan van woede mij doen blaken,
 En zou bijna mij menschenhater maken!
 Want o, 't geldt hier geen lichaam, dat, ontstaan
 Uit sterflijk stof, tot stof weer zal vergaan,
 Neen, meer! een ziel, een onvergankelijk wezen
 Staat hier op 't spel! een ziel, die licht na dezen
 't Hozanna had gejubeld voor Gods troon,
 Maar ach! die nu misschien een jubeltoon
 Der Hel ontlokt, als zij, door smart krankzinnig,
 Die Godheid vloekt, wier liefde ze eens zoo innig
 Heeft opgezocht, den Hemel schendt en smaadt,
 Zich zinneloos den daemon van het kwaad
 Ten offer geeft, en licht, voor God verloren,
 Voor de Eeuwigheid der Helle toe zal hooren!
 O, denk hieraan, wellustling! die den gloed
 Der vuigste tocht in 't zengend harte voedt!
 O, denk hieraan, en, durft gij 't, werp uw strikken
 Dan loerende uit, en koop voor oogenblikken
 Van wuft genot, dat als het schuim der zee
 In damp verstuift, een eindloos boezemwee! —
 Maar weet, dat eens een morgen aan zal lichten,
 Waarop de Heer u van Zijn troon zal richten,
 En dat dan zij, wier liefde gij verriedt,
 Die ge in den poel des diepsten jammers stiet,
 Wraakeischend voor Tien zetel nederbuigen,
 En tégen u in 't oordeel zal getuigen!

XIII.

Maria dwaalde — en schriklijk! — Zij bedroog
 Zich in den man, dien zij aanbad: — hij loog,
 Hij veinsde als een Iscariot; hij huichelde
 Een liefde voor, die haar het hart beguichelde,
 Een liefde, rein en zuiver als de gloed,
 Hâar levende in het onbevlekt gemoed;

Maar ach! het was dat bijna geestlijk minnen,
 Dat lieven niet, dat voor de macht der zinnen
 Te groot — te rein — te ontstoflijk is, dat gloeit,
 Maar niet verzengt — dat tintelt, niet verschroeit,
 Dat ziel en ziel, in hemelsch vreugdgenieten,
 Verzelvigd en ondeelbaar saam doet vlieten,
 Gelijk op 't Godgeheiligd reukaltaar
 Twee vlammen zich versmelten in elkaâr,
 En tot één vlam onscheidbaar saamgevlogen,
 Haar wierookgeur doen stijgen naar den hoogen!
 Neen, 't was een grove, een lage zinlijkheid,
 Wier hette door zijn aadren was verspreid,
 't Was waereldsch, 't was verderflijk, zondig blaken,
 Dat van zijn hart één lavakolk moest maken,
 Dat nerve en pees doorschokte en hem de borst
 Verteerde van ongoddelijke dorst,
 Wier felle koorts door heel zijn lichaam trilde,
 En lessching zocht, het kostte wat het wilde!
 Een honger was 't, die voedsel hebben moest,
 Al wierd dan ook heel de offerand verwoest;
 Een vuurvlam, die, al zou zij 't heil verslinden
 Van duizenden, verzadiging moest vinden.
 De Wellust was 't, die met heur almacht hem
 Vermeesterd had; op wier sireenenstem
 Het fluisteren van 't onderdrukt geweten
 Reeds lang verstomde en zorgloos werd vergeten.
 Reeds lang had hij in heur vergiftigde asch
 De toorts gedooft die eens zijn baken was;
 De laatste deugd, die op de wiek der beden
 Hem nog omgaf, verworpen en vertreden,
 Den laatsten band, die hem aan de Engleschaar
 Vereenigde, gereten van elkaâr
 Den outergloed ter eer der helle ontstoken,
 En met den Heer voor de eeuwigheid gebroken! —

XIV.

Reeds menig eene in 's levens morgenstond
 Was 't honigzoet van zijn fluweelen mond
 In gif verkeerd, dat heel heur hart beroerde,
 Tot zielsangst haar en razernij vervoerde,

Heur levenskelk verpestte en haar in 't end
 Bezwijken deed in wanhoop en ellend:
 Een duif gelijk, door 't haviksjong gegrepen,
 En in zijn klauw verpletterd saamgenepen! —
 Maar nimmer nog had ooit een vrouw of maagd
 Zoo zeer als nu zijn vuigen lust behaagd,
 Nooit deed een vlam zijn tijgreningewanden
 Zoo hevig en met zulk een gloeiing branden!
 Wat hij volbracht en waar hij ook verscheen,
 Maria's beeld zweefde altijd om hem heen:
 Het was of juist heur zuivre schuldloosheid
 Een prikkeling te meer was voor zijn boosheid,
 In plaats van die te ontzenuwen en hem
 Het hart in 't end te ontsluiten voor Gods stem!
 In plaats van hem de tranen der bekeering
 Te ontpersen, en in siddrende vereering
 Met dit gebed te buigen voor haar voet:
 „Gij, die 't berouw voor 't eerst mij kennen doet,
 „O Engelin! kniel gij, — want God vergunt het
 „Mij, zondaar, niet! maar gij vermoogt en kunt het! —
 „Kniel gij ter neêr, en smeeek en bid voor mij,
 „Dat Hij mij sterke en mij genadig zij!”
 Helaas, de deugd had hier heur kracht verloren!
 Met vonklend oog had Tubal 't zich gezworen,
 (De hemel ijsde op 't hooren van dien eed,
 En hulde zich het aanschijn in een kleed
 Van wolken) dat wat ook de prijs moest wezen,
 Eer weêr de maan ten tweeden maal verrezen,
 Heur hoornen zou doen flikkeren omhoog,
 Zijn brandend hart tot aan den laatsten toog
 Den beker van heur schoonheid leeg zou zwelgen,
 Ook dan nog zelfs al moest het haar verdelgen!
 De vogel, door 't verleidelijk gefluit
 Begoocheld, zweefde op 't overdekkend kruid:
 Een wonder moest tot zijn behoud geschieden,
 Of nimmermeer zou hij de strik ontvlieden!

XV.

Met vasten blik had Tubal 't hart doorgrond
 Van Magdaleen, bij dag en avondstond

't Geheimst gevoel, haar stroomende door de âren,
 Heur inborst en gedachten als de blâren
 Eens open boeks doorlezen, als een bron
 Gepeild! ja, zich allengs gewend, de zon
 Der onschuld, die, haar tooiend met heur stralen,
 Hem eerst verblindde en 't ooglid neêr deed dalen,
 Met open oog en rustig aan te zien:
 Gelijk een jonge, onkundige arend, dien
 De middaggloed eerst duizlend rugwaart wijken,
 En siddrend in zijn rotskrocht neêr doet strijken,
 Maar die welhaast in onbetoombre vaart
 Omhoog stijgt en den dag in 't aanschijn staart! —
 Hij huppelde als haar schaduw naast haar schreden,
 Haar kluisterend door al die kleinigheden,
 Die 't vrouwenhart vaak meer op prijs stelt dan
 Al 't geen waar liefst de ruwheid van den man
 De oprechtheid van zijn liefde uit wil doen blijken:
 Daad, strijd en wonde, ontbeeren en bezwijken!
 De kleinste wensch, dien zij zich-zelf nog niet
 Bekennen dorst, werd door zijn list bespied
 En gants vervuld. Wat denkbeeld zij mocht voeden,
 Nog ongeuit wist hij het te vermoeden,
 Te raden en ten wedergalm te zijn:
 Was niet heur ziel doorzichtig kristallijn,
 Dat zelfs ook niet één schuilhoek kon of wilde
 Bedekken, en in zoete tonen trilde
 Bij iedren toets, gelijk de windharp doet,
 Zoo dikwerf haar het zwerwend koeltje' ontmoet?
 Zoo zeer wist zelf de huichelende Booze
 Zijn gruwlijk doel voor de ondervindingloze
 Beminnende te omsluieren, dat hij
 Zich niet ontzag.... te bidden aan haar zij!
 Te bidden! met den Hemel in zijn oogen,
 De Hel in 't hart! De wolf bij 't lam gebogen!
 De Démon naast een Engelin geknield!....
 O, dat Gods vuist de bliksemvlam weêrhiel!
 Dat niet het zwerk zijn donders los liet breken,
 Om de eere des getergden Gods te wreken!....
 Ja, waarheid is 't, ontzetbre waarheid: ducht
 Onmenschlijkheid van de ijzren Woekerzucht,
 Vervolging van door valschen Nijd verblinden,

Ontveinsd Verraad van huichelende vrienden,
 Godslastring van den wilden Renegaat,
 Roof van den Dief, en sluikmoord van den Haat,
 Maar van den Slaaf der Wellust — alles samen!....
 Zijn logenbeê spreekt luide God het Amen,
 Terwijl zijn blik een prooi belonkt: — hij hakt
 Den boomstam om zijn vruchten neêr, en knakt,
 Den gantschen struik om éenen knop, — zijn kennis
 Is boosheid, en zijn willen — heiligschennis; —
 De tranen die de lijdende Armoê schreit,
 Zijn prikkels voor zijn woeste zinlijkheid; —
 Hij wil, hij zoekt, hij mint niets — dan zich-zelven!
 Hij schandvlekt de gewijde tempelwelden,
 Waar hij zijn buit psalmzingende bejaagt;
 De Godsdienst is de mantel dien hij draagt
 Om de onschuld in zijn plooiën te verstikken;
 Geen Seraf-zelf zoû hem terug doen schrikken:
 Hij zoû zijn God verkoopen, en de zon
 Uitblusschen, zoo 't zijn hartstocht stillen kon; —
 Een boetedoende in 't midden van heur bidden,
 Een vrouwenlijk, ontvlamt zijn lust! ja, midden
 In d' ondergang der schepping zoû zijn hand
 Nog grijpen naar een stervende offerand!....
 Wat zou, als hij met bazilikenoogen
 Haar val beloert, de Onnoozelheid vermogen?....
 Wat de arme Wees, wier argeloze ziel
 Slechts Liefde was?.... Helaas! Maria — viel!

XVI.

Hoe schilder ik de wroeging van 't geweten,
 De smarten die heur boezem openreten,
 De schaamte, schande en wanhoop, die 't azuur
 Dier oogen doofde in tranen, heet als vuur!
 Hoe d' oorlog in heur ziel, toen zij ontwaakte
 Van uit den roes die haar rampzalig maakte,
 En ze al haar schuld verpletterd overzag!
 Daar stond ze nu, een zondares! Daar lag
 Heur heil, heur rust, ja heel dat lachend Eden,
 Dat gistren nog het hare was, vertreden!
 Zij durfde God niet bidden: keerde Hij

Niet toornig van een wezen zoo als zij
 Het aanschijn af? — En wat kon zij verwachten
 Op aard, waar nu de braven haar verachtten?
 Wat restte haar?.... ach, een vergeten graf!....
 Maar hoe — de man, wien ze alles, álles gaf,
 Haar liefde en eer, haar toekomst en haar heden,
 Heur lichaam en heur ziele!.... Neen, nog deden
 Zich stralen zien van zoete hoop — een stem
 Vol hemeltroost sprak luide: „Bouw op hem!”
 Ja! aan zijn borst, zijn minnend hart gevlogen,
 En balsem van zijn lippen ingezogen!
 Hij zou hare eer herstellen, hij der Gá
 Wat hij der Maagd ontnam, vergoeden! Dra
 Zou de echtknoop hen voor 't oog der aard verbinden.
 Hun bede zou de weg ten hemel vinden,
 En licht dat God voor lange jaren rouw
 Een oogenblik van schuld vergeven zou!....
 Hoe snelde zij in weemoedvol verlangen
 Naar Tubal, om.... den laatsten slag te ontvangen!
 God! Droomde zij? of maakte een schrikgeest haar
 Krankzinnig? Ja, zij droomde!.... 't was niet waar,
 't Was zinbedrog!.... die zielbevroezende oogen,
 Die lippen, door een valschen lach bewogen,
 Die spot, die haar dat aanschijn lezen deed,
 Die taal van ijs, die door heur boezem sneed....
 Neen, 't was slechts waan, hetgeen zij dacht te hooren:
 „Onnoozel kind, ik kende u nooit te voren!”
 Zoo sprak hij niet! dat had een logengeest
 Gefluisterd — of, 't was enkel scherts geweest:
 Een wreede scherts, die haar het hart deed bloeden!....
 Maar toch, — een bang, een huiverend vermoeden
 Der waarheid vloog gelijk een gloeiend erts
 Haar door de ziel.... zóo vreeslijk is geen scherts,
 Zóo lang niet! God.... kon 't mogelijk zijn? beminde
 Hij haar niet meer? verstiet hij haar?.... de ontzinde
 Omhelsde, omklemde als in vertwijfeling
 En snikkende zijn kniën, waarze aan hing
 Als klimop dat met sidderende ranken
 Een marmren muur omslingert. Enkel klanken,
 Geen woorden, geen gedachten had ze meer:
 Bewusteloos zeeg ze aan zijn voeten neêr....

Toen ze eindlijk aan zich-zelve werd hergeven,
Lag ze aan zijn deur: hij had haar uitgedreven!

XVII.

Hoe ze als bedwelmd haar woning wedervond,
Wat haar weervoer na dien ontzetbren stond,
Zij wist het niet: en al wat zij gevoelde
Was blaakrend vuur dat door heur aadren woelde
Als lavagloed: 't was 't branden van de toorts
Der ijlende, vernietigende koorts,
Die moordend heur geschokte levenskrachten
Verknaagde en haar op 't ziekbed deed versmachten.
Obaddon ¹⁾ scheen, door deernis aangedaan,
De vleuglen reeds klapwiekende uit te slaan,
Om door den dood heur lijdensboei te breken;
God wilde 't niet: gevaar en krankte weken.
Ze ontwaakte als uit een bangen slaap: was daar
Een enkele dag vervlogen of een jaar?
Wat zeide dit: zij wist genoeg: zij leefde!
Een leven, ach! waarop de schande kleefde,
En dat, doorstroomd van eindeloze pijn,
Niets anders dan een trage dood zou zijn!
Eerst kwijnde zij de langzaam slepende uren
Half suffend door, begraven door de muren
Van 't eng vertrek; slechts sprekende in een traan,
Greep haar een diep, stilzwijgend jammer aan.
De werveldans der foltrende gedachten
Groeide echter aan bij 't groeien van heur krachten —
Zij dorst geen blik naar buiten slaan, veel min
In de armen van een vroegere vriendin
Die zoete troost der droefenis genieten,
Die 't hart doordauwt, wanneer 't zich uit mag gieten.
Ach! was 't niet, of ze in aller oogen las
(In vreemder zelfs!) hoe zij gevallen was?
Ach! zou 't gelaat der knapen niet verduistren
Wáar zij verscheen? Zag ze uit, zij hoorde fluistren,
En dat gold háar: zij hoorde 't nacht en dag
Die hoonlach, die op aller lippen lag,
Gold enkel haar — wierd zelfs niet in haar droomen
Het schateren der spotternij vernomen?

¹⁾ De Engel des Doods.

Zou alles niet bewust zijn van haar schand?
 Haar dacht, zij zag heur toegestoken hand
 Versmaad; zij zag, van eerbare schaamte blozend.
 Heur speelnoots haar ontwijken; zelfs het kozend,
 Aanvallig wicht, dat ieder kusjens bood,
 Háár stug ontvliên, om in den moederschoot
 't Verschrikt gelaat te bergen. Zou daar buiten
 Natuur haar nog heur heiligdom ontsluiten,
 Gelijk weleer? Zou ieder windtjen niet
 Een stemme van omhoog zijn? iedre vliet
 In 't golfgezucht haar niet heur schuld verwijten?
 De doren niet heur vinger openrijten?
 De ontstelde roos niet zonder geur en glans
 Ontblâren in den pas gevlochten krans?
 En kón zij hem vergeten, den verrader!
 Maar ach! niet één was aan heur harte nader:
 Het was zijn beeld, dat iedren morgenstond,
 Dat iedren nacht, bij 't slaaploos leger stond:
 Wat haar verliet, dat wou haar niet verlaten!
 Zij bad om haat, toch kón zij hem niet haten!
 Toch moest zij hem beminnen met dien gloed,
 Die, hooploos, met de wanhoop-zelf zich voedt,
 Dien 't offer wel kan vloeken, niet verzaken,
 Die 't schuldig, dood, of zinneloos moet maken!

Waartoe nog meer? een rustloos jaar verstreek:
 Heur ziel was krank; de kuische schaamte week,
 De moed verrees; helaas! de moed der zonde!
 Zij zocht wat zij bij één niet vinden konde
 Bij velen thans, en dronk den zwijmelwijn
 Begeerig in Ach, droevig zou het zijn,
 Om stap voor stap de treden op te tellen,
 Die haar al ver en verder deden snellen
 Op 't pad des kwaads: Wee, driemaal wee het hart,
 Dat de onschuld eens verloren heeft! Wel werd
 Nog soms een stem uit beter tijd vernomen,
 Maar — 't was te laat; nu moest ze medestroomen,
 Naar willekeur der draaikolk, in wier schoot
 Zij afsprong en geen stroohalm redding bood!
 Zoo viel zij dan al dieper, tot ze in 't ende,
 Geheel verblind en dronken door de ellende,

Door raadloosheid gedreven, in het slijk
Der ontucht zonk, versmolten sneeuw gelijk.

XVIII.

Zóo rolden haar bewolkte levensdagen
Bedwelmend voort, als door een storm gedragen,
Toen — plotsling eens in 't zwijgend uur der nacht
Een droombeeld voor haar sponde werd gebracht,
Dat, hoe zij 't in verstrooiing bannen wilde,
Gedurig voor heur scheemrende oogen trilde:
Nauw viel zij in een lichte sluimring neêr,
Of 't keerde altijd en onveranderd weer;
't Doorschokte op eens geheel heur innigst wezen:
Zij was als een, die, in zijn slaap verzezen,
Op eens gewekt, zich op een doodenveld
Bevindende, verbaasd staat en ontsteld.
En wel mocht zij 't! — zij voelde 't, zúlke droomen
Zijn stralen Gods die uit den Hemel komen:
Haar dacht, zij zat, in schaduw van 't geboomt'.
Aan d' oever van een beekjen, dat, omzoomd
Met frisch gebloemt', waarop de dauwdrop vonkelde,
Met hupplend golfje 'een bergvallei doorkronkelde
Het was een lieve, een heldre dageraad:
De morgen had het blozende gelaat
Omhoog gebeurd, en deed nu de oostertransen
Van purpergloed en gouden vlammen glansen.
Een geurenwalm doorademde het dal,
En lieflijk klonk het murmlend lofgeschal
Der vooglen uit het nauwlijks ritslend lover
Als harpmuziek de stille velden over.
Maria's geest herriep zich keer bij keer
De dagen van het weggevloôn weleer,
En zocht het zich te erinnren, of voordezen
Dees streek door haar bezocht had kunnen wezen,
Gelijk het flauw haar toescheen: en indien
Dit waarheid was, wannéer dan en met wien?
Maar 't was vergeefs: hoe vaak zij ook mocht gissen,
Op iedre vraag bleef zij het antwoord missen.
Zoodat ze in 't eind, vermoeid en onvoldaan,
Heur twijfling moest beschouwen als een waan,
Die mogelijk uit de overeenkomst vloeide

Van 't lieflijk dal, dat thans haar zinnen boeide,
 Met eenig oord, waar ze in heur vroege jeugd
 Misschien zich met de vlinders had verheugd,
 Op 't moschbed naast de rozen had geslapen,
 Of speelde met de zilverwitte schapen.

En zie op eens — daar ruischte 't bloemenbed,
 Daar kraakte in 't loof een naderende tred,
 En, 't blijd gelaat met vuurgloed overtogen,
 Stond Tubal-zelf, de dierbre, voor haar oogen.
 Zij rees, zij sprong, zij prangde hem aan 't hart
 Met naamloos zoete, onstuime liefdesmart.
 „Kom, lieve bruid!” zoo scheen het aan zijn lippen
 Als 't fluistren van den nachtegaal te ontglippen:
 „Kom, volg mij! 'k weet een zoete rozengard:
 „Bloeit ergens een Elysium op aard,
 „Zoo is het dáar: de zaligste aller nachten,
 „Het bruiloftsfeest, de huwlijkspriester wachten!”
 Zij volgde hem; intusschen scheen het haar,
 Of stap voor stap de hemel minder klaar,
 't Verdunnende gebloemde minder geurig,
 't Verengend pad al minder duizendkleurig,
 En scherper werd; een koude huivering
 Beving haar: maar al 't antwoord dat ze ontving
 Was slechts een lach, zoo vreemd als nooit voordezen
 Haar 't oog van den geliefde had doen lezen.
 't Werd nacht: een storm brak buldrend los, de gloed
 Des bliksems blauwde aan 't huilend zwerk. Heur voet
 Stiet zich op doorne en steengruis wond bij wonden:
 Een vreeslijke angst bekleemde haar. Nu stonden
 Zij eensklaps voor een steilen afgrond, waar
 Een doodsche sleep van schimmen 't vleugelpaar
 Al krijschend klepte in woesten dans. Zij wilde
 Zich werpen aan haar bruiigoms hart: daar tilde
 Een Démon, in wiens vlammenschietend oog
 Zij gillend hém herkende, haar omhoog,
 En stootte haar luid schaatrend naar beneden....
 Hoe kneusde zij de téere maagdenleden
 In 't wervlen van dien duizelenden val!
 Toen klotste en bruischte een woedend stroomgeschal
 Haar tegen, en op eens lag ze in de golven

Der kille zee tot boven 't hoofd bedolven.
 Zij snikte naar een enklen ademtocht;
 Maar hoe de vloed haar te overstelpen zocht,
 Toch kon hij haar niet dooden. — Voortgedreven
 Van golf tot golf, was 't of zij heel een leven
 Gezweefd had in dien schrikbren toestand — toen
 Een klank als van een schelle krijgsklaroen,
 Gemengeld met een klaterenden donder,
 Heel 't afgronddiep deed siddren; en o wonder!
 De zee zonk weg: Maria stond op 't droog'.
 Hèt looden zwerk scheurde op, en van omhoog
 Begroette haar de zoete stralenregen
 Der lentezon; een reukwolk woei haar tegen,
 En sneeuwwit hief op 't plekjen waar zij stond,
 Een leliekelk zich wieglend uit den grond.
 Verbaasd, verrukt, tot schreiens toe bewogen,
 Sloeg nu de Maagd de half nog scheemrende oogen
 Erkentlijk op — en zie! in hemelsch licht
 Blonk daar een zacht, verheven aangezicht
 Haar toe, als dat zooals we ons Englen droomen,
 Maar schooner nog en heilger en volkomen,
 Zoo als geene Aard zich denken kan: een krans
 Van licht bescheen met onbeschrijfren glans
 Die zalige en zoo zaligende trekken,
 Waarin heur oog de heemlen dacht te ontdekken.
 De Godmensch (want dät moest hij wezen, zoo 't
 God-zelf niet was!) hief zeegnend d'arm, en bood
 Haar liefdevol de hand aan: nauw beroerde
 De hare die, of 't was haar, als ontvoerde,
 Zij wist niet hoe, een bovenaardsche macht
 Haar d'afgrond: in een nooit aanschouwde pracht
 Stond zij omringd van groene hemelpalmen,
 Door Cherubiem en hosiannagalmen
 Omwandeld en omwierookt; een gebruisch
 Van duizende bazuinen en 't gezuis
 Eens heilswinds, die Gods naadring kenbaar maakte,
 Bedwelmdde en overstelpte haar . . . ze ontwaakte.

XIX.

Die droom had haar op eens de schel ontrukkt:
 Zij keerde tot zich-zelve, maar gedrukt,

Verbrijzeld door 't bewustzijn van haar zonden,
 Die doodsch en naakt en dreigend voor haar stonden.
 Zij scheurde zich uit d'arm der ontucht vrij,
 Ontvlood ontzet haar dolle priestrenrij,
 En dwaalde door de ineengegroeide boomen
 In 't dichtst van 't woud, of langs de verste zoomen
 Van 't eenzaam meir, geheele dagen rond,
 Al boetende en schreiende. Haar vond
 De middernacht steeds slaaploos, in gebeden
 Verzonken, op de kniën neergegleden.
 Dan smeekte zij den Hemel, dat Hij toch,
 Indien haar droom geen ijdel zinsbedrog
 Geweest was, haar mocht voeren aan de voeten
 Diens Heiligen, dien ze als Redder zou begroeten,
 Maar dien zij, ach! niet kende. — En bleef heur beë
 Tot heden ook nog onvervuld, een vree
 Der Hemelen, een zoete troostdauw, daalde
 Haar steeds in 't hart dat ruimer ademhaalde. —
 Zoo had ze ook nu in 't lieflijk avonduur,
 Te midden van de zwiigende natuur,
 Niet ver van 't strand een heuvelkling bestegen;
 En smeekte er weër vergiffenis en zegen
 En redding uit dat levend zondengraf,
 Waarin ze kwijnde, in heete tranen af; —
 Maar, schoon de troost niet wegbleef dien ze vraagde,
 Een vroeger niet ontwaarde ontroering jaagde
 Heur boezem thans onstuimig op en neer
 Op eenmaal voer, als licht uit hooger sfeer,
 Een denkkeeld door heur ziel: niet lang te voren,
 Toen zij nog in de misdaad lag verloren,
 Was spottend van een Nazarener haar
 Gesproken, die „des waerelds Middelaar,
 „Elias-zelf, een Koning van de Joden,
 „Genoemd werd, die zieltogenden en dooden
 „Herleven deed: de golven zouden Hem
 „Gehoorzaam zijn! ja, meer! een hemelstem
 „Had Hem aan de aard (o dwazen die 't geloofden!)
 „Verkond als den Messias, den beloofden,
 „Den Zoon van God!” Almachtige, o indien
 Dat waarheid was! Ach, dat zij Hem mocht zien,
 Dien Heilprofeet, of wat Hij ook mocht wezen!

Ja, naar Hem heen! . . . en ijlings opgerezen,
 Verliet zij snel den heuvel . . . maar helaas!
 Indien Hij al kon redden, op wat plaats
 Vertoefde Hij? . . . Wie, dien zij 't durfde vragen?
 Wie die het haar zou zeggen? . . . Neergeslagen
 Versmolt ze op nieuw in droef geschrei, en bleef
 Besluitloos; maar toch trad zij voort: haar dreef
 Ze wist niet wat geheimnisvol verlangen,
 Met hoop en vrees gemengeld, dat heur wangen
 Den blos hergaf, al verder, verder voort . . .
 Reeds zwierf ze langs den groenbegaasden boord
 Van Kisonsbeek . . . de top des Hermons blauwde
 Haar tegen, en 't herlevend oosten grauwde
 Van d'eersten straal des dags, toen ze afgemat,
 Als in een droom, in Naïn binnentrad.

XX.

Daar stroomde haar, met vreeze en vreugd in de oogen,
 In druk gesprek en meer dan opgetogen,
 Een volkshoop toe: hoe greep een stem haar aan:
 „Voórwaar! een Groot Profeet is opgestaan;
 „God heeft Zijn volk met overvloed van zegen
 „Bezocht: ons licht een zaalge toekomst tegen!” —
 Maria trilde en wankelde op haar voet,
 En had schier tot de bloode vraag geen moed:
 „„Wat viel hier voor?”” — Het antwoord deed zich hooren:
 „Een Heiland heeft den zoon, den éengeboren
 „Der weduwe, uit de dooden opgewekt” . . .
 Meer hoorde, meer verstond zij niet: bedekt
 Met doodlijk bleek vloog zij vooruit . . . wie waren
 Die mannen daar, te midden van de scharen? . . .
 En dáar . . . o God! was 't waarheid? . . . Zoete schrik
 Verplette haar . . . die meer dan Englenblik,
 Dat heilgelaat, dat voorhoofd enkel stralen . . .
 Hij was het! Hij, dien ze in heur droom zag dalen! . . .
 't Was nu geen droom! . . . Daar lag zij aan Zijn voet,
 Bewegingloos, onmachtig door den vloed
 Van tranen (o wat balsemende druppel!)
 Al 't geen heur ziel onstuimig op deed hupplen
 In andre taal dan snikken te uiten. Maar

Die waren voor den heiligen Middelaar
 Welsprekender dan harpzang. En Hij leide
 Op 't hoofd der maagd, dat in het uitgespreide
 Langlokkig hair als in een sluier blonk,
 De handen neer: Zijn zachte stem weerklonk
 Als die van God — de ontroerde duivlen vloten,
 Zij was gewekt . . . van meer dan uit de dooden!

XXI.

Een uur vervloog — en Magdalena sloeg
 Weer de oogen op: het was haar toen, als droeg
 Een Engel uit den Hemel haar op aarde.
 Zij wierp een blik rondom zich, en ontwaarde
 Dat zij zich gantsch alleen bevond — alléén,
 Maar met heur vreugd, heur warme dankgebeên,
 Heur heil alléén! En toch, hoe zoet zou 't wezen,
 Indien zij Hem, dien eenig Uitgelezen',
 Dien Redder (wien, zij voelde 't, heel heur hart,
 Van nu af aan geheel geheiligd werd!)
 De erkentenis, die vlamvend haar doorblaakte,
 Ach, door één woord, één teeken kenbaar maakte!
 Zij ijelde voort . . . nog restte uit vroeger tijd
 Eén pronksel haar . . . 't moest weg! 't moest Hem gewijd! . . .
 Toen zij dat goud in andrer hand zag blinken,
 Was 't haar als een wiens laatste boeien zinken,
 En juichend hield ze een zalfkruik van albast,
 Blank als zij-zelve, aan d' elpen boezem vast,
 En toen naar 't huis des Farizeeuws gevlogen!
 Dáar was de Heer! . . . daar lag zij neergebogen . . .
 O, 't was een schoone, een hemelsche aanblik haar
 Te aanschouwen, zoo zielroerend als zij daar
 Zijn voeten met heur dankbre tranen poogde
 Te wasschen en ze met heur lokken droogde,
 Ze streelde en kuste en zalfde, 't aangezicht,
 Gelijk de zon in 't gouden wolkjen ligt,
 Verborgten in de golven van die lokken,
 Nu enkel van die paerelen doortrokken,
 Die in Gods oog het schoonst' zijn, en waarvan
 Eén drop de schuld van jaren wisschen kan! —

Intusschen had verblinde trots den boezem
 Des Farizeeuws vergiftigd met zijn droesem:
 „Was,” dacht hij, „deze een Ziener, dan gewis
 „Waar' 't hem bekend, wie die verworpenne is
 „Die hem beroert . . . wie zou haar niet verachten,
 „De zondares!” En Jezus, zijn gedachten
 Doorlezend, sprak: „O Simon, 'k heb u wat
 „Te zeggen, hoor: een zeker schuldheer had
 „Twee schuldenaars: en de eene moest tienmalen
 „Meer dan de schuld des andren was, betalen:
 „Zij waren arm — hij schold het beiden kwijt . . .
 „Wie denkt gij, dat hem grooter liefde wijdt!””
 En Simon sprak: „Mij dunkt, wien hij van beide
 „'t Meest kwijt schold.” En de Zaligmaker zeide:
 „Gij oordeelt recht.”” Toen keerde hij zich naar
 Maria, en vervolgde: „Ziet gij haar?
 „Ik trad daar straks uw woning in: gij gaaft mij
 „Geen water tot mijn voeten, maar zij laaft mij
 „De voeten met de stroomen uit heur oog,
 „En wischt ze met heur eigen lokken droog;
 „Gij hebt mij met geen enklen kus gezegend,
 „Maar deze liet, sints zij mij heeft bejegend,
 „Niet af mijn voet te kussen. Gij hebt niet
 „Met olie mij gebalsemd, maar zij giet
 „Heur zalfkruik leeg . . . Weet, zij heeft voor haar zonden
 „Hoe vele dan, vergiffenis gevonden,
 „Want zie! zij heeft veel lief gehad; maar hij
 „Wien weinig wordt vergeven, wie hij zij,
 „Heeft weinig lief. Uw zonden zijn vergeven,
 „Maria! Ga, — de Liefde was uw leven,
 „'t Geloof heeft u behouden — ga in vreë:
 „Gij neemt mijn geest, mijn hemelzegen mee!”” . . .

XXII.

Maria ging — door de Englen Gods beveiligd.
 Geheel heur ziel bleef immer Hem geheiligd,
 Heur Heil, heur Heer, heur Meester en heur Schat —
 Wiens lijdenskelk voor 't minst dien troostdrop had,
 Dat vrouwentrouw en -liefde onwrikbaar bleven,

En vreesloos Hem omringden bij Zijn sneven
En — heilrijk loon voor zulk een tederheid! —
Maria was het voorrecht weggeleid,
Om, toen omhoog in jubelende akkoorden,
De heemlen 't lied der Overwinning hoorden,
Zich 't eerst op aard te laven aan de zon
Van Jezus' blik, nadat Hij 't graf verwon.

LEERDICHTEN.

DOOD EN LEVEN.

Beter is de dag des doods dan de dag dat
iemand geboren wordt.

PREDIKER VII: 1.

EERSTE ZANG.

„HET STERFUUR BOVEN DE URE DER GEBOORT’,
„HET LEVEN LAGER DAN DE DOOD GESCHAT!”
Machtspreukig, hartontzettend raadselwoord!
En 't Eeuwig Boek der Wijsheid predikt dat? —
De Fantazy snelt aan, en keer op keer
Kaatst ze in heur glans dat tweetal beelden weêr,
Wier snijdend maar waarachtig onderscheid
Den tegenzin verdubbelt en — bepleit!
Komt herwaards, sombre grijaards, Salomo's,
Die, levensmoê, des levens lust bespot,
En 't klaaglied zingt, zoo dor, zoo troosteloos,
Een Litany van 't uitgeput Genot!
Komt, ziet den nieuwen waereldburger, 't Kind,
Dat 's levens reize in moeders arm begint!
Is alles niet beminlijk, alles niet
Aantreklijk, wat ge aan d' eerstgeboorne ziet?
Nieuwsgierig, maar met vriendelijken lach,
Slaat hij, uit gouden wimpers, de oogjens op
Naar de aanbraak van den wondren levensdag,
Zelf als een wonder nu aan 't licht gebracht!
Die lipjens, frisscher dan de jongste knop
Uit uwen hof, bewegen zich al zacht;
En schoon nog zwijgend, spreekt die rozenmond!
Want is zijn frischheid-zelve niet terstond
Een lofrede op dat Leven, dat zoo zoet
Zijn eersten, reinen teug hem drinken doet

In de eerste moedermelk, nooit vloeiens moê?
 Hoe wuiven, ziet! die handjens — teêr albast! —
 Der waereld zulk een zorgloos welkom toe,
 Als konden zij, reeds nu! haar bonte last
 Van vreugde en droefheid dragen. Hoort gij 't wel,
 Dat hartjen tikt zoo kalm en toch zoo snel,
 Alsof dat uurwerk nimmer stil zou staan.
 Ja, welhaast! en die oogjens kennen u,
 En zij verraden u in lonkje' en traan
 Een zieltjen: want haar spiegels zijn ze nu!
 Die lipjens fluistren straks in 't moederoor
 Den moedernaam, en vinden klanken voor
 Wat zoeter luidt dan aller vooglen lied
 En der volwassenen welsprekendheid!
 Het Eerst Gebed! Die handjens, uitgebreid
 Naar andren, vragen liefde, en weigren niet
 Te geven wat zij vragen, ook niet één'!
 En o, dat hart! hoe zwelt het in den gloed
 Der Liefde! 't Rijpt den Hemel te gemoet,
 Ontwikkeld tot een waereld in het klein'!....
 Ja, heil den dag, waarop de aêloude stem,
 De weêrgalm uit ons Eden, 't harte streelt:
 „God heeft den mensch geschapen naar Zijn beeld:
 „Tot Zijn gelijkenisse schiep Hij hem!”

En nu, het uur des Doods! — Zietdaar het Lijk!
 Is dat die Schoonheids-tempel van weleer?
 Ach, 't is zijn sombre bouwval, en niets meer!
 Daar schemert een gedaante, een vorm van slijk:
 Verwoest is 't merk der Godheid dat zij droeg.
 Des aardrijks Ondergod ligt neêrgeveld,
 En rust, zoo eng — en echter wijd genoeg! —
 Gesloten in zes planken, vastgespeld
 In 't linnen kleed, bedeksel hier der schand!
 Bevroren is het oog, verstijfd de hand,
 En vruchtloos glipt de dartle zonnegloor
 Een reet van die gesloten luiken door,
 Rondspelende op dat marmren aangezicht:
 Het wordt niet meer verwarmd — alleen verlicht.
 Gij roept — de doode kent u niet. Gij vraagt —
 Hij hoort u niet. Gij zoekt zijn hart — maar 't geeft

Geen antwoord meer: 't heeft eindlijk uitgeklaagd,
 En slaapt — een slaap, die zelfs geen droomen heeft!
 Wie is zoo sterk, dat hij die banden breekt?
 Wie zal dien mond bezweren, dat hij spreekt,
 Die ooren, dat zij luistren? Gij beproeft
 Een treurmaar, die den dartelste bedroeft,
 Een heilmaar, die den somberste verrukt,
 Vergeefs! geen traan, geen glimlach meer!... Ja, toch:
 Een glimlach, koud in 't masker afgedrukt, —
 Een spotternij des doods, zijn laatst bedrog:
 Hier is niets menschlijks meer! Wat heet hier nog
 Benijdenswaard? Is alles niet voorbij? — —
 Ja, wee den dag, die ons uit de armen stoot
 Van 't moederlijke leven!... Bleeke Dood,
 Een koning der verschrikking zijt ge mij!

Of — lossen zij, die daar getuigen zijn
 Van beide groote dagen, 't raadselwoord
 Verzoenend op?... Gaat nog twee schreden voort:
 Wat ziet gij in den zachten schemerschijn.
 Waar 't wiegjen voor den zuigling is gespreid?
 Een Vader, die zijn eerstling welkom heet,
 Tot ieder offer der natuur bereid!
 Een Moeder, die de moedersmart vergeet
 In de overmaat der moederzaligheid,
 De tranen, die zij, spraakloos-biddend, schreit,
 Verdeelend tusschen 't wichtjen dat zij torscht,
 En God omhoog, die 't neêrlei aan heur borst.
 Wat oude wenschen zijn op eens voldaan!
 Wat nieuwe wenschen even snel ontstaan!
 Die wieg — die slechts een slapend kind omvat —
 Is voor dat oudrenpaar de wieg der Hoop:
 Een nieuw verschiet heeft beider levensloop
 Verheerlijkt, en een kostelijker schat
 Dan waar hun kleine stulp op nederziet,
 Bevatten 's waerelds koninkrijken niet.
 Die Man bezit den oudsten Adelbrief
 In d'eernaam der natuur, den Vaderrang.
 En o, die Vrouw, zij heeft heur Engel lief,
 Lief, meer dan 't leven! meer dan levenslang!
 En ziet, hoe ook de straalgloed zijner vreugd

(Zijn Heiligenkrans!) aan elk zijn weërschijn leent,
 Hoe ieder naar zijn mate zich verkleent,
 In 't Kind zijn eigen beeld te groeten meent,
 Zijn Beter Ik, waarvan hem scheemrend heugt,
 Een Paradijsherinnring zijner Jeugd!
 Een Kind eerst voert al 't huislijk heil ten top.
 De Trotschaart buigt zich neder tot een groet,
 De Wijsgeer geeft zijn harsenschimmen op,
 De Onstuimigste bedwingt zijn euvelmoed,
 Zoolang een Kind hem aanziet. — Bij den blik
 Der Onschuld, deinst de Misdaad, wijkt de Schrik;
 Geen rimpel blijft waar 't Jonge Leven vonkt;
 't Leert bidden wat in lang niet bidden kon —
 Al wat de Jonkheid aanraakt, wordt verjongd!...
 Wat blijdschap dan, die met den dag begon,
 O Levensmaar, waarop gij 't huis doorklonkt:
 „Een kind is ons geboren! Looft den Heer!
 „Een mensch meer, menschen! is een zegen meer!”

En nu op nieuw! Wat stelt de Stervensdag
 Daar tegen? Volg den stoet, in 't zwart gekleed,
 De klagers, tot de laatste dienst gereed,
 Die 't Leven aan den Dood bewijzen mag!
 Bezoek dat huis, dat reeds den eigenaar
 Niet meer behoort, wien 't uitwerpt, voor altijd!
 Wat droefheid bij die saamgedoken schaar,
 Die zwijgend zich den lijkplicht heeft gewijd!
 't Is wel, als waart Gods Engel nog een poos
 De woning door waar hij zijn offer koos,
 Als fluistert hij die bleeke vriendenrij
 In de ooren: „Heden hij, en morgen — gij!”
 Die vrienden blikken met beschreid gelaat
 Nog eenmaal naar de stille beeldzuil heen
 Des vriends, dien zij, met al zijn goed en kwaad,
 Beminden, die met beide nu verdween!
 Zij leggen ook, bij 't plotseling verlies,
 Een onvoltooiden liefdes-arbeid neêr:
 Niets valt meer in den vriend te prijzen, niets
 Te beetren: hij behoort reeds aan 't Welêer!
 Men wenscht van hem niets meer, men hoopt niets meer;

Zijn rol is afgespeeld op 't Aardsch Tooneel.
 Hij kon niet lang verblijven in den kring
 Der levenden: hij is er reeds te veel!
 Want zoo er droefheid is omdat hij ging,
 Een droefheid is 't, die vrees voedt en welhaast
 Het hulsel gantsch alléen laat, dat, verwoest,
 De welbekende ziel niet meer weërkaatst.
 Zoodra de rijkste Koning sterven moest,
 Is heel zijn trouwe hofstoet weggevaagd;
 En de armste beedlaar met één waren vrind,
 Is rijker nu dan hij. De schoonste maagd,
 Eer zij drie dagen 't vale doodsmark draagt,
 Verschrikt die haar het vurigst heeft bemind,
 Ja, zelfs de doode moeder jaagt het kind
 (Het teérste!) een kille huivring door de leên,
 Als hij dat voorhoofd aanraakt, koud als steen! —
 Zie, hoe voor ieder lot- en leedgenoot
 Een rouwfloers op dien dag der tranen daalt,
 Die de oude en altijd nieuwe les herhaalt:
 „De stervling wordt geboren voor den Dood”

En hebt ge, ook nu nog, geen vaarwel gezegd
 Aan 't raadswoord, zoo troosteloos van zin,
 O, stel dan nog één vergelijking in,
 En — acht het pleit der Menschlijkheid beslecht!
 Wat wacht den Mensch, die k o m t? den Mensch, die g a a t?
 Hij die daar k o m t, heeft heel den Scheppingshof
 Rondom zich, en des levens volheid staat
 Hem open. Wie ontgloeit niet tot uw lof.
 Gij heerlijke Natuur! die nooit veroudt,
 Met al uw stemmen, kleuren, vormen, steeds
 Verwisslend, en herboren duizendvoud!
 Droeg niet die zon, zoo menigmaal zij rees,
 Gods zegen, licht en groeikracht in heur goud?
 Mint gij de bloemen niet, 't gestarnt' der Aard'?
 De starren niet, dat Hemelsche gebloemt'?
 Die zelfbewustheid, die gij leven noemt,
 Is zij niet al des levens smarten waard?
 Acht gij 't niet zoet, des levens pelgrimsbaan
 Te reizen met uw eigen karavaan,

Geleid door Liefdes wolk- en vuurkolom?
 Nú dragend, dán gedragen op uw beurt,
 Blijd met den blijde en droef met al wie treurt,
 Ervarend, dat in 's harten heiligdom,
 De werkplaats van Gods heilgeheimenis,
 Een snaar weerklinkt voor al wat menschlijk is!

Kan hij dat, die daar gaat naar 't laatste huis?
 Ziet, hij verlaat deze aarde en al heur pracht,
 Om onder de aard te slapen in een kluis,
 Waar Licht en Lucht nooit binnen gaan, waar Nacht
 En Eenzaamheid de twee getuigen zijn
 Van 't raadselachtig werk, dat onverstoord
 De ontbinding voortzet. Achter 't grafgordijn
 Wordt 's levens uiterste echo niet gehoord.
 Wie 't meest des waerelds aandacht heeft gewekt,
 Schijnt nog een wijl te leven in zijn faam:
 Maar lang eer 't stof de letters van zijn naam
 Gewischt heeft van den lijksteen die hem dekt,
 Werd reeds hij-zelf een handvol stof gelijk,
 Iets waar de levende geen naam voor kent!
 En was dit stof de koninklijke tent
 Eens Geestes? Spreek, wáarheen nam hij de wijk?
 Hij laat geen spoor, geen schaduw na; hij zendt
 Geen teeken over uit de doodswoestijn.
 Wij gissen hier maar wat mag waarheid zijn?
 Had Romens scherpste Denker beter staf
 Dan een „Misschien,” bij d'ingang van het graf?
 Bracht Hellas' Wijze een rijker slotsom voort
 Dan d'afscheidszucht: „Gij blijft. — uw vriend gaat heen:
 „Wie weet er wat het beste is? God-alleen!”
 En is hij dan geen grillig logenwoord,
 Die lof des doods, vol somber rouwgeklag,
 Waarboven 's Levens jubel wordt gehoord:
 „'t Geboortuur beter dan de stervensdag?”

TWEEDE ZANG.

Zoo leenden wij haar 't oor, de lange klacht
 Des Vleesches, dat Gods wijsheid dwaasheid acht!
 En toch beschaamt het Dwaze Gods den raad

Van Menschenwijsheid; en wie ooren heeft,
 Hoort wel hoe daar een stem zijn hart doorbeeft,
 Een voorgevoel dat hij niet recht verstaat,
 Dat mogelijk wel dat raadselwoord een schat
 Van zegenrijke waarheid in zich vat.
 Waarom, o Mensch! dat voorgevoel misduid?
 O, wel riep een van uw Profeten uit:
 „Het leven is het Hoogste Goed niet, neen!
 „Maar wel de Schuld het Hoogste Kwaad!” — De Schuld
 En niet de Dood! Dat kind, dat pas verscheen,
 In 't Waas der blanke onnoozelheid gehuld,
 Betreedt een zondige aarde, 't Moedererf
 Der zonde, met den wortel van 't bederf
 In 't hart: de reine is uit d'onreine niet!
 Gij waant het? laat den spiegelblanken vliet
 Zich gaandeweg verbreedten tot een stroom,
 En — hij werpt slijk en modder langs zijn zoom!
 Hoe meer 't verstand in 's levens zonlicht rijpt,
 Te zichtbrer zal de geestverduistring zijn,
 Die 't Wezen doet verwarren met den Schijn.
 Hoe meer de kracht des wils rondom zich grijpt,
 Te sterker zal de Zelfzucht zich verraân,
 Die woekerplant, die naast de Liefde bloeit,
 En 't Hemelsche verdringt, met al de draân
 Van 's harten wonder weefsel saamgegroeid!
 Ras blinden zich die oogjens in den glans
 Der IJdelheid, tot Zonde straks vergroofd;
 Die beide handtjens, zoo onschuldig thans,
 Gaan uit naar elk verboden Kennisooft;
 En de Engel, schier met eerbied aangestaard,
 Blijkt straks een wordend Zondaar, aardsch uit de aard,
 Wien wij begroeten met dat woord: „Ook gij
 „Als onzer één, gevallen zoo als wij!”
 Waar 't harte zoo misvormd is, wat is dáar
 De waereld voor het Nageslacht der Vrouw?
 Een akker veler doornen, jaar op jaar
 Met zweet gedrenkt en bittren tranendauw,
 Gemengd soms met bloesems, die elkaâr
 Gen, eer één rijpe vrucht verscheen!
 Nijlike galeibank, waar niet één
 Leven leeft, maar, om een schijngeluk

Te smaken, elk zijn knellend slavenjuk
 Moet kussen! Een vermoeiend wandelspoor,
 Dat hobbelt, tusschen uwe rotsen door,
 In beurtelingsche' orkaan en zonnegloed.
 Daar buiten heerscht een stáge wisselkeer
 Der dingen, en daar binnen in 't gemoed
 Een onrust, eeuwigdurend evenzeer.
 Onvreedzame overeenkomst! Bron van strijd!
 Éentonige gedaantverwisseling!
 Beweging, die de beste kracht verslijt,
 En toch nooit verder brengt dan d'ouden kring!
 Zoolang de levensolie — 't bruischend bloed —
 De levens-lamp uit welige aders voedt,
 Verdeelen duizend driften, opgeruid
 Ten fellen kamp, dat leven als een buit.
 't Zijn wreede Haat, en Liefde wreeder vaak,
 't Zijn Vreeze, en Hoop nog vreeslijker, helaas!
 't Zijn raadloze Angst en vreugdeloos Vermaak,
 Alle arenden, zich zaamlend rondom 't aas!
 Wáár is de slaaf der Wellust, tot dien trap
 Verstompt, die nooit een beker van zich stiet,
 Die altijd weer, na korte dronkenschap,
 Zijn droesem in 't geweten achterliet?
 Wat troetelkind der wisselzieke Faam
 Gevoelde nooit, dat alle lauwwren saam'
 Geen spijs zijn voor den bittren hongersnood
 Der ziel, die schreit om brood, om levend brood?
 Wat Gierigaart, op slapeloze koets
 Zich wentlend, half verteerd bij al zijn geld,
 Ervoer niet hoe 't gebrek des overvloeds
 Nog zwaarder dan 't gebrek der nooddruft knelt?
 O, zoo gij de ingeschapen levenszucht
 Verdooven kondt in Adams nageslacht,
 Zoo gij Gewoontes wondre toovermacht
 Kondt breken, die een zweemsel van genucht,
 Een gruwelijke aantreklijkheid, verleent
 Aan 't jammerlijkst bestaan, hoe vloeide alom
 De traan, die door zoovelen wordt geweend,
 Bij 't hooploze: „Ach!” en 't morrende: „Wáarom?”
 Hoe zou alom de Zanger van den Nacht
 Voortklagen in de onsterfelijke klacht;

„Wie wenschte altijd te leven hier beneên?
 Om altijd weer in 't oude spoor te treên?
 Om steeds het rad te draaien, wel gewis
 Dat uit de slib niets nieuws te scheppen is?
 Om rond te staren met een koelen lach?
 Te geeuwen bij een ingebeeld Genot?
 Te hooren, ach! hoe elke nieuwe dag
 De ellende van den vorige bespot?
 Om ons met éen en 't zelfde te overlaân?
 En zelfs de smart, hoe diep zij 't harte krenkt,
 Te danken, wyl ze althands verandering brengt?
 Om gâ te slaan wat we altijd gadeslaan?
 En altijd weer, na zooveel duizendmaal,
 't Versleten, lang bezoedelde verhaal
 Te hooren tot — ons 't hooren is vergaan!”
 En zoo dan nu de Dood eens de Engel was,
 Die van dat alles ons verlossen mocht?
 Indien de rust, zoolang vergeefs gezocht,
 Eens op die lage peluw, onder 't gras
 Van 't Kerkhof school, waar 't ongeboren wicht
 In vrede naast den koning nederligt,
 Waar 't hongekrijsch des bozen is verstomd,
 De ellendige niet meer in ketens kromt,
 Des drijvers staf vergruisd is, en de Dood
 Den scheidsmuur wegnam tusschen klein en groot....
 Hoe juichten wij, des ijdlen zoekens moé,
 Als Job weleer, den groenen lijkterp toe!
 Hoe groeven wij naar 't einde als naar een schat!
 Hoe dankbaar werd, naar 't oude Raadselwoord,
 Het sterfuur boven de ure der geboort',
 Het leven lager dan de dood geschat!

Maar neen, zóo niet! Houd op, gij dwaalziek hart!
 Wee, als een laatst bedrog u overviel,
 Dat de andren overtreft in schade en smart!
 Hebt gij geen ziel, o Mensch! geen kostbre ziel,
 Die in den dood niet sterven kan? Staat God
 Niet over 't leven en Gods rechterstoel
 Niet achter 't graf? Uw eigen zielsgevoel
 Voorspelt het, en de Koning van uw lot
 Bezegelt in Zijn woord die Profecy!....

Ik ken een mensch, die verder heeft gezien
 Dan 't doodsbed; en hij zag de heemlen vliên,
 En de aarde ging met een gedruisch voorbij.
 Daar stonden al de dooden, klein en groot,
 Voor God; en wie in 't Eeuwig Levensboek
 Gemist werd, zonk in 't vuur: de Tweede Dood!
 O jammer, ginds den afgeschudden vloek
 Des levens weer, voor eeuwig, op te laân!
 Dat is te veel! hier stijgt de ellend ten top.
 Geslingerd hart, wel moogt ge onrustig slaan!
 Wie lost bevredigend u 't raadsel op,
 Dat als een spooksel u vervolgt naar 't graf?
 Wie wentelt 's levens Atlas van u af,
 Heeft daartoe zelfs de sterke Dood geen macht?
 Wie? Andwoord mij, gij Aarde! En, Hemel! Gij,
 Verhef uw stem! Het zuchtend schepsel wacht!
 Dat andwoord is gegeven: 't is nabij.
 Kent gij het niet, mijn ziel? Vermoedt gij 't niet,
 Mijn broeder, die als ik naar Boven ziet,
 En vraagt en luistert? Hebt gij 't niet verstaan?
 Zoo eens God-zelf, in Zijn barmhartigheid,
 Voor al de wonden die we ons-zelven slaan,
 Het éenig, eeuwig middel had bereid!
 Zoo eens Zijn liefderaad een weg ontsloot,
 Die, hoog en heerlijk, ter verzoening leidt
 Met dit uw hart, uw leven, met den dood
 En de eeuwigheid; dat is: met Hem, Hem-zelv',
 Wien gij ontvielt, de ellenden in den schoot!
 Indien Hij eens uws levens grafgewelf
 Doorstroomde met Zijn volle levenszon,
 Een Bode u toezond, met Zijn macht bekleed,
 Zoo menschlijk, dat Hij weet wat lijden heet,
 Zoo godlijk, dat Hij 't lijden heelen kon!
 Wiens bloed zóo heilig was, zoo hemelsch-rein,
 Dat alle en aller schuld daarin verdween;
 Wiens geest, gelijk een levende fontein,
 Uitstroomen kon door alle buizen heen
 Van uw verdorden geest, met nieuwe jeugd
 Hem zeegnend, hem doordringend met een kracht
 Uit God, tot elken lof en elke deugd!
 Indien Hij eens alle Englen met zich bracht

In 't voorgevoel der Onvergankbre Vreugd!
 Indien Hij heden, morgen, en altijd,
 En overal, met u kon zijn, met mij,
 Met de onzen, die daar zwoegen zoo als wij,
 En uitzien naar den dag die ons bevrijdt!
 Indien Hij tot ons sprak: „Mijn broeder, kom!
 „En 'k geef u rust! Vrees niet, geloof alleen!
 „Die mij gelooft vindt God in 't hart weerom,
 „En leeft, door leven en door sterven heen!”
 Als we eens een plaats bereikten aan Zijn hand,
 Een heuvel der verzoening, een altaar
 Der Liefde Gods, waar God en Mensch elkaar
 Ontmoetten in de heiligste offerand!
 Als 't hout van 'sLevens boom, uit Edens licht
 In onzen nacht verplant, stond opgericht
 Waar 't Cherubzwaard geen toegang meer verspert!
 Zoo dáar ons hart, genezen en gezond,
 In Hem uit Wien, door Wien, tot Wien het werd,
 Zijn rustpunt en zijn middenpunt hervond!
 Als dáar de zwarte neveldamp verging,
 Die eens de zonde om Aarde en Hemel hing,
 En we eindelijk beide en beider samenhang
 Doorschouwden, onder blijden jubelzang!
 Indien ons dáar die Groote Heilprofeet
 Dit éerst bestaan met al zijn lief en leed
 Deed kennen als noodwendige' overgang
 Tot een onsterflijk Leven, waar geen kruis
 Meer drukt en elke blijdschap is verhoogd
 Tot de eeuwge zaligheid van 't Vaderhuis!
 O denkbeeld, dat, alleen reeds, tranen droogt!
 Indien gij werd verwerkelijk, o gewis,
 Orakel was wat nu een raadsel is,
 En 'k juichte luid: „Nu werd mij 't Leven goed:
 „Nog beter zal de Dood zijn! 'k Zegen u,
 „Geboortestond! maar bovenal gegroet,
 „Gij stervensuur! mijn waar geboortuur nu!”

DERDE ZANG.

En waarom zou het niet? Neen — God zij lof! —
 Geen ijdlèn droom bezong ik: 't is geschied!
 Het is volbracht! O eeuwge roemensstof,
 O weldaad Gods, wier weergâ de aard nooit ziet!
 Zóo lief had God de waereld, had Hij ons,
 Dat Hij Zijn Zoon ons gaf, Zijn eigen Zoon,
 Die, Middelaar eens Beteren Verbonds,
 Ons 't eeuwig Leven aanbracht van Zijn troon!
 Dat wonder feit maakt ons het wonder woord,
 Dat ons een raadsel scheen, een lichtwoord Gods,
 Vol heerlijke beloften, nooit gehoord,
 Waarbij Gods Englen, in hun vreugdedosch,
 Den ladder Jakobs aanslaan voor uw poort!
 Geloof in Hem, die 't leven heeft en geeft,
 En gij zult eeuwig leven, ja gij leeft!
 Welzalig, die 't ervoer! Hij werd voor de Aard'
 Geboren als eens menschen kind; daarna
 Als Gods kind voor het Hemelrijk herbaard:
 En die geboorte was een sterven, ja!
 Maar waar geen andre dood op volgen zal,
 Dan die hem overzet in 't Vaderland
 Des Levens. . . . Roer de snaren, zwakke hand!
 En juich, mijn hart! bij 't rijzend harpgeschal.
 Met de eerste uur werd uw strijdperk ingetreên:
 De laatste ziet uw bangen tijd volstreên.
 Met de eerste uur vangt des levens zwerftocht aan:
 De laatste ziet u op Gods drempel staan.
 Des Christens doods-klok is de sabbatsklok,
 Die in des Hemels tempel wordt geluid:
 Dat hoort zijn ziel, en met een heiligen schok
 Van vreugde, vliegt zij haar omwindsels uit,
 En ijlt naar 't Allerheiligste — niet meer
 Geboeid aan 't stof, maar in gewiekte vlucht
 Opzwevend boven aller starren heir
 Heur God in d'arm, zoolang reeds toegezucht!
 Mijn Dichter! o herhaal uw jubeltoon:
 „Het Leven droeg geen zegen in den schoot,
 Als niet de Dood nog hooger zegen bood.

Het Leven is een schuldnaar van den Dood;
 De Dood, des Levens allerschoonste kroon!
 Begroette u nooit een laatste zonneschijn,
 Vergeefs bestraalde u de allereerste zon:
 Indien de stervling hier niet sterven kon,
 Het leven zou niet langer leven zijn!" —
 O Christen-Martelaars! Verkoren Rij!
 Wel werd — niet de uur, toen 's waerelds woestenij
 Ook u ten pelgrimsweg gegeven wierd,
 Maar die, waarin ge, uit ketens, van 't schavot,
 Uit roode vlammen, opvoert tot uw God,
 Door de uwen als uw Levensdag gevierd!
 O Geestes-stem die klonkt uit Hooger Sfeer!
 Wel hebt ge aan ons een traan van dank verdiend
 „Welzalig die daar sterven in den Heer,
 „Van nu af aan!" Neen, geen verreisde vriend
 Keerde immer uit het Rijk der schimmen weer,
 Om eindelijk ons 't ontsluisde gelaat
 Der Eeuwigheid te toonen! Zwijgend gaapt
 De groeve, 't stof van onze dooden slaapt,
 Totdat het, als een onverderflijk zaad,
 Gerijpt is in Gods akker voor het feest
 Des oogstes; en de vrijgemaakte geest
 Toeft aan zijn eigen plaats. Ons stoflijk oog
 Heeft niet gezien. Maar — onze ziele zag
 Zóoveel 't inwendig oog aanschouwen mag,
 Zóover 't geloof kan opzien naar omhoog!
 Wij zagen, in den geest en door de kracht
 Van 's Heeren Geest, de wondre heerlijkheid,
 Daar Boven voor de Zijnen weggeleid.
 Wij zagen de oevers, waar de vrede licht,
 De palmen, waar de koele schaduw wenkt,
 De velden, in hun altijd groene jeugd,
 De levende fonteinen van geneucht,
 Waar Christus-zelf Zijn schapen weidt en drenkt.
 Zij dorsten en zij hongeren niet meer:
 Hun levensdrank en spijs is al in Hem.
 Een Godsstad daalde, een Nieuw Jeruzalem,
 Uit d' open hemel onzer hope neer.
 Wij zagen haar gelijk een Bruid versierd,
 Ten dage als zij heur blijde hoogtij' viert.

Hoe schitterden haar poorten, opgebouwd
 Uit paerlen, en heur straten, louter goud!
 Heur fundamenten, kostlijk eêlgesteent',
 Heur luister, weêrschijn van Gods aangezicht,
 Waarvoor de glans van zon en starren zwicht!
 Hoe lieflijk blonk dat Land, waar niemand weent,
 En waar wie weende ook de allerlaatste traan
 Werd afgewischt; waar eindloze overvloed
 Den vrome elk offer duizendmaal vergoedt;
 Waar 't sterflijke, onverderflijk opgestaan,
 Nieuw schepsel door de nieuwe schepping zweeft,
 En aller eeuwen eeuwen vóór zich heeft.
 De zwoegers in Gods wijngaard hebben rust;
 De strijders in Gods strijdperk smaken vreê:
 Een vrolijk danklied werd de bange beê,
 't Geloof aanschouwen, en al 't lijden lust.
 Niets bleef er van het aardsch Gethsemané,
 Niets dan de olijf; van 't kruis niets dan de kroon,
 Geen doornenkroon maar de eeuwge lentekrans
 Der rozen zonder doornen. Welk een glans
 Van blijdschap! Wat ontmoeting bij Gods troon!
 Al wat gescheiden was, hervindt elkaâr!
 Al wat verstrooid was, is voor eeuwig éen,
 Éen hart, éen ziel, bij de eigen zaligheên,
 Nu elks en aller deel! Ziet, welk een schaar,
 Weérblinkende als het licht! Hoort, welk een lied,
 Weérklinkende als een luide waterval!....
 Gij hoort den verren nagalm, en gij ziet
 Den schemerenden weêrglans overal,
 Wáár ge ook het Woord des Heeren openspreidt! —
 En zijn dit hieroglyphen, anders niet,
 Toch heeft elk zinnebeeld zijn werkelijkheid,
 Veel grooter dan wij gissen, veel te groot
 Voor ons begrip, beneveld door den Dood!
 Is hier dan reeds de flauwe wederschijn
 Zoo schoon — wat zal de Schoonheid-zelve zijn,
 Die niemand zag? Is de echo reeds zoo zoet,
 Die overwoei — Wat zal dan de overvloed
 Der zangen zijn, bezielde Hymnenstroom,
 Dien niemand hoorde? O liefelijke droom!
 Was aan Gods voet uw zaligheid zoo groot —

Wat zal de ontwaking wezen in Gods schoot?
 Hoe weinig we ook uw teekenspraak verstaan,
 O, toch verstaan wij 't wel, hoe Simeon,
 Het Godskind in zijne armen, bidden kon:
 „Nu laat, o Heer! in vrede Uw dienstknecht gaan!”
 Leeft ons, wier blik nog nooit de wolken spleet,
 Geen beeld des derden Hemels in het hart,
 Toch leeft in ons de zoete heimwee-smart,
 Die Paulus naar de ontbinding smachten deed,
 Wijl zij met Jezus zijn ver 't Beste weet!
 Wie 't Beste zoekt, ook waar hij 't Goede ontfangt,
 Al kon hij ook, hij wilde niet altijd
 Verblijven op een waereld, vol van strijd,
 Waar de oude schors het nieuw beginsel prangt,
 De goddelijke kiem zoo traag ontbot,
 Der ziele 't stof nog aan de vleugels hangt.
 De wil verdeeld is tusschen de Aarde en God!
 Ellendig mensch, zoo nietig en zoo grootsch!
 Half dier, half Engel! Dubbelmensch, verwant
 Aan 't slijk, waarin zijn voeten staan, en 't Land
 Des Lichts! Wie breekt het lichaam dezès doods?
 Wie slaakt den laatsten band van vleesch en bloed,
 Waardoor mijn ziel nog aan de Zonde kleeft,
 Die ik ontvluchten wil en dragen moet,
 Die 'k daaglijks dood, die daaglijks weér herleeft!
 Wie, die mij vleuglen als der duive geeft,
 Dat ik in 't eind dit vreemdingsoord ontvlucht,
 Mijn leemen hut, die overbuigt naar 't graf,
 Deze aarde, die met al het schepsel zucht,
 Mijn armoè en mijn nood, mijn pelgrimsstaf
 En pelgrimssmart: heel d'Ouden Mensch in mij,
 Dien 'k min en haat, dien 'k liefkoos en bestrij',
 Tot de Eeuwigheid het Evenwicht herstelt,
 En in 't akkoord de laatste wanklank smelt!....
 O Dood! niet meer het grijnzende geraamt',
 Maar Bode van de Vaderlandsche Kust!
 Och, of ge een ziel, die reikhalst naar de rust,
 In schaduw van uw vleuglen medenaamt!....
 Maar neen, o Heer! Gij hebt uw tijd vervuld:
 Wij zijn niet meer dan Gij: geef ons Geduld!
 Gij, die de sleutlen hebt van 't Doodsgebied

En 't Levensrijk, verkort den proeftijd niet!
 Niet éer de ontsluiting van ons Graf vergund,
 Eer ge ons uw Paradijs ontsluiten kunt!
 Neen, oefen ons, door 's waerelds vreugde en smart,
 Door strijd en kruis, in liefde en heiligheid!
 De Hemel moet in 't hart zijn, éer het hart
 Kan wonen in den Hemel! 't Moet bereid,
 Gerijpt, volgroeid! Dan breke 't, en niet eer!
 De bloesem moet niet vallen eer de vrucht
 Gezet is! en de bloesem is zoo teér:
 Hij knopt nog pas in de eerste lentelucht.
 Leer Gij ons leven om te sterven, Heer!
 Dan sterven we om te leven. Geef ons moed!
 Tot beide, en maak alzoo ons beide goed!
 En troost terwijl ons met Uw heerlijk Woord,
 Een roepstem Uwer Wijsheid op ons pad,
 Die 't doodsuur boven de ure der geboort',
 Het leven lager dan het sterven schat!

't Nachtgordijn is opgeheven
 Boven 't Paradijsverschiet.
 Jezus is de weg ten leven,
 Door wien 't leven Leven hiet:
 Die hun hart aan Jezus geven,
 Sterven ook in 't sterven niet!

Laat uw Ja en Amen hooren!....
 — Lieve Zaligen, niet gij,
 Die, gereinigd en herboren,
 Vroeger henengingt dan wij,
 En reeds jubelt in de Chooren
 Bij des Hemels Hooggetij'!

Ziet ge al neder uit de sfeeren,
 Waar U 't Vredefeest verblijdt,
 't Is niet om terug te keeren
 Tot het perk van d'ouden strijd:
 Al uw wenschen en begeeren
 Is — te blijven waar gij zijt!

Blijft er, met uw dankgebeden,
 Waar Gods vriendlijk aanschijn gloort!

Leeft er in Gods zaligheden.
 Liefst en looft er ongestoord!
 Met ons trekken hier benéden
 Wolken van getuigen voort.

Vrome, kinderlijke Zielen,
 Die, doorgloeid van heilbegeert',
 Tot den God dien wij ontvielen,
 Boetende zijt weêrgekeerd!
 Doet ons voor de Waarheid knielen,
 Die U leven heeft geleerd!

Reine, Godverwante Geesten,
 Die vol moeds den strik ontvloogt!
 Nu de minsten, eens de meesten,
 Thands vernederd, straks verhoogd!
 Spreekt ons van de vreugdefeesten,
 Die gij hier reeds smaken moogt!

Verder dan de stemmen klinken
 Dezes waereldschen rumoers,
 Zien we uwe oogen vrolijk blinken
 Door een heilig tranenfloers,
 Tot wij — biddend nederzinken,
 Op uw zaligheid jaloersch!

Als wij, met verbleekte wangen,
 Spraakloos aan den oever staan,
 't Speeltuig aan de wilgen hangen
 Van den zwarten Doods-Jordaan,
 Zien we U, in triomfgezangen,
 Droogvoets door zijn bedding gaan!

Moedig worstelt gij naar Boven
 Uit dit dal der sterflijkheid.
 Nog één poorte, die 't Gelooven
 Van het volle aanschouwen scheidt:
 't Grendelken wordt weggeschoven,
 Als men U — ten grave leidt!

Wat daar stil wordt heengedragen,
 Neen! dat zijt gij-zelve niet.

Laat de worm in 't stof verknagen
 Wat gij stoflijks achterliet:
 Zou hij naar zijn reiskleed vragen,
 Die zijn drempel wederziet?

Gij hebt d'aadlaarsblik verworven,
 Die hem in 't verschiet ontdekt.
 Hebt ge eens zoekende omgezworven,
 O, nu weet ge wie U trekt:
 Levend zijt ge reeds gestorven,
 Stervend zijt gij opgewekt!

Strale ons dan uw licht in de oogen,
 Gaat ons met den palmtak voor!
 Zijt ons Englen uit den hoogen.
 Leidende op het rechte spoor,
 Dat we U juichend volgen mogen,
 Al de doodsvalleien door!

En verlengen zich de tijden,
 Hunkren wij naar de enge kluis,
 Leert ons dulden onder 't strijden,
 En volharden onder 't kruis!
 Zalig, die aan 't Heimwee lijden,
 Want zij komen zeker thuis.

Hoor! daar ruischt een zachte schrede,
 Wandlende achter 't tentgordijn;
 Wie de Onzichtbre roept, gaan mede
 Naar des levens zonneshijn
 Jezus! Koning onzer vrede!
 Wie zal morgen de eerste zijn?

PAASCHLIEDEREN.

I.

HIJ LEEFT!

Ik roep het juichend uit: „Hij leeft!”
 De Heiland is verrezen!
 Zijn goede geest, die ons omzweeft,
 Zal eeuwig met ons wezen.

Nù zien we aan 't eind der Pelgrimsbaan
 Een Vaderhuis ontsloten:
 Nù vangt een Beter Leven aan,
 Verjongende ingegoten.

Nu is als in de diepe zee
 De schrik des doods verdwenen:
 Nu wordt de jongste legersteê
 Van Hemelsch Licht omschenen.

De donkre weg, dien Hij betrad,
 Leidt tot de Hemelwoning;
 En wie de hand des Heilands vat,
 Deelt met zijn kruis zijn krooning!

Als hier geliefden ons ontvliên,
 Hoe troostend dat wij weten,
 Eens doet een zalig Wederzien
 De Scheidens-smart vergeten!

Nù kan bij elke goede daad
 Ons hart van vreugde gloeien,
 Nu de oogst uit dit ons tranenzaad
 Eens heerlijk op zal bloeien!

Hij leeft! en zal steeds met ons zijn,
 Schoon allen ons begaven.
 O Paaschfeest, in uw zonneschijn
 Ontluiken alle graven!

NOVALIS.

II.

NAAR BOVEN!

Droefheid en Vreugd gaan op aarde te samen,
 't Lachje' en de Traan zijn beneden een paar;
 Heden verdwijnen die gister pas kwamen:
 Zonlicht en wolken vervangen elkaár.
 Waereldsche pracht
 Zinkt in den nacht,
 Duurzaam geluk wordt eerst Boven verwacht.

Alles is hier onstandvastig, onzeker:
 Klopt niet de rouw beurt om beurt aan elks hart?
 Alsem verbittert den vroolijksten beker,
 Diep in 't verborgen, daár nestelt de smart!
 Prachtslot en kluis,
 't Al heeft zijn kruis!
 Stoorlooze vreugd woont alleen in Gods Huis.

Vrijheid en glorie van 's waerelds verkoornen,
 Macht, Geest en Geld! ras verduistert uw zon.
 't Liefelijkst roosjen heeft puntige doornen,
 Eindlijk verdampt ook de weligste bron.
 Blozende wang,
 Bloeit gij wel lang?
 Eeuwig alleen duurt der Zaligen zang!

Wel dan, het oog blijd naar Boven geslagen,
 't Proefkruis getorst! Eens neemt God het ons af!
 'k Wil van de wisslende waereld niet klagen:
 Zonden en zorgen! 'k ontworstel uw graf.
 Jezus verrees!
 Weg is de vreez'
 Nu Hij het pad naar den Hemel ons wees!

Dáar wacht een Heil, dat wij hier niet bevatten,
 Dáar, waar de Heer bij Zijn zaligen woont;
 Dáar wordt onze armoe verrijkt met Gods schatten,
 Dáár, onze smaadheid met eere gekroond!
 Daar dreigt geen nood.
 Daar is geen Dood:
 Paasch-Engel, draag ons naar Abrahams schoot!

THOMAS KINGO.

III.

U, BESTE EN STERKSTE, LEVEN WIJ.

U, Beste en Sterkste! leven wij,
 Gij hebt den Dood verwonnen:
 Sints is voor U, van ver, nabij,
 Een eindloos Lied begonnen.

U looft de zon, met lentegloed;
 Als zij verlicht, verblijdt Gij!
 Zij heeft in U haar beeld begroet:
 Het Licht der waereld zijt Gij!

U zingt de wind, die 't bosch doortrilt,
 Eöolsche harpakkoorden:
 Zóo blaast uw geest waarheen Gij wilt,
 Naar alle waereldoorden.

U roemt de groene Moederaard:
 Zij heeft uw kruis gedragen!
 U, 't sterrenvonklend wolkgevaart',
 Weldra Uw zegewagen!

U prijst het Leven overal,
 Hoe 't kwijnen mocht of smachten:
 Wèl wetend wie het sterken zal
 Met onvergankbre krachten!

U eert tot zelfs de bleeke Dood —
 Uw macht heeft hem herschapen:
 Een Engel is 't, in 't morgenrood,
 Een lichtkrans om de slapen!

Aanbidlijk, Heer der heerlijkheid!
 Is Uw Verrijzings-wonder.
 Wij sterven niet in Eeuwigheid:
 Nooit gaat de Paaschzon onder!

GIOVANNI BERNARDONE.

KERSTLIED.

OP DE MELODIE VAN HET OUDE KERSTLIED :

O, du Selige,
O, du fröhliche,
Gnadenbrengende Weihnachts-Zeit!

Zeegnend dalende,
Heerlijk stralende
Zaalge Kerstnacht, zijt ons gegroet!
Gij komt ze wenden,
Al onze ellenden,
Gij, die de waereld herleven doet!

Gods Verkorene,
De Eengeborene,
Brengt verzoening en heilgenâ.
Englenscharen
Tokklen de snaren,
Menglen in Bethlehem 't „Gloria!”

Eeuwig Levende,
Schuldvergevende
Hartherscheppende Majesteit!
De heemlen allen
Doen 't Loflied schallen,
Geven U eer en heerlijkheid!

De Aard, zich buigende,
Medejuichende,
Kniel' bij des Heilands kribbe in 't stof!
De Vredekonig
Koos haar tot woning:
Zinge zij eeuwig Gods liefde en lof!

ONDER DEN TAK VAN DEN KERSTBOOM.

Boven Grootvaders hoofd,
 Met verrukking in 't oog,
 Houdt een wichtjen een tak
 Van den Kerstboom omhoog.

En de twijg, groen en frisch,
 Overzweeft, overschaùwt
 Beide, grijsaard en kind,
 Achtbre sneeuw, dartel goud!

Zinrijk beeld! . . . Die daar komt
 Als een Heiland en Heer,
 Is dezelfde voor elk,
 t' Aller tijd, heinde en veer'!

Aan zijn hand treedt de Jeugd
 Door des Hemelrijks poort,
 En een Simeon gaat
 In zijn vreê, naar Gods Woord!

Van zijn krib en zijn kruis
 Daalt een heerlijkheid af,
 Die de Menschheid doorstraalt
 Van de wieg tot het graf,

Die de Jeugd met een licht
 Van Gods Wijsheid verheugt,
 En de Grijsheid verjongt
 Met een eeuwige Jeugd!

H E T K E R K J E N.

„Wij dragen den schat in aarden vaten.”
PAULUS.

„Het Kerkje' is oud, —
Het kan niet armer :
 Meer hout
 Dan goud,
Meer kalk dan marmer!
 In 't heilig choor
 Noch wierookgeur noch waschlichtgloor ;
Geen doek dat Rafaël's penseelden,
 Geen marmren schaar
 Van Heilgenbeelden,
 Geen Priester in zijn plechtaltaar,
Geen Outer, en geen Offerande :
Strekt niet zó'n Tempel God tot schande ?”

Ons Kerkje' is oud; maar toch niet ouder
 Dan 't eeuwig Woord,
 Dat hier 't Geloof verkonden hoort,
't Woord van den Schepper en Behouder,
 Wiens wakend oog
De Volkren in hun loop verzelde
 En 't muschjen op den tak waar 't vloog,
 De sterren aan den hemelboog
En op uw hoofd de haren telde :
 Het Woord van 't Kruis,
Verlossing preëkende en Vergeving,
Een Weérgeboorte, een Zielsherleving,
 Een Vaderhuis!

Ja 't Kerkje' is arm: maar velen heugde
 Hier 't smaken van een Overvloed,
Die 't arme Zondaarshart verheugde,
 Hier, 't vinden van het Hoogste Goed :
 Rust voor 't gemoed,
 Door Levensvreugde
 Bij Stervensmoed,
 Door Godsvertrouwen,

In 't donker uur
 Als goud beproefd in 't Loutringsvuur;
 Door heilige Hoop, van vaster duur
 Dan die wij op een marmren muur
 Of rotsen bouwen!

Hier schijnt het hemelsch licht
 Der Waarheid
 In onvervalschte zonneklarheid,
 En opent blinden 't zielsgezicht,
 Op God gericht!
 En komt hier een uit angst en nooden,
 Door wee verplet,
 Uit duizend dooden
 Tot Hem die redt
 Om hulp gevloten,
 Dan is zijn fluistrend smeekgebed
 Een wierook, waard den God der goden,
 Die Geest is en op 't Harte let!

Neen, wáar men d'armen Paria
 Tot Gods gená
 Den weg versperde,
 Hier — tusschen God en 't Hart geen derde!
 Geen Priester-kaste, maar gewijd
 Tot Priester-volk ál 't volk des Heeren!
 Ziet, wijd en zijd,
 De Rij der Heilgen, die wij eeren,
 Metaal noch steen,
 Vleesch van ons vleesch, been van ons been,
 Des Levens Heilgen, die ons leeren
 Als Helden die den strijd volstreên,
 Tot God te keeren!

O Hart! gebroken Zondaarshart!
 Eenmaal onlouter,
 Straks rein gebrand door heilige smart!
 Of gij het outer
 't Éen, algemeen, Hoogaltaar werd,
 Waar allen brachten
 De éene offerand

Aan 't Offer van den Heer verwant:
 't Gevoel, 't Verstand,
 De Wil, en alle Levenskrachten,
 Gewijd, in al de eerbiedenis
 Der zelfverloochning, dien Almachten
 Uit, door, en tot Wien alles is!

Gerizim of Jeruzalem,
 De Tempel, of de Binnenkamer,
 't Choraalgejubel, of 't gestamer
 Van de in een traan gebroken stem,
 Is één voor Hem,
 Die, noch aan plaats noch vorm gebonden,
 Geen dienst van menschenhand behoeft,
 De diepte peilt der zielewonden,
 De nieren proeft!
 Van Hem getuigen
 Noch klinkend woord noch blinkend werk:
 Daar waar twee kniën dankend buigen,
 Dáar is Gods Kerk!

JUDAS ISKARIOTH.

I.

Hij is 't! Elk uur herhaalt: „Hij moet het wezen!
 De zee gehoorzaamt Hem; de vijgenboom
 Verdort op zijn bevel; de wilde droom
 Des waanzins, alle plagen, alle vreezen
 Van lichaam en van ziel kan Hij genezen.
 De stomme spreekt, de kreuple werpt den staf
 Ter zij', de doën herrijzen uit het graf.
 Hij móet het zijn, de grootste der profeeten!
 Maar had' Hij geen dier wondren ooit volbracht,
 Waarvan de „duizenden van Juda" weten, —
 O, als zijn oog, vol goddelijke kracht,
 Magnetiesch 't mijne treft, als ik die woorden,
 Zóo klaar dat zelfs een kind ze kan verstaan,
 Toch dieper dan de grondloze oceaán,
 Verneem, zoo zacht als englenharpakkoorden,

En machtig toch gelijk bazuingeschal,
 O, 'k weet dan, méer dan Mozes en Elias,
 Of wie 's Thesbiters mantel erven zal,
 Is hier! Hij is 't! Hij, de Eenge, de Messias!

II.

Hij is 't! En toch — geen straal zie 'k in mijn harte blinken!
 't Is koud en donker; en geen echo mag er klinken,

Die 't Evangelie-woord herhaalt.

Waarom toch vliegt mijn ziel Hem niet psalmzingend tegen,
 En smelt ze niet in 't licht van zaligheid en zegen,
 Als de ijsschots, waar de zon op straalt?

Waarom zelfs heden, nu zijn wondervol vermogen
 Mij voor een oogenblik zoo machtig heeft bewogen,
 Die twijfel, sluipende als een mist?

Of is 't geen twijfel, dan die stáge lust tot twijflen,
 Die nachtgedachten die als boze slangen sijfflen,
 Die afkeer, die als galle gist?

Vloeit mij zoowel als Hem niet Juda's bloed door de aadren?
 Wat dan belet mij steeds, vertrouwlijk toe te naadren?

En als Hij zegt: „Mijn juk is zacht,”

Waarom dan spring ik als een steigrend ros ter zijde,
 En wensch ik 't groote werk, waaraan Hij 't leven wijdde,
 Veel liever niet dan zóó volbracht?

III.

Als knaap had ik uren, profetische droomen:

Zij werden de kern van des jongelings hoop.

Wat hoorde ik? alomme den voetstap van Rome,

Zijn ijzeren voetsool, waar Isrél voor kroop!

Ik zag hem, den Heiden! Gods tempel trotseeren,

Met smadenden glimlach, met spotzieke lust;

Ik zag hem de heilige spelonken onteeren,

Waar 't dierbaar gebeent' onzer Vaderen rust.

Dan voelde ik een wee, dat mij 't ingewand scheurde,

En iedere bloeddruip werd gramschap in mij.

Bij 't Sterrenlicht doolde ik langs rotsen, of treurde

Waar de avondwind zuchtte, in de zandwoestenij.

Dan stortten onstuimig mijn vlamme beden

Zóo nu droomde ik menigmalen:
 waakte ik op, dan vleide ik mij
 Met de erinring: „Jozef's droomen
 „waren ook eens Profeetsy!”
 Heel mijn leven werd één smachten;
 langzaam kroop het Heden heen',
 Dat mij niets dan 't morgenscheemren
 eener grootsche Toekomst scheen.
 Bij den rol der Oude Zieners
 sleet ik menig langen nacht:
 Uit hun duistre zinnebeelden
 schepte ik nieuwe voedingskracht
 Voor de heimlijke gedachte
 die ik niet te peilen zocht,
 Maar waarvan ik vurig smeekte
 of haar God vervullen mocht.
 Weken, maanden, jaren gingen,
 zingend hun éentonig lied:
 Ieder Heden was als Gistren —
 daar was niets, ach! niets geschied!

V.

Daar trof mij op eens een onzeker gerucht,
 Eerst flauw als de wind die door 't popelbosch zucht,
 Gefluisterd door 't volk, maar met klimmende kracht
 Door duizende stemmen steeds verder gebracht.
 „O Juda!” zoo heette 't, „de Leeuw uit uw stam,
 „De Goël zijns Volks, de Beloofde, Hij kwam!”
 Ook werden er wondre verhalen gehoord:
 Daar zou boven Bethlêm in 't uur der geboort'
 Een star zijn gezien in verblindende pracht:
 Nog leefden er herders, hun heugde die nacht:
 Toen hadden hen Englen des Hemels begroet,
 Toen hadden zij Oostersche Wijzen ontmoet,
 En met hen geknield voor een Goddelijk Wicht,
 Wiens glimlach hun hart overstroomde met licht.
 En als zij zoo spraken, die grijaards, dan scheen
 Een zalige glans door hun rimpelen heen',
 Een weerschijn gelijk van dien hemelschen straal,
 En zoet klonk hun rede als een Englenchoraal.

Dit alles, het trof me, als een bliksem, die snel
 Ter-neer-slaat in 't water der slapende wel,
 Die klaatrend nu opspringt, en, spattende in 't rond,
 Zijn schuimvlokken regent, ontbloot tot den grond.
 Al wat de alledaagschheid zoolang had bedekt,
 Werd nu op den bodem mijns harten gewekt.
 't Kwam boven als slib uit de kokende kolk,
 Begeerte naar heil voor mij-zelf en mijn volk,
 De wrok van mijn hoogmoed, gekrenkt in zijn loop,
 Eerzuchtig verlangen, half-hooplooze hoop,
 Een onrust die lijdt door den twijfel, en toch
 De waarheid ontwijkt, in vrijwillig bedrog.
 De vreugd en de vrees grepen beurtlings mij aan,
 En 'k maakte mij op naar den zoom der Jordaan.

VI.

Die ure! 'k zal haar nooit vergeten!
 'k Voel, hoe bij haar herinnering
 Weer de eerste huivring mij beving,
 Hoe ik, die man van erts wil heeten,
 Een hart bezit, dat bijna schreit
 Van vrouwlijke weemoedigheid!
 't Waar' beter, had zij nooit geslagen,
 Dan dat ik, sinds zij kwam en vlood,
 Een zielewond die nooit meer sloot,
 Deez' eeuwge tweespalt, om moet dragen!

'k Had mij de ontmoeting voorgesteld:
 Hij moest een Koning zijn, een Held,
 Een ceder tusschen jeugdige eiken,
 Een Saul met wien zich niemand meet,
 Die tot zijn schouder zelfs kan reiken;
 Een Hoogepriester en Profeet,
 Wiens woord, in vuur gedoopt, de zielen
 Waar 't vrijheid gold en Gods altaar,
 Doet spotten met het doodsgevaar!
 En nu — hoe anders stond hij daar!
 Geen Heerscher, om voor neer te knielen,
 Beminlijke Zachtmoedigheid!
 In plaats van 't zwaard der scheê te ontrukken,

Hield hij zijn armen uitgebreid
 Om 't Menschdom aan zijn hart te drukken.
 Wat krijgskreet werd van hem gehoord?
 Een woord van liefde, een vredes-woord!
 Wat teeken draagt hij dat den Koning,
 Of aanspraak op een kroon, verraadt?
 Geen enkel teeken! Hij versmaadt,
 Te needrig, iedere eerbetooning:
 Maar op dat wonderschoon gelaat
 Blonk hooger adel dan der Aarde —
 Iets uit die oogen straalde me aan,
 Dat mij mijn oogen neer deed slaan,
 Alsof ik in de zonne staarde.

En als ik weer, ontroerd, verward,
 Terwijl mijn ziel in tweestrijd trilde,
 Door 't volksgewoel ontsluipen wilde,
 Gelijk een aangeschoten hert
 Een schuilplaats opzoekt in de struiken,
 Daar zag hij me aan, o wondre schrik!
 Met zulk een Koninklijken blik
 Als ik weerstaan kon noch ontduiken,
 Waarbij ik voelde, dat als glas
 Mijn binnenst' hem doorzichtig was.
 De stemme van den Zoon des Menschen
 Klonk zacht, vol vriendlijk medelij':
 „Kom! Ik begrijp uw hartewenschen,
 „'k Weet uw begeerte: volg gij mij!”

VII.

Ik volgde Hem! Nu kwamen beter dagen.
 Ik scheen vernieuwd. De stormwind van weleer
 Trok straks voorbij, Zòo daalt, na 't koortsig jagen
 Der pols, de slaap op 's kranken leger neer!
 Mijn wandel nu werd anders dan te voren,
 Ook mijn gebed. Ik weende in de eenzaamheid,
 Maar 't waren nu geen tranen meer van tooren,
 Maar druppelen, zoet als 't kinderoog ze schreit.
 En hoorde ik dan, bij de andren neergezeten,
 Naar 't lieflijk woord, dat van Zijn lippen vloot,

Dan was het mij, als zag ik door de reeten
 Eens kerkerhols een heerlijk morgenrood,
 En 'k voelde in 't hart een naamloos heimwee beven
 Naar Vrijheid, Licht, en onverderflijk Leven.

VIII.

Maar dat waren korte dagen!
 al hun weelde was een waan.
 Uit den slaap van laffen vrede
 was mijn geest weer opgestaan.
 Ik begeerde grooter dingen
 dan een zoete lediggang:
 Ik verwachtte van die lippen
 eindelijk een krijgsgezang!
 Had Hij wonderkracht, wat baatte 't
 zoo zij nutloos rusten moest,
 Als het damasceener lemmer
 dat in leedren schede roest?
 Wat ik zien wou? Heldendaden —
 't jok vertreên dat Sion knelt --
 't Eeuwenoude leed gewroken —
 Isrêls Koninkrijk hersteld —
 Al de Stammen met hun Twaalve
 in hun oude heerschappij —
 Dezen Davidszoon in 't purper,
 en — wij zelven aan Zijn zij!
 Geen krijgshaftige soldaten,
 blozende van mannenkracht —
 Zondaars, tollenaars en visschers,
 koos Hij tot zijn legerwacht.
 Hij vergaf gevallen vrouwen,
 sprak heidinnen troostende aan,
 Bood den losbol eerekransen,
 vlocht ze den Samaritaan.
 Ja, gebod zelfs: „Geef aan Cæsar
 wat hem toekomt, dat is recht!”
 Schoon de luister van dien Cæsar
 daaglijks nieuwe geessels vlecht!
 Toen ik, eindelijk overweldigd,
 langer niet mij-zelf bezat,

Op een bergtop ongeduldig
plotsling aan Zijn zijde trad,
Van Zijn roeping durfde spreken,
heenwees naar 't Beloofde Land,
Dat maar op zijn Koning wachtte,
wondervolle lustwarand,
Vloeiende van melk en honig,
dat verrukkend vóór ons lag,
Met zijn palmen en zijn ceedren
gloeiende in den vollen dag: —
Toen — schoot als een onweersflikkring
uit zijn oog een gramschapsstraal,
'k Hoorde: „Satan! Komt gij weder?
„achter mij, ten tweeden maal!”

IX.

En sints dien dag lag tusschen hem en mij
iets als een muur. Vreemd zijn mij al zijn wegen,
'k Begrijp niets van zijn wekelijk medelij',
Niets van zijn doen en willen: 'k heb geen zegen.
Al klopt soms nog zijn machtwoord aan mijn hart,
Als vroeger, toen het heette: „Laat mij binnen!”
Geen grendel wijkt, de poorten zijn verspard,
Niet weder laat de vesting zich verwinnen!
En zoo mijn voet hem volgt, mijn ziel niet meer.
'k Gehoorzaam — uit gewoonte, 'k laat mij leiden
Uit dwang, niet uit instinkt, gelijk weleer:
'k Weet dit-alleen, — wij zijn voor goed gescheiden!

X.

Hoor nu dikwerf vreemde stemmen,
rijzende als uit 's afgronds kluizen,
Die in de avondnevel zuchten,
op des nachtwinds vleuglen ruischen.
En wanneer ik luister, luister,
vriest iets in mijn ziel in stilte,
Als een staåge drup, tot pegels
stollende in de winterkilte:

Arm, wordt Hij de steun der armen,
 Toch al 's Hemels schatten rijk,
 En in goddelijk erbarmen
 God, de Liefde-zelf, gelijk!

Louter zegen zal Hij spreken,
 Bange slaven maakt Hij vrij:
 IJzren grendels zal Hij breken,
 Kopren deuren brijzelt Hij!

Al 't verloorne zal Hij vinden,
 Al wat viel, wordt opgericht;
 En in 't donker oog der blinden
 Werpt Hij 't eeuwig, Hemelsch licht!

Hij geneest gebroken harten,
 Wie er dwalen, wijst Hij 't spoor:
 In het schaduw dal der smarten
 Gaat Hij triomfeerend voor!

't Licht der Waereld is geboren
 In een donkren herdersstal:
 Mensch en Engel! paart uw chooren
 Tot één, éenig Lofgeschal!

Ja, zoo ver de starren blinken,
 Moeten Aarde en Hemel saam'
 Tot in eeuwigheid weerklinken
 Van de glorie van Gods naam!

II.

OUDEJAARS-AVONDBEDE.

O' mocht dit jaar, dat henenvliedt,
 Een Jubeljaar mij wezen,
 Dat, eer het wegzinkt in het Niet,
 De zalige verlossing biedt
 Uit al mijn duizend vreezen,
 Dat zonde's jongste boeien slaakt,
 En, eindelijk, mij een Vrijman maakt!

e lang mijn zorg aan 't Stof gewijd,
 In d' ijdlen dienst der zinnen!
 Wijk, Waereld! wijk! Nog is het tijd:
 Ik weet dat Gij onmachtig zijt,
 Helpt God mij overwinnen.
 Schenk, Heer! me uw Geest, die wondren doet,
 Die Wijsheid geeft en Heldenmoed!

Een Jaar op nieuw, van dag tot dag,
 Van uur tot oogenblikken,
 Liet Gij niet af, met teedren lach,
 Dien ik van liefde stralen zag,
 Mijn ziele te verkwikken.
 Gij hebt geroepen, en gered!
 Hoe vaak vóorkwaamt Gij mijn gebed!

Volbreng dan ook in mij uw kracht,
 De heilkracht aller vromen!
 Herschep dit hart, dat U verwacht,
 En laat na dezen winternacht
 Mijn ziele-lente komen!
 Al de oude ellenden ga voorbij,
 Dat alles nieuw en heilig zij!

De doods-klok van het Oude-Jaar,
 Geluid aan 's Hemels poorte,
 Och, of zij, rein en zilverklaar,
 Voor mij, o Heer! de feestklok waar'
 Der Godlijke geboorte
 Voor 't Leven, dat, door U bereid,
 Niet sterven kan in eeuwigheid!

DIES IRÆ.

— LATIJSCH KERKLIED VAN THOMAS A CELANO —

(XIIIde Eeuw.)

Bange Dag, die, Dag der dagen,
 Waar de Zieners van gewagen,
 De Aarde in vlammen weg zal vagen!

Wat al angsten, wat al vreezen,
 Als de Richter is verrezen,
 En het vonnis wordt gewezen!

Als de wekbazuinen kraken,
 Zullen alle doôn ontwaken,
 En des Rechters troon genaken.

Dood en Schepping zullen beven,
 Als het stof herrijst ten leven,
 Ach, om rekenschap te geven.

En een Boek ontvouwt zijn bladen,
 Die gedachten, woorden, daden,
 Heel des waerelds schuld, verraden.

Gaat de Richter 't vonnis spreken,
 Al 't verborgene is gebleken:
 Geen vergrijp of Hij zal 't wreken!

Ach, hoe zal ik, arme, klagen?
 Wien om raad of redding vragen,
 Als de vromen-zelfs vertzagen?

Koning, hoog in eer verheven!
 Die om niet ons wilt vergeven,
 Red mij, Bron van Licht en Leven!

Heilge Jezus! mij ten zegen
 Gingt Ge op bange lijdenswegen:
 Blijf mij op dien Dag genegen!

Ook voor mij vlijmde U de doren,
Liet Gij u aan 't kruis doorboren:
Zooveel smarts ga niet verloren!

Rechter der gerechte zake!
Geef dat ik genade smake
Eer die Oordeelsdag genake!

'k Zucht, van schuldbesef bevangen,
Schaamte purpert mij de wangen:
Doe mij, Heer! Uw gunst erlangen.

Op Maria sloegt gij de oogen,
Op den Moordnaar vol meedoogen:
Heer, laat mij ook hopen mogen!

Arm zijn mijn gebeên, mijn zuchten.
Maar met U, wat zou ik duchten?
Doe mij 't eeuwig vuur ontvluchten!

Zult gij eens de kudde scheiden,
Wil mij tot Uw schapen leiden,
Aan Uw rechterhand mij weiden!

Moeten die Gij niet kondt sparen,
De verstokten, henenvaren,
Voeg mij bij de zaalge scharen!

Heer! tot Wien ik in de ellende
Met gebogen knie mij wende,
Schenk Gij mij een zalig ende!

DE STERVENDE CHRISTEN.

Zoo, Vrienden! is dan haast mijn laatste strijd volstreden!
Reeds daalt mijne aardsche zon tot d' einpaal van haar loop.
Maar o, een schooner zon verrijst op mijn gebeden,
En schittert door den nacht voor de oogen mijner hoop.

Laat in dit plechtig uur de stervende U verkonden
 Wat hem een rustpunt biedt, ook bij de jongste smart:
 Hij is 't! mijn Jezus! die een vloek werd voor mijn zonden,
 En de eenge vrede blijft voor 't arme zondaarshart!

Op Christus is mijn hoop! maar onverdeeld, volkomen!
 Gods Zoon, voor mij gekruist, heeft mij Gods heil bereid.
 Mijn ongerechtigheên heeft Hij op zich genomen:
 Die troost alleen houdt stand: elke andre is ijdelheid!

Geloof me, o Vrienden! want bij 't scheiden uit dit leven
 Doorziet de ontboeide geest de waarheid meer dan ooit:
 Al werd mij in dit uur der Englen taal gegeven,
 'k Zou *beter* spreken (ja!) maar *anders* spreken, nooit!

'k Verheerlijkte evenzeer die godlijke offerande,
 Die mijn verzoening is, die 't Paradijs me ontsloot!
 In Jezus is mijn Al! mijne eer is in Zijn schande,
 Mijn vrijspraak in Zijn straf, mijn leven in Zijn dood!

O heilig heilgeheim! O godlijke genade!
 Mijn Heiland heeft voor God mijn zwarte schuld bedekt!
 In Hem slaat de Eeuwge mij zóó welgevallig gade,
 Als had de zonde nooit mijn kranke ziel bevekt!

Kom dan, mijn Redder kom! Uit uw doorboorde handen,
 Ontvang' mijn hongrend hart uw lichaam en uw bloed!
 Meer dan een frissche bron de dorgerooste stranden,
 Verkwikt uw heilfontein mijn uitgeput gemoed!

Laat me U aanschouwen, Heer! tot stervens toe verslagen,
 Met tranen worstelend in der Olijven hof,
 En waar ik U den last van heel mijn vloek zie dragen,
 Daar werpe ik aan Uw zij' mij driemaal neer in 't stof!

Laat me U aanschouwen, Heer! zoo als mijn overtreden
 De scherpe doornenkroon U om de slapen vlecht!
 En zie ik door 't geloof, naast uw verscheurde leden
 Het handschrift mijner zonde aan 't bloedig kruis gehecht!

Ik volg U zonder schrik door 's Afgronds schaduwwegen,
 Gij leidt mij bij de hand naar 't Eeuwig Vaderhuis!
 Mijn allerlaatste snik zal spreken van Uw zegen,
 Mijn allerlaatste blik zal breken op Uw kruis!

ADOLPHE MONOD.

DE NATUUR EN DE MENSCH.

Wanneer ik uw teerheid,
 Uw wakende trouw,
 Uw rustloos verplegen,
 Uw zwoegen aanschouw,
 Dan gloeit mij de boezem
 Van louterend vuur,
 En 'k wenschte u te omarmen,
 O Moeder Natuur!
 Ik wenschte u te vragen
 Op schuchteren toon:
 „Gij vrome, gij vroede,
 „Ben ik ook uw zoon?”

Met Godlijke mildheid
 Geeft ge alles zijn deel.
 Geen eeuwige wissling
 Van 't arbeidstooneel,
 Geen duizende zorgen,
 Gesprenkeld als zand,
 Verwarren uw plannen,
 Vermoeien uw hand!
 Als wij ons verbazen
 Bij 't zien van uw vlijt,
 Uw grensloze kennis,
 Uw arbeid en strijd,
 Dan glimlacht gij even,
 En 't ruischt door de blaân,
 Als fluisterde uw stemme:
 „Kost gij mij verstaan,
 „Het brein zou u duizlen,
 „Als ijzer zoo zwaar,

„Of mengde uw gedachten
 „Verward door elkâar.
 „En kost gij 't al dragen,
 „'t Geheim mijner kracht,
 „Gij waandet u goden,
 „Hoogmoedig geslacht . . . !”

Maar, vriendlijke Moeder!
 Bij u is een schat:
 Gij geeft hem niet allen —
 Of *ik* hem bezat!
 Laat mij in de reien
 Der keurlingen staan,
 Die u mogen volgen
 Langs zonnige paân,
 Getorscht in uwe armen,
 Gewiegd in uw schoot,
 Als kindren u minnen,
 Getrouw tot den dood!
 „Hoe! *mij* wilt ge aanbidden?
 „Ben *ik* die ge zocht? .
 „Ben *ik* dan de werkster?
 „Is *God* het gewrocht?
 „De schoonheid der aarde,
 „*Mijn* schoonheid, vervliet:
 „Zeg, kent gij, begeert gij
 „De Hemelsche niet?
 „Weet, eens sterft de Moeder:
 „Dan jammert het kroost,
 „Verweesd en verlaten
 „En dorstend naar troost,
 „Ik grijs en verouder,
 „Mijn sterkte slijt af:
 „Mijn bloemen en stralen
 „Gaan onder in 't graf.
 „Ik zelf heb een Moeder,
 „Wie de eeuwigheid heugt
 „En eeuwigheên wachten
 „In eeuwige jeugd.
 „*Mijn* kennen en kunnen
 „Is licht van *haar* zon,

„Mijn liefde — het beekjen,
 „Haar liefde — de bron!
 „Zoek haar! de Fonteine
 „Van zielengenot,
 „De Onsterflijke Schoonheid,
 „De Weerglans van God!

„Aanschouw, hoe de Dochter,
 „Die tijdelijk blinkt,
 „Eens zachtken in de armen
 „Der Moeder verzinkt,
 „Met haar vereenzelvigd,
 „Geheiligd herleeft,
 „En, alles verheemlend,
 „De eënen doorzweeft!
 „Zie, dan eerst, gezaligd,
 „Door 't stof niet verblind,
 „Bemint gij de Moeder:
 „Haar zoon, maar — Gods kind!”

J. F. VON MEYER.

I KORINTHEN I : 30.

„Uit Hem zijt gij in Christus Jezus, die ons geworden is wijsheid van God en rechtvaardigheid en heiligmaking en verlossing.”

Angstig tastende als de blinden,
 Doolde ik onophoudlijk voort;
 Zoekend, zonder ooit te vinden,
 Vragend, maar niet aangehoord:
 Tot ik naar de Bron der waarheid
 Jezus volgde, en Hem-alléén,
 En in onbewolkte klaarheid
 Mij de Wijsheid Gods verscheen!

Troosteloos van één gereten,
 Kwijnende mijn doemschuldige hart;
 Maar in 't wroegende geweten
 Bleef de prikkel mijner smart:

Tot ik met mijn zielewonden
 Naar het kruis van Jezus ging,
 En in ruil voor al mijn zonden
 Zijn Gerechtigheid ontving!

'k Zocht de lauwerkrans te plukken,
 Die de deugd haar Priestren biedt;
 Menig zonde deed ik bukken,
 Maar het harte bukte niet:
 Tot de valsche lauwren dorden,
 Tot de Geest, dien Jezus geeft,
 Hier dat nieuwe hart deed worden,
 Dat naar Heiligmaking streeft!

Zielevreugd en boezemprangen
 Wisslen ieder oogenblik:
 'k Voel een ongestild verlangen
 Tot mijn allerjongsten snik.
 Maar de Hoop verguldt de zoomen
 Van des waerelds nachtgordijn:
 Jezus komt eens — en volkomen
 Zël dan mijn Verlossing zijn!

LUDWIG CARL LENTZ, *te Amsterdam.*

CHRISTEN HARPTONEN.

Het woord van Christus wone rijkelijk in u, in alle wijsheid; leert en vermaant elkander met psalmen en lofzangen en geestelijke liederen, zingende den Heer met aangenaamheid in uw hart.

DE APOSTEL PAULUS (KOLOSS. III: 16.)

HET KRUIS.

De waereld wentelt op den wiekslag voort der jaren;
Geslachten, volken, vluchten heen;
Gewoonten, wetten, gaan als wisselende baren —
Niets blijft er dan het Kruis-alleen!

't Bleef bloeien sints dien dag — ontzachlijkste aller dagen —
Toen 't, Boom des Levens die het was,
Als zijn gerijpte vrucht dien Heiland heeft gedragen,
Wiens dood al onze ellend genas.

't Bleef, goddelijk symbool des Onveranderlijken,
Hoog op de rots der eeuwen staan:
't Zag 't al bezwijken, maar wist zelf van geen bezwijken;
't Zag, onvergankelijk, 't al vergaan.

Het Kruis regeert, terwijl 't Jeruzalem en Romén
Lang aan zijn voet verwelken ziet.
Zijn heerschappij is niet van menschen voortgekomen!
't Regeert, en — sterven kán het niet!

Het Kruis heeft menig storm bedreigend aan zien rukken,
Maar 't stond altijd en overal,
Geworteld in God-zelf en zonder ooit te bukken,
Als Teeken der Verwinning pal.

Naar AUG. LEPAS.

M O R G E N.

Zie rond u, hoe het Licht ontspringt,
 In alle waatren spiegelt,
 Door alle schemerschijnsels dringt,
 In alle diepten wiegelt!

Daar is van daag geen nacht zoo zwart,
 Waar niet een straal door flonkert....
 En gij verlengt den nacht, arm hart!
 Die u Gods groet verdonkert?

Zie, hoe de dauw het veld besproeit
 En waasemt op de knoppen,
 Hoe ieder bloemenogjen vloeit
 Van louter vreugdedroppen!

Daar gaat een toon van liefde en dank
 Door alle hemelsfeeren:
 Waartoe op steenen borst die klank
 Ontroostbaar af te keeren?

Die God, die zulke dagen schiep
 Om aarzenden te trekken,
 Kan ook in 't spraakloos boezemdief
 Een juichende echo wekken.

Ook ú zal 't machtwoord: „Daar zij licht!”
 Door alle poren dringen:
 Dan zal uw ziel, die dankbaar zwicht,
 Uit al haar snaren zingen!

(Vrij gevolgd.)

E E N U U R.

Één uur genoten
 Met u, o Heer!
 En zie daar vloten
 Geen tranen meer;
 De wonden sloten:
 Ik leefde wêér!

Ik kwam — als een beedlaar, die bijna bezwijkt,
 In 't stof van de zonnige wegen;
 Ik ging — als een koning, versterkt en verrijkt,
 Beschaduwd door zegen op zegen.
 De voetschop der waereld is pijnlijk en ruw —
 't Was weldaad, o Heiland! Zij dreef mij tot U.

Één uur gesleten
 Bij U, o Heer!
 En 't bang geweten
 Herademt wêér:
 De zondenketen
 Zinkt krachtloos neêr!

Bij U is de kracht die het kwade verwint,
 De troost die het schuldgevoel lenigt.
 De moed van den Held, aan 't geloof van het Kind
 Tot waken en bidden vereenigd,
 Al de ernst van den Man en de teêrheid der Vrouw,
 Den God aller Liefde in de liefde getrouw!

Één uur geluisterd
 Naar u, o Heer!
 De dood verduistert
 De vreugd niet meer;
 Een Engel fluistert:
 „Gij ziet mij wêér!”

Wij zuchten: „Wie wentelt den lijksteen ons af?”
 Geslingerd door vreezen en hopen.
 Daar rijst naast de graven der onzen Uw graf,
 En zie! als het Uwe zijn ze open.
 De dood nu niet meer, maar het leven alleen
 Weêrhoudt nog de zielen, voor eeuwig straks één!

O Heer der Heeren!
 Één uur van de aard
 Tot U te keeren,
 Is alles waard,
 Is juichen leeren,
 Is Hemelvaart!

A V O N D.

Het is een lieflijk avonduur,
 Niet spraakloos en toch sabbat-stil.
 De nacht doorstraalt het luchtazuur,
 Of ze ál Gods glorie toonen wil.
 Omhoog ontbreekt geen enkle ster,
 Omlaag geen enkle nachtegaal:
 Al 't schepsel dankt, nabij en ver,
 En ieder in zijn eigen taal.

O, wat een ziel ervaren mag,
 Wat ze in zoo stillen nacht geniet,
 Dat gist ze niet bij klaren dag,
 Dat spreekt zij uit in woord noch lied.
 Het is — een adem van Omhoog,
 Een Paradijsgeur, tred voor tred,
 Een zien, maar met het geestlijk oog,
 Een glimlach half, en half gebed!

Gij gaat daar eenzaam en alleen
 Toch weet ge een Leidsman aan uw zij':
 Gij voelt het, God bewaakt uw schreên,
 En waar gij wandelt, gaat ook Hij.
 De tranen zijn u afgewischt;
 Van rozen bloeit uw doornenheg,
 Uw dorstig harte wordt verfrischt;
 Gods Englen leegren op uw weg!

En wat u dreigde, schrik en dood,
 Toont u een vriendlijk aangezicht;
 Een vrijheidsbode wordt de Dood,
 Voor wie de laatste kluister zwicht.

Gij ziet haar, en strekt de armen uit,
 Wel diep maar naamloos zoet ontroerd
 Gelijk de bruijom, wien de bruid
 Naar 't Heiligdom der Liefde voert!

Genoeg! genoeg! Nu zwijg, mijn Lied
 Want wat in zulk een avondstond
 De jubelende ziel geniet,
 Herhaalt geen lied, vertaalt geen mond.
 Het is — een adem van Omhoog,
 Een Paradijsgeur, tred voor tred,
 Een zien, maar met het geestlijk oog,
 Een glimlach half, en half gebed!

O GIJ DIE ONDER STILLE TRANEN.

O Gij die onder stille tranen
 Ter neer zit in uw kamerkijn.
 Die al uw starren hebt zien tanen,
 Na al te korten zonneschijn:

Die steeds terugziet in 't Verleden,
 Als in een bodemloze zee,
 Waar stemmen lokken naar beneden,
 Zoo bitterzoet, zoo lieflijk wee:

Die in des levens ijle verte,
 Zoo bang, zoo lang, den blik niet waagt,
 Maar ronddoolt met een eenzaam harte,
 En vruchtloos naar uw schaduw jaagt;

O, ik versta uw angst, uw strijden,
 Gij zwervers aan een barre kust!
 Maar ik genas van al mijn lijden,
 En weet nu wáár men eeuwig rust!

U moet als mij een Wezen troosten,
 Dat innig liefde, leed en stierf,
 Dat voor den zondaar, ook den grootsten,
 Met duizend vreugden 't leven dierf.

Hij stierf! En toch, nog alle dagen
 Hoort gij Zijn trouwe liefdestem:
 Hij roept u om uw kruis te dragen,
 En elke voetstap voert tot Hem!

Met Hem doorstroomt nieuw bloed, nieuw leven,
 Uw zieken geest, uw dor gebeent';
 En hebt gij Hem uw hart gegeven,
 Godt scheidt niet meer wat God vereent!

Wat gij verloort, heeft Hij gevonden,
 Hij weet naar wie uw ziel verlangt;
 En eeuwig blijft met u verbonden
 Wat ge uit Zijn hand terug ontvangt!

(Vrij naar NOVALIS.

P A A S C H M O R G E N.

Op de wieken van den morgen
 Daagt het Paaschfeest in 't verschiet.
 't Leeuwrikje, in 't azuur verborgen,
 Zingt een blij Herrijzings-lied.
 't Wekt in weide en woud en gaarde
 Duizendvoude melody:
 „Waak nu op, verjeugdigde Aarde!
 „Al het oude ging voorbij!”

Waakt nu op, en bruischt, gij stroomen!
 Looft den Heer met lofgeschal!
 Ruischt, gij blaadtjens aan de boomen,
 Groene halmen, overall!
 Gij, viooltjens in de dalen,
 Voerjaarskelkjens, wit en rood!
 Gij ook moet het mee herhalen:
 „Liefde is sterker dan de dood!”

Waakt nu op, gij menschenharten!
 Die nog, uitgebloeid en loom,
 Zonder vreugden, zonder smarten,
 Voortslaapt in uw winterdroom!

Goddelijke krachten vloeien
 Op het zuiderwindgezucht:
 Scheurt, als Simson, thans uw boeien!
 Stijgt omhoog met arendsvlucht!

Waakt nu op, bedrukte zielen!
 Die nog bij de graven mort,
 Waar zoo sombre tranen vielen
 Dat uw oog verduisterd wordt!
 Schreiers, in u-zelf verloren,
 't Oog gewischt en opgestaan!
 Ziet! de waereld is herboren:
 Hier 's een wonder, neemt het aan!

Trille u met een blijde beving
 Lentes weerkeer doort 't gebeent'!
 Haar ontwaken preekt Herleving,
 Zelfs op 't groenend lijkgesteent'.
 't Regent bloemen, lichten, gaven;
 Uit de zwakheid springt de kracht;
 De adem Gods ontsluit de graven....
 Waakt nu op! Het Paaschfeest lacht.

HEB GELOOF.

Heb Geloof in uw God! — in Zijn macht, die u schiep,
 In Zijn liefde, die mint wat Hij wrocht,
 In Zijn wijsheid, die leidt door het donkere diep,
 En de kroon aan den strijd heeft verknocht.
 Laat een kind aan het strand bonte schelpen vergaären:
 Zoo wie paerlen begeert, duikt in 't hart van de baren.

Heb Geloof in den Mensch! — Hebt gij weldaan gezaaid,
 En straks ondank gemaaid met een zucht,
 O strooi voort! Menig zaadtjen, in 't wilde verwaaid,
 Vond een plekje en draagt honderdvoud vrucht.
 Daar wordt minder uit boosheid dan zwakte misdreven;
 En — die alles kon weten, zou alles vergeven!

Heb Geloof in U-zelf! — in uw werk, in uw lot,
 In de roeping waar 't hart u toe wijdt,
 In de waarde uwer ziel, onverderflijk als God,
 En word gaarne en geheel wat gij zijt.
 Acht Gods werk in u-zelf! Ongerept, ongeschonden,
 Onberispelijk, zij immer Zijn tempel bevonden!

DE HOOP.

Houd de Hoop in het hart! — Waar de Hoop is, is God.
 Voor een eeuwigheid zijt gij geschapen.
 Die de starren bestiert, Hij bestuurt ook uw lot,
 En *die* Wachter zal sluimren noch slapen.
 Die 't heelal heeft gewogen, Hij woog ook uw kruis.
 Vele woningen geeft Hij den zijnen,
 Maar de beste het laatst: — naar het Vaderlijk Huis
 Voert de wisslende tent der woestijnen.

Houd de Hoop in het hart! — Ook al wankelt uw tred,
 Ook al staat gij op eenzame stranden!
 Daar zijn waerelden ginds zonder rimpel of smet,
 En God gaf u de reiskaart in handen.
 Uit de Diepte naar Boven voert Eén u al voort,
 Naar het licht uit het wolkengewemel:
 De magneetnaald wijst ook onder stormen naar 't Noord,
 En wat hemelsch is, trekt naar den Hemel!

Houd de Hoop in het hart! — Als zij spreekt, wordt het stil;
 Zij verrijkt u door dulden en derven;
 Als gij zwak zijt, geneest ze uw verbrijzelden wil
 En den dood maakt zij 't eind van uw sterven.
 O, een Hooger' dan gij bracht het Leven u aan:
 Laat Zijn geest in u werken en wonen!
 En de krans, die Hij greep aan het eind van de baan,
 Zal ook u als verwinnaar bekroonen!

OUDENJAARS-AVOND TROOST.

Neen, die Hoop zal niet beschamen.
 Die Gods trouw tot grondslag heeft:
 Zijn belofte is Ja en Amen —
 Eeuwig liefst die eeuwig leeft!
 't Zijn Gods goedertierenheden
 Dat wij niet vernietigd zijn.
 God doorbalsemt de woestijn
 Met een Levensgeur uit Eden.

Alle zonden, alle zorgen,
 Wentlen wij op U-alleen.
 Nieuw op elken nieuwen morgen
 Blijven Uw barmhartigheên.
 Frisch nog, in de winternachten,
 In den laatsten stond van 't jaar,
 Bij de wieg en bij de baar,
 Eerste en Laatste! God der Krachten!

Hallelujah, Hemelheere!
 In dit heilig oogenblik.
 Hallelujah, lof en eere
 Ook bij onzen jongsten snik!
 't Zij wij sterven, 't zij wij leven,
 Blijf ons deel in eeuwigheid!
 Houd ons op Uw komst bereid,
 Tot we Uw Hemel binnen zweven!

DE AFNEMING VAN HET KRUIS.

Eindelijk is de strijd volstreên;
 't Heilig bloed houdt op te stroomen;
 Reeds zijn de uitgeputte leên
 Van den schandpaal afgenomen.
 't Lichaam daalt van 't folterkruis
 In den zeegnende' arm der vrinden,
 Die Hem 't koele lijnwaat winden;
 En — de rots-grot wordt Zijn huis.

Groote Lijder! rust nu uit,
 Tusschen balsems weggeborgen!
 De Engel, die Uw slaapcel sluit,
 Wacht er tot den derden morgen.
 Dan verrijst Ge! schittrend wit
 Blinkend boven alle zonnen,
 En den Hemel, nu herwonnen,
 Neemt Gij juichend in bezit!

Nu, o Heer! verlost Ge ook ons
 Van het kruis der oude smarte!
 Englen op hun vleugeldons
 Dragen ons gebroken harte.
 Zachtkens gaan zij naast de baar,
 Trouw bewaken zij onze asschen,
 Tot zij kloppende ons verrassen:
 „Waakt nu op! de Dag is daar!”

Blijf, o Jezus! ons nabij.
 't Kruis moog' drukken, 't grafmoog gapen,
 Kruis en kroon verzustert Gij,
 't Graf wordt wieg, en 't sterven slapen.
 O, hoe klein zal de Aarde eens zijn,
 Nu ons dreigend met haar schrikken,
 Als wij op haar nederblikken
 Uit des Hemels zonneschijn!

K I N D E R B E D E .

Mijn bedtjen is zoo warm, zoo zacht,
 Gespreid uit donzen veeren;
 Mijn moeder kust mij goeden nacht
 Mijn lieve vader houdt de wacht,
 En — 't vriendlijk oog des Heeren!

Ach, hoeveel kindren, arm en naakt,
 Die zulk een bedtjen derven,
 Die langs de straten zwerven,
 Voor wie geen lieve vader waakt,
 Wier moeder vroeg moest sterven!

O, wat al vreugde, die ik schep,
 Ontbreekt u, arme schapen!
 Ik buig mij neder voor mijn kreb —
 Eer ik voor u gebeden heb,
 Zou ik niet kunnen slapen.

Gij Heer! die met weldadigheên
 Mijn jonkheid overlaadde,
 Sla mij ontfermend gade!
 Heb ik uw gunst verdiend? — O neen!
 Gij zegent uit genade!

Och, zie dan ook die kleinen aan,
 Genees hun hartewonden!
 Al wat Gij doet, is welgedaan —
 Maar 'k wenschte dat er nooit voortaan
 Eén weesjen werd gevonden!

Geef Gij aan ieder kind dat schreit,
 Een vreugd die nooit verdwijne,
 Een vader vol van teederheid,
 Een moeder die zijn bedtjen spreidt,
 Een bedtjen als het mijne!

Vrije navolging van: „*Le petit oreiller.*”)

HET LIED DER TOEKOMST.

Vrij gevolgd naar de oude Latijnsche Kerkhymne: „*Ad perennis vitae fontem,*” etc.)

Naar de bron van 't Eeuwig Leven
 Dorst het hart aan 't vreemde strand,
 En de ziel, met heilig beven,
 Werpt den blik naar d'overkant;
 Balling, smachtend naar de dreven
 Van het Ware Vaderland!

Als zij vaak, door zorg bestreden,
 Neêrziigt op heur pelgrims-spoor,

Peinst zij aan de heerlijkheden
 Die zij al te vroeg verloor:
 En de spiegel van 't Verleden
 Toovert haar de Toekomst voor.

Wie zal u naar waarde prijzen,
 Onuitspreekbre zaligheid
 Van die Hemel-Paradijzen,
 Die in stille majesteit
 Achter 't donker diep verrijzen,
 Dat ons van hun drempel scheidt?

Dáár, geen winter, wit bevrozen,
 Dáár, geen zomer, dor geschroeid,
 Dáár, geen doornen aan de rozen,
 Waar een eeuwge Lente bloeit,
 Waar de zefiers immer kozen,
 En de balsem altijd vloeit!

Dáár, geen tranen en geen zuchten,
 Dáár, geen hope meer die liegt,
 Geen geneuchten die ontvluchten,
 En geen bloesem die bedriegt;
 Maar een oogst van gouden vruchten,
 Die op alle takken wiegt!

Dáár, geen wisslend gaan en keeren
 Van de zwarte duisternis,
 Waar de starren kort regeeren,
 En ook dán nog ongewis —
 Maar de Heerlijkheid des Heeren,
 Die de Zon der Zielen is!

Alle Heilgen die er wonen,
 Schittren als de morgenstraal,
 Strenglen de overwinnings-kroonen,
 Menglen 't Groote Lofchoraal,
 Vierende in hun jubeltonen
 Elke strijd en — zegepraal!

Al hun smetten zijn verdwenen,
 Al hun tweespalt is voorbij:

Door het lichtend hulsel henen,
 Blinkt hun ziel, voor eeuwig vrij,
 Nu zich hoofd en hart vereenen
 In volkomen harmony!

Nu verhult geen schijn het wezen,
 Daar de Waarheid vóór hen staat,
 Niet gesluierd als voordezen,
 Maar een hemel op 't gelaat,
 Allen noodende om te lezen
 In Gods vollen Liefderaad!

't Lijden, hier op aard beschoren,
 Kweekte een kiem van hooger vreugd:
 Dubbel heerlijk wordt herboren
 Wat hun zoetst en zaligst heugt:
 En geen grijsheid met heur voren
 Rimpelt een onwelkbre Jeugd!

De oude kwaal, beneden erflijk,
 Tast Gods Heiligen niet meer aan:
 't Leven, ginds, is onverderflijk —
 Al 't Verganklijke is vergaan.
 Al het Eeuwige is onsterflijk
 Uit den schijndood opgestaan!

Al die honderdduizend-tallen
 Zijn in wil en wezen één —
 't Loon, aan één te beurt gevallen,
 Hoogt des andren zaligheên:
 't Heil verschilt — maar elk en allen
 Zijn door Liefde lotgemeen!

Met een wijsheid beweldadigd,
 Die den zegen heiligen moet,
 Nimmer hongrend, nooit verzadigd,
 Steeds begeerend, toch gevoed,
 Zijn zij stoorloos begenadigd
 Met het Allerhoogste Goed!

Zalig, die den Grooten Koning
 Toekomt op Zijn gloriëdag,

Die de blijde Vaderwoning,
 Al haar glans, aanschouwen mag,
 Aller heemlen prachtvertooning,
 Stralend van Gods liefdelach!

Heer en Heiland! Oog der blinden!
 Kracht der zwakken! hoor mijn beê:
 Leer mij 't pad ten Hemel vinden,
 Waar de ware sabbats-vreê
 Neerdaalt tot Uw welbeminden —
 Miserere, Domine!

DE EEUWIGE VREUGD.

(Vrij gevolgd naar de oude Latijnsche Kerkhymne van BERNARD VAN CLUGNI
 „*Hic breve vivitur*“ etc.)

Kort is hier 't strijden,
 En vluchtig 't lijden.
 En 't leven snel.
 Ginds — wordt gegeven
 Een eeuwig leven,
 Een eindloos wel!

O Hoogste Vrede!
 Deelt God u mede
 Aan nietig stof?
 Wij, Adamszonen,
 Met koningskroonen
 In 't Hemelhof?

Gij Land, zoo heerlijk!
 Hoe hoogbegeerlijk
 Wordt gij ons nu!
 O Lustlandouwen,
 Wanneer aanschouwen
 Onze oogen u?

Uw Levensboomen,
 Uw klare stroomen,

Uw blauwe sfeer,
 Uw bloemvalleien
 Vol zaalge Reien —
 Wanneer, wannéér?

Uw heuvelschalen,
 Vol groene palmen,
 Die heinde en veer
 't Geklank herhalen
 Der lofchoralen
 Tot Jezus eer:

Uw Heldenscharen,
 Uw Martelaren
 — Geen martlaars meer! —
 Uw Heilprofeten
 In 't licht gezeten
 Rondom den Heer:

Uw Englenkopjens,
 Vroegrijpe knopjens,
 Voor de Aard te teer;
 De bang beschreiden —
 De lang verbeiden,
 Wanneer, wannéér?

O Heerlijkheden
 Van 't Hemelsch Eden!
 Wat zaligheid,
 In onze droomen
 Nooit opgekomen,
 Houdt gij bereid!

Mijn zoekende oogen
 Gaan naar den Hoogen
 Heer, grijp mijn hand!
 Draag mij, waar 'k kniele,
 Naar mijner ziele
 Geboorteland!

NOG EEN PAASCHLIED.

(Vrij gevolgd naar de oude Latijnsche Kerkhymne van ADAM VAN ST. VICTOR:

*Mundi renovatio
Nova parit gaudia," etc.)*

Heel de waereld, jong en frisch,
 Schijnt vernieuwd te wezen:
 Nu de Heer verreezen is,
 Is het Al verreezen!
 De elementen overal,
 Aller schepslen talloos tal,
 Deelen in Uw glorie,
 Koning der viktorie!

't Vuur vlamt op in flikkergloed,
 Frissche windtjens klaatren;
 Met een welige' overvloed
 Stroomen alle waatren;
 Al wat gaat, versnelt zijn vaart,
 Al wat staat, klemt vast in de Aard,
 En alomme zweven
 Krachten van Nieuw Leven!

Ziet dien blauwende' oceaen
 Rustig ademhalen!
 Balsem draagt het wolkjen aan,
 Groen zijn alle dalen!
 Zelfs de barre heide bloeit,
 Marmren stroomen zijn ontboeid,
 Smeltende onder 't zuchtjen
 Van het Lenteluchtjen!

Want de winter van den Dood
 Is voor goed verslonden;
 Uit ellende en hongersnood
 Is de ziel ontbonden;
 Liefde vonkelt op uit d' asch,
 En wat half verstorven was,
 Hoop en vreugde en vrede,
 't Vonkelt met haar mede!

Aan den hemel, blind en grijs,
 Rijzen duizend zonnen :
 't Lang verloren Paradijs
 Is voor 't eerst herwonnen :
 Ziet, de dreigende Englenrij
 Keert het vlammend zwaard op zij',
 En — door de open Deuren
 Waaien balsemgeuren !

SCHEIDENSTROOST.

Hij boog in 't stof ter neêr, en is in 't licht verhoogd ;
 Hij trad door de enge poort ter Hemelsche Landouwen :
 Zijn wonden zijn geheeld, zijn tranen zijn gedroogd,
 En 't heiligend Geloof werd zaligend Aanschouwen !

Hij heeft de zijnen lief, nog teêrder dan weleer ;
 't Is nu „volmaakte liefde”, en deze — kent geen vreezen.
 Niet smachtend ziet hij uit, maar zeegnend ziet hij neer :
 Omdat hij eeuwig is, kan hij geduldig wezen !

Zijn hoogst verlangen is den Hoogen God gewijd :
 Geen andre wensch kan meer zijn zalig hart ontroeren,
 En kalm hoort hij van ver' den wiekslag van den Tijd,
 Gods Engel, die al 't zijne eens aan zijn hart zal voeren !

IN LIJDENSNOOD.

(Melodie: „*Brich an, o schönes Morgenlicht.*”)

O God! ik neem het lijden aan,
 Door U mij toegezonden.
 Ik weet, uw Wijsheid moog' mij slaan,
 Uw Liefde zalft de wonden.
 De starren schijnen 's nachts alleen,
 Geslepen eerst blinkt de edelsteen :
 Zóó loutert ook de smarte
 Het ruwe goud van 't harte !

Wees Gij, wanneer mijn kracht bezwijkt,
 De rots van mijn vertrouwen!
 Leer me, als de gunst der menschen wijkt,
 Aan U mij vast te houën!
 En blindt de zwarte duisternis,
 Leer mij, o God! wat bidden is,
 Tot licht en leven keeren
 En vrolijk danken leeren!

Vooruit! vooruit door wel en wee,
 Door zonn'eschijn en regen,
 Door wildernis en dwarrelzee,
 Door bloem, en dorenwegen!
 Herhaal, mijn ziel! den pelgrims-zang:
 „Het gaat naar Huis! het duurt niet lang.
 „Den reisstaf opgeheven,
 „En — door den dood ten Leven!”

DE ROTS DER HOPE.

Jezus is de Rots der Hope.
 Zalig die op Hem vertrouwt!
 Wie verlossing wacht van elders,
 Heeft zijn huis op zand gebouwd.
 Hij, mijn Heiland en Verlosser,
 Is de ware Levensbron,
 Die, door sterven en herleven,
 Mij den Vader heeft hergeven
 En het Vaderland herwon.

Die Hem heeft, heeft alle dingen:
 Schuldvergeving, vrede, kracht,
 Licht en zegen allerwegen,
 Vreugdepsalmen in den nacht,
 Hemelvoorsmaak onder 't lijden,
 Englenblijdschap in 't verschiet,
 En een oog dat reeds beneden
 't Paradijs der Zaligheden
 Achter 't Graf ontsloten ziet!

Als wij eens daar Boven komen,
 Wordt ons stoorloos heil gegund;
 Maar van alle hemelweelde
 Blijft ons Jezus 't middenpunt.
 't Is de slotsom aller hymnen,
 Eens weergalmend door 't Heelal:
 „Van het Kruis tot in de Glorie,
 „Blijft Hij 't Eeuwig, Eenig Al!”

MIJN JEZUS HEB IK NOODIG.

Mijn Jezus heb ik nodig! —
 Want zonde en zondesmart
 Bezoedelen mijn ziele,
 verduisteren mijn hart:
 Ik kan zijn *kruis* niet missen,
 dat mij met God verzoent:
 Het is de Boom des Levens,
 die in ons doodsdal groent.

Mijn Jezus heb ik nodig! —
 Want ik ben arm en naakt,
 Een pelgrim hier op aarde,
 die naar den hemel haakt.
 Ik kan zijn *woord* niet missen:
 het is mijn wandelstaf,
 Mijn steun en mijn betrouwen,
 tot aan, tot over 't graf!

Mijn Jezus heb ik nodig! —
 Want ik behoef een vriend,
 Die boven alle vrienden
 de beste plaats verdient.
 Ik kan zijn *hart* niet missen,
 dat van ontferming slaat,
 Zich opent voor mijn klachten
 en mijn gebed verstaat.

Mijn Jezus heb ik nodig! —
 Want o, mijn oog is dof,

Verduisterd door de wolken.
 die dwarrlen in dit stof.
 Ik kan Zijn *licht* niet missen,
 dat mij den heilweg wijst,
 Waar, wenkende in de verte,
 de blijde Godsstad rijst.

Mijn Jezus heb ik noodig! —
 Want ik ben dor en doodsch.
 Zijn volheid is mijn leven,
 voor eeuwig en altoos.
 Ik kan Zijn *geest* niet missen,
 die mij van uur tot uur
 Doortintelt met de vlammen
 van 't heilig Pinkstervuur!

U, Jezus heb ik noodig! —
 U, die mij toebereidt,
 Om eenmaal God te aanschouwen
 in volle heerlijkheid!
 Dáár eeuwig U te volgen,
 bevrijd van zonde en pijn,
 Dat, Jezus! zal mijn ziele
 de derde hemel zijn!

EER IK MIJ MET GOD VERZOENDE.

Eer ik mij met God verzoende
 door den Heer die 't al volbracht,
 Boog mijn ziel in duizend vreezen,
 was mijn toekomst middernacht.
 In het diepst van mijn geweten
 klonk het klagend zilverwijt,
 En gebonden door de zonden,
 voerde ik een vergeefschen strijd.

Eer ik mij met God verzoende
 aan den voet van Jezus kruis,
 Wierp ik vruchtloos mij ter neder
 in de stille bedekhuis.
 Mijn hoogmoedige beloften

leden schipbreuk keer op keer;
 'k Zocht en — vond niet; en de vrede
 daalde niet in 't harte neêr.

Maar toen 't vriendlijk woord des Heilands
 tot mij doordrong: „Kom tot mij!
 Staak dat klagen en vertragen —
 uw Verlosser is nabij!”
 Toen ik mij door Hem liet leiden
 tot den troon van Gods genâ
 O, toen was de rust gevonden
 en — ik zong hallelujah!

Onuitsprekelijke vreugde
 stroomde door mijn dorre ziel,
 Toen ik met een: „Abba Vader!”
 op de kniën nederviel,
 Toen het trilde door mijn harte:
 „Eeuwig heb Ik u bemind:
 „Al uw schulden zijn vergeven;
 welkom, lang verloren kind!”

Alle doodschrik was vervlogen,
 allè vrees en zielsellend,
 Want ik wist, de vloek der zonde
 was voor eeuwig afgewend.
 Jezus was voor mij gestorven:
 'k leefde in onverderfelijkheid!
 Jezus voer voor mij ten hemel:
 dáár ook was *mij* plaats bereid!

En wanneer ik eens daar Boven
 bij Gods Heilgen blinken zal,
 Als ik meê mijn lied mag mengen
 in der Englen lofgeschal,
 Dan zal ik dien Heiland loven,
 als een vlekloos lam geslacht,
 Die mij met mijn God verzoende,
 die het al voor mij volbracht

GOD VOOR, WIE TEGEN?

Melodie: „*Allein Gott in der Höh' sei Ehr.*”

Als God, mijn God, maar vóór mij is,
 Wie is er dan mij tegen?
 Dan werken druk en droefenis
 Mijn ziele tot een zegen:
 Dan waakt alom een Englenwacht,
 Dan zie ik starren in den nacht,
 En bloemen op mijn wegen.

En wat er dreig' of wie er woed',
 Mijn Herder blijft mij leiden!
 Geen leeuwenmuil, geen wolfsgebroed
 Kan van Zijn staf mij scheiden.
 Hij voert mijn ziel met liefde en lust
 Naar stille wateren der rust
 En liefelijke weiden.

Ik heb mijn God — dát is genoeg!
 Ik wensch mij niets daarnevens.
 Veel meer dan 't meeste dat ik vroeg,
 Mijn alles, is Hij tevens,
 Mijn hoogste goed, mijn troost in smart,
 De trouwe Vader van mijn hart,
 En 't eeuwig Licht mijns levens!

HET LIED DER STARREN.

1.

Starren! wat blikte ge
 Vriendlijk ter neêr van uw baan!
 Ach, hoe verkwikt ge
 d'Eenzamen pelgrim in 't gaan!

2.

Waar' 't mij gegeven,
 't Vliegen met adelaarsspoed,
 Hoe zou ik zweven,
 Starren, uw licht te gemoet!

3.

Ziet ge op die sterre,
Ginds aan het goudene strand,
D'Engel van verre
Staan met de lier in de hand?

4.

Ziet, hoe hij luistert,
Hoe hij ons groet in 't verschiet!
Hoor, hoe hij fluistert!
Zachtkens begint hij zijn lied.

5.

Heerlijke woorden
Rijzen op ruischende wiek!
Hemelsche akkoorden
Vullen de lucht met muziek.

6.

O laat ze stroomen!
Snaren des Engels, zingt voort!
Vaak in mijn droomen
Heb ik uw klanken gehoord.

7.

Durf ik 't gelooven?
Ja, uit een zalig weleer,
Engel van Boven!
Ken en herken ik U weér!

8.

Zucht niet met smarte,
Waar hij zijn hemelval boet,
Diep in mijn harte
Hij die als broeder U groet?

9

Met wat verlangen
Ziet hij ten hemel en weent!
O, hoe uw zangen
Dringen door merg en gebeent'!

10.

Starren! herhaalt mij
't Hemelsche snarengeruisch!
Englen, komt! daalt gij
En — brengt den balling naar huis!

Naar ESAIA TEGNÈR

DE AKKER GODS.

Ja, 'k min dien ouden naam, die 't oord der donkre groeven
Het liefst *Gods Akker* heet! Die naam is waar en goed:
Hij heiligt ieder graf, waarbij wij weenend toeven,
En fluistert over 't stof een stillen vredegroet.

Gods Akker! Ja, die naam vertroost hen in hun smarten,
Wier vrees in 't donker graf het zaad verdwijnen ziet,
Zoolang verzameld in de graanschuur hunner harten,
Hun Levensbrood weleer, ach! 't hünne langer niet!

Wij worden allen eens geworpen in de voren,
In 't vast geloof dat we eens herrijzen uit het Graf,
Als de Oogsttag, op de stem der heilge hemelchooren,
Vast nadert met de wan, die koren scheidt van kaf.

Dan staat de Goede daar, onsterflijk-schoon als de Englen,
Na de andere geboort' in de onverwelkbre gaard;
En elke bloesem zal zijn zoetste geuren mengen
Met die van bloemen, die nooit bloeiden voor deze Aard.

Doorsnijd, o Dood! dan met uw ploegschaar vrij de zoden,
En werp het zaad daarheen, dat ge uit den buidel grijpt!
Gods veld en akker is de rustplaats onzer dooden,
De goddelijke plek, waar de Oogst der Menschen rijpt!

Naar LONGFELLOW.

W E D E R Z I E N .

Ach, waarom altijd weêr die oogen roodbekreten,
Die klachten om de doên, die gij niet wederziet?
Kortzichtigten! hebt gij in 's Heeren raad gezeten?
Miskent uw troostloos wee de Hoogste Liefde niet?

Wie zegt u, dat niet ginds de dierbren, u ontnomen,
 Den nacht verwisselden voor eeuwgen zonneshijn?
 Dat gij, die waant gij waakt, iets anders doet dan droomen?
 Dat zij, de ontslapenen, niet juist de ontwaakten zijn?

Wie zegt u, dat niet ginds, met rozen op de wangen,
 Uw doodsbleek kindeken aan Jezus' voeten zit,
 Uw broeder 't voorspel zingt van blijde welkomstzangen,
 Uw bruid de feestkroon vlecht, uw moeder voor u bidt?

Waarom dan altijd weêr uw eigen klacht beluisterd,
 Uw smart getroeteld, in uw eigen hart gewroet,
 Die tranen steeds geplengd, en nooit het woord gefluisterd:
 „Tot hiertoe, verder niet! Uw Heiland leeft, houd moed!”

De zware steen is lang door de Englen weggeschoven:
 Alleen de zweetdoek bleef in de onderaardsche cel.
 Daar is een balsem voor de zielen die gelooven,
 Een Hemel achter 't graf, een Weêrzien na 't vaarwel!

Hen weêrzien! Zalig woord! O, vroeggestorven vrienden,
 Herhaalt het, waar ik klaag! En, klagend hart zwijg stil!
 Verliezen moet hij hier, die ginder weêr zal vinden,
 En tijdelijk sterven, die voor eeuwig leven wil.

Hen weêrzien voor altijd, die dierbren van voordezen!
 Vereenigd! saamgevat in 't zaligst zielsverbond!
 O, elke wanhoopsklacht zou een Godslastring wezen,
 Daar ieder kruis op 't graf de Onsterfelijkheid verkondt!

EEN STEM VAN BOVEN.

Ik schitter in den stralengloor
 Van 't godlijk lichtgewemel:
 Ik trad het donker doodsdal door,
 En — heersch nu in den Hemel!

Hier siddert geen gebroken hart,
 Met pijnlijk zuchtenslaken;
 Hier vaagt geen traan van zielesmârt
 Hét roosjen van de kaken.

'k Ben één der Heilgen voor Gods Troon ;
 'k Doorzweef Gods lustwaranden ;
 Mijn voorhoofd draagt een gouden kroon,
 Een harp trilt in mijn handen.

Ik ook, ik leer, verrukt, verbaasd,
 Der Zaalgen vreugdepsalmen,
 En 't Hemelsch Heiligdom weërkaatst
 Mijn eerste jubelgalmen.

Geen schuld, geen smart, geen nood, geen dood,
 Bewolkt mijn blijde woning.
 Mijn vrees verging, mijn twijfel vlood ; —
 Heil, Feestdag mijner krooning !

O trouw en dierbaar Vriendental,
 Dat mij zoo vroeg zaagt scheiden !
Gij toeft nog in het tranendal —
Ik blijf uw komst verbeiden.

Vergat ik u? O, nimmermeer !
 Herinrings gouden keten
 Bindt onze zielen als weleer,
 Die straks zich welkom heeten.

Zeg, treurt gij, als ge een nieuwe zon
 Ter kimmén op ziet stijgen ?
 Zeg, weent gij, als de rust verwon
 En alle stormen zwijgen ?

Wat buigt ge u dan in tranen neêr?
 O, leer de Alwijsheid loven !
 In Jezus' kroon een paerel mèèr !
 Een Engel mèèr Daarboven !

(Vrij naar het Engelsch.)

ZOO ALS IK BEN.

1.

Zoo als ik ben — De moed is groot,
 Maar 't is, omdat Ge uw bloed vergoot,
 Omdat Ge mij ook tot U noodt —
 O Gij Lam Gods, ik kom !

2.

Zoo als ik ben — Geen uitstel baat!
 'k Ben uit mij-zelf tot niets in staat:
Gij wischt den smet van alle kwaad —
 O Gij Lam Gods, ik kom!

3.

Zoo als ik ben — Het lijden rees,
 De scherpe doren vlijmt in 't vleesch,
 Van binnen strijd, van buiten vrees —
 O Gij Lam Gods, ik kom!

4.

Zoo als ik ben — Uit 's waerelds slijk,
 Arm, blind, een bedelaar gelijk:
 Gij kleedt me, en maakt mij ziende en rijk —
 O Gij Lam Gods, ik kom!

5.

Zoo als ik ben — Gij zijt getrouw,
 Vergeeft mijn schuld, verhoort mijn rouw,
 Wijl ik op Uw belofte bouw —
 O Gij Lam Gods, ik kom!

6.

Zoo als ik ben! — Uw liefde, o Heer!
 Wierp d'allerlaatsten slagboom neêr:
 Wij scheiden nimmer, nimmer meer.
 O Gij Lam Gods ik kom!

Naar Miss ELLIOTT „*Invalids Hymn*“
 Book: „*Just as I am, etc.*“

 HET PARADIJS.

Gij Kust der Geboorte; mijn eigen zoet Land,
 Waar 't heimwee naar uitziet aan 't donkere strand!
 Al scheidt ons de zonde als een breede oceaân,
 Toch waaien uw Hemelsche geuren mij aan,
 En de ziel van den Balling, ontroerd en gestreeld,
 Groet in zalige droomen uw liefelijk beeld!

Gij bloeiende Gaarde! gij Hof mijner jeugd,
 Wiens heerlijke luister mijn harte nog heugt!
 Wel lang is de weg van uw groenende poort
 Naar het vreemdelingsplekjen, met distels omboord;
 Maar ik hoor nog van ver hoe uw Levensboom ruischt,
 Waar de levendige adem der Godheid in huist.

Gij Vaderlijk Huis! waar het harte van 't kind
 Aan 't vaderhart rustte, beminnend, bemind!
 Hier sta ik, geleund op mijn doornigen staf,
 Op de eenzame rots, aan den rand van het graf.
 Al uw Englen zijn heen, en mijn weenende blik
 Ziet niets anders dan pelgrims, verdoolden als ik!

Gij wieg mijner Onschuld, met rozen ombloed,
 Te spoedig verlaten, ontijdig ontgroeid!
 Uit u rees mijn eerstling-gebed naar omhoog,
 Door 't venster bescheen u Gods vriendelijk oog....
 Nu — hoe koud vaak mijn bede, en hoe ver vaak de Heer!
 Paradijs mijner ziel, ware ik kind als weleer!

Gegroet nu, gegroet, o mijn eigen zoet Land!
 Het scheepjen mijns konings verwacht mij aan 't strand.
 Gegroet nu, gegroet, o gij Hof mijner Jeugd!
 Gij wenkt mij, gij wacht, met verdubbeld geneucht.
 Zijt gegroet, Huis des Vaders! zijt driemaal gegroet,
 Gij, heropend door Hem, die mijn vlucht heeft geboet!

Nu slaap ik weér in, door Gods Englen gekust,
 En 't graf wordt de heilige wieg waar ik rust.
 'k Ontsluit straks het oog, als de morgenstond licht,
 En 'k zie weér mijn Vader in 't vriendelijk gezicht!
 Zonder schuld, als weleer, maar ontwikkeld, gerijpt,
 Tot een geest die al 't heil der Verzoening begrijpt!....

Van verre gevolgd naar DR. J. P. LANGE.

DRIE FEESTLIEDEREN TEN DIENSTE VAN HET NEDERLANDSCHE JONGELINGS-VERBOND.

I.

BROEDERLIEFDE.

1.

Eén van ziel en een van zinnen,
 Vallen we onzen God te voet.
 Laat ons saam' den Heiland minnen
 Met een vollen liefdegloed!
 Hij is 't hoofd, wij zijn de leden;
 Hij het licht, de stralen wij;
 Brengt Hem psalmen en gebeden:
 Broeders, aller Heer is Hij!

2.

Vindt gij, door Gods geest gedreven,
 In de liefde uw hoogste heil?
 Broeders, hebben we óók het leven
 Willig voor de broeders veil?
 Jezus, onder strijd en smarte,
 Heeft Zijn liefde u gants gewijd;
 En het grieft Hem 't heilig harte,
 Als gij zonder liefde zijt.

3.

Hem, den Redder onzer zielen,
 Zinge ons gantsche leven lof!
 Hij verwierp ze niet die vielen,
 Maar verhief ons uit het stof.
 Met Zijn striemen, met Zijn wonden,
 Bracht Hij ons genezing aan:
 O, werd niet één ziel gevonden,
 Die Zijn roeping durft weêrstaan!

4.

Heer! mocht Gij ons saamverbinden
 Met dat Godlijk liefdevuur,

Dat Gij eischtet bij Uw vrinden
 In het heilig afscheidsuur!
 Ja, vereenig in die waarheid,
 Die Uw eigen wezen is,
 Allen wien Uw hemelklaarheid
 Opping uit de duisternis!

5.

Gij, die liefde hebt geboden,
 Toon alom Uw zondaarsmin!
 Wek de stervenden en dooden,
 Stort hun geest en leven in!
 Maak het uitgedord gebeente,
 In de wildernis verstrooid,
 Tot één, levende, Gemeente,
 Als Uw eigen bruid getooid!

6.

Laat ons zóo vereenigd wezen
 Als Gij met den Vader waart,
 Dat de zielen die U vreezen,
 Zich verzaamlen, reeds op aard'!
 Mochten we aan Uw dienst ons wennen,
 Wandlen in Uw zonneshijn,
 En de waereld zal bekennen
 Dat wij Uw discipelen zijn!

(Vrij naar VON ZINZENDORF.

II.

BONDSLIED.

1.

Komt, reiken wij elkander
 De trouwe broederhand!
 Wat wissel' of verander',
Ons Broederbond houdt stand!
 Één Woord heeft ons verbonden;

Wij dragen éene vaan ;
 Één Redder van de zonden,
 Één Koning, voert ons aan !

2.

Wij weten en gelooven ;
 En dreigden Hel en Dood,
 U kunnen ze ons niet rooven,
 Almachte Bondgenoot !
 Al gaat het op een strijden,
 Uw schild bedekt ons saam' ;
 En onder kamp en lijden
 Verheerlijkt Gij Uw naam !

3.

Wij zien den vijand blinken
 Met bliksemend vizier :
 Zoo laat de krijgsleus klinken
 En wappren de banier !
 Het liefdevuur diens Éenen,
 Die ons verlossen kan,
 Moog' kampend ons vereenen
 Gelijk een éenig man !

4.

En snort des Satans flitse,
 En wacht ons kruis en hoon,
 De Heer aan onze spitse
 Droeg eens een doornenkroon.
 Schoon met een wuft vermeten
 Des waerelds smaad ons sla,
 De waereld zal het weten,
 Wij volgen Jezus na !

5.

Zoo zij 't Verbond bezworen,
 Vernieuwd in smart en nood,
 En deze leus verkoren :
 „Getrouw tot in den dood !”

Gebergten mogen wijken,
 Een waereld moog' vergaan,
 't Geloof zal niet bezwijken,
 Zoolang het Kruis blijft staan!

Vrij naar W. HERMANN.)

U GELDT DE ZAAK.

1.

U geldt de zaak, Uw roem, Uw eer,
 De zaak, waarvoor wij staan;
 En juist omdat ze Uw zaak is, Heer!
 Kan zij niet onder gaan.
 Toch weten wij, het tarwegraan
 Kan niet gerijpt in 't zonlicht staan,
 Tenzij het eerst gestorven zij,
 Van de eerste, dorre windsels vrij,
 Door 't sterven vrij, van de eerste windsels vrij!

2.

Gij-zelf, O Jezus! Heer en Hoofd!
 Wont door het kruis de kroon,
 En voert een ieder die gelooft,
 Langs d'eigen weg ten troon.
 Welaan, ook ons een deel bereid
 Aan lijden en aan heerlijkheid!
 Geleid ons door der graven schoot
 Naar 't eeuwig, zalig morgenrood,
 Naar 't morgenrood, naar 't eeuwig morgenrood!

(Naar S. PREISWERK gevolgd.)

OUDEJAARS-AVOND.

(Een Lied van LAVATER.)

Weér een jaar is heengevlogen
 Als de rimpling op den stroom,
 Weggezwindeld uit onze oogen
 Als de schaduw van een droom.

Toch — schoon ik op de oude paden
 Niet één voetstap wederkeer',
 Al mijn woorden, al mijn daden,
 Vind ik bij mijn Rechter weêr!

Weêr een jaar werd mij geschonken:
 Als mijn levens zonneshijn
 Eens ter kimme waar' gezonken,
 Waar zou thands mijn ziele zijn?
 Ben ik zeker, dat ik heden,
 Zonder wroeging, zonder rouw,
 In dat heerlijk Hemelsch Eden
 't Hallelujah zingen zou?

Zocht ik steeds dien God van zegen,
 Die het kind der aard behoeft?
 Sprak ik nooit Uw Wijsheid tegen?
 Heb ik nooit Uw Geest bedroefd?
 Was mijn wandel zonder vlekken?
 Volgde ik Jezus onverdeeld?
 En vertoonde ik al de trekken
 Van Zijn godlijk deugdenbeeld?

Neen! ik tel ze niet, Alreine!
 Al mijn zonden van dit jaar.
 Klein in 't groote, zwak in 't kleine,
 Louter zwakheid sta ik daar.
 Weg is al mijn valsche vrede!
 Al mijn deugden zijn te licht....
 Ach, ik heb maar éene bede:
 „Treed met mij niet in 't gericht!”

Neen: ik tel ze niet, Algoede!
 Al Uw weldaân van dit jaar,
 Als mijn Hulp, mijn Heil, mijn Hoede,
 Louter Liefde, staat Gij daar.
 Levend water, hemelmanna,
 Daalde voor mijn voeten neêr....
 Ach, ik heb maar één hozanna:
 „Abba Vader, U zij de eer!”

Sla mij in ontferming gade,
 God van eeuw en eeuwigheên!
 Geef, vermeer mij Uw genade
 Voor de Toekomst en 't Verleên!
 Voor 't Verleden, weggeleden
 Als de schaduw aan den wand:
 Voor het Morgen, nog verborgen
 In Uw milde Vaderhand!

In genade wil ik leven
 In dit aardsche pelgrimsdal.
 In genade wil ik sneven,
 Als me Uw engel wenken zal.
 Schenk ze mij en al den mijnen!
 Schenk ze 't menschelijk Geslacht,
 Tot de Groote Dag zal schijnen
 Na den allerjongsten nacht!

EEN NIEUWJAARSLIED

VAN PAUL GERHARDT.

Nu licht, ter kim' gestegen,
 Een nieuwe zon ons tegen,
 Een glimlach van den Heer!
 Zoo laat ons God begroeten,
 En leggen aan zijn voeten
 De bede met ons hart ter neêr.

Hij, 't Leven, heeft ons leven
 En levenskracht gegeven
 En eeuwig levenslicht!
 Want niet één nacht zoo donker,
 Of uit de verte blonk er
 De weerschijn van Zijn aangezicht.

Door struikelen en strijden,
 Door lijden en verblijden,
 Door wisslend wel en wee,

Door jubelen en weenen,
 Ging onze reisweg henen —
 Maar onze trouwe God ging meê!

Zijn arm heeft ons gedragen
 Bij nachten en bij dagen,
 Door allen nood en dood.
 Geen moeder ziet zoo teeder
 Op d' eerstgeboren' neder,
 Die veilig sluimert op haar schoot!

Als Gij haar woudt verlaten,
 Wat zou al 't zwoegen baten
 Aan de arme karavaan?
 Verdwalende en verstoten,
 Kwam geen der tochtgenooten
 Ooit in het Land des Vredes aan!

Maar eeuwig dank en eere!
 Gij, aller heeren Heere,
 Hebt nooit Uw trouw verzaakt!
 Genezen zijn de wonden,
 Vergeven zijn de zonden,
 En — alles hebt Gij welgemaakt!

Verhoor dan onze bede!
 Trek verder met ons mede,
 Ons sterkende onder 't kruis!
 Laat in de zandwoestijnen
 Uw Englen ons verschijnen,
 En wijzen naar het Vaderhuis.

En mocht ons uurtjen komen,
 En blauwde ons uit de stroomen
 De vriendelijke kust,
 Bekroon Gij dan ons hopen;
 Doe Gij uw pelgrims open,
 En — voer ons tot de Blijde Rust!

A F S C H E I D.

„Vaarwel! Vaarwel!” — dat woord doet pijn,
 Als oog en ziel verduisterd zijn.
 Maar mag men hopen en gelooven,
 Dan ziet men nacht en nevel vliên,
 Dan heft men hart en blik naar boven,
 En juicht een blij: „Tot wederzien!”

Zoo zij het u, zoo zij het mij!
 Alle aardsche vrienden gaan voorbij
 Op d'onweerhoudbren stroom van 't leven.
 De beste Vriend verlaat ons niet.
 Hij heeft zijn woord van trouw gegeven,
 En blijft, schoon Aarde en hemel vlied'!

In Hem — heb ik u lief gehad:
 En mocht ik op dit pelgrimspad
 U dichter tot dien Heiland leiden,
 Mocht ik u sterken door Zijn kracht,
 En soms een weinig troost bereiden, —
 Hèm zij de lof en dank gebracht!

In Hem — zal over stroom en zee
 De vriendelijke broederbeë
 Nog menigmaal u zacht bejeegen:
 En, schoon gescheiden, denk er aan,
 De Herder blijft de lammren zegnen,
 Eens zegensmeekend vóórgegaan!

In Hem verblijd, verbeidt ons hart
 De laatste zonde en laatste smart:
 Zijn goede geest zal ons bekwamen.
 Het Leven scheidt — de Dood vereent.
 Gods heilgenade brenge ons samen,
 Waar 't oog voor goed heeft uitgeweend!

NOG DRIE CHRISTEN HARPTONEN.

I.

GIJ OVERWONT.

Gij overwont, o Hemelheer!
 Ik buig voor U aanbiddeend neér,
 Tot in de ziel bewogen.
 Ik heb U lang en trots weêrstaan,
 Maar onvermoeibaar hieldt Gij aan —
 Uw Liefde is Alvermogen!

Ik heb wanhopig mij verzet:
 Ik haatte Uw woord, ik smaadde Uw wet,
 Ik heb Uw eer geschonden.
 Geen martlaar aan de folterstaak
 Stond zoo volhardend voor Uw zaak,
 Als ik voor die der Zonden!

Maar sints ge Uw Liefde mij deedt zien,
 Kan ik niet langer weêrstand biên —
 De schaamte gloeit mijn wangen:
 Gij, Heiligste! gij stierft voor mij?
 O ondoorgrondlijk medelij'!
 Ik geef mijn hart gevangen.

Hadt Gij in Gramschap neêrgeblikt
 En met uw donders mij verschrikt,
 Ik had U blijven tarten.
 Maar 'k zag U bloeden aan het hout,
 Ik heb Gods Liefde in U aanschouwd —
 Daar smolt het ijs mijns harten!

Nu ben ik de Uwe, o Heiland! — Kom
 Trek binnen in Uw eigendom,
 De ziel die Gij bevrijdde!
 Geef dat zij U en U-alléén,
 Zoo lang zij ademt hier beneên,
 Elke ademhaling wijde!

Terwijl ik in Uw wil berust,
 Zijt Gij mijn hoop, mijn licht, mijn lust,
 Tot ik dit hoofd zal buigen!
 Mijn hand, mijn oog, mijn oor, mijn mond,
 Die in soldij der Zonde stond,
 Zal van Uwe eer getuigen.

En ben ik waarlijk dan die man,
 Die nu van U niet scheiden kan,
 En eens zoo fel U smaadde?
 O Heer! wie is zoo groot als Gij?
 Geef dat ik elk een toonbeeld zij
 Van Heilige Genade!

 II.

ZONDAGMORGEN.

Sabbatsmorgen! Dag des Heeren!
 Daal ter neêr van 's Hemels troon!
 Voer ons op in reiner sfeeren,
 In gemeenschap met Gods Zoon!
 Zie ons, knielende aan Zijn voeten,
 Hem begroeten
 Met een dank- en jubeltoon!

Wek dat heilig zielsverlangen,
 Dat naar Hooger Waarheid smacht
 Breek de kluisters die ons prangen,
 Geest des Vredes! Geest der Kracht!
 Wil ons de eerstelingen geven
 Van dat Leven,
 Dat ons in den Hemel wacht!

Leid met blijdschap onze schreden
 Naar des Heeren tempelpoort!
 Breng ons vurige gebeden,
 Psalmgezang en lofakkoord!
 Doe ons heilbegeerig komen
 Tot de stroomen
 Van Gods eeuwig blijvend Woord!

Als Gij onze zorgen suste,
 Werken we onze zaligheid
 Met een voorsmaak van die Ruste,
 Die Gods Volk is weggeleid:
 Houd, bij 't Sabbatsmorgenkrieken,
 Dan Uw wicken
 Troostend, zeggend uitgebreid!

Zalig Hem het hart te wijden,
 Die ons eerst het Zijne bood!
 'k Wil geloovig met Hem lijden,
 Met hem meegaan in den dood;
 En, om eeuwig Hem te prijzen,
 Mee verrijzen
 Uit der graven donkren schoot!

O, die heilige Sabbathsdagen!
 Bloesems zijn ze uit Hooger Lucht,
 Die de kiemen in zich dragen
 Van de volle Levensvrucht.
 Laat ze mij, o God van zegen!
 Trouw verplegen
 Tot mijn jongsten ademzucht!

III.

NAKLANK VAN EEN OUD LENTE- EN PAASCHLIED.

„Plaudite Coeli,
 Rideat aether,
 Summus et imus
 Gaudeat orbis!
 Namque revixit
 Sicut dixit
 Pius illaesus
 Funere Jesus!”

Hemel vol stralen,
 En Aarde daar onder!
 Zusters! laat hooren
 De hymne der vreugd!
 Zingt in choralen
 Het zalige wonder,
 't Leven, herboren
 Tot heerlijker Jeugd!

Goudene Regen!
 En Roosjen vol geuren!
 Sneeuw witte Lelie!
 Viooltje' aan den vliet!
 Schrijft allerwegen
 In lijnen en kleuren
 't Bloem-Evangelie,
 Uw Opstandings-Lied!

Luid, daar wij knielen,
 Gods liefde geprezen!
 Die al Heur gaven
 Ons strooit in den schoot
 't Licht aller zielen,
 De Heer, is verrezzen,
 't Graf is begraven,
 De Dood is gedood!

Bloei na verleppling
 En wintersche smarten!
 Krachtig Heraâmen
 Van Stof en van Geest!
 Pascha der Schepping,
 En Lente der Harten!
 Wèl komt' ge samen,
 Want — één is uw Feest!

DE KERK DES HEEREN.

De Heiland zal Zijn Trooster zenden,
 Den Heilgeest, die Zijn volk herbaart;
 Met waarheid gordelt Hij hun lenden,
 Hij geeft hun 't eeuwig Woord tot zwaard.
 Geen vuurpijl zal hun schild doordringen,
 Of al de boozen hen bespringen,
 En de opgeborsten Afgrond raast,
 Hij stort een veêrkracht in hun harten,
 Die Hel en Hades uit durft tarten
 En zelfs de dûivelen verbaast!

Die Geest zal gaven neêr doen dalen
 Op menig hooge Apostelrij.

Hoort! op hun vuurtong nieuwe talen!
 Ziet! nieuwe wondren werken zij!
 Zij gaan, zoover des hemels wolken
 Zich spreiden, tot de verste volken
 De blijmaar brengen van Gods Zoon.
 Zóó strooien zij de levensblaären,
 Tot zij, gekroond als martelaren,
 Heraámen op den glorietroon!

Maar wolven zullen binnendringen,
 Verwoede wolven, tuk op roof:
 Voor goud verminken ze en verwringen
 De heilgeheimen van 't geloof.
 Zij zullen de eeuwge waarheid smaden
 En kleeden in de spotgewaden
 Van menschenwaan en menschentrots.
 Zij zullen op hun purpren stoelen
 Om 's waerelds eer en rijkdom boelen,
 En huichlen zich gezalfden Gods!

Zij zullen 't arme volk verpletten
 Met lasten, gruwzaam uitgedacht,
 Met valsche geestelijke wetten,
 Gesteund door vleeschelijke macht!
 Dan zal de liefde zich verschuilen,
 Gods Tempel schudden op zijn zuilen,
 't Geweten kermen op 't schavot:
 Dan is geen andre keus verbleven,
 Dan — als der slaven slaaf te leven,
 Of — vrij te sterven in zijn God!

De martelschroeven zullen kraken,
 En menig, door geweld of list,
 Zal, met de ontzetting op de kaken,
 Zich buigen voor den Antichrist.
 Dan vindt, bij ziellose gebeden
 En uiterlijke plechtigheden.
 Het grootste deel een valsche vreë:
 Dan is de groote nacht gekomen —
 Maar biddend waken alle vromen
 Bij 't: „*Miserere Domíné!*”

Dan vliegt van 't Westen naar het Oosten
 Een bliksemstraal!... 't Is dag: *Hij* komt,
 Die zijn verslagen volk zal troosten —
 De Hemel scheurt en de Aard verstomt.
 De ratelende wolken dragen
 Den Richter op zijn gloriewagen
 Van al zijn Engelen omringd;
 De Satan en Zijn vloektyrannen
 Zijn in den poel des vuurs verbannen,
 Die in de oneindigheid verzinkt!

De zuiverende vlammen tintlen,
 De wijde waereld brandt alom!
 Daar steigert uit de doode cintlen
 Een nieuw en heerlijk Heiligdom;
 Een jeugdige Aard, aan nieuwe Heemlen
 Gehuwd, waar lichtgestalten weemlen
 In Goddelijke majesteit!
 Rechtvaardigheid en Vreë regeeren;
 En uit de Liefdebron des Heeren
 Springt de eindeloze zaligheid!

JOHN. MILTON ¹⁾.

EEN PSALM DES LEVENS.

WAT HET HART VAN DEN JONGELING TOT DEN PSALMIST ZEIDE.

Zing niet jammrend, dat het leven
 Als een leëge droom verdwijnt!
 Dood is elke ziel die sluimert;
 't Leven is niet wat het schijnt.

Ernst is 't leven! 't Weert de leugen,
 Die in 't graf den grenspaal ziet.

¹⁾ In het laatste boek van zijn *Verloren Paradijs* doet Milton den Aartsengel Michaël nederdalen, om, op goddelijke last, onze gevallen stamouders uit het Paradijs te verdrijven. Vooraf echter leidt de Godgezant hen naar een hoogen berg, waar hij hen in een visioen, de naaste toekomst doet aanschouwen, en hen verder de komst van Christus, Zijn lijden en Zijne heerlijkheid, eindelijk ook de lotgevallen Zijner Gemeente, tot op Zijne jongste wederkomst in breede trekken afmaalt.

De vorenstaande Lierzang nu is aan die profetie des Aartsengels ontleend; weshalve wij ter vergelijking verwijzen naar het *Paradise lost*, B. XII, vs. 485—551.

„Stof zijt ge om tot stof te keeren,”
Geldt van 's menschen ziele niet.

Niet maar lijden of verblijden,
Is de roeping van Gods kind;
Nee, maar handlen, dat elk Morgen
Verder ons dan 't Heden vind'!

Zeker is de Kunst oneindig,
Maar de Tijd vliegt spoedig om:
't Harte slaat zijn eigen lijkmarsch
Als een overfloerste trom.

Wees in 't bont bivak der waereld,
Wees in 's levens worstelperk,
Niet als slachtvee, dom en weerloos,
Maar als helden, fier en sterk!

Bouw niet op de schoone Toekomst:
't Dood verleên begraav' zijn doôn:
Zwoeg en ploeg in 't levend Heden,
En verwacht van God de kroon!

't Leven onzer groote mannen
Leert ons hoe men heerlijk strijdt,
Hoe men eens een voetspoor nalaat
In den zandzoom van den Tijd:

Voetspoor, dat misschien een ander,
Die op 's levens golven zweeft,
Of aan 't strand wordt neêrgesmeten,
Als hij 't ziet, den moed hergeeft!

Zoo dan laat ons waken, werken,
En, op ieder lot bereid,
Rustloos voortgaan en voltooien,
In des Heeren mogendheid!

H. W. LONGFELLOW.
(Amerikaan.)

EEN PAASCHKORAAL.

„Zie een groote schare, die niemand tellen kan, uit alle natie, en geslachten, en volken, en talen, staande voor den Troon en voor het Lam.”

OPENB. VII.

I.

ENGELSCH KERK.

(Selection of Hymns for the use of the English church: Hymn. 53.)

's Levens Vorst is opgestaan:
Heerlijk licht de Paaschdag aan.
Dank- en Juichtoon moogt ge mengen,
Nieuw verbroederd, Menschen! Englen!

't Is volbracht, de strijd volstreên!
Weêr zijn Aarde en Hemel één!
Dook de middagzon in duister,
: Eeuwig, voortaan, blinkt haar luister.

Steen, noch wacht, noch zegel baat:
De ure der Verrijzing slaat!
Over 't Kerkhof stroomen geuren
Uit de ontsloten Hemeldeuren.

Jezus won de zegekrans:
Dood! waar is uw prikkel thans?
Jezus gaf ons 't eeuwig leven:
Graf! waar is uw schrik gebleven?

Volgen we ons Verheerlijkt Hoofd,
In Wien onze ziel gelooft!
Voorwaarts door dit Aardsch gewemel!
Ons zijn Kruis, zijn Graf, zijn Hemel!

Juichen onze Zaalgen nu,
Vredevorst! zij danken 't U!
Hopen we eens als zij te wezen,
't Zal Uw werk zijn, Onvolprezen'!

Koning vol van majesteit!
 Dit, reeds nu, is zaligheid:
 Lijdend, strijdend te overwinnen,
 U te zingen, U te minnen!

II.

HOOGDUITSCH KERK.

Christ. Gesangbuch für die Evang. Protest. Kirche im Grossherzogthum
 Baden, No. 135.)

Ik roep het juichend uit: Hij leeft!
 De Heiland is verrezen!
 Zijn goede Geest, die ons omzweeft,
 Zal eeuwig met ons wezen!

Nu zien we aan 't eind der Pelgrimsbaan
 Het heerlijk Huis eens Vaders:
 Nu vangt een Beter Leven aan,
 Dat Hij ons stort in de aders.

Nu is als in de diepe zee
 De schrik des doods verdwenen:
 Nu wordt de jongste legersteê
 Van Hemelsch Licht omschenen.

De donkre weg, dien Hij betrad,
 Leidt tot de Hemelwoning;
 En wie de hand des Heilands vat,
 Deelt met Zijn kruis Zijn kroning!

Als hier geliefden ons ontvliên,
 Hoe troostend dat wij 't weten:
 Eens doet een zalig Wederzien
 De Scheidens-smart vergeten.

Nu kan bij elke goede daad
 Ons hart van vreugde gloeien,
 Nu de oogst uit dit ons tranenzaad
 Eens heerlijk op zal bloeien!

Hij leeft, en zal steeds met ons zijn,
 Schoon allen ons begaven.
 O Paaschfeest! in ùw zonneshijn
 Ontluiken alle graven.

III.

ZWITSCHE KERK.

(Bernar Gesangbuch, No. 217.)

Gij zijt verschenen, Vredevorst!
 Gij, leven van ons leven!
 Nu is van onze bange borst
 De zware steen geheven.
 Om onzen nood
 Gingt Gij ter dood:
 Nu zijt Gij 't graf ontstegen —
 Gij hebt de kroon verkregen!

Het heillicht der Genadezon
 Scheen overfloerst met wolken;
 Nu rijst ze, en, Licht- en Levensbron,
 Beschijnt zij alle volken!
 De Schepping blinkt,
 En jubelzingt
 Een lied als niemand heugde,
 Een Psalm der Weerziens-vreugde!

O Heer! de luister Uwer eer
 Doorstraalt de donkre groeven;
 Geen Koning der Verschrikking meer
 Zal troostloos ons bedroeven:
 De Doodenwijk,
 Het Schimmenrijk
 Heeft schrik en macht verloren:
 De Menschheid is herboren!

Geef, Heer! dat wij Uw zegepraal
 Erkennen, deelen mogen!

Leer Gij ons strijden, tot Ge eenmaal
 Ons naast U zult verhoogen!
 Slechts hem verbeidt
 Uw heerlijkheid
 Die eerst met welbehagen
 U 't kruis heeft nagedragen.

Verbreek daartoe den bozen trots,
 En leer ons met U sterven!
 Doe ons gevoelen, Zone Gods,
 Dat we U niet kunnen derven!
 Dat Gij-alleen
 Voor de eeuwigheên
 Ons kunt gelukkig maken,
 Ons 't Kindschap Gods doet smaken!

O, laat ons uw Verrijzenis
 Reeds hier op Aard ervaren!
 Wil voor de Hemelsche Erfenis
 O Heer, ons hart bewaren!
 En moge Uw hand
 Ten onderpand
 Uw eigen Geest ons geven,
 Den Geest van 't Eeuwig leven!

 IV.

FRANSCHÉ KERK.

(Recueil supplémentaire de cantiques pour le culte des Églises Wallonnes:
 Cantique 74.)

De Heer is uit de dooden
 Verwinnend opgestaan!
 De wachters zijn gevloeden,
 En de Englen snelden aan!
 't Hosanna aangeheven,
 Hem die ons 't leven gaf!
 Waar is uw schrik gebleven,
 O alverslindend Graf?

Geen angst zal mij genaken,
 Al dreigt de jongste slag:
 't Ontslapen is Ontwaken,
 De Nacht, een Nieuwe Dag!
 Al wat de dood kan sloopen,
 Is slechts een handvol aard:
 Wij zien de kevie open,
 En — stijgen hemelwaart!

Dat zalig uitzicht, Heere!
 Dat ons bezielen moet,
 Te wandlen tot Uw eere,
 Geeft kracht tot alle goed!
 Laat ons Uw troost niet derven,
 Als eens dit hulsel zwicht!
 Die in Uw liefde sterven,
 Herleven in uw licht.

V.

DEENSCH KERK.

(Kerklied van den Deenschen Bisschop en Christen-dichter Thomas Kingo.)

Droefheid 'en Vreugd gaan op aarde te samen,
 't Lachje' en de Traan zijn beneden een paar,
 Heden verdwijnen die gisteren kwamen:
 Zonlicht en wolken vervangen elkaâr.
 Waereldsche pracht
 Zinkt in den nacht:
 Duurzaam geluk wordt eerst Boven verwacht!

Alles is hier onstandvastig, onzeker.
 Klopt niet de rouw beurt om beurt aan elks hart?
 Alsem verbittert den vroolijksten beker,
 Diep in 't verborgen', daâr nestelt de smart!
 Prachtslot en kluis,
 't Al heeft zijn kruis!
 Stoorlooze vreugd woont alleen in Gods Huis.

Vrijheid en Glorie van 's waerelds verkoornen,
 Macht, Geest en Geld! ras verduistert uw zon.
 't Liefelijkst roosjen heeft puntige doornen,
 Eindlijk verdampt ook de weligste bron.
 Blozende wang!
 Bloeit gij wel lang?
 Eeuwig alleen duurt der Zaligen zang!

Wel dan, het oog blijd naar Boven geslagen!
 't Kruis fier getorcht! éens neemt Jezus het af.
 'k Wil van de wisslende waereld niet klagen:
 Zonden en zorgen! 'k ontworstel uw graf!
 Jezus verrees!
 Weg is de vrees,
 Nu Hij het pad naar den Hemel ons wees!

Dáar wacht een Heil, dat wij hier niet bevatten:
 Dáar, waar de Heer bij zijn Zaligen woont!
 Dáar, wordt onze armoe verrijkt met Gods schatten,
 Dáar, onze smaadheid met eere gekroond!
 Dáar dreigt geen nood,
 Dáar is geen dood!
 Paasch-Engel! draag ons naar Abrahams schoot!

VI.

ITALIAANSCH KERK.

(Uit een lofzang van Giovanni Bernardone.)

U, Beste en Sterkste! loven wij,
 U, uit het graf herrezen!
 Oneindig is Uw heerschappij:
 Zóo moet ons hallel wezen!

U looft de Zon, met lentegloed:
 Als zij, verlicht, verblijdt Gij!
 Zij heeft in U haar beeld begroet:
 Het Licht der Waereld zijt Gij!

U zingt de Wind, die 't bosch doortrilt,
 Eoolsche harpakkoorden:
 Zóo blaast Uw Geest: waar heen Gij wilt,
 Naar alle waereldoorden.

U roemt de groene Moederaard:
 Zij heeft Uw kruis gedragen!
 U, 't sterrenvonkrend wolkgevaart,
 Weldra Uw zegewagen!

U prijst het Leven overal,
 Hoe 't kwijnen moest of smachten,
 Wel wetend Wie het sterken zal
 Met onvergankbre krachten!

U eert tot zelfs de bleeke Dood:
 Uw macht heeft hem herschepen —
 Een Engel is 't, in morgenrood,
 Een lichtkrans om de slapen!

Aanbidlijk, Heer der heerlijkheid!
 In Uw verrijzings-wonder.
 Wij sterven niet in eeuwigheid:
 Nooit gaat de Paaschzon onder!

VII.

KATHOLIEKE KERK.

(Paaschlied van Fulbertus Carnotensis „Choris Novae Hirusalem Novam
 Meli Dulcoidinem," etc.)

Nu juicht het Nieuw Jeruzalem
 In choorgezang, met zoeter stem,
 En de Aarde zingt het Paaschlied na
 In 't feestelijk Hallelu-Jah.

Verbrijzeld is de slangenkop
 Door Juda's Leeuw! De Heer stond op,
 En heft zijn koninklijken staf,
 En roept de dooden uit het Graf!

De Koning der Verschrikking beeft,
Nu hij den Held zijn buit hergeeft,
En de Eeuwige Overwinnaar leidt
Zijn Volk tot 's Levens heerlijkheid.

Hij triomfeert! Zijn gloriekroon
Zij hulde en lof en eer. geboën!
Hij heeft de hemelen en de aard
Weër tot één zalig Rijk vergaard!

Hem offren we onze smeekegebeën!
Den Koning volgen we op Zijn schreën:
Wij strijden bij Zijn zegevaan,
Tot wij de Godstad binnengaan!

Gij, Vader! gaaft Hem ons tot Hoofd:
Zoo wees in eeuwigheid geloofd!
En, Heilige Geest! geprezen Gij,
Die ons verwinnen leert als Hij!

EEN KERST-KORAAL.

I.

ENGELSCHE KERK.

Selection of Hymns for the use of the English Reformed Church, Hymn. I.

Ziet! Hij komt, de Vredekoning,
Wensch der Heidnen, eeuwen lang!
Ieders hart bereide een woning,
Ieders stem een welkomst-zang!

Kind, aan 't harte van een Moeder,
Wordt Hij aller kindren Vrind,
Blijft Hij steeds een Hulp en Hoeder,
Waar Hij een Maria vindt.

Arm, wordt Hij de vriend der armen,
Toch, al 's Hemels schatten rijk,
En in goddelijk erbarmen
God, de Liefde-zelf, gelijk.

Louter zegen zal Hij spreken ;
 Bange slaven maakt Hij vrij :
 IJzren grendels zal Hij breken,
 Kopren deuren brijzelt Hij !

Al 't verloorne zal Hij vinden ;
 Al wat viel, wordt opgericht ;
 En in 't donker oog der blinden
 Werpt Hij 't eeuwig, Hemelsch licht !

Hij geneest gebroken harten ;
 Wie er dwalen wijst Hij 't spoor ;
 In het schaduw dal der smarten
 Gaat Hij triomfeerend vóór.

't Licht der Waereld is geboren
 In een donkren herdersstal.
 Mensch en Engel, paart Uw kooren
 Tot een éenig lofgeschal !

Ja, zoo ver de starren blinken,
 Moeten Aarde en Hemel saam
 Tot in eeuwigheid weerklinken
 Van de glorie van Gods naam !

II.

HOOGDUITSCH E KERK.

Christ. Gesangbuch für die Evang. Protest. Kirche im Grossherzogthum
 Baden. No. 66.

Heer! zonder U, wat zou ik wezen?
 En zonder U, o Heer! waarheen?
 Ter prooi aan duizend bange vreezen,
 Stond ik in 't wijd heelal alleen.
 Wie, als mijn pelgrimspad zich kromde,
 Zou me onvermoeid vóoruit doen gaan
 En als ik onder 't leed verstomde,
 Wie zou mijn brekend hart verstaan?

Maar Gij hebt mij Uw woord gegeven,
 Dat eeuwig onverbreeklijk is,
 Dat woord herschiep in licht en leven
 De bodemlooze duisternis!
 Wel hem wien Gij uw heil doet smaken!
 Hij weet wie 't al ten besten keert;
 En hoe verwoed de vlammen blaken,
 De braambosch brandt, maar onverteerd!

Gij troost de slapeloze sponde;
 Gij stilt de heete zieledorst;
 Een heikruid groeit voor elke wonde,
 En vroolijk klopt de bange borst.
 Gij leert mij vurig danken, bidden,
 Op elk groen plekjen der woestijn,
 Steeds treedt Gij zeegnend in ons midden,
 Ook waar slechts twee te zamen zijn!

Gij kwaamt, een Heiland, een Bevrijder,
 Een Menschenzoon, vol liefde en kracht.
 Gij, zelf de goddelijkste Lijder,
 Hebt al wat lijdt tot God gebracht!
 Nu zien wij eerst den Hemel open
 Als ons waarachtig Vaderland:
 Wij durven tégen hope hopen,
 En voelen d' Eeuwige ons verwant!

Rondom uw kribbe bloeien rozen
 En vruchten groeien aan uw kruis.
 U, Leidsman! heeft ons hart gekozen:
 Gij, Oudste Zoon! breng Gij ons thuis,
 Ons, die als broeder elk begroeten,
 Die ook Uw hand, o Heiland! grijpt,
 En, d'indruk volgende uwer voeten,
 Door U voor Gods aanschouwing rijpt.

III.

ZWITSERSCHE KERK.

(Bernar Gesangbuch. No. 185.)

Dit is de Nacht, die allen zielen
 Des Heeren goedheid op deed gaan.
 Het kind, waarvoor Gods englen knielen,
 Brengt leven voor de dooden aan,
 Een levenskracht, een levenslicht,
 Waarvoor de glans der starren zwicht.

De schaduw deinst, de nevels slinken:
 De lichtstraal uit den donkren stal,
 Dien Bethlêm-Efrata doet blinken,
 Zal schittren eens door 't gantsch Heelal,
 En dringen met zijn hemelgloor
 De harten in, de graven door!

Gegroet, gij heerlijkheid des Heeren!
 Gij Dageraad der zaligheid!
 Gij Licht, dat eeuwig zult regeeren,
 Ook als geen licht meer stralen spreidt!
 Al gaan de hemelen voorbij,
 De ware Hemelzon zijt Gij!

Intusschen, gij, rijst op daar binnen,
 Geloof en Liefde, en straalt altoos!
 Ik moet vertrouwen en beminnen,
 Of déze Zon rijst vruchteloos:
 Begeer ik dezen Zonneschijn,
 Zoo mag ik niet meer donker zijn!

Gij Zon der Kerstnacht, Zon der Aarde,
 O Jezus, gloei in mijn gemoed!
 Och, of Uw licht mij openbaarde
 Waar ik mijn schreden richten moet,
 Hoe ik, gedurig meer dan thans,
 Zal wandlen in Uw stralenglans!

IV.

FRANSCHÉ KERK.

Recueil supplémentaire de cantiques pour le culte public. Cantique 15).

Een kind is der waereld geboren,
 Zoo schamel, zoo eenzaam, zoo teer.
 't Zacht nestje' is den vogel beschoren:
 Hij — ligt in een kribbe ter neer!
 Geen huizing, geen herberg, geen hoede —
 Een stal, met de wolken tot tent
 Toch is Hij de Reine, de Goede,
 Dien God van den Hemel ons zendt!

O God! past die paerel van waarde
 Een schelp zoo gering, zoo bevekt?
 Hoe is Hij zoo arm hier op aarde,
 Die d' eerbied der hemelen wekt?
 Als de Englen Hem 't jubellied mengen,
 Geen menschlijke stem die Hem groet!
 Toch is Hij de Koning der Englen,
 En 't Menschdom valt eens Hem te voet!

Verbergt Hij den glans Zijner eere,
 't Is godlijke goedheid alleen.
 Wat zondaar verstout zich, o Heere,
 Alheilge, U voor de oogen te treên?
 Maar neen! in Uw Eeniggeboornen
 Zoekt Gij als een Vader ons op,
 Vergeeft en herstelt de verloornen,
 En — voert Uwe ontferming ten top!

Gods Zoon is het kind onzer smarten,
 De troost onzer smarten, ons heil!
 Hij heeft al de liefde Zijns harten,
 Zijn hart en Zijn bloed voor ons veil.
 Wél hen die op Jezus vertrouwden!
 Zijn komst heeft hun doodsangst gestild.
 Gij, Menschenzoon! wilt ons behouden:
 Gij, Godszoon! vermoogt wat Gij wilt.

I N H O U D.

	Bladz.
Bijbel-Poëzie (Oude Test.)	1
De Bijbel in Huis	1
Het Scheppingslied	1
Het lied van Mozes	5
Het lied van den boog	8
Avondlied	10
De ware Godsdienst	11
Het lied van den goeden Herder	12
Het lied voor den Koning	13
God in de natuur	14
Danklied	17
Loflied	17
De ouderdom	21
Jesses Spruit	22
Triomf over Babel	24
De bloeiende woestijn	27
De herstelde kranke	28
Gods grootheid	30
De uitverkoren knecht des Heeren	32
De lijdende knecht des Heeren	34
Het woord des Heeren	36
De roepstem des ontfermens	37
De bede des berouws	38
Vloek en zegen	39
Het doodenveld	40
De val van Ninevé	42
De profecy van Habakuk	47
Profecy van den Messiaanschen Heildag	57
Judiths lofzang	59
Uit Esther	60
I. Esthers verheffing	60
II. Choorgezang van Israëlitische jonkvrouwen, bij den moordaanslag van Haman	62
III. Het schijngeluk des goddelozen	68
IV. Een goed koning, 't geluk der natie	70
Uit: „Athalia”	72
I. Vreugde der wet	72
II. Athaliaas droom	77
III. Jojadaas des hoogepriesters profecy	78

INHOUD.

Bladz.

God en de natuur	81
De profecy van Joël	86
De Godspraak tegen Babel	96
De Zondvloed	99
Het lied van Saul	109
Bijbel-Poëzy (Nieuwe Test.)	114
De zaligsprekingen	114
Het Allervolmaakste Gebed	115
Het Evangelie der natuur	117
De ware schat bij den waren Heer	118
De vijf wijze en dwaze maagden	119
Jaïrus dochtertjen	121
Maria's lofzang	122
Zacharia's lofzang	123
Simeons lofzang	125
De onvruchtbare Vijgenboom	125
In geest en waarheid	126
De rank moet in den wijnstok blijven	128
Dit gebied ik u, dat gij elkander liefhebt	129
De Hoogepriesterlijke voorbede	131
Bijna!	133
De liefde Gods in Christus	134
Het beeld der Christelijke liefde	135
Der Christenen wandel	136
Aan den eindpaal	136
De opstanding der dooden	137
Er blijft een ruste over	138
De roem en roeping der kinderen Gods	139
Johannes op Patmos	140
Maria Magdalena	152
Leerdichten	180
Dood en leven	180
Paaschliederen	198
Kerstlied	201
Onder den tak van den Kerstboom	202
Het kerkjen	203
Judas Iskarioth	205
Twee harptonen	213
Dies Iræ —Latijnsch kerklied van Thomas a celano —	216
De stervende Christen	217
De natuur en de mensch	219
1 Korinthen 1 : 30	221
Christen harptonen	223
Het Kruis	223
Morgen	224
Een uur	225
Avond	226
O gij die onder stille tranen	227
Paaschmorgen	228

	Bladz.
Heb geloof.	229
De Hoop.	230
Oudejaars-avond troost.	231
De afneming van het kruis.	231
Kinderbede.	232
Het lied der toekomst.	233
De eeuwige vreugd.	236
Nog een Paaschlied	238
Scheidenstroost.	239
In lijdensnood	239
De rots der hope	240
Mijn Jezus heb ik noodig.	241
Eer ik mij met God verzoende	242
God voor, wie tegen?	244
Het lied der starren	244
De Akker Gods	246
Wederzien.	246
Een stem van boven	247
Zoo als ik ben.	248
Het paradijs	249
Drie feestliederen ten dienste van het Nederlandsche jongelings-verbond	251
I. Broederliefde	251
II. Bondслиed	252
U geldt de zaak	254
Oudejaars-avond	254
Een Nieuwjaarslied	256
Afscheid	258
Nog drie Christen harptonen	259
I. Gij overwont	259
II. Zondagmorgen	260
III. Naklank van een oud lente en Paaschlied.	261
De kerk des Heeren	262
Een psalm des levens	264
Een Paasch-koraal	266
I. Engelsche kerk	266
II. Hoogduitsche kerk.	267
III. Zwitsersche kerk	268
IV. Fransche kerk.	269
V. Deensche kerk.	270
VI. Italiaansche kerk	271
VII. Katholieke kerk	272
Een Kerstkoraal	273
I. Engelsche kerk	273
II. Hoogduitsche kerk.	274
III. Zwitsersche kerk.	276
IV. Fransche kerk.	277

IN DE VIJFTIG-CENTS-EDITIE ZIJN VERSCHENEN :

No.

1. — **Mr. J. Van Lennep**, De Pleegzoon.
2. — **Mr. J. Van Lennep**, Ferdinand Huyck.
3. — **Mr. J. Van Lennep**, De Roos van Dekama.
4. — **Mr. J. Van Lennep**, Elizabeth Musch.
5. — **Mr. J. Van Lennep**, Novellen en Vertellingen.
6. — **Mr. J. Van Lennep**, Onze Voorouders.
7. — **Mr. J. Van Lennep**, Onze Voorouders.
8. — **Mr. J. Van Lennep**, Onze Voorouders.
9. — **Mr. J. Van Lennep**, De lotgevallen van Klaasje, I.
10. — **Mr. J. Van Lennep**, De lotgevallen van Klaasje, II.
11. — **Mr. J. Van Lennep**, De lotgevallen van Klaasje, III.
78. — **Mr. J. Van Lennep**, Vertellingen van vroeger en later tijd.
79. — **Mr. J. Van Lennep**, Nederlandsche Legendes.
Het huis ter Leede. — Adegild. — Jacoba en Bertha.
80. — **Mr. J. Van Lennep**, Nederlandsche Legendes.
De strijd met Vlaanderen. — Eduard van Gelre.
81. — **Mr. J. Van Lennep**, Treur- en Blijspelen.
Marino Falléro, Doge van Venetië. — Flêsko, of de Samenzwering te Genua. — De Staatsman bij toeval, enz.
82. — **Mr. J. Van Lennep**, Treur- en Blijspelen.
Een Amsterdamsche Winteravond in 1632. — Haarlems Verlossing. — Saffo. — Harald de Onversaagde. — Vondels Droom enz.
83. — **Mr. J. Van Lennep**, Treur- en Blijspelen.
Een droom van Californië. — De betooverde vloot en het Bloemenoproer. — Romeo en Julia, enz.
84. — **Mr. J. Van Lennep**, Treur- en Blijspelen.
Een Amsterdamsche Jongen of het buskrult-verraad in 1622. — Lastige Liedes, enz.
87. — **Mr. J. Van Lennep**, De Geschiedenis van Nederland, aan het Nederlandsche volk verteld, op de hoogte van den tegenwoordigen tijd gebracht door C. H. M. VIERHOUT.
Nederland vóór den Tachtigjarigen oorlog. Geïllustreerd.
88. — **Mr. J. Van Lennep**, De Geschiedenis van Nederland, aan het Nederlandsche volk verteld, op de hoogte van den tegenwoordigen tijd gebracht door C. H. M. VIERHOUT
De Tachtigjarige oorlog. Geïllustreerd.

89. — **Mr. J. Van Lennep**, De Geschiedenis van Nederland aan het Nederlandsche volk verteld, op de hoogte van den tegenwoordigen tijd gebracht door C. H. M. **VIERHOUT**.
De Hoogmogende Republiek. Geïllustreerd.
90. — **Mr. J. Van Lennep**, De Geschiedenis van Nederland, aan het Nederlandsche volk verteld, op de hoogte van den tegenwoordigen tijd gebracht door C. H. M. **VIERHOUT**.
Ondergang der Republiek. — Het Koninkrijk der Nederlanden.
Geïllustreerd.
12. — **J. J. Cremer**, Dokter Helmond en zijn Vrouw.
13. — **J. J. Cremer**, Daniël Sils.
14. — **J. J. Cremer**, Tooneelspelers.
15. — **J. J. Cremer**, Hanna de Freule.
16. — **J. J. Cremer**, Anna Rooze, I.
17. — **J. J. Cremer**, Anna Rooze, II.
18. — **J. J. Cremer**, Overbetuwsche Novellen.
19. — **J. J. Cremer**, Novellen en Vertellingen.
20. — **J. J. Cremer**, Novellen en Vertellingen.
21. — **J. J. Cremer**, Betuwsche Novellen en een Reisgezelschap.
22. — **J. J. Cremer**, De Lelie van 's-Gravenhage.
23. — **J. J. Cremer**, Emma Berthold en Boer en Edelman.
24. — **J. J. L. Ten Kate**, Stichtelijk Huisboek. Nieuwe druk.
25. — **Mr. J. Van Lennep** en **J. Ter Gouw**, De Uithangteekens in het algemeen. Geïllustreerd.
26. — **Mr. J. Van Lennep** en **J. Ter Gouw**, De Uithangteekens in het bijzonder. Geïllustreerd.
27. — **Mr. J. Van Lennep** en **J. Ter Gouw**, De Uithangteekens in verband met Geschiedenis en Volksleven. Geïllustreerd.
28. — **Mr. J. Van Lennep** en **J. Ter Gouw**, Het boek der opschriften. Geïllustreerd.
29. — **R. Benuink Jaussonius**, Dichtwerken, Gebonden.
30. — **Jan Luiken**, Spiegel van het menselyk bedryf. Geïllustreerd.
31. — **Jan Luiken**, Het leerzaam huisraad. Geïllustreerd.
32. — **Jan Luiken**, Des menschen begin, midden en einde. — De werken en vergelding der barmhertigheid en onbarmhertigheid. Geïllustreerd.
33. — **Jan Luiken**, Bykorf des gemoeds, I. Geïllustreerd.
34. — **Jan Luiken**, Bykorf des gemoeds, II. Geïllustreerd.

35. — **Jan Luiken**, Vonken der liefde Jezus, Geïllustreerd.
42. — **J. Van den Vondel**, uitgegeven door **MR. J. VAN LENNEP**,
herzien door **J. H. W. Unger**.
Het Pascha. — Hierusalem verwoest. — De Amsteldamsche Hecuba.
Geïllustreerd.
43. — **J. Van den Vondel**, uitgegeven door **MR. J. VAN LENNEP**,
herzien door **J. H. W. UNGER**.
Palamedes. — Hippolytus. — Sofompaneas. Geïllustreerd.
44. — **J. Van den Vondel**, uitgegeven door **MR. J. VAN LENNEP**,
herzien door **J. H. W. UNGER**.
Gebroeders. — Joseph in Dothan. — Joseph in Egypten. Geïllustreerd.
45. — **J. Van den Vondel**, uitgegeven door **MR. J. VAN LENNEP**,
herzien door **J. H. W. UNGER**.
Gysbreght van Aemstel. — Elektra. — Maeghden. Geïllustreerd.
72. — **Nicolaas Beets' Dichtwerken**.
73. — **Nicolaas Beets' Dichtwerken**.
74. — **Nicolaas Beets' Dichtwerken**.
75. — **Nicolaas Beets' Dichtwerken**.
76. — **Bernard Ter Haar**, Dichtwerken.
77. — **Bernard Ter Haar**, Dichtwerken.
91. — **A. Loosjes Pz.**, Het leven van Maurits Lijnslager I.
92. — **A. Loosjes Pz.**, Het leven van Maurits Lijnslager II.
93. — **A. Loosjes Pz.**, Het leven van Maurits Lijnslager III.
94. — **J. J. L. Ten Kate**, Verhalen en vertellingen.
95. — **J. J. L. Ten Kate**, Zangen des tijds.
96. — **J. J. L. Ten Kate**, Gewijde Poëzy.
97. — **J. J. L. Ten Kate**, Bijbel-Poëzy.

Ter Perse:

36. — **Jan Luiken**, Beschouwing der wereld, I. Geïllustreerd
37. — **Jan Luiken**, Beschouwing der wereld, II. Geïllustreerd.
38. — **Jan Luiken**, Jezus en de ziel. Geïllustreerd.
39. — **Jan Luiken**, De onwaardige wereld. Geïllustreerd.
40. — **Jan Luiken**, Het overvloeïend hart, I. Geïllustreerd.
41. — **Jan Luiken**, Het overvloeïend hart, II. Geïllustreerd.

De *50-Cents-Editie* kost bij afzonderlijke Deelen gekocht *60 Cents* ingenaald en *90 Cents* gebonden.

Geïllustreerde boeken kosten altijd 10 Cents meer.

rd.

AN LEXI

che Hech

N LEXI

oord.

N LEXI

illustrat

N LEXI

reerd.

I.

II.

III.

rd

erd.

d.

O. C.

er.

17 000 01268728 2